

ON A

SEARCH FOR SANSKRIT MANUSCRIPTS.

WITH AN

015

INDEX OF BOOKS.

BY

PETER PETERSON,

B.A. BALLIOL COLLEGE, OXFORD; M.A. D.Sc. UNIVERSITY OF EDINBURGH
SOMETIME BODEN SANSKRIT SCHOLAR OF THE UNIVERSITY OF OXFORD;

ELPHINSTONE PROFESSOR OF SANSKRIT, BOMBAY;

HON. SECRETARY BOMBAY BRANCH ROYAL ASIATIC SOCIETY

BOMBAY :

SOCIETY'S LIBRARY, TOWN HALL.

LONDON :

TRÜBNER & Co., 57 & 59, LUDGATE HILL

- Abhidhānāchintāmaṇi.
By Hemachandra. III. 53,
109
——— Commentary on. By the
same ..... III. 109, 154
- Abhidhāvṛittamāṭṛikā.
By Mukula ..... II. 17, 19
- Amamasvāmicharitra.
By Muniratnasūri. III. 37, 90
- Arjunarāvapaṇīya. By
Bhaumaka ..... I. 9
- Arghakāṇḍa. See Shashti-
savatsarīm.
- Arhatstava. By Siddhasena.
III. 228
- Alaṃkāraratnākara. By
Śobhākaramitra. .... I. 12, 77
- Alaṃkārasarvasva. By
Ruyyaka ..... II. 17
——— Commentary on. By Rā-
jānaka Alaka ..... Do.
- Alaṃkāravimarśinī. By
Jayaratha ..... II. 17, 18
- Āśvāyurveda ..... I. 95
- Aṣṭakavṛitti. By Jineś-
varasūri. A commentary
on Haribhadra's work of
that name. Quoted in the
Vichāraratnasamgraha.
III. 17, 309
- Aṣṭaparakāripūjā. In
Māgadhi ..... III. 27
- Āurapachchakkhāṇa.
One of the paṇṇās.
Weber xvi. 436 ..... III. 13
- Āgamikavastuvichāra-
prakarapa. In Mā-
gadhi. By Jinavallabha-
gani ..... I. 23
- Āchārāṅga. See Āyāra.
- Āchāravidhi ..... I. 90
- Ātmaprabodha. By Jinalā-
bhasūri ..... III. 18, 314
- Ātmānuśāsana No. 1. In
Māgadhi. .... I. 63, III. 49
- Ātmānuśāsana No. 2. In
Sanskrit. By Pāśvanāga.
III. 31, 9
- Ābumāhātmya ..... I. 2 note.
- Āyāradasāo. The fourth
chedasūtra. Weber xvi.
467. Nijjuttī on ..... III. 182
- Chunnī on .... III. 142, 181
- Āyāra No. 1. The first āṅga.
Weber xvi. 260. I. 39;
III. 39
- Nijjuttī on. Do. do.
- Chunnī on. .... III. 131
- Commentary on. By
Śīlāṅgasūri ..... I. 68, 39;
III. 37, 89
- Āyāra No. 2. The Digambara
Āchārāṅga. Called also
Mūlāchāra. By Śrī Vajra-
kerācharya or Kunda-
kundācharya ..... II. 75, 134
- Commentary on. By Va-
sunandi Do. do.
- Ārādhana. See Ārāhanā.
- Ārāhanākulaya. By Abha-
yadevasūri. I. 17 (85 vv.),
84 (86 vv.), III. 24
(69 vv.)

- Ārāhaṇāpañchaga .....I. 65
- Ārāhaṇasattarī. By Ku-
laprabhasūri .....III. 12
- Āvaśyaka—. See Āvassaga—.
- Āvassaga. The second mula-
sūtra. Weber xvii. 50.
Nijjuttī on ...III. 24, 25,
31, 32, 127, 133, 217
- Chunnī on....III. 7, 142,
183, 288
- Commentary on, called
Śishyāhitā. By Hari-
bhadrasūri .....III. 154, 202
- Commentary on, beginning
praṇipatya jinavarendrani.
(By Haribhadrasūri ?) III. 118
- A tippita on the fore-
going .....III. 19
- A tippanaka. By
Chāndrasūri, pupil of
Abhayadevasūri, on a
pradeśavyākya by Abhaya-
devasūri, on Haribhadra-
sūri's vṛitti. ....I. 3 III. 14
- Commentary on. By Tila-
kāchārya .....I. 60 fg. 7
- A Śrāvaka pratikramapa-
sūtravivaraṇa. By Taru-
ṇaprabhasūri .....III. 221
- A Śrāddhapratikramanasū-
travṛitti. By Ratnaśe-
kharasūri .....III. 226
- Āvassagasattarīā. By
Munichandrasūri. ...III. 243
- Commentary on. By
Maheśvarāchārya ... Do.
- Āscharyaratnamālā. See
Yogaratnamālā.
- Igaṇattisibhāvanā... ..I. 91
- Isibhāsiyāṁ .....III. 26, 253
- Isimaṇḍala No. 1 . 93; III. 31
- Isimaṇḍala No. 2... ..I. 94
- Uṇādi. By Vāmānāchārya. III.
110
- Uṇādivivṛiti. By Hema-
chandra.....III. 33
- Uttarajjhayaṇa. The first
mūlasūtra. Weber xvii. 43.
III. 27, 71, 176
- Commentary on, called
Subodha. By Nemichan-
dra afterwards called
Devendragani. See III. 80.
I. 41, 83; III. 71, 77, 86
- Commentary on, by
Śāntyāchārya .....III. 63
- Uttarādhyaṇa. See Uttā-
rajjhayaṇa.
- Utpādasiddhiprakara-
ṇa, with a Commentary.
By Chandrasena. III. 209

- Upadeśakalpadruma. III. 228
- Upadeśaratnakośatikā.
By Devabhadra.....I. 71
- Upadeśaratnamālā.I. 57,
63, 83
- Upadeśa—. See also Uvaēsa—.
- Upamitibhava prapañ-
chā. By Siddharshi.
III. 146
- Upamitibhava prapañ-
chānāmasamuchch-
aya. By Vardhamāna-
sūri .....III. 30, 3
- Upāsaka—. See Uvāsaga—.
- Uvaēsakulaya. By Deven-
drasādhu .....III. 10
- Uvaesapaya. By Haribha-
drasūri.....I. 17
(Where the author's name is
wrongly given as Yaśobha-
drasūri) .....34; III. 34, 46
- Uvaesamālā No.1 By Dhar-
madāsagani. I. 9, 13, 25,
32, 45, 61, 64, 71, 75 ?,
82 ?, 90, 95, 103; III. 24,
27, 130, 165
- Commentary on. By Sid-
dhasādhu.....III. 25, 130,
172, 184.
- Commentary on. By
Ratnaprabhasūri ...III. 165
- Commentary on.....III. 176
- Uvaesamālā No. 2. Called
also Pupphamālā. By
Hemachandra...I. 44, 75 ?,
82 ?, 91, 92; III. 24, 30, 47, 71 ?
- Commentary on. By the
author .....III. 71 ?, 89
- Commentary on ..III. 176 ?
- Uvāi. The first upāṅga.
Weber xvi. 377. III. 59
- Commentary on. By
Abhayadeva .....III. 59
- Uvāsagadasāo and other
four aṅgas. The last five
aṅgas. Weber xvi. 315. III. 73
- Commentary on. By
Abhayadeva .....Do.
- Usuyāriyapagariṇa.
III. 218
- Translation into Gujarathi.
Do.
- (Perhaps "Isuyāriya." See
v. 1. The word is trans-
lated by "Āścharyakāra.")
- Ūghaniryukti. See
Ohanijjuttī.
- Ūhagānadarpaṇa. By
Prītikara. ....II. 9, 112
- Ūhyagānadarpaṇa. By
Prītikara .....II. 9, 112
- Rigveda. ....II. 3, 91
- Rishabhapañchāśikā. By
Dhanapāla. In Māgadhi.
Published with a transla-
tion by Klatt in the
Journal of the German
Oriental Society xxxiii. 445
I. 85, 92; III. 23

INDEX OF BOOKS.

——— Commentary on .....I. 85
Rishi—. See Isi—.

Ekkavisaṭṭhāṇapagara-
ṇa. Called also, from the
number of verses, Chaū-
saṭṭhi. By Siddhasena I.
31, 45, 61, 67; III. 48

(Under I. 61 the author's
name has been given with-
out authority as Siddha-
sonadivākara.)

Ohanijjutti. Weber xvii. 82.
I. 97; III. 52
Aupapâtika. See Uvâi.

Kaṇsanidhana. By Śrîrâ-
ma .....III. 355

Kaṇḍarahasya. By Pad-
manâbha .....III. 26, 261

Kathâmahodadhi. By So-
machandra. Contains the
kathâs referred to in the
same writer's poem begin-
ning "Karpûraprakara."
III. 18, 316

Kathâratnakosa. See Ka-
hârayanakosa.

Kathâsaritsâgara. By
Somadeva .....I. 119

Kandarpachûḍâmaṇi. A
Commentary on the Vât-
syâyanakâmasûtra. By
Vîrabhadra .....II. 66, 132

Kappa No. 1. The Bṛihatkalpa
or fifth chedasûtra...I. 6;
III. 153

(Where the sentence 154,
1. 5 णोकप्पित्त...वा should
have been given as the be-
ginning of the sūtra.)

——— Chunni on. In Mâgadhi
and Sanskrit. Kielhorn
No. 13....I. 6; III. 170, 171

——— Bhâshya on. In Mâgadhi.
I. 6; IV. 153

Kappa No. 2. The Kalpasûtra.
Translations by Stevenson
1847, and by Jacobi in
Sacred Books of the East
1884. The text was edited
by Jacobi with an Intro-
duction and Notes in
English and a Prâkrit
Sanskrit Glossary in 1879. •
I. 19, 29^a, 42, 68^a, 69, 83,
86; III. 4, 16, 20, 51

——— A durgapadanirukta on.
By Vinayachandra. Quot-
ed in the Vichâraratna-
samgraha ..... III. 14, 302

Kammagantha. The Kar-
magrantha consists of six
separate tracts: 1. Kar-
mavipâka. 2. Karma-
stava. 3. Bandhasvâmitva.
4. Shaḍaśīti. 5. Śataka.
6. Saptatikâ .....I. 29

Kammapayaḍi. I. 93; III. 49

——— With an Avachûri.....I. 94

- Commentary on. By Ma-
layagiri ..... III. 49
- Kammavivāga.** Part of the
Karmagrantha. By Garga
Rishi.....I. 27
(Where the author's name
is incorrectly given as Jina-
vallabha), 34, 55, 62?,
66?, 72?, 96?, 99?; III.
32, 6, 47, 176?
- Commentary on. By Pa-
ramānanda ..... III. 32, 6
- Commentary on, with
other works.....III. 176
- Kammāīviyārasāralava.**
By Jinavallabha .....I. 100
- Karmastava.** Part of the
Karmagrantha. In Mā-
gadhi ...I. 26, 55, 65, 96,
99; III. 47
(The author's name should
not have been given without
authority under I. 26, as
Jinavallabha.
- Commentary on. By Go-
vindagani. Kielhorn No.
42 ..... III. 5
- Karma**—See also **Kamma**—
- Kalpa**—See **Kappa**—
- Kalyāṇikastavana**... ..I. 59
- Kalyāṇamandirastotra.**
By Kumudachandra I. 93;
III. 227
- Commentary on. By Gu-
ṇasāgara .....III. 227
- Kallāṇapañchaya** I. 48,
56, 67, 82, 86
- Kavikarpaṭīkarachanā.**
By Śaṅkadvāra. III. 21, 340
- Kaviśikshā.** By Jayamañ-
galāchārya .....I. 68, 78
- Kahārayaṇakosa.** By De-
vabhadrasūri .....III. 134
- Kāṁsaggaṇiggutti.** Part
of the *Āvassaganijjuttī*.
Weber xvii. 75 ... .. I. 62
- Kātyāyanasūtra.** Commen-
tary on ... ..II. 10
- Kādambarī.** By Bāṇa .....I.
105
- A *pradeśavivṛiti* on. By
Sukākara .....II. 53, 121
- A *tippaṇa* on. By Ma-
hadeva ..... II. 53. 121
- A *vishamapadavivṛiti* on
the *pūrvārdha* of. By
Bālakṛishṇa .....II. 53
- Kāmasamūha.** By Ananta.
III. 22, 366
- Kāmākshīstutiśataka.** By
Mūkakavi .....I. 73
- Kāyasthitistavana.** In
Māgadhi..... III. 240
- *Avachūri* on ..... Do.
- Kāyotsarga**—See **Kāṁsaga**—.
- Kārikās.** By Bharata ....III.
352
- Kālakāchārya**—or **Kāli-
kācharya**—, See **Kāla-
gāyaria**—.

- Kālagāyariakahā No. 1.
Begins atthi iheva Jam-
buddhīve. Published with a
translation by Jacobi in
the Journal of the
German Oriental Society
xxxiv. 247. ...I. 18, 51,
69, 86; III. 32, 26
- With Commentary.....I. 69
- Kālagāyariakahā No. 2.
Begins atthittha Bharāhe
vāse. In 100 verses. By
Bhāvadevasūri. Publish-
ed with a Glossary by
Leumann in the Journal
of the German Oriental
Society xxxvii. 493 ...I.
30
- Kālagāyariakahā No. 3.
Begins paḍisiddhammi ku-
ṇanto. By Maheśvarasūri.
I. 29
- Kālagāyariakahā No. 4.
Begins hayapaḍiṇīyapayā-
vo .....I. 17; III. 225
- Kāvya kalpalatā. By Ama-
rachandra .....II. 17
- Kāvya prakāśa. By Mam-
mata I. 21 fg., 73; II. 10.
fg.
- Commentary on, called
Kavyaprakāśanidarśana.
By Ānanda. ....I. 21, 74
- Commentary on, called
Kāvya pradīpa. By Govin-
da .....I. 26; II. 17
- Commentary on, called Ja-
yanti. By Jayanta II. 16, 20
- Commentary on, called
Tilaka. By Jayarāma II.
21, 107
- Commentary on. By Na-
rahari, afterwards called
Sarasvatī tīrtha . I. 25, 74
- Commentary on. By Paṇ-
ḍitarāja. The verse quoted
at II. 21 is ascribed by
Paṇḍitarāja to Vaka ...II.
17, 18, 21
- Commentary on, called Vi-
stārikā. By Paramānanda.
II. 17, 22, 108
- Commentary on, called
Sāhitya dīpikā. By Bhāska-
ra .....II. 17, 18
- Commentary on, called
Sukhodadhi. By Bhīma-
sena .....I. 26, 94
- This book was afterwards allotted
to Bhandarkar, and is in
his collection of 1883-4.
- Commentary on, called
Saṃketa. By Maṇikya-
chandra sūri .....III. 19, 320
- Compilation of commen-
taries on, called Sārasamu-
chchaya. By Ratnakar-
ṭha .....II. 15 fg. 129
- Commentary on. By Ravi.
III. 20, 332
- Commentary on, called
Saṃketa. By Ruchaka.
II. 13

INDEX OF BOOKS.

- Commentary on. By Ma-
layagiri ... III. 49
- Kam mavi vāga.** Part of the
Karmagrantha. By Garga
Rishi.....I. 27
(Where the author's name
is incorrectly given as Jina-
vallabha), 34, 55, 62?,
66?, 72?, 96?, 99?; III.
32, 6, 47, 176?
- Commentary on. By Pa-
ramānanda ..... III. 32, 6
- Commentary on, with
other works.....III. 176
- Kammāīviyārasāralava.**
By Jinavallabha ..... I. 100
- Karmastava.** Part of the
Karmagrantha. In Mā-
gadhi ...I. 26, 55, 65, 96,
99; III. 47
(The author's name should
not have been given without
authority under I. 26, as
Jinavallabha.
- Commentary on. By Go-
vindagani. Kielhorn No.
42 ..... III. 5
- Karma**—See also Kamma—
- Kalpa**—See Kappa—
- Kalyāṇikastavana**.....I. 59
- Kalyāṇamandirastotra.**
By Kumudachandra I. 93;
III. 227
- Commentary on. By Gu-
ṇasāgara .....III. 227
- Kallāṇapañchaya** I. 48,
56, 67, 82, 86
- Kavikarpaṭṭikarachanā.**
By Saṅkadvāra. III. 21, 340
- Kaviśikshā.** By Jayamañ-
galāchārya .....I. 68, 78
- Kahārayaṇakosa.** By De-
vabhadrasūri .....III. 134
- Kāūssagganiggutti.** Part
of the Āvassaganijjuti.
Weber xvii. 75 .....I. 62
- Kātyāyanasūtra.** Commen-
tary on .....II. 10
- Kādambarī.** By Bāṇa .....I.
105
- A pradeśavivṛiti on. By
Sukākara .....II. 53, 121
- A tippaṇa on. By Ma-
hadeva ..... II. 53. 121
- A vishamapadavivṛiti on
the pūrvārdha of. By
Bālakrishṇa .....II. 53
- Kāmasamūha.** By Ananta.
III. 22, 306
- Kāmākshīstutiśataka.** By
Mūkakavi .....I. 73
- Kāyasthitistavana.** In
Māgadhi..... III. 240
- Avachūri on ..... Do.
- Kāyotsarga**—See Kāūssaga—.
- Kārikās.** By Bharata ...III.
352
- Kālakāchārya**—or Kāli-
kācharya—, See Kāla-
gāyaria—.

- Kâlagâyariakahâ No. 1.
Begins atthi iheva Jam-
buddîve. Published with a
translation by Jacobi in
the Journal of the
German Oriental Society
xxxiv. 247. ...I. 18, 51,
69, 86; III. 32, 26
- With Commentary.....I. 69
- Kâlagâyariakahâ No. 2.
Begins atthittha Bharāhe
vāse. In 100 verses. By
Bhāvadevasūri. Publish-
ed with a Glossary by
Leumann in the Journal
of the German Oriental
Society xxxvii. 493 ...I. 30
- Kâlagâyariakahâ No. 3.
Begins paḍisiddhammi ku-
ṇanto. By Maheśvarasūri.
I. 29
- Kâlagâyariakahâ No. 4.
Begins hayapaḍiṇīyapayā-
vo .....I. 17; III. 225
- Kâvyakalpalatâ. By Ama-
rachandra .....II. 17
- Kâvyaprakāśa. By Mam-
maṭa I. 21 fg., 75; II. 10.
fg.
- Commentary on, called
Kavyaprakāśanidarśana.
By Ānanda. ....I. 21, 74
- Commentary on, called
Kâvyapradīpa. By Govin-
da .....I. 26; II. 17
- Commentary on, called Ja-
yantī. By Jayanta II. 16, 20
- Commentary on, called
Tilaka. By Jayarāma II.
21, 107
- Commentary on. By Na-
rahari, afterwards called
Sarasvatīrītha.. I. 25, 74
- Commentary on. By Paṇ-
ḍitarāja. The verse quoted
at II. 21 is ascribed by
Paṇḍitarāja to Vaka ...II. 17, 18, 21
- Commentary on, called Vi-
stārikā. By Paramānanda.
II. 17, 22, 108
- Commentary on, called
Sāhityadīpikā. By Bhāska-
ra .....II. 17, 18
- Commentary on, called
Sukhodadhi. By Bhīma-
seṇa .....I. 26, 94
- This book was afterwards allotted
to Bhandarkar, and is in
his collection of 1883-4.
- Commentary on, called
Saṃketa. By Māṇikya-
chandasūri .....III. 19, 320
- Compilation of commen-
taries on, called Śārasamu-
chchaya. By Ratnakar-
ṭha ..... II. 15 fg. 129
- Commentary on. By Ravi.
III. 20, 332
- Commentary on, called
Saṃketa. By Ruchaka.
II. 12

- Commentary on the verses cited in, called Udâharanachandrikâ. By Vaidyanâtha ..... II. 22, 108
- Commentary on, called Sârabodhinî. By Śrīvatsavarman ... . II. 17
- Commentary on. By Subuddhimîśra ..... II. 17
- Commentary on, called Uddyota ..... II. 17
- Commentary on, called Vṛihatsamketa ..... II. 17, 19
- Kāvyaśāstra. By Rudraṭa ..... I. 14 fg., 84
- Commentary on. By Nami. Date of the Commentary Samvat 1122. (See III. 13) The joint work has now been published by Durgaprasad in the Kavyamālâ ..... Do. do.
- Kāvyaśloka. By Hariprasâda ..... III. 356
- Kâśikâ Vṛitti. By Vâmana and Jayāditya ..... I. 29, 30
- This book was afterwards allotted to Bhandarkar, and is in his collection of 1883-84.
- Kuṭṭhinimata. See Sambhāṇimata.
- Kuberapurâṇa. See Nalâyana.
- Kumârapâlacharitra. Quoted in the Gâthâśaṣṭi ..... III. 288
- Kumârasambhava No. 1. By Kâlidâsa. Commentary on. By Vallabha-deva ..... I. 13
- Two avachûris on ..... II. 54
- An avachûri on. By Muni Matiratna ..... II. 54
- Kumârasambhava No. 2. By Jayaśekharasûri ... III. 251
- Kumâravihâraprasâsti. By Vardhamânasûri ... III. 18, 316
- Kusalânubandhajjjhayana ..... I. 53
- Kṛityakalpataru. By Lakshmîdhara ..... I. 108
- (The heading कृत्यरत्नाकरः is either an error or another name for the book.)
- Keralaprasâna ..... II. 130
- Kesigoyamijja. A conversation between the two Gaṇadharas Keśi and Gautama ..... I. 84
- Kośakalpataru. By Viśvanâtha ..... II. 123
- Kshetrasamâsa. See Khet-tasamâsa.
- Khettasamâsa No 1. Or Samayakhettasamâsa. By Jinabhadragani. ... I. 26
- (ud. 1.), 47, 54 (ud. 1.), 56, 58, 62, 73 (ud. 1.), 82; ..... III. 13

—— Commentary on. By Sid-
dhasûri..... III. 193

Khettasamâsa No. 2. By
Chandrasûri.....III. 20

Khettasamâsa. No. 3. By
Somatilakasûri.....I. 93

Gaũḍavaha. By Vâkpati...I.
103

Gacchhōtpattipra-
kīṛṇaka. In Māgadhi
and Sanskrit. Quoted in
the Gāthāsahasrī. III. 3, 284

Gaṇita. Quoted in the Gāthā-
sahasrī.

(The word is perhaps not
the name of a book) III. 7, 286

Gāthā—See Gāhā.

Gāhākosa No. 1. By Muni-
chandrasûri .....III. 12, 297

Gāhākosā No. 2. I. 46
(158 vv.), 86 (164 vv.)

Gāhālakṣhaṇa. Or the
Nanditādhya-chhandas.
With a commentary. By
Ratnachandra..... III 224

Gāhāsahasrī. By Samaya-
sundara .....III. 3, 284

(The date Samvat 1686
is that of the composition of
the work.)

Gītāgovinda. Commentary on.
By Mānāṅka .....III. 280

Guṇatthāṇapāraṇa.
By Ratnaśārasûri. III.
214

Gurunāmāvṛti. A Digam-
bara pāṇali.....II. 163

Grihastī Ratnākara II.
116

Goyar puchchhā. I. 11,
48, 57, 83, 101

—— Commentary on. By Jnā-
tilakagani .....III. 223

Gaṇapāṇiḥchhā or
kūlakā. See Goyama-
puchchhā.

Grihyatātparyadarśana.
See Sudarsanasamhitā.

Chauvīsatthāo. Part of the
Āvassaganijjuttī. Weber
xvii. 69. ....I. 52

Chauvīsadaṇḍaga. By
Gajasāra ..... III. 212

Chauṣaṭṭhipagarana. See
under Ekkaṣṭhāṇa.

Chauṣaraṇa. By Vīrabha-
drasādhū. One of the
pañnas. Weber xvi. 433 ;
I. 50, 89, 85; ...III. 11,
27, 214

—— Avachāri on .....I. 50, 89

—— Commentary on. By Pār-
śvachandra .....III. 214

Chauṣaraṇa. See also Supa-
ñhāṇa.

- Jainendravvyākaraṇa. By Pāṇinīyāyaka Guṇanandin. II. 67 fg.
- Jogavihi. By Indrāchārya. Quoted in the Gāthāsahasri ..... III. 7, 286
- Jnātādharmakathā.—See Nāyadhammakathā.—
- Jnānapāñcavivaraṇa. By Haribhadra. Quoted in the Gāthāsahasri. III. 286
- Jnānabinduprakaraṇa. Yaśovijaya ..... III. 1
- Jñāpāsaya. By Jinabhadragani. Part of the Āvassaganijjuttī. Weber xvii. 70. I. 43, 96
- Thāṇa. The third aṅga. Weber xvi. 267. Commentary on. By Malayagiri. III. 100
- Dhūṇḍhakotpatti. In Gujarathi. By Lakshmi-vijaya ..... III. 213
- Nimipavajjasutta ..... I. 83
- Tattvārtha. By Umāsvatīvāchaka ... II. 78, 156; III. 83
- Bhāṣya on. By the author ..... II. 78; III. 83
- Commentary on. By Akalaṅka (a?) ..... II. 78, 156
- Commentary on. By Siddhasenagani ..... III. 37, 83
- Tattvāloka. Commentary on, called Tattvapraśāṣikā. By Prajñānānanda.... III. 200
- Tavakulaga. See un-
Dāna—.
- Tājjikatantre. By Samaras ..... II. 130
- Commentary on. By ... Do.
- Tāṇḍyabrāhmaṇa. Commentary on. .... II. 9
- Pasavatsarājanātaka. II. 17
- Tilayundarirayapa-
chuḍakahā. By Devendragani ..... III. 66
- Tīrthamālāstavana. In Māgadhi. By Munichandra ..... III. 219
- Tīrtharatnākara. Called Ramaprasāda. By Rāma-
krishṇa ..... I. 101
- Tīrthodgālīprakīrṇa-
ka. In Māgadhi. Quoted in the Gāthāsahasri and in Vinayachandra's Kalpādhyananadugapadanīukta. III. 4, 285, 303
- Trishashṭīśalākāpuru-
shacharitra. By Hemachandra ..... I. 11, 19, 23, 34, 35, 83, 87 (write त्रिशष्टि); ... III. 124, 144, 145

INDEX OF BOOKS.

Therāvali. In 50 gāthās.
The succession list which
stands at the head of the
Nandisūtra and of the
Āvaśyakaniryukti. See
Weber xvii. 5, 56 .....I. 10,
61, 100; III. 14, 8, 27

(Compare No. 273 of my
collection 1882-83 (Report
p. 124). Weber, xvii. 56, is
right in pointing out that the
No. of verses ascribed in that
entry to the Thiravaliyā and
the Pedhiya involves some
error. In that MS. the Thira-
valiyā is given in two parts,
the one ending with v. 32,
and the other ending with the
आभिनिबोहियनणं verse. This
second part is wrongly num-
bered 9 to 27 instead of 1 to
17. In all 49 vv. The Pedhiyā
has 81 vv. In No. 240 of the
same collection, the Thir-
avaliyā is given as consist-
ing of vv. 1 to 51, the आभि-
निबोहियनणं verse being in-
cluded in it as it is also in
No. 173. In No. 240 that verse
is written out again as No. 1
of the Pedhiyā, and the Ped-
hiyā has 79 vv.)

Daṇṣanasāra. By Devasena.
Date of the work, Samvat
900. II. 74, III. 22, 374

Daṇṣaṇasuddhi. No. 1. By
Chandraprabhāsūri .....I. 41

——— Commentary on. By
Vimalagani. .... Do.

Daṇṣaṇasuddhi. No. 2. See
samyaktv asaptatikā.

Darisaṇasattarī .....III. 13

Darśana. See Daṇṣaṇa—and
Darisaṇa—.

Dvātriṅśikā. See Mahāvī-
radvātriṅśikā.

Daśakumāracharitra-
dīpikā .....I. 76

Daśa Dṛiṣṭāntāḥ. In
Gujarathi ..... III. 217

Daśavaikālika. See Dasave-
yāliya.—

Daśaśrutaskandha. See
Āyaradasāo.

Dasaveyāliya. The third
mūlasūtra. Weber xvii.
77 ... I. 96, 98, 100; III. 52

——— Nijjuttī on .....I. 51,
97; III. 165

——— Commentary on. By Hari-
chandra (? Haribhadra).
III. 165

——— Do. By Tilakāchārya. III. 49

——— Vṛitti on .....III. 83

Dāṇa—and three other kulagas,
viz., Śīla, Tava, and Bhā-
vaṇa. By Devendrasūri. III.
217, 218

Dāṇavihī .....I. 49, 58

Dāṇapraprakāśa .....III. 53

Dinakṛityavivṛiti. Or Śrāva-
kapratikramanasūtravivara-
ṇa. By Taruṇaprabhāsuri.
III. 221

Dinakṛityastava. In Māga-
dhī.....III. 30
Duḥkhamākālasrīśra-
maṇastotra. In Mā-
gadhi. Quoted in the Vi-
chāraratnasaṅgraha...III.

307

Dūsamagaṇḍiyāpagaraṇa
No. 1 .....I. 31

Dūsamagaṇḍiyāpagaraṇa
No. 2.....III. 21

(Read "In 86 gāthās." The
two books may be the same.)

Devaiyachariya. A life of
Gajasukumāla .....I. 47

Devīstotra. By Yaśaskara.
I. 12, 77.

Dvādaśavratānirūpaṇa.
By Mīnatsuṅgasūri .....I. 94

Dvāśrayamahākāvya.
By Hemachandra. III. 19, 322

——— Commentary on. By the
author ..... Do.
Do. do.

Dviṣaṁdhānakavya. See
Rāghavapāṇḍaviya.

Dhanamjayināmamālā.
By Dhanaṁjaya ... III. 217

Dhanapālapanchāśikā.
See Rishabhapañchāśika

Dharmabhāvanākulaya
III. 10

Dharmarājya. By Śān-
tisūri .....I. 60; III. 24

——— Commentary on. ....I. 60

Dharmilachariya .....I. 29

Dhammo vaṣṣamālā .....I. 25
(100 vv.), 47 (104 vv.),
55 (do.), 64 (do.), 70 (do.),
82, 91, 93; III. 30
(100 vv.)

(The author's name is given
under I. 25 as Yaśodevasūri,
but this is uncertain. Kielhorn,
Paper MSS. No. 382, ascribes
it to Siṅhachārya.)

Dhammo vaṣṣasarūva ...I. 85

Dharmakalpadruma...III. 235

(The author's name is
given in the heading as
Ud yadharmaśūri, but this is
perhaps wrong. The verse
No. 17 looks like the begin-
ning of a praśasti.)

Dharmaparīkṣhā. By Ami-
tagati .....III. 11, 294

Dharmapravṛtti. By
Nārāyaṇa .....II. 118

Dharmabindu. By Haribha-
drasūri...I. 44; III. 35, 53

——— Commentary on. By Mu-
nichandrasūri ..... Do.

Dharmalakṣhaṇa ...I. 50,
57, 59, 63, 82, 92, 102;
III. 9, 23

Dharmaśarmābhyudaya-
mahākāvya. By
Harichandra ... II. 77, 141

Dharmābhyudayamahā-
kāvya. Called also
Saṅghapaticharita. By
Udayaprabhasūri ...I. 33;
III. 31. 16

- Dharmāmṛita.** By Asādhara.....II. 85 note.
- Dharma—.** See also Dhamma—.
- Dhyānaśataka.** See Jhāpasaya.
- Dhvanyālochana.** Abhinavagupta's commentary on Ānandavardhana's Dhvanyāloka .....II. 17
- Nandi.** The Nandisūtra. Weber xvii. 4 .....III. 35
- Commentary on. By Malayagiri ... .III. 35, 35
- Nanditādhyā Chhandas.** See Gāhālakhana.
- Namaskāranīryukti.** See next entry.
- Namukkāranijjuttī.** Part of the Āvassaganijjuttī. Weber xvii. 68.....I. 52
- (The number of verses, 139, agrees with that of No. 306 of my collection 1882-83. No. 273 of the same collection is wrongly shown as containing the same number of verses. It has 144, agreeing in that with Weber's MS. The gāthās रञ्जलि असुह 34, गंगाए नायिडे 36, बाणारसीए 36, (sic), देवासुरमणुएसु 41, and असरीरा जीवधणाड 96 are wanting in the shorter recension.)
- “**Namostu Vardhamānāya**” stuti .....I. 58
- Naradevakahā** .....I. 54
- Nalāyana.** Called also Kuberapurāṇa. By Māṇikyāsūri .....III. 357
- Nalodaya.** By Ravideva. Commentary on. By Rāmarshi .....III. 20, 334
- Navakāraphala.** In Māga-dhī.....I. 58; III. 9
- Navagrahastotra.** ...III. 239
- Navatattapagaraṇa.** By Jinachandragani, afterwards called Devagupti. III. 16 280
- Bhāṣhya on. By Abhayadevasūri .....Do.
- Vivaraṇa on. By Yaśodevasūri.....Do.
- Navapayapagaraṇa.** By Jinachandragani, afterwards called Devagupta .....I. 28, 46, 62; III. 16, 12
- (The No of verses is 139, III 12, or 140, I. 28. Correct the entry at I. 46. Under I. 62 the author's name has been wrongly given as Kakkasūri.)
- Commentary on. By the author. Quoted in the Vichāratnasamgraha III. 16, 304
- Nāgakumāracharitra.** By Ratnayogindra .....III. 125
- Nāmamālā.** See Dhanamjāyīnāmamālā.
- Nāyādhammakahā.** The sixth āṅga. Weber xvi. 306 .....III. 60
- Commentary on. By Abhayadeva .. ..III. 60, 73

——Do. with commentaries on
five other sūtras..... III. 146

Nigamastavana. See Ve-
dāntastavana.

Nigoachhattisī. By Ab-
hayadevasūri ..... III. 212

——Commentary on. By Rat-
nāsīnhasūri ..... Do.

Nigodashattriṅśikā. See
Nigoachhattisī.

Nijjuttis. A collection of.
By Bhadrabāhu ..... I. 15

Nirayāvali. Upāṅgas viii—
xii. Weber xvi. 418.
III. 109

Nirbhayabbhīma vyāyoga.
By Rāmachandra .... I. 80

Nisīha. The first chedasūtra.
Weber xvi. 452. For
Mahānisīha, the second
chedasūtra, see *sub voce*.
I. 88

——Chunni on. .... III. 25

——Bhāṣhya on ... I. 6

Nītimāñjari. By Dyādvi-
veda..... II. 8, 102

Naishadhānandanātaka.
By Kshemiśvara. III. 21, 340

Nyāyakandalī. By Śrīdhara.
A commentary on Praśas-
tākaraśa's bhāṣhya on
the Vaiśeṣikasūtra. III.
26, 272

——A pañjikā on. By Rājā-
śekhara ..... Do.

Nyāyakhaṇḍakādyā. See
Mahāvīrastavana.

Nyāyapraveśa. Commen-
tary on. By Hariḥbhadrā-
sūri. Kielhorn No 40, I. 81

——Pañjikā on. By Pār-
śvadevagani. Do.

Nyāyabinduṭīkā. By Dhar-
mottarāchārya..... III. 33, 33

Nyāyāvātāravivṛiti. III.
84, 109

——A ṭippaṇa on..... I. 81

Paūmachariya. By Vima-
lasūri..... III. 44, 194

Paṇhāvāgarāṇa. The tenth
aṅga. Weber xvi. 326.
Commentary on that and
other texts ..... III. 70

Pakkhiya. The Pākshikapra-
tikramasūtra. Prefixed
to the Paḍikkamañanijjuttī
part of the Āvasaganijjuttī.
Weber xvii. 69. Cf also
Weber xvi. 227, and xvii. 10.
I. 67, 35, 56, 61, 82; III.
14, 52

——Chunni on. I. 67, 35;
III. 128

——Commentary on. By Ya-
śodevasūri Do. Do.

Pachchakkhānanijjuttī.
Part of the Āvasaganij-
juttī. Weber xvii. 75.
I. 53, 62

Pachchakkhānasarūva.
By Yaśobhadrāsūri. ... I. 76

Pajjantārāhaṇa. By So-
masūri ..... III. 214

- Pañchakappa.** The sixth chedasûtra. Weber xvi. 477. Chunni on. ...III. 179
- **Bhâshya** on. By Saṃghadâsa. In *Mâgadhi*, III. 178
- Saṃghadâsa apparently attributes the text of the sūtra to Bhadrabâhu.
- Pañchakalyâṇaka.** See *Kallânapañchaya*.
- Pañchaliṅgi.** In *Mâgadhi*. By Jineśvara ..... III. 250
- **Commentary** on. An abstract of an older commentary by Jinapati..... Do.
- Pañchavastuka.** No. 1. In *Mâgadhi*. By Haribhadrasûri. Quoted in the *Gâthâsahasrî* ..... III. 6, 285
- Pañchavastuka.** No. 2. A Jain Grammar. By Devanandin ..... II. 71 fg.
- Pañchavidhâchâra.** In *Mâgadhi* ..... III. 14
- Pañchasaṃgraha.** By Nemichandra. Tikâ on. By Malayagiri ..... I. 24
- **Dîpaka** on. By Vâmadeva ..... I. 74
- Pañchasâyaka.** By Jyotirîsa ..... II. 23, 110
- Pañchasûtta.** By Haribhadrasûri. The names of the five sūtras are as follows:
1. Pāvapaḍigghâyaguṇa-bijâhâṇa.
  2. Sâhudhammaparibhâvaṇa.
  3. Pavvajjâgahaṇavihi.
  4. Pavvajjâparipâlaṇa.
  5. Pavvajjâphala..... I. 65, 82; III. 127, 293
- **Commentary** on. By the author ..... I. 65, 82; III. II. 127, 293
- Pañchasûtra.** See *Pañchasûtta*.
- Pañchâśaka.** See *Pañchâśaya*.
- Pañchâśaya** No. 1. By Haribhadra ..... I. 16, 68
- Pañchâśaya** No. 2. By Abhayadeva ..... III. 45
- Paṭṭâvali.** A Digambara Succession List ..... II. 89, 163
- Paṭṭitasiddhasârasvatastotra** ..... III. 213
- Padârthâdarśa** ..... II. 103
- Paḍikkamaṇa** No. 1. Part of the *Āvassaganijjuttî*, Weber xvii. 69. III. 14; 29
- Paḍikkamaṇa.** (*Gihattḥa*) No. 2 ..... III. 128
- (The *Pratikramaṇa* at I. 92 appears to be a *Chaturviṃsatistotra*.)
- Padmacharita.** See *Paūmachariya*.

- Padmânanda. See Jinendra-charitra.
- Padmalîlâvilâsini.....By Nârâyana .....II. 131
- Pannavaṇḍā. The fourth upāṅga. Weber xvi. 392. III. 183
- Commentary on. By Malayagiri .....III. 100
- °sâroddhâra. In Mâga-dhî.....I. 63
- Paramapamoyâ.....I. 30
- Pariggahapamânapagaraṇa. By Mânatuṅgasûri .....I. 94
- Pariśishtaparva. By Hemachandra. ....III. 51
- Paryantârâdhana. See Pajjantârâhṇa.
- Paryuṣaṇâkalpatippaṇaka. By Prithvîchandra-sûri...I. 69; III. 17, 15, 307
- (Under I. 69 the author's name has been wrongly given as Devasenagani.)
- Palyopamopavâsavidhi. I. 83
- Pâvajîvîhâṇa. I. 91 (25 vv.) 100 (24 vv.) III. 10 (33 vv.).....28
- Pavanapañchâśikâ. By Kshemendra .....I.
- Pavayaṇasamḍoha.....I. 71
- Pavayaṇasâruddhâra. By Nemichandra ...I. 66, 68, 88
- Commentary on. By Sidhasena.....I. 25, 88
- (The author is not Siddhasenadivâkara, but a Siddhasenâsûri who wrote this commentary in Samvat 1242. Cf. Weber xvi. 211.)
- Vishamapadavyâkhyâ on. By Udayaprabhasûri. III. 126, 262
- Pâkshika—. See Pakkhiya—.
- Pâtâlavijaya. By Pâṇini. I. 41 note
- Pâṇḍavacharitra. By Devaprabhasûri...I. 98; III. 131
- (Under III. 131 read 281 for 28 as No. of verses in last sarga).
- Pârâṭhâsamthie. By Yaśodeva .....I. 3, 90, 98
- Pârasîprkâśa. By Krishṇadâsamiśra III. 46, 219
- Pârvatîpariṇaya. Ascribed to Bâṇa .....I. 122
- PârśvanâthacharitaNo. 1. See Pâsachariya.
- Pârśvanâthacharita No. 2. By Mânikyachandra. III. 157
- Pârśvanâthâśṭaka. By Indranandi.....III. 264

- Commentary on. By Śrutakīrti .....Do.
- Pârśvastavana. By Padma-prabhadeva .....III. 212
- Commentary on. By Munîsekharā .....Do
- Pāvapaḍighâyagunābījâhâṇasutta. Part of the Pañchasutra. See *sub voce*. I. 56, 73; III. 11
- Pâśakakevalî. By Garga Rishi.....III. 212
- Pâsachariya. By Devabhadraganî .....III. 64
- Piṇḍanijjuttî. The fourth mûlasûtra. Weber xvii. 80 .....I. 97; III. 24
- Piṇḍaviśuddhi. See Piṇḍavisohî.
- Piṇḍavisohî. By Jinavallabhaganî.....I. 63 (103 vv.), 71 101; III. 9, 31 (104 vv).
- Puṇḍarîkastava. In Mâgadhî .....I. 95
- Pupphamâlâ. See Uvaṇṣamâlâ No. 2.
- Pushpabhâshya. By Ajâtaśatru.....III. 350
- Pûjâprakaraṇa. By Umâsvâtivâchaka .....III. 323
- Prithvîchandrarâjarshîcharitra .....III. 187
- Prajñâpanâ. See Pannanâ.
- Pratikramakrama. By Jayachandrasâ. Commentary on. By Naya-chandra .....III. 229
- Pratikramaṇa. See Paḍikkamaṇa.
- Pratyâkhyânâ. See Pachchâkkhânâ.
- Pratyekabuddhacharitra. In Mâgadhî. By Tilakâchârya .....III. 109
- Prabandhachintâmaṇi. By Merutuṅga. II. 87.
- Pramâṇamañjarî. By Sarvadevasûri .....III. 265
- Avachûri on ..... Do.
- Prayogaratnâkara. By Dayâsaṃkara .....II. 8
- Pravachanasâroddhâra—. See Pavayanasâroddhâra—.
- Praśamaratiprakaraṇa. By Umâsvâtî. I. 15 (312 vv.) 103 (313 vv). In fragment of v. 313, which is a later addition, write 'मईच्छसं जयति.) III. 32, 47, (314 vv.) The last two are a later addition.
- Praśnavyâkaraṇa. See Pañhavâgarâṇa.
- Praśnottararatnamâlâ. By Vimala. I. 15, 50, 59, 74, 102. III. 44, 9, 23, 29, 31

(The true number of verses appears to be 28, beginning with the verse कः खलु नालं-क्रियते. the verse मणिपत्य जि-नवरेन्द्र, e.g. I. 50, has been added. Under I. 15 the No. 9 is probably a mistake for 29 or 28, and under III. 9 208 has been wrongly printed for 28).

Prākṛitachandrikā. By
Kṛishṇapāṇḍita .....III. 342

Prākṛitaprabodha. See
under Śabdānuśāsana No. 1.

Prākṛitalakṣhaṇa. Chanda's
Prākṛit grammar.....III. 265

Prākṛitasūtrāṇi. ....III. 21, 340

Prāṇābharaṇa. By Jagan-
nātha.....III. 20, 333

Bṛihajjātaka. By Varāha-
mihira .....I. 87

Bṛihatīśahasra .....II. 115

Bṛihatkalpa. See Kappa.

Bṛihaspatisaṃhitā....I. 102

Bhaktāmarastotra. By
Mānatuṅgāsūri. ....III. 29,
32, 228

— Short Commentary on, as
also on other stotras. By
Śāntisūri .....I. 96

— Commentary on. By Ama-
raprabhasūri .....III. 228

Bhagavatī. The Bhāgavāṇa.
eher xvi. 294 .....I. 34, 41

— Commentary on. By
Abhayadevasūri .....III. 172

Bayaharastava. In
Māgadhi. By Mānatuṅgā-
chārya .....I. 30; III. 29

— With commentary by Ji-
naprabhasūri .....I. 52, 88

Bhāvabhāvaṇā. By Hema-
chandra. I. 78, 85, 93, 96

— With a commentary. III.
155

Bhavidattākhyānaka. In
Māgadhi. By Mahen-
drasūri .....I. 67

Bhāradvājīyagrihyasū-
tra .....III. 362

Bhāvaṇākulaya. ....III. 217, 218

Bhāvaśataka. By Nāgarāja.
.....III. 21, 338

Bhikshāṭṭanākāvyā. By
Utprekshāvallabha. Au-
frecht's account of. I. 31 note.

Bhuvanasundarikathā.
In Māgadhi. By Vijayasū-
hasūri .....I. 67, 38

Bhūpālavallabha ....I. 108

Mantrārthadīpikā. By
Śatrughna .....II. 114

Malayasundaracharitra.
By Jayatilakasūri. ....III. 210

Maharisikula. By Dhar-
maghosha .....III. 28

- Mahānisiha.** The second chedasūtra. Weber xvi. 455 ..... I. 87
- Mahāpurushacharita.** By Merutuṅgachārya. III. 266
- Mahābhāshya.** A tippa-
na on. By Nṛsiṅha...II. 104
- Mahāvīracharitra.** By Hemachandra. The tenth book of the Trishashtīśālā-kāpurushacharitra I. 2, 3, 67; III. 25
- Mahāvīradvātriśīkā.** By Siddhasenadivākara. III. 217
- Mahāvīrastavana.** Called also Nyāyakhṇḍakhādyā. By Yaśovijayagani.. III. 194
- Mahāvīrastotrā** No. 1. In Māgadhi ..... I. 97
- Mahāvīrastotra** No. 2. Or Vardhamānastava. By Jinavallabha ..... III. 216
- Mādhyandināraṇyakavyākha** ..... II. 114
- Mukutaṭatāḍitakanāṭaka.** By Bāṇa. Mentioned in Guṇavinayagani's commentary on the Nalachampū. I. 123
- Muktālatāśataka.** By Śambhumisra ..... I. 11, 81
- Mugdhabodhavyākaraṇa.** By Vopadeva ..... III. 207
- Muṇḍitaprahasana.** By Śivajyotirvid ..... II. 122
- Munisuvratacharitra** No. 1. By Padmaprabhava. Quoted in ..... ahasrī. III. 14, 302
- Munisuvratacharita** No. 2. By Muniratna...III. 144
- Murārivijayanāṭaka.** By Kṛishṇakavi.....III. 21, 337
- Mūlaśuddhiprakaraṇa.** In Māgadhi. By Pradyumnasūri ..... I. 46, 56, 64, 86
- Mūlāchāra.** See Aṃṣa No 2.
- Mṛigavatīkathā** ..... I. 83
- Meghadūtakāvya**, No. 1. By Kālidāsa. Commentary on, called Janānandana. By Janārdana ... III. 19, 324
- Meghadūtakāvya**, No. 2. By Merutuṅgasūri... III. 248
- Commentary on. By Śīlaratnasūri ..... III. 249
- Meghābhayudayakāvya.** By Mānāṅka ... III. 11, 291
- Moharājaparājayānāṭaka.** By Yaśahpāla. Kielhorn, No. 50 ..... III. 44, 208
- Yatijītakalpa.** See Jīakappa.
- Yatidinacharya.** See Jaḍi-
ṇachariyā.
- Yamakastuti.** By Dharmaghoshasūri ..... III. 17, 310

- Commentary on. By
Somatilakasûri. To which
is prefixed a verse by the
commentator which has
four different meanings.
Do. Do.
- Yaśastilakakāvya. By
Somadeva. I. 55; II. 33
fg., 147.
- Yudhishtīravijayakā-
vya. By Vāsudeva...III.
355
- Yogabindu with commen-
tary. By Haribhadra. III.
327
- Yogayātrā. By Varāhami-
ra .....I. 100
- Yogaratanmālā. By Nā-
gārjunāchārya....III. 17, 313
- Commentary on. By
Guṇākara.
Do. Do.
- Yogavidhi No. 1. See Jogavihi.
- Yogavidhi No. 2. By Aji-
tadevasûri. Quoted in the
Vichāratnasamgraha.III.
306
- Yogasāstra. By Hemachan-
dra. The first four pra-
kāsas have been published
with a translation by Win-
dich in the Journal of the
German Oriental Society
XXVIII. 185 fg. I. 65, 56,
63, 74, 82; III. 32, 5, 7, 8, 32
- With commentary by the
author. I. 22, 57; III. 14²,
15², 74, 143, 176
- A ṭippanaka on the
commentary .....I. 21
- Yogasamgraha. In Māga-
dhī .....III. 28
- Yoniprābhṛita. By Śrī-
pañha ..... I. 53
- Raghuvansha. By Kālidāsa. I.
15, 43
- Commentary on, called
Śisuhitaishinī. By Chāri-
travardhana .....III. 210
- Ratisundarikathā. In
Māgadhi .....I. 54
- Ratnadarpaṇa. See under
Sarasvatīkaṇṭhābharṇa.
- Ratnāvali .....I. 123
- Ramalāmṛita .....III. 44, 211
- Rasaratnadīpikā ...II. 17, 19
- Rasendrachūdāmaṇi. By
Somadeva.....I. 81
- Rāghavapāṇḍavīya. A
Dvisamdhānakāvya. By
Danamjaya.....II. 61 note
- Rājaprasānīya. See Rāyappa-
seṇai.
- Rājendrakarnapūra. By
Sambhu.....I. 11, 82
- Rādharahasyakāvya with
commentary. By Kṛishna-
datta .....III. 362
- Rāmakaalpadruma. By
Anantabhatta..... I, 107

- Râmacharita. See Pâûmachariya.
- Râmâyapachampû. By Bhojarâja and Lakshmanabhârta .....I. 361
- Râyapasenai. The second upânga. Weber xvi. 382. III. 59
- Commentary on. By Malayagiri .....III. 59
- Râyamallâbhyudayamahâkavya. By Padmasundara .....III. 255
- Râvanârjunîya. By Bhau-maka ..... I. 9
- Râhavachariya. See Pâûmachariya.
- Romakasiddhânta. Golâ-dhyâya ..... II. 23, 110
- Rohinichariya .....I. 55
- Laggakundalikâ. By Haribhadra ..... I. 88
- Laghusamgrahani. See under Samghayanirayana.
- Laghustava ..... III. 264
- Commentary on. By Râjamukuta ..... Do.
- Laghusamgrahani. In Mâgadhi. By Chandrasûri. III. 154
- Laghusamgrahanivṛtiti. By Devabhadrasûri. I. 3
- Latakamelakaprahasana. By Śāṅkhadhara. II. 57, 122
- Liṅgānuśāsana No. 1. By Vāmana. See under Vāmanavyākaraṇa.
- Liṅgānuśāsana No. 2. By Hemachandra. With commentary by the author. Edited with a translation and extracts from the commentary by Dr. R. Otto Franke, Göttingen, 1886. I. 76
- “Lokasamvyavahāranamākāṅka.” A work on Rhetoric. By Raviguptachārya .....I. 68
- Loganālī .....III. 223
- Translation into Gujarathi of. By Dhanavijaya. Do.
- Vaīrasāmichariya .....I. 59
- Vaīrasāmīśiddhipāgarāṇa .....I. 59
- Vaīruṭṭhastotrā. In Māgadhi ..... III. 329
- Vakroktipañchāśikā. By Ratnākara .....I. 13, 84
- A ‘tippanaka’ on. By Vallabhadeva .....I. Do. Do.
- Vakroktijīvita ..... II. 17, 19
- Vajrasvāmi—See Vaīrasāmi—
- Vandapanijjuttī. Part of the Āvassaganijjuttī. Weber xvii. 69 .....I. 53

— Chunnī on. By Yaśodeva-
sūri ..... I. 76

— Vardhamānastava. See
Mahāvīrastotra.

— Vavahāra. The third cheda-
sūtra. Weber. xvi. 465. I.
13; III. 157

— Chunnī on ..... III. 171

— Commentary on. By
Malayagiri ..... I. 13; III. 63,
157

Vasudevahindī. The first
khaṇḍa is by Saṃghadāsa-
vāchaka, and the second
and third by Dharmasena-
gapi. I. 58, 2 (Kh. 2), 4
(Kh. 1); III. 184 (Kh. 1),
196 (Kh. 1) 197 (Kh.
2), 200 (Kh. 3). 306

Vastuvijñānaratnakōśa.
III. 270

~~Vātsajāyana~~ kāmāsūtra.
Two commentaries on. See
Kandarpachūdāmaṇi and
Jayamaṅgala.

Vāmanavyākaraṇa. Sūtra-
pāṭha, Uṇādi and Liṅgānu-
śāsana. By Vāmanāchārya
III. 40, 110

— Āsavadattā. By Subandhu.
I. 109

Where I have wrongly con-
cluded that the work refer-
red to is not Subandhu's rom-
ance of that name).

Vichāraratnasamgraha.
Compiled by Jayasoma-
sūri ..... III. 13, 302

Vichāra—See also Viyāra—
For Vichararasāyana, see
Viyārapagaraṇa.

Vidhānamālā. By Nṛsiṃ-
habhaṭṭa ..... I. 102

Viyārapagaraṇa. By Ma-
heśvarasūri ..... III. 240

Viyārasārapagaraṇa. By
Pradyumnasūri ..... III. 270

Vivādārṇavabhāṅga. By
Bāleśvara and other pan-
dits ... II. 53, 118

Vivegamāñjarī. By Āśaḍa.
I. 68, 56, 75, 82, 91;
III. 39, 12, 23, 31, 100

— With a Commentary by
Bālachandra ..... III. 39, 100

Vishamabāṇalīlā. A Prā-
krit poem by Ānandavar-
dhana ..... II. 17, 18

Viśamvādaśataka ... By
Samayasundara. III. 10, 290

Vītarāgastotra. By Hema-
chandra. I. 91, 93 ... III. 32

Vīrachampū. By Padma-
nābha .. I. 101

Vīramitrodaya. A Com-
mentary on Yājñavalkya.
By Mitramiśra ... II. 49

Vīracharitra. By Guruchan-
dragani. In Māgadhi.
Quoted in the Vichārarat-
nasamgraha ..... III. 17, 305

- Vīrastuti. With a Commentary ..... III. 213
- Vṛittaratnākara. By Kēdārabhaṭṭa ..... III. 225
- Commentary on ..... Do.
- Vṛiddhachatuṣśaraṇa. See Suppaṇṇāṇa.
- Vṛindāvanakāvya. By Mānāṅka ..... III. 11, 291
- Vṛihatkaṭhā No. 1. By Guṇādhyā. Referred to in the Harshacharita. .... I. 119
- Vṛihatkaṭhā No. 2. By Kshe-mendra ..... I. 119
- Vegarājasamhitā. By Vegarāja ..... II. 105
- Vedāntastavana. By Indranandi ..... III. 19, 229
- Vaitānasūtra. Commentary on ..... II. 10
- Vyaktiviveka. By Mahimbhaṭṭa ..... II. 17, 18
- Vyavahāra. See Vavahāra.
- Vyāsasiddhānta Or Vyāsasmṛiti ..... II. 105
- Śataka. See Sayaga.
- Satapadikā. By Dharmagho-sha ..... I. 62, 12
- Commentary on. By Mahendrasinha. Do. Do.
- Śatruñjayakalpa. See Sat-tuñjayakappa.
- Śatruñjayastutiślokāḥ. I. 60
- Śatruśalyakāvya. By Viśvanātha ..... III. 342
- Śabdabhedaprakāśa. By Maheśvara ..... II. 64
- Commentary on. By Jñānavimala. .... II. 64, 124
- Śabdānuśāsana. By Hemachandra. I. 70, 77², 78; 114², 115², 145
- Various commentaries on. By the author. I. 64, 19, 23, 77; III. 110², 115, 116², 117², 118, 145²
- Commentary on the eighth or Prākṛit. chapter of, called Prakṛitaprabodha. By Narachandrasūri. 1645. I. 54, 91
- Commentary on, called Chandraprabhā. By Meghaviṇaya ..... III. 10, 290
- Avachārṇikā or Durgapadāvali on the Laghuvṛitti of ..... I. 76
- Śambhalīmata. Called also Kuṭṭinīmata. By Dāmodaragupta. I. 65, 19; II. 23 fg.
- Śāṅkhyanasūtra. Commentary on. By Ānartīya. II. 7
- Śāṅkhyānagṛīhyasūtra-bhāṣya. By Nārāyaṇa.

- Śāṅkhāyanaśrautasūtra-
bhāṣya. By Varadatta.
II. 8
- Śāṅkhāyanasūtrapaddha-
ti. By Viṣṇu, son of Śrī-
patiśarman ..... II. 100
- Śāntināthacharita. By
Devasūri. Reference is
made to a Prākṛit original
by Devachandra...I. 50, 4;
III. 165
- Śāntistava. The Laghuśān-
tistava. By Mānadeva. I.
51; III. 213
- Śālibhadracharitra No.
1. See Śālibhaddachariya.
- Śālibhadracharitra No.
2. By Dharmakumārasā-
dhu ..... III. 174
- Śāsvatajinastuti. See
Śāsayajinathūi.
- Śivabhadrakāvya. By
Śivabhadra ..... III. 11, 292
- Śivālikhita ..... III. 213
- Śisupālavadhā. By Māgha.
Commentary on. By Val-
labhadeva ..... I. 13
- Śīśuhitaishinī. See under
Raghuvāṇsa.
- Śīlopadēśamālā. See Śīlo-
vaēśamālā.
- Śumbhalīmata. See Śam-
bhalīmata.
- Śobhanāstuti. By Śobha-
nāchārya. Published with
a translation by Jacobi in
the Journal of the German
Oriental Society XXXII.
509. I. 69, 96, 101; III. 22
- Śrāddhajītakalpa. See
Saddhajīyakappa.
- Śrāddhapratikramaṇasū-
travṛtti No. 1. By Ku-
laprabhācharya ..... III. 180
- Śrāddhapratikramaṇa-
sūtravṛtti No. 2.
Called Arthadīpikā. By
Ratnaśekharasūri. Cf.
Weber xvii. 70 note. III. 226
- Śrāddhadinakṛityavṛtti.
By Devendrasūri ..... I. 13, 41
- Śrāvakaḍinakṛityapra-
karaṇa. In Māgadhi.
I. 92; III. 24
- Śrāvakaḍharmavidipāñ-
chāśaka. In Māgadhi.
By Haribhadrāsūri..... I. 16
- Śrāvakaḍprajñapti. See
Śāvayapannatīi.
- Śrāvakaḍpratikramaṇa-
sūtra. See Śrāddhaḍ.
- Śrāvaka—. See also Śāvaga—.
- Śrīkṛiṣṇabhāktichan-
drikānātaka. By Anan-
tadeva ..... II. 23, 103
- Śrīpālakathā No. 1. See
Siripālachariya.
- Śrīpālakathā No. 2. By
Labdhisāgara ..... III. 220
- Śrīmaṇḍalaprakaraṇa. In
—Māgadhi. By Vinayaku-
śala..... III. 240
- Śrutabodha. By Vararuchi.
III. 46, 225

——— Commentary on. By
a pupil of Meghachandra. Do.

Śrutâsvâdasîkshâ. In
Mâgadhi. By Sahajakuśala.
III. 270

Shaṭprâbhṛita. By Kunda-
kundâcharya. In Mâgadhi.
II. 80, 158

——— Commentary on. By Śru-
tasâgara.....Do. Do.

Shadâṅgavṛitti. Abhaya-
deva's commentary on the
Jñâtadharmakathâ and
other five âṅgas..... III. 146

Shadâvâśyaka — See under
Âvassaga—

Shashtisamvatsarî. Part
of an "Arghakhanda."
By Durgadeva ..... III. 241
("Artha" and "अर्थ" are
mistakes.)

Samyaktvaparakaraṇa. See
Sammattapagaraṇa.

Samyaktvasaptatikâ. I.
53, 92

——— Commentary on. By Sam-
ghatilaka. Do.

Samyamamañjarî. In Mâ-
gadhi ..... I. 92

Samvegamaîlâ ..... III. 207

Samvegamañjarî ..... I. 63

Samgrahaṇî—See Samgha-
yaṇî—

Samghapattaka. By Jina-
vallabhasûri. Commentary
on. By Lakshmîsena.
III. 209

Samghapaticharita. See
Dharmâbhyudayamahâkâ-
vya.

Samghayanirayana. Called
also Trailokyadîpikâ. The
"Laghusamgrahanî" by
the same author. III. 154. I
have taken to be the same
book. By Chandrasûri, pupil
of Maladhâri Hemachan-
dra. Under III. 8 the au-
thor appears to be called
Malayadhâri—(correct Ma-
ladhâri)—srî-s'ri-Chândra-
sûri, and under III. 32
Maladhâri...I. 75. III, 8,
32, 154

Samghayanî No. 1. The Bri-
hatsamgrahani. By Jina-
bhadragani. I. 26 (9 vv.
stands for 419 vv.), 51 (419
vv.), 66, 91; III. 46 (520
00.) 127 383 vv.)

——— With commentary. I. 68?

Samghayanî No 2. By Ha-
ribhadra.
49 (28 vv.); III. 213 (30vv.)
253 (28 00.), 276

——— Commentary on. By Pra-
bhânandasûri ... III. 253, 276

Sattathâṇâ I. 28, 45, 64, 82,
86; III. 31

Sattarî. By Chandramahatta-
râchârya with verses added
by Devendrâchârya. I. 27
(77vv.), 66 (86vv.), 96; III.
47 (91 vv.)

Statatibhāshya. In Māga-
dhī. By Abhayadevasūri.
III. 218

Sattasaī. By Hāla. Hāla's
Saptaśataka. Edited by
Weber.....I. 112; III. 349

Sattuñjayakappa... III. 205

Saddhajīyakappa... III. 217

Sandhyāmantravyākhy-
āna. By Bhaṭṭojidikshita.
II. 100

Saptati. In Māgadhī. Part of
the Karmagrantha. By De-
vendasūri ..... III. 70

—— Commentary on. By Ma-
layagiri..... Do.

Saptaśatī. See Sattasaī.

Saptasthānāni. or
Saptasthānaka. See
Sattasthānā.

amayasārapāhuda, I. 86;
II. 161

—— Commentary on. By
Amṛtachandra .....II. 161

Samavāya. The fourth āṅga.
Weber xvi. 277....III. 176

—— Commentary on. By
Abhayadeva .....III. 176

Samarādityacharitra. In
Māgadhī. By Haribha-
drasūri ..... III. 118

Samasarana ..... III. 30

Sammatapagaraṇa. By
Chandraprabhasūri. III. 145

—— Commentary on. Do.

Sammārāhaṇākulaya. See
Ārāhaṇakulaya.

Sayaga No. 1. By Jinavalla-
bha ..... I. 66

Sayaga No. 2 ..... I. 96

Sayaga No. 3 ..... III. 47

The three books, or two of them,
may be the same.

Sarasvatikanthābharana.
By Bhojadeva. Commen-
tary on, called Ratnadar-
paṇa. By Rāmasiṅhadeva.
III. 349

Sarasvatīstotra. By Bap-
pabhaṭṭisūri ..... III. 212

Sāndrakutūhalaprahasa-
na. By Kṛishṇadatta. III.
359

Sārdhaśataka. By Jina-
vallabhagaṇi. Commentary
on. By Dhaneśvarasūri.
Quoted in the Vichāra-
ratnasamgraha. III. 16, 304

Sāmbapañchāśikā. By
Sāmba.....I. 11, 85

—— Commentary on. By Kshe-
marāja. Do. Do.

Sārasvatoddhāsratotra.
a pupil of Nandiratna-
guru ..... III. 213

Sārasvatamaṇḍana. A
Commentary on the Sāras-
vata grammar. By a pupil
of Mandanāchārya.... III. 204

- Sârâvalîpaṭṇā. .... III. 217
- Sâlibhaddachariya. I. 73,
86, 95
- Sâvagadhamma ..... I. 99
- Sâvagapannattî ..... I. 43
- Sâvagavihi. I. 49 (22 vv.),
58, 91 (21 vv.); III. 23
(20 vv.)
- Sâvaga—. See also Śrāvaka—.
- Sâsayajinathât. By Siddhas-
nasûri ..... I. 32
- Sâhityakaumudî. By Śri-
Vidyâbhûṣaṇa. II. 10 fg.,
99
- Siddhajayantîcharitra.
See Jayantiâpagaṇa.
- Siddhapâhuḍa. Cf. Weber
xvi. 355. .... III. 143
——— Commentary on. Do.
- Siddhasârasvata. A grammar
by Devânandasûri. Referred
to in the Śântinâthacha-
ritra of Devasûri ..... I. 60
- Siddhaprâbhṛita. See Sid-
dhapâhuḍa.
- Siddhântarâja. By Nityâ-
nanda The 'Golâdhyaya'
of ..... II. 110
- Siddhântavichâra. Or Sid-
dhântoddhâra. By Chan-
drakirtigaṇi ..... I. 32, 33
- Siripâlachariya. Or Sid-
dhachakramâhâtmya. By
Ratnaśekharasûri ..... III. 203
- Sîlakulaya ..... III. 217, 218
- Sîlovaṛsamâlâ. By a pupil
of Jayasînhamuni. In I. 82,
the author is called Jaya-
kîrti: in III. 214, Jayaval-
labha. The number of
verses in III 214 is 116, as
against 115 in I. 82. I.
82; III. 214
- Sîyachariya. By Bhurana-
tuṅgasûri. .... III. 11, 293
- Sukṛitâṅga—. See Sâvagada—.
- Sukosalachariya. .... I. 95
- Sukosalâkhyânaka. In
Mâgadhî ..... I. 73
- Sudaṇsanakahâ. By Deven-
drasûri. Quoted in the
Gâthâsahasrî. ... III 10, 289
- Sudaṇsaṇâchariya. .... I. 75
- Sudarśanasamhitâ. Or
Gṛihyatâtparyadarśana. By
Sudarśanârya ..... II. 8, 101
- Suppaṇihâṇa. Or Vṛddha-
chatuṣṣarâna. By Deven-
drasâdhu ..... I. 84; III. 11
- Subâhuchâriya ..... I. 73
- Subhâshitavali. Compiled
by Vallabhadeva, The book
has now been published
in the Bombay Sanskrit
Series. .... I. 30
- Subhâshitaratnakośa.
Compiled by Munidevâ-
chârya ..... I. 74
- Subhâsiyâṇi ..... I. 49

- Suyagaḍa. The second aṅga.
Weber. xvi. 259. I. 37;
III. 70
- Nijjuttī on. Do. Do.
- Commentary on. By
Śīlāṅgasūri. Do. Do.
- Suvṛittatilaka. By Kshe-
mendra ..... I. 5, 86
- Sāktāvali. Compiled by
Lakshmaṇa ..... III. 35, 54
- Sūriapannatti. The fifth
• upāṅga. Weber xvi. 401.
III. 173
- Commentary on. By Ma-
layagiri . . . . . III. 173
- Sūrimantra. Commentary
on. By Jinaprabhasūri
III. 365
- Sūrimantrakalpasāro-
dhara. By Merutuṅga.
III. 364
- Sūryaprajñapti—. See Sū-
riapannatti—.
- Setubandha. By Pravaraṣena.
I. 115
- Somapālavilāsa. By Jal-
haṇa. With a Commen-
tary by Ruchaka . . II. 17, 19
- Sūrimokṣhavivāda... III. 154
- Sāvirāvali. See The-
- Sthāna. See Thāna.
- Snāṭṭrikapañcāśikā No.
1. By Udayasāgara III. 236
- Snāṭṭripañcāśikā No. 2.
By Subhaśīlagāṇi. ... III. 235
- Translation into Gujarathi
of. By Jinaharsha. Do.
- Smṛitiratnākara. By Śrī-
Veṅkaṭānātha ..... II. 104
- Smṛitisudhākara. By
Śaṅkara ..... II. 105
- Syādvādamāñjarī. By He-
machandra ..... III. 206
- Commentary on. By Mal-
liṣeṇa... . . . . Do.
- Hayagrīvavādha. By Meṇ-
ṭha. Quoted in the Suvṛit-
tatilaka ..... I. 9
- Haravijaya. By Ratnākara.
A viśhamapadoddyota on.
By Alaka ..... I. 13
(The statement about Gaṇa-
patī is a mistake.)
- Harihārāvali. Hari's Antho-
logy ..... II. 57
- Harshacharitra. By Bāṇa
I. 105
- Hastijanapṛakāśa. By
Kṣhemendra ..... I. 11
- Hastyaśurveda ..... I. 98
- Hārāvali. By Puruṣhottama.
III. 363

JOURNAL
OF THE
BOMBAY BRANCH
OF THE
ROYAL ASIATIC SOCIETY.

EXTRA NUMBER.

---

*A Third Report of Operations in search of Sanskrit MSS.
in the Bombay Circle. April 1884—March 1886. By
PROFESSOR PETERSON.*

I hope to give in this report some account of the work done during a period extending over two official years, or from April 1884 to March of the present year.

The greater part of the October vacation of 1884 was devoted to the preparation of my Second Report. In the middle of the month I went from Mount Abu to Gwalior. In response to a request to be furnished with a list of desiderata, Professor Roth of Tübingen had kindly sent a memorandum of the books he most wished me to look out for, at the head of which stood a second copy of the Atharva-veda in the Paippalâda Śākhâ. It has long been believed that a good copy of this book does exist at Gwalior. It would have been a great gratification to me to secure it, and put it at the disposal of Professor Roth, as it would be a pleasure now to begin this record with an account of a success. But the journey resulted in nothing. I had not been at the pains to secure introductions, and to make the object of my visit known beforehand. I mention this probable cause of my failure, because, though I spent to no purpose much time and patience in the Travellers' Bungalow at Morar, with nothing even

to read but a certain Catalogus Codicum Sanscriticorum, I have no reason in my experience to conclude that the book is not there. I will try again some day. Meanwhile, in the hope that some other may succeed where I failed, I will give below in a note, from Professor Roth's letter to me, the points of difference between the ordinary Atharvaveda and this recension of that text.* If Sir Lepel Griffin uses his great influence there to put scholars in possession of the Gwalior copy of the book, he will do learning a service.

On my way back to Bombay from Mount Abu in November, I spent three days at Ahmedabad, during which I went over the libraries of Rājendrasūri and Śāntisūri, two Jain teachers then residing in that town. An account of my visit to Rājendrasūri (among whose books I found an excellent copy of Kshemendra's Kavikānthābhārata and Aṣṭāvakraśāstra) has already appeared.† Śāntisūri is a re-

* Atharva-veda : Paippalādaśākhā.

Khāṇḍa

1. Begins : āpo hi śhtha.
Ends : sa me astu niyakshakāḥ.
2. Begins : rasamg'prācyam.
Ends : mānsan attuh.
3. Begins : ā tvāg'an rashtram.
Ends : tishtāt kāmō ag'amtava.
4. Begins : hiranyagarbhas.
Ends : cīvām tapatu sūryah.
5. Begins : sindhugātāyai.
Ends : sakrtām yatra lokāḥ.
6. Begins : tad id āsa.
Ends : ya evam veda.
7. Begins : suparnas tvā.
Ends : caturhane svāhā.
8. Begins : kathā diva asurāya.
Ends : pushkarasrag'ah.
9. Begins : ūrdhvā asya.
Ends : mamā cyāh.
10. Begins : na tad vido
Ends : sarve virā bhavantu naḥ.

Khaṇḍa

11. Begins : vṛshā te haṁ.
Ends : prthak.
12. Begins : mnam stomam.
Ends : ga evam veda.
13. Begins : agnis takmānam.
Ends : vig'ayante ga evam veda.
14. Begins : indro bāhubhyām.
Ends : tubhyam vibhāvarī.
15. Begins : samyag digbhyah.
Ends : yāmyāditaḥ.
16. Begins : antakāya mṛtyave.
Ends : tapyamānas samudre.
17. Begins : satyam brhad.
Ends : pakṣena sūta sanubhavema.
18. Begins : satyenourabhihā.
Ends : vittam me asja rodasi.
19. Begins : dosho g'āya.
Ends : ann sam dadetaḥ.
20. Begins : dhītā vā je.
Ends : mṛtyur ā parāvataḥ.

There are MSS. of the *vulgata* recension which, like the Paippalāda, begin with the verse āpo hi śhtha, but go on, as the *vulgata*, with the verse ye trisha-patāy pari yanti. These must not be mistaken for MSS. of the Paippalāda Śākhā recension.

† Journal Vol. XVI, pp. 167 to 189. Published also separately.—“The Aṣṭāvakraśāstra of Kshemendra,” &c.

former, and seemed to me to be paying the penalty of a religious reformer in an empty lecture hall. He received me with very great courtesy, and gave me free access to his travelling library.* The Ahmedabad extracts in the Second Appendix to this Report, pp. 285 to 324, which I will now proceed to notice, are from books lent to me by these sūris, and detained—as might be confessed in some other cases also—somewhat longer than was originally intended by either party. I have to tender the sūris my very hearty thanks.

The 'Collection of one thousand Gāthās' from which our first extracts are taken was composed in Samvat 1686, or A.D. 1630, by Samayasundara, pupil of Sakalachandra, pupil of Jinachandra. The Gāthāsahasrī of Samayasundara. His present work is, as the title indicates, made up entirely of quotations from older texts. I have given first a group of verses cited here from a Gachchhotpattiprakīrnaka,—of which the verse referring to the sack of Valabhi is quoted, but without any reference, by Merutunga in his Prabandhachintāmani, a book written in A.D. 1305. The Gachchhotpatti tract is therefore older than Merutunga, how much older must remain uncertain. The verses give dates for some important events in early Jain annals as follows:—

V. 96. "Five hundred and forty-three years after Vīra was perfected, is the date of the rise of the Terāṣia heresy in Antaranjīā.

V. 97. "When six hundred years and nine had passed since Vīra was perfected, the Bodīana heresy arose in the city Rahavīra.

V. 98. "When twelve hundred and half a hundred years had passed since Vīra reached eternal rest, living in temples and monasteries was sanctioned by an ease-loving generation.

V. 99. "When five hundred years from the Jīna Vīra had passed away, the Blessed Vāira was conceived in the womb of Sunandā.

V. 100. "Five hundred and thirty-five years after Vikrama,

---

* All India's peripatetic teachers carry about with them a selection of their books.

† Jacobi, Kalpa Sūtra, Introduction, p. 26. "The date is not given, but it may be inferred from the author's statement that Jinachandra, the guru of his own guru Sakalachandra, lived under Akbar." Jacobi gives Samvat 1699 as the date of his manuscript. Is it not rather, or also, the date of the composition of the work.

Haribhadrasûri our Sun reached eternal rest. May he give us happiness and prosperity !

V. 101. "Thirteen hundred years and more from Vîra's death, śrî Bappabhattsûri, the crest jewel of the learned, was born.

V. 102. "When seventy-five with three hundred years from Vikrama had passed away, the sack of Valabhi took place.

V. 103. "When one hundred and eight years from the time of śrî Vikramāditya the king had passed away, Jāvadi set up the stone image in Śatrunjaya.

V. 104. "When six hundred years and nine had passed, Rayana set up the jewelled image in a golden shrine on the Revaya Hill.

V. 105. "When twelve hundred and fifty years had passed from Vardhamāna, Sâisûri made the ordinance of the first of the (two) fourteenths."

The four gâthās which follow, p. 285*, have been published already by Jacobi† from the Sandehavishaushadhi, a commentary on the Kalpasûtra, written by Jinaprabhamuni in Samvat 1364, or A.D. 1308. Jinaprabha says that they are found "in the Tîrthodgâra and other works." As Samayasundara's own commentary on the Kalpalatâ is, according to Jacobi, a mere abstract from the Sandehavishaushadhi, he may have been indebted to that work for these gâthās here.

The verses are held to have an important bearing on an obscure text of the Kalpasûtra. The life of Mahāvîra contained in that work, which is the only account of the great Jain teacher we have, ends with the words, "samanassa bhagavao Mahāvîrassa jāvaḥ savvadukkhappahīṇassa, nava vāsasayaiṃ vikkamṭāṃ, dasamassa ya vāsasayassa ayam aṣṭime samvachchhare kâle gachchhai, vâyanamtare punaḥ ayaṃ teṇaṇe samvachchhare kâle gachchhai iti."

"From the time when the ascetic, the Blessed Mahāvîra, thus yielded to Time, went away from us and departed, having cut the bonds of birth and old and death, being perfected, awakened, delivered, having made an end and obtained full salvation, freed from all sorrow, nine hundred years are gone, and of the tenth hundred of years this year

* These references throughout are to the Appendix of this Report.

† Jacobi Kalpa Sûtra, p. 115.

‡ i. e. yāvat. The word indicates that between the words Mahāvîrassa and savvadukkhappahīṇassa we are to supply the remaining words of a formula which has already occurred in the book. I have given them in the translation.

that is going is the eightieth. Or, as another reading has it, this year that is going is the ninety-third."

Nothing, it will be seen, could be more explicit, and we could have borne with the slight discrepancy between the two readings, if the writer, whoever he was, had told us *to what event his dates refer*. This, however, he does not do: and the Jains do not know. From Jinaprabha and the commentators who came after him we learn that "for some cause or other" the words are not explained at all in the Chûrni,* the oldest commentary on the Kalpasûtra to which we find any reference made. But in commentaries presumably later than the Chûrni our authorities found the explanation *iyam vâchanâ jâtâ* (Sande havishau-shadhi) or *asyâ vâchanâyâ* (Kiranâvali). They record however a variety of opinions as to what is to be understood by the word *vâchanâ* here, and they note that our verses are cited by those who uphold the reading "ninety-third," and who believe that the event which made the year 993 memorable was the removal of the Paryushanâ by Kâlakâchârya, from the fifth to the fourth day of the month Bhadrâpada. Our verses run as follows:

V. 6. "When nine hundred and ninety-three years had passed from Vardhamâna then† was the paryûshanâchaturthî established by Kâlagasûri.

V. 7. "And in that year 993 the rule of twenty days, as also that of spending five days‡ only, was rescinded by order of the Assembly.

Vv. 8 and 9. "And in 993 the Holy One (i. e. Kâlakâchârya) was at the request of the Assembly summoned by King Śâlavâhana, the Paryushanâ was shifted to the fourth, the châturmâsya to the fourteenth, and the fourfold assembly was constituted: this they hold for the true practice."§

* For all that is known of the Chûrni on the Kalpasûtra, see Jacobi, *Introduct.* p. 25.

† To = tatas. Jacobi reads *Kâlayasûrîhimto* as one word (Abl. pl.) but the *anuvâra* is against the metre.

‡ Did the one rule refer to the rainy season and the other to the rest of the year? For *pañchagahâñi* (*pañchayahâñte*, Appendix. p. 303) Jacobi has *pañchaga-hâñi ya*. I do not feel certain of the construction, but in Jacobi's reading one or other *ya* seems superfluous.

§ The construction of the last two verses is of a compressed ungrammatical kind often met with in old Jain mnemonic verses. Compare Leumann's

Among the other events put forward as that referred to in the passage from the Kalpasûtra are the Council of Valabhi, at which Devarddhigani is reported to have reduced to writing, or to their present written shape, the Jain scriptures, and the public reading (vâchanâ) of the Kalpasûtra before king Dhruvasena of Ānandapura to console him on the death of his son. It has not escaped notice that the only natural interpretation of the passage itself, as well as of the old explanation, is that which would see in it the date of the composition of this part of the Kalpasûtra. Taken in that way it cannot of course be reconciled with the tradition which assigns the Kalpasûtra as a whole to Bhadrabâhu, the sixth Thera or Elder after Mahāvira himself. We must choose, it seems to me, between the passage and the tradition; and the weight of evidence is in favour of the passage. For, assuming that the clear purport of the passage is to give a date for this Life of Mahāvira, its incorporation with the text itself becomes inexplicable if we accept the tradition, and believe, in accordance with it, that Bhadrabâhu's authorship of the book had never been lost sight of. That the Chûrnikâra takes no note of the passage may of course be brought forward as showing that it was not in his text. But it is just as likely that the Chûrnikâra saw no difficulty in it. Or, though this seems less likely, he may have been unwilling to call attention to words standing in such direct conflict with a tradition which had obtained currency even in his day.*

The next extract, p. 285, is from a Panchavastuka which I have taken to be Haribhadrastûri's book of that name.† Haribhadra is one of the most interesting figures in the long succession of Jain writers: and as it happens, we shall have frequent occasion to recur to him throughout this Report. Let me notice here only that these verses

---

remarks in his paper, to be referred to immediately, on the schisms of the Jain Church. I am not sure that my rendering is correct. For Sâllahanena, (so also p. 303), Jacobi has Sâlahanena which he corrects into Sâlavâhanena. But Sâllahanena, as my books have it, is the right form. Kârio on p. 285 (Kâriyam, p. 303) agrees with Jacobi. So also âyaraṇam tam (âyaraṇam te p. 303).

* I have not failed to notice that Jacobi, *Introduct.*, p. 23, says, "It need hardly be remarked that the passages containing the dates 980 and 993 A. V. do not refer to the author, but to Devarddhiganin, the editor of the Kalpasûtra." But I see no evidence for this.

† Remove श्रीहरिभद्रसूरिकृते from the colophon. It has been inserted by mistake from my memoranda.

give us his authority, if the book is his, for the following dates :—The first Kālakasūri was born when 335 years had passed from Vīra. In the year 453 Kālakaguru took (charge of) Sarasvatī: and in the 470 from Vīra, Vikrama was born.

The next extract, p. 286, from a work called Ganita, gives in three verses a very complete conspectus of the world from the geometer's point of view. Four tilas make a java; four jvas make an angula; four angulas make a mushti; four mushtis make a kara; and four karas, or hastas, make a danda. A krośa is two thousand dandas. Four krośas make a yojana. A hundred yojanas make a deśa, and a hundred deśas make a mandala. A hundred mandalas make a khanda. And the earth is made up of nine khandas.

One verse having reference to the "shadowy recollections" the soul may bring with it of its previous states, which it is declared do not in any case extend beyond the ninth previous birth, is given, p. 286, as from the 'Yogavidhi' of the Âchārya Indra, possibly the great grammarian of that name.

The next extract, p. 286, consists of sixteen gāthās, written out by Samayasundara from the Âvaśyachûrni, and containing the account given there of the seven great schisms of the Jain church. For a commentary on these gāthās Samayasundara refers the reader to a work of his own called the Viśeshasangraha. The gāthās sadly need a commentary, being as they are mnemonic verses written in a cramped ungrammatical style, which defies translation even where decipherment seems possible. They should be compared with Weber's account of the corresponding passage in the Âvaśyaka itself, and with Leumann's instructive paper on the Jain schisms: Weber's *Indische Studien*, xvii. pp. 65-67 and 91 to 130.

There can be no reasonable doubt of the great antiquity of the tradition these verses embody, and I therefore venture to give for the English reader Leumann's account of the first two heresies, prefixing as close a version of the gāthās themselves as I find possible.

Vv. 48-9. The heresy of Jamāli.—"Fourteen years after the true faith had been established by the Jina the heresy of the Bahuratas arose in Śrāvastī. Its founder was Jamāli, the son of Sudarsanā, elder sister of the Jina. In the garden called Tindu in Śrāvastī. Fifteen thousand adherents. Dhanka refuted him."

According to the commentators Haribhadra and Śāntisūri, this first schism in the Jain Church arose in the following wise. Jamāli was

nephew and son-in-law of Mahāvīra. With his wife he entered the order, receiving charge of five hundred monks, while his wife was put over a thousand nuns. Being one day ill in the garden called Tinduga in Śrāvastī he bade his monks spread his bed of straw. They were doing so, when he called out, Is it made or is it being made? They answered, It is not made, but is being made. Then he said to himself, The Master teacheth that every act—be it moving, cutting, splitting, burning, dying, killing—is done the moment it is done. But that is clearly not true. For here a bed that is being made is not made, and straw that is being spread is not spread. Therefore an act, be it moving, &c.—is not done so long as it is doing. So he called the monks to him and taught this doctrine. Some believed him, others did not: those who believed him followed him, those who did not sought to argue with him, and when they found no success left him for the Master. Now his wife Priyadarśanā was at the time living in the house of the potter Dhanka. She visited Jamāli and, for the old love she bore him, let herself be led astray from the truth. Coming back she taught this new faith to her nuns, as also to Dhanka. The potter however said that he could not understand the difference. That night, as Priyadarśanā was studying, a piece of live coal fell by Dhanka's contrivance on her dress, and burned a hole in it. Seeing this she said, My dress is burnt. But Dhanka said to her: You have just told me that what is being burnt is not burnt. How, say you now that your dress is burnt? The true disciples of the Master may speak of a thing which is being burnt as burnt, but not you. Priyadarśanā answered, You say well: I deserved this rebuke; then went to her husband, and when she could not turn him from his error left him and went with her nuns to the Master.

Soon afterwards Jamāli met Mahāvīra near the city Champā. He went up to him and said, Many of your monks come back to you having fallen unto error. I am made perfect in knowledge. Gautama answered and said, If thou art made perfect in knowledge answer me these two questions. Is the world eternal or not, is the soul eternal or not? Thus questioned by Gautama Jamāli was troubled in mind and could not answer, but stood silent. Then said Mahāvīra: I have many disciples who, although they may have fallen into error, can answer these questions as I shall answer them, yet none of them speak as you do. The world is eternal and not eternal. It is eternal inasmuch as there never was a time when it was not, never is a time

when it is not, and never shall be a time when it shall not be. It is not eternal, inasmuch as each of the world's great ages waxes to its allotted limit, wanes and goes to its own place, making room for its successor. So too the soul is eternal and not eternal. It is eternal inasmuch as it never was not, never is not, and never will not be. It is not eternal inasmuch as, when its life in hell is over, it passes into the world of beasts, from thence into the world of men, from thence into the world of gods."

Jamâli however did not believe this teaching. He went unbelieving away from the Master, and after leading himself and others astray with many false notions he died at the end of a long fast without obtaining absolution.

Vv. 50—1. The heresy of Tishyagupta. "Sixteen years after the true faith had been established by the Jina the Jivapradeśika heresy arose in Vṛishabha's city, in the temple called Gunasilaya in Rājagṛiha. The founder was Tishyagupta, pupil of Vasu, who was versed in the fourteen pūrvas. He was refuted by Mittasiria, native of the city Âmalakappa."

According to Haribhadra, Tishyagupta was thus led into error. He was reading the following passage in the Âyapavāya, one of the pūrvas, which he was studying with his Master Vasu :—"Is it permissible, O Lord, to say that a soul atom is a soul. No: and as little is it permissible to say that two, or three or more soul atoms are a soul, or even that what wants only one atom of its proper complement is a soul. For the soul must be thought of as a perfect whole, made up of atoms resembling those of the air."

Reading this, Tishyagupta fell into this error :—If the atoms of a soul, when only one is wanting, cannot be called a soul, this last atom must be the soul, since the name soul applies to the whole only when it is added.

The disciples of the Master sought to convince him of his error. But as they could not succeed, he was excommunicated. Leading himself and others astray with many false notions he came one day to the city of Âmalakappa in the Ambasāla forest. A pious layman called Mittasirī was among those whom the report of the arrival of a holy man induced to visit the garden in which Tishyagupta was staying. Mittasirī knew him for a heretic, but greeted him respectfully and listened to his instruction. Then invited him to his house. Tishyagupta

went, and found a table laden with all manner of rich food. But of every dish Mittasirî gave him only a crumb. Tishyagupta said to himself, He will give me more afterwards. But when Mittasirî fell at his feet and said, Honour to the holy man who has been my guest : happy am I that thou hast visited me, Tishyagupta exclaimed, What is this ? Have you brought me here to insult me ? Then said Mittasirî, How have I insulted you ? Is it not your theory that a whole consists of its last component atom ? If that is right, how can you say you are insulted ? I have entertained you in accordance with your own theory, as I feel unable to entertain you in accordance with that of our master Vardhamâna.

His eyes were opened and he said, I have deserved this rebuke. Upon that Mittasirî entertained him properly. Afterwards he did penance for his fault, as did also all his adherents.*

In a gâthâ cited, p. 288, from a Sudarśanakathâ by Devendrasûri of the Chivâlava gachchha, we have a Jain rendering of the text, "No man can serve two masters : Ye cannot serve God and Mammon"—

"No man can walk on two roads at once, or sew with a needle both of whose ends are points. You cannot have both the joys of sense and eternal salvation."

When Samayasundara wrote, in Samvat 1686, śrî Jinarâja was "reigning," and the sûri śrî Jinasâgara had obtained the post of Âchârya. The lineage of this Jinarâja will be noticed further on.†

In the Visamvâdaśataka, p. 290, a book written a year earlier, the same author has strung together a century of verses, in which are exhibited the discrepancies to be found in the sacred writings. He has not attempted a Harmony.

In Samvat 1725 = A. D. 1669 certain sûris, by command of the lord of the country, were provided with quarters for the rainy season in the palace at Agarâvara (Agra?), where they employed themselves in drawing up this commen-

¹⁰ Meghaviṇaya's Commen-
tary on the Haimavyâ-
karaṇa.

tary on Hemachandra's grammar. I have extracted, p. 290, a contemptuous reference to Bhattojīdīkshita's Siddhāntakaumudī.

Next, p. 291, come two short, highly artificial poems* by an author Mānānka's Vrindāvana & whose very name has been in peril. Meghābhūdaga kāvyas. Aufrecht mentions a short commentary on the Mālatīmādhava by a king called Mālānka; and BR. *sub voce*, referring to this, would correct the name Mānānka, occurring as that of an author, to Mālānka. The identification of the two authors may be right. For Mānānka, like Mālānka, was a royal commentator. An extract from a short commentary on the Gītagovinda by "Mānānka Mahābhuj," will be found at Ap. p. 280. But if one of the two names must be sacrificed it is Mālānka that must go. Who our author was we do not know. He is quoted by Rāyamukūṭa in that writer's commentary on the Amarakośa, A.D. 1431.

The next four books pp. 292—3, must be dismissed more briefly. In his smaller Dictionary Böhtlingk mentions Chandradūta as the name of a poem. I have observed a quotation from Śivabhadra in the commentary on Rudrata's Kāvyaśāntakāra by Namisādhū. The short extract from Haribhadrāsūri's commentary on the "Five Sūtras" gives the names of the sūtras in question. Of Bhuvanatungasūri and his Sītācharita nothing appears to be known.

Amitagati is the well known name of the Jain author of the The Dharmaparīkṣā of Subhāshitaratnasandoha, a book written in Samvat 1050. Compare Colebrooke, Essays, ii, p. 462 and Bhandarkar, Report 1882-3, p. 45. I do not know whether the author of this Dharmaparīkṣā, a poetical treatise on morals, is the same or not. It seems probable that he is. But it will be seen that he himself refers to another Amitagati as among his spiritual ancestors. He traces his descent from Virasena, who was succeeded by Devasena, who was succeeded by Amitagati, who was succeeded by Nemishena, who was succeeded by Mādhavasena. Of this last our author was the pupil. Both the lineage here and the fact that in the invocation there is no special reference to Mahāvira the last of the Tīrthakars, indicate that Amitagati was a Digambara Jain.

---

* The first of these is printed in the Kāvyaśāntakāra.

Our next extract, p. 297,* is a selection of verses from a Gāthākośa compiled by Munichandrasūri. This teacher died in Samvat 1178 (Klatt, Ind. Ant. XI. p. 253). Two years before that date he was engaged in revising the Commentary of his friend Yaśodeva on Jinavallabhagani's Pindaviśuddhi (Kielhorn, Report 1880-1, No. 47 v. 7). An incomplete copy of his Commentary on Haribhadrasūri's Anekāntajayapatākā† is in our collection (Kielhorn, No. 362, referred to by Klatt). According to a statement in the verses quoted by Klatt from a gurvāvali, Munichandrasūri did much to make Haribhadrasūri's works as a whole intelligible to the readers of his day. The recovery of the commentaries referred to—that on the Anekāntajayapatākā is the only one mentioned by name—is most desirable.

Munichandra was a purist in Jain practice. In the verses already referred to we are told that his biruda, or title of distinction, was Sauvirapāyī. The Jain sādhu or holy man cannot drink water in its natural state. That is full of life, and to drink it would be to incur the guilt of accumulated murder. If the water has been boiled, or used for cleaning rice, the life has gone out of it, and the guilt is his who prepared it, not his who drinks it. Munichandra was one of those who would not allow the pious layman to take that guilt on his soul by boiling water for his teacher's use. He would accept only the water in which rice for ordinary use had been washed (sauvīra), and if that disagreeable draught were not to be had, he went without. Munichandra does not give us his authors' names. But having regard to the date of his collection, his verses are not without their importance to the student of this branch of the literature. For the general reader, if I have the fortune to possess any such, I give one or two here in English.

“‘Love has five arrows’ and what, think you, are they? a look, a look again, liking, friendship, love.”

“To be over bashful, to be too timid, never to lift her eyes or open her mouth before a man—these be *not* the signs of a pure heart.”

---

* For the text of that work see Appendix II. p. 191, and compare the remarks which will be made in the corresponding part of this report. No. 229 in the Cambay List, Appendix I. p. 58, is a copy of Haribhadra's Dharma-bindu, with a commentary by our author, dated Samvat 1181, or only three years after Munichandrasūri's death.

Our next extract, p. 297,* is a selection of verses from a Gāthākośa compiled by Munichandrasūri. This teacher died in Samvat 1178 (Klatt, Ind. Ant. XI. p. 253). Two years before that date he was engaged in revising the Commentary of his friend Yaśodeva on Jinavallabhagani's Pindaviśuddhi (Kielhorn, Report 1880-1, No. 47 v. 7). An incomplete copy of his Commentary on Haribhadrāsūri's Anekāntajayapatākā† is in our collection (Kielhorn, No. 362, referred to by Klatt). According to a statement in the verses quoted by Klatt from a gurvāvali, Munichandrasūri did much to make Haribhadrāsūri's works as a whole intelligible to the readers of his day. The recovery of the commentaries referred to—that on the Anekāntajayapatākā is the only one mentioned by name—is most desirable.

Munichandra was a purist in Jain practice. In the verses already referred to we are told that his biruda, or title of distinction, was Sauvirapāyī. The Jain sādhu or holy man cannot drink water in its natural state. That is full of life, and to drink it would be to incur the guilt of accumulated murder. If the water has been boiled, or used for cleaning rice, the life has gone out of it, and the guilt is his who prepared it, not his who drinks it. Munichandra was one of those who would not allow the pious layman to take that guilt on his soul by boiling water for his teacher's use. He would accept only the water in which rice for ordinary use had been washed (sauvira), and if that disagreeable draught were not to be had, he went without.

Munichandra does not give us his authors' names. But having regard to the date of his collection, his verses are not without their importance to the student of this branch of the literature. For the general reader, if I have the fortune to possess any such, I give one or two here in English.

“‘Love has five arrows’ and what, think you, are they? a look, a look again, liking, friendship, love.”

“To be over bashful, to be too timid, never to lift her eyes or open her mouth before a man—these be *not* the signs of a pure heart.”

---

* For the text of that work see Appendix II. p. 191, and compare the remarks which will be made in the corresponding part of this report. No. 229 in the Cambay List, Appendix I. p. 53, is a copy of Haribhadra's Dharma-bhinda, with a commentary by our author, dated Samvat 1181, or only three years after Munichandrasūri's death.

"The love of man and wife in youth is beautiful as gold : and like gold though burned it is not consumed : nay, it grows more and more precious when tried in the furnace of the heart."

"Ha ! Ha !—a woman's low laugh will send a flutter to the heart of the best saint living, free from pride, illusion, and envy though he be."

"The lips, the throat, the cheeks and so forth, these be the same in all : but each has her own heart."

"Who is the happy man?—He that sees in his 'own house at home' little children brown with dust, leaping and falling and crying."

"The wise man knows Earth and the Sky, Heaven and Hell—but not what a woman will do."

"The wise man knows the path of a fish in the sea and of a bird in the air, but a woman's heart—that not even he knows."

"At her birth sorrow : and anxiety grows with her growth : when she comes to be married there is the dower : verily at all times the father of a girl is to be pitied."

"Either love not at all or love like that stuff which, however you wash it, will not take another colour."

The Vichâraratnasangraha of Jayasomasûri, pp. 302 to 310, written in Samvat 1657, was found to contain, as its name suggested might prove to be the case, a large number of interesting and important quotations from older books. A copy of this work has been secured for our collection. What follows here is the result of a first gleanings only. Early in the book there is a quotation from a Commentary on the Shadâvâsyaka by Namisâdhu, the last verse of which is as follows :

द्वाविंशत्यधिकैकादशसंवत्सरश्चैतस्तु विक्रमतः ।
अकृतैनां नमिसाधुः शिष्यः श्रीशालिसूरीणाम् । १ ।

This gives us Namisâdhu's real date, and shows that the reading panchaviṁśatisamyuktaiḥ of my paper MS. of that writer's Commentary on Rudrâṭa's Kāvyaḷankâra (First Report, p. 16) is to be preferred to the corrupt reading of the palm leaf MS.* It also gives us the name of Namisâdhu's teacher.

* Correct the entry in Introduction to Subhâshitâvali, p. 105, where also A. D. is a mistake for Samvat. The true date of Namisâdhu's Commentary on Rudrâṭa is Samvat 1125, A. D. 1069.

This is followed by a quotation from another commentary on the *Shadâvâsyakâ* by Śrī Chandrasūri, written in Samvat 1232, according to a statement of the author himself, who it will be seen goes into as great detail as Gibbon does with regard to the precise moment when he laid down the pen :

करनयनसूर्यवर्षे प्रातः पुष्पार्कमधुसितदशम्याम् ।
धृतियोगनवमर्क्षे समर्थिता प्रकृतवृत्तिरियम् ॥

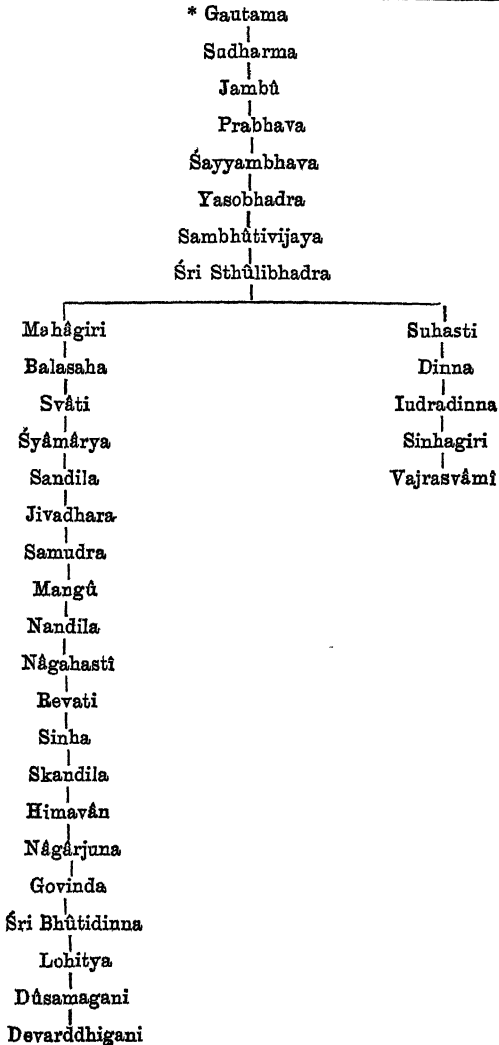
Close to this the compiler of the *Vichâraratnasangraha* gives in full the *prâsasti* of the *Munisuvratacharitra*, a work written, according to its author's own statement, when the year measured by the suns (12) and the *grahas* (9) and the *vedas* (4) had just gone by, *i.e.* Samvat 1294 = A.D. 1238. The *prâsasti* p. 302 begins with Śrī Vardhamâna of the *Chândrakula*, a well-known name. His pupil and successor was *Jineśvara*, whose *bandhu* or brother in the faith, *Buddhisâgara*, is referred to. The succession after *Jineśvara* has been usually represented as passing from *Jineśvara* to *Jinachandra* and from *Jinachandra* to *Abhayadeva*.* It would appear from this *prâsasti* that it really split along at least three different lines. *Jinachandra*, *Abhayadeva* and *Jinabhadra* all stand in the first line after *Jineśvara*. And *Jinachandra* was succeeded not by *Abhayadeva* but by *Devabhadra*, and *Devabhadra* by *Devânanda*. *Devaprabha* (write देवप्रभः प्रभुः), *Vibudhaprabha* and our author *Padmaprabha*, who wrote this *Munisuvratacharitra* in Samvat 1294 are apparently referred to as three pupils of *Devânanda*. The *Devabhadra* in this succession list is doubtless the *Devabhadràchârya* who officiated at Chittore when *Jinadatta* was installed in the seat of *Jinavallabha*, *Abhayadeva*'s successor (*Bhandarkar*, p. 48).

The next quotation, p. 302, from a *Kalpâdhyayanadurgapadani-rukta* by *Vinayachandra*, should be compared with what has been said above with regard to the *Kalpasûtra*.

In a *Sthavirâvali*, p. 303, which is given as part of this last book the line of teachers after *Mahāvîra* is given as *Goyama*, *Suhamma*, *Jambû*, *Pabhava*, *Sijjambhava*, *Jasabhadra*, *Sambhûvijaya*, *Siri Thâlabhadra*, *Ganahara*, *Mahâgiri*, *Sûri Balasaha*, *Sât*, *Sâmajjo*, *Sandilo*, *Jîyadharo*, *Ajja Samuddo*, *Mangu*, *Nandillo*, *Nâgahatthî*, *Revai*, *Sinha*, *Khandilla*, *Himavan*, *Nâgajjuna*, *Govinda*, *Siri Bhûdiinna*, *Lohichcha*, *Dûsagani*, *Devaddhî*. The writer then goes back to *Ajja*

* So for example *Klatt*, p. 218, and *Bhandarkar*, Report 1882-3, p. 45.

Suhatthi who was, with the ganahara Mahāgiri, pupil of Thūla-bhadda, and traces the descent of his schism through Dinna, Inda-dinna, Sīhagiri, Vāirasāmi.* The longer list here agrees with that given by Weber, Ind. Stud. XVII. p. 7 as standing at the head of the Nandi sutra.

Vinayachandra wrote his short commentary in the year from Vikrama 1325 = A.D. 1269. He refers to the chârni and other helps he had been able to use.

The next quotation, p. 304, gives as the closing words and the date, Samvat 1073, of a Sanskrit commentary on the Navapada drawn up by the author of that work himself. The Navapada and Navatattva of Jinachandragani are two well-known Jain works. A copy of the former on palm leaf is noticed at p. 12, Appendix I., and a paper MS. of the latter, with a bhâshya by Abhayadevasûri and a vivarana by Yaśodevasuri, at p. 280, Appendix II. In his note on the words "by the gani Jinachandra" occurring in the last gâthâ of the text of the work, Yaśodevasûri, says that the author indicates by his use of that name that he wrote the book while he was still called Jinachandragani and before assuming his new name of Śrī Devaguptâcharya. In the gâthâ itself Jinachandra says that he wrote the book for his own use, meaning by that, according to Yaśodeva, that he is not to be understood as wishing to put himself in rivalry with the writer of older texts like the Tattvârtha and the Gandhahastibhâshya. The "Mahâtarka" Gandhahasti is referred to in the Shaddarśanavṛitti Hall, Contributions to a Bibliography, &c., p. 166. The sage would seem to have written this Sanskrit commentary on his book when already called Devagupta. But he mentions the old name also. He tells us that he belonged to the Ukeśa gachchha: and he gives Katkadâchârya as the Sanskrit form of the name of his teacher Kakka-sûri, as he is called in the gâthâ. For Yaśodeva's descent from Devagupta see Appendix II. p. 283. Yaśodeva wrote his vivarana in Samvat 1174. His first name was Dhanadeva.

This is followed, p. 304, by a quotation from Dhaneśvarasûri's commentary on the Sârdhâsataka of Jinavallabha. The last gâthâ of the text of the work is given. A karma grantha of this name is among the books ascribed to Jinavallabha in Bhandarkar's list, Report p. 48, and we have in our collection, No. 20 of Bhandarkar's list for 1877-78, a commentary on it by Sumatigani, the writer from whom Bhandarkar is quoting in the passage referred to. It will be noticed that the Karmaprakṛiti is here put at the head of the work Jinavallabha is said to have consulted in writing his book. This Sârdhâsataka is to be distinguished from the well-known Ganadharasârdhâsataka of Jinadatta: but I cannot say whether Klatt, p. 248, note 24, is right in saying that both Jinavallabha and his successor Jinadatta wrote tracts entitled Ganadharasârdhâsataka. Dhaneśvarasûri's commentary was composed

in Samvat 1171. Jinavallabha himself is stated to have died six months after he was consecrated Sûri by Devabhadraçhârya in Samvat 1167, so that this commentary on his Sârdhaśataka may be the memorial of a friend and pupil.

I give the purport of the quotation from a Śrīvīracharitra which follows, p. 305. Vardhamāna, described as a lamp that lightened the path of salvation for his brother munis, had two chief pupils, like the Sun and Moon, Śrī Sûri Jineśvara† and Buddhisāgara Sûri.* Jinachandrasûri and Abhayadevasûri followed as joint successors. Their successor was Sûri Prasannachandra, and the Garuchandragani, who wrote this book in Samvat 1139, was one of Prasannachandra's pupils.

The date of Prithvīchandrasûri's commentary on the Paryusha-nâkalpa, p. 307, may be gathered from the statement that the author was pupil of Devasenagani, who was pupil of Yaśobhadra, who succeeded Dharmaghosha, the instructor of the king of Śākhambarī.

The Ashtakavritti, p. 309, was a work written by Jineśvasasûri, Samvat 1080 "in the pleasant city of Jāvāla" and done into Sanskrit by his pupil Abhayadeva.

For Dharmaghosha's Yamakastuti beginning Jaya Vṛishabha—
 Dharmaghosha's Yama- p. 310, see Klatt, p. 255. The sage is
 kastuti. there said to have died in Samvat 1357.
 Somatilaka, who stands second in succession
 to Dharmaghosha, and who died Samvat 1424, caps Dharmaghosha's
 performance here with a verse which is capable of four different
 interpretations. (Correct headings in the Appendix accordingly.)

A copy of the Yogaratnamālā of Nāgārjuna, p. 313, is in the Bod-
 leian Collection, and the book is described
 Yogaratnamālā by Nā- by Aufrecht, p. 322. "This tract, con-
 gārjuna. taining 140 āryā verses, and giving an
 account of various magic arts, and of poisons compounded of plants,
 bones, and other substances, seems to be an epitome of a much larger
 work, which tradition assigns to the same Nāgārjuna. Compare
 Weber, Catal. p. 270. The author, whoever he was, acknowledges in

---

* Described as "nirmitapraravyākaranachchhandortha." Compare the
 verse cited by Klatt, p. 428.

the beginning and at the end of his book his obligations to Bhāskara guru." Guṇākara's commentary was written in Samvat 1296.

The *Ātmabodha* of Jinalābhasūri, p. 314, is a work written so late as Samvat 1833. The praśasti begins with the *Ātmabodha* of Jinalābhasūri. Udyotana of the line of Sudharma the Ganadhara. Udyotana was succeeded by Varilhamāna: and he by Jineśvara, who "obtained from the king of Pattan in the year 1080 the title of Kharatara, having overthrown his enemies (write वादिनी in v. 4.)" Jinachandra and the commentator Abhayadeva, here called samvigna or the troubled one (= *ativirakta*?) were pupils of the founder of the Kharataragachchha. Next came Jinavallabha. He was succeeded by Jinadatta, to whom the goddess Ambā granted a title, Yugapradhāna, which placed him on a level with the old sages that were so called. Jinadatta was succeeded by Jinachandra; and the earlier part of this praśasti breaks off with a reference to the many eminent men, such as Jinakuśala and Jinaprabha, who arose in this line. In verse 9 we are told how Jainachandra the merciful taught the faith to the Emperor Akbar. Then follows the praśasti proper, if I may so say. Our author traces his descent from Jinasinha, who was among the spiritual descendants of Akbar's contemporary and teacher. Jinasinha was succeeded by Jinarāja who was succeeded by Jinaratna, who was succeeded by Jainachandra, who was succeeded by Jinasankhya, who was succeeded by Jinabhakti (write नौलिपदे in v. 12). Our author Jinalābha was Jinabhakti's pupil; and he finished his book in Samvat 1833 = A. D. 1777, being at the time in the pleasant bindira called Manara or Śrīmanara. Bindira here is the word we Anglo-Indians know as *bunder*.

I can only refer in passing to the next two books. It should be noticed that Vardhamānagani, who wrote the *Kumāravibhārapraśasti* kāvya, p. 316, is not the great sage of that name to whom we have to make constant reference. The present writer is a pupil of Hemachandra, whose favour he enjoyed along with that of the Chaulukya king and the minister Vāgbhata. This is the author of the book on *alankāra*, who is known to have written a poem on Nemi's nirvāna, in which eulogistic reference is made to Jayasinha and the city of Pattan. Compare also the closing verses of the *Vāgbhatāṭalankāra* itself as given by Aufrecht, Cat. p. 214. Somachandra, the author of the *Kathāmahodadhi* is well known as the writer of a commentary on

Kedārabhatta's Vṛttaratnākara. Somachandra was pupil of Ratnaśekhara, and wrote this book in Samvat 1504.

Of making commentaries on the Kāvya prakāśa in India there would appear to have been no end. The present, p. 320, is a well-known one by a Jain writer. Notice that his text does not seem to have included the iteśha mārgo verse.* Mānuk-yachandrasūri carries back the account of his descent to Śīlabhadrasūri. That sage was succeeded by Bharateśvara in whom the Śāntarasa, as it were, neglected by Bharata, took up its abode. Vāirasvāmin succeeded (write अनु प्रद्योतनं in v. 4). Next came Nemichandra, who overturned the doctrine of Kanāda. Our author studied under Nemichandra, and was pupil of his successor Sāgarendu. He wrote in Samvat 12- -.

A Palm leaf manuscript of Hemachandra's Dvāśrayamahākāvya, p. 322, is in our collection and has been described by Kielhorn, Report No. 22. The present copy, which extends to the eighth sarga only, includes the author's commentary on his work. Scholars will be glad to learn that Shankar Pandit has undertaken to prepare for the Bombay Sanskrit Series an edition of the Prākṛit chapter of this important book.

It will be noticed that Janārdana in this Commentary on the Meghadūta, p. 324, (write मिताक्षरेष्यप्रमिताक्षरार्थे in v. 2) refers to three previous commentators, by name Sthiradeva, Vallabha and Āśaha. This last is probably the Jain writer who will be referred to later in this report under the name of Āśada. The commentator Vallabha is well known. Of Sthiradeva nothing is known.

Haribhadrasūri's commentary on the Yogabindu, p. 327, Siddhasena's Arhatstava and Umāsvātivāchaka's Pūjāvidhiprakaraṇa, p. 328, can only be noticed. The Vairutyastavana of Āryanandila, p. 329, is a book which is frequently referred to. In the extracts from Indra-nandi's Nigamastavana will be found the names of a vast number of tracts called by the Jains Upanishads.

---

* See First Report, p. 21 fg., Second Report, p. 10 fg.

TOUR IN RAJPUTANA.

In the Christmas vacation of 1884-5, I made a short tour in Eastern Rajputana, visiting Boondi, Kotah and Jhalra Pathan. These places lie off the beaten track of travellers in India, and the only trace I came across of a visit to any of them similar in character to my own was an antique celestial globe which is treasured in the palace of Kotah as the gift of Wilkins! That I was able to cover so much ground as I did in the short time available was due entirely to the kindness of Sir Edward Bradford, the Governor General's Agent in Rajputana, and to that of the Political Officers resident in these States, who gave our small party a true Rajputana welcome, and spared no trouble to ensure the success of my tour.

The first Boondi extract, p. 332, is from from an incomplete copy of the *Madhumatî*, a commentary on the Commentary on the *Kāvyaprakāśa* by Ravi. *Kāvyaprakāśa* which is referred to, for example, by Kamalākara. Its author, Ravi, tells us that he was the son of one Ratnapāni, who was the son of Achyuta, minister of Śivasinha, king of Mithila. Ravi refers to the *Kāvyadarpana*, a work of the same character as his own, by his father Ratnapāni, as also to the better known *Bhāskara** and other commentators on this difficult text.

Jagannāth's *Prānābharana*, p. 333, referred to by Burnell in his Tanjore Catalogue No. 159, has now been printed in the *Kāvyamālā*.† *Tripāthin Rudraśarma's Chandīvilāsanātaka*, p. 334, doubtless represents in itself *two* of the dramas unknown by inspection to Professor Wilson, which Hall had seen—‡ a *Chandīcharita* by Rudra Tripāthin, and a *Chandīvilāsa* by an unknown author.

This commentary on the *Nalodaya*, p. 334, gives us the real name of the author of a poem which has often been erroneously attributed to Kālidāsa. Ravi-deva was the writer of the *Nalodaya*.

This Commentary on it was written by Rāma Rishi, one of three sons of Vriddhavyāsa, in the fortress called Patan, when Shah Selim

* *Bhāskara's Sāhityadīpikā* is quoted in the *Sārasamuchchaya*. See Second Report, p. 17.

† From this Boondi MS.

‡ Introduction to *Dasarūpa*, p. 30, note.

was Sultan and Râjaśalya was king, Bhojarâja being heir apparent. The date of his work is given as Samvat 1664 = A. D. 1608.

Râma Rîshi's father Vridha Vyâsa lived in the city Dindavâna. As an interpreter of the Bhâgavata he was the equal of Sîrdhara. His other two sons were Nimbâditya and Harivansa.

The Murârivijayanâtaka is one of the up to that time unknown dramas which Weber found mentioned in the Murârivijayanâtaka and a Prâkritachandrikâ by Kṛishnakavi. printed catalogue of the MSS. of the Bengal Asiatic Society.* The author is Kṛishna, or Kṛishnabhata, otherwise called Bhaṭṭabhaṭṭâraka, son of Bhatta Nṛisinha. He is to be identified with the Kṛishnapandita, a long extract from whose Prâkrit grammar follows at p. 342.

The Kavikarpatikarachanâ, p. 340, a *Gradus ad Parnassum* for lazy poets, is known to Böhlingk, smaller Dictionary, as the Kavikarpatî. The name of the author is given in this MS. as Kavirâja Śankadvâra. He is doubtless the same as the Kavirâja Śankadhara who wrote the Latakamelakaprahasana, Second Report, pp. 57 and 122. The Prâkritasûtra which follows is in two parts, one treating of Prâkrit generally, with the exception of the Paisâchî dialect or a Paisâchivarjaprâkritasûtra, the other dealing separately with the Śaurasenî dialect, Magadhi in its two varieties, and the Paisâchî and Apabhraṇśa tongues. The Naishadhânandanâtaka is another of the dramas referred to by Hall in the passage already cited, Introduction to Daśarûpa, p. 30, note. In the Padyâmritataranginî the verse आख्याते हसितं is ascribed to a Kshemendra. The author was a great grandson of Vijayakoshtha.

Nâgarâja's Bhâvaśataka, p. 338, has been described by Bhandarkar, Report, p. 9, who obtained a copy of it for our collection. "It consists of a hundred and one verses, some of them in the Prâkrit, in each of which a certain person is represented to be doing a certain thing in a certain condition, and the reason why he or she does so, or the inner sense of the verse, is meant to be found out by the reader. It is however given at the end of the verse." From No. 97 on there is a praśasti by another writer than the author of the

---

* Indische Studien I. 466, referred to in the St. Petersburg Dictionary.

book, according to which Nāgarāja was the son of Jālapa, who was the son of Vidyādharma of the Karpatti gotra.*

It will be convenient to take here two books which follow in the Appendix, though the first is not in its right place there. The Kāmasamūha of Ananta, p. 366, belongs to the library of the Kalyāna-chandra of Cambay, to be referred to immediately. The book, as Aufrecht, p. 218 note, has pointed out, is a late compilation, dating from A. D. 1457. Of the verses I have given only three occur in the Subhāshitāvalī, वसन्तप्रारम्भे p. 367 = S. No. 1688 (Rājānakalaulaka), किं गतेन p. 370 = S. No. 1748 (Ratimitra), अतसीपुष्प p. 370 = S. 1718.

The last extract in the Appendix, p. 374, gives the full text of Bhattāraka Devasena's Darśanasāra, a Digambara Manual of Doctrines to which reference was made in my Second Report, p. 74. The text is printed from the first copy of the work that fell into my hands, a transcript of a copy at Anhilwād Pathan.† I have since obtained for Government a copy of this book with a commentary in Hindi (No. 305 of my collection 1884-6). This second copy does not contain the last three verses, Nos. 49 to 51, in the second of which the date of the work is given. But the commentator at the beginning of his remarks states that his author was born in Samvat 951, and wrote this book in Samvat 990.‡ According to the same authority Devasena was author besides of the Bhāvasangraha, the Tattvasāra and Ārāhanāsāra. These three books were written in Prākṛit. His Nayachakra and Ālāpaddhati were composed in Sanskrit. Lastly he wrote a Dharma-sangraha in Sanskrit and Prākṛit. Of these books the Nayachakra has been acquired for Government during the period under report (No. 519 of the present collection).

I give a translation of the first verses of this important tract, adding a few remarks, chiefly from the commentator. The various readings noted below are from the Jeypore copy.

“Paying homage due to Vīra Jinendra, adored of the hosts of heaven, free from stain of error, I write this Darśanasāra (quintessence of doctrine) as it has been said by teachers of old time (1).”

* Compare however for these names, and the readings in vv. 97, 98 and 99 generally, Bhaṣadarkar's Report, 1882-3, pp. 9 and 198.

† This was not obtained for Government as stated *loc. cit.*, but only lent to me

‡ So also verse 50 of the text of the Anhilwād Pathan copy. I gave it wrongly. Samvat 909.

“In Bharata land, in the times of the Tīrthakars, before whom indras and nāgas and garudas bowed their heads, even then there were men who spread false doctrine (2).

“The son’s son of Rīshabha Jina, whose mind darkened with heresy led him into great error, is placed by the teachers of old time at the head of those who have wandered from the faith (3).

“By him the faith was, for reasons shown, perverted ; therefore was it that in the times of the other Tīrthakars also the faith waxed and waned (4).

Eyatta, Sansaiya, Vivariya, Vinayaja and Mahāmoha (Ajnāna) are the false doctrines denounced by the omniscient ones (5).

“In the time of Śrī Pāśvanātha, in the city Palāśa, on the Sarayū river, there was a sage of great learning, by name Buddhakīrti, pupil of Pihitāśiava (6).

“This man counted it no sin to eat fish, and so became a great heretic : donning red garments he spread the Eyatta heresy (7).

“There is no life, said he, in flesh ; it is like fruit or curds or milk or sugar : therefore those who wish it and eat it are *not* the worst of sinners (8).

“Wine need not be shunned ; as warm water is, so is wine : crying out aloud this doctrine among the people he led the faithful into sin (9).

“One man does a deed, and another man reaps the fruit of it : with this doctrine of his own devising he enticed the people—and went to hell (10).

“One hundred and thirty-six years after the death of Vikrama the king, the Sevada sect arose in Soreth land, in the city Valabhī (11).

V. 1. पणमिय . . जं.

V. 2. पवहिपा. Com. = प्रवर्तक.

* V. 3. कलङ्किदो तेणं कये विचितं . सम्मतवणसु (? समणसु) हाणिबुद्द गयं.

V. 6. पलासणयरत्थो | विहियासवस्स सीसो महासुदो.

V. 7. अवगणियवावज्ज जाउ परिमट्ठो.

V. 8. °सङ्कारएतं वेच्छित्ता पविट्ठा.

V. 9. दवदब्बं . . . घोसिता . . . सत्त्वसावज्जं.

V. 10. निरयसुववणो. V. 11. एकसए द्दतीसे . . . सोरटे वलहीये उध्यणो सवडो संघो.

“Śrī Badiabāhuganin had a pupil by name Śāntyāchārṣa : and he, a pupil Jinnachandra, wicked and slow to good works (12).

“He devised this doctrine—that women, in their life as women, can be saved, that the kevalins or perfected saints eat, though none could see them eating, and were subject to disease (13).

“That the sage who puts clothes on may be saved, that Vīra was translated from one womb to another, that salvation may be found in every creed, and that what is declared to have life in it should never be eaten. (14).

“These and other false doctrines he made, perverting the scriptures—and thereby plunged his soul in the first hell (15).

I have time and room for a few hurried notes only on this extract from the *Darśanaśāra*. The arch-heretic of V. 3 is of course Mārīchi, son of Bharata, son of Rishabha Jina. The commentator puts the number of heresies that flowed from this great original at 363*. He mentions Kauśika, Kaulkila, Jatila and Śālanākāyana as representative heretics, and gives from the *Gomatasāra*, the *Jñānamarganā* and the *Rājamārtanda* many details of the various sects. The *Eyatta* or *Ekānta* heresy, vv. 6 to 10, he explains as Buddhism, and quotes the *Shaddarśanasamuchchaya* in illustration of that creed. He speaks of the eight chief divisions of the Buddhists, the *Vaibhāshikas*, *Saṅghānikas*, *Tathāgatas*, *Mādhyamikas*, *Bhauṭikas*, *Paindikas*, *Sūnyakas* and *Santānikas*. Of Buddhist teachers he names *Dharmakīrti*, *Dharmadāsa*, *Bhuddhadāsa* and *Amarasinha*. *Dharmakīrti* we know.† *Dharmadāsa* is, I think, the author of the *Upadeśamālā* (See Index of Books). I find *Buddhadāsa*'s name in Beal's *Buddhist Records*, I. p. 230. He is stated there by Hiouen Tsang to have been the author of the *Mahāvibhāsha Śāstra* of the school of the *Sarvāstivādins*. Lastly *Amarasinha* is doubtless the great lexicographer. The *Sevada* sect is the *Śvetāmbara* division of the Jains, who are here said to have seceded in the year 136 after Vīra's death. The references to them, and the question of their origin generally call, however, for more careful comment than I can give here.‡

V. 13. कथं मयमेयं.

V. 14. मुक्ति.

V. 15. अप्याणां . . . गरु.

* Compare my Second Report, p. 80, and Weber *Ind. Stud.* XVI 259, XVII. 77. In a note of this last place Weber gives a letter from Wasmiljiew showing that the Tibetan Buddhists spoke of the same number, 363, of false doctrines.

† *Subhāshitavali*, Introduction, p. 47.

‡ On the question of the salvation of women see my Second Report, p. 84.

A SECOND VISIT TO CAMBAY.

In April 1885, at the close of the College cold weather term, I went to Cambay. On the occasion of my first visit to Cambay it had not escaped our notice that the numbers on the boxes containing old palm-leaf manuscripts, when arranged consecutively, showed many gaps. It was possible that the missing numbers were lost altogether, but I had reason to believe that this was not so, and that a second store-house or hiding place in Śāntināth's temple concealed from us even more books than were then shown.* It will be seen in the sequel that this guess was right, but on the occasion of my visit in 1885, I was met with the most obstinate denial of the existence of any such library. Just as I was leaving, it is true, Mr. Nagindass, who was then still in charge of these books, and believed or professed to believe that he was also the owner, came to me by night to discover if he could perchance make himself rich, and secure a Government appointment for his son, by making over to me books which by day he knew nothing about. I took this as clear proof that I was on the right track, but I had to abandon the effort for the time. I saw, however, a rich collection of paper manuscripts preserved in the library of the late Kalyānachandra in Cambay, and give here some notes on the more important ones. Extracts will be found at pp. 243 to 284.

The commentator here, p. 245, on the stotra of Abhayadevasūri beginning "Jaya tihuyana—"† gives from old tradition the following account of the circumstances attending the production of that hymn. Abhayadeva in the course of a pilgrimage to the shrines of Gujarath was overtaken by sickness at a place called Śambhānaka. One night he saw in vision the goddess of Jain doctrine, who said, Master, art thou asleep or awake? The sage made painful answer, am awake. Then said she, Arise quickly and unfold my sūtras. But he replied, I cannot. The goddess said, Why sayest thou, thou canst not? For many days to come thou shalt glorify the salvation of Mahāvira, and explain the nine sacred books. The sage made answer, How shall I with a body feeble as this is do so?

* Cf. First Report, p. 58.

† Compare Bendall, *Journey in Nepal*, p. 65. Buhler has pointed out in his review of that work that the stotra is well known. Bhandarkar, *Report 1882-3*, p. 46, has a reference to the story which follows.

The goddess said, In the city called Stambhanaka, on the bank of the Sedhikâ river, in the midst of a thick tangle of palâsa trees, lies Śrī Pârśvanâtha, the self-existent one. Recite our Vedas before him, and you will be well. Thereupon she disappeared. In the morning Abhayadeva told his dream, and accompanied by the Assembly set out for Stambhanaka. At first he had to be carried; but on the way his sickness lessened, and from Dhavalakka he went on foot. Arrived at Stambhanaka the pilgrims began to look for Pârśvanâtha, and by Abhayadeva's directions sought him in the tangled clump of palâsa trees. But the image was not to be seen. Now every day a cow came and dropped its milk above the head of the image. Then the people joyfully told this to the sage. And Abhayadeva coming to the place, so soon as he had seen that sight, begun this hymn, "Jaya tihuyana—" and composed on the spur of the moment thirty-two verses. But the goddess perceived that the last two verses were of awful power to control the gods, and besought him to content himself with the thirty. And he did as she requested. But as Abhayadeva sung the image of Pârśvanâtha rose from the place where it had lain concealed for centuries. The joyful people raised over it a lofty temple, which in due time was consecrated by Abhayadeva, made whole as the goddess had promised.

This is the image of Pârśvanâth still worshipped by the faithful in Cambay (Stambhanaka), which was undoubtedly consecrated by Abhayadeva, however much of the rest of the story we are compelled in an iron age to disbelieve. The stream Sedhikâ still flows past Cambay, though the change of time has removed it from Pârśvanâth's temple. Dhavalakka, where the sage found to his joy that he could already walk on foot, as a pilgrim should, is Dhvolka. I do not know whether Śambhânaka, the place of the dream, can be identified.

The *Isibhâsiyâim* or *Rishibhâshitâni*, p. 253, is a text referred to, as

Isibhâsiyâim.

Weber, Ind. Stud. xvii., 43, has shown, in the *Âvaśyakasûtra* viii. 54. Haribhadra there, according to Weber, explains *isibhâsiyâim* by *uttarajjhayanâdîni*. In another passage of the *Âvaśyakasûtra*, also referred to by Weber, the *Isibhâsiyâim* and the *Uttarajjhayana* are referred to as distinct texts.

The *Kanâdarahasya* of Padmanâbha, p. 261, and the *Nyâyakandali* of Śrīdhara, p. 272, are two works dealing with the *Vaiśeṣika* system of philosophy, which may fitly be taken together.

The *Kanâdarahasya* of Padmanâbha, and the *Nyâyakandali* of Śrīdhara.

The first is a commentary by the author on a work styled *Rāddhānta-muktāhāra*, which we learn expounded the doctrine of Kanāda in eighty-one *kārikās*. Padmanābha was, according to the colophon of his book, son of Balabhadra, and younger brother of Viśvanātha. His mother's name was Vijayaśrī. The information we can extract from this copy of Śrīdhara's book is of great interest. According to the commentator Rājāśekhara, the Supreme Being, taking the form of an owl,* revealed the core of the doctrine† to Kanāda, who thereupon wrote his *sūtras*. On these *sūtras* Prāsastakaradeva wrote a *bhāṣhya* or commentary. The Prāsastakaradevabhāṣhya was itself the theme of no less than four subsequent commentaries. First, the *Vyomavatī*, by Vyomaśiśāchārya. Böhtlingk and Roth have this writer's name with a reference to Hall, p. 166, ‡ where it will be found that he is one of the authors named or quoted in a *Shaddarśanavṛtti*. The second commentary on Prāsastakaradeva's work is our book, the *Nyāyakandalī* of Śrīdhara. It is not unknown. Bühler in a review of Bendall's "Journey in Nepal" mentions that it first turned up at Jesalmir in 1874, and that our collection contains several copies of the work brought by Bühler from Rajputana and Kashmir. Next comes a commentary called *Kiranāvalī* by Udayana. Aufrecht has noted a reference to this *Kiranāvalī* in the colophon of a *Tarkabhāṣhaprākāśika*, Bodl. Cat. No. 606. The *Kandalīkāra* of the same colophon is, of course, our Śrīdhara; and the last entry there—"Śālikanātha in a commentary on the Prāsastapadabhāṣhya"—probably indicates that the list of commentaries on the Prāsastakaradevabhāṣhya which we are considering is not exhaustive. The last of these is the *Līlāvatī* of Śrīvatsāchārya. This is doubtless the work which has hitherto been attributed on Colebrooke's authority to a Vallabhāchārya. See Colebrooke's *Essays*, I., 263, and Weber's description of the book Berlin Cat. No. 686. Compare also Aufrecht Bodl. Cat. No. 794, where it will be found that Śrīdhara and the *Līlāvatī* are referred to in the same or adjoining contexts.

---

* This is the bird of Pallas under an eastern sky. The name *Anukya* for Kanāda's system is well known. See Weber, *Indian Lit.*, 246, note. Rājāśekhara's explanation is much more picturesque than that of the German *savant*, who sees in the word *ulūka*, owl, nothing but a pun on the sage's name Kanāda = crow-eater.

† द्रव्यगुणकर्मसामान्यविशेषसमवायलक्षणं पदार्थषट्कं.

‡ Hall's Contribution towards an Index to the Bibliography of the Indian Philosophical Systems. Calcutta : 1859.

To go back to *Prasastakaradeva*, the author of the original commentary on *Kanâda's sûtras*, which is the theme of all these books, Hall, p. 64, has conjectured that *Prasasta* is the name of his book, and that the author's name has been lost. A *Prasastabhâshya* by *Prasasta* is, No. 300, among the *Nyâya* books in *Bühler's Collection* of 1874-5, *Kashmir Report*, p. xxvi.

The commentator, *Râjasekharasûri*, traces his descent from *Jayasinhasûri* of the *Harshapurîyagachchha*, of the stock of *Śrî Sthûlibhadra*, in the mid *śâkhâ*, in the *gana*, renowned through the word, called *Kotika*, of the tribe of *Śrî Prasnavâhana*. *Jayasinha* was succeeded by *Abhayasûri*, celebrated for his penances. Of every five days he fasted during the first two (*shashtham tapas*) and the last three (*ashtamam tapas*). He abjured the use of the six *vikritis* (butter, milk, curds, oil, sugar and ghee).* His disciples included over a thousand brahmins, besides the *Yaksha* called *Kadamada* : and the temple of *Vîra* in the city *Medata* was founded by him. *Karna*, king of *Gujarath*, perceiving his holy dislike of cleanliness gave him the *biruda* or honorific title of *Maladhân* (The Dirty). He instructed *Khengar* king of *Surâshtra*, and so made the deserted path to the shrine of *Gîrnar* full of the traffic of pilgrims again, (i.e. he induced the king to lessen or remit altogether the tax levied on pilgrims). By his instruction the minister of the king, *Pradyumna*, left his four wives, and entered the religious life. After him came *Hemachandrasûri*, the author of a hundred thousand *granthas* or verses. He instructed king *Siddha*, and raised many temples in his own and foreign countries. By his instruction *Siddha* engraved everywhere on tables of copper his commands that year by year for eighty days life should be sacred.† *Chandrasûri* and *Vibudhendu*, who gave up the sovereignty of *Lâtadesa* to be priests, were of this man's stock in the faith. *Munichandra*, the sage, who received into the order the *Chaulukya* king *Ânala*, succeeded *Chandrasûri*. Afterwards in the same line rose *Devaprabhasûri*, the author of a *Pândavâyanacharitra* and of a *Dharmasâraśâstra*. He was succeeded by *Narachandra*, author of a commentary on the *Anarghyarâghava*, of a commentary on the *Kandali*, of a *Jyotihsâra*, and of a *Prâkritadîpikâ*. *Narachandra* was succeeded by *Narendraprabha*, author of an *Alankâra*-

* The other three, wine, honey and flesh, he abjured as a matter of course.

† As *Âśoka* did on the *Gîrnar* rock centuries before. These tables of the law of king *Siddha* should be looked for.

mahodadhi and a Kâkutsthakeli. Afterwards arose in his line Śrī Padmadeva, who was succeeded by Tilaka. Our author Rājasekhara was one of Tilaka's pupils. He mentions, p. 273, that he read this Kandaḷi with the teacher Jinaprabha.

The Hemachandra and Abhaya of this genealogy cannot be the well-known teachers of that name. Compare Weber, Ind. Stud. xvii. p. 40 note.

The last book I can notice in this list is the Yatijītakalpa, p. 277, of which the commentator here, Sādhuratna, gives the following account. The original short Jītakalpa was written by Jinabhadragani from the Mahāśrūta, a term by which is perhaps meant the lost pūrvas. His work was extended (vīhitah savyāsah) by Somaprabhasūri. It is afterwards explained that what Somaprabhasūri did was to incorporate with the original book gāthās from the Nīśthasūtra and other works. On this expanded Jītakalpa a commentary was written by Somatilakasūri, which, in course of time fell into decay,* and is here written out again by Sādhuratna at the instance of his teacher Devasundara. The date of his work is Samvat 1656 = A.D. 1600.

A THIRD VISIT TO CAMBAY.

In February 1886, Government kindly sanctioned my absence from College for ten days to enable me to make a short tour in Kathiavar in search of manuscripts. I went first to Cambay. The Dewan Saheb Mr. Shamrao N. Laud, who had promised to advise me of any opportunity that might present itself of completing the work there, had written to tell me that the books in Śāntināth's Temple had become the subject of a law-suit between Nagindass, the hereditary keeper of the collection and the Jain community, adherents of the temple. The books had accordingly been impounded: and the officers of the local High Court had no objections to my looking at them. The opportunity was too good to have been lost, and I am indebted to the Director

---

* "Vyuchchhinnā." What is clearly meant is that no complete copy was to be found anywhere. Sādhuratna had to fall back on his own devices for such parts of the book as had been completely lost.

and to Government for the ready permission given to me to avail myself of it.

As we had suspected, the books not shown to us in 1883 had been, either then or previously, removed to another part of the temple, where they still lay, protected now by the seals of the court. Something was said in my First Report of the strange character of the place, as we then saw it, where for generations these Cambay books have lain undisturbed in their coffin-like boxes. This room was worse. The first thing to catch my eye was a square piece of white cloth extended over the roof exactly above the place where I was to sit. I might have thought it a canopy of honour, had not its real purpose been soon apparent. That part of the roof, and every part of the roof, was covered without an interstice, with bats, hanging down from the rafters, and fastening—so it seemed at least—all their myriad eyes upon me. I sat in that noisome room for four mortal days doing my best to forget the bats, and get on with the work before me. But it was no surprise to myself, or to the friends who were with me on this journey, that the end of my visit to Cambay was an attack of fever which spoiled the rest of my tour.

The list, Appendix I., pp. 3 to 187, and Appendix II., pp. 191 to 243, is, as was the previous list, the work of Mr. Ramchandra Shastri, whom I left at Cambay to draw it up. I have gone carefully over it with him more than once, and proceed now with his assistance to note briefly some of the more important books (Appendix I. pp. 3 to 187).

No. 181 is a handbook or compendium of another work which will

No. 181. Vardhamānasūri's
Upamitibhavaprapanchānā-
masamuchohaya.

itself be noticed later under No. 301. The writer has been already referred to more than once in this Report, and is well known as the priest who officiated at the dedication

of Vimalsah's temple on Mount Abu in Samvat 1088 = A.D. 1032.

See Klatt's paper in the Indian Antiquary, XI. p. 248, and compare the interesting account which Bhandarkar gives of this teacher in his Report for 1882-3, p. 45. At the end of this copy of the work there are a few simple and pathetic verses by Līlā ("Grace") the scribe. She, the daughter of Vellatphalla of the House of Mālā, has done this act of piety for her father's greater merit, the repose of her father's soul, as we might say. But she adjures all to whom it may be read to lay hold of the truth it brings, not by hearing only but by doing, when

they will find that they have grasped a Hand not to be reached by the waters of the world in which they are sinking.

संसारवार्धौ पततां जनानां
स्फुरत्ययं हस्त इवाविममः ।
आलम्बनीयः श्रवणादिकृत्यै-
विलेखितो ग्रन्थ इयं च शास्तिः ॥

The copy is not dated, but appears to belong to the Thirteenth Century.

It may be worth noting that not only does Paramānanda call his author a rishi (maharshi), but that Garga or Gagga assumes that title himself in the last verse of his book. Paramānanda describes himself as one of the pupils of an Abhayadevasūri the successor of Śrī Śāntisūri. The Abhayadevasūri of this genealogy must again be different from the well-known writer of that name.

This copy of part of a well-known book was written out for Devānanda's use (in the lecture room as we are to understand : the scribe must have been one of his pupils) in Samvat 1298=A.D. 1238. This gives as a date for Devānanda, a teacher of whom a reference, which agrees with this date, will be found in the extract given under No. 287 of this list. The reason why here, as in other lists, the first four chapters of Hemachandra's Yogasāstra are found apart from the rest of the book is that they are by long usage set apart for the daily reading of the sūris.

Composed as the last verse tells us in Samvat 1042=A.D. 986. Notice the use of the word " argala " in the date.

Udayaprabhasūri wrote this poem in honour of the great minister Vastupāla, builder of the famous temple of Mount Abu, on an occasion when Vastupāla was at the head of a band of pilgrims about to journey to one or other of the Jain shrines in Western India. A verse in praise of the minister is inserted at the end of each canto after the colophon, and at the end of the book he is celebrated anew in a short separate poem of 36 verses. From the prāsasti

No. 185. Garga Rishi's
Karmavipāka with Paramā-
nanda's Commentary.

No. 186. Hemāchārya's
Yogasāstra.

195. Udayaprabhasūri's
Dhārmābhyudayaśāstra.

which follows we learn that the author was a pupil of Sri Vijayasena-sûri whose spiritual lineage is traced to Mahendraprabhu. That teacher was succeeded by Śāntisûri, whose victory in argument over the Digambara Jains is glanced at. Śāntisûri's pontifical seat was filled by two of his pupils, his joint successors, Ānandasûri and Amara-chandrasûri. Mention is made of the titles of honour "Tiger's cub" and "Lion's cub" granted to these two teachers in their youth by Siddha Rāja. They were succeeded by Śrī Haribhadrasûri, here called the Gautama of the Kali age. His successor was the Śrī Vijayasena-sûri who numbered among his pupils the author of our book.

To understand the account which Udayaprabhasûri gives (V. 7) of what led him to write his poem, it is necessary to bear in mind that each of the Jain Tīrthakars is represented as attended by a yaksha and a devī. On the present occasion Vastupāla with those other of the intending pilgrims the auspicious day for whose departure had already come, had left the city and encamped in the outskirts, waiting till the rest should be free to leave. It was during this interval that one night the yaksha and devī of Vastupāla's patron saint appeared to Udayaprabhasûri in a vision, and bade him write this book with their assistance. In it our author apparently acknowledges the co-operation of his friend Śrī Narachandrasûri of the Maladhâri sect. This Narachandra is the author referred to above, p. 28.

From this version of an oft-told tale I have extracted the passage No. 204. A Kālikāchārya- which gives the writer's account of the kathā. establishment of the Vikramāditya and Śaka eras.* The Śaka kings took that name from the Śaka coast or bank. They long reigned happily, defenders of the Jain faith, and themselves students of its doctrine. Then there arose a king of Mālava named Vikramāditya, who destroyed the house of Śaka. His reign was great and glorious. He established the era called after his name, apparently at the same time with a measure for the relief of all those in debt throughout his dominions. But there arose a Śaka king, who in his turn destroyed the house of Vikramāditya, and when 135 years of the new era had passed away set up his own era in its stead.

No. 215 is a Buddhist work, the only Buddhist book in this old library :
 Dharmottarāchārya's Com- and my colleagues in these studies, if I
 mentary on the Nyāyabindu. may permit myself that expression, will
 sympathise with the feelings with which I
 came upon it. I have already tried to convey to the reader something
 of that sense of ruin and desolation which must flow into the mind of
 him who, in this empty temple, turns over these buried records of
 human faith and love and sorrow. Here in the midst of it all is one
 solitary survival of a still older faith, of a yet greater religion. I
 turn the page and read :

*Jayanti jāti-vyasana-prabandha-
 prasūti-hetor jagato vijetuh
 rāgādyaṛāteḥ Sugatasya vācho
 manas-tamas-lānavam dādadhānāḥ.*

“ The World breeds nothing but a chain of evils that begin
 with birth : but He has overcome the World. It is He that
 fighteth for us. His words lighten the darkness of our souls.
 Glory to Buddha.”

In itself the book is one of the greatest interest and importance, and
 I hope to publish it. Dharmottara's name was already known to us
 as that of a Buddhist writer on logic, but only from the painfully
 deciphered records of Tibetan chronicles and Chinese pilgrimages.
 The recovery of his book is a new justification of the importance which
 has been attached to these records, as it is a fresh pledge of the
 inestimable wealth which still lies buried below the surface in India
 itself.

This work is well known, and is given in the Calcutta edition of
 the Nandisūtra. The verses preceding the
 No. 218. Malayagiri's colophon are important. In them Mala-
 Commentary on the Nan- yagiri himself cites in chronological order
 disūtra. the two previous attempts made to throw
 light on a difficult text. First comes the chûrni of an anonymous
 author. Then the tikâ or vṛitti of the incomparable Haribhadra.
 Chûrni and vṛitti are alike pleasing compositions. But they are not
 useful to people of dull intellects. For their behoof Malayagiri has
 made this further attempt to explain a book which is full of meaning
 packed into few words. And he makes the world a present of what-
 ever merit may accrue from his performance.

Weber, Ind. Stud. xvii, 20, who had no copy of our book before him, found in the Commentary on the Ganadharasārdhaśata a reference to Haribhadra as the author of a Nandivṛitti.

The passage from the Vichârâmṛitasangraha in which Weber is disposed to see a reference to a Nandivṛitti by Umâsvâtivâchaka should I submit be explained differently. In the words: "tathâ châha bhagavân Umâsvâmivâchakah:* Samyagdarśanajñānanachâitṛāṇi mokshamârṅga iti Nandivṛittau" all the words preceding iti are part of the quotation. This is indicated by the fact that the author goes on to explain the term vâchaka used in part of his quotation. We are dealing then with a quotation from an unnamed work of Umâsvâtivâchaka, standing in a Nandivṛitti, and ascribed there to him. Since writing the above, I have noticed that my conclusion is rendered certain by the fact that the sentence of Umâsvâ âchahaka quoted from a Nandivṛitti actually occurs in the extract from Umâsvâtivâchaka's Tattvârtha which will be found in the Appendix p. 85.

Upadésapada is the title of one of the books ascribed by name to the great Haribhadrasûri in the passage quoted by Weber from a commentary on the Ganadharasārdhaśata.† We have, too, in our book itself, an indication, and a deeply interesting one, that our author is that old and famous teacher. It is a common practice among Indian writers, to employ some one test word (anka) which is introduced into the last verse of each division of their work. The last verse of each canto of the Kirâtârjuniya contains the word lakshmî. Mâgha employs the word śrî. In the Naishadhîyacharita every closing verse has in it the word ânanda. Udayaprabhasûri's poem noticed above under No. 195 ends, it will be seen, with the word moksha-lakshmîm, and is called in the colophon Lakshmyankam, the poem that has the word lakshmî for its distinguishing mark.

Haribhadra followed this practice. But the word he uses is not "prosperity" or "fortune" or "joy." It is viraha, "bereavement."

* Correct Umâsvâtivâchakah. Compare Weber's note, Ind. Stud. xvi. 371, and see our extract given under No. 252. Umâsvâmivâchaka would appear to have been in the beginning a mere mistake.

† Indische Studien, xvi. p. 457, note.

And the sorrow, which the poet teacher thus makes perpetual mention of, is the sorrow caused by the death of those two beloved disciples who left him as missionaries of the Jain faith, and were slain in the Bhota country by the fanatical Buddhists they sought to convert.*

The commentary here is one of the works which have already been referred to above, p. 12, as written in illustration of the difficult texts of the great Haribhadrasûri by a teacher who died in 1212 A.D. The Dharmabindu is one of the works ascribed by name to Haribhadra in the passage Weber quotes from the commentary on the Gaṇadharasârdhaśata. It is written in Sanskrit, and the last verse contains what we have seen to be Haribhadra's mark, the word *viraha*. The present copy of the work is almost contemporaneous with Munichandrasûri himself, dated, as it is, only three years after that writer's death.

This is an anthology of 1,000 verses (*lakshasûktika*) compiled by one Lakshmana. A poet of that name is cited in the *Subhâshitâvali*, where an example is given. I do not know who the *Śrî Vâmadeva* is whom Lakshmana puts at the head of his list of poets, p. 55. Aufrecht, p. 135a, says that a writer of that name is quoted by Śankara in his commentary on *Śākuntala*. The other poets whom Lakshmana singles out for special praise are Kâlidâsa (whose 'triad of Kâvyas' can raise a mortal to the skies), the incomparable Vâlmîki, Murâri, Subandhu, Bâna, and the *Akhyâyikakâras*.

The teacher (*vâchaka*) *Umâsvâti* occupies an illustrious place in Jain annals. His pupil *Śyâmârya* is said to have died in the year 376, or, according to others, 386 after *Vîra*. *Umâsvâti*'s best known book is his *Tattvârtha* with a *Bhâshya* or commentary by the author himself. An account of a Digambara commentary on a work held in high account by both sects was given in my Second Report, p. 78. No. 252 of the present list is a copy of the *Tattvârtha* with a com-

---

* "Haribhadra, by birth a Brahmin, was instructed in the Jain doctrine by Jinabhata. Two of his pupils, Hansa and Paramahansa, were killed by the Buddhists in Bhotadêśa," Klatt, p. 247.

mentary by Siddhasenagani. The account of Umāsvāti p 84, is Siddhasena's rendering of a passage in the text of the book itself. The teacher's spiritual descent is first given along two lines, that of the sage at whose hands he obtained consecration, and that of his teacher. His "grandfather" in the faith, according to the first line was Śivaśrī (vāchaka), and his "father" Nandi (kshamana). His teacher's name was Mūla (vāchaka): and his grandfather along that line was the Mahāvāchakakshamana Mundapāda. Umāsvāti's descent according to the flesh follows; and from it we learn that his strange-sounding name is a compound made up of the names of his mother and father. His father Svāti, of the Kaubhīshani gotra, was born in the village Nyagrodhikā and dwelt (correct विहरत्) in Pāṭaliputra "otherwise called Kusumapura." His mother Umā belonged to the Chāpśisuta gotra.

Śīlāchārya—also Śīlānka—is well known as the spiritual preceptor of Vana Rāja, founder of the famous city of Anhilwād Pathan.* Klatt, p. 247 note, observes that Śīlānka's Āchārāṅgavṛitti contains the date of its composition, Śaka 798, but adds that as the verse which contains the date has been added after the colophon of the MS. it seems to be of no great weight. In the Indian Antiquary for March 1886 Fleet has a short note on the date of Śīlāchārya's book in which, from a manuscript in the possession of Bhagvanlal Indrāji he shows that a "Gupta" date 772† is given in the interior of the book, and the Śaka date 798, at the end. I cannot at present clear up the apparent confusion here between the Gupta and the Śaka eras, but this Cambay copy of the book, written as it was in Samvat 1327 or A.D. 1271, gives us, I have little doubt, the book's real date in the latter era.‡ It was finished in Śaka 785 or A.D. 863. Fleet's quotation* would seem to show that the

* Rās Mālā. Ed. 1878. p. 28.

† Fleet refers also to Bhao Daji. B. B. R. A. S., VIII. p. 246.

‡ I was not aware of the Gupta verse when I was at Cambay, and have been unable to get at the book since. I feel tolerably certain that the event will show that whatever else has happened we have not here to deal with, as Fleet supposes, a pedantic desire on the part of this great writer to introduce a mention of an era with which he was only imperfectly acquainted. Śīlāchārya did not write to puzzle scholars of the nineteenth century.

word I was unable to decipher in verse 2 is Gambhûtâyâm which he suggests may mean "at Cambay." The verse is numbered 2 in my quotation, but there is no verse No. 1 there. Its place is taken by the prose passage giving the date. The two verses or something corresponding to them would seem to have been inserted at intervals by Śīlāchārya as he slowly completed his commentary.

Muniratnasūri begins this poem on the Tīrthakar that is to come with a list of the famous writers of old which yields much that is interesting. First come Gautama and his ten fellow ganadharas, great poets to whom the Teacher gave the "Samasyā"† of his three words, which they expanded into the twelve angas. Then Śayyambhava, whose Daśakālīka will last till the coming of Duḥprasabhāchārya, the teacher who is to close our fifth spoke of the wheel of time, as Mahāvīra closed the fourth. Śayyambhava is fourth or fifth in the list from Mahāvīra, according as Mahāvīra himself is included or not (Klatt, pp. 246 and 251). He is said to have published the Daśavaikalikāsūtra, which is here called Sarvaṅgamūrtibhṛt, at the request of the church, in order that future ages might benefit by the instruction he had himself given to his son Manaka. See the verses quoted by Klatt, p. 251. We have already had in this list No. 222, Tilakāchārya's commentary on this Sūtra, where Śayyambhava is celebrated as the author. Weber, Indische Studien, xvii., p. 77, note 3, finds the year 98 after Vīra given as the date of the composition of the work. From Śayyambhava our author passes to Śrī Bhadrabāhu the sūri, from whom the ten niryuktis proceeded as the ten mandalas of the Rig-

* MS. 207 b. 208 a.

Dvāsapṭaty-adhikēṣhu hi
 śatēṣhu saptaśu gatēṣhu Guptānām |
 samvatsarēṣhu māsi cha
 Bhādrapadē suklā (kla)-pañchamyām ||
 Śīlāchāryēṇa kritā
 Gambhûtâyām sthithēṇa tīk = aishā |
 samyag upayujaya śōdhyā
 mātsarya-vinākṛitau = āryē (ryai) ḥ ||

MS. 256 b.

Śaka-nṛpa-kāl-ātīta-samvatsara-śatēṣaśu saptaśu aṣṭānavaty-adhikēṣhu
 Vaisākhaśuddhapañchamyām Āchāratīkā krit = ēti || ba || Samvat.

† A "Samasyā" is part of a verse set as a theme to be filled up to the best of one's ingenuity.

veda came from Śāuri (Vishnu). Bhadrabāhu is said to have died in 170 after Vira (Klatt, p. 246). Next comes Jinabhadra, called Kshamāśramana, who needs not our author's praise. For this writer see Klatt, p. 247. Kielhorn, No. 57, gives an account of a copy in our collection of Kotyāchārya's commentary on the Viśeshāvaśy-akabhāshya of Jinabhadraganikshamāśramana. Umāsvātivāchaka comes next. His words are still ringing in the ears of the world. And Siddhasenadivākara was a sun (divākara) that rose in the firmament of the Jain doctrine, putting out all lesser lights. It will not escape notice that our author makes a distinct reference to a Kavirāja as one of the lights that paled at Siddhasena's coming. The next author named is Haribhadra who, by his 1400 works, guarded like a mother the word of the Arhats. Bhadrakīrti, verse 20, is unknown to me. The reference to his writings in the word prenkhat-tārāganasya perhaps indicates that, like Siddhasena, he was an astronomer. Siddha Rishi is praised, v. 21, for his Upamiti, our No. 301. Pādalipta, v. 22, for his stream of stories called Tarangavatī. We know this book only by name. In the next verse it is said that the sūris Mānatunga and Devabhadra were two swans, whose lake Mānasa was in the minds (mānasa) of Śrī Śatavāhana and Bhoja. It is not expressly stated that all four were contemporary, but this appears to be indicated. The guru of the Gūjara king, "poet of the good deeds of the 36," of v. 24 is Śīlāchārya. I saw on the occasion of my first visit to Cambay a copy on palm leaf of a Mahāpurushacharitra in Prākṛit which is doubtless the origin of Hemachandra's better known Trishashthīśālākāpurushacharitra. The Darśanasuddhi of Chandraprabha to which v. 25 refers is No. 66 of this Cambay List, First Report Ap. p. 51. It is there accompanied by a commentary by Vimalagani, pupil of Dharmaghosha. Dhanapāla is praised, v. 26, for his Tilakamanjarī, a book we have long been in search of.

This list of sacred writers would appear to be closed by verse 27, which is one of general commendation. The verses which follow appear to me to conceal allusions to less well known names, but I am unable to satisfy myself as to the exact references. Rāma and Indu are both quoted in the Subhāshitāvali. For Nishkalanka see my Second Report, p. 79. Sajjana's name is known as that of the author of a Kōśa which is referred to by Sadānanda in his commentary on the Siddhāntachandrikā. Pīyūshavarshin is known to us as another name for Jayadeva, Second Report, p. 209.

The *Prāsaṭi* of this book, p. 94, begins with *Vīra*. The tree of the *Kotika gana* sprung from the fifth of *Vīra's ganadharas*, and the *Vajramuni Śākhā* is a branch of that tree. The *Chandra gachchha* took its rise from that. The teacher *Chandraprabha* of this last *gachchha* was the first *sūri* peculiar to the *Pārnimā gachchha*. He was succeeded by *Śrī Dharmaghosha*, author of the *Śabdasiddhi*, and praised by *Siddha Rāja*. *Śrī Samudraghosha* was appointed by *Dharmaghosha* to succeed him. King *Naravarman* in *Dhārā*, the king of *Gohrada*, *Siddha Rāja*, listened to *Samudraghosha* with pleasure, as he spoke in the assembly of learned men. In his miraculous gifts he rivalled *Gantama*, and the other *ganadharas* of old. He had three pupils, the first and chief of whom was *Sūri Sūraprabha* famed in *Avantī* land. A second was our author *Śrī Muniratnasūri*, skilled in the seven sciences of *Siddhānta* (the canon), *Sāhitya*, *Pada* (grammar), *Pramāna* (logic), and the *Jyotish Śāstra* in its three branches. A third pupil of *Samudraghosha* was *Śrī Tilakachandra Sūri*. *Sūraprabha* died, and *Jñāsinhasūri* was by *Muniratnasūri* appointed to succeed him. *Muniratnasūri* at the same time named his own successor, *Jineśvara*, and shone between these two young *sūris* as *Meṃu* when Sun and Moon are shining at the same time on its eastern and western slopes, or as a chariot between two spirited horses.

There are several copies of this book in the list. Here it is No. 260. *Āsada's Vi-* accompanied by the commentary of *Bāla-*
vekamānjarī. *chandra* from which I extract the following information with regard to *Āsada* and his work. The poet *Āsada* called *Kaviśābhāśringāra*, was one of the disciples of that *Abhayadevasūri* who succeeded *śrī Bhadrēśvarasūri*, who succeeded *Devendra*. This *Bhadrēśvarasūri* would appear to have written a *Remedium Amoris* of a religious kind, as he is called a 'cage for the protection of those who fly in terror from the darts of love,' and to have been celebrated as the founder of a great temple of *Mahāvīra* in *Gujarat*.

At the end of his commentary p. 101, *Bālachandra* gives some very interesting details about the book. *Katukarāja* of the *śrī Bhīlalāma* race and *Analadevī* his wife had two sons *Āsada* and *Jāsada*. *Āsada* lit up again the lamp of *Kālidāsa's* fame with the oil of his commentary on that writer's *Meghadūta*.^{*} This was for him the title of *Kavisābhāśringāra*. He was the author also of several *jinastotras* and *jinastutis*

---

* See p. 19 above.

that were so many incantations to deaden the poison of the snake called works. And in the book *Upadeśakandali* he furnished for all travellers in the way of salvation a stock of "provisions for the road," (*viaticum*) that could never give out.

Āsada, like Śiva (as if some such justification were thought desirable), had two wives, *Prithivīdevī* and *Jaitalladevī*. By the latter he had two sons, the elder called *Rājada* and the younger called *Jaitrasinha*. By *Prithivīdevī* he had one son *Arisinha*, who is described by an epithet *gurugiripariṇayakarmā* which appears to contain, along with the sense in which it is applicable to *gaja* in the same line, some reference to his marriage.

Asada's son *Rājada*, straight as the stalk of a young plantain tree, and known already for his learning as the young *Sarasvatī*, went to the heavenly city, and our book is the poet father's *In Memoriam*, the themes being taken from the very words with which the teacher *Abhayadeva* sought to win him from his grief.

With regard to his commentary on the book *Bālachandra* tells us, p. 103, verse 13, that he composed it at the urgent request of Āsada's other son by *Jaitalladevī*, the minister *Jaitrasinha*. For himself *Bālachandra* was the reigning *sūri*, *sishyapraśishyāvadhī* (third in descent from) of *śrī Haribhadrasūri*, whom the pious woman *Ratnaśrī* had reared as her son in the faith. *Vijayasenasuri* of the *Nāgendra gachchha* and *śrī Padmasūri* of the *Vṛihadgachchha* joined in correcting *Bālachandra*'s book, verse 14. And his helper throughout the book was *Pradyumnasuri* pupil of *śrī Kanakaprabha*. May the work endure and be read so long as Time, the Scribe of the Creator, shall from night to night, with the Heavenly River for his pen and the moon for his inkpot, write the scroll of the stars on the parchment of Heaven.

Before leaving *Bālachandra* we may note that in addition to the present work he wrote a commentary on one other at least of Āsada's compositions, the *Upadeśakandali* referred to already as mentioned here in verse 8, p. 102. No 6 of Kielhorn's catalogue is an *Upadeśakandali-vṛitti* by *Bālachandra*, in fragments of about 250 leaves.

That the grammarian *Vāmana* was not an orthodox Brahmin was acutely conjectured by the Beuares editor of the *Kāśikā vṛitti*, Pandit *Bālaśastri* from indications furnished by that work itself, and Kielhorn has recently reminded

No. 266. *Vāmana*charya's *Sūtrapatha*, *Unāṣṭi* and *Lingānusasana*.

us that Vāmana composed a Lingānuśāsana in 34 Āryas "which seems still to exist.*" Here is the book and the proof. For the Lingānuśāsana by Vāmana, pp. 111-114, which I have given complete, (dele "Ends" p. 114) is in 31, not 37, ārya verses, of which the first is an invocation to the Complete and Perfect One.

I must not forget to note that this first edition of a lost book cannot claim to be a perfect rendering of the author's work. I had so many emendations, more or less certain, to propose, that it seemed likely to be less distracting if I departed from the practice, observed everywhere else in this List, and gave a text as I think it ought to be, rather than the text of my transcript. The book however gave me great trouble: and it is due to my own shastri Rāmachandra and to Rājaram Shastri of the Elphinstone College that the text before the reader is as good as it is. Meanwhile the printing of the rest of the List forged ahead, and I am obliged to present the material for correcting our judgment, where we have gone astray, or for suggesting new emendations, in a note which I must place here instead of in its proper place.†

* Max Muller: India, What can it teach us? p. 341. Indian Antiquary XV. p. 82, note. Franke, Ed. Hemachandra's Lingānuśāsana, notes that Aufrecht found a reference to a Lingānuśāsana by Vāmana in Rāyamukuta's commentary on the Amarakośa. I have not been able to find where Kielhorn got the statement as to the number of verses.

† V. २ तत्र तल... द्विजदितमपि संतं हृत्पूर्वरूजातं. V. ३ तमोद्धारुदुतमसां. V. ४ विलविसा... विलेयव्यंजन. V. ५ दार्वर्षौषध... विशेषणश्चैक्ये. V. ६ तन्ममासे. V. ७ ह्यकरमो यज्ञे. V. ८ भावे चिह्नणकांतो दांतो... धमाहंसारमित्राहस्वांग. V. ९ लोष्ट्र करोठं पीड. V. १० सरण... तीर्थोच्छं. V. ११ कूर्पोडपांतरीयाणि... विवकुटुवे... गुल्मश्च. V. १२ किशलशिशिर. |... सरावाणि. V. १३ सवुसं... V. १४ कशेरुः

इति नर्पुसकम् ।

V. १ पुष्टिगं सूदुदंतो बुभ्यक्यंतोस्यघनद... परसरघर्मख. |... पुष्पवलतानां. V. २ मेरुत्पाणिनः... रात्रौ ह्यसमाहारे दुंदुभिरनक्षे. V. ३ पाण्यक्षिः V. ४ वेमास्म... यक्ष्मा-त्स च द्वंद्व मेद्राश्च. V. ५ हारवलापाः. V. ६ वहवश्चक्रुवल्जजहारालाज. मुगुहा दशावा-स्ताः । नायनअदिजना. V. ७ कीलगभा.

इति पुष्टिगः ।

V. १ हहलिङ्गि. V. २ वर्षाम्बु... जलोकसोम्यरसः ।

इति स्त्रीलिङ्गः ।

V. १ वद्ववाक्. V. ३ आनंतोत्तरपदः... सनिसा. V. ४ जष्टिमृष्टि. |... साल्म-लितरणि. |... श्रोण्यूर्मयोर्वसति. V. ५ समृत्त्यु... दशरभित्यं. V. ६ विभीतकतटभवा-तक. V. ९ अर्द्धचैयानपि... संखपद्म.

The writer gives the Chândra grammar, along with those of Vyâdi, Vararuchi and Jinendra, a prominent place in his list of the authorities he followed, p. 113, verse 9, and in the third âryâ he uses, it will be noticed, the technical term chârtha, which Kielhorn has recently told us was Chandra's word for dvandva * Kielhorn mentions this in a paper written to show that the compilers of the Kâśikâ diligently used Chandra's grammar. All this helps to prove that our writer is the same as the author, or joint author of the Kâśikâ. And the form into which this "handbook on genders" has been thrown, supports the identification of the grammarian Vâmana with the poet of that name.†

This is the same work as Kielhorn's No. 7. The Cambay copy gives the real name of the author, and shows that the date 962 (Kielhorn p. vii. note) is that of the composition of the work. Siddha dictated it in that year to a female disciple called Gaṇa.

I must close here this rapid review of my list of the palm-leaf MSS. in Śāntinath's temple, Cambay. While glad that I have had the good fortune to accomplish an object which the officers of the Bombay Search have had at heart for years, I am well aware that what I have been able to do will serve only to what the curiosity of scholars in India and in Europe, intent on piercing the darkness which surrounds the beginnings of the Jain religion. It would be wrong to say that this Cambay Collection is unique, while we have not as yet been able to penetrate to the same extent the recesses of that library at Anhilwad Pathan which holds in its grip the books of the great Hemachandra. But the intrinsic value of these Cambay books will be patent to every scholar. *Ex pede Herculem*. Now they lie in darkness, the jealously-guarded charge of people who are unable to read them, and whose only merit in the matter—though no slight merit it is—is that they have kept them so well. The books are an heirloom of the temple in which they lie. They belong to no individual, not even to any individual generation of the Jains of Cambay. I would fain hope that means may be devised by the leaders of the Jain community in Bombay and elsewhere to induce the Cambay Jains to make their treasures accessible to the world. They need not fear the result. For as these old records advance slowly into the light it is becoming every day more and more

apparent that Vīta and his disciples are worthy peers of Buddha and his followers, in the long list of the World's seekers after truth. I do all I can, now, though I shall lose no opportunity that may present itself of doing more, when I say that there is no public library in Europe which would not give these books an honoured place in its shelves, and invite scholars from far and near to profit by them.

The paper manuscripts in the same Collection, pp. 191 to 243, though not of course so old or valuable, present many features of interest, which I must, however, review more briefly. One book of the first importance is the *Angavijjā*, which was, I believe, unknown until I lit upon it in Cambay. Subsequently Mr. Bhagvandas Kevaldas heard of a second copy of the work on palm-leaf, which is apparently the copy from which the transcript now in the temple was made. The owner had some inkling of the historical importance of the book, and I had to pay a large price to secure it, as I eventually did, for the University Gondal Collection.* A copy from it will be placed in my Collection for Government, 1886-7. I had hoped to exhibit the Gondal MS. at the late Vienna Congress,† and when I found that I should not be able to go to Europe, I made it over, at his request, to Bhandarkar

---

* In 1885, His Highness Bhagvat Singhji, Thakore Saheb of Gondal, offered to the University of Bombay a sum of Rs. 8,000 for the formation of a University collection of Sanskrit MSS. At the meeting of the Senate at which this offer was accepted with thanks, the Chairman, Mr. Latham, Dean-in-Law drew special notice to the endowment as being of a kind much wanted in the University, which, he hoped, would lead to more of the same kind. The growth of the Collection must be slow, as the interest only of the main sum (Rs 5,000) is available from year to year. His Highness very generously added another Rs. 1,000 to his original offer with leave to expend it as opportunity offered in forming the nucleus of the Collection. We have made a good beginning with a palm-leaf copy of an *Uttarādhyayanatīka*, some Vedic books, and this *Angavijjā*. I hope the time is not far off when private citizens will make it their ambition to give the Bombay University as good a Collection, starting with the Gondal MSS., as they have at Oxford or Berlin.

† I do not know that any one has noticed—certainly no one in Bombay has noticed—that the three communications from absent scholars read at the first session of the Aryan section of the Congress at Vienna were all from Bombay.

"Herr Prof. Dr. G. Buhler legt vor: 1. Specimen des *Ātharvavedabhāṣya* von S. P. Pandit; 2. *Langānūsāsana* des *Vāmanācārya* von Dr. P. Peterson, 3. einen Vortrag des Dr. Bhagvanlāl Indrāji: 'On two Chalukya-Inscriptions.' Den drei Verfassern wird der Dank der Section votirt."

This speaks well, I think, for the state of Sanskrit studies among us.

for that purpose. The attention of scholars has therefore already been prominently drawn to this important book.

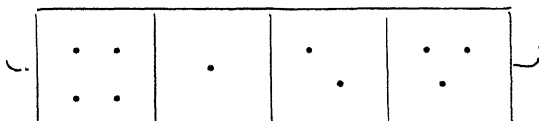
The *Anekāntajayapatākā* of *Haribhadrāsūri*, p. 191, has been, by *Bhandarkar*, Report, 1882-3, p. 47, wrongly ascribed to *Abhayadeva*. *Munichandra's* Commentary on it has been already referred to. The *Padmacharitra* of *Vimalasūri*, p. 194, will I believe turn out to be an important find, if, as seems to me probable, the *Vimala* of this poem is the author of the *Praśnottararatnamālā*. A reference to our Index of Books will show that the *Cambay Palm-Leaf Library* contains no less than ten copies of that work. My attention was lately called to it while drawing up the preface to my edition of the *Hitopadeśa*. It does not seem to me to be doubtful that the verse in the *Hitopadeśa* *प्रियवत्सहि न दानं* is in that book a quotation from *Vimala's* *Praśnottararatnamālā*, where it stands in its own context, so to say, as one of a series of answers to a series of questions. I had at first hoped to find a useful datum for the age of the *Hitopadeśa* in a circumstance which has of course already attracted attention*. But it does not seem possible at present to fix *Vimala's* date, or even to say with certainty to what religious sect he belonged, and in all probability he is earlier than references we already have for the *Hitopadeśa*. The *Vimala* who wrote this book was pupil of *Vijaya*, who was pupil of *Rāhu*. *Vijaya's* name as that of an old teacher occurs in the *praśasti* of the *Rayamallābhyudaya-kāvya* (p. 256 of Appendix, v. 86). *Bhandarkar* has a copy of the book with a *praśasti*, an examination of which will probably clear up these points. If this *Padmacharitra* or *Rāmacharitra* is really the work of the Buddhist author of the *Praśnottararatnamālā*, its importance for the history of the Indian epics can hardly be exaggerated. The *Mohaparājayanātaka*, p. 208, has been noticed by *Kielhorn*, No. 50.

The reader will not at first recognise the *Adamahavā* of this curious book, to whose favour in v. 3 the proficiency of the *Yavanas* in an art of magic is ascribed. They are *Adam* and *Eve*. Mr. E. Tyrrell Leith informs me that the *Ramal* method of divination is common in *Bombay*, and has kindly furnished me with the following short account of it as witnessed by himself:—

---

* See *Weber's* paper on the *Praśnottararatnamālā* reprinted in his *Indische Streifen*, Vol I, p. 210 fg.

"Magir, according to the learned among the Sunni Mussalmans, is classified as *Ar-Rouhani* (supernatural) and *Ar-Simya* (natural). The former falls again into two classes, viz. *rahmāni* (divine) and *shaitāni* (devilish). My fortune-teller claimed to employ only divine magic. *Ramal* is, strictly speaking, Geomancy, from *ramal* (sand); but the term is loosely employed in this Presidency so as to include divination by throwing dice (*Kibatain*), and the fortune-teller who uses that mode is here called *rammāl*. Eight dice are ordered by him of a goldsmith, according to the information given me. These have the appearance of brass, and are rather smaller than the dice generally used in Europe. They are said, however, to be composed of seven metals, viz. *pital* (brass), *jest* (pewter), *lohū* (iron), *shisa* (lead), *chāndi* (silver), *sona* (gold), and *tambā* (copper.) The fortune-teller gives the goldsmith instructions as to the proportions in which the various metals are to be combined. A bar of the alloy is made, weighing 8 tolas, and is cut into 8 cubes of equal size respectively. The dice must be made on the *Nauroz* in the month of *Posh*. They must be all completed between the hours of 4 p.m and 8 p. m. There are said to be three works in general use, which give particulars as to the process of manufacture, viz. *Ilme Jafar*, *Zakhirat-al-Ramal* and *Makhṣam-al-Ramal*. No formulas are recited by the fortune-teller, but during that process when actually engaged in divination he repeats a verse from the *Korān*. The dice are strung on two short iron rods—four on each rod; and arranged so that 2 is opposite to 4 and 3 is opposite to 3. The other sides and numbers are not used. The accompanying rough sketch will show the way in which the dice are strung together.

"The *modus operandi* is as follows. The fortune-teller gives the enquirer both sets of dice into his hand, and then asks that they may be returned to him. On receiving them back, he tosses them lightly in his hand and repeats the name of Allah, together with the following passage from the *Korān* :—

Kalū, Subhānaka lā 'ilma lanā illā mā 'allamtanī, innaka ant al-'alīm al-ḥakīm.

"He then then throws the two sets of dice on the ground, so that they fall close beside and paralld to one another. He next looks at the numbers which appear uppermost, and makes a calculation in pencil on a piece of paper. Finally, he requests the enquirer to put any questions he may choose."

The *Pārasiprakāśa*, p. 219, written by *Kṛishṇadāsa* at the request of the Emperor Akbar, is an earlier work than the book of the same name to which *Bhandarkar Report*, 1882-3, p. 34, calls attention. The copy of the *Śrutabodha*, p. 225, discloses the real name of yet another book which has been wrongly attributed to *Kālidāsa*.

It has already been said that my work at Cambay was followed by an illness which prevented me from making any profitable use of the remainder of the leave afforded to me. I had reached Bhownuggur before the fever showed itself, and I was able to pay a flying visit to the holy mount Śatrunjaya on my way back to Bombay. But I had to leave Kathiawar without visiting, as I had intended, Valabhi and Girnar, Somnath and Dvarka, places some of which are probably as important for the search as they are all of them of entrancing interest to the antiquarian. I hope I may soon have another and a better opportunity of visiting the shrines of Kathiawar. Meanwhile I had the great privilege and pleasure of an interview at Bhownuggur with the venerable Gowrishankar, a statesman who can speak of his personal intercourse with Sir John Malcolm, a Vedāntist who shortly afterwards quitted the world, and, in the yellow robes of the ascetic, entered on the philosophic meditation upon death. This deeply interesting old man received me kindly, and evinced the greatest interest in my mission. His son, Mr. Vajeshankar Gowrishankar, showed me his admirable collection of antiquities, already well known to European scholars. Great credit is due to H. H. the Mahārāja for the liberal patronage bestowed on archæological and antiquarian research in Bhownuggur.*

---

* Mr. Vajeshankar has issued Part I. of a Selection of Inscriptions with a Preface from which it appears that His Highness Mahārāja Sir Takhtsinhuji G.C.S.I., sanctioned in 1881 the establishment of a Department for an Archæological and Antiquarian Survey—the first of its kind started in Kathiawar. I venture to suggest that the time is propitious for extending this scheme, and making it an Antiquarian Survey of Kathiawar, in which all the states of the peninsula shall join. Such a scheme is sure beforehand, I feel certain, of the cordial sympathy and support of the present Political Agent in Kathiawar, Col. Watson. Any occasional help I could render would be cheerfully given. But in

It only remains to express my fresh sense of obligation for the efficient and hearty services rendered to me in this search by Messrs. Bhagvandas Kevaldas and Ramchandra Shastri. From Pandit Durgaprasad too I have, during the period under report, received occasional assistance, which has been very acceptable. I have also again to thank the Committee of the Bombay Branch, Royal Asiatic Society, for permitting this Report to appear as an extra Number of the Society's Journal, and for a contribution of Rs. 400 towards the expense of its publication.

---

the Principal of the new Samaldas College at Bhownuggar, Mr. R. H. Gunion, late scholar of Lincoln College, Oxford, and Professor of Sanskrit in University College, London, the Administrations have on the spot a scholar of proved capacity, who would bring to the work all the learning indispensable for the task, and all the energy necessary to carry it through. Much has of course been done in Kathiawar, but the explorers whose success there has been greatest will be the first to admit that probably more remains to do. If the Native States were to organise and maintain for five years a Survey of the kind I have suggested, I venture to think that no long time would pass before most important results would be obtained, and that at the end of the period Kathiawar, which has been classic ground in India since history began, would be found to have anew rendered up secrets it has kept for two thousand years.

APPENDIX I.

CATALOGUE OF THE PALM-LEAF MSS. IN THE TEMPLE OF ŚÂNTINÂTH, CAMBAY.

CONTINUED FROM FIRST REPORT, APPENDIX I.

PALM-LEAF MSS. IN THE TEMPLE OF ŚÂNTINÂTH, CAMBAY.

CONTINUED FROM FIRST REPORT, APPENDIX I.

181. Upamitibhavaprapanchanamasamuchchaya
by VARDHAMĀNASŪRI [उपमितिभवप्रपञ्चानामसमुच्चयः । वर्धमानसूरिः].

Folios 1 to 128 : 14½ inches long, 2 inches wide. 6 to 10 lines in a folio. 43 to 55 aksharas in a line. The first folio is broken in two. The last has been protected by six blank leaves put after it for that purpose. Folios have the ordinary numerical characters on right and left of each second page.

Begins :

८० ॥ नमः सर्वज्ञाय ॥

दुर्वारांतररागादिवैरिकरियूथमथनपंचास्यं ।

निर्वृतिनगरीनाथं नत्वा श्रीमन्महावीरं ॥

उपमितिभवप्रपंचाप्रस्तावाष्टकथाविशेषाणां ।

नामसमुच्चयमात्मस्मृतये रचयामि परिपाट्या ॥

पंच हिंसादयो दोषा इन्द्रियाणां च पंचकं ।

चतुष्टयं कषायाणां महामोहसमन्वितं ॥

एतावानेव पिंडार्थः प्रस्तावाष्टके निगद्यते । तत्र प्रथमप्रस्तावे क-
थानिर्माणहेतुः । द्वितीये संसारिजीवस्यासंव्यवहारनगरनिर्गमः ।
तृतीये हिंसाक्रोधस्पर्शनेन्द्रियविपाकाः । चतुर्थे मानमृषावादरसना-

कृतो दोषः । पंचमे स्तेयमायाप्राण - - - । षष्ठे मैथुनलोभलो-
चनविकारः । सप्तमे मोहपरिग्रहभ्रवणविनाटितम् । अष्टमे पूर्वोक्ता-
र्थस्य योजना । इतः प्रथमः प्रस्ताव उद्ध्रियते । अस्ति अदृष्टमू-
लपर्यंतं नगरं...

Ends:

गुरुभिः प्रतिबोधयितव्या युष्माभिस्तु प्रतिबोधव्यमिति ॥ इत्युप-
मितभवप्रपंचायां श्रीवर्धमानसूरिविरचिते नामसमुच्चये पूर्वसूचितमी-
लकवर्णनो नामाष्टमः प्रस्तावः ॥ ६४ ॥

नम्रोन्नमे यदस्मिन्नपि जगति पदांगुष्ठपीडां प्रपन्ना^१
-णोद्गो^२ क्षुब्धदब्धेर्विमलितममृतैरभ्रमुल्लोचतीदम् ।
यत्ताराः स्वास्तिकंति क्षितितलमिलिता यस्य जन्मोत्सवे त-
त्कल्पोप्याकल्पकल्पः स नुदतु दुरितं वो महावीरदेवः ॥

भूभृत्प्रतिष्ठामधितिष्ठमानः

श्रीमालवंशो न कुतोपि नीचः ।

संसेव्यमानोर्थिभिरुद्धतोप्य-

वष्टमनाय प्रयतैः स जीयात् ॥

तस्मिन्नास्ति वेल्लत्फल इति कलिना यो बहिःकृत्य मुक्त-
स्तुच्छेनातुच्छमूर्तिः प्रणयिवितरणे कल्पशाखीव मर्त्यः ।
शंके पुण्यैकमार्गः कृतयुगसमयान्नास्ति पूर्वं तदस्मा-
न्नो वेत्तत्संततिः किं सुकृतिशतकृतारंभरेखा व लीली ॥

मोक्षस्य हेतुः प्रथमस्तथा -^३

प्रत्यर्थितंत्रं श्रुतधर्म एषः ।

श्रेयोर्यमेषोपमिति व्यलीलिख-
 छीली सुता तस्य पितुस्तदेतां ॥
 संसारवार्धौ पततां जनानां
 स्फुरत्ययं हस्त इवाविमग्नः ।
 आलंबनीयः श्रवणादिकृत्यै-
 र्विलेखितो ग्रंथ इयं च शास्तिः ॥

मंगलमस्तु ॥ ६९ ॥ ६९ ॥ मंगलं महाश्रीः ॥ शुभं भवतु ॥ ६९ ॥

182. Yogasastra by HEMĀCHĀRYA [योगशास्त्रम् । हेमाचार्यः].

Folios 3 to 69: 12½ inches long, 2 inches broad. 6 lines in a folio. 34 to 43 aksharas in a line. Numbered as No. 181. Contains the first four prakāśas of the work.

183. The same [तदेव].

Folios 6 to 49: 13 inches long, 2 inches broad. 8 lines in a folio. 41 to 44 aksharas in a line. Numbered on the reverse with the old signs to the proper right, and the ordinary numerical characters to the proper left. For example: Folio 6. R. ॐ. L. ६. Folio 7. R. ॐ. L. ७. Folio 8. R. ॐ. L. ८. Folio 9. R. ॐ. L. ९. Folio 49. R. ॐ. L. ४९.

184. Karmastavatika by GOVINDAGANI [कर्मस्तवटीका । गोविन्दगणिः].

Folios 1 to 94: 14¾ inches long, 2 inches broad. 6 to 8 lines in a folio. 39 to 46 aksharas in a line. Numbered as No. 183. Folio 94. R. ॐ. L. ९४.

Begins:

ॐ ॥ नमः सर्वज्ञाय ॥

कर्मबंधोदयोदीर्यासत्तावैचित्र्यवेदिनं ।

कर्मस्तवस्य टीकेयं नत्वा वीरं विरच्यते ॥ १

नमिऊणेत्यादि । पूर्वार्द्धेन मंगलार्थमिष्टदेवतानमस्कारमाह ।

Ends:

समार्धि वा चित्तविशुद्ध्यात्मकमिति ॥ ६९ ॥
 स्मृत्यनुसारेण मया यद्वदितमिहोनमधिकमागमतः ।
 तत्क्षंतव्यं श्रुतशुद्धबुद्धिभिः शोधनीयं च ॥ ६९ ॥
 इति श्वेतपटाचार्यगोविंदगणिना कृता ।
 कर्मस्तवटीकेयं^१ देवनागगुरोर्गिरा ॥
 समाप्ता चेयं कर्मस्तवटीका ॥ ६९ ॥
 अनुष्टुभां दशां (sic) संकल्पयानुवर्णितं ।
 सहस्रमेकं श्लोकानां नवत्युत्तरमेव तु ॥
 शिवमस्तु सर्वजगतः ॥ लेखकपाठकवाचकानां ॥ ६९ ॥ ६९ ॥
 मंगलं महाश्रीः ॥ ६९ ॥

185. Karmavipaka by GARGA RISHI with Commentary
 by PARAMĀNANDA [कर्मविपाकः सटीकः । मू० गर्ग ऋषिः । टी० परमानन्दः].

Folios 95 to 163 : 14 $\frac{3}{4}$ inches long, 2 inches broad. 8 lines in a folio. 54 to 58 aksharas in a line. Written to form part of same manuscript as No. 184, but numbered as No. 181. Text in 1688, gāthās.

Begins:

८० ॥ ॐ नमः सर्वविदे ॥
 निःशेषकर्मोदयमेधजाल-
 मुक्तो दिनाधीश इवोपतेजाः ।
 प्रदर्शिताशेषपदार्थसार्थो
 मुदेस्तु नः श्रीजिनवर्धमानः ॥ १

इह हि सन्तः संसारसागरतरणतरणिकल्पं जिनशासनमवाप्य
 सकलजन्मजीवितसारं परोपकारं मन्यन्ते । स च संसारिणां सकला-

मङ्गलनिलयकर्मस्वरूपनिरूपणात्तदुन्मूलनप्रवृत्तानां सिद्धो भवतीत्य-
तस्तत्स्वरूपनिरूपणप्रवर्णं प्रकरणं चिकीर्षुर्गर्महर्षिर्मङ्गलाभिधानबं-
धुरां गाथामाह ।

ववगयकम्मकलंकं...

Ends :

एवं पंचवियणं अट्टमयं अंतराहं होइ ।

भणिउं कम्मविवागो समासउं गग्गरिसिणार्उं ॥

एवमुक्तयुक्त्या पंचविकल्पं पंचप्रकारं...पर्यन्तमङ्गलं शिष्यसं-
तानस्याप्रच्युतस्मृतये कृतमिति गाथार्थः ॥ १६८८

श्रीभद्रेश्वरसूरिशिष्यतिलकश्रीशांतिसूरिप्रभो^१

श्रीमंतोभयदेवसूरिगुरवः सिंहासनोत्तंसकाः ।

तत्पादाम्बुजषट्पदेन परमानन्देन सत्प्रीतये

चक्रे कर्मविपाकवृत्तिमिषतः भोत्रैकलेहं मधु ॥ १

यन्नागमानुगामि स्यान्न चासंगतिमंगति^२ ।

इह तत्साधुभिः शोध्यममुभ्यर्थितवत्सलैः^३ ॥ २

प्रत्यक्षरं निरूप्यास्य ग्रन्थाग्रं परिनिश्चितं ।

अनुष्टुभां नवशती द्वाविंशत्यधिका भवेत् ॥ ३

कर्मविपाकवृत्तिः समाप्तेति ।

186. Yogasastra by HEMĀCHĀRYA [योगशास्त्रम् । हेमाचार्यः].

Folios 1 to 40: 14½ inches long, 2 inches broad. 6 to 8 lines in
a folio. 48 to 51 aksharas in a line. Dated Samvat 1294 = A.D.
1238. A form of the letter इ in this MS. is इ. Numbered as No.

184. Folio 14. R. लृक् L. १४. Folio 29. R. धृक् L. २९.

^१ प्रभोः ?

^२ न वा संगतिमंगति ?

^३ शोध्यमनुभ्यर्थितवत्सलैः ?

Ends :

३५ ॥ इति परमार्हतश्रीकुमारपालभूपालशुभ्रूषितश्रीहेमचंद्रवि-
रचिते अध्यात्मोपनिषन्नाम्नि संजातपट्टबन्धे द्वादशप्रकाशे श्रीयोग-
शास्त्रे चतुर्थः प्रकाशः ॥ ६१ ॥ संवत् १२९४ वर्षे माघशुदि १५
रवौ पं० देवानन्दस्य योग्यं लिखितमि ॥ ६१ ॥

187. A collection of books in one manuscript
[योगशास्त्रमित्यादि].

Folios 1 to 149: 14½ inches long, 3 inches broad. 10 lines in
a folio. 52 to 56 aksharas in a line. Numbered as No. 183. See
separate entries which follow.

187, 1. Yogasastra by HEMÂCHÂRYA [योगशास्त्रम् । हेमाचार्यः].
Contains the first four prakâśas. Ends on folio 35. R. ला. कु. L. ३५.

187, 2. Sthaviravali [स्थविरावलिः].

Ends on folio 40. R. ष. L. ४०.

Begins :

जयइ जगजीवजोणीवियाणउं

Ends :

तं वंदिऊण सिरसा नाणस्स परूवणं वुच्छं ॥ ५०

थेरावलि समत्ता ॥

187, 3. Ajitasantistava by NANDISHENÂ RISHI [अजितशान्ति-
स्तवः । नन्दिषेणऋषिः].

Ends on folio 45. R. ष. कु. L. ४५. In 42 gâthâs.

187, 4. Samgrahaniratna by ŚRÎ CHANDRASŪRI [संग्रहणी-
रत्नम् । श्रीचन्द्रसूरिः].

Ends on folio 69. R. ष. कु. L. ६९. In Mâgadhi.

Ends :

२७९ ॥ इति मलयधारिश्रीश्रीचंद्रसूरिकृतं संग्रहीरत्नं समाप्तं ॥

187, 5. Pindavisuddhi by JINAVALLABHA [पिण्डविशुद्धिः ।
जिन्नवल्लभः].

Ends on folio 76. R. ^{मू}_{कु} L. ७६. In Māgadhi.

187, 6. Atmanusasana by PĀRŚVANĀGA [आत्मानुशासनम् ।
पार्श्वनागः].

Ends on folio 84. R. ^{२०}_{एक} L. ८४.

Begins :

सकलत्रिभुवनतिलकं देवं प्रथमं प्रणम्य सर्वज्ञं ।

Ends :

इति पार्श्वनागविरचितमनुशासनमात्मना विभावयतां ।

सम्यग्भावेन नृणां न भवति दुःखं कथंचिदिह ॥ ७६

द्व्यर्गलचत्वारिंशत्समधिकवत्सरसहस्रसंख्यायां ।

भाद्रपदपौर्णिमायां बुधोच्चराभाद्रपदिकायां ॥ ७७

इत्यात्मानुशासनं समाप्तं ॥

187, 7. Prasnottararatnamala by VĪMALASŪRI [प्रश्नोत्तररत्न-
माला । विमलसूरिः].

Ends on folio 86. R. ^{२०}_{कु} L. ८६. In Sanskrit. Contains 208
āryā verses.

187, 8. Dharmalakshana [धर्मलक्षणम्].

Ends on folio 87. R. ^{२०}_{कु} L. ८७. Partly in verse, partly in prose.

187, 9. Navakaraphala [नवकारफलम्].

A form of the letter द्य in this MS. is द्द्य. Ends on folio 89.

R. ^{२०}_{कु} L. ८९.

Begins :

घनवायकम्ममुक्ता अरहंता तह य सव्वसिद्धा य ।
 आयरियउवज्झाया पवरा तह सव्वसाहू य ॥
 एयाण नमुक्कारो पंच हू वि पवरलक्खणधराणं ।
 भवियाण होइ सरणं, संसारे संसरंताणं ॥ २

Ends :

इय एसो नवकारो भणिउं सुखसिद्धखयरपमुहेहिं ।
 जो पढइ भत्तिजुत्तो सो पावइ परमनिब्बाणं ॥ २७ ॥

नवकारफलं समत्तं ॥

187, 10. Pavvajjavihana [पव्वज्जाविहानं].

Ends on folio 92. R. ८२ L. १२. In 33 gāthās.

187, 11. Dhammabhavanakulaya [धम्मभावणाकुलयं].

Ends on folio 95. R. ८५ L. १५.

Begins :

नमिऊण महियमोहं वीरजिणं जणियपाणिपडिबोहं ।
 भवियजणपरमपत्थं धम्ममयं भावणं वुच्छं ॥ १

Ends :

इय जो चउविहधम्मं भावेइ कुणइ जहसत्तिं ।
 सिरिजसघोसनिहाणं होऊण सिवं स पावेई ॥ ३०

धम्मभावणाकुलयं सम्मत्तं ॥

187, 12. Upadesakulaka by DEVENDRASĀDHU [उपदेस-
 कुलकम् । देवेन्द्रसाधुः].

Ends on folio 97. R. ८७ L. १७.

Begins :

जम्मजरामरणजाले नाणाविहवाहिलयराइने ।
भवसायरे अपारे दुलहं खलु माणुसं जम्मं ॥ १ ॥

Ends :

मा मा कुण्णसु कसाए इंदियवसगो यमानुगं होसु ।
देविंदसाहमहियं सिवसोखं जेण पावन्ति ॥ २२

कुलयं सम्मत्तं ॥

187, 13. Pavapadighayagunabijahanasutta [पावपाडि-
चायगुणबीजाहाणसुत्तम् ॥].

Ends on folio 100. R. सु ० L. १००. A prose work.

187, 14. Chausaranapainna [चउसरणपईना].

In 27 gāthās.

187, 15. Supanihana or Vriddhachatuhsarana by
DEVENDRASÂDHU [सुपणीहाणं अथवा वृद्धचतुःशरणम् । देवेन्द्रसाधुः].

Ends on folio 108. R. सु ० L. १०८.
झाँ

Begins :

जिणे सिद्धे नमंसित्ता सव्वसाहू य भावउ ।
वोच्छं सुयाणुसारेणं सुप्पणीहाणमुत्तमं ॥ १

Ends :

धमोउ सेविउ संसं देइ सव्वं पि कामियं ।
देविंददाणविंदाई संपयं संपणामए ॥ ८९

असासयं सव्वमिणं सुणंता

गुरूवएसे सययं कुणंता ।

मुञ्चन्ति दुःखेण परंपराए
मगन्ति दीहं न य संपराए ॥९०॥

वृ० चतुसरणं सम्मत्तं ॥

187, 16. Navapadasutra by JINACHANDRA [नवपदसूत्रम्
जिनचन्द्रः].

सु
Ends on folio 119. R. लृ L. ११९.
३

Begins :

नमिऊण वद्धमाणं मिच्छं सम्मं वय्यइ सल्लेहा ॥
नवभेयाइ वोच्छं सङ्काणमणुग्गहट्ठाए ॥ १ ॥

Ends :

एवं च नवपर्यं चिय रइयं सीसेण ककसूरिस्स ।
गाणिणा जिणचेदेणं सरणत्थमणुग्गहत्थं च ॥ १३७ ॥

नवपदसूत्रं समाप्तमिति ।

187, 17. Vivekamanjari by ĀSADA [विवेकमञ्जरी । आसडः].

सु
Ends on folio 131. R. ला L. १३१.

Ends :

सिरिभिल्लमालनिम्मलकुलसंभवकडुसुरायतणएण ।
इय आसडेण रइअं वल्लुजलहिदिणेसवरिसंभि ॥ १४४ ॥

इय विवेगमंजरी समत्ता ॥

187, 18. Aradhanasattari by KULAPRABHASURI [आराधना-
सत्तरी । कलप्रभवसरिः].

Begins:

वंदितु तित्थंकरसव्वसिद्धे सूरी उवज्झायमुणी गुणद्वे ।
आराहणं सिद्धसमखमेवं करेमि निच्चं मरणे व पत्ते ॥ १

Ends:

जइ भवभमिभग्गो मुखमग्गमि लग्गो
अहिलससि सुहाइं जीव तं दुल्लहाइं ।
मरणभयविमुक्को तासु कज्जमि दुक्को
कुलपहसुरिवुत्ताराहणं कुज्ज निच्चं ॥ ७१ ॥

आराहणासत्तरी सम्मत्ता ॥

187, 19. Aturapratyakhyaṇa [आतुरप्रत्याख्यानम्].

Begins:

अरहंता मंगलं मब्भ अरहंता मब्भ देवया ।
अरुहंते कित्तइत्ताणं वोसरामित्ति पावगं ॥ १

Ends:

संजोगमूला जीवाणं पत्ता दुखपरंपरा ।
तम्हा संजोगसंबंधं सव्वं तिविहेण वोसिरे ॥

आतुरप्रत्याख्यानं समाप्तं ॥

187, 20. Darsanasaptatika [दर्शनसप्ततिका].

Begins:

नमिऊण वद्धमाणं सावगधम्मं समासउं वुच्छं ।
सम्मत्ताईभावत्थसयगं सुत्तनीईए ॥ १

Ends:

तुल्लाणि नियमेण ॥ ७१ ॥ दरिसणसत्तरी सम्मत्ता ॥

187, 21. Panchavidhachara [पञ्चविधाचारः].

Begins :

नाणंमि दंसणंमी चरणंमि तवंमि तह य विरियंमि ।
आयरणं आयारो इय एसो पंचहा भणिउं ॥ १

Ends :

तियायारो ॥ ८ ॥

187, 22. Pratikramana [प्रतिक्रमणम्].

Folio 149. R. सु. म. L. १४९. Incomplete.

Begins :

वंदिन्तु सव्वसिद्धे धम्मायरिए य सव्वसाहू य .
इच्छामि पडि कमिउं सावगधम्माइयारस्स ॥ १

अपूर्णम् ।

188. Yogasastrasya Vivarana by HEMĀCHĀRYA [योगशास्त्रस्य विवरणम् । हेमाचार्यः].

Folios 1 to 240: 12½ inches long, 2 inches broad. The last eight folios are broken. 6 to 8 lines in a folio. 34 to 51 aksharas in a line. The "granthâgra" is given as 2000. Numbered to the proper left only with the ordinary characters. Contains the commentary on the fourth prakâśa of the work.

189. The same [तदेव].

Folios 229 to 413: 15½ inches long, 1½ inches broad. 4 to 8 lines in a folio. 45 to 55 aksharas in a line. Folios wanting at the beginning and in the middle of the book. The "granthâgra" is given as 3800. Dated Samvat 1260 = A.D. 1204. Numbered as

183. Folio 128. R. सु. म. L. १२८. Folio 413. R. सु. म. L. ४१३. Contains part of the commentary on the third prakâśa of the work.

190. The same [तदेव].

Folios 9 to 422: $17\frac{1}{2}$ inches long, $1\frac{1}{2}$ inches broad. 4 to 8 lines in a folio. 50 to 61 aksharas in a line. The "granthâgra" is given as 3877. Numbered as 183. Folio 1. R. ^{स्तो}ॐ L. ९. Folio 422. R. थ ^२
L. ४२२. Contains the commentary on the third prakâsa of the work.

191. The same [तदेव].

Folios 2 to 330 palm-leaf, to which are added 13 folios of paper: $17\frac{1}{2}$ inches long, $1\frac{1}{2}$ inches broad. 4 to 6 lines in a folio. 48 to 52 aksharas in a line. The "granthâgra" is given as 3300. Numbered as No. 183. Folio 330. R. ^{सा}ला L. ३३०. Contains the commentary on the second prakâsa of the work.

192. The same [तदेव].

Folios 1 to 118: 17 inches long, 2 inches broad. 6 to 8 lines in a folio. 49 to 51 aksharas in a line. The "granthâgra" is given as 135. Numbered as No. 183. Folio 118. R. ^{सु}ह L. ११८.
^{झा}

193. Paryushanakalpatippanaka by PRITHVÎCHANDRA-SÛRI [पर्युषणाकल्पटिप्पनकम् । पृथ्वीचन्द्रसूरिः].

Folios 1 to 128: $15\frac{1}{2}$ inches long, 2 inches broad. 4 to 6 lines in a folio. 51 to 55 aksharas in a line. The "granthâgra" is given as 670. Numbered as No. 183. Folio 127. R. ^{सु}प्त्वं L. १२७.
^{भा}

Begins :

संबंधो सप्तमासियं फासेत्ता आगतो ताहे वासो

Ends :

चंद्रकुलांबरशशिनश्चारित्रश्रीसहस्रपत्रस्य ।

श्रीशीलभद्रसूरैर्गुणरत्नमहोदधेः शिष्यः ॥ १

अभवद्वादिमदहरः षट्कर्त्तृभोजबोधनदिनेशः ।

श्रीधर्मघोषसूरिर्बोधितशाकंभरीनृपतिः ॥ २

चारित्रांभोधिशी त्रिवर्गपरिहारजनितबुधहर्षः ।

दर्शितविधिः शमनिधिः सिद्धांतोदधिप्रवरः ॥ ३

बभूव श्रीयशोभद्रसूरिस्तच्छिष्यशेखरः ।

तत्पादपद्मधुपोऽभूच्छ्रीदेवसेनगणिः ॥ ४

टिप्पनकं पर्युषणाकल्पस्यालिखदवेक्ष्य शास्त्राणि ।

तत्त्वरणक - - - पृथ्वीचंद्रसूरिरिदम् ॥ ५

194. Kalpasutra [कल्पसूत्रम्].

Folios 1 to 102: 15½ inches long, 2 inches broad. 4 to 8 lines in a folio. 50 to 55 aksharas in a line. Numbered as No. 184. Folio

102. R. सु L. १०२.

195. Dharmabhyudayamahakaya or Samghapaticharita by UDAYAPRABHASŪRI [धर्माभ्युदयमहाकाव्यं अथवा संघपतिचरितम् । उदयप्रभसूरिः].

Folios 3 to 384: 18¾ inches long, 2¼ inches broad. 6 to 12 lines in a folio. 60 to 65 aksharas in a line. Ordinary numerical characters on both sides.

Ends :

देवी यत्रांबिकासौ किसलयति सतां संततं मोक्षलक्ष्मीं ॥३४०॥

इत्याचार्यश्रीविजयसेनसूरिशिष्यश्रीमदुदयप्रभसूरिविरचिते श्रीधर्माभ्युदयनामनि श्रीसंघपतिचरिते लक्ष्म्यंके महाकाव्ये नेमिनिर्वाण-
वर्णनो नाम चतुर्दशः सर्गः ॥

यात्रायां चंद्रसान्द्रं लसदहितयशः कोटिशः कुड्डयित्वा
क्षिप्रं संघप्रतापानलमहसि मुदा यत्त्वया लीलयैव ।

अद्याप्युहामपूरप्रसरसुरभिताशेषदिवक्रवाल-

स्तेन श्रीवस्तुपाल स्फुरति परिमलः कोपि सौभाग्यभूमिः॥

अथाग्रं ३४५ ॥ उभयं ४९२४ ६९ ६९

Then follows a eulogy in praise of Vastupāla.

Begins :

अयं क्षुब्धक्षीरार्णवनवसुधासंनिभविभा¹-

नुभाकर्ण्यार्कण्यनुपदमुपदेशानिति गुरोः ।

समस्तं ध्वस्तैना जनितजिनयात्रापरिकरो-

ऽकरोत्स्वस्थं प्रास्थानिकविधिमधीशो मतिमताम् ॥ १

Ends :

एतत्सुवर्णरचितं विश्वालंकरणमनणुगुणरत्नम् ।

संघाधीश्वरचरितं हतदुरितं कुरुत हृदि संतः ॥ ३६ ॥ स्वस्ति॥

Prasasti :

श्रीनागेंद्रमुनींद्रगच्छतरणिः श्रीमान्महेंद्रप्रभु-

र्जज्ञे क्षांतिखुधानिधानकलशः सौख्याब्धिचंद्रोदयः ।

संमोहोपनिपातकातरतरे विश्वेऽत्र तीर्थेशितुः

सिद्धांतोप्यविभेद्यतर्कविषमं यं दुर्गमाशिश्रिये ॥ १

तत्सिंहासनपूर्वपर्वतशिरःप्राप्तोदयः कोप्यभू-

द्भास्वानस्तसमस्तदुस्तरमाः² श्रीक्षांतिसूरिः प्रभुः ।

प्रत्युज्जीवितदर्शनप्रविकसद्भव्यौघपद्माकरं

तेजःगंबरं³ विजयते तद्यस्य लोकोत्तरम् ॥ २

आनंदसूरिरिति त - - - शिष्यः⁴

पूर्वोऽपरः शमधरोऽमरचंद्रसूरिः ।

¹ संनिभविभानुभावानाकर्ण्य? ² दुस्तरतमाः? ³ तेजःगंबरं? ⁴ तस्य बभूव
शिष्यः?
3

धर्मद्विपस्य दशनाविव पापवृक्ष-

क्षोदक्षमौ जगति यौ विशदौ विभातः ॥ ३

अस्ताववाग्मयपयोनिधिमंदराद्रि-

मुद्राजुषोः किमनयोः स्तुमहे महिम्नः ।

बाल्येपि निर्दलितवादिगजौ जगाद

यौ व्याघ्रसिंहशिभुकाविति सिद्धराजः ॥ ४

सिद्धांतोपनिषन्निषण्णहृदयो धीजन्मभूमिस्तयोः

पट्टे श्रीहरिभद्रसूरिरभवच्चारित्रिणामग्रणीः ।

भ्रांत्वा शून्यमनाश्रयैरतिचिराद्यस्मिन्नवस्थानतः

संतुष्टैः कलिकालगौतम इति ख्यातिर्वितेने गुणैः ॥ ५

श्रीविजयसेनसूरिस्तत्पट्टे जयति जलधरध्वानः ।

यस्य गिरो धारा इव भवदवभवदवथुविभवभिदः ॥ ६

शिष्यं तस्य प्रशस्यप्रशमगुणानिधेरण्यदारण्यदाव^१-

ज्वालाजिह्वालदीप्तिर्भविकजनविपद्बह्निवार्हः कपर्दी ।

देवी वाचां निशीथे समसमयमुपागत्य हर्षाश्रुवर्षा-

मेयश्रेयःसुभिक्षाविति निजगदतुर्गद्गदोद्दामनादम् ॥ ७

नाभूवन्कति नाम संति कति नो नो वा भविष्यन्ति के

किं तु कापि न कोपि - - - - - ।

पद्मयेत्थं प्रहरन्नहर्निशमहो सर्वाभिसारोद्धुरो

येनायं विजितः कलिः कलयता तीर्थेशयात्रोत्सवम् ॥ ८

तस्माद् - - - - - सुचरितं श्रीवस्तुपालप्रभो-

रस्मत्प्रार्थनया किल यथाध्यक्षीकृतं सर्वथा ।

^१ अन्यदा written अण्यदा for the sake of the anuprāsa.

त्वं श्रीमन्नुदयप्रभ प्रथय तत्पीयूषसर्वकषैः
श्लोकैर्यत्तव - - - - - श्रूयते ॥ ९

मुदयप्रभेण चरितं निस्पंदरूपं गिराम् ॥ १० ॥
किं च श्रीमलधारिगच्छजलधिप्रोह्लासशीतद्युते-
स्तस्य श्रीनरचंद्रसूरिखुरोर्माहात्म्यमाशास्महे ।
यत्पाणिस्मितपद्मवासविकसत्किजल्कसंवासिताः
संतः संततमाश्रिताः कमलया भृंग्येव भान्ति क्षितौ ॥ ११ ॥
श्रीधर्माभ्युदयाह्वयेन चरिते श्रीसंघभर्तुर्मया
दध्रे काव्यदलानि संघटयितुं कर्मान्तिकत्वं परं ।
किं तु श्रीनरचन्द्रसूरिभिरिदं संशोध्य चक्रे जग-
त्पावित्र्यक्षमपादपंकजरजःपुंजैः प्रतिष्ठास्पदम् ॥ १२ ॥
नित्यं व्योमनि - - - - -

196. Avasyakatippanaka [आवश्यकटिप्पनकम्].

Folios 1 to 114: 18 inches long, 2½ inches broad. 10 to 12 lines
in a folio. 61 to 66 aksharas in a line. Numbered as No. 183.

Folio 114. R. ^{सु}_{ल्ल} L. ११४. Incomplete.
एक

Begins :

८० ॥ ॐ नमो वीतरागाय ॥

जगन्नयमतिक्रम्य स्थिता यस्य पदत्रयी ।

विष्णोरिव तमानम्य श्रीमदाद्यजिनेश्वरम् ॥ १

शेषानपि नमस्कृत्य जिनानजितपूर्व -^१

- - तो^२ वर्धमानां तान्मुक्तिशर्मविधायिनः ॥ २

^१ जिनानजितपूर्वकाः ?

^२ भावतो ?

सम्यगुपासितगुरुजनतः समधिगतं किञ्चिदात्मसंस्मृतये ।

संक्षेपादावश्यकविषयं टिप्पितमहं वच्मि ॥ ३

इहा^१ क्वचिदभीष्टे वस्तुनि प्रवर्त्तमाना विघ्नविघातोपशान्तये
अभीष्टदेवतादिनमस्कारपुरःसरं प्रेक्षावतां प्रवृत्तये संबंधाभिधेयप्रयो-
जनकथनपूर्व^२ प्रवर्त्तते । अयमपि भगवान्वृत्तिकारः शिष्टसंघा-
ग्रणीरित्यनेनापि तत्समाचारः परिपालनीयो नमस्कारोचितश्च देव-
ताविशेषः... पूर्वार्धेन स्तुतिविधायकं पश्चार्धेन संबंधादिप्रतिपा-
दकं श्लोकमाह । प्रणिपत्येत्यादिव्याख्या । प्रणिपत्य नमस्कृत्य कर्म-
त्याह वीरं...

197. Kalpasutra [कल्पसूत्रम्].

Folios 1 to 114: 17½ inches long, 2 inches broad. 6 to 8 lines in a folio. 50 to 55 aksharas in a line. Numbered as 183. Folio 114.

सु
R. ११४. L. ११४.
एक

198. A collection of books in one manuscript [क्षेत्रसमासेत्यादि].

Folios 1 to 145: 10½ inches long, 1½ inches broad. 4 to 8 lines in a folio. 38 to 41 aksharas in a line. Numbered as 183. See separate entries which follow. Dated Sarpvat 1263 = A.D. 1207.

198. 1. Kshetrasamasa by CHANDRASŪRI [क्षेत्रसमासः चन्द्रसूरिः].

Folios 1 to 62. Folio 62. R. १२. L. ६२.

Begins :

८० ॥ नमो वीतरागाय ॥

नमिउं वीरं सयलत्थभासगं समयखेत्तपविभागम् ।

वोळं सुहबोहत्थं खेत्तसमासार्ड उद्धरिउं ॥ १

Ends :

महया खेत्तसमासा उद्धरिउं समयखेत्तपविभागा ।

सप्पोवयारहेतुं एसो सिरिचंदसूरीहिं ॥ ३४१ ॥

^१ इह शिष्टः ?

^२ पूर्वकं ?

198, 2. Dusamagandiyapagarana [दूसमगंडियापगरणम्].

Folios 63 to 78. Folio 78. R. ^६/_१ L. ७८. In 68 gāthās.

Begins :

अत्तंगया य भिंगा तुडियंगा दिव्व जाइ वित्तंगा ।

चित्तरसा मणियंगा गेहागारा अनियणाय ॥ १

On folio 69 begins the following description of the Evil Time which is the theme of the book.

दूसमसूसमकालो महाविदेहेण आसि तुल्लो य ।

सोय चउत्थो कालो वीरपरिनिव्वुए छिण्णो ॥ ३८

तिहि वासेहि गएहिं गएहि मासेहिं ^१अट्टनवएहिं ।

एवं एरिहायते दूसमकालो इमो जाउ ॥ ३९

चउसट्ठी वासेहिं नेव्वाणउ जणिंदवीरस्स ।

साहूण केवलाणं वोछेउ जंबूणाणंमि ॥ ४०

मणपरिमोहिपुलाए आहारगखवगउवसमे कप्पे ।

संजमतिरिय केवलिसिज्झाणा य जंबूमि वोच्छिण्णा ॥ ४१

चोहसपुव्वीछेउ वरिससए सत्तरे विणिहिड्डो ।

साहूमि थूलिभहे अण्णेरिइमे भवे भावा ॥ ४२

पुव्वाणं अणुउगो संघयणं पढमयं च संड्डाणं ।

सुद्धममहापाणाणिय च्छिण्णाइं थूलिभइम्मि ॥ ४३

वोलीणंमि सहस्से वरिसाणं वीरमोरक्कगमणाउ ।

उत्तरवायगवसहे दसपुव्विमुणीण वोछेउ ॥ ४४

पण्णासा वरिसेहिय पारसहायणसएहि वोछेउ ।

दिण्णगिण्णसमणमरणे सविवाहाणं छलंगणं ॥ ४५

समवाए वोच्छेउ तेरसहि सएहिं होइ वरिसाणं ।
 गोढरगोयस्स इहं संभूयजइस्स मरणंमि ॥ ४६
 तेरसवरिससएहि पण्णासा समहिए वोच्छेउ ।
 अज्जनजईस्स मरणे हाणस्स जिणेहि निहिद्धा ॥ ४७
 चोइसवरिससएहि य वोच्छेउ जेइभूइसमणंमि ।
 कासवगोत्ते निर्उ कप्पव्ववहारसुत्तस्स ॥ ४८
 उभउ दसाणछेउ पण्णरससएण होइ वरिसाणं ।
 समणंमि फग्गुमित्ते गोयमगोत्ते महाभागे ॥ ४९ ॥
 भारद्वायसगोत्ते महंतसमणंमि स्रयगडमंगं ।
 अउणावीससएहिय जाउ मासाण वोछेउ ॥ ५० ॥
 वरिससहस्सेहि तिहिं दोहि विसाहे मुणिंमि वोच्छेउ ।
 वीरजिणधम्मतित्थे होइ निसीहस्स वोच्छेउ ॥ ५१
 विण्ढुमुणिंमि मरंते हारियगोत्तंमि होइ वीसाए ।
 वरिसाण सहस्सेहिं आयारंगस्स वोच्छेउ ॥ ५२
 वीसाय सहस्सेहिं पंचहियसएहि होइ वरिसाण ।
 पुस्से वच्छसगोत्ते वोछेउ उत्तरज्झयणे ॥ ५३
 वीसाय सहस्सेहिं नवहि सएहिं तु होइ वोछेउ ।
 दशवेयालियसुत्तस्स दिण्णसाहुंमि वोछेउ ॥ ५४
 वासाण सहस्सेहिय एक्कावीसं इहं भरहवासे ।
 दसवेयालियअत्थो दुप्पसहजइमि नासिंहिई ॥ ५५

Ends :

उस्सप्पिणी होई ॥ ८६ ॥ दूसमगंडियापगरणं सम्मत्तं ॥

198. 3. Sobhanastuti by ŚOBHANĀCHĀRYA [शोभनस्तुतिः । शो-
भनाचार्यः].

Folios 78 to 107. Folio 107. R. १०७.
मा

198, 4. *Vivekamanjari* by ÂSADA [विवेकमञ्जरी । आसडः].

Folios 107 to 131. In 144 gâthâs. Folio 131. R. ला L. १३१.
१

198, 5. *Sravakavidhi* [श्रावकविधिः].

Folios 131 to 135. Folio 135. R. ला L. १३५.
१

Begins :

ॐ नमः सर्वज्ञाय ॥

जत्थ पुरे जिणभवणं समयविज्ज साङ्गसावया जत्थ ।

तत्थ सया वसियव्वं पवरजलं इंधणं जत्थ ॥ १ .

Ends :

एयं जस्स गरुयं गरुयं कम्माण संचयं तस्स ।

लह्णयं पि धम्मकज्जं गरुयं गरुयकम्माणं ॥ २० ॥

श्रावकविधिः समाप्तः ॥

198, 6. *Prasnottaratnamalika* by VIMALA [प्रश्नोत्तररत्न-
मालिका । विमलः].

Folios 135 to 139. Folio 139. R. ला L. १३९. In 28 Mâgadhi âryâ
verses.

198, 7. *Dharmalakshana* [धर्मलक्षणम्].

Folios 140 to 142. Folio 142. R. ला L. १४२.
२

198, 8. *Jinesvarastotra* [जिनेश्वरस्तोत्रम्].

Folios 142 to 145. Folio 145. R. ला L. १४५. Dated Samvat
१२६३ = A.D. 1207.

Begins :

यो विहार¹ निस्संगो वर्षं यावद्विनाशनम् ।

करोतु नः स नाभेयो महामोहविनाशनम् ॥ १

¹ विजहार ?

Ends :

शक्रेण भ्रंशितः स्वर्गात्संगमकोपमानतः ।

यद्वित्तस्तं जिनं प्रीतो संगमकोपमानतः ॥ २७ ॥

॥ संवत् १२६३ वर्षे आवणवदि ४ रवौ ॥

199. A collection of books in one manuscript [उपदेशमालेत्यादि].

Folios 1 to 160 : 17½ inches long, 1¾ inches broad. Numbered as 183. See separate entries which follow. Dated Samvat 1325 = A. D. 1269.

199, 1. Upadesamala by DHARMADASAGANI [उपदेशमाला । धर्म-
दासगणिः].

Folios 1 to 39. Folio 39. R. ^{ला} _{कु} L. ३९. In 540 gāthās.

199, 2. Upadesamala by HEMACHANDRA [उपदेशमाला । हेम-
चन्द्रः].

Folios 40 to 74. Folio 74. R. ^{धु} _{एक} L. ७४. In 505 gāthās.

199, 3. Sravakadinakrityaprakarana [आवकदिनकृत्य-
प्रकरणम्].

Folios 75 to 97. Folio 97. R. ^{६३} _{प्रो} L. ९७. In 340 gāthās.

199, 4. Avasyakaniryukti [आवश्यकनिर्युक्तिः].

Folios 98 to 135. Folio 135. R. ^{सु} _{ला} _{ने} L. १३५.

199, 5. Pindaniryukti [पिण्डनिर्युक्तिः].

Folios 136 to 143. Folio 143. R. ^{सु} _स _३ L. १४३. In 103 gāthās.

199, 6. Aradhanakulaka [आराधनाकुलकम्].

Folios 144 to 150. Folio 150. R. ^{सु} _६ _० L. १५०. In 69 gāthās.

199, 7. Dharmaratnāprakarana [धर्मरत्नप्रकरणम्].

Folios 151 to 159. Folio 159. R. ^{सु} _६ _० L. १५९. Folio 160. R. ^{सु} _६ _० L. १६०.

200. Nisithachurni [निशीथचूर्णः].

Folios 116 to 152. Ordinary numerical characters on both sides. Incomplete.

201. Mahaviracharita by HEMĀCHARYA [महावीरचरितम् । हेमाचार्यः].

Folios 1 to 243: 17½ inches long, 1½ inches broad. 8 to 10 lines in a folio. 60 to 68 aksharas in a line. Incomplete. Numbered as 183.

Folio 243. R. सू L. २४३.
३

202. Avasyakaniryukti [आवश्यकनिर्युक्तिः].

Folios 209 to 371: 12½ inches long, 1½ inches broad. 6 to 8 lines in a folio. 30 to 33 aksharas in a line. Numbered as 183. Folio

209. R. सू L. २०९. Folio 369. R. स्त L. ३६९. Dated Samvat 1296
३
= A. D. 1240.

203. Commentary on the Upadesamala of DHARMADA-SAGANI [उपदेशमालाया धर्मदासकृताया विवरणम्].

Folios 1 to 284: 12½ inches long, 1½ inches broad. 10 to 12 lines in a folio. 38 to 41 letters in a line. The "granthâgra" is given as 4328. Numbered as 183. Folio 1. R. स्व. L. १. Folio 2. R. स्ति.

L. २. Folio 3. R. श्री. L. ३. Folio 283. R. स्त L. २८३.
३

Begins:

६० ॥ ई नमो वीतरागाय ॥

हेयोपादेयार्थोपदेशभाभिः प्रबोधितजनाब्जं

Ends:

प्रोक्तार्थसाधनपरः खलु जीवलोकः ॥

उपदेशमालाविवरणं समाप्तम् ।

204. Kalikacharyakatha [कालिकाचार्यकथा].

Folios 1 to 47: 10½ inches long, 1½ inches broad. 4 to 8 lines in a folio. 40 to 44 aksharas in a line. Ordinary numerical characters on both sides.

Begins :

५० ॥ अत्थि इहेव हीवे दीवे भारहे वासे धारावासं नाम नयरं ।
तत्थ वहरिवारसुंदरीवेहव्वदिरुक्कागुरु वहरिसीहो नाम राया ।

On folio 22 begins the following passage :—

सगकूलार्डे जेणं समागया तेण सगा जाया ।
एवं सगरार्डिणं एसो वंसो समुप्पण्णो ॥
जिणसासणुत्तइपराण ताण कालो सुहेण परिगलइ ।
सूरिपयपडमगग्गे उप्पयलीलं कुणंताणं ॥
कालंतरेण केणइ उप्पाडित्ता सगाण तं वंसं ।
जाड मालवराया नामेण विक्कमाइच्चो ॥
पुहईए एकवीरो विक्कमअक्कंतसूरनरनाहो ।
अच्छरियचरिय आयरणपत्तवरकित्तिपम्भारो ॥
नियसत्ताराहियजस्करायसंपत्तवरवीरियवसेणं ।
अवगणियसत्तुमित्तं जेण पयडावियं दाणं ॥
पयडाविर्डे धराए रिणपरिहीणं जणं विहेऊण ।
गुररत्थवियरणाडे नियर्डे संवच्छरो जेण ॥
तस्सवि वंसं उप्पाडिऊण जाड पुणोवि सगराया ।
उज्जेणिपुरवरीए पयपंकयपणयसामंतो ॥
पणतीसे वाससए विक्कमसंवच्छरस्स बोलीणो ।
परिवत्तिउण ठविर्डे जेण संवप्सरो नियर्डे ॥

सगकालजाणणत्थं एयं पासंगियं समस्कायं ।
 मूलकहासंबद्धं पगयं चिय भस्सए इण्हिं ॥
 कालगसूरीहिं तउं सा भगिणी संजमे पुणा ठविया ...

Ends :

सूरि चिय कालेण जाणित्ता नियय आउपरिणामे ।
 संलेहणं विहेउं अणसणविहिणा दिवं पत्ता ॥ छ

इति श्लोकार्थः । ३९५ ॥ छ छ ॥

205. Ashtaprakaripuja [अष्टप्रकारिपूजा].

Folios 2 to 130 : $14\frac{1}{2}$ inches long, $1\frac{1}{2}$ inches broad. 6 to 8 lines in a folio. 58 to 62 aksharas in a line. Numbered as 183. Folio 129.

R. ^{सु} L. १२९. In 1199 Māgadhi ślokas.

206. Uttaradhyayana [उत्तराध्ययनम्].

Folios 1 to 190 : $10\frac{1}{2}$ inches long, $1\frac{1}{2}$ inches broad. 8 to 10 lines in a folio. 40 to 43 aksharas in a line. With two illustrations.

Numbered as 183. Folio 189. R. ^{सु} L. १८९.

207. A collection of books in one manuscript
 [उपदेशमालेत्यादि].

Folios 1 to 129 : $15\frac{1}{2}$ inches long, $1\frac{1}{4}$ inches broad. 6 to 10 lines in a folio. 48 to 59 aksharas in a line. Numbered as 183. See separate entries which follow.

207, 1. Upadesamala by DHARMADĀSAGANĪ [उपदेशमाला ।
 धर्मदासगणिः].

Ends on Folio 58. R. ^० L. ५८. In 543 gāthās.

207, 2. Thiravaliya [थिरावलिया] :

Ends on Folio 65. R. ^० L. ६५. In 50 gāthās.

207, 3. Chausarana by VĪRABHADRA [चउसरणम् । वीरभद्रः].

Ends on Folio 73. R. ^० L. ७३. In 63 gāthās.

207, 4. *Maharisikula* by DHARMAGHOSHA [महारिसिकुलं। धर्म-
घोषः].

Ends on Folio 90. R. ६३ L. १०.

Begins :

भक्तिभरनमिरसुरवरतिरीडमणिपति कंतिकयसोहे ।
उसभाइजिणवरिंदाण पायपंकेरुहे नमिमो ॥ १

Ends :

जो एइ गुणइ निखुणइ णमो गुणसंथवं महरिसीणं ।
सिरिधम्मघोसमणहंकारं सो लहइ सिद्धिखुहं ॥ १६१
॥ महरिसिकुलं ॥

207, 5. *Ajitasantistava* [अजितशान्तिस्तवः].

Ends on Folio 94. R. ६३ L. १४. In 44 gāthās.

207, 6. *Yogasamgraha* [योगसंग्रहः].

Ends on Folio 99. R. ६३ L. १९. In mixed prose and verse.

Begins :

आलीयणनिरवलावे आवई खुदढधम्मया

Ends :

अरहंताणं आसायणाइं सण्णाए किंवि नाहीयं ।
जा कंठसमुद्दिद्धा तेत्तीसासायणा एउ ॥
योगसंग्रहः समाप्तः ॥ ६६ ॥

207, 7. *Rishabhapanchasika* by DHANAPĀLA [रूपभपञ्चा-
शिका। धनपालः].

Ends on Folio 105. R. ० L. १०५. In 50 gāthās.

207, 8. *Pavajjavihana* [पवज्जाविहाणं].

Ends on Folio 107. R. ० L. १०७.

207, 9. Bhayaharastava [भयहरस्तवः].

Ends on Folio 109. R. ^{सु} L. १०६. In 22 gāthās.
३

207, 10. Prasnottararatnamalika by VIMALA [प्रभोत्तर-
रत्नमालिका । विमलः].

Ends on Folio 112. R. ^{सु} L. ११२.
२

207, 11. Padikkamananijjutti [पडिक्कमणनिज्जुत्ती].

Ends on Folio 117. R. ^{सु} L. ११७.
३

207, 12. Laghu Ajitastava by VIRAGANI [लघु अजितस्तवः ।
वीरगणिः].

Ends on Folio 118. R. ^{सु} L. ११८.
८

Begins :

गम्भभवयारिमंगलकरा

जंम्मकालंमि जे असुरसुरभासुरं

न्हवियवन्ती सइदेहिं सुरगिरिसिरे ।

खयरनरअमरआणंदवद्धारया

जयउ जगि अजियसंतीय भट्टारया ॥

Ends :

एव वच्छरियपरकीयचउमासए

अजियसंतित्थयं भणइ जो निखुणए ।

कहवि कइवीरगणि भवियजणअग्गए

असुहव सुजाइ सुहसयलु संपज्जए ॥ ८

लघुअजितस्तवः समाप्तः ॥

207, 13. Bhaktamarastava by MĀNATUNGA [भक्तामरस्तवः ।
मानतुङ्गः].

Ends on Folio 124. R. ^{सु} L. १२.
४

207, 14. Samosarana [समोसरणम्].

Ends on Folio 129. R. ^{सु} L. १२९.
उं

208. A collection of books in one manuscript [उपदेशमालेत्यादि].

Folios 39 to 269 : 12 inches long, $1\frac{3}{4}$ inches broad. 6 to 10 lines in a folio. 28 to 51 aksharas in a line. Ordinary numerical characters on both sides.

208, 1. Upadesamala by HEMACHANDRA [उपदेशमाला । हेमचन्द्रः].

Ends on Folio 78. Begins from gāthâ 290.

Ends:

सव्वंगसु सुयंगमई वामकरमहियपोत्यया देवी ।
जखकहुंडीसहिया देउं अविग्घं पढंतस्स ॥ ५४५
जाव य लवणसमुहो जाव य नखत्तमंडिउं मेह ।
ताव य विरइयमाला जयम्मि थिरथावरा होउ ॥ ५४६ ॥
उपदेशमाला समाप्ता ॥
श्रीहेमचंद्रसूरिविरचितोपदेशमाला समाप्ता ॥

208, 2. Dharmopadesamala [धर्मोपदेशमाला].

Ends on Folio 79. In 100 gāthâs.

208, 3. Dinakrityastava [दिनकृत्यस्तवः].

Ends on Folio 125.

Begins:

वीरं नमेऊण तिलोयभाणुं
विसुद्धनाणं सुमहानिहाणं ।
बुच्छामि सद्धानं दिणस्स किच्चं
जिणिद्वचंदाणं य आगमारु ॥ १

Ends :

आयारमाणेण जिणोत्तमाणं
मयं महत्थं महविम्भमेण ।
जं मे विरुद्धं इह तस्स वुत्तं
तं मज्झ मिच्छा मि ह दुक्कडंति ॥ ३४४

दिनकृत्यस्तवं समाप्तं ॥

208, 4. Saptasthanaka [सप्तस्थानकं].

Ends on Folio 164. Incomplete.

208, 5. Vivekamanjari by ĀSADA [विवेकमञ्जरी । आसडः].

Ends on Folio 195. In 144 gāthās.

208, 6. Pindavisuddhiprakarana by JINAVALLABHA
[पिण्डविशुद्धिप्रकरणम् । जिनवल्लभः].

Ends on Folio 221. In 104 gāthās.

208, 7. Kshetrasamasa [क्षेत्रसमासः].

Ends on Folio 225. Incomplete.

208, 8. Rishimandalastava [ऋषिमण्डलस्तवः].

Ends on Folio 262. (Folio 226 is wanting). In 210 gāthās, of which the first 38 are wanting.

208, 9. Prasnottaratnamala [प्रभोत्तररत्नमाला].

Ends on Folio 265. Incomplete.

209. Avasyakaniryukti [आवश्यकनिर्युक्तिः].

Folios 1 to 228 : 13½ inches long, 1¾ inches broad. 6 to 8 lines
n a folio. 48 to 51 aksharas in a line. Numbered as 183. Folio 228.

६
७ L. २२८.
८

210. Shadavasyakalaghuvritti by KULAPRABHĀCHĀRYA
[षडावश्यकलघुवृत्तिः । कुलप्रभाचार्यः].

Folios 2 to 235 : 14½ inches long, 1¾ inches broad. 6 to 8 lines
in a folio. 50 to 63 aksharas in a line. Much injured.

211. The same [सैव].

Folios 42 to 103 : 14½ inches long, 1¾ inches broad. 6 to 8 lines in a folio. 50 to 63 aksharas in a line. Incomplete. This and the previous MS. are tied together.

212. Avasyakaniryukti [आवश्यकनिर्युक्तिः].

Folios 1 to 150 : 13½ inches long, 1¾ inches broad. 8 to 10 lines in a folio. 51 to 61 aksharas in a line. Damaged.

213. A collection of books in one manuscript [योगशास्त्रमित्यादि].

Folios 1 to 289 : 16½ inches long, 2 inches broad. 8 to 10 lines in a folio. 57 to 61 aksharas in a line. Damaged.

213, 1. Yogasastra by HEMÂCHÂRYA [योगशास्त्रम् । हेमाचार्यः].

Folios 1 to 187.

213, 2. Samgrahaniratna by MALADHÂRI [संग्रहणीरत्नम् । लधारी].

In 73 gâthâs.

ends :

किमाहारे सन्नी गहरागइवेण ॥ ७३

इति श्रीश्रीमलधारिकृतं संग्रहणीरत्नं समाप्तम् ॥

213, 3. Bhaktamarastotra [भक्तामरस्तोत्रम्].**213, 4. Prasnottararatnamala [प्रश्नोत्तररत्नमाला].****213, 5. Chaturvinsatinamaskara [चतुर्विंशतिनमस्कारः].****213, 6. Vitaragastotra [वीतरागस्तोत्रम्].****213, 7. Prasamaratiprakarana [प्रशमरतिप्रकरणम्].****214. Unadivivarana by HEMACHANDRA [उणादिविवरणम् । मचन्द्रः].**

Folios 1 to 196 : 17½ inches long, 1¾ inches broad. 6 to 8 lines in a folio. 57 to 62 aksharas in a line. Numbered as 183. Folio 196.

सु
L. ६३ L. १९६. Incomplete.

६
begins :

॥ ६० ॥ अहं ॥

॥ श्रीसिद्धहेमचन्द्रव्याकरणनिवेशिनामुणादीनाम् ।

आचार्यहेमचन्द्रः करोति विवर्ति प्रणम्याहं ॥ १

215. Nyayabindutika by DHARMOTTARĀCHĀRYA [न्यायवि-
न्दुटीका । धर्मोत्तराचार्यः].

Folios 1 to 84: $14\frac{1}{2}$ inches long, $1\frac{3}{4}$ inches broad. 4 to 14 lines in
a folio. 56 to 64 aksharas in a line. Numbered as 183. Folio
20. R. १० L. २०. Folio 42. R. २ L. ४२. Folio 83. R. ८३ L. ८३.

Dated Samvat 1229 = A.D. 1173.

Begins :

८० ॥ जयंति जातिव्यसनप्रबंध-
प्रसूतिहेतोर्जगतो विजेतुः ।
रागाद्यरातेः सुगतस्य वाचो
मनस्तमस्तानवमादधानाः ॥ १

सम्यग्ज्ञानपूर्विकासर्वेत्यादिनास्य प्रकरणस्याभिधेयप्रयोजनमु-
च्यते । द्विविधं हि प्रकरणशरीरं । शब्दोऽर्थश्चेति ...

Folio 20:

स्वव्यापारं तिरस्कृत्य प्रत्यक्षव्यापारमादर्शयति । यत्रार्थे प्रत्यक्ष-
पूर्वको व्यवसायस्तत्र प्रत्यक्षं केवलमेव प्रमाणमिति ॥

न्यायविंदुटीकायां प्रथमः परिच्छेदः समाप्तः ॥ मंगलमस्तु ॥

एवं प्रत्यक्षं व्याख्यायानुमानं व्याख्यातुमाह । अनुमानं द्विधा
द्विप्रकारं ...

Folio 42:

न प्रमाणाभावात्प्रमेयाभावव्यवस्थेति ॥

इति न्यायविंदुटीकायां द्वितीयः परिच्छेदः समाप्तः ॥

स्वार्थपरार्थानुमानयोः स्वार्थं व्याख्याय परार्थं व्याख्यायतुकान'
आह ॥ त्रिरूपलिङ्गाख्यानमिति ...

¹ व्याख्यातुकाम्? In the MS. the य has the two short lines above it which
signify that it has been written in error. The न is left uncorrected.

Ends :

अकृतस्यासत्यस्य दोषस्योद्भावनानि । उद्भाव्यत एतैरिति उद्भाव-
नानि वचनानि तानि जात्युत्तराणि । जात्या - न उत्तराणि जात्युत्त-
राणीति ॥

कतिपयपदवस्तुव्याख्याया¹ यन्मयाप्तं
कुशलमिमलमिदोरं² श्रुवन्त्यायविदोः³ ।
पदमजरमवाप्य ज्ञानधर्मोत्तरं य-
ज्जगदुपकृतिमात्रस्यामतोहं⁴ ॥ ६९ ६९
समाप्तेयं न्यायविंदुटीका कृतिराचार्यधर्मोत्तरस्य ।
सहस्रमेकं श्लोकानां तथा शतचतुष्टयं ।
सप्तसप्ततिसंयुक्तं निपुणं परिपिंडितं ॥
संवत् १२२९ वर्षे मार्गवदि ९ सोमे पंडि० - - -⁵ न्याय-
विंदुटीकापुस्तिका लिखितेति ॥

216. Nyayavataravivriti [न्यायावतारविवृतिः].

Folios 1 to 105 : 14½ inches long, 1⅞ inches broad. 4 to 14 lines in
a folio. 56 to 64 aksharas in a line.

Begins :

॥ ८० नमोर्हज्यः ॥

अवियुतसामान्यविशेषदेशिनं वर्द्धमानमानम्य ।

न्यायावतारविवृतिः स्मृतिबीजवृद्धये कियते ॥ १

Ends :

करुणावतां प्रवृत्तिरिति ॥

हेतुर्नयाश्रितकुतीर्थिमृगाननन्य-
 त्राणं विहाय जिनमेत्य तमाश्रयध्वं ॥
 भक्तिर्मया भगवति प्रकटीकृतैयं
 तच्छासनांशकथनान्न मतिः स्वकीया ।
 व्यामोहतो यदिह किंचिदभूदसाधु
 तत्साधवः कृतकृपा मयि शोधयंतु ॥
 न्यायावतारविवृतिं विविधां विभिज्ञो
 सिद्धः भुभो य इह पुण्यचयस्ततो मे ।
 नित्यं परार्थकरणोद्यतमानवानां
 भूयाज्जिनेन्द्रमतलपटमेव चेतः ॥

इति न्यायावतारवृत्तिः समाप्ता ॥ मंगलं महाश्रीः ॥

217. Nandisutra [नन्दिसूत्रम्].

Folios 1 to 15. For dimensions and date see No. 218, with which it forms one manuscript.

218. Nandyadhyayanatika by MALAYAGIRI [नन्द्याध्ययन-टीका । मलयगिरिः].

Folios 1 to 247: 33½ inches long, 2½ inches broad. 8 to 12 lines in a folio. 101 to 115 aksharas in a line. Numbered as 183. Folio

246. R. ^{सू} L. २४६. Dated Samvat 1292 = A.D. 1236.

Begins :

॥ ॐ नमो जिनाय ॥

जयति भुवनैकभानुः सर्वत्राविहतकेवलालोकः ।

नित्योदितः स्थिरस्तापवर्जितो वर्द्धमानजिनः ॥ १

Ends:

कृतं प्रसंगेन । सेत्तमित्यादि । तदेतत् भुतज्ञानं तदेतत्परोक्षमिति ॥

नन्द्याध्ययनं पूर्वं प्रकाशितं येन विषमभावार्थः ।

तस्मै श्रीचूर्णिकृते नमोस्तु विदुषे परोपकृते ॥

मध्येसमस्तभूषीठं यशो यस्याभिवर्द्धते ।
 तस्मै श्रीहरिभद्राय नमस्तीकाविधायिने ॥
 वृत्तिर्वा चूर्णिर्वा रम्यापि न मंदमेधसां योग्या ।
 अभवदिह तेन तेषामुपकृतये यन्न एष कृतः ॥
 बह्वर्थमल्पशब्दं नंद्यध्ययनं विवृण्वता कुशलं ।
 यदवापि मलयगिरिणा सिद्धिं तेनाश्रुतां लोकः ॥
 अर्हंतो मंगलं मे स्युः सिद्धाश्च मम मंगलं ।
 साधवो मंगलं सम्यक् जैनो धर्मश्च मंगलं ॥
 इति श्रीमलयगिरिविरचिता नंद्यध्ययनटीका समाप्ता ॥

॥ ग्रं० ७७३२ ॥ सं० १२९२ वर्षे वैशाख शुदि १३ अद्योह
 वीजापुरे श्रावकपोषधशालायां श्रीदेवभद्रगणि पं० मलयकीर्ति पं०
 अजितप्रभगणिप्रभृतीनां व्याख्यानतः संसारासारतां विचिंत्य सर्वज्ञो-
 क्तशास्त्रं प्रमाणमिति मनसि ज्ञात्वा सा० धनपालस्तुत सा० रत्नपाल
 ठ० गजस्तत् ठ० विजयपाल श्रे० दल्हास्तुत श्रे० वील्हणमहं जिणदे-
 वमहं वीकलस्तुत ठ० आसपाल श्रे० सोल्हा ठ० सहजास्तुत ठ०
 अरसीह सा० राहडस्तुत सा० लाहडप्रभृतिमस्तश्रावकैर्मोक्षफलप्रा-
 र्थकैः समस्तचतुर्विधसंघस्य पठनार्थं वाचनार्थं च समर्पणाय लिखा-
 यितं ॥ छ ॥ छ ॥

219. *Anuyogasutratika* by HEMACHANDRA [अनुयोगसूत्र-
 टीका । हेमचन्द्रः].

Folios 56 to 237; dimensions same as those of No. 218. Numbered
 also in same way. Folio 56. R. ^{पु} ५६. L. ५६. Folio 237. R. ^{सू} २३७. L. २३७.
 Dated Samvat 1301 = A. D. 1245.

Begins:

॥ ८० ॥ नमो वीतरागाय ॥

सम्यक्सुरेन्द्रकृतसंस्तुतिपादपद्म-

मुहामकामकरिराजकठोरसिंहं ।

सद्धर्मदेशकवरं वरदं नतोस्मि

वीरं विशुद्धतरबोधनिधिं सुधीरं ॥ १ ॥

Ends:

समर्थितानि चत्वार्यनुपक्रमादीनि द्वाराणि ॥ तत्समर्थनं चानु-
योगशास्त्रं समाप्तं ॥ ६९

Then follows a praśasti which has already been given by Kielhorn (Report, Palm-leaf MSS. p. 42. I note only the variants found in this MS.: V. 1 यथापि. V. 3 विबुद्धिः. Praśasti V. 1. विश्वप्रबोधित°. V. 3 सौम्यत्वधारापतिः (writes निधेः). V. 4 पटुः. (omits पि). V. 5. Omits कः. V. 6. प्रायोपि. V. 7. विश्वप्रबोध्य°. यस्याशास्त्रनिवारितं विरचित°. V. 8. अ-
मरसरितेव. V. 9. °मुनिः क्षुण्णः. V. 10. प्रकृतमनुवृत्तिः (sic). Then follows:

ग्रंथाग्रं ६७०० ॥ संवत् १३०१ वर्षे आषाढशुदि १० शुक्ले
अद्येह धवलककनगरनिवासिना प्राग्वाटवंशोद्भवेन व्य० पास-
देवसुतगंधिक श्रे० धीणाकेन बृहद्भातासीद्वा श्रेयर्थं सत्तत्रा मलधा-
रिश्रीहेमचंद्रसूरिविरचिता अनुयोगद्वारवृत्तिर्लेख्यांचक्रे ॥ मंगलं
महाश्रीः ॥ शुभं भवतु चतुर्विधश्रीश्रवणसंघस्य ॥ ६९

220. Siddhajayanticharitra by MĀNATUNGASŪRI, with
Commentary by MALAYAPRABHASŪRI [सिद्धजयन्तीचरित्रं सटी-
कम् । सू० मानतुंगसूरिः । टी० मलयप्रभसूरिः].

Folios 1 to 172. Agrees in all respects with Nos. 218 and 219.

The three were intended to make one book. Folio 172. R. ^{सु} ६ L. १७२.

Commentary begins :

८ ॥ ॐ नमो वीरजिनाय ॥

सर्वाशापरिपूर्णतां वसुचयैः संप्रापयन्नन्वहं
जीवाजीवविचारकैरववनप्रोद्धोषचंद्रोदयः ।
धर्माधर्मविवेकदुग्धजलधेर्वृद्धिं दधानोधिकां
स श्रीनाभिनृपांगजो जिनपतिः स्तादिष्टसंसिद्धये ॥ १
यः कल्याणगिरीद्रसुंदरवपुर्गोत्राधिका मुत्ततिं
बिभ्राणः शुशुभे ससंमदद्वुरैः संसेव्यपादोन्वहं ।
धर्माख्यानविधाननंदनवने प्रोत्फुल्लपुष्पश्रियो
रेजुर्यहशनांशवः स भगवान्वीरो जिनः पातु वः ॥ २
रागद्वेषविषौषधी कलिमलप्रक्षालनस्वर्दुनी
मोक्षाध्वप्रतिपन्नभव्यभविनां हस्तस्फुरहीपिक्रान् ।
ज्ञानादित्रयरत्नभूमिरखिलव्यामोहनिर्नाशिनी
यद्वाणी विभवो भवन्तु शिवदास्तेन्येपि तीर्थेश्वराः ॥ ३
यत्प्रज्ञाप्रसरेतिशायिनि तथा प्रालेयशैलोज्ज्वले
जैनी गौरचरन्निपद्यपि यथा सद्यः पदैः कोटिशः ।
अंगोपांगमहोदया समभवचैलोक्यसंचारिणी
वंद्यासौ गणभृज्जगत्त्रयगुरुर्गर्भेन्द्रभूतिः सतां ॥ ४

हस्ताक्षमालामणिसाम्यभाज-

स्तत्रानुगानुज्ज्वलपूर्णवृत्तान् ।

साधूनिमान्प्रापयतु क्षणेन

गिर्देवतासौ श्रुतसिंधुपारं ॥ ५

प्रत्याशं प्रसरत्यभापरिगतो यत्पद्महस्तेरुणो
यहोषोपगमं करोति परितस्तत्सत्यमाभासते ।

आश्चर्यं तु मुनींदुतारककविज्योतिःप्रकाशोदयं
 धत्ते यत्कुमुदं प्रकाश्य सहसा सौरभ्यलक्ष्म्यास्पदं ॥ ६
 श्रीमानतुंगसूरीस्तान् जायसूर्यानुकारिणः ।
 गुरुन्निजान्मो नित्यं श्रीमतो गणधारिणः ॥ ७
 श्रीगच्छाधिपमानतुंगगुरुभिश्चक्रे परार्थोद्यतै-
 र्यत्कर्मादिपरार्थसंशयतमःसूर्यप्रभाभासुरं ।
 तत्त्वज्ञानसुधानिधिप्रकरणं यस्मिन् जयंतीकृत-
 प्रभेषूत्तरदानवाक्यरचना श्रीवर्द्धमानप्रभोः ॥ ८
 स्वगुरुबहुमानजलनिधिवेलां दानादिरत्नरमणीयां ।
 विवृतिं तस्य विधास्ये सिद्धजयंतीकथां प्रथयन् ॥ ९

तत्राधिकृताभीष्टदेवतानमस्कारेण समुन्नतशिरसा मंदरमंथानुका-
 रेण निर्मथितैतरायनीरधौ समुल्लसिताभीष्टसिद्धिद्वधास्वादितः स्तुम-
 नसां स्यादजरामरपदोपलभ इति संबद्धार्थभणितिभंगीगंगातरंगिणी-
 परिष्वंगपवित्रांगतयाभिगमनीयता कमनीयता स्यादिति । अभिधेयव-
 त्ताव्यक्तिमुक्तावलीव श्रोतृपरिषदो हृदयहारितामात्मन्यादधीतेति
 फलवत्तया च पक्षपातच्छेकतया कवीनां सहकारवनमिव सानंदप्रवृ-
 त्त्यविकलकारणतां प्रपद्येतेति यशःसौरभोद्गारसारसौजन्यादिगुणगणां-
 बुजवनप्ररोहरमणीयशिष्टसमयसरःप्रतिपालनप्रवणपालिप्रबंधशालिनी
 चेयं नमस्काराद्यर्थाभिधायिका प्रथमगाथा यथा ॥

Text begins :

नमिय नमिरामरेसरसिरसेहरमणिमऊहविच्छुरियं ।
 वीरचरणाद्विदं जयंतियापगरणं वोच्छं ॥ १ ॥

ends :

भगवद्भारसमसयावियउहेसाउ पगरणं एयं ।
 सपरोभयसरणत्थं उद्धरियं माणसूरीहिं ॥ २

Commentary ends :

उद्धृतं मानसूरिभिरवयवे समुदायोपचारात् श्रीमानतुंगसूरिभिरित्यर्थः।

॥ आ मूलान्मधुरोत्र गच्छगहने तापापहारप्रभु-
र्नित्यानन्दसुपर्वभिः परिचितः स्वर्गश्रिया राजितः ।

प्राग्वाटान्वय इक्षुवाटसुभगो वृद्धिं परां प्रापितो
यैः पूज्यैरतिशायिसंवररसासाराद्धनाभ्युन्नतैः ॥ १

शिष्यप्रशिष्यैः प्रसृतैर्यदीयै-

र्गच्छो वटो वा ववृधे प्ररोहैः ।

तस्मिन्वृहन्नामनि मूलकल्पाः

श्रीसर्वदेवाभिधसूरयस्ते ॥ २

बभूवुरुत्सर्पिगणाधिपत्याः

श्रीगौतमस्यानुकृतिं दधानाः ।

सत्याहितस्वांततया प्रसिद्ध-

सौभाग्यलक्ष्म्याच्युतकीर्तिभाजः ॥ ३

तत्पट्टे प्रथिते सुवर्णघटिते कल्याणकुम्भोपमाः

श्रीमंतो जयसिंहसूरिगुरवः सिद्धांतदुग्धार्णवाः ।

दत्तो यैर्विधिमार्गदर्शनविधावादेशदीपांकुरः

शिष्याणां विनयैकतानमनसामाचार्यलक्ष्मीभृतां ॥ ४

श्रीमच्चंद्रकुलोद्रयाद्रिशिखरोत्तंसाः सुधांशुश्रियः

श्रीचंद्रप्रभसूरयो जिनवचःक्षीरार्णवोल्लासिनः ।

मोहध्वांतमपास्य भव्यकुमुदोद्बोधास्ततस्तेभवन्

यत्कीर्त्तिर्द्धवलीकरोति भुवनं ज्योत्स्नातुलां बिभ्रती ॥ ५

तैर्देवामुपलभ्य निर्मलकलां श्रीधर्मघोषप्रभु-

भास्वांस्तीव्रतपःप्रतापकलितो जज्ञे ददद्विस्मयं ।

नानाद्रुमकुतीर्थितारकरुचिव्यासप्रहाणोद्यतो
माद्यद्वादिकुशीलकौशिकमदोद्रेकापहारक्षमः ॥ ६
आदिष्टा जयसिंहसूरिभिरमी चात्मीयशिष्योत्तमा
विख्याता जगन्ति क्षमाधरशिरोलंकारलीलास्पृशः ।
पूज्याः शीलगणाह्वया गणभृतो येऽखंडवृत्तोदया
निन्युश्चंद्र इव प्रकाशपदवीं पूर्णामिमं पूर्णिमाम् ॥ ७
गच्छेऽस्मिन्प्रसृते क्षमानुगुणैः शाखाभिरभ्युन्नते
येषां कुंदसमुज्ज्वलेन यशसा पुष्पायितं सर्वतः ।
तद्गंधग्रहणग्रहैकरसिका भव्यालयोर्हर्निशं
संगीतं प्रथयन्ति संमदरसस्यापानतः स्वेच्छया ॥ ८
चंचच्चंद्रकुले चरित्रनृपतेः श्रीराजधान्यामिह
प्रासादेषु महाव्रतेषु सुदुरारोहाग्रभागेऽप्ययं ।
येषां कीर्तिरमंदमंदरपरिभ्रांतिक्रमोल्लासित-
क्षीरांभोधिविलोलवीचिरुचिरा नूनं पताकावली ॥ ९
यद्दीक्षासुकृतोदयेन कृतिनां दाक्षायणीनायक-
ज्योत्स्नेव प्रमदं विकाश्य कुमुदं दूरे रजांस्यस्यसि ।
संतापं हरते गुणौघमनघं दुग्धोदधिं वर्द्धय-
त्यस्मात्संवरवीचिसंचयवशान्मुक्तात्मलामो भवेत् ॥ १०
सिंहस्यापि लघोः क्रमेण भविता सौर्यं करीन्द्रापहं
बालस्यापि रवेर्महः प्रतिदिनं दृष्टं प्रतापावहं ।
एवं ज्ञानदृशा विभाव्य वयसि स्वल्पेपि तैः श्रीमतां
येषां शीलगणाभिः स्वगुरुभिश्चक्रे पदस्थापना ॥ ११
तेषां चिरं गच्छपतित्वभाजां
श्रीमानतुंगाभिधसूरिराजां ।

शिष्या बभूवुर्गुणदिव्यरत्न-

रत्नाकरा वृत्तधरा धरित्र्यां ॥ १२

तेषु श्रीमलयप्रभाख्यगणभृच्छाखाधिराजोजनि

ज्ञानेन्दूदयशैलशृंगसुभगोनुल्लङ्घ्यमानोन्नतिः ।

ख्यातो यः सह शेषसूरिभिरिह स्वीयैः क्षमामंडले

सूर्यो द्वादशमूर्त्तितामधिगतो भव्यांबुजोद्बोधकः ॥ १३

एवं गुरुपर्वक्रमसंबन्धे जयति वीरजिनतीर्थे ।

श्रीमानतुंगगुरुभिः कृते जयंत्या महासत्याः ॥ १४

प्रश्नोत्तरप्रकरणे परिवाराभ्यर्थने स्वगुरुभक्त्या ।

अतिभक्तधर्मचंद्राभिधगणिना भागिनेयेन ॥ १५

भणितैः श्रीमलयप्रभसूरिभिरेषा विचित्रदृष्टांतैः ।

संवेगाय यथामति जगति जयंतीकथा प्रथिता ॥ १६

हंसोयं गगने प्रभातमुखतः क्रीडासरस्यन्वहं

यावत्सांद्रतमिस्रसैवलमलं दूरे व्युदस्य क्षणात् ।

धत्ते सर्वदिशां मुखांबुजवने संचारलीलायितं

संतोषं सुधियां ददात्वविकलं तावज्जयंतीकथा ॥ १७

द्वादशवर्षशतेषु श्रीविक्रमतो गतेषु षष्ठितमे ।

वर्षे ज्येष्ठे मासे श्रवणे मे कृष्णपंचम्यां ॥ १

जीवादिविषयसंशयतमोपहारैकतरणिरुचिरुचिरे ।

योगे चैत्रे सिद्धावियं जयंतीकथा रचिता ॥ २

मोहमहीपतिविजये चतुरंगबलेन शुचिगुणस्यूता ।

इह जगति वैजयंती जयतु जयंतीकथा सुचिरेम् ॥ ३ ॥

६९ ॥ मंगलमस्तु ॥

दिव्यश्रीसदनं सदा क्षितिधराधारः सुपात्रास्पदं
 क्षोणीमंडलमंडनं सुविदितः प्राग्वाटवंशोस्ति सः ।
 यत्र छन्नपरंपरावति तते संप्राप्य पर्वस्थितिं
 जायतेद्भुतमत्र वाञ्छितफलैः सौहित्यभाजो जनाः ॥ १
 मुक्तावत्तत्र वंशे समजनि विदितो धाहडः श्रेष्ठिवर्यः
 सद्भूतः कांतकांतिः प्रवरगुणगणः प्रास्तनिःशेषदोषः ।
 आनंदाभायिमूर्त्तिस्त्रिभुवनभवनोत्संगरंगत्सुकीर्त्तिः
 स्फूर्जत्पुण्यप्रवाहोद्भववशविलसत्प्राभवत्स्फूर्त्तिमूर्त्तिः ॥ २
 नयविनयविततिविटपितसितांशुसितकीर्त्तिधवलितदशाशः ।
 पुण्याचारपवित्रस्तत्पुत्रो धवलनामासीत् ॥ ३
 अजनीह मरुसंज्ञा मरुस्थली पापपंकजवनस्य ।
 तस्य प्रवरा जाया विशुद्धशीला विगतमाया ॥ ४
 तत्पुत्री ठकुराणी समभवदसमक्षांतिविस्तीर्णशीला
 नाऊनामा शशांकद्युतिधवलितगुणैः^१ साधुशस्यैर्विशाला ।
 धर्मानुष्ठाननिष्ठो^२ विधिवशविकसत्कीर्त्तिसंभारसारा
 प्राज्यस्फूर्जद्विवेकप्रतिहतविततोद्दामदुर्वारमारा ॥ ५ ॥

अथ ॥

संजातोऽत्रैव वंशे निरुपममहिमा भाग्यसौभाग्यभूमिः
 श्रीपालष्ठकुराग्र्यः प्रथितशुचियशाः पालितप्राग्र्यनीतिः ।
 दिव्यश्रीकेलिकेहं समजनि परमं मंडनं धाम लक्ष्म्याः
 श्रीदेवी तस्य पत्नी विष्णुतिकलुषतालोलतानां सपत्नी ॥ ६

तयोः सुतः शोभनदेवनामा

मुख्यो यशोदेव इति द्वितीयः ।

जातोभिजातो नृपमान्यतादि-

गुणैरशेषैर्भुवि सुप्रसिद्धः ॥ ७

तत्र शोभनदेवस्य ठक्कुरस्य गृहा द्वयं ।

सहवमहणूसंज्ञं सोढूनामा सुता पुनः ॥ ८

नाऊकायाः पाणिग्रहणं कृतवानसौ यशोदेवः ।

तत्रातिरत्नभूतेति रत्नदेवीति विदितेयं ॥ ९

या शीतेव कलौ कलंकविकलप्रोह्लासिशीलोज्ज्वला

धर्मानुष्ठितिनिष्ठया त्रिभुवने प्राप्तप्रतिष्ठा हि या ।

लब्धागण्यवरेण्यपुण्यनिवहा या चैत्यकृत्यादिभि-

र्गानास्थानपुरादिधार्मिकसभाप्रख्यातनामा च या ॥ १०

ज्ञानं मोहमहांधकारदलने रत्नप्रदीपायते

ज्ञानं दुर्गतिदुर्गकूपपतने हस्तावलंबायते ।

गंभीरे भववारिधौ भवभृतां ज्ञानं सुपोतायते

ज्ञानं कामितवस्तुलाभविषये सत्कामधेनूयते ॥ ११

इत्येवं शुभदेशनां बहुविधां श्रुत्वा गुरुणां मुखा-

देशा दोषपराङ्मुखी जिनमते रक्ता विरक्ता भवे ।

सप्तक्षेत्रनिजार्थबीजवपनासक्ता विशेषात्पुन-

र्जानापुस्तकलेखने कृतमतिर्चाऊरिह आविका ॥ १२

तश्चतुर्भिः संबंधः ।

श्रीशीलगणसुरीशपूज्यपट्टप्रतिष्ठितैः ।

बाल्यादपि महापुण्यश्रेण्या नित्यमधिष्ठितैः ॥ १३

श्रीमानतुंगसूरिभिराराध्यैस्तत्र यज्जयंत्याख्यं ।
प्रकरणमकारि शुभदं भगवत्यंगान्मनोहारि ॥ १४,
तस्योपरि गुरुभक्त्या विदधे सुधिया मनोरमा वृत्तिः ।
श्रीमलयप्रभसूरिभिरिह या पूज्यैः प्रसन्नतमैः ॥ १५
तामिह सा नांजका ज्ञानाराधनधिया सुगुरुभक्त्या ।
लेखितवती गुणवती महासती शुद्धशुभभावा ॥ १६
यावच्चारुमरीचिसंचयचिते चंद्रार्कयोर्मंडले
राजेते गगनश्रियो मणिमये दिव्ये चलत्कुंडले ।
ताराश्रेणिरियं पुनः सुकुसुमालंकारशोभावहा
तावत्पुस्तकमेतदद्भुततमं व्याख्यायतां सरिभिः ॥ १७

221. 2. Upadesapada by HARIBADRASŪRI [उपदेशपदम् । हरिभद्र-
सूरिः].

Ends on Folio 158. R. ० L. १५८.

सु
ह्री.

Begins:

नमिऊण महाभागं तिलोयनाहं जिणं महावीरं ।
लोयालोयमयंकं सिद्धं सिद्धोवएसत्थं ॥ १
वोच्छं उवएसपए ...

Folio 92 :

महगिरिअज्जसुहत्थीदिङ्गंतो कालमासज्ज ॥ २
पाडलिपुत्त महागिरि अज्जसुहत्थी ययसैद्धि वसुभूइ ।
वइदिसज्जेणीए जियपडिमाए लगत्थं च ॥ ३
दो शूलभइसीसा ज होइया आइमो घइघरंति ।
ठविउं गच्छ अतीउं कप्पोत्ति तमासिउं किरियं ॥ ४
एसणसुउं तिजुउं वसुभूइ गिहमि कारणगएण ।
दिइये मोहवतीइ पारणवुद्धिउं विहिणा ॥ ५
ज्ञानं दुर्गतिम्हउं खलु तग्गुणकहणाए तउय बहुमाणो ।
गंभीरे भवज्झियधर्म^१ पापमणा भोगसद्धाए ॥ ६ ॥
ज्ञानं कामि उवदेसपया इहं समखाया^२ ।
इत्येवं शुभदेउ उद्धरिऊण मंदमतिविबोहणद्धाए ॥ ३९
जाइणिमयहरियाए रहता एतेउ धम्मपुत्तेण
हरिभइयारिएणं भवविरहं इच्छमाणेण ॥ १०४० ॥

221, 4. Upadesamala by HEMACHANDRA [उपदेशमाला।
हेमचन्द्रः].

Ends on Folio 223. R. ^{धू}_३ L. २२३. In 505 gāthās.

Gāthā No. 501 :

हेममणिचंददप्पणसूररिसिप्पढमवन्ननामेहिं ।

सिरि अभयदेवसीसेहिं विरइयं परगणं इणमो ॥ ५०१

An anagram on the author's name.

221, 5. Karmastava [कर्मस्तवः].

Ends on Folio 227. In 57 gāthās.

221, 6. Karmavipaka [कर्मविपाकः].

Ends on Folio 237. In 168 gāthās.

221, 7. Sataka [शतकम्].

Ends on Folio 244. In 111 gāthās.

221, 8. Sattariya [सत्तरिया].

Ends on Folio 250. R. ^{सू}_० L. २५०. In 91 gāthās.

Ends:

गाहा य सत्तरीए चंदमहत्तरवयाणुसरिण ।

टीकाए नियमियाणं पगहिया होइ नउईए ॥ ९१

सत्तरिया संमत्ता ॥ प २५०

221, 9. Prasamaratiprakarana by UMĀSVĀTIVĀCHAKA
[प्रशमरतिप्रकरणम् । उमास्वातिवाचकः].

Ends on Folio 270. R. ^{सू}_० L. २७०.

In 313 āryā verses.

Begins :

नाभेयाद्याः सिद्धार्थराजस्तुचरमाश्वरमदेहाः ।

पंचनवदशदशविधधर्मविधिविदो जयन्ति जिनाः ॥ १

जिनसिद्धाचार्योपाध्यायान्प्रणिपत्य सर्वसाधूंश्च ।
प्रशमरतिस्थैर्यार्थं वक्ष्ये जिनशासनात्किञ्चित् ॥ २

Ends :

जिनशासनार्णवादाकुष्टां धर्मकथिकामिमां श्रुत्वा ।
रत्नाकरादिव जरत्कपर्हिकामुद्धृतां भक्त्या ॥ ३१०
सद्भिर्गुणदोषज्ञैर्दोषानुत्सृज्य गुणलवा ग्राह्याः ।
सर्वात्मना च सततं प्रशमसुखायैव यतितव्यं ॥ ३११
यद्यासमंजसमिह च्छंदःशब्दसमयार्थतो मयाभिहितं ।
पुत्रापराधवत्तन्मर्षयितव्यं बुधैः सर्व ॥ ३१२
सर्वसुखमूलबीजं 'सर्वार्थविश्वयप्रकाशकरं' ।
सर्वगुणसिद्धिसाधनधनमर्हच्छासनं जयति ॥ ३१३
प्रशमस्थितेन येनेयं कृता वैराग्यपद्धतिः ।
तस्मै वाचकमुख्याय नमो भूतार्थभाषिणे ॥ ३१४

इति श्रीमदुमास्वातिविरचितं प्रशमरतिप्रकरणं समाप्तमिति भद्रं
भवतु लेखकवाचकस्य ॥ ६४

221, 10. Ekkavisathanapagarana by SIDDHASENA [एकवी-
सद्धानापगरणम् । सिद्धसेनः].

Ends on Folio 274. R. ^{सु}_{यु} L. २७४. In 66 gāthās.
एक

221, 11. Chhaththanapagarana [छद्धानापगरणम्].

221. 12. Atmanusasana [आत्मानुशासनम्].

Ends on Folio 285. R. ^{सू}_८ L. २८५. In Māgadhi. Incomplete.

222. Commentary on the Dasavaikalikasutra, by **TILAKĀCHĀRYA** [दशवैकालिकटीका । तिलकाचार्यः].

Folios 1 to 269 : 23½ inches long, 2 inches broad. 8 to 10 lines in a folio. 60 to 65 aksharas in a line. Numbered as 183. Folio 269.

R. ^{सू}_८ L. २६९. Illustrated. Dated Samvat 1314 = A.D. 1258.

Begins:

५० ॥ नमः श्रीपंचपरमेष्ठिभ्यः ॥

अर्हतः प्रथयंतु मंगलममी शृंगारयंतः सदा...

शय्यंभवस्य श्रुतरत्नसिंधोः

सर्वस्वभूतं दशकालिकं यत् ।

उद्धाटय बह्वर्थसुवर्णकोशं

तद्भव्यसुग्राह्यमहं करोमि ॥ ५

Ends :

मोक्षं महानंदपदं समासादयति ॥ इति समाप्तौ ब्रवीमीति पूर्ववत् ॥

इति श्रीश्रीतिलकाचार्यविरचितायां दशवैकालिकटीकायामुत्तर-
चूलािकायाष्टीका समाप्ता ॥

223. Kammappayadi with Commentary by **MALAYAGIRI** [कम्मपयडी सटीका । टी० मलयगिरिः].

Folios 1 to 276 : 14½ inches long, 1½ inches broad. 8 to 10 lines in a folio. 100 to 108 aksharas in a line. Numbered as 183. Folio 275.

R. ^{सू}_८ L. २७५. Dated Samvat 1451 = A.D. 1395.

Commentary begins :

॥ ॐ नमो वीतरागाय ॥
प्रणम्य कर्मद्रुमचक्रनेत्रे
नमत्सुराधीशमरिष्टनेत्रे ।
कर्मप्रकृत्याः कियतां पदानां
सुखावबोधाय करोमि टीकां ॥ १

Text begins :

सिद्धं सिद्धत्थसुयं वंदिय निद्धोयसव्वकम्ममलं ।
कम्मद्वगस्स करणद्वगुदयसइताणि वोच्छामि ॥ १

Text ends :

जस्स वरसासणवयवलवफरिसविकसियविमलमइकिरणो ।
विमलंति कम्ममइले सो मे सरणं महावीरो ।

Commentary ends :

कर्मप्रकृतिनिधानं कूटार्थं येन मादृशां योग्यं ।
चक्रे परोपकृते श्रीचूर्णिकृते नमस्तस्मै ॥ ५
एतामतिगंभीरां कर्मप्रकृतिं विवृण्वता कुशलं ।
यदवापि मलयगिरिणा सिद्धिं तेनाश्रुतां लोकः ॥ ६
अरहंता मंगलं मे स्युः सिद्धाश्च मम मंगलं ।
मंगलं साधवः सम्यक् जैनो धर्मश्च मंगलमिति ॥ ७

संवत् १४५१ वर्षे फागणवदि १२ बुधे अद्योह स्तंभतीर्थे क
र्मप्रकृतिवृत्तिपुस्तकं लेखितमस्ति ॥ शुभं भवतु ॥

224 Parisishtaparva by HEMACHANDRA [परिशिष्टपर्व । हेमचन्द्रः].

Folios 1 to 225 : 24½ inches long, 1½ inches broad. 4 to 8 lines in a folio. 80 to 85 aksharas in a line. The last eleven leaves (paper) have been added to complete the book. The palm-leaf folios are

numbered as 183. Folio 214. R. ^{सु} _{रु} L. २१४.

Ends:

इत्याचार्यश्रीहेमचंद्रविरचिते परिशिष्टपर्वणि स्थविरावलीचरिते महाकाव्ये आर्यरक्षितव्रतग्रहणपूर्वाधिगम्भवच्चस्वामिस्वर्गगमनतद्वंश-विस्तारवर्णनो नाम त्रयोदशः सर्गः समाप्तः ॥ समाप्तं परिशिष्ट-पर्वः ॥ ग्रंथसंख्या ३५०० ॥

225. Kalpasutra [कल्पसूत्रम्].

Folios 1 to 156 : 13½ inches long, 1½ inches broad. 6 to 10 lines in a folio. 42 to 45 aksharas in a line. Numbered as 183. Folio

156. R. ^{सु} _{रु} L. १५६. Dated Samvat 1247 = A. D. 1191.

Ends:

पञ्जोसवणा कप्पदसा अड्डमज्झयणं समत्तं ॥

संवत् १२४७ वर्षे आषाढसुदि ९ बुधेऽब्दे श्रीभृगुकच्छे स-मस्तराजावलीविराजितमहाराजाधिराज उमापतिवरलब्धप्रसादजंगम-जनार्दनप्रतापचतुर्भुजश्रीमद्भूमिदेवकल्याणविजयराज्ये एतत्प्रसादाद-वाप्तश्रीलाटदेशे निरूपितदंडश्रीसोमनदेवे अस्य निरूपणया मुद्राव्या-पारे रत्नसीहप्रतिपत्तौ इह श्रीभृगुकच्छे श्रीमदाचार्यविजयसिंहस्वरिपट्टोद्धरणश्रीमज्जिनशासनसमुच्चयआदेशनामृतपयःप्रपापालक आ-बाधजनपथिकाज्ञानश्रमपीलिनकर्णपुटपेयपरममोक्षास्पदाविश्रामश्रीम-दाचार्यश्रीपद्मदेवसूरिशिष्याणां हेतोः परमार्थमंडपपर्युषणाकल्पं पं-साजणेन लिखितेति ॥ मंगलं महाश्रीः ॥ ग्रं. २२००^१

226. A collection of books in one manuscript
[दशवैकालिकसूत्रमित्यादि].

Folios 1 to 174: 14 inches long, $2\frac{1}{2}$ inches broad. 8 to 10 lines in a folio. 45 to 50 aksharas in a line. Numbered as 183. See separate entries which follow. Dated Samvat 1284 = A.D. 1228.

226, 1. Dasavaikalikasutra [दशवैकालिकसूत्रम्].

Ends on Folio 53. R. ६ L. ५३.

226, 2. Pakshikasutra [पाक्षिकसूत्रम्].

Ends on Folio 78. R. ५ L. ७८.

226, 3. Ughaniryukti [उघनिर्युक्तिः].

Folios 79 to 174. Folio 174. R. ६ L. १७४.
एक

Ends :

एसा अगुगहत्था फुडवियडविसुद्धवज्जणा इणमो ।

एकारससएहिं अड्डहिं अहिएहि संगहिया ॥ गा० ११०८

॥ संमत्ता उहनिजुत्ती ॥ ६९

संवत् १२८४ वर्षे फाल्गुनामावस्यां सोमे अद्येह श्रीमदावा-
टदुर्गे समस्तराजावलीसमलंकृतमहाराजाधिराजश्रीजैत्रसिंहदेवकल्या-
णविजयराज्ये तन्नियुक्तमहामात्यश्रीजगत्सिंहे समस्तमुद्राव्यापारान्
परिपंथयतीत्येवं काले प्रवर्तमाने सा० उद्धरस्सुनुना समस्तसिद्धांतो-
द्धरैकधुरंधरेण विशुद्धसिद्धांतश्रवणसमुद्भूतप्रभूतश्रद्धातिरेकेण पर-
मार्हव सा० हेमचंद्रेण दशवैकालिकपाक्षिकसूत्रउघनिर्युक्तिसूत्रपुस्तिका
लेखिता लिखिता च ठ० साहडसुतश्रवणोपासक ठ० महिलणसुतखे-
मसिंहेन ॥ ६९ ॥ शिवमस्तु संवत्स्य ॥

227. Abhidhanachintamani by HEMACHANDRA [अभिधान-
चिन्तामणिः । हेमचन्द्रः].

Folios 1 to 190 : $13\frac{1}{4}$ inches long, $1\frac{1}{2}$ inches broad. 8 to 10 lines
in a folio. 40 to 44 aksharas in a line. Numbered as 183. Folio 190.

सु
R. ॐ L. १९०.

228. Danaparakasa [दानप्रकाशः].

Folios 12 to 113 : 12 inches long, $1\frac{1}{2}$ inches broad. 8 to 10 lines
in a folio. 90 to 94 aksharas in a line. Numbered as 183. Folio

113. R. ला L. १९३. Incomplete, the beginning and end alike being
wanting.

229. Dharmabindu by HARIBHADRASŪRI, with the Com-
mentary of MUNICHANDRASŪRI [धर्मबिन्दुः सटीकः । मू० हरिभद्रसूरिः टी०
मुनिचन्द्रसूरिः].

Folios 1 to 227 : $13\frac{1}{4}$ inches long, $1\frac{1}{2}$ inches broad. The last four
folios are broken. Numbered as 183. Folio 217. R. सु L. २१७.

A form of इ in this MS. is °°. Dated Samvat 1181 = A.D. 1125.
Commentary begins :

ॐ नमः सर्वज्ञाय ॥

शुद्धन्यायवशाद्यतीभूतसङ्गतसंपदे ।

पदे परे स्थितायास्तु श्रीजिनप्रभवे नमः ॥

जयंतु ते पूर्वमुनीशमेघा

यैर्विश्वमाश्वेव हतोपतापं ।

चक्रे ¹बृहद्धर्मप्वसिधुपान-

प्रपन्नतुंगातिगभीररूपैः ॥

यज्ञामानुस्मृतिमनयनयं सज्जतश्चित्रचक्षुः-

क्षेपाहिव्यांजनमनुसरन् लब्धशुद्धावलोकः ।

¹ बृहत्पावणसिद्धि ?

226. A collection of books in one manuscript [दशवैकालिकसूत्रमित्यादि].

Folios 1 to 174: 14 inches long, $2\frac{1}{2}$ inches broad. 8 to 10 lines in a folio. 45 to 50 aksharas in a line. Numbered as 183. See separate entries which follow. Dated Samvat 1284 = A.D. 1228.

226, 1. Dasavaikalikasutra [दशवैकालिकसूत्रम्].

Ends on Folio 53. R. $\frac{६}{३}$ L. ५३.

226, 2. Pakshikasutra [पाक्षिकसूत्रम्].

Ends on Folio 78. R. $\frac{५}{४}$ L. ७८.

226, 3. Ughaniryukti [उघनिर्युक्तिः].

Folios 79 to 174. Folio 174. R. $\frac{४}{३}$ L. १७४.
एक

Ends :

एसा अगुगहत्था फुडवियडविमुद्धवंजणा इणमो ।

एक्कारससएहिं अड्वहिं अहिएहि संगहिया ॥ गा० ११०८

॥ संमत्ता उहनिजुत्ती ॥ ६३

संवत् १२८४ वर्षे फाल्गुनामावस्यां सोमे अद्येह श्रीमहावा-
दुर्गे समस्तराजावलीसमलंकृतमहाराजाधिराजश्रीजैत्रसिंहदेवकल्या-
णविजयराज्ये तन्नियुक्तमहामात्यश्रीजगत्सिंहे समस्तमुद्राव्यापारान्
परिपंथयतीत्येवं काले प्रवर्त्तमाने सा० उद्धरस्तनुना समस्तसिद्धांतो-
द्धारैकधुरंधरेण विशुद्धसिद्धांतश्रवणसमुद्भूतप्रभूतश्रद्धातिरेकेण पर-
मार्हत सा० हेमचंद्रेण दशवैकालिकपाक्षिकसूत्रउघनिर्युक्तिसूत्रपुस्तिका
लेखिता लिखिता च ठ० साहडसुतश्रवणोपासक ठ० महिलणसुतखे-
मसिंहेन ॥ ६३ ॥ शिवमस्तु संवस्य ॥

227. Abhidhanachintamani by HEMACHANDRA [अभिधान-
चिन्तानिः । हेमचन्द्रः].

Folios 1 to 190: $13\frac{1}{4}$ inches long, $1\frac{1}{2}$ inches broad. 8 to 10 lines
in a folio. 40 to 44 aksharas in a line. Numbered as 183. Folio 190.

सु
R. ८७ L. १९०.

228. Danaparakasa [दानप्रकाशः].

Folios 12 to 113: 12 inches long, $1\frac{1}{2}$ inches broad. 8 to 10 lines
in a folio. 90 to 94 aksharas in a line. Numbered as 183. Folio

सु
113. R. ला L. ११३. Incomplete, the beginning and end alike being
३
wanting.

229. Dharmabindu by HARIBHADRASŪRI, with the Com-
mentary of MUNICHANDRASŪRI [धर्मबिन्दुः सटीकः । मू० हरिभद्रसूरिः टी०
मुनिचन्द्रसूरिः].

Folios 1 to 227: $13\frac{1}{4}$ inches long, $1\frac{1}{2}$ inches broad. The last four
folios are broken. Numbered as 183. Folio 217. R. सु
० L. २१७.

ल
आ
A form of इ in this MS. is °°. Dated Samvat 1181 = A.D. 1125.
Commentary begins :

५ ॥ ॐ नमः सर्वज्ञाय ॥

श्रुद्धन्यायवशायत्तीभूतसङ्गतसंपदे ।

पदे परे स्थितायास्तु श्रीजिनप्रभवे नमः ॥

जयंतु ते पूर्वमुनीशमेघा

यैर्विश्वमाश्वेव हतोपतापं ।

चक्रे ^१बृहद्धर्मप्वसिंधुपान-

प्रपन्नतुंगातिगभीररूपैः ॥

यज्ञामानुस्मृतिमनयनयं सज्जतश्चित्रचक्षुः-

क्षेपाहिव्यांजनमनुसरन् लब्धशुद्धावलोकः ।

^१ बृहत्पार्वणसिंधु ?

सद्यः पद्यत्यमलमतिहन्मेदिनीमध्यमग्रं
गंभीरार्थं प्रवचननिधिं भारतीं तां स्तवीमि ।
विदधामि धर्मबिंदोरतिविरलीभूतगर्भपदबिंदोः ।
भव्यजनोपकृतिकृते यथाबोधं विवृतिमेनां ॥

Text begins :

प्रणम्य परमात्मानं समुद्धृत्य भुतार्णवात् ।
धर्मबिंदुं प्रवक्ष्यामि तोयबिंदुमिवार्णवात् ॥

Text ends :

स तत्र दुःखविरहादत्यंतसुखसंगतः ।
तिष्ठत्ययोगो योगींद्रवंद्यस्त्रीजगतीश्वर^१ ॥ इति ।

Commentary ends :

जगन्नाथपरमेश्वर इति ॥ ६४

इति श्रीमुनिचंद्रस्वरिवरचितायां धर्मबिंदुप्रकरणवृत्तौ विशेष-
तो -- ध्यायः समाप्तः ॥ संवत् ११८१ वैशाखवदि ५ ----
लिखितं -- ग्रं० ३००० ॥

230. Suktavali by LAKSHMANA [सुक्तावलिः । लक्ष्मणः]

Folios 1 to 96 : 12½ inches long, 1½ inches broad. 8 to 12 lines in
a folio. 73 to 78 aksharas in a line. Incomplete.

Begins :

॥ नमः सर्वज्ञाय ॥
सूक्तिरत्नसुधासिंधुं ध्यात्वा श्रीभुतदेवतां ।
सूक्तानां संग्रहं चक्रे लक्ष्मणो लक्षसूक्तिकं ॥ १ ॥
अथ जिनस्ततिः

अथ कविः

कवेः श्रीवामदेवस्य कामदेवस्य धन्विनः ।
 वाणीव पंचवाणीव न लमा कस्य मानसे ॥ १
 कवींद्राश्च करींद्राश्च मदमंथरगामिनः ।
 वने च स्थातुमिच्छंति मवने वावनीभृतः ॥ २
 कवेः श्रीकालिदासस्य तस्य किं स्तुमहे वयम् ।
 यस्य काव्यत्रयीं श्रुत्वा मर्त्योऽपि विबुधो भवेत् ॥ ३
 स्तोतुमेककविं न श्रीवाल्मीकिमृषयो विदुः ।
 द्वितीयो यस्य नास्त्येव स कथं प्रथमः कविः ॥ ४
 स एव पदविन्यासस्ता एवाक्षरपंक्तयः ।
 वक्त्रे वक्त्रे मनुष्याणां कापि कापि विदग्धता ॥ ५
 सुभाषितरसास्वादबद्धरोमांचकंचुकाः ।
 विनापि कामिनीसंगं कवयः सुखमासते ॥ ६
 लंघिताः कवयः स्थाने पदन्यासैर्मुंरारिणा ।
 पुराप्येष त्रिपद्यापि त्रिलोकीमप्यलंघयत् ॥ ७
 जीयाद्ब्रह्मसुधाधुन्याः सुबंधुः प्रभवाचलः ।
 यज्जंगल्लेषमासाद्य भंगः कविभिराश्रितः ॥ ८
 आहतप्रतिभाः केचित्केचिदाहतनिःप्रभाः ।
 घटदीपनिभाः केचित्केचिद्वैद्यानुसारिणः ॥ ९
 कवयः कालिदासाद्याः कवयो वयमप्यमी ।
 मेरौ च परमाणौ च पदार्थत्वव्यवस्थितिः ॥ १०
 कवीनामगलहर्षो नूनं वासवदत्तया ।
 शक्त्येव पांडुपुत्राणां गतया कर्णगोचरम् ॥ ११

सद्यः पश्यत्यमलमतिहन्मेदिनीमध्यमग्रं
गंभीरार्थं प्रवचननिधिं भारतीं तां स्तुवीमि ।
विदधामि धर्मबिंदोरतिविरलीभूतगर्भपदबिंदोः ।
भव्यजनोपकृतिकृते यथाबोधं विवृतिमेनां ॥

Text begins :

प्रणम्य परमात्मानं समुद्धृत्य श्रुतार्णवात् ।
धर्मबिंदुं प्रवक्ष्यामि तोयबिंदुमिवार्णवात् ॥ .

Text ends :

स तत्र दुःखविरहादत्यंतसुखसंगतः ।
तिष्ठत्ययोगो योगीन्द्रबन्धस्त्रीजगतीश्वर^१ ॥ इति ।

Commentary ends :

जगन्नयं परमेश्वर इति ॥ ६९

इति श्रीमुनिचंद्रस्वरिविरचितायां धर्मबिंदुप्रकरणवृत्तौ विशेष-
तो - - ध्यायः समाप्तः ॥ संवत् ११८१ वैशाखवदि ५ - - - -
लिखित - - ग्रं० ३००० ॥

230. Suktavali by LAKSHMANA [सूक्तावलिः । लक्ष्मणः]

Folios 1 to 96: 12½ inches long, 1½ inches broad. 8 to 12 lines in a folio. 73 to 78 aksharas in a line. Incomplete.

Begins :

॥ नमः सर्वज्ञाय ॥

सूक्तिरत्नसुधासिंधुं ध्यात्वा श्रीश्रुतदेवतां ।

सूक्तानां संग्रहं चक्रे लक्ष्मणो लक्षसूक्तिकं ॥ १ ॥

अथ जिनस्तुतिः . . .

अथ कविः

कवेः श्रीवामदेवस्य कामदेवस्य धन्विनः ।
 वाणीव पंचबाणीव न लग्ना कस्य मानसे ॥ १
 कवींद्राश्च करींद्राश्च मदमंथरगामिनः ।
 वने च स्थातुमिच्छन्ति मवने वावनीभृतः ॥ २
 कवेः श्रीकालिदासस्य तस्य किं स्तुमहे वयम् ।
 यस्य काव्यत्रयीं श्रुत्वा मर्त्योऽपि विबुधो भवेत् ॥ ३
 स्तोतुमेककविं न श्रीवाल्मीकिमृषयो विदुः ।
 द्वितीयो यस्य नास्त्येव स कथं प्रथमः कविः ॥ ४
 स एव पदविन्यासस्ता एवाक्षरपंक्तयः ।
 वक्त्रे वक्त्रे मनुष्याणां कापि कापि विदग्धता ॥ ५
 सुभाषितरसास्वादबद्धरोमांचकंचुकाः ।
 विनापि कामिनीसंगं कवयः सुखमासते ॥ ६
 लंघिताः कवयः स्थाने पदन्यासैर्मुग्धरारिणा ।
 पुराप्येष त्रिपद्यापि त्रिलोकीमप्यलंघयत् ॥ ७
 जीयाद्ब्रह्मसुधाधुन्याः सुबन्धुः प्रभवाच्चलः ।
 यद्भङ्गाश्लेषमासाद्य भंगः कविभिराश्रितः ॥ ८
 आहतप्रतिभाः केचित्केचिदाहतनिःप्रभाः ।
 घटदीपनिभाः केचित्केचिद्व्यानुसारिणः ॥ ९
 कवयः कालिदासाद्याः कवयो वयमप्यमी ।
 मेरौ च परमाणौ च पदार्थत्वव्यवस्थितिः ॥ १०
 कवीनामगलङ्कर्णो नूनं वासवदत्तया ।
 दत्तयेव पांडुपुत्राणां गतया कर्णगोचरम् ॥ ११

निःश्वासोऽपि न निर्याति बाणे हृदयवर्त्तिनि ।
 किं पुनर्विकटाटोपपदबंधा सरस्वती ॥ १२
 संति श्वान इवासंख्या जातिभाजो गृहे गृहे ।
 उत्पादका न बहवः कवयः सरभा इव ॥ १३
 उच्छ्वासांतप्यखिन्नास्ते येषां वक्त्रे सरस्वती ।
 कथमाख्यायिकाकारा न ते वंद्या कवीश्वराः ॥ १४

अथ काव्यम्

लक्ष्मीः सुवर्णरूपापि पाणिपादे विलंबते ।
 भूषयत्यंतरात्मानं वर्णरूपाऽपि भारती ॥ १
 अपूर्वसूक्तिसङ्ग्रहाः कोपि काव्यफले रसः ।
 चर्वणे सर्वसामान्ये स्वादुज्ञो विरलो जनः ॥ २
 अपूर्वः सूक्तिकोशोऽयं दृश्यते तव भारति ।
 अव्यये व्ययमायाति व्यये याति च विस्तरम् ॥ ३
 धरित्र्यां त्रीणि रत्नानि जलमन्नं सुभाषितम् ।
 मूढैः पाषाणखंडेषु रत्नसंज्ञा नियोजिता ॥ ४
 ते धन्यास्ते महात्मानस्तेषां लोके स्थिरं वशः ।
 यैर्निबद्धानि काव्यानि ये च काव्येषु कीर्त्तिताः ॥ ५
 बोद्धारो मत्सरमस्ताः प्रभवः स्मयदूषिताः ।
 अबोधोपहताश्चान्ये जीर्णमगे सुभाषितम् ॥ ६
 किं कवेस्तस्य काव्येन किं कांडेन धनुष्मता ।
 परस्य हृदये लग्नं न धूर्णयति तच्छिरः ॥ ७
 काव्यं किमपि तद्वाच्यमर्वाचीनं करोति यत् ।
 श्रुतमात्रमभिवाणां वक्त्राणि च शिरांसि च ॥

भवतस्तुल्यतामति न सोमो न दिवाकरः ।
 यस्य दातुः परिभ्रांतो न रात्रौ न दिवा करः ॥ १
 क्षणमप्यनुगृह्णाति यं दृष्टिस्तेनुरागिणी ।
 ईर्ष्ययेवं त्यजत्याशु तं नरेन्द्र दरिद्रता ॥ २
 दरिद्रान्सृजतो धातुः कृतार्थान्कुर्वतस्तव ।
 श्रीकीर्त्तिं न जानीमः कः श्रमेण विरंस्यति ॥ ३
 राजस्तवासिपत्रस्य राजते पुष्करावली ।
 कालाहूतद्विषल्लेखलिखितेवाक्षरावली ॥ ४
 अमी पानकरंकाभाः संप्राऽपि जलराशयः ।
 त्वद्यशोराजहंसस्य पंजरं भुवनत्रयम् ॥ ५
 सर्वदा सर्वदोसीति मिथ्या संस्तूयसे बुधैः ।
 नारयो लेभिरे पृष्ठं न वक्षः परयोषितः ॥ ६
 अगम्यगमनात्प्रायः प्रायश्चित्तीयते जनः ।
 अगम्यं त्वद्यशो याति सर्वत्राऽपि प्रपूज्यते ॥ ७
 इयता स बुसद्गोपि विचिकित्सां चिकित्सति ।
 भुतिर्न यदहल्यादौ जारेत्येनं जुगुप्सते ॥ ८
 उष्मायमाणया तन्वा दृशा बाष्पायमाणया ।
 नद्यः शुष्यन्ति पुष्यन्ति विंध्ये यस्यारियोषिताम् ॥ ९
 दिशः पटपटायन्ते गगनं लोहितायते ।
 कर्णतालास्तसिद्धरे हास्तिके यस्य सर्पति ॥ १०
 भयमेकमनेकेभ्यः शत्रुभ्यो युगपत्सदा ।
 ददासि तच्च तेनास्ति राजंश्चित्रमिदं महत् ॥ ११

सौकरं रूपमास्थाय हरिणाप्युद्धृता मही ।
 असौकरं त्वया कृत्वा राजंश्चित्रमिदं महत् ॥ १२
 चित्रं कारणमन्यत्र कार्यमन्यत्र दृश्यते ।
 महान्प्रतापो देवस्य द्राहस्तु हृदि विद्विषाम् ॥ १३
 दोषाणां च गुणानां च त्वयि संख्या न विद्यते ।
 गुणानामप्रमेयत्वाद्दोषाणामप्यसंभवात् ॥ १४
 भूभृद्दंशप्रसूतानां धनुषां च द्विषां च यः ।
 जीवापकर्षणं चक्रे समं समरसीमनि ॥ १५
 आशंकितशुनाशीरे नाशीरे यस्य सर्पति ।
 स्पर्द्धयेव प्रसर्पति प्राणाः प्रत्यर्थिभूभृताम् ॥ १६
 सोमेश्वरस्येतौ ।
 मन्ये वास्तव्यमेवासीत्त्वच्चापंहृदि विद्विषाम् ।
 रणभूमौ नमत्यस्मिन्नेमुस्ते कथमन्यथा ॥ १७
 बाह्वस्य ।
 प्राप्येण सर्वं पश्यन्ति विपरीतं विनश्वराः ।
 यतः कांचनगोरोपि काल एवासि विद्विषां ॥ १८
 तुलामारुह्य रविणा वृश्चिके निहितं पदम् ।
 भवता शिरसि न्यस्तमयत्नेनैव भोगिनाम् ॥ १९
 विचरेदेकपाद्धर्मः कथमस्मिन्कलौ युगे ।
 यदि वंशस्त्वदीयोयं न स्यादस्यावलंबनम् ॥ २०
 असिंदूरेण सीमंता माभूत्तेयोषितामिति ।
 त्यक्त्वा प्रयांतु सीमंतादसिं दूरेण तेरयः ॥ २१

किं कृतेन न यत्र त्वं यत्र त्वं किमसौ कलिः ।
 कलौ चेद्भवतो जन्मकृतिरस्तु कृतेन किं ॥ २२
 पद्मानां नालदंडेषु देहदंडेषु कामिनाम् ।
 दृश्यते यदि नान्यत्र त्वयि रक्षति कंटकाः ॥ २३
 कीर्त्तिस्ते जातजाड्येव चतुरंभोधिमज्जनात् ।
 आतपाय जगन्नाथ गता मार्त्तडमंडलम् ॥ २४
 अपूर्वेयं धनुर्विद्या भवता शिक्षिता कुतः ।
 मार्गणौघः समभ्येति गुणो याति दिगंतरम् ॥ २५...

231. Uvaisutra [उवाईसूत्रम्].

Folios 1 to 48: 28½ inches long, 2¼ inches broad. 8 to 10 lines in a folio. 120 to 130 aksharas in a line. Numbered as 183. Folio 47. R. ^स _{मो} L. ४७. Dated Samvat 1326 = A.D. 1270.

232. Vritti on the Uvaisutra by ABHAYADEVA [उवाईसूत्रस्य वृत्तिः । अभयदेवः].

Folios 1 to 105: agreeing in all respects with 231, and of same date.
 Folio 105. R. ^{सु} _{र्ले} L. १०५.

233. Rayappasenai [रायप्पसेणइ].

Folios 1 to 66: agreeing in all respects with 231, and of same date.
 Folio 66. R. ^{सु} _{फु} L. ६६. The "granthâgra" is given as 2078.

234. Commentary on the foregoing by MALAYAGIRI [तस्य एव टीका । मलयगिरिः].

Folios 1 to 193: agreeing in all respects with 231, and of same date.
 Ends:

ताडनानि कशाघाताः ॥

इति श्रीमलयगिरिविरचिता राजप्रभूयोपांगस्य वृत्तिका सम-
 र्थिता ॥ यादृशं ॥ संवत् १३२६ माघ - - -

235. Jnatadharmakatha [ज्ञातार्थमकथा].

Folios 1 to 154 : agreeing in all respects with 231. Dated Samvat 1307 = A. D. 1251. Folio 153. R. सु ६ L. १२३. The "granthâgra" is given as 5065.

236. Commentary on the foregoing by ABHAYADEVASÛRI [तस्या एव टीका । अभयदेवसूरिः].

Folios 1 to 120: agreeing in all respects with 235, and of same date. Folio 120. R. सु ६ L. १२०.

Ends:

अनुष्टुभां सहस्राणि त्रीणि सप्तशतानि च ॥ ६९ ॥

संवत् १३०७ वर्षे ॥

अस्तीह श्रेष्ठपर्वप्रचयपरिचितः क्षमाभृदाप्तप्रतिष्ठः

सच्छायाश्चारुवर्णः सकलसरलतालंकृतः शास्त्रवृत्तः ।

पल्लीवालाख्यवंशो जगति सुविदितस्तत्र मुक्तेव साधुः

साधुव्रातप्रणता वरहृडिरिति सत्ख्यातिमाप्तेमडोऽभूत् ॥ १

तस्योच्चैस्तनया विशुद्धविनयास्तत्रादिमो राहडो

जज्ञेऽतः सहदेव इत्यभिधिया लब्धप्रसिद्धिर्जने ।

उत्पन्नो जयदेव इत्यवहितस्वांतः सुधर्मे तत-

स्तत्राद्यस्य सदा प्रिया प्रियतमा लक्ष्मी तथा नाहकिः ॥ २

आद्यायां जिनचंद्र इत्यनुदिनं सद्धर्मकर्मोद्यतः

पुत्रश्चाहिणिसंज्ञिता सहचरी तस्य त्वमी सूनवः ।

ज्येष्ठोऽभूत्किल देवचंद्र इति यो द्रव्यं व्ययित्वा निजं

सत्तीर्थेषु शिवाय संघपतिरित्याख्यां सुधीर्लब्धवान् ॥ ३

नामंधराख्योऽथ महाधराख्यो-

ज्जो वीरधवलाभिधभीमदेवौ ।

पुत्री तथा धाहिणिनामिकाभू-
त्सर्वेपि जैनां प्रिसराजमृंगाः ॥ ४

श्रीदेवभद्रगणिपादसरोरुहाले-
भक्त्या तमद्विजयचंद्रमुनीश्वरस्य ।

देवेंद्रस्वरिसुगुरोः पदपद्ममूले
तत्रातिमौ जगद्गुरुर्यतितां शिवोक्तौ^१ ॥ ५

नाइकेस्तु सुता जातास्तत्र जेष्ठो धनेश्वरः ।

खेत्तनाम्नी प्रिया तस्य अरसिंहादयः सुताः ॥ ६

द्वैतीयिकः सुसाधुश्रुतवचनसुधास्वादनातृप्रचित्तः

श्रीमज्जैनैर्द्रबिंबप्रवरजिनगृहे प्रोल्लसत्पुस्तकादौ ।

सप्तक्षेत्र्यां प्रभूतव्ययितनिजधनो लाहडो नामतोभूत्
लक्ष्मश्रीरित्यभिख्या सुचरितसहिता तस्य भार्या सदाय

अभयकुमाराभिख्यस्तृतीयोऽजनि नंदनः ।

यो दध्ने मानसं धर्मभ्रष्टासंबंधबंधुरं ॥ ८

धर्मे सहाया सहदेवसाधोः

सौभाग्यदेवीति बभूव जाया ।

पुत्री च षेढाभिधगोसलाख्यौ

प्रभावकौ श्रीजिनशासनस्य ॥ ९

किं च ।

यौ कृत्वा गुणसंघकेलिभवनं श्रीसंघमुच्चैस्तरां

श्रीशत्रुंजयरैवतप्रभृतिषु प्रख्याततीर्थेषु च ।

न्यायोपार्जितमर्थसार्थनिवहं स्वीयं व्ययित्वा भृशं

लेभाते सुचिराय संघपतिरित्याख्यां स्फुटां भूतले ॥ १०

^१ शिवोक्तौ ?

आद्यस्य जज्ञे किलंषी च देवी

नाम्ना कलत्रं सुविवेकपात्रं ।

तथा सुता जेहडहेमचंद्र-

कुमारपालामिधपासदेवाः ॥ ११

अभवद्भोसलसाधोर्गुणदेवीति वल्लभा ।

नंदनो हरिचंद्राख्यो देमतीति च पुत्रिका ॥ १२

जयदेवस्य तु गृहिणी जाल्हणदेवीति संज्ञिता जज्ञे ।

पुत्रस्तु वीरदेवो देवकुमारश्च हामूश्च ॥ १३

शुभशीलशीलनपरा अभवंस्तेषामिमाः सधर्मिण्यः ।

विजयसिरी देवसिरी हरसिणिसंज्ञा यथासंख्यं ॥ १४

एवं कुटुंबसमुदय उज्ज्वलवृषविहितवासनाप्रचयः ।

सुगुरोर्गुणगणसुगुरोः शुश्राव सुदेशनामेवं ॥ १५

दानशीलतपोभावभेदाद्धर्मश्चतुर्विधः ।

अग्रणी यः सदा भव्यैर्भाव्यो मोक्षपदप्रदः ॥ १६

विषयजसुखमिच्छोर्गेहिनः क्वास्ति शीलं

करणवशगतस्य स्यात्तपो वापि कीदृक् ।

अनवरतमदशरंभिणो^१ भावनाः किं

तदिह नियतमेकं दानमेवास्य धर्मः ॥ १७

ज्ञानाभयोपग्रहदानभेदा-

त्तच्च त्रिधा सर्वविदो वदन्ति ।

तत्रापि निर्वाणपथैकदीपं

संज्ञानदानं - - - - -

237. Commentary on the *Uttaradhyayana*, by ŚĀN-
TYĀCHĀRYA [उत्तराध्ययनस्य टीका । शान्त्याचार्यः].

Folios 1 to 395: 28½ inches long, 2¼ inches broad. 12 to 14 lines
in a folio. 133 to 140 aksharas in a line.

Begins :

९० ॥ नमो वीतरागाय ॥

शिवदाः संतु तीर्थेणा विन्नसंघातघातिनः ।

भवकूपोद्धृतौ येषां वाग्वरत्रायते नृणां ॥ १

238. Commentary on the *Vyavaharasastra* by MALA-
YAGIRI [व्यवहारसूत्रस्य टीका । मलयगिरिः].

Folios 1 to 314: 31½ inches long, 2 inches broad. Numbered as

183. Folio 314. R. ^{सु}ल्ल L. ३१४. Contains the *ṭika* on the first khaṇḍa
एक
of the work. The “*granthâgra*” is given as 10,878.

Begins :

नमः सर्वविदे ॥

प्रणमत नेमिजिनेश्वरमखिलप्रत्यूहतिमिररविविबं ।

दर्शनपथमवतीर्णं शशिवहृष्टेः प्रसत्तिकरं ॥ १

Ends :

तत्रापि निर्वाणपथैकदीपं

सज्ज्ञानदानं प्रवरं वदन्ति ॥ १८

कालानुभावान्मतिमांघ्रतश्च

तच्चाधुना पुस्तकमन्तरेण ।

न स्यादतः पुस्तकलेखनं हि

आद्वस्य युक्तं नितरां विधातुं ॥ १९

इत्याकर्ण्य सकर्णस्ततश्च निजभुजसमर्जितधनेन ।

व्यवहाराद्यसुखं डस्य पुस्तकं लेखयामास ॥ २०

यावद्योमसरोवरे ॥ २१ ॥ मंगलमस्तु ॥ अं० १०८७८

239. *Parsvanathacharitra* by DEVABHADRAGANI [पारश्वनाथचरित्रम् । देवभद्रगणिः].

Folios 1 to 313 : 31½ inches long, 2¼ inches broad. 10 to 12 lines in a folio. 135 to 141 aksharas in a line. Numbered as 183. Folio

स्ता
313. R. स्तो L. ३१३.
३

Begins:

॥ ॐ नमो वीतरागाय ॥

वम्ममहामहिमुद्धरिउ मिच्छुणो जस्स विहियसत्तसिरो ।
दोउं साहेज्जं पिवउ वद्धिउ सहइ भुयगवइ ॥ १

३ :

तित्थंमि वहंत तस्स भयवउं तियसवंदणिज्जंमि ।
चंदकुलंमि प्रसिद्धो विउलाए वइरसाहाए ॥
सिरिवद्धमाणसूरी अहेसितव[र]नाणचरणरयणनिही ।
जस्सवि सुमरंतो लोगो रोमंचमुव्वहइ ॥
तस्सासि दोन्नि सीसा जयविरकाया दिवायरससिउव ।
आयरियजिणेसरबुद्धिसागरायरियनामाणो ॥
तेसिं च पुणो जाया सीसा दो महियलंमि सुपसिद्धा ।
जिणचंदसूरिनामो बीउं ञ्भयदेवसूरित्ति ॥
सिद्धंतवित्तिविरयणपगरणउवयरियभव्वलोयाण ।
को ताण गुणलंवंपि इ होज्ज समत्थो पवित्थरिउं ॥
तेसिं विणेयस्स पसन्नचंदसूरिस्स सब्वगुणनिहिणो ।
पयपउमसेवगेहिं सुमइउवज्झायसिस्सेहिं ॥
सवेगरंगमालाराहणसत्थं जग्गंमि वित्थरियं ।
रइयं च वीरचरियं जेहिं कहारयणकोसा य ॥
सोवन्नंजिडियमंडियमुणिसुव्वयवीरभवणरमणीए ।
भरुयत्थे तेहिं ठिए मंदिरे आमदत्तस्स ॥

सिरिदेवभइसूरीहिं विरइयं पासनाहचरियमिमं ।
 लिहियं पढमिल्लुय पोत्थयंमि गणिअमलचंदेण ॥
 इह इं जे उ वयरिया मुणिगिहिणो ते सवि'नंदंतु ।
 कारावियं च एयं जेहिं ते पुण निसामेह ॥
 जयपयडौवियडवायडकुलमंदिरजयपडायपडितुल्लो ।
 कप्पडवाणिज्जपुरे सेठी गोवद्धणो आसि ॥
 वावन्नसिहरमणहरसुवन्नवरकलससोहमाणसिरं ।
 जिणवासपड्ढभवणं जेणं कारावियं तुंगं ॥
 तस्स सुउं सोढाकुच्छिसंभवो सेट्ठि जज्जणागेत्ति ।
 छत्तावल्लिनिवासी अहेसि सावयगुणाणुगउं ॥
 तस्स सुया सुंदरिकुच्छिसंभवा सिद्धसेट्ठिवीरो य ।
 अन्नो य भाइणेज्जो सुउं जसणागसेट्ठित्ति ॥
 जिणभवणबिंबपोत्थयसंघत्थसुतित्थजत्तकरणेण ।
 नियजम्मजीवियाणं फलमुवलद्धं जए जेहिं ॥
 अह हेममयं व विभूसणेहिं णेगेहिं सेट्ठिवीरेण ।
 सिरिपासनाहबिंबं सुड्डु पइड्ढावियं लड्डं ॥
 पित्तियसुयगग्गयसेट्ठिआमसहिण्ण परमरिद्धीए ।
 कारुण तित्थजत्तं निव्विग्घं संघजुत्तेणं ॥
 वीरसुएण य जसदेवसेट्ठिणा नन्नवुकुरेणं च ।
 कारावियं सुहबोहं परमेसरपासचरियमिमं ।
 काले वसुरसरुहे विक्कमाउ सिद्धमिमं ।
 अणुचियमिह सूरीहिं खमियव्वं सोहियव्वं च ॥
 इय विमलकेवलालोयलोइयालोयलोयभावस्स ।
 बड्डसत्थसमुद्धरिए पासजिणिंदस्स व वरचरिए ॥

नेव्वाणलंभनामो विह्वणियसव्वंगिवग्गसंतावो ।

पंचमउ पंचमउ समत्थिउ एस पत्थावो ॥

निप्यत्तिमुवगयमिमं मुणिसुव्वयसामिणो पसाएण ।

अंबासुदरिसणावंभसंतिसुयदेवयाणं च ॥

एयं तिलोयपट्टपासजिणेसरस्स

जे सुंदरं चरियमेकमणा कहिंति ।

जे वा पढंति निसुणंति धरंति चित्ते

¹भत्तिभरेकहियया सइ संथुणंति ॥

ते रोगसोगधणनासपवासवेरि-

भूयाइसंभवमहादुहविप्पमुक्का ।

भोत्तूण वैळियसुहाइ जणाण हज्जा

सज्जो लहंति सुरलोयसिरिं सिवं च ॥

मंगलमस्तु ॥ इति श्रीप्रसन्नचंद्रस्वरिपादसेवकश्रीदेवभद्राचार्यवि-
रचितं पार्श्वचरितं समाप्तम् ॥ ६१ ६२

240. *Tilayasundarirayanachudakaha* by DEVENDRA-
GANI [तिलयसुंदरिरयणचूडकहा । देवेन्द्रगणिः].

Folios 1 to 109: 27 inches long, 2½ inches broad. 8 to 10 lines in
a folio. 136 to 140 aksharas in a line. Numbered as 183. Folio

सु
109. R. ३ L. १०९.

Begins:

जयइ मुहकांतिनिज्जियसारयरीयरा सुयदेवी ॥

दुत्तरसुयरीयणायरतरणतरंडोवमपसाया ॥ २

इय नमिउं वीरजिणं थोऊण सरस्सइं च भावेण ।

भवियजणबोहत्थं उवएसं किंवि कोळामि ॥ ३

Ends :

देहे संपत्तमहंतचक्रवट्टिभोगो महाकुलुप्पन्नाइंहिं पुव्वभवमारिया-
हिं संगर्ड । घेत्तूण सामनं अहिज्जिऊण सुत्तं काऊण समणगुणप-
रिवालणं । उप्पाडिऊण सयललोयालोयप्पयासयं केवलनाणं जंम-
जरामरणरोयसोयपरंसुहं^१ विगयनिस्सेसदुहं निरुपमसासयसोखं पा-
विही मोखंति । ता भो महाराय समासएउ एयं साहियं रयणचूड-
चरियं जं तए मुट्ठंति^२ भणिऊण उवसंहरिया धम्मकहा भगवया
गोयमसामिणा । सेणुवि राया परितुड्ढचित्तो मुहो जिणपूयणाईणं
थेवाणवि महंतो सुहाण बंधोत्ति सकोउगो विंदिऊण गोयमसामी-
सपरियणो गर्ड सनयरंति ।

सोऊण चरियमेयं तु रयणचूडाइयाण सत्ताणं ।

जिणपूयाइसु जुत्तो कायव्वो भव्वसत्तेहिं ॥

मिच्छन्तमोहमहणं भवसायरतरणपवहणं परमं ।

^३कुसुमयविणेसणं सिरिजिणिंदवरसासणं जयउं ॥

सयलजयजंतुपत्थियसुहफलया कप्पपायवलयत्तं^४ ।

सग्गोवसग्गसंगमनिबंधणं जयइ जिणपूया ॥

सयलसुहसिद्धिकरणो दुहहरणो पयडपावविसहरणो ।

जिणसासणस्स सारो जयइ सयां पंचनवकारो ॥

^१ परंसुहं ? ^२ पुट्ठंति ? ^३ कुसुमय ? ^४ कयव्व ?

धणउ धणकामीणं कामत्थीणं च सब्बकामकरो ।
 दाणाइउंवि धम्मो जिणिंदभणिउ जए जयइ ॥
 भइं सरस्सईदेवीएं समणुभावउ जीमे^१ ।
 मंदमइविउसाणं तहा सुविउसायए पुरिसो ॥
 सिरिदेवसूरी दुव्वहसीलंगगुणगणाधरणो ।
 उज्जयविहारनिरउ तग्गच्छे तयणु संजार्ड ॥
 सिरि नैमिचंदसूरी कोमुइचंदोव्व जणमणानंदो ।
 तयणु महिव्लयपसरियनिम्मलकित्ती विमलचित्तो ॥
 समणगुणदुव्वहधुराधारणधोरेयभावमणुपत्तो ।
 सिरिउज्जोयणसूरी सोमतणू सोमदिट्ठी य ॥
 धम्मोव्व मुत्तिमंतो पयपंकयरेणुनासियतमोहो ।
 जसदेवसूरिनामो रविव्व नवतेयसा जुत्तो ॥
 दूरविणिज्जियमयणो रूवेण मणेण सयलगुणनिलर्ड ।
 आणंदियसयलजणो पवरो पज्जुन्नसूरिवरो ॥
 निविडमइमुणियदुग्गमकव्व जीवोव्व नायसत्थत्थो ।
 मुसुमूरियमेयमयणो सरिवरो माणदेवोत्ति ॥
 उद्दामकित्तिसहो मणहरदेहो महामई कुसलो ।
 दंसणमेत्ताणंदियजिणवयणपउड्डलोगोवि ॥
 पयडियवरसत्थत्थो वयणडियसरसइ व्व पटुवयणो ।
 सिरिदेवसूरिनामो समत्थलोगम्मि विरकाउ ॥
 तह चेव तम्मि गच्छे उज्जोयणसूरिणो पवरसीसो ।
 जाउ गुणरयणनिही उवज्झाउ अंबदेवोत्ति ॥

कोमुइमयंकमंडलसोमसरीरस्स संतचित्तस्स ।
 वरमइणो धम्मसहोदरेण मुणिचंदस्सरिस्स ॥
 गणिणा देविदेणं ^१सासावयवेण तस्स तणुमइणा ।
 एसा कहिया ^२अस्करबंधेण संखित्ता ^३ ॥
 आणदियविउसासु अन्नासु कहासु विज्जमाणासु ।
 एसा हासढाणं जाणतेणेवि विउमाणं ^४ ॥
 कलहंसगमविलासेणं संवरं ^५ नोहु घड्डवलिपुड्डो ।
 हासड्डाणं जायइ जणंमि निस्संसयं जेण ॥
 किं तु इह सुयणुरयणा हासो चियमवि हसंति न कयावि ।
 अविय कुणंति महग्घं गुणाणसारोवणेणेत्य ^६ ॥
 इइ भवति - - - - - ।
 एसा कहिया रइया तेण प्पणो णुसरणत्थं । ६४
 तोणुग्गहं कुणंतो सुणंतु गिण्हंतु निग्गुणंपि इमं ।
 सोहंतु दोसजालं दक्खिन्नमहोघही सुवणा ।
 पज्जुन्नस्सरिणो धम्मनच्चुएणं व्व सुवणुसारेण ।
 गणिणा जसदेवेणं उद्धरिया पढमपई ॥ - - - -
 ण्णनफलं समाप्तं रत्नचूडकहा ॥ ६५

वत् १२२१ ज्येष्ठसुदि ९ शुक्रदिने अद्येह श्रीमदणहिल-
 पाटके महाराजाधिराजजिनशासनप्रभावकपरमश्रावकश्रीकुमरपाल-
 देवराज्ये श्रीवड्डापत्यां च श्रीकुमरपालदेवप्रसादास्पदश्रीधारावर्ष-
 नरेन्द्रराज्ये श्रीचक्रेश्वरस्सरिश्रीपरमानंदस्सरिप्रभूपदेशेन बड्डापल्लिपुरी-
 वास्तव्य श्रे० पूमाश्रावकेण आशाचंद्रआशाधरोड्डणिछाहिराजूप्र-

^१ सीसा? ^२ संखित्ता? ^३ विउसाणं? ^४ संवरं? ^५ गुणाणमारोवणेणेत्य?

मुखमानुषमानुषसमेतेन^१ इदं ज्ञाताधर्मकथांगरत्नचूडकथापुस्तकं ले-
खितमिति ॥ शिवमस्तु०

श्रीचक्रेश्वरसूरिः श्रीपरमानंदसूरिः श्रीयशःप्रभसूरीणां - - - -

241. *Prasnavyakaranadisutratikah* [प्रश्नव्याकरणादि-
सूत्रटीकाः].

Injured. The folios are 32½ inches long, 2½ inches broad.

242. *Sukritangasutra* with its *Niryukti* and a *Com-
mentary* by ŚILĀCHĀRYA. [सुकृतांगसूत्रं निरुक्तिटीका च । टी० शीला-
चार्यः].

Folios 1 to 463 : 32½ inches long, 2½ inches broad. 8 to 10 lines in
a folio. 122 to 132 aksharas in a line. Numbered as 183. Folio

463. R. ^{स्तो} _३ L. ४६३. The "granthâgra" is given as 13,000.

Ends :

समाप्ता चेयं सुकृतांगसूत्रस्य टीका कृता चेयं शीलाचार्येण वा-
हरिगणिसहायेन ॥

243. *Karmagrantha* by DEVEDRASURI with the *Commen-
tary* of ŚRĪ MALAYAGIRI [कर्मग्रंथः सटीकः । देवेन्द्रसूरिः].

Folios 1 to 271 : 32½ inches long, 2 inches broad. 6 to 10 lines
in a folio. 112 to 163 aksharas in a line. Numbered as 183. Folio

119. R. ^{स्तो} _३ L. ११९. Folio 271. R. ^{स्तो} _३ L. २७१. The "granthâgra

is given as 3380. Dated Samvat 1447 = A. D. 1391.

Begins :

आग्रयणीयपूर्वादुद्धृत्य परोपकारसारधिया ।

येनाभ्यधायि शतकः स जयतु शिवशर्मसूरिवरः ॥ २

अनुयोगधरान्सर्वान्धर्माचार्यान्मुनींस्तथा नत्वा ।

स्वोपज्ञशतकसूत्रं विवृणोमि यथाश्रुतं किञ्चित् ॥ ३

Ends :

इति श्रीमलयगिरिविरचिता सप्ततिटीका समाप्ता संवत् १४४७
वर्षे भट्टारकरदेवसुन्दरसूर्युपदेशेन कर्मग्रंथवृत्तिपुस्तकं लेखयामास ॥

244. Upadesamala, with Commentary [उपदेशमाला
सटीका].

Folios 1 to 53: 35½ inches long, 2¼ inches broad. 8 to 10 lines in
a folio. 140 to 151 aksharas in a line. Incomplete.

Text begins :

• सिद्धमकम्मविग्गह

Commentary begins :

येन प्रबोधपरिनिर्मितवाग्गरत्राः...

245. Upadesamala with Commentary, by HEMACHAN-
DRA [उपदेशमाला सटीका । हेमचन्द्रः].

Injured. About 150 folios : agreeing in all respects with No. 244.

246. Uttaradhyayana Sutra with the Commentary
called Subodha of NEMICHANDRA [उत्तराध्ययनसूत्रं सटीकम् । नेमि-
चन्द्रः].

Folios 1 to 341 : 34½ inches long, 2½ inches broad. 10 to 12 lines
in a folio. 120 to 130 aksharas in a line.

Begins :

प्रणम्य विघ्नसंघातघातिनस्तीर्थनायकान् ।

Ends :

तस्य च मिथ्या दुःकृतमस्तु कृतमसंस्कृतं यदिह ॥

मंगलं महाश्रीः ॥

प्राग्वाटवंशेजनि मोहणाख्यः

श्रेष्ठी प्रिया तस्य सुहागदेवी ।

तयोः सुतो नागडनामकोभू-

त्तस्यापि भार्या सलषू प्रसिद्धा ॥ १

तयोस्तु नारायणनामधेयः

पुत्रोभवत्स्फूर्जितभागधेयः ।

चित्रं गुरुत्यागकृतादरोपि

यः सर्वदा धार्मिकलोकधुर्यः ॥ २

तस्याभूच्छुद्ध्याभिख्योनुजो धरणिगस्तथा ।

तयोः प्रियतमा लाघू जासलेति यथाक्रमं ॥ ३

नारायणस्य संजज्ञे हंसलेति सधर्मिणी ।

रत्नपालोभिधानेन पुत्रोभूत् हृदयप्रियः ॥ ४

जैनधर्मधुराधुर्यः श्रेष्ठी नारायणोन्यदा ।

श्रीमद्देवेंद्रसूरीणामिति त्राक्यामृतं पपौ ॥ ५ ।

तथाहि ।

विषयसुखपिपासोर्गेहिनः क्वास्ति शीलं

करणवशगतस्य स्यात्तपो वापि कीदृक् ।

अनवरतमदभ्रारंभिणो भावनाः किं

तद्दिह नियतमेकं दानमेवास्य धर्मः ॥ ६

तच्च द्विधा सर्वविदो वदन्ति

ज्ञानाभयोपग्रहदानभेदात् ।

तत्रापि विश्वैकविकासनेन

सद्ज्ञानदानं प्रवरं वदन्ति ॥ ७

कालादिदोषान्मतिमांद्यतश्च

तच्चाधुना पुस्तकमंतरेण ।

न शक्यते कर्तुमतोत्र युक्तं ।

भव्यस्यसत्पुस्तकलेखनं हि ॥ ८

एवं निशम्य सम्यक् श्रेष्ठी नारायणो विमलबुद्धिः ।

इदममलमुत्तराध्ययनपुस्तकं लेखयामास ॥ ९

यावच्छ्रोमसरोवरे &c., ॥ ६१ ६२

**247. Upasakadivipakantasutrapanchaka, with
Commentary [उपासकादिविपाकान्तं सूत्रपञ्चकं सटीकम्].**

Folios 1 to 308 (of which folios 1 to 112 contain the text of the five sūtras): 34½ inches long, 2½ inches broad. 8 to 10 lines in a folio. 140 to 150 aksharas in a line. •The “granthâgra” of the text is given

as 1226. Numbered as 183. Folio 112. R. ^{सु} L. ११२. Folio 308.

R. ^{सु} L. १०८. Dated Samvat 1301 = A.D. 1245.

Ends :

कृतिरियं संविप्रमुनिजनप्रधानश्रीजिनेश्वराचार्यचरणकमलचंच-
रीककल्पस्य श्रीमदभयदेवाचार्यस्येति ग्रंथाग्रं ९८० संवत् १३०१
वर्षे फाल्गुणवदि १ शनौ अद्यैव वीजापुरे पंचांगी सूत्रवृत्तिपु-
स्तकं ठ० अरसीहेण लिखितं ॥ उभय ११२८० ॥ संवत् १३०१
वर्षे फाल्गुणवदि १३ शनौ इहैव प्रल्हादनपुरे श्रीनागपुरीय-
आवकेण पोषधशालायां सिद्धांतशास्त्रं पूज्यश्रीदेवेंद्रसूरिश्रीविजय-
चंद्रसूरिउपाध्यायश्रीदेवभद्रगणेशव्याख्यानतः संसारासारतां विचिंत्य
सर्वज्ञोक्तशास्त्रं प्रमाणमिति मनसा विचिंत्य श्रीनागपुरीयवहुडि-
यासंताने सा० आसदेवसुतसाहु नेमडसुतराहुडजयदेव सा० सहदेव-
तत्पुत्र संघ० सा० षेढा संघ० सा० गोसल० राहुडसुत सा० जिणचं-
द्रधरणसरलाहुडदेवचंद्रप्रभृतीनां चतुर्विधसंघपठनार्थं वाचनार्थं आ-
त्मश्रेयोर्थं पंचांगीसूत्रवृत्तिपुस्तकं लिखापितमिति ॥ ६१ ६१

**248. Vritti on the Jnatadharmakathanga, by ABHAYA-
DEVA [ज्ञाताधर्मकथांगस्य वृत्तिः। अभयदेवः.]**

Folios 108 to 208: agreeing in all respects with No. 247. The
“granthâgra” is given as 3800.

249. Yogasastra with Commentary by HEMACHANDRA
[योगशास्त्रं सटीकम्-हेमचन्द्रः].

Folios 1 to 393 : 31½ inches long, 2¼ inches broad. 8 to 10 lines in a folio. 110 to 120 aksharas in a line. Ordinary numerical characters on both sides.

Begins :

॥ अहे ॥

प्रणम्य सिद्धाद्भुतयोगगम्यं...

Ends :

तेन जिनबोधिलाभप्रणयी भव्यो जनो भवेत् ॥

इति परमार्हतश्रीकुमारपालभूपालभुश्रूषित आचार्यहेमचंद्रविरचिते
अध्यात्मोपनिषद्भाषि संजातपट्टबंधे श्रीयोगशास्त्रे स्वोपज्ञं द्वादशप्र-
काशविवरणं ॥ ग्रंथश्लोक १२००० संपूर्ण योगशास्त्रविवरणमिति ॥
मंगलं महाश्रीः ॥ ६९

भृंगीणामिव पक्षपातललितैर्लीलागृहं सुश्रियां •
सुच्छायो विततोतिविस्मयकरः श्रीमालवंशोस्त्यसौ ।
उद्यत्पर्वमनोहरक्षितिधरप्राप्तप्रतिष्ठोदये
यत्र च्छत्रपरंपरा ननु परा दृश्यन्त एवानिशं ॥ १
आसीद्वंशे वरगुणगणे तत्र मुक्तानुकारी
कांत्युल्लासैर्निरुपमतमः साधुवृत्तानुसारी ।
शुद्धध्यानोपचितसुतो देवपूजादिनिष्ठः
श्रेष्ठी श्रेष्ठः सुनयविचर्यैः सातदेवो गरिष्ठः ॥ २
पासिलाख्यः सुतस्तस्मादत्यद्भुतसुवैभवात् ।
सुमनोवर्गमुख्योभूज्जयंत इव वासवात् ॥ ३
अगण्यपुण्यलावण्या तस्य पूनाविनामिका ।
शीतेव रामचंद्रस्य जाता पत्नी पतिव्रता ॥ ४

तौ सर्वदेवसाभाख्यौ तत्कुलव्योममण्डनं ।
 जज्ञाते ज्ञातमाहात्म्यौ चंद्रार्काविव विश्रुतौ ॥ ५
 एतयोः सोहिणिर्भग्नौ भग्नकंदर्पशासना ।
 जिनशासनधरा जज्ञे सदज्ञानांभोजदीर्घिका ॥ ६ *
 भ्रेष्ठिनः सर्वदेवस्य पार्श्वनागः सुतोजनि ।
 लक्ष्मीकुक्षिभवा शांता तस्य त्वामिणिरात्मजा ॥ ७
 जाते सधर्मचारिण्यौ धर्मकर्मातिकर्मठे ।
 साभाकस्य सदा भक्ते वीरीवयजसंज्ञिते ॥ ८
 वीरीकायाः सुते जाते जातिश्लाघ्योपमान्विते ।
 शीताजस्यौ^१ जिनाधीशधर्माराधनतत्परे ॥ ९
 सत्पुत्रस्तत्र शीताया आसदेवाभिधोऽभवत् ।
 ततो भूतौ सुतावाभूशोभनदेवनामकौ ॥ १०
 अभूतां नंदनौ जास्यास्तुबूटडियशोधरौ ।
 जिंदायर्शकुमाराख्यौ बभूवुस्तयोः सुतौ ॥ ११
 वयजाख्यातु तत्पत्नी पंचास्तत्सुतोत्तमात्^२ ।
 कुंतीव पांडवान् पांडुयशःशुभ्रितभूतलान् ॥ १२
 तेषामान्नप्रसादाख्य आद्यो देवधरस्ततः ।
 रामदेवस्ततश्चांडूयशोधवलसंज्ञितौ ॥ १३
 पंचाप्यद्भुतधर्मकर्मनिरताः पंचापि पुण्यांचिताः
 पंचाप्युग्रभवप्रपंचविमुखाः पंचापि सत्यप्रियाः ।
 एते पंचमहाव्रतैकरुचयः पंचापि शुद्धाशयाः
 प्रापुः पंचजनौघमौलितिलका पंचापि कीर्त्ति परां ॥ १४

^१ शीताजस्यौ ?

^२ पंचासूत सुतोत्तमान् ?

अभूदान्नप्रसादस्य सज्जनी वरगेहिनी ।
 ज्ञानविज्ञानयोः पात्रं तनूजः सोहडस्तयोः ॥ १५
 जाया देवधरस्यासीच्छ्रेष्ठिनः श्रेष्ठतानिधेः ।
 सांतूकायाः सुता माहूः शम्भैरवकौमुदी ॥ १६
 आभडो नरसिंहश्च जज्ञिरे सूनवस्तयोः ।
 जगद्देवाख्यलाखाकचाहडाः श्रुतशालिनः ॥ १७
 आद्या प्रियमतिनामा संजाता तदनु कुमरदेवीति ।
 लघ्वी त्वविहवदेवी वधूटिका तस्य विनययुता ॥ १८
 भार्याभूद्रामदेवस्य पदमी नंदनास्त्वमी ।
 शंबो वयरसिंहश्च पुण्यश्च जयतूः सुता ॥ १९

अन्यच्च ।

येन जिग्ये जगद्देवगुरुभक्त्याखिलं भृशं ।
 जगद्देवस्य तस्यासीद्देवाग्लानिकारणं ॥ २०

इतश्चतुर्भिः संबंधः ।

ज्ञात्वा येन लपीयसापि सहसा स्वस्यांतकालं क्षणा-
 दानाट्य व्रतिनः स्वयं तदखिलं कृत्वांत्यकृत्यं स्फुटं ।
 त्यक्त्वा स्नेहमशेषमात्मवदनेनोच्चार्य धर्मव्ययं
 जिग्ये मोहमहामहीपतिरतिप्राज्यप्रभावोप्यसौ ॥ २१
 आबाल्यादपि येन पूर्वविधिना भक्त्यार्चितः श्रीजिन-
 स्तात्पर्यादतिसेवितः १ गुरवोभ्यस्तं च शास्त्रं परं ।
 आत्मीयैर्विनयादिभिर्वरगुणैराचंद्रकालं कलौ
 चंद्रांश्चज्ज्वलकांतकीर्त्तिरतला स्वल्पैर्दिनैरर्जिता ॥ २२

श्रीयोगशास्त्रवृत्तेर्देवधरेणात्मपुत्रसहितेन ।
 निस्संगचित्तमुनिवत्सावद्यारंभरहितेन ॥ २३
 साधुजनजनितोषं निर्दोषं पुस्तकप्रवरमेतत् ।
 तस्यात्मसुतस्य जगद्देवस्य श्रेयसेऽलेखि ॥ २४
 यद्गोपैरकलंकितं गुणगणैर्युक्तं मनोहारिभि-
 र्निर्त्याभ्यासवसेन निर्वृतिकरं दिव्योक्तसाधुक्रियं ।
 श्रीभूपालकुमारपालसहितं श्रीहेमचंद्रप्रभोः
 कर्मव्याधिबिबाधकं विजयतां तद्योगशास्त्रं सदा ॥ २५
 सूर्याचंद्रमसोर्यावद्द्योतयति भुवं रुचः ।
 अत्रांतं पुस्तकं तावत्कोविदैर्वाच्यतामिदं ॥ २६

स्वस्ति श्रीविक्रमनृपतेः संवत् १२५१ वर्षे कार्तिकसुदि १२ शुक्ले
 रेवतीनक्षत्रे सिद्धयोगे महाराजश्रीभीमदेवविजयराज्ये अवनिवनिता-
 प्रशस्तकस्तूरिकातिलकायमानलाटदेशालंकारिणि सकलजनमनोहा-
 रिणि विविधधार्मिकविराजमानदर्भवतीस्थाने श्रीमालवंशीयश्रे-
 सभानंदनेन जगदानंदनेन निर्मलतमसम्यक्कधरेण श्रे० देवधरेण सक-
 लधर्मकर्मावहितेन व० आभडनरसिंहादिसुतसहितेन निजपुत्रजगदेव-
 श्रेयोनिमित्तं श्रीवटपद्रकपुरप्रसिद्धप्रबुद्ध पं० केशवसुत पं० वोस-
 रिहस्तेनाशेषविशेषज्ञानवतश्चमत्कारीदमप्रतिमप्रतापश्रीजिनशासनप्र-
 भावकश्रीकुमारपालभूपालविधायितस्य श्रीहेमचंद्रसूरिरचितस्य श्री-
 योगशास्त्रस्य वृत्तिपुस्तकं लिखितमिति ॥ मंगलं महाश्रीः । शुभं
 भवतु लेखकपाठकवाचकानामिति ॥ ६५

250. Uttaradhyayanāsūtra with the Commentary
 of NEMICHANDRASŪRI [उत्तराध्ययनसूत्रं सटीकम् । टी० नेमिचन्द्रसूरिः].

Folios 1 to 477: 34½ inches long, 2 inches broad. 6 to 10 lines in

a folio. 110 to 115 aksharas in a line. Numbered as 183. Folio

476. R. ^{स्तो}६ L. ४७६. Dated Samvat 1296 = A.D. 1240.

251. Akhyanamaniḥ by AMRADEVASŪRI, with the
Commentary of NEMICHANDRASŪRI [आख्यानमणिकोशः सटीकः ।
मू० नेमिचन्द्रसूरिः । टी० आम्रदेवसूरिः].

Folios 1 to 482 : 34 inches long, 2½ inches broad. 8 to 12 lines
in a folio. 105 to 116 aksharas in a line. Numbered as 183. Folio

482. R. ^{स्तो}७ L. ४८२.
२

Commentary begins :

९० ॥ नमः सर्वज्ञाय ॥

स्वर्चाथभीतघनभूवरसेव्यमूर्ति-

लवण्यधाम बहुवीवरलब्धमध्यः ।

आख्यानकाख्यमणिकोशमहार्थरूपो

जीयाद्युगादिजिननायकनीरनाथः ॥ १

t begins :

नमिऊण जिणं वीरं सुरमहियं केवलपवरवाणिं ।

अस्काणयमणिकोसं भव्वज्जणविबोहयं वोच्छं ॥ १

Book ends :

इति श्रीमदाम्रदेवसूरिविरचितवृत्तावाख्यानकमणिकोशे विवे-
किजनस्वकृतकर्मादयोपनतदुःखादिसहनो नाम एकचत्वारिंशोधि-
कारः समाप्त इति ॥ इदानीं शास्त्रकारः शास्त्रवक्तव्यतामुपसंहरन्
शास्त्रगतपठनादिफलं च दिदर्शयिषुरिदमाह ॥

अस्काणयमणिकोशं एयं जो पढंइ कुणइ जहजोगं ।

देविंदसाधुमहियं अइरा सो लहइ अपवग्गं ।

व्याख्या आख्यानकमणिकोशं...

देवैर्द्रिरिति^१ साध्ववस्थायां निजनामविशेषणं मध्ये विरचितमिति
कृतिरियं सैद्धांतिकशिरोमणिश्रीमन्नेमिचंद्रसूरेरिति आख्यानमणि
कोशवृत्तिः समाप्ता ॥

वृत्तिं विधाय यदिमां महतीं मयाप्तं
पुण्यं पवित्रितजगन्नयचित्तवृत्ति ।
तेनाशु भव्यनिवहो लभतां भवाब्धौ
सद्यानपात्रमिव बंधुरबोधिबीजं ॥
ज्ञानादिरत्नवसतिर्जनमान्यलक्ष्मी-
र्जन्माभ्यभूमिरभितो बहुसत्त्वसेव्यः ।
निर्द्धौतकर्ममलनिर्मलधर्मनीरः
क्षोणीभृदाश्रितगरित्वगभीरमध्यः ॥ १

अच्युतप्रवणो वासो मर्यादानतिवर्त्तकः ।
अस्ति स्वच्छो बृहद्गच्छः श्रीमान्नाथ इवांभसां ॥ २
इति नीरधितुल्यगुणे दद्याद्धापास्तजन्मरुद्गणो^२ ।
क्वचिदतिशूयायिनि समये शिस्ता^३ निशमयत यज्जातं ॥ ३
मुनिविबुधवृतजिनमतमंदरमथिमथ्यमानतन्मध्यात् ।
स्फूर्जन्महाप्रभावः प्रादुरभूद्रम्यरत्नचयः ॥ ४ ॥
तथाहि ।

श्रीदेवसूरिः सुमनःसमृद्धः
समुल्लसत्सत्फलपत्रशाखः ।
कुतोप्यथो आविरभूदमुष्मा-
त्स्वरावगीतोपथि परिजातः ॥ ५

^१ देवैर्द्र इति ?

^२ जन्मरुन्मरणे ?

^३ शिष्टा ?

अनेकविकृतिक्रियाकुटिलकर्मभूषामया-
पहारकरणक्षमः श्रुतिविचारदक्षः शुचिः ।
प्रवृद्धकरुणामृतस्समुदपादि धन्वंतरिः
श्रियां पदमनागसामजितस्सरिरर्यः सतां ॥ ६

रुचिरचरणयोगाद्वर्यैरावतोभू-
दनुपममदवारिप्रोल्लसत्कीर्त्तिघटः ।
प्रकटितसकलागो मोहसैन्याप्रवृद्धौ
विबुधपतिनिषेव्यः श्रीमदानंदसरिः ॥ ७

समुन्नत्याधारः स्वरगलसल्लणधरः^१
^२श्रुतिश्रेयानंशिर्द्विवदपरचिह्नानि नितरां ।
विनिर्यत्सद्धेतौ ^३सुविषमनद्धावादिसमरे
स्फुरत्तेजोदृप्यत्तरलभवनोद्भृत्^४ निरगात् ॥ ८

नेमिचंद्रसरिर्यः कर्त्ता प्रस्तुतप्रकरणस्य ।
सर्वज्ञागमपरमार्थवेदिनामग्रणीः कृतिनां ॥ ९

अन्यां च सुखावगमां यः कृतवानुत्तराध्ययनवृत्तिं ।
लघुवीरचरितमथ रत्नचूडचरितं चतुरमतिः ॥ १०

^१स्वपांडित्यमंडलीकुमुदिनीकांताप्रमोदावहः
सर्वज्ञागमदेशनामृतकरैर्निर्वापयन्मेदिनीं ।
भास्वत्सन्मुनितारकेषु नियतं यन्नायकत्वं दध-
त्स श्रीमानुदियाज^२ यो निजकुलव्योमांगणालंकृतिः ॥ ११

सूरिः श्रीजिनचंद्रश्चंद्रो निःशेषजनमनोदयितः ।
 सौम्यत्वकलावित्त्वप्रभृतिगुणानां स्वकुलभवनं ॥ १२
 तच्छिष्यः प्रथमपदे ^१श्रीपटवानाम्रदेवसूरिरभूत् ।
 अपरोपि तत्कनिष्ठः श्रीमान् श्रीचंद्रसूरिरभूत् ॥ १३
 इतश्च ।

यो मेदपाटाध्युषितोपि धीमान्
 दयाघनो धार्मिकमध्यवर्त्ती ।
 तत्साधुताधर्मकृतामिलाषः
 सुश्रावकत्वं परिपाति सम्यक् ॥ १४

The page containing the next nine verses is much damaged and in parts wholly illegible. The verses refer to a visit to Abu.

श्रीपदसंगतनाम्ना श्रीमज्जिनचंद्रसूरिशिष्येण ।
 रचिताम्रदेवमुनिपेन वृत्तिरेषा स्वबोधेन ॥ १४
 व्याख्याप्रज्ञप्ताविव लब्धवरायामिहापि सदृष्टौ ।
 श्रुतिस्तुखदवर्णरुचिरा विचित्रगमभंगरमणीयाः ॥ १५
 सुव्यक्तमेकचत्वारिंशदनूना भवेयुरधिकाराः ।
 तत्र ^२सतानीचविचारश्रुता अग्न्यवृत्ताश्च ॥ १६
 सत्स्वपि नानारूपेषु पूर्वकविभिर्विशिष्टमतिविभवैः ।
 रचितेषु शास्त्रविवरणकथाप्रबंधेषु सरसेषु ॥ १७
 कीदृगिदं मत्काव्यं तदपि ग्राह्यं कृतप्रचुरकरणैः ^३ ।
 मयि वल्लभमाध्यस्थे माध्यस्थ्यगुणान्वितैः सद्भिः ॥ १८

^१ श्रीपद° ?

^२ सतानीच° ?

^३ कृतप्रचुरकरणैः ?

ढंदोलक्षणविकलं समयोत्तीर्णं च यत्किमपि लिखितं ।

तच्छ्रोध्यं विद्वद्भिः कृतांजलिः प्रार्थये भवतः ॥ २९

अन्यच्च ।

नेमिचंद्रो गुणाकरः^१ पार्श्वदेवनामानः ।

एते त्रयोपि गणयो विपश्चितो मुख्यजिनशिष्याः ॥ ३०

साहाय्यं कृतवन्तो मम लेखने शोधनादिकृत्येषु ।

आधानोद्धरणे च प्रमादविकलाः कलाकुशलाः ॥ ३१

नवत्या युक्तेषु प्रथितयशसो विक्रमनृपा-

च्छतेषु क्रांतेषु त्रिनयनसमानेषु शरदां ।

अजय्ये सौराज्ये जयति जयसिंहस्य नृपते-

रियं स्थानीयेगाढबलकपुरे सिद्धिपदवीं ॥ ३२

श्रेष्ठियशोनागस्यारब्धा वसतावेव स्थितैः सद्भिः ।

वसतां सम्यगवसिता वसतावच्छुभ्रसत्कायां ॥ ३३

भुवनानीव चतुर्दश धातुर्ममरस्य^२ वर्णपदभाजि ।

अक्षरगणनाद्वाधाजातानुष्टुप्सहस्राणि ॥ ३४

मानसगर्भे स्थितो लक्षणयुगयं सपादनवमासैः ।

आख्यानकर्मणिकोशः सुतमव^३ समपादि सद्बुद्धि^४ ॥ ३५

यावच्च ॥ ३७ ॥

इति श्रीमदाम्रदेवसूरिविरचितवृत्तावाख्यानकर्मणिकोशवृत्तिः स-
माप्तेति ॥

प्राग्वाटवंशतिलको...

१४ ॥ मगलं महाश्रीः ॥

252. Tattvarthatika by SIDDHASENAGANI [तत्त्वार्थटीका । सिद्धसेनगणिः].

Folios 1 to 380 : 26½ inches long, 2 inches broad. 12 to 16 lines in a folio. 140 to 150 aksharas in a line. Numbered as 183. Folio

61. R. ^{स्तु} L. ६१. Folio 107. R. ^{स्तु} L. १०७. Folio 339. R. ^{स्तु} L. ३३९.

Folio 343. R. ^{स्तु} L. ३४३. Folio 349. R. ^{स्तु} L. ३४९.

Begins :

॥ ॐ नमः सिद्धेभ्यः ॥

वीरं प्रणम्य सर्वज्ञं तत्त्वार्थस्य विधीयते ।

टीका संक्षेपतः स्पष्टा मंदबुद्धिविवोधिनी ॥ १

सम्यग्दर्शित्वप्रवचनमधिगम्य कालसंहननश्रद्धामुरादेः^१ परिहाणिमवलोक्य सत्त्वानुकंपया समासतो मोक्षमार्गमुपदेष्टुकाम आचार्य इदमाह ॥

सम्यग्दर्शनशुद्धं यो ज्ञानं विरतिमेव चाप्नोति ।

अत्र सम्यग्दर्शनशुद्धमिति कतरो विग्रह आस्थीयते यदि तावत्सम्यग्दर्शनेन शुद्धमिति करोति करणे तृतीया परश्वादीनामिव प्राङ्निवृत्तिर्वक्तव्या उत कर्त्तरि तदा दर्शनज्ञानयोरभेदात्मनो य आप्नोतीत्ययुक्तं...

Folio 61 :

इति भाष्यानुसारिण्यां तत्त्वार्थटीकायां प्रथमोऽध्यायः समाप्तः ॥

Folio 107 :

भाष्यानुसारिण्यां तत्त्वार्थटीकायां द्वितीयोऽध्यायः ॥

^१ श्रद्धामुरादेः ?

Folio 339:

संप्रति वाचको निजाचार्यान्वयं द्विप्रकारमप्यावेदयते । तत्रार्थं प्र-
 ब्राजकान्वयः । शिवश्रीर्नाम वाचकः पितामहः संग्रहकारस्य ।
 तस्य शिष्योऽप्येष नंदिक्षमणस्तस्यायं संग्रहकारकः शिष्यः । संप्रति
 वाचनाचार्यान्वयो मुंडपादो नाम महावाचकक्षमणः सोस्य पितामहः
 संग्रहकारस्य । तस्य शिष्यो मूलनामा वाचकस्तस्यायं संग्रहकारकः
 शिष्यः । संप्रत्यात्मीयजन्मान्वयस्थानमात्रेष्टे । न्यग्रोधिका नाम
 ग्रामस्तत्र जातेन पाटलिपुत्रे कुसुमपुरनाम्नि विरहता कौभीषणिनेति
 गोत्राव्धानं स्वातितनयेनेति पितुराख्यानं चाप्सीसुतेनेति गोत्रेण नाम्ना
 उमेति मातुराख्यानं संप्रदायाविच्छेदेनायातमर्हद्वचनं सम्यगवधार्य शा-
 रीरैर्मानसैश्च दुःखैरात्तं दुरागमैरैहिकसुखोपदेशप्रायैस्त्रयैः प्रभूति-
 भिः प्रमाणविघट्टनायामक्षमैर्विहतमुपहतविज्ञानमवलोक्य लोकमुच्चैर्ना-
 गरवाचकेनेति स्वशाखासूचकं तत्त्वार्थाधिगमाख्यं शास्त्रं भव्यसत्त्वा-
 नुकंपया विरचितं स्फुटार्थमुमास्वातिनेति । तदेतच्छास्त्रं जीवादितत्त्वा-
 धिगमार्थं यो बभोत्स्यते सूत्रतोर्यतश्चानुष्टास्यति तत्रोक्तं सोव्याबाधसु-
 खलक्षणमनंतमनुपमं परमार्थं मोक्षमचिरेण प्राप्स्यतीति ॥

आसीद्दिनगणी क्षमाश्रमणतां प्रापत्क्रमेणैव यो
 विद्वत्सु प्रतिभागुणेन जयिना प्रख्यातकीर्त्तिर्भृशं ।

बोढा शीलभरस्य सच्छ्रुतनिधिर्मोक्षार्थिनामग्रणी-
 र्ज्ज्वालामलमुच्चकैर्निजतपस्तेजोभिरव्याहतं ॥ १

यत्र स्थितं प्रवचनं पुस्तकनिरपेक्षमक्षतं विमलं ।

शिष्यगणसंप्रदेयं जिनेन्द्रवक्त्राद्विनिष्क्रांतं ॥ २

तस्याभूत्परवादिनिर्जयपटुः संहिं दधच्छ्रुतां

नाम्ना व्यज्यत सिंहसूर इति च ज्ञाताखिलार्थागमः ।

शिष्यः शिष्टजनप्रियः प्रियहितव्याहारचेष्टाभया-
 ङ्गव्यानां शरणं भवौघपतनक्लेशार्दितानां भुवि ॥ ३
 निर्द्वैततमःसंहतिरखंडमंडलशशांकसच्छाया ।
 अद्यापि यस्य कीर्त्तिभ्रमति दिगंतानविभ्रान्ता ॥ ४
 शिष्यस्तस्य बभूव राजतशिरोरत्नप्रभाजालक-
 व्यासंगच्छुरितस्फुरन्नखमणिप्रोङ्गासिपादद्वयः ।
 भास्वामीति विजित्य मामजगृहे यस्तेजसां संपदा
 भास्वंतं भवनिर्जयोद्यतमतिर्विद्वज्जनाप्रेसरः ॥ ५
 क्षमया युक्तोतुलया समस्तशास्त्रार्थविन्महाश्रमणः ।
 गच्छाधिपगुणयोगाङ्गणाधिपत्यं चकारार्थं ॥ ६
 तत्पादरजोऽवयवः स्वल्पागमशेमुषीकबहुजाद्यः ।
 तत्त्वार्थशास्त्रटीकामिमां व्यधात्सिद्धसेनगणिः ॥ ७
 अष्टादशसहस्राणि द्वे शते च तथापरे ।
 अशीतिरधिका द्वाभ्यां टीकायाः - - संग्रहः ॥ ८
 ग्रंथाय १८२८२ तत्त्वार्थटीका समाप्ता ॥

Then begins the Mûlasûtra :

६० सिद्धिः ॥ ॐ नमो वीतरागाय ॥
 मोक्षमार्गस्य नेतारं भेत्तारं कर्मभूभृतां ।
 ज्ञातारं विश्वतत्त्वानां वंदे तद्गुणलब्धये ॥ १
 सम्यग्दर्शनज्ञानचारित्राणि मोक्षमार्गः ॥ १
 तत्त्वार्थश्रद्धानं सम्यग्दर्शनं ॥ २
 तन्निसर्गादधिगमाद्वा ॥ ३
 जीवाजीवाश्रवबंधसंवरनिर्जरामोक्षास्तत्त्वं ॥ ४

नामस्थापनाद्रव्यभावतस्तज्यासः ॥ ९ . . .

इति तत्त्वार्थाधिगमे मोक्षशास्त्रे प्रथमोऽध्यायः ॥

Mûlasûtra ends folio 343 :

इति तत्त्वार्थाधिगमे मोक्षशास्त्रे दशमोऽध्यायः ॥

Then begins the Mûlasûtrabhâshya :

॥ ६० ॥ ॐ नमः सिद्धेभ्यः ॥

सम्यग्दर्शनशुद्धं यो ज्ञानं विरतिमेव चाप्नोति ।

दुःखनिमित्तमपीदं तेन सुलब्धं भवति जन्म ॥ १ ॥ . . .

Folio 349 :

तत्त्वार्थाधिगमे भाष्यतः प्रथमोऽध्यायः समाप्तः ॥

Ends :

तत्त्वार्थाधिगमे जिनप्रवचनसंग्रहे भाष्यतः दशमोऽध्यायः समाप्तः ॥

संवत् १४४९ वर्षे आश्विनशुदि ४ गुरौ अद्येह स्तंभतीर्थे - - - - -

253. Commentary, called Subodha on the Uttara-dhyayana by NEMICHANDRA [उत्तराध्ययनस्य टीका].

Folios 1 to 413; 33 inches long, 2½ inches broad. 8 to 12 lines in a folio. 120 to 135 aksharas in a line. Numbered as 183. Folio

413. R. ^{स्तो} ६६ L. ४१३. Dated Samvat 1380 = A.D. 1324.

Begins :

॥ ॐ नमो जिनशासनाय ॥

प्रणम्य विघ्नसंघातघातिनस्तीर्थनायकान् ॥ . . .

Ends :

इत्येवमादिसकलं साढाकस्य कुटुंबकम् ॥ २७ ॥

इत्यथ ।

श्रीमान्सच्चगृहं गभीरिमनिधिर्निःशेषभूभूषणै-
 र्व्याकीर्णः भुचिसाधुरत्ननिकरैः पाटीनपीठान्वितः ।
 संसेव्यः सुमनोभिरक्षयगुणज्ञानामृतोत्कंठितै-
 र्नेद्याह्वरमपारसंवरवरः श्रीचंद्रगच्छार्णवः ॥ १ ॥
 आद्यः श्रीनक्षत्रसूरिः समजनि जनिताशेषदोषप्रमोषः
 सद्वादीर्द्रैरजय्यो गुरुरमितयशोवादिसूरिस्ततश्च ।
 सूरिः श्रीसर्वदेवस्तदनु समभवद्वादिवृद्धैकवंधः
 श्रीमान्प्रद्युम्नसूरिः सकलकलिमलक्षालने वारिपूरः ॥ २

इत्येवमादिप्रमुखेषु सूरि-
 वर्येषु गच्छत्सु कथावशेषं ।
 भद्रेश्वरः सूरिरजायतास्मि-
 न्मुनीश्वरस्तारितभव्यलोकः ॥ ३

तच्छिष्योप्यथ चंद्रगच्छतिलकः श्रीदेवभद्राभिधः
 सूरिर्भूरिगुणालयः सुविहितश्रेणीधुरीणोभवत् ।
 भक्तेन बभार मारविजयी आमण्यभारं पृथग्
 भागीकृत्य सुदुर्वहं स्ववपुषा सैकादशांगेन यः ॥ ४
 श्रीसिद्धसेनसूरिस्तत्पट्टविशेषको जयति यस्य ।
 कलिकोपमानसहिता दशनावलिरेव न तपःश्रीः ॥ ५

जिग्ये देवगुरुर्येन विद्यया निरवद्यया ।
 आचार्यवर्यः समभूद्यशोदेवगुरुस्ततः ॥ ६
 अदृष्टदोषस्तमसां निहंता
 भरविंदप्रबोधहेतुः^१ ।

ततो विवस्वानिव मानदेवः

सूरिर्यशःपूरितदिग्वितानः ॥ ७ ॥

ततोभूच्चारुचारित्रचर्यामर्यादयांबुधिः ।

श्रीमद्रत्नप्रभाचार्यो धुर्यो माधुर्यशालिनां ॥ ८

तत्पादांभोजभृङ्गः प्रवरगुणयुतः सर्वसिद्धांतवेत्ता

ज्ञानादिश्रीनिवासः स्मरकरिदमने सिंहपोतः सतेजाः ।

मायाद्यैर्दोषजालैः प्रवरहितवपुः शर्करामिष्टवाक्य-

न्यासः श्रेयः शिवश्रीं दिशतु भुवि सदा सूरिदेवप्रभोथ ॥ ९

व्याख्यास्यतस्तस्य गुरोर्मुखाब्जा-

द्येनागमं संसदि साधुवृत्तः ।

कुटुंबयुक्तः कटुको महात्मा

शुश्राव सिद्धांतरहस्यमेतत् ॥ १०

चक्रे मुक्तिवधूः स्वहस्तकलिता त्रैलोक्यलक्ष्मीरपि

स्वायत्ता विदधे च दुर्गतिगतिस्तेनैव रुद्धात्मनः ।

येन स्वं भुजपंजरार्जितमिदं वित्तं गुरोराज्ञया

सिद्धांताद्भुतपुस्तकस्य लिखने साफल्यमारोपितं ॥ ११

इत्याकर्ण्य वचःसुधाकवलितं वक्त्रांबुजात्सद्गुरोः

साधुः साधितमुक्तिमार्गमतिकः सद्भावनाभावितः ।

वर्षे सिद्धिवियत्कृशानुविधुभिः संख्याकृते श्रेयसे

पित्रोः सुंदरमुत्तराध्ययनकं ग्रंथं मुदालील्लिखत् ॥ १२

न केवलं पुस्तकमेकमेव

विलेखयामास गुरोर्भणित्या ।

निवेशयामास गुरोः पदे च

रत्नाकरं सूरिवरं गुरुं यः ॥ १३

नक्षत्राक्षतपूरितं...

मंगलमस्तु ॥ प्रशस्तिरियं कृता लिखिता च श्रीरत्नाकरसूरिभिः ।

मंगलमस्तु श्रीभ्रमणसंघस्य ॥

254. *Upadesamala with Commentary*, by HEMACHANDRA [उपदेशमाला सटीका । हेमचंद्रः].

Folios 1 to 413 : 32½ inches long, 2 inches broad. 6 to 10 lines in a folio. 120 to 130 aksharas in a line.

Commentary begins :

ॐ नमो जिनाय ॥

येन प्रबोधवरनिर्मितवाग्बरचा...

Text begins :

सिद्धमकम्ममविग्गह...

255. *Acharangasutra with its Nir yukti* [आचारंगसूत्रस्य निर्युक्तिश्च].

Folios 1 to 92 : 33½ inches long, 2½ inches broad. 8 to 10 lines in a folio. 120 to 130 aksharas in a line. The "granthâgra" is given as 2644. Numbered as 183. Folio 80. R. ५ L. ८०. Folio 92.

R. ६३ L. ९२.

Nir yukti begins :

वंदितु सव्वसिद्धे जिणे य अणुउरादायएसव्वे ।

आयारस्स भगवउ निजुत्तिं कित्तइस्सामि ॥ १

आयारस्स भगवउ चउत्थमूला एस निजुत्ती ।

Nir yukti ends :

पंचमचूलनिसीहं तस्स य उवारीं भणीहामि ॥३६३॥ गाथा ॥

आयारंगनिज्जुत्ती समत्ता ॥ शुभं भवतु ॥

256. *Commentary on the Acharangasutra* by ŚĪLÂNGASŪRI [आचारंगसूत्रस्य टीका । शीलंगसूरिः].

Folios 1 to 369 : agreeing in all respects with 255. Folio 369.

R. स्ता
५ L. ३६९.
३

Ends :

१२००० शकनृपकालातीतसंवत्सरशतेषु सप्रष्ट चतुरशीत्य-
धिकेषु वैशाखपंचम्यां अक्षरटीका दृढेति ॥

शीलाचार्येण कृतांगनूतायां स्थितेन टीकैषा ।

सम्यगुपयुज्य शोध्या मात्सर्यविनाकृतैरार्यैः ॥२॥ इति भद्रं ॥

संवत् १३२७ वर्षे पौषशुदि १० भौमे आचारांगपुस्तकं ठ०विक्र-
मसिंहेन लिखितमिदमिति ॥ ॥ मंगलमस्तु ॥

257. *Amamasvamicharitra* by MUNIRATNASŪRI [अमम-
स्वामिचरित्रम् । मुनिरत्नसूरिः.]

Folios 1 to 282 : 30½ inches long, 2¼ inches broad. 10 to 12 lines
in a folio. 115 to 128 aksharas in a line. Numbered as 183. Folio

282. R. सु. २ L. २८२.

Begins :

॥ ५० ॥ अर्हं ॥

भव्यांबुजन्मनां गोभिर्बोधलक्ष्मीप्रदाः सदा ।

सर्वक्षेत्रेषु युगपज्जिनादित्याः पुनंतु वः ॥ १...

स्तौमि श्रीगौतमादींस्तानेकादशमहाकवीन् ।

यैरपूरि द्वादशांगैः समस्या त्रिपदी गुरोः ॥ १३

शय्यंभवोस्तु वो भूत्यै चक्रे सर्वांगमूर्तिभृत् ।

येनादुःप्रसभाचार्यकालिकं दशकालिकं ॥ १४

श्रीभद्रबाहुर्वः प्रीत्यै सूरिः शौरिरिवास्तु सः ।

यस्माद्दशानां जन्मासीच्चिर्युक्तीनामृचामिव ॥ १५

वाक्यैर्विशेषातिशयैर्विश्वसंदेहहारिभिः ।
जिनमुद्रं जिनभद्रं किं क्षमाभ्रमणं स्तुवे ॥ १६
उमास्वातेर्वाचकस्य वाचः कस्य न चेतसि ।
ध्वनंत्यद्यापि घंटावत्तारटंकारखुंदराः ॥ १७
उदितोर्हन्मतव्योमि सिद्धसेनदिवाकरः ।
चित्रं गोभिः क्षितौ जह्रे कविराजबुधप्रभाः ॥ १८
स्तौमि श्रीहरिभद्रं तं येनार्हद्भीर्महत्तरा ।
चतुर्दशप्रकरणशत्यागोप्यत मातृवत् ॥ १९
व्योमश्च भद्रकीर्त्तेश्च प्रेखत्तारागणस्य कः ।
बहुधामराजमित्रराद्धस्यावैतु वैभवं ॥ २०
अद्याप्युपमितिग्रंथच्छलाद्यज्जयडिडिमः ।
विश्वे धुनत्यसौ जीयात्सिद्धर्षिः कविकुंजरः ॥ २१
पालित्सुहृदः स श्रीमानपूर्वः श्रुतसागरः ।
यस्मात्तरंगवत्याख्यं कथाश्रोतो विनिर्ययौ ॥ २२
मानतुंगदेवभद्रसूरी स्तुत्यौ मरालवत् ।
ऊषतुर्मानसे यौ श्रीशातवाहनभोजयोः ॥ २३
गुरुर्गुर्जरराजस्य चातुर्विद्यैकसृष्टिकृत् ।
त्रिषष्टिनरसद्वृत्तकविर्वाचां न गोचरः ॥ २४
गोभिर्दर्शनशुद्धिं यः कषायस्वादुमिर्व्यधात् ।
सोपूर्वाभ्युदयः श्रीमान्नांदाच्चंद्रप्रभः प्रभुः ॥ २५
चैत्रवद्धनपालो न कस्य राजप्रियः प्रियः ।
सकर्णाभरणं यस्माज्जज्ञे तिलकर्मजरी ॥ २६

जयंतु सूरयोन्येपि येषां वाग्ब्रह्मवैभवं ।
 ग्रंथसृष्टौ महाकाव्यसर्गेषु च नवं नवं ॥ २७
 वंद्यास्ते रामवत्संतो यैर्व्यस्तस्वरदूषणैः ।
 क्रियते विबुधैः सेव्यो निष्कलंकाकृतिः कविः ॥ २८
 नरोत्तमः स वैकुण्ठः पुरारातिश्च शंकरः ।
 धाता पद्मासनस्तत्स्यात्समानः केन सज्जनः ॥ २९
 वृत्तरभ्येण पीयूषवर्षिणा सत्कलावता ।
 नैदुनापि समः साधुः कालकूलसज्जन्मना ॥ ३०
 अनेकपस्य भद्रस्य गर्जतश्च स्थिरैः पदैः ।
 साधोः कुर्यात्स्रुवंशस्य किं श्वेव पिशुनो भषन् ॥ ३१
 कवेर्यशःशरीरे यः काव्ये दोषं कुदृष्टिजं ।
 हति स्यादहितः क्षुद्रः स मणीर्बिदुवत्कथं ॥ ३२
 परस्यासाधुशब्दं यो द्विधादाय निजं पुनः ।
 साधुशब्दं द्विधादत्ते स दुर्वाच्यः कथं जनः ॥ ३३
 विदुषां सत्कवियाममार्गे प्रस्थितिकारिणां ।
 कुर्वन्वामः स्वरैरर्थलाभं शस्यः स्वरः खलः ॥ ३४
 रसोचितपदन्यासे प्रबंधे खलखेलितं ।
 व्यर्थं वदयात्मनीव स्यात्कामिनीकिलिकितं ॥ ३५
 छकुमारपदा स्फारवृत्ता विजयतां परं ।
 रीतिः कवीनी वैदर्भी न लसद्विग्रहाभ्रया ॥ ३६
 शुक्लपक्ष इवारोहत्सुधाकरकलः शुभैः ।
 सत्कविः स्यात्तदन्यस्तु कृष्णपक्ष इवाशुभैः ॥ ३७

शुद्धा कर्पूरवत्सद्भिरंतर्भावेन गृह्यते ।
 मृगनाभिरिवाशुद्धालीकेन तु कवेः कृतिः ॥ ३८
 प्रतिमेव नवा कृमिः प्रतिष्ठामेति स्मृभिः ।
 विश्वैस्तेजःपुनर्भावव्यजितां रंगनायकैः ॥ ३९
 शुद्धा प्रबुद्धा सामोदा नंदतात्सुमनस्तुतिः ।
 या सभामूषणं मालावृत्तिश्चित्रं तु संमुखी ॥ ४०
 रसं विपच्य रुच्यं ये वाक्ये भूते च तन्वते ।
 प्रवर्द्धतां चिरं श्रोतृजना ग्रीष्मदिनाश्च ते ॥ ४१
 सभामलंकरोत्येकश्चिद्रूपो लक्षितः^१ परैः ।
 अंतरात्मेव मध्यस्थः कलापात्रं तनूमिव ॥ ४२
 परिभ्रमविदो वाक्यै रज्यंतेनर्थकैरपि ।
^२विभ्रेत्साः किं न तुष्यंति शकलैर्जिर्णिवाससः ॥ ४३
 येषां प्रसत्तिर्व्युत्पत्तिरोजःकांतिसमाधयः ।
 श्रोतारः कवितारश्च युज्येरन्सुकृतैरिमे ॥ ४४
 रसोत्कर्षप्रवर्द्धिष्णुसुपर्वोह्लासिवैभवा ।
 नद्यादपास्तसंभेदाः^३ स्वर्द्धुनीव सभा चिरं ॥ ४५
 रत्नकंकणवद्देव्या ब्राह्म्या ग्रंथकृतः क्षितौ ।
 नंदंतु यत्कृतौ लोकोत्तरं शब्दार्थगौरवं ॥ ४६
 तेषां प्रबन्धैर्माणिक्यैरिव बह्वर्थबंधुरैः ।
 सुहृदां कर्णपूरेषु निर्मितेषु पुरा भृशं ॥ ४७
 अल्पार्थापि स्फुटामोदा जातिस्रगिव निर्मला ।
 कंठालंकृतिमातन्वत्येषा मान्यास्तु मत्कृतिः ॥ ४८

सेविताः प्रागवस्थास्तु फलंति स्वामिनोधिकं ।
 पदारूढाः प्रणयिनां द्विजातेर्ब्रह्मदत्तवत् ॥ ४९
 ध्यात्वेति भाविनोप्येतदममस्वामिनः प्रभोः ।
 चरित्रोत्कीर्त्तनव्याजान्मयोपास्या विधीयते ॥ ५०
 आतरौ प्रथमे जन्मन्यभूतां कुलपुत्रकौ ।
 द्वितीये राजललितगदत्तौ वणिक्सुतौ ॥ ५१
 तार्त्तीयके सुरौ तुर्ये रामकृष्णौ यदूह्यौ ।
 पंचमे बालुकाजन्मा कनीयानभवत्तयोः ॥ ५२
 संपूर्णसप्तवार्युस्तदुद्धृत्तौ नृपान्वये ।
 षष्ठे भविष्यति श्रीमानममो द्वादशो जिनः ॥ ५३
 ब्रह्मलोके सुरो भूत्वा रामस्तीर्थेस्य सेत्स्यति ।
 संक्षेपोयं चरित्रस्य विस्तरस्त्वेष वर्ण्यते ॥ ५४
 चतुर्भिः कलापकं ॥

Ends :

४० ॥ इत्याचार्यश्रीमुनिरत्नविरचिते महाकाव्ये श्रीअममस्वामि-
 चरिते भाविश्रीअममस्वामिसंवादिसंख्यानिर्वाणमहोत्सवतद्भातृबलदेव-
 जीवनिर्वाणतत्समयभाविविष्णुबलदेवस्वरूपवर्णनो विंशः सर्गः ॥ ६९
 संपूर्णं चेदं श्रीअममस्वामिचरित्रं नव्यं महाकाव्यं ॥ अंथाग्रं १५१
 अपूर्वा यस्य पूर्वयं चतुर्वर्णमनोहरा ।
 चकास्ति क्षमा शिलापट्टे श्रीवीरः सोस्तु वः श्रिये ॥ १
 जयतात्तत्पंचमगणनायकसंताननंदनप्रभवात् ।
 कोटिकगणकल्पद्रोः प्रसृता श्रीवज्रमुनिशाखा ॥ २
 अतुच्छः पुष्पगच्छश्रीश्वंभ्रगच्छस्तदुद्भवः ।
 नंद्यात्सौरभ्यसंलुभ्यत्साधुरोऽलंबचुंबितः ॥ ३

श्रीमांश्चंद्रप्रभः सूरिस्तस्माद्वाङ्मैरिवोदगात् ।
चक्रे कलाभिर्यः पूर्णः पूर्णिमां प्रकटां जने ॥ ४
सूरिः श्रीधर्मघोषोभूत्तत्पट्टे देवताकृतिः ।
सिद्धराजस्तुतः कर्त्ता स्वमूर्त्तैः सूरिविंशतेः ॥ ५

निष्ठामतीतविषयामपि वर्तमाने
व्युत्पादयन्विरचयन्गुणवत्सुवृद्धिं ।
सूत्रार्थयुक्तिकलनासु विशुद्धबुद्धि-
र्यः शब्दसिद्धिमकरोदपरप्रकारां ॥ ६
तेन स्वगच्छे प्राधान्यं दत्वाचार्यपदे स्वयं ।
प्रतिष्ठितः श्रीसमुद्रघोषसूरिरजायत ॥ ७

यो मालवोपात्तविशिष्टतर्क-
विद्यानवद्योपशमप्रधानः ।
विद्वज्जनालिश्रितपादपद्मः
केषां न विद्यागुरुतामधत्त ॥ ८
धारायां ^१नरघर्मदेवनृपतिं श्रीगोहृदक्षमापतिं
श्रीमत्सिद्धपतिं च गुर्जरपुरे विद्वज्जने साक्षिणि ।
स्वैर्यो रंजयति स्म सद्गुणगणैर्विद्यामविद्याशयो
लब्धीः प्राक्तनगौतमादिगणभृत्संवादिनीर्द्धारयन् ॥ ९
मुख्यस्तदीयशिष्येषु कवीद्वेषु बुधेषु च ।
सूरिः सूरप्रभः श्रीमानवंतीख्यातसद्गुणः ॥ १०

दुर्वादिकैरवकुले ददतास्यमुद्रा-
मन्वर्थतां गमयता निजमत्र नाम ।

गोभिर्न भव्यकमलाकर एव बोधं
सच्चक्रपर्वदपि हर्षमलंभि येन ॥ ११

अथापरः श्रीमुनिरत्नसूरि-
नामा निकामाद्भुतमूर्त्तिकीर्त्तिः ।
कैः पौनरुक्त्येन न यद्गुणौघः
श्लाघाचलन्मौलिभिरभ्यवर्णि ॥ १२

सिद्धांतसाहित्यपदप्रमाण-
स्कंधत्रयज्योतिषशास्त्ररूपान् ।
सप्तापि वार्द्धान्भजतो यदीये
स्पर्द्धानुबंधादिव बुद्धिकीर्त्ति ॥ १३

तार्त्तीयिकः श्रीतिलकचंद्रसूरिरजायत ।
सूरिस्तिलकयामास नभो यद्बुद्धिर्निर्जितः ॥ १४
पट्टे स्वे जिनसिंहसूरिसुगुरुं सूरप्रभस्य प्रभोः
पट्टे किं च जिनेश्वराभिधगुरुं संस्थाप्य मध्ये तयोः ।
आसीनो मुनिरत्नसूरिगणभूद्रेजे जगन्नदिनो-

इतश्च ।

वाराहीं नगरीं तनूमिव शुचिर्मुक्तोपमो भूषयन्
श्रीश्रीमालकुले यशोधवल इत्यासीत्स कोशाधिपः ।
निश्छिद्रोपि गुणान्वितस्ततलसत्तेजाः सुवृत्ताग्रणी-
र्यश्चौलुक्यपुरात्रियो विहितवान्सीमंतशृंगारणं ॥ १६
तत्सन्नुर्धिषणानिरस्तधिषणारंभोस्ति दंभोज्झित-
ल्लेविशो विदुषां स्थितो धुरि जगद्देवो नृदेवार्चितः ।

बालत्वे स्वकवित्वरंजितहृदः श्रीहेमसूरेमुखो-
 द्वेतीयीकमवाप बालकविरित्युद्दामसन्नाम यः ॥ १७
 प्राक् चक्रे किल धर्मघोषगणभृद्धान् षोडश श्रावकान्
 गच्छे स्वे व्रतिनां जिनागमविधिं व्यालुपतां शासकान् ।
 धर्मस्थीयविशारदो नयपटुर्विद्याधिपारंगम-
 स्तेष्वप्येष यथावशेषविबुधानुलङ्घ्य वाग्मुख्यतां ॥ १८
 यत्प्रश्नाशंकया शंके सरस्वत्यपि पुस्तकं ।
 हस्ते यत्सर्वदा धत्ते तत्सूरीणां कथैव का ॥ १९
 आचार्याः कति माम^१ नामरगुरुस्पर्द्धिष्णवः प्रज्ञया
 विद्यन्ते प्रभुधर्मघोषगणभृद्गच्छे गुणैरुत्त्वणैः ।
 किं तु^२ श्रीमुनिरत्नसुगुरोर्वृत्तैरुदात्तैर्द्विधा
 चेतः केतकसौरभैश्चमरवद्यस्याध्यवास्यद्भुतं ॥ २०
 श्रीरुद्रस्य कुमारभूपतिमहामौहूर्त्तिकस्यात्मजो
 मंत्री निर्णय इत्युदात्तचरितो विप्रोपि सुभ्राद्धवत् ।
 भट्टः सूदनसंज्ञितश्च सुगुरोस्तस्यैव बोधाद्यधा-
 त्सार्द्धं येन जिनेन्द्रशासनघनोन्नत्यं धनस्य व्ययात् ॥ २१
 मन्त्रिणा बालकविना विद्वज्जनसभे स्थितः ।
 प्रार्थयत श्रीमुनिरत्नसूरिस्तेनान्यदा मुदा ॥ २२
 चतुर्भिः कलापकं ।
 विद्यावल्लिफलं कवित्वमथ यद्वच्छृत्वमाहुर्बुधाः
 पार्षदैर्नरवर्मदेवनृपतेः श्रीउज्जयिन्यां पुरि ।
 तद्विद्याशिववादिनः किल महाकालाग्रतो निर्जये
 यौष्माकं गुरुसाक्षिकं परिमलाद्भुष्टैर्मुहुस्तुष्टुवे ॥ २३

^१ नाम ?^२ श्रीमुनिरत्नसूरिः ?

श्रीनेमिना यदकुलाधिपतिर्मुकुन्दो
 भावी जिनोस्ति कथितोममसंज्ञया यः ।
 कृत्वा नवं चरितमस्य सदस्यसाक्ष्यं
 व्याख्याय तत्फलयुगं मम दत्त पूज्याः ॥ २४
 युगम् ।

इत्यर्थितो मंत्रिवरेण भक्त्या
 तेनाममस्वामिजिनेश्वरस्य ।
 भविष्यतश्चारुसैः पवित्रं
 संपल्लताचैत्रसमं चरित्रं ॥ २५
 समुद्रसुरेश्वरगैकरेणुः
 समग्रविद्यासरसीकरेणुः ।
 स्वान्योपकृत्य^१ श्रुतरत्नभूरि-
 र्विनिर्मेमे श्रीमुनिरत्नसूरिः ॥ २६
 युगम् ।

स्वयं भगवता तेन जैनान्विद्वज्जनान्प्रति ।
 अभ्यर्थनेयं विदधते विबुधेश्वरचित्रकृत् ॥ २७
 विद्वांसः सकलश्रुतार्णवनवागस्त्याः स्वमध्यस्थिताः
 प्रख्याताः सुहृदः परिश्रमविदो युष्मास्तु बद्धांजलिः ।
 यद्विद्यासु^२ विभद्धमागमगमासिद्धं निबद्धं मया
 ग्रंथैस्मिंस्तदिदं विशोध्यमधिकं कृत्वा प्रसन्नं मनः ॥ २८
 गूर्जरवंशोद्योतनपुत्रोदयराजमंत्रितनुजन्मना^३ ।
 विद्वान्सागरचन्द्रः प्रथमादर्शो लिलेखास्य ॥ २९

एतद्विक्रमतो द्विपञ्चदिनकृद्द्वर्षे कृतं पत्तने
 सम्यक्शोधितवान्नृपाक्षपटलाध्यक्षः कुमारः कविः ।
 सद्द्वैयाकरणाग्रणीर्विधिरुचिः श्रीपूर्णपालो यशः-
 पालो बालकविस्तथा मणमहानंदौ च सभ्याग्रिमौ ॥ ३०

¹श्रीशान्तिर्मुनिरत्नसूरिगुरुन्व्याख्यापयन्मंदिरं
 तस्मिन्नेव पुरे महार्द्धिकसभे संलेख्य तत्पुस्तके ।
 मंत्री बालकविर्विधाप्य च धनैरर्थव्ययैरुत्सवा-
 न्श्रीतः कौतुकमार्जयज्जयमयं कल्याणकोटिश्रियः ॥ ३१

यावत्तीर्थेशकीर्त्तौस्त्रिभुवनभवनोत्संगरंगे नटंत्याः
 सर्वाशादेवतास्ताः सलिलनिधिमहामर्दलान्वादयंति ।
 व्योमश्रीश्वार्कचंद्रौ कलयति सततं तालवत्तावदेष
 ग्रंथः प्राबोधिकश्रीर्जनयतु कृतिनां मंगलान्युज्ज्वलानि ॥ ३२

मंत्री बालकविः सदा नवसुतानंदी चिरं नंदता-
 हेषानुच्चपदस्थितो हरति यो लभेषु दत्ते श्रियं ।
 चित्रं साभ्युदयो जयोत्सवकरो यत्संमुखो यत्पुन-
 खेधा श्रीमुनिरत्नसूरिखुरौ लीनस्तदत्यद्भुतं ॥ ३३

विद्यासु यः श्रीमुनिरत्नसूरि-
 गुरुप्रसादेन मनागधीती ।
 स निर्ममे सूरिषु लब्धरेखः
 प्रशस्तिमेतां जिनसिंहसूरिः ॥ ३४

इति प्रशस्तिः ॥ ॥ मंगलं महाश्रीः ॥ ॥

¹ मुनिरत्नसूरिसुगुरुन्?

258. Commentary on the Sthananga by ABHAYA-DEVA [स्थानांगदीका । अभयदेवः].

Folios 1 to 320 : 32½ inches long, 2 inches broad. 8 to 10 lines in a folio. 146 to 158 aksharas in a line. The "granthâgra" is given as 14,250.

259. Commentary on the Prajnapanasutra by MALAYAGIRI [प्रज्ञापनासूत्रदीका । मलयगिरिः].

Folios 1 to 357 : 35½ inches long, 2½ inches broad. 10 to 12 lines in a folio. 138 to 150 aksharas in a line. Numbered as 183. Folio

357. R. सु १ L. ३५७. Dated Samvat 1387 = A.D. 1331.

Ends :

इति मलयगिरिविरचितायां प्रज्ञापनाटीकायां षड्विंशत्तमं पदं
समर्थितं । समर्थिता प्रज्ञापनाटीका ॥ शुभं भवतु समस्तसंघस्य ॥ मं-
गलं महाश्रीः ॥ संवत् १३८७ वर्षे वैशाखवदि १ गुरौ श्रीस्तंभतीर्थे
प्रज्ञापनापुस्तकं लिखितं ॥

260. Vivekamanjari by ÂSADA, with the Commentary of BÂLACHANDRA [विवेकमञ्जरी सटीका । सू० आसडः । टी० बालचन्द्रः].

Folios 1 to 242 : 32¼ inches long, 2½ inches broad. 10 to 12 lines in a folio. 102 to 115 aksharas in a line. Numbered as 183. Folio

240. R. सु १ L. २४०. Dated Samvat 1322 = A.D. 1266. The text in 144 gâthâs.

Begins :

अहं ॥

श्रीनामिनंदनविभोर्वदनं मुदेस्तु

श्रीसारदासदनमक्षिगवाक्षरम्यं ।

स्कंधाचलोपरि कलभ्रुतिदोलयोर्य-

त्पर्यतयोरुपवनीयति कुंतलाली ॥ १...

॥ ७ ॥ इह हि महितगुणमहिमकुमुदहिमकरस्य मकरकेतुबा-
णवित्रस्तजनपरित्राणवचपंजरस्य गूर्जरवसुंधरावदनमंडलीनगरमंड-
नश्रीमहावीरचैत्यप्रतिष्ठाकृतः सुकृतचरितचमत्कृतदेवेंद्रस्य श्रीदेवेंद्र-
गुरुस्वहस्तस्वपदविनिवेशितस्य भुवनभद्रंकरस्य श्रीभद्रेश्वरस्वरिगुरोः
पट्टनभस्तलालंकरणकिरणमालिना प्रवादिदैत्यदमनशौरिणा श्रीमदभ-
यदेवसूरिणा समुपदिष्टसकलसिद्धांतसारः संसारवैराग्यरसप्रसरपुष्ट-
चेताः शिष्टसमयसरसिजवनीविकाशनैकरविः श्रीमदासडकविः क-
विसभाशृंगार इत्यपरनामधेयः श्रेयःप्रवृत्तिसुभगं भावुकभविकसम-
स्तजनचक्रप्रमोदसंपादनच्छेकरुचिर्विवेकमंजरीप्रकरणकरणमभीष्टदेव-
तानमस्कारपुरःसरं प्रतिजानीते यथा ॥ सिद्धिपुरसत्थवाहं ...

Ends :

श्रीभिल्लमालाभिधया प्रसिद्धो
वंशावतंसो जगतीतलस्य ।
समस्ति पाथोधिरिवाच्युतश्री-
सरस्वतीवासनिवास एकः ॥ १

तस्मिन्नवो रजनिजानि^१ इवाजनिष्ट
भासा पटुः कटुकराज इति प्रतीतः ।
यो जैनदर्शनमयो भवमूर्द्धि चक्रे
लीलास्पदं पदमखंडितवृत्त एव ॥ २

सुधांशो रोहिणीवास्य बुधपुत्रप्रसूप्रिया ।
बभूवानलदेवीति सतीजनमतल्लिका ॥ ३

^१ रजनिजानिरिव ?

तयोरजनिषातां द्वौ सुतावासडजासडौ ।
 सत्पथं न व्यलंघेतां धुर्यौ धर्मरथस्य यौ ॥ ४
 आसडः कालिदासस्य यशोदीपमदीपयत् ।
 मेघदूतमहाकाव्ये टीकास्नेहनिषेचनात् ॥ ५
 श्रुत्वा नवरसोद्धारकिरोऽस्य कवितागिरः ।
 राजसभ्याः कविसभार्थुंगार इति यं जगुः ॥ ६
 जिनस्तोत्रस्तुतीः पद्मगद्यबंधैरनेकशः ।
 चक्रे यः क्रूरकर्माहिजांगुलीमंत्रसंनिभाः ॥ ७
 येनोपदेशकंदल्याह्वानप्रकरणच्छलात् ।
 कृतं मोक्षाध्वनीनेभ्यः पाथेयातिथ्यमक्षयं ॥ ८
 आसडस्य मृडस्येव गौरीगंगे बभूवतुः ।
 पृथिवीदेविजैतल्लदेव्यौ द्वे तस्य वल्लभे ॥ ९

जैतल्लदेव्यां तनयावभूतां
 ह्यवेतयो राजडनामधेयः ।
 ज्येष्ठः कनिष्ठः कलिकालकुंभि-
 द्विडुन्नसिंहः किल जैत्रसिंहः ॥ १०

अरिसिंह इति पृथिवीदेव्यां करपुष्करश्रवह्वानः ।
 गुरुगिरिपरिणयकर्मा गज इव कलभोंगजः समभूत् ॥ ११
 पुत्रे राजडनाम्नि बालकदलीकांडोपमे स्वःपुरीं
 याते बालसरस्वतीति विदिते तच्छोकमूढाशयः ।
 संबुद्धोभयदेवसूरिस्तुगुरोर्यैरेव वाक्यैरसौ
 तैरेवेदमसूत्रयत्प्रकरणं श्रीआसडः सत्कविः ॥ १२

एतामासडिजैत्रसिंहसचिवेनात्यर्थमभ्यर्थितो
 वृत्तिं श्रीहरिभद्रसूरिसुगुरोः शिष्यप्रशिष्यावधिः ।
 वाग्देवीप्रतिपन्नसुनुरकृत श्रीबालचंद्राख्यया
 विख्यातोधिपतिर्गणस्य गणिनीरत्नश्रियो धर्मजः ॥ १३

नागेंद्रगच्छार्णवपार्वणेंदु-
 रेतां बृहद्गच्छनभोरविश्व ।
 श्रीमान्विपूर्वो जयसेनसूरिः
 श्रीपद्मसूरिः समशोधयेतां ॥ १४

देवानंदमुनींदुगच्छगगनालंकारशीतद्युतेः
 शिष्यः श्रीकनकप्रभाभिधगुरोर्लैविद्यचूडामणेः ।
 वाग्देवीसुतबालचंद्रसुक्तेराप्रप्रतिष्ठः सुधी-
 रेतस्यां सहकारिकारणमभूत्यद्युसूरिः पुनः ॥ १५

उत्सूत्रं यदसूत्रि सूत्रविकलेनालक्षणं लक्षण-
 न्यूनेन श्रुतरीति रीतिरिपुणा व्यर्थं हतार्थेन च ।
 किंचित्कापि मया वचः प्रलपितं स्वच्छंदमच्छंदसा
 तच्छोध्यं विबुधैः परैरपि परं कृत्वा प्रसादं मयि ॥ १६

श्रीधातुर्लेखशाली त्रिदशपथमहालेखिनीदंडशाली
 सायं सायं किलायं शितकरखटिनीपात्रमादाय कालः ।
 यावद्द्वौपट्टिकायामुडुलिपिविपुलं हस्तलेखं विधत्ते
 तावद्भावच्यमाना कृतिभिरतितरां वर्त्ततां वृत्तिरेषा ॥ १७

इत्याचार्यबालचंद्रविरचितायां विवेकमंजरीवृत्तौ भावनाविवरणं
 नाम चतुर्थः परिमलः ॥

उड्ण्डशैलमयदंडधृतस्य धात्री-
 छत्रस्य वारिधिदुकूलवृतस्य मौलौ ।
 स्वर्णाचलः कलशतामयमेति याव-
 त्तावज्जयं कलयतादिह जैत्रसिंहः ॥ १

समाप्ता चेयं विवेकमंजरीप्रकरणवृत्तिः ॥ मंगलं महाश्रीः ॥

Prasasti of the donor of the book :

ॐ नमः श्रीवीतरागाय ॥
 यन्नाममात्रवशतोपि शरीरभाजां
 नश्यति सामजघटा इव दुष्कृतौघाः ।
 पादाग्रलाञ्छनमृगेंद्रभुवा भियेव
 देवः स वः शिवसुखानि तनोतु वीरः ॥ १

विस्तीर्णोयं क्षितिरुह इव श्लाघ्यमूलप्रतिष्ठः
 प्राग्वाटाख्यो गरिमगुणवानन्वयोस्ति प्रधानः ।
 लक्ष्मीर्यस्मिन्नवकिसलयश्रेणिशोभां बिभर्त्ति
 ज्योत्स्नाकारा विकचकुसुमस्तोमसाम्यं च कीर्त्तिः ॥ २

आद्यस्तत्रानवद्यश्रीः सीदः श्रीद इवाभवत् ।
 विश्राणनेन यश्चित्रं तत्याज न कुलीनताम् ॥ ३

वीरदेव्यभिधया शुभलीला
 तस्य शीलपरिपालनशीला ।
 गेहिनीव कमला विमलाम्भू-
 त्रेहिनी सुकृतनिर्मलबुद्धेः ॥ ४

चंद्र इव पूर्णदेवः सुतस्तयोः सुगुणकिरणसंपूर्णः ।
 दोषाश्रितो न चित्रं कलंकितां न भजते यस्तु ॥ ५

लोकोपकारकरणाद्विजयाद्यसिंह-
 सूरेरुपास्तिजननाज्जिनर्बिक्कूमेः ।
 पुत्रद्वयव्रतविधापनतश्च चक्रे
 यः सार्थकं द्रविणमायुरपि स्वकीयम् ॥ ६

तस्य च प्रियतमाजनि रम्या
 वाल्मिविः शशिसमुज्ज्वलशीला ।
 वीतरागचरणार्चनचित्ता
 क्षेत्रसप्तकवितीर्णसुचित्ता ॥ ७

कृत्तोपतापनिधनं विधिनोपधाना-
 भिख्यं तपः शिवसुखाय विधाय धैर्यात् ।
 मालाधिरोपणमकारयदात्मनो या
 द्वेषद्विषो विजयसिंहगुरोः करेण ॥ ८

त्रपामणिक्षोणिरसावसूत
 सूतान्दिगीशान्स्फुटमष्टसंख्यान् ।
 ये पुण्यकाष्टाश्रितचेतसोपि
 चित्रं न संक्रदनयोगमापुः ॥ ९

भोगिभोगायितभुजस्तंभः कुलगृहं श्रियः ।
 आद्यस्तत्राभिरामश्रीर्ब्रह्मदेवोऽभवत्सुतः ॥ १०

अभिरामगुणग्रामद्रुमारामवसुंधरा ।
 दयिता पोहणिस्तस्य बभूव प्रियसंभवा ॥ ११

वासनावासितस्वातन्त्र्यावत्यां महत्तमे ।
 यश्चैत्ये कारयामास बिंबं वीरजिनेशितुः ॥ १२

या पद्मदेवसूरेर्गुरोः कृते शुभमतिः स्ववित्तेन ।
चरितं त्रिषष्टिमध्यादलेख्यत्प्रथमतीर्थकृतः ॥ १३
द्वैतीयो बोहडिरभवत्तनुजो गुणव्रजनिकेतम् ।
एतस्यांभीति^१ कुटुंबिनी च चंचद्रुणकदंबा ॥ १४

स्वकीयवंशे भुवनावतसे
ध्वजानुकारं दधदंगजन्मा ।
सद्धर्मनिर्मापणदत्तवित्त-
^२चित्तस्वयोर्विलहणसंज्ञ आद्यः ॥ १५
सती सतीसंहतिशीर्षरत्नं
तस्य प्रिया जैनपदाब्जभृंगी ।
बभूव दानादिगुणप्रधाना
सन्मानसा रूपिणिनामधेया ॥ १६

द्वितीय आल्हणश्चाभूद्भाग्यसौभाग्यजन्मभूः ।
अनन्यजनसामान्यसौजन्यमणिरोहणः ॥ १७
जल्हणस्तृतीयस्तनुश्चतुर्थो मल्हणाभिधः ।
समभून्मोहिनी चापि सुता स्वजनमोहिनी ॥ १८
जल्हणस्य तृतीयस्य नाऊजा या शुभाशया ।
वीरपालो वरदेवो वैरिसिंहः सुतास्तयोः ॥ १९
वहुदेवस्तु तृतीयो यश्चारित्रं च सूरिपदवीं च ।
संप्राप्य नाम लेभे सूरिः श्रीपद्मदेव इति ॥ २०
चतुर्थ आमणश्चारुगुणमाणिक्यमंडितः ।
पंचमो वरदेवाख्यः सत्सख्यविहितोद्यमः ॥ २१

^१ एतस्यांभीति?^२ चित्तस्तयो?

षष्ठः पंडितसंहतिचतुरः स्फूर्ज्जद्यशा यशोवीरः ।

आचार्यपदे लेभे श्रीपरमानंद इत्यभिधाम् ॥ २२

सप्तमो वीरचंद्राख्यो जज्ञेनूनगुणावलिः ।

समभूज्जिनचंद्राद्वः प्रकृष्टवपुरष्टमः ॥ २३

बोहडिजविल्हणस्य च पुत्रचतुष्टयमनूनगुणरूपम् ।

रूपिणिकुक्षिसरोवरकलहंसनिभं विवेकयुतम् ॥ २४ ।

आशापालः कीर्त्तिवह्मचालवालः

सीधूनामा भूरिधामा द्वितीयः ।

तार्त्तीयीकोभूज्जगत्सिधसंज्ञ-

स्तुर्यः स्रुतः पद्मसिंहाभिधानः ॥ २५

बीरीति पुत्री सुगुणैः पवित्रा

मनोहरा सा हरिणीसुनेत्रा ।

अभूच्छुभाचारपवित्रपात्रा

सद्रूपलावण्यविशुद्धगात्रा ॥ २६

जग्राह यः पुत्र इह तृतीयः

कामप्रदां संयमराज्यलक्ष्मीं ।

क्षिप्रं तथा स्वरिपदं च लेभे

सुदुर्लभं पुण्यवतापि पुंसा ॥ २७

प्रथमस्यासपालस्य खेतुकाकुक्षिसंभवाः ।

सज्जनोभयसिंहाख्यस्तेजाकः सहजः सुताः ॥ २८

सीधुकाख्यद्वितीयस्य सोहरेत्यभवद्वधूः ।

अगण्यपुण्यदाक्षिण्यलावण्यादिगुणान्विता ॥ २९

या पद्मदेवसूरेगुरोः कृते शुभमतिः स्ववित्तेन ।
 चरितं त्रिषष्टिमध्यादलेखयत्प्रथमतीर्थकृतः ॥ १३
 द्वैतीयको बोहडिरभवत्तनुजो गुणव्रजनिकेतम् ।
 एतस्यांभीति^१ कुटुंबिनी च चंचद्रुणकदंबा ॥ १४

स्वक्रीयवंशे भुवनावर्तसे
 ध्वजानुकारं दधदंगजन्मा ।
 सद्धर्मनिर्माणदत्तवित्त-
^२चित्तस्वयोर्विलहणसंज्ञ आद्यः ॥ १५
 सती सतीसंहतिशीर्षरत्नं
 तस्य प्रिया जैनपदाब्जभृंगी ।
 बभूव दानादिगुणप्रधाना
 सन्मानसा रूपिणिनामधेया ॥ १६

द्वितीय आल्हणश्चाभूद्भाग्यसौभाग्यजन्मभूः ।
 अनन्यजनसामान्यसौजन्यमणिरोहणः ॥ १७
 जल्हणस्तृतीयस्तनुश्चतुर्थो मल्हणाभिधः ।
 समभून्मोहिनी चापि सुता स्वजनमोहिनी ॥ १८
 जल्हणस्य तृतीयस्य नाऊजा या शुभाशया ।
 वीरपालो वरदेवो वैरिसिंहः सुतास्तयोः ॥ १९
 वहुदेवस्तु तृतीयो यश्चारित्रं च स्वरिपदवीं च ।
 संप्राप्य नाम लेभे सूरिः श्रीपद्मदेव इति ॥ २०

चतुर्थ आमणश्चारुगुणमाणिक्यमंडितः ।
 पंचमो वरदेवाख्यः सत्सख्यविहितोद्यमः ॥ २१

^१ एतस्यांभीति?

^२ चित्तस्तयो?

षष्ठः पंडितसंहतिचतुरः स्फूर्ज्जद्यशा यशोवीरः ।
आचार्यपदे लेभे श्रीपरमानंद इत्यभिधाम् ॥ २२

सप्तमो वीरचंद्राख्यो जज्ञेनूनगुणावलिः ।
समभूज्जिनचंद्राहः प्रकृष्टवपुरष्टमः ॥ २३

चोहडिजविलहणस्य च पुत्रचतुष्टयमनूनगुणरूपम् ।
रूपिणिकुक्षिसरोवरकलहंसनिभं विवेकयुतम् ॥ २४ ।

आशापालः कीर्तिवह्मचालवालः
सीधूनामा भूरिधामा द्वितीयः ।
तार्त्तीयीकोभूज्जगत्सिधसंज्ञ-
स्तुर्यः स्रुतः पद्मसिंहाभिधानः ॥ २५

वीरीति पुत्री सुगुणैः पवित्रा
मनोहरा सा हरिणीसुनेत्रा ।
अभूच्छुभाचारपवित्रपात्रा
सद्रूपलावण्यविशुद्धगात्रा ॥ २६

जग्राह यः पुत्र इह तृतीयः
कामप्रदां संयमराज्यलक्ष्मीं ।
क्षिप्रं तथा स्वरिपदं च लेभे
सुदुर्लभं पुण्यवतापि पुंसा ॥ २७

प्रथमस्यासपालस्य खेतुकाकुक्षिसंभवाः ।
सज्जनोभयसिंहाख्यस्तेजाकः सहजः सुताः ॥ २८
सीधुकाख्यद्वितीयस्य सोहरेत्यभवद्वधूः ।
अगण्यपुण्यदाक्षिण्यलावण्यादिगुणान्विता ॥ २९

तुर्यस्य पद्मसिंहस्य बालूनाम्नी प्रियाभवत् ।

सुतस्तयोः समुत्पन्नो नागपालाभिधः सुधीः ॥ ३०

किं च ।

रूपं बलं च विभवो विषयाभिषंगो

नीरोगता लवणिमा प्रियसंप्रयोगः ।

वातावधूतपटचंचलमेव सर्वं

विज्ञाय धर्मनिपुणैर्भविभिर्विभाव्यं ॥ ३१

अंगुष्ठमात्रं यो बिंबं कारयत्यर्हतां बुधः ।

सिद्धिनारीपरीरंभभवं स लभते सुखं ॥ ३२

न मनःपर्ययमवधि न केवलज्ञानमत्र नैवास्ति ।

पुस्तकलिखनमेतत्तद्यष्टिर्दृष्टिहीनानां ॥ ३३

श्रीरत्नप्रभसूरेर्गुरोः सकाशान्निजस्य सद्बोधोः ।

संसारान्भोधितरीं श्रुत्वेत्यथ देशानां विशदां ॥ ३४

डाहापद्मपुरे चैत्ये कारयामास भावभाक् ।

श्रीमतः सुमतेर्बिबमर्हतस्त्रिजगत्पतेः ॥ ३५

आलेखयत्सैष किलासपालः

श्रेयःश्रेये स्वस्य पितुः प्रधानं ।

विवेकमंजर्यभिधां दधानं

सत्पुस्तकं निर्वृतिदीपकल्पं ॥ ३६

यावत्पूर्वाद्रिशृंगोदित इह जगति स्वप्रतापेन हंति

प्रोद्यन्नीलीविनीलं तिमिरभरभरं तापनस्तत्समंतात् ।

यावच्छेषाहिराजः क्षितिबलयमसौ स्फूर्त्तिमान्संबिभर्त्ति

श्रेयोधिष्ठानयानप्रवररभः^१ पुस्तकस्तावदास्तां ॥ ३७

^१ प्रवररसन्निभः ?

चक्षुर्लोचनविष्टपात्रिनयनप्रोद्भूतसंवत्सरे
 मासे कार्तिकनाम्नि चंद्रसहिते कृष्णाष्टमीवासरे ।
 वृत्तिर्निर्वृतिमार्गदीपकलिकालुल्या विनीतात्मना
 रामेण स्वयमादरेण लिखिता नंदादनिंद्याक्षरा ॥ ३८

प्रशस्तिः समाप्ता ॥ शुभमस्तु ॥ पूज्यश्रीप्रद्युम्नस्वरिभिः प्रशस्तिः

शोधितेति ॥ ६९

261. *Nirayavalisutra* [निरयावलिसूत्रम्].

Injured. 37 folios.

262. *Abidhanachintamani* with Commentary, by
 HEMACHANDRA [अभिधानचिन्तामणिः सटीकः । हेमचन्द्रः].

Folios 1 to 250 : 37½ inches long, 2½ inches broad. 10 to 12 lines
 in a folio. 140 to 145 aksharas in a line. The "granthâgra" is given
 as 10,000. Dated Samvat 1376 = A.D. 1220.

263. *Pratyekabuddhacharitra* by TILAKÂCHÂRYA [प्रत्ये-
 कबुद्धचरित्रम् । तिलकाचार्यः].

Folios 1 to 110 : 2½ inches long, 1½ inches broad. 6 lines in
 a folio. 40 to 43 aksharas in a line. In 671 gâthâs.

264. *Nyayavataravivriti* [न्यायावतारविवृतिः].

Folios 1 to 151 : 14½ inches long, 1½ inches broad. 6 to 8 lines in
 a folio. 40 to 43 aksharas in a line. Numbered as 183. Folio 151.

सू.
 R. ६ L. १५९. Incomplete. Compare No. 216.
 १

Begins :

॥ नमो वाग्देवतायै ॥

अवियुतसामान्यविशेषदेशिनं वर्द्धमानमानम्य ।

न्यायावतारविवृतिः स्मृतिबीजविवृद्धये क्रियते ॥ १

तस्येदमादिवाक्यं ॥ प्रमाणेत्यादि ॥

265. *Haimavyakarana* with *Commentary* by HEMA-
CHANDRA [हैमव्याकरणं सटीकं बु० । हैमचन्द्रः].

Injured. 295 folios.

266. *Sutrapatha, Unadi and Linganusasana* by
VĀMANĀCHĀRYA [सूत्रपाठः । उणादिः । लिंगानुशासनम् । वामनाचार्यः].

Folios 1 to 66: 15½ inches long, 1½ inches broad. 6 lines in a folio
62 to 70 aksharas in a line. Numbered as 183. Folio 62 R. ६२ L. ६२,
Dated Samvat 1287 = A.D. 1231.

Begins :

I. *Sūtrapāṭha*.

८० ॥ उपकारीदमत्यंतं पंजिकायामतो बुधैः ।

शास्त्रांतरात्समादत्तं परसूत्रकदंबकम् ॥ १

ह्रस्वं लघु । संयोगे गुरु । दीर्घं च । . . .

Folio 46 :

इति अष्टमः पादः समाप्तः ॥ परसूत्राणि समाप्तानि ॥

नवौ श्रमेः । न धात्वैकदेशलोपे गुणवृद्धी । वृद्धिरादैच् । गुण्यनः
स्यात् । लोकस्य प्रीणेः । . . .

Folio 52 :

कृत्परसूत्राणि समाप्तानि ॥

II. *Unādi*.

आद्यरयोखनिस्वभ्यां दुः । मद्यंकिवासिमथिवतिभ्य उरः ।

Folio 54 :

इत्युणादौ प्रथमः पादः समाप्तः ॥

Folio 62 :

प्रथेरमचमंगेरलच् ॥ इत्युणादौ षष्ठः पादः समाप्तः ॥

उणादिः समाप्ता इति ॥

III. *Lingānuśāsana*. *

॥ ६० ॥

सिद्धं विबुधजनेष्टं विदिताखिलवाङ्मयं प्रणम्याप्तं ।

लिंगानुशासनमहं वच्म्यार्याभिः समासेन ॥ १

* Corrected *yathāśakti*. See remarks in body of Report.

नाम नपुंसकलिङ्गं तत्रनलस्तुत्वशब्दपर्यंतं ।
 मन्त्रतो हितदितमपि सांतं हल्पूर्वरुजातं ॥ २
 भवनस्य रजतहांतं चार्थरणापत्यहृदयतालुपुराः ।
 रांतं च तमोर्वारुक्तमसामव्यक्तलिङ्गोक्तौ ॥ ३
 दलपलबिलहिमखामृतभयसुखदुःखपुण्यपापविशां ।
 प्रसवाभरणविलेपव्यजनफललवणजातीनां ॥ ४
 दार्वस्त्रौषधजलधनुर्दराजिरशिखरवस्त्रपिच्छानां ।
 द्विगुरपि पात्राद्यंतः क्रियाव्ययविशेषणं चैक्ये ॥ ५
 छायासभावहूनां संघे राजार्थराक्षसादीनां ।
 भवने च तत्समासे द्वैकत्वाव्ययीभावौ ॥ ६
 कृतषष्ठ्यंतसमासे तदादिकथने ह्युपक्रमोपज्ञे ।
 कथोशीनरदेशे नाम्न्यव्ययपूर्वकश्च पथः ॥ ७
 भावेऽचिन्नणकांतो ऽदंतो हि समूहभावकर्मायाः ।
 धर्माद्धसारमित्रा ह्रस्वांगदलन्यायसुहृदर्थे ॥ ८
 कुहकं चिवुकं लिङ्गं क्रकचं वीजं ललाटशृंगाटं ।
 चटपिटलोष्टकरोटं पीठं पृष्ठं च कुष्ठं च ॥ ९
 कुंडांडभांडकारणशरणमृणक्षूणमुष्णतीर्थैक्यं ।
 गुदवृंदकुसीदानि आद्धान्ने रत्नचिह्ने च ॥ १०
 रूपं तल्पं शिल्पं समीपकूर्पोडुपांतरीपाणि ।
 बिंबकुटुंबे कुंकुमसिध्मेध्मयुग्मगुल्मं च ॥ ११
 किशलयशिशिरकुंकुदुरचामरकांतारतीरदूराणि ।
 वैराक्षरांतरोखरकिण्वशरावाणि दैवं च ॥ १२

काणिशं वडिशं पलिशं शीर्षं वर्षं च साहसं सबुसं ।
 पुण्याहं सुदिनाहं जक्षत्पूरीतं जगद्भवनं ॥ १३
 नीडं गृहशशयूविस्थूणोणं गंधमादनास्थक्षि ।
 शक्त्यररिकशिपु जानु च कशेरुतोरणविशाद्वटच्चाहः ॥ १४

इति नपुंसकलिङ्गाधिकारः समाप्तः ॥ ६२

पुल्लिङ्गमृदुदंतो वुभ्यक्यंतः स्यदनदाध्वकूपानां ।
 सर्वज्ञपरिसरधर्मखघनघृणिरदपुष्यवलयाणां ॥ १
 धनितरुविषमासासुरवर्णमरुत्प्राणिनो विशेषाणां ।
 धान्यानां रात्राह्वयसमाहारे दुंदुभिरनक्षे ॥ २
 ग्रंथिकलिकेलिवलिगिरिदृतिराशि च मौलिकुक्षिपाण्यंत्रिः ।
 अंजलिहाहाहूहूसंकेतव्रातपोतयुताः ॥ ३
 सूनवातायनहायनजनौदनाभिजनफेनवेमाश्रम ।
 श्लेष्मोष्मपाप्मयक्ष्मोत्सवद्भ्रं मद्राश्च मंत्रयुताः ॥ ४
 गर्त्तो वटो निकाय्योस्ताच्छादपटस्तथोत्तरासंगः ।
 नूपुरहारकलापा रैकोशस्वार्थविभवाश्च ॥ ५
 बहवः सक्तुबल्वजदारालाजास्रगृहा दशावासाः ।
 नाट्यनयादिजनाः प्रपराणि व्रणयुगपदांगानि ॥ ६
 मलखलकपोलकंवलचखालकल्लोलकालकीलगलाः ।
 तरलप्रवालतंदुलकल्लोलपलतूलफालगोलनलाः ॥ ७

इति पुल्लिङ्गाधिकारः समाप्तः ॥

स्त्रीलिङ्गं योनिमंतं प्रागुदीर्घात् उदितोप्यनुक्त इह ।
 हृदलिङ्गिदंतदीधतिजात्यादिदरद्यविटछर्हिः ॥ १

भा द्वाः पूरुडकाकुप्रियंगुकुत्सनायुरज्जुचंचुतनुः ।
बहवश्च समासिकतावर्षाप्सुमनोजलौकसोप्सरसः ॥

इति स्त्रीलिङ्गाधिकारः समाप्तः ॥

विषकुलिशकलत्राणि त्रिपिष्टपात्रे नपुंसके पर्व ।
प्रसवाश्ववडववाक्छेदगरुदुच्चारवेधसः पुंसि ॥ १
विंशत्याद्येकार्थाः स्त्रियां तु नित्यं नपुंसकेदंता ।
संख्या शतादिरिष्टा द्वित्वाद्यर्थे च संख्यायां ॥ २
स्त्रीलिङ्गनपुंसकयोराबन्तोत्तरपदोद्विगुश्चार्चिः ।
षष्ठ्यादिपदाच्छाया शाला सेना सुरा सनिशा ॥ ३
पुल्लिङ्गस्त्रीलिङ्गा मरीचिमणियष्टिमुष्टितोण्याणि ।
तुटिमखिपाटलिशाल्मलितरणिश्रोण्यूर्मयो वसतिः ॥ ४
अरणीषुधीषुतिथयः समृत्यु कर्कधुबाहुकंदु तथा ।
संज्ञाबहुलं वाच्यं दशरत्नित्वं ह्यनेकलिङ्गार्थाः ॥ ५
स्वत आमलकविभीतकवटभल्लातकहरीतकास्त्रिषु ।
हिञ्जंताः स्त्रियामथांताः शृंगलसविषाणनखरवल्लराः ॥ ६
परवल्लिङ्गं द्वंद्वे तत्पुरुषे च द्विगौ हि वाच्यमिव ।
अर्थांतरे च प्राज्यलमापन्नप्राप्तपूर्वे च ॥ ७
दृश्यंते अर्द्धर्चाद्या अपि पुंसि च शंखपद्ममंभोजे ।
भूतो ग्रहेथ लवणासैधवमित्यनुदितं जनाज्ज्ञेयम् ॥ ९

व्याडिप्रणीतमथ वाररुचं सचांद्रं

जैर्नेद्रलक्षणगतं विविधं तथान्यत् ।

लिङ्गस्य लक्ष्म हि समस्य विशेषयुक्त-

मुक्तं मया परिमितं नृदृशा इहार्थाः ॥ ९

हेमचंद्रानुस्मृते सिद्धहेमचंद्रनाम्नि शब्दानुशासने अ-
चतुर्थः पादः समाप्तः ॥ अष्टमोऽध्यायः समाप्तः । समाप्तं
चंद्राभिधशब्दानुशासनमिति ॥
† कटण...

गङ्गानानि लिङ्गानां ॥ ६४ ॥ लिङ्गानि समाप्तानि ॥
ई ॥ भू सत्तायां । पा पाने...

चार्यहेमचंद्रानुस्मृताश्वरादयो णितो धातवः समाप्ताः ॥
त्वापाजिस्वदिसाध्य...

गेवहेः क्तिप् सञ्च डः । ६५ ॥
चंद्रानुस्मृता उणादयः समाप्ताः ॥ ग्रंथाग्रं २०९० ॥
२९३ वर्षे आश्विनशुदि १५ सोमे स्तंभतीर्थे श्रीनरेश्वरि-
व्याकरणसूत्रपुस्तिका लिखापिता ॥

.bdanusasana by HEMACHANDRA [शब्दानुशासनम् ।

, 90; 15½ inches long, 2 inches broad. 4 to 8 lines in a
sharas in a line. Incomplete.

न्य परमात्मानं श्रेयः शब्दानुशासनम् ।
चार्यहेमचंद्रेण श्रुत्वा किञ्चित्प्रकाशयते ॥ १

he same, with Commentary [तदेव सङ्गति]

316. Numbered as 183. Folio 316. R. ^{सुं} _{कुं} L. ३२६. In-

अद्यापि संशयगतार्थमनिष्टसंग-
 लिंगानुशासनमिहाज्ञतया मया तत् ।
 प्रोक्तं हि किञ्चिदविचार्य तदार्यवर्यैः
 संस्कार्यमस्ति यदि कार्यमुतावधीर्य ॥ १०

Ends :

लिंगानुशासनमिदं कृतमुन्नतेन
 शुभैर्गुणैः कविहितं भुवि वामनेन ।
 बुद्धाऽखिलं विमलशब्दगतप्रमेयं
 नातः परं स्फुटतरं शुभमस्ति लोकाः ॥ ११

इति श्रीवामनार्यकृतं लिंगानुशासनं समाप्तमिति ॥ ६९

संवत् १२८७ वर्षे वैशाख सुदिं गुरावद्येह बीजापुरीयभावकपो-
 षधशालायां पूज्यश्रीदेवेंद्रसूरिविजयचंद्रसूरिउपाध्यायश्रीदेवभद्रगणे
 सद्गुरुणां धर्मोपदेशतः सा० रत्नपाल सा० लाहड अ० वील्हण ठ०
 आसपाल परसूत्रपुस्तिका लिखापिता ॥

267. Hemavyakaranasutradi [हमव्याकरणसूत्रादि:].

Folios 1 to 161: 14½ inches long, 1½ inches broad, 6 to 8 lines in a
 folio. 55 to 60 aksharas in a line. Numbered as No. 183. Folio 97.

R. ६३ L. १७. Folio 113. R. सु L. १११. Folio 138. R. सु L. १३८.
 मा ३ ला

Folio 161. R. सु L. १६१. Dated Samvat 1293 = A.D. 1237.

Begins :

॥ अहं ॥

सिद्धिः स्याद्वादात् । लोकात् ऊदात्ताः स्वराः...

Folio 97:

शेषं संस्कृतवत्सिद्धम् ॥

इत्याचार्यहेमचंद्रानुस्मृते सिद्धहेमचंद्रनाम्नि शब्दानुशासने अ-
ष्टमाध्यायस्य चतुर्थः पादः समाप्तः ॥ अष्टमोऽध्यायः समाप्तः । समाप्तं
चेदं सिद्धहेमचंद्राभिधशब्दानुशासनमिति ॥

पुल्लिंगं कटण...

Folio 113 :

अनुशासनानि लिङ्गानां ॥ ६५ ॥ लिङ्गानि समाप्तानि ॥
॥ अहं ॥ भू सत्तायां । पा पाने...

Folio 138 :

इत्याचार्यहेमचंद्रानुस्मृताश्चुरादयो णितो धातवः समाप्ताः ॥
॥ कृवापाजिस्वदिसाध्य...

Ends :

अनेसोवहेः क्तिप् सश्च डः । ६५ ॥

इत्याचार्यहेमचंद्रानुस्मृता उणादयः समाप्ताः ॥ ग्रंथाग्रं २०९० ॥

संवत् १२९३ वर्षे आश्विनशुद्धि १५ सोमे स्तंभतीर्थे श्रीनरेश्वरि-
योग्या श्रीहेमव्याकरणसूत्रपुस्तिका लिखापिता ॥

268. *Sabdanusasana* by HEMACHANDRA [शब्दानुशासनम् ।
हेमचन्द्रः].

Folios 1 to 90 : 15½ inches long, 2 inches broad. 4 to 8 lines in a
folio. 52 aksharas in a line. Incomplete.

Begins :

पणम्य परमात्मानं श्रेयः शब्दानुशासनम् ।

आचार्यहेमचंद्रेण श्रुत्वा किंचित्प्रकाश्यते ॥ १

269. The same, with Commentary [तदेव सवृत्ति]

Folios 1 to 316. Numbered as 183. Folio 316. R, ^{सुं} _{कुं} L. ३२६. In-
complete.

अद्यापि संशयगतार्थमनिष्टसंग-
 लिंगानुशासनमिहाज्ञतया मया तत् ।
 प्रोक्तं हि किञ्चिदविचार्य तदार्यवर्यैः
 संस्कार्यमस्ति यदि कार्यमुतावधीर्य ॥ १०

Ends :

लिंगानुशासनमिदं कृतमुच्चतेन
 शुभ्रैर्गुणैः कविहितं भुवि वामनेन ।
 बुद्ध्याऽखिलं विमलशब्दगतप्रमेयं
 नातः परं स्फुटतरं शुभमस्ति लोकाः ॥ ११

इति श्रीवामनार्यकृतं लिंगानुशासनं समाप्तमिति ॥ ६५

संवत् १२८७ वर्षे वैशाख सुदि गुरावद्येह बीजापुरीयभावकपो-
 षधशालायां पूज्यश्रीदेवेंद्रसूरिविजयचंद्रसूरिउपाध्यायश्रीदेवभद्रगणे
 सद्गुरुणां धर्मोपदेशतः सा० रत्नपाल सा० लाहड अ० वील्हण ठ०
 आसपाल परसूत्रपुस्तिका लिखापिता ॥

267. Hemavyakaranasutradi [हेमव्याकरणसूत्रादि:].

Folios 1 to 161: 14½ inches long, 1½ inches broad. 6 to 8 lines in a folio. 55 to 60 aksharas in a line. Numbered as No. 183. Folio 97.

R. ६३ मा L. १७. Folio 113. R. सु ल L. ११३. Folio 138. R. सु ला L. १३८. मा

Folio 161. R. सु पु L. १६१. Dated Samvat 1293 = A.D. 1237.

Begins :

॥ अहं ॥

सिद्धिः स्याद्वादात् । लोकात् ऊदात्ताः स्वराः...

Folio 97:

शेषं संस्कृतवत्सिद्धम् ॥

इत्याचार्यहेमचंद्रानुस्मृते सिद्धहेमचंद्रनाम्नि शब्दानुशासने अ-
ष्टमाध्यायस्य चतुर्थः पादः समाप्तः ॥ अष्टमोऽध्यायः समाप्तः । समाप्तं
चेदं सिद्धहेमचंद्राभिधशब्दानुशासनमिति ॥

पुल्लिंगं कटण...

Folio 113 :

अनुशासनानि लिंगानां ॥ ६५ ॥ लिंगानि समाप्तानि ॥
॥ अहं ॥ भू सत्तायां । पा पाने...

Folio 138 :

इत्याचार्यहेमचंद्रानुस्मृताश्चुरादयो णितो धातवः समाप्ताः ॥
॥ कृवापाजिस्वदिसाध्य...

Ends :

अनेसोवहेः किप् सञ्च डः । ६५ ॥

इत्याचार्यहेमचंद्रानुस्मृता उणादयः समाप्ताः ॥ ग्रंथाग्रं २०९० ॥

संवत् १२९३ वर्षे आश्विनशुदि १५ सोमे स्तंभतीर्थे श्रीनरेश्वरि-
योग्या श्रीहेमव्याकरणसूत्रपुस्तिका लिखापिता ॥

268. Sabdanusasana by HEMACHANDRA [शब्दानुशासनम् ।
हेमचन्द्रः].

Folios 1 to 90: 15½ inches long, 2 inches broad. 4 to 8 lines in a
folio. 52 aksharas in a line. Incomplete.

Begins :

पणम्य परमात्मानं श्रेयः शब्दानुशासनम् ।

आचार्यहेमचंद्रेण श्रुत्वा किंचित्प्रकाशयते ॥ १

269. The same, with Commentary [तदेव सवृत्ति].

Folios 1 to 316. Numbered as 183. Folio 316. R. ^{सुं} _उ L. ३२६. In-
complete.

270. The same, with Great Commentary [तदेव सवृह-
इत्ति].

Folios 1 to 188 : 8 to 10 lines in a folio. 45 to 50 asksharas in a
line. Numbered as 183. Folio 198. R. ^{सु}३ L. १९८.
झा

Begins :

अहं ॥

अनुमोत्यादिः कृत् ॥ धातोर्विधीयमानस्त्यादिर्वर्जितो वक्ष्यमाणः
प्रत्ययस्तुममभिव्याप्य कृत्संज्ञो भवति ॥

Ends :

पंचमोऽध्यायः समाप्तः ॥

क्षुण्णाः क्षोणिभूतामनेन कटका भग्नार्थं धारा ततः

कुंठः सिद्धपतेः कृपाण इति रे मारुतसत क्षत्रियाः ।

आरूढप्रबलप्रतापदहनः संप्राप्तधारश्चिरा-

त्पीत्वा मालवयोषिदभुसलिलं हंतायमेधिष्यति ॥

संव १३०० वर्षे बीजापुरपोषधशालायां समस्तभावकैः कृद्वृह-
इत्तिपुस्तिका लिखापिता । सा०रत्नपाल भ्रे० वील्हण० ठ० आसपाल-
सा० लाहडेन लिखापितं ॥

271. The same with Commentary [तदेव सवृत्ति।हेमचन्द्रः].

Folios 1 to 253 : 15 inches long, 2 inches broad. 10 to 15 lines in
a folio. 68 to 75 aksharas in a line.

Begins :

अहं ॥

वृद्धिरारैदौत् ॥...

Ends :

इत्याचार्यश्रीहेमचंद्रविरचितायां सिद्धहेमचंद्राभिधानस्वोपज्ञश-
ब्दानुशासनवृत्तौ पंचमाध्यायस्य चतुर्थः पादः ॥ पंचमोऽध्यायः ।
श्रं. ४६३ मंगलं महाश्रीः ॥

272. The same [तदेव].

Folios 1 to 330; agreeing in all respects with No. 271. Numbered as

183. Folio 330. R. ला^{स्ता} L. ३३०. Contains the sixth and seventh
adhyāyas of the work.

Begins :

॥ अहं ॥

तद्धितोणादिः । अणादिप्रत्ययो य इत ऊर्ध्वं वक्ष्यते ।...

Ends :

शास्त्रप्रवृत्तिरिति ॥

इत्याचार्यश्रीहेमचंद्रविरचितायां सिद्धहेमचंद्राभिधानस्वोपज्ञशब्दा-
नुशासनवृत्तौ सप्तमस्याध्यायस्य चतुर्थः पादः ॥ सप्तमोऽध्यायः समाप्तः ॥
ग्रं० १९२ ॥ मंगलं महाश्रीः ।

क्षितिधव भवदीयं क्षीरधारावललै

रिपुविजययशोभिः श्वेत एवासिदंडः ।

किमुत कवलितैस्तैः कज्जलैर्मालवीनां

परिणतमहिमानं कालिमानं तनोति ॥ २८ ॥ ६२

273. The same, with Commentary [तदेव सङ्गतिः].

Folios 1 to 192: 14½ inches long, 1¾ inches broad. 8 to 10 lines
in a folio. 45 to 50 aksharas in a line. Numbered as 183. Folio

192. R. ६३^{सु} L. १९२. Contains the sixth adhyāya of the work.
ग्रं०

Ends :

इत्या० षष्ठाध्यायस्य चतुर्थपादः समाप्तः ॥

भूमिं कामगवि^१ श्वगोमयरसैरासिंच रत्नाकर

मुक्तास्वस्तिकमातनु त्वमुडुप त्वं पूर्णकुंभी भव ।

^१ स्वगोमय ?

धृत्वा कल्पतरोर्दलानि सरलैर्दिग्ग्वारणास्तोरणा-

न्याधत्त स्वकरैर्विजित्य जगतीं नन्वेति सिद्धाधिपः ॥ ४ ॥

संवत् १२९८ वर्षे द्वितीयभाद्रपदवदि ७ गुरौ लिखितेयं ॥
शुभं भवतु ॥ बीजापुरे पोषधशालायां तद्धितप्रथमखंडं समस्तभाव-
कैर्लिखापितं ॥

274. The same (तदेव).

Folios 98 to 121: $14\frac{1}{2}$ inches long, $1\frac{1}{4}$ inches broad. 6 to 8 lines in a folio. 50 to 54 aksharas in a line. Contains the eighth adhyâya of the work.

275. A Commentary on the Avasyaka[आवश्यकस्य विवृतिः दीक्षा]

Folios 1 to 366: $29\frac{1}{2}$ inches long, $2\frac{1}{4}$ inches broad. 12 to 14 lines in a folio. The "granthâgra" is given as 14,940. Numbered as 183.

Folio 364. R. ^{सु} _{एक} L. ३६४. Dated Samvat. 1294 = A.D. 1238.

Begins:

ॐ नमः सिद्धेभ्यः ॥

प्रणिपत्य जिनवरेंद्रं वीरं श्रुतदेवतां गुरुन्साधून् ।

आवश्यकस्य विवृतिं गुरूपदेशादहं वक्ष्ये ॥

यद्यपि मया तथान्यैः कृतास्य विवृतिस्तथापि संक्षेपात् ।

तद्गुचिसत्त्वानुग्रहहेतोः क्रियते प्रयासोऽयं ॥

276. Samaradityacharitra by HARIBHADRASÛRI [समरा-
दित्यचरित्रम् । हरिभद्रसूरिः].

Folios 1 to 317: 34 inches long, $2\frac{1}{2}$ inches broad. 6 to 7 lines in a folio. 120 to 130 aksharas in a line. Numbered as 183. Folio 316.

R. ^{स्ता} _{नृ} L. ३१६. Dated Samvat 1299 = A.D. 1243.

Begins :

ॐ नमो वीतरागाय ॥

पणमह विजियसुदुज्जयणिज्जियसुरमणुयविसमसरपसरं ।
 तिह्वयणमंगलनिलयं वसहगइगयं जिणं उसभम् ॥
 परमसिरिवद्धमाणं पणड्डमाणं विस्सुद्धवरनाणं ।
 गयजोयं जोईसं सयंभुवं वद्धमाणं च ॥
 सेसे चिय वावीसे जाइजरामरणबंधणविमुक्के ।
 तेलोक्कमत्थयत्थे तित्थयरे भावउं नमह ॥
 उवणेउ मंगलं वो जिणाण मुहलालिजालसंवलिया ।
 तित्थपवत्तणसमए तियसविमुक्का कुसुमवुड्डी ॥
 देउं सुहं वो सुरसिद्धमणुयचंदेहिं सायरं नमिया ।
 तित्थयरवयणपंकयविणिग्गया मणहरा वाणी ॥
 अलं पवित्थरेण सुणह...

Ends :

एयं जिणदत्तायरियस्स उ अवयवभूएण चरियमिणं ।
 जं विरइऊण पुत्तं महाणुभावचरियं मए पत्तं ॥
 तेणं गुणाणुराउं होइ इहं सव्वलोयस्स ॥
 गंथग्गमिमीए इमं छंदेणाणुड्डएण भणिऊण ।
 पाएणदससहस्सा हंदिसिलोयाण संठविया ॥ १०००० ॥

Praśasti :

वंशः श्रीपल्लिपालोस्ति सशाखः सत्यर्ववान्¹ ।
 भूभूतोप्यधरीचक्रे येनैकच्छत्रितात्मना ॥
 अजनि विनयपात्रं तत्र पुंरत्नचूडा-
 मणिरमलिनकीर्तिः साढदेवाभिधानः ।

¹ सत्यपववान्.

निरुपमजिनराजस्मेरपादारविंदा-

विचलविहितसेवावाप्तविश्वप्रतिष्ठः ॥ २

शीलव्रतदृढा साद्वैसंज्ञिता तस्य बल्लभा ।

जिनक्रमयुगांभोजे यन्मनो हंसकायते ॥ ३

भ्राताऽभूत् साढदेवस्य दोसलः सत्यशालितः ।

पदमीनामधेयाथ प्रिया तस्य विवेकिनी ॥ ४

आसीत् श्रेष्ठिकसाढदेवतनुभूर्जाकनामा जिन-

श्रेणिध्याननिशाणशोणितमतिप्राकादयनदयत्तमाः ।

शश्वद्यस्य यशःप्रसूनमसमं राकानिशानायक-

ज्योतिःक्षालितनिर्मलांबरतलामोदाय यज्जातवान् ॥ ५

जाया तस्य जयत्रुका समभवहीनानुकंपारसा

सारासिक्तविवेकंदलवनप्रस्तारबद्धादरा ।

नित्यध्यातजिनेश्वरांघ्रिनखरुग्ध्वस्तांधकारांकुरो

यस्याश्चित्तगृहोदरे प्रतिपदं धर्मः सुखं खेलति ॥ ६

पुत्रो लाषणसंज्ञितोऽजनि तयोः पुण्यैकपात्रं कृती

नीतिज्ञो विनयी नयी सुकुलजो दक्षः क्षमादक्षिणः ।

येनोत्तुंगनिजान्वयाह्वयमहाप्रासादमूर्द्धि स्फुटं

दिग्विस्तारियशःस्रुकेतनपटः प्रस्तारयामासिवान् ॥ ७

जाजाकस्याभवद्भाता जसपालाभिधः सुधीः ।

संतुकासंज्ञिता तस्य दयिता दानशालिनी ॥ ८

जातौ तयोः सुतौ रत्नधणसिंहाभिधावुभौ ।

अग्निनी नाडका नाम्नी बभूवाम्नायभूषणं ॥ ९

अथ ।

जायाऽजायत लाषणस्य कुलजा दानोद्यता रुक्मिणी
नाम्ना दीनस्रुवच्छलाऽवयविनी पुण्यैदिरा मंदिरे ।
यस्या मानसपंकजं त्यजति नो पक्षद्वयीनिर्मलो
धर्मो हंसयुवा युतो वरलया तीर्थेशभक्त्याख्यया ॥ १०

नरपतिरितिनामा लाषणस्यांगजन्मा

तदनु भुवनपालाख्यो यशोदेवसंज्ञः ।

क्रमश इह तनूजा जज्ञिरे तस्य तीर्था-

जधिपतिसुगुरुपूजालब्धलक्ष्मीविकाशाः ॥ ११

जाल्हणदेवीति सुता जासीनामा तथापरा पुत्री ।

सद्धर्मकर्मनिपुणा क्रमादिमा दुहितरोभूवन् ॥ १२

आसीत्कुलीनचरिता नायिकदेवीति नरपतेर्दयिता ।

अपरा च गौरदेवी तनुभूः सामंतसिंमाख्यः^१ ॥ १३

प्रिया भुवनपालस्य पडदेवीति संज्ञिता ।

बभूव भाग्यभूः शीलरत्नरत्नाकरावनिः ॥ १४

यशोर्णवस्य पत्नी सोहरासंज्ञा पतिव्रता जज्ञे ।

तस्याः समभवत्पुत्रः सांगणनामा स्फुरद्धामा ॥ १५

मातुस्तातो राजपालाभिधानो

मातुर्माता यस्य राणीति नाम्नी ।

मातुर्भाता राणिगो बृहडिश्च

मातुः पक्षो लाषणस्येत्यमुक्तः ॥ १६

श्रीमज्जिनेशप्रमुहस्तपद्मा-
 धिवासतो लाषणनामधेयः ।
 तीर्थेशयात्रादिककर्मनिर्मलः
 कुलप्रदीपः सुजनोपकारी ॥ १७
 अथान्यदा लाषण एष हृष्टः
 सुदृष्टशास्त्रार्थविनीतचेष्टः ।
 भवस्वरूपं क्षणदृष्टनष्टं
 विभावयामास निशावसाने ॥ १८
 प्रातः प्रयातः सुगुरोः समीपे
 तदेव तत्रैव तथा निशम्य ।
 ततः ^१प्रयोधार्कसुदृष्टवस्तुना
 समाधिना ध्यायति सर्वमप्यदः ॥ १९

तथाहि ॥

देहं दुःखैकगेहं जलनिधिलहरीचंचलं जीवितव्यं
 संपत्तिः प्राणभाजां प्रसृमरपवनोद्धूतकेतूपमेया ॥
 सौंदर्यं सुभुनेत्रांचललुलितसमं बंधुसंगोप्यनित्यो
 जैनं धर्मं विनान्यच्चहि मनुजभवे शाश्वतं किंचिदस्ति ॥ १९ (sic)
 दानशीलतपोभावभेदैर्धर्मश्चतुर्विधः ।
 मुख्यतो यतयो दानमेवैकं संप्रचक्ष्यते ॥ २०
 यद्यपि त्रिविधं शास्त्रं तद्दानं न तु विभ्रुतम् ।
 तथापि ज्ञानदानाच्चो दानमन्यत्प्रशस्यते ॥ २१
 ज्ञानं श्रुताश्रितं प्रोक्तं श्रुतं शास्त्रमिति स्मृतम् ।
 तच्च द्विधा समाख्यातं कल्पिताचरितक्रमात् ॥ २२

तद्वयोद्योतितं किञ्चिच्चरितं सुनिरूपये ।
 इति चिंतयतस्तस्य स्मृतिगोचरतां गतम् ॥ २३
 चरित्रं समरादित्यभूभुजः प्रशमास्पदम् ।
 'संसारिजीववैरायरसनिस्स्यंदभाजनं ॥ २४
 द्वेषव्याघ्रहुताशनं शमधुनीपूरार्णवं दुर्णय-
 ध्वांतध्वंसनभास्करं कलिमलप्रक्षालनैकामृतम् ।
 एतत्सच्चरितं सुचारु समरादित्येशतुः शस्त्रतो
 बद्धं श्रीहरिभद्रसूरिगुरुणा संवेगसंगाय नः ॥ २५
 यदिष्टं वसु^१ संसारे तदिष्टेषु नियोज्यते ।
 अन्यदिष्टं हि नो दृष्टं मातरं पितरं विना ॥ २६
 इति मातृजयतुकाया निजपितृजाजाह्वयस्य पुण्याय ।
 समरादित्यचरित्रं विलेखितं लाषणेनैतत् ॥ २७
 येन द्रव्यमुपार्जितं शुभवशादेकांतवीरेण तत्
 क्षेत्रे सप्तमिमे निवेद्य विहिता सद्भुतिरूपा वृत्तिः ।
 तत्सीमि प्रकटो जिनेशशुगुरोरादेशतः शाश्वतो
 जैनः श्रीसमरार्कपुस्तकतया घाटः समारोपितः ॥ २८
 नंदनवभानुवर्षे पित्रोः सुकृताय लाषणः कुलजः ।
 समरादित्यचरित्रव्याख्यानं कारयामास ॥ २९
 यावन्नालति नागराट् नलिनति क्षोणीतलं दिग्तति-
 र्यत्र स्तोमति केसरत्यहिमरुक् किंचांबरं भृंगति ।
 तावत्तत्समरार्कभूपचरितं चैतन्यविस्तारकं
 श्रोतृणां समसंपदं वितनुतां व्याख्यायमानं बुधैः ॥ ३०

^१ संसारिजीववैराग्य^० ?^२ वस्तु ?

नंदनवभानुवर्षे श्रीरत्नप्रभसूरिणा शुभध्यानात् ।

श्रीस्तंभतीर्थनगरे व्याख्यातं कार्तिके मासि ॥ ३१

277. *Trishashtisalakapurushacharitra* by HEMA-
CHANDRA [त्रिषष्टिसलाकापुरुषचरित्रम् । हेमचन्द्रः].

Folios 2 to 223 : 15½ inches long, 2 inches broad. 5 to 6 lines in
folio. 65 to 70 aksharas in a line. Numbered as 183. Folio 223.

३. सू
ष L. २२३. Contains the third parva of the work.

३
Ends :

श्रीशीतलस्वामिचरितवर्णनो नामाष्टमः सर्गः । समाप्तं तृतीयं पर्व ।

श्रीसंभवप्रभृतितीर्थकृतां तृतीये

ऽष्टानां चरित्रमिह पर्ववरेषु सर्गः ।

ध्येयं पदस्थमिव वारिरुहेषु पत्रे-

ऽनुध्यायतो भवति सिद्धिरवश्यमेव ॥ ६५ ॥

मंगलं महाश्रीः ॥ ठ ॥ ठ १२९५ वर्षे आश्विनवादि २ रवौ ऽद्येह
श्रीबीजापुरपत्तने समस्तराजावलीपूर्वकं तपाकीयश्रीपोषधशालायां च-
रित्रगुणनिधानसमस्तसिद्धांतकलोन्मानेन पारगेन तपादेवभद्रगणिमलय-
कीर्त्तिपंडितकुलचंद्रपंडि० देवकुमारमुनिनेमिकुमारमुनिप्रभृतिसमस्त-
साधून् तच्चरणकमलान् भक्तपरमश्रावकसाधु० रतनपालसमस्तसिद्धांत-
पुस्तकानां पौषधशालाभारनिर्वाहकपरमश्रावकश्रेष्ठिवील्हणाद्वितीयभा-
रनिर्वाहकसार्धर्मिकानां वात्सल्यतत्परे परमश्रावक ठ० आसपालतृती-
यभारनिर्वाहकनिरंतरं पुस्तकसिद्धांतनिर्विकल्पभक्त्या सारतत्परपर-
मश्रावकसाधु० लाहडप्रभृतीन् समस्तश्रावकैः त्रिषष्टिपुस्तकं समस्तसा-
धून् श्रावकाणां पठनवाचनपुण्यश्रेयोर्थं लिखापितं ॥ ठ ॥ ठ ॥ लेख-
कपाठकानां शुभं भवतु ॥ ठ मंगलं महाश्रीः ॥ शिवमस्तु ॥ आचंद्रा-
कं अयं पुस्तकं नंदतु ॥ ॥ - - - मंगलं महाश्रीः ॥ ठ ॥ ठ

278. Nagakumaracharitra by RATNAYOGÎNDEA [नाग-कुमारचरित्रम् | रत्नयोगीन्द्रः].

Folios 1 to 14: 15½ inches long, 1¾ inches broad. 8 lines in a folio. 70 to 75 aksharas in a line. Numbered as 183. Folio 14.
R एक्क L. १४.

Begins :

ॐ नमः सिद्धेभ्यः ॥

श्रीमान्व्यवहितारोपी वृत्तिं धर्मरथस्य यः ।

चक्रे भ्रांतेर्विनाक्रांतस्तं नमीनं नमीम्यहं ॥

अथ दिग्वदनांभोजमंडनेन मनोमुदं ।

प्रतन्वता प्रसादेन सहसा लब्धजन्मना ॥

द्युसहृंदुभिनादेन नभस्तलविसर्पिणा ।

दिव्यगंधभरेणेव मंदप्रस्थानवायुना ॥

वृंदारकनिकायस्य वंदनायै जिनेशिनः ।

सप्रुताव्हाननादेन देवान् दूरस्थितानपि ॥

पूर्वमेव ¹परिक्लिनसंनिधेर्मगधाधिपः ।

व्यबोधि विपुलाद्रिस्थं वीरं ²यतिनिवेदकान् ॥

प्रमादनिद्रानिर्विण्णान् पौरान् प्रतिविबोधयन् ।

नादः प्रादुरभूदद्रेस्तदाव्याप्तदिगंतरः ॥

पर्युपासितमर्हतं परिवारपरिष्कृतिः ।

चचाल चेलिनीनाथस्तदा शक्रसमद्युतिः ॥

Ends :

ततोसौ श्रेणिकः श्रीमान्नत्वा त्रैलोक्यपूजितं ।

देवं श्रीवर्द्धमानाख्यमगमत्स्वास्पदं मुदा ॥

¹ परिच्छिन्न⁰? ² यतिनिवेदकात्?

श्रीपंचम्युपवासस्य फलोदाहरणात्मकं ।
 एवं नागकुमारस्य समाप्तिं चरितं ययौ ॥ ६९
 इति श्रीरत्नयोगीन्द्रेणोपसंगृह्य कीर्तितं ।
 सहस्रार्द्धमितग्रंथमेतच्चरितमुच्चकैः ॥ ६९

इति नागकुमारचरिते श्रीपंचमीमहोपवासफलोदाहरणे पंचमः
 सर्गः ॥ मंगलं महाश्रीः ॥

279. *Pravachanasaroddharavishamapadavyakhya*
 by UDĀYAPABHĀSĪRĪ [प्रवचनसारोद्धारस्य विषमपदव्याख्या । उदयप्रभसूरिः.]

Folios 1 to 187 : 9½ inches long, 2 inches broad. 10 to 12 lines in
 a folio. 61 to 63 aksharas in a line. Numbered as 183. Folio

सु
 187. R. ७ L. १८७. The "granthâgra" is given as 3303.

र्ग

Begins :

८० ॥ प्रवचनसारोद्धारे विषमपदार्थावबोधमाधत्ते ।
 श्रीउदयप्रभसूरिः श्रीपार्श्वधीशमानस्य ॥ १

Ends :

सर्वप्रकारसाहाय्यकारिणः क्षांतिशालिनः ।
 जयप्रभस्य कृतिनः प्रयत्नादेष निर्मितः ॥ ८
 अवधानवर्ध्यबुद्धिर्यदत्र न समंजसं ।
 उक्तवानहमुत्सृजं तत्र मिथ्या कृतं मम ॥ ९
 यद्वा यदत्र किञ्चित्तनुमतिभिर्दुष्टमुदितमस्माभिः ।
 प्रीतास्तद्धीमंतः संतः कुर्वंतु निर्दोषम् ॥ १०

ग्रंथाग्रं ३३०३ ॥

मुनिचंद्रसूरिपंडितगुणचंद्राभ्यां भरादिहोपकृतं ।
 प्रथमोत्साहनवाचनलेखनकर्मप्रकर्षेण ॥ ११

आकाशकमलं यावन्मेरुनालं हरिहलं ।

भास्वान् विकाशयत्येष तावन्नद्यादसौ भुवि ॥ १२

280. Avasyakaniryukti [आवश्यकनिर्युक्तिः].

Folios 1 to 255: 13½ inches long, 1¾ inches broad. 4 to 10 lines in a folio. 45 to 50 aksharas in a line. Numbered as 183. Folio 255.

सू.
R. ८ L. २५६.
वृ.

281. Panchasutra [पञ्चसूत्रम्].

Folios 1 to 16: 18 inches long, 2 inches broad. Numbered as 183.

Folio 16. R. ८ L. १३.

Begins :

नमो वीतरागाणं सञ्चञ्चूर्णं देविदपूज्याणं जहद्वियवत्थुवाह्णं
तेलोकगुरूणं अरुहन्ताणं भगवन्ताणं

Ends :

अविराहणाफला तिलोगनाहबहुमाणेणं निस्स्येयस्स साहिगित्ति ॥

पवज्जफलसुत्तं समत्तं ॥ ४ ॥ समत्तं पञ्चसूत्रम् ॥

282. Two books in one manuscript.

Folios 1 to 44; agreeing in all respects with No. 281. Folio 43.

R. ३ L. ४३.

282, 1. Samgrahini [संग्रहिणी].

Begins :

निद्विवियअद्वकम्मं . . . . .

Ends :

३८३ संग्रहणी प्रकरणं समाप्तेति ॥

282, 2. Pratikramana [प्रतिक्रमणम्].

Begins :

नमिऊण महावीरं दंसणमूलं गिहत्थधम्ममहं ।
गिह्णामि सव्वभवकयमिच्छत्ताविरइपडिकमणो ॥ १

Ends :

पडिवज्जए सम्मं ॥ ६०

Then follows the verse नमिऊण महावीरं repeated, and 42 gāthās, ending : वारह सत्तसिए पडिवज्जइ लखमसिरी सम्मं ॥ ४२

283. Commentary on the Pakshikasutra, by YASO-DEVASŪRI [पाक्षिकसूत्रवृत्तिः । यशोदेवसूरिः].

Folios 1 to 199 : 18 inches long, 2 inches broad. 8 to 12 lines in a folio. Numbered as 183. Folio 199. R. ^{सू}_{६३} L. १९९.

Begins :

उँ नमो वीतरागाय ।

शिवशर्मैकनिमित्तं विघ्नौघविघातिनं जिनं नत्वा ।
वक्ष्यामि सुखविबोधां पाक्षिकसूत्रस्य वृत्तिमहम् ॥ १
एतच्चूर्ण्यनुसाराद्द्वयांतरविवरणानुसाराच्च ।
प्रायो विवरणमेतद्विधीयते मंदमतिनापि ॥ २

Ends :

समाप्ता चेयं शास्त्रानुसारिणी पक्षप्रतिक्रमणवृत्तिरिति ॥
चंद्रकुलांबरशशिनो भव्यांबुजबोधनैकदिनपतयः ।
गुणगणरत्नसमुद्रा आसन् श्रीवीरगणिमिश्राः ॥ १

ये च ।

शुद्धध्यानजलापनीतकलिलाः ^१सत्तानदीपालया
निःसंगव्रतभारधारणरतास्तीव्रे तपस्युद्यताः ।

ग्रीष्मेष्वातपवेदनां गुह्यतरां जेतुं सदोपस्थिता
 हेमतेषु च शार्वरं हिमभरं सोढुं सदा निश्चलाः ॥ १
 श्रीचंद्रसूरिनामा तेषां शिष्यो बभूव गुणराशिः ।
 आनंदितभव्यजनः शंसितसंशुद्धसिद्धांतः ॥ ३
 कलिकालदुर्लभानां गुणरत्नानां निधानमनवद्यं ।
 समयावदातशुद्धिस्तथापरो देवचंद्रगणिः ॥ ४
 श्रीचंद्रनाम्नः सूरैः^१ पादपंकजसेविना ।
 वृन्धेयं प्रसूता वृत्तिः श्रीयशोदेवसूरिणा ॥ ५
 गंभीरमेतदार्थं न चोहजे शक्तिरस्ति मम दक्षा ।
 नापीह संप्रदायः सम्यग्ब्रह्मवत् पाठ्यमाः ॥ ६
 शास्त्रानुसारात्सुखबोधपादै-^२
 रात्मीयशक्त्या निवृत्तं तथापि ।
 यच्चेह किंचिद्वितथं निबद्धं
 तत्रास्तु मिथ्या मम दुःकृतं हि ॥ ७
 अणहिलपाटकनगरे सौवर्णिकनेमिचंद्रसक्तायां ।
 वरपौषधशालायां राज्ये जयसिंहभूपस्य ॥ ८
 विशारदैः सूरिवरैर्विहारिभि-
 र्विशोधितो यत्नपरायणैरियं ।
 तथापि यन्न्यूनमुताधिकं पदं
 तत् शोधनीयं कुशलैः कृपापरैः ॥ ९
 शुभाशयवशाच्चेह यन्मया सुकृतं कृतं ।
 तेन भूयान्ममाभ्यासः सर्वदैव जिनागमे ॥ १०

^१ सूरेश्च on सूरैः सु^०? ^२ पाठै-?

एकादशशतैरधिकैरशीत्या विक्रमाद्गतैः ।

द्वे सहस्रे शतैरधिके सप्तभिर्ध्रियमानतः ॥ ११

मंगलं महाश्रीः ॥ शुभं भवतु लेखकपाठकयोः ॥ संवत् १३०९
वर्षे माघवदि १४ सोमे स्वस्ति श्रीमदाघाटे महाराजाधिराजभगव-
न्नारायणदक्षिणोत्तराधीशमानमर्दनश्रीजयतसिंहदेवतत्पट्टविभूषणरा-
जाश्रिते जयसिंघविजयराज्ये तत्पादपद्मोपजीविनि महं श्रीतल्हणप्रति-
पत्तौ श्रीश्रीकरणादिसमस्तव्यापारान्परिपंथयतीत्येवं काले प्रवर्त्तमाने
ठ० वयजलेन पाक्षिकवृत्तिर्लिखितेति ॥ शिवमस्तु ॥

284. Sraddhapratikramanasutravritti by KULAPRA-
BHÂCHÂRYA [आद्धप्रतिक्रमणसूत्रवृत्तिः । कुलप्रभाचार्यः].

Folios 1 to 60: 13½ inches long, 1½ inches broad. 6 to 8 lines in a
folio. Numbered as 183. Folio 60. R. ॐ L. ६०.

285. Commentary on the Upadesamala of Dharma-
dasagani by SIDDHASÂDHU [उपदेशमालाया धर्मदासगणिकृताया विवरण-
म् । सिद्धसाधुः].

Folios 1 to 204: 19½ inches long, 2 inches broad. 8 to 10 lines in
a folio. 65 to 68 aksharas in a line.

Commentary begins :

नमः सर्वज्ञाय ॥

हेयोपादेयार्थोपदेशभाभिः . .

Text begins :

जगच्चूडामणीभूर्ड . . .

Book ends :

विषं विनिर्दूय कुवासनामयं

व्यचीचरद्यः कृपया मदाशये ।

अर्चित्यवीर्येण सुवासनाद्धां

नतोस्मि तस्मै जिनधर्मसूरये ॥ १

उत्सृज्यमत्र विवृतं मतिमांशदोषा-
 द्वांभीर्यभाजि वचने यदनंतकीर्तैः ।
 संसारसागरमनेन तरीतुकामै-
 स्तत्साधुभिः कृतकृपैर्मयि शोधनीयम् ॥ २
 तोषाद्विधाय विवृतिं गिरिदेवतायाः
 पुण्यानुबंधिकुशलं यदिमां^१ मयाप्तं ।
 सर्वोपि तेन भवतादुपदेशमाला-
 प्रोक्तार्थसाधनपरः खलु जीवलोकः ॥ ३
 ॥ उपदेशमालाविवरणं समाप्तं ॥

भगवद्गीर्देवतायानिभमात्रदुर्गस्वानिगुरुशिष्यसहर्षिचरणरेणो सि-
 द्धसाधोः ॥ ग्रंथामं ३५०० ॥ संवत् १३८३ वर्षे कार्तिकशुदि
 १३ शनौ अद्य श्रीदेवगिरौ साधुराजसीहसुतसाधुतिष्ठणसिंहेन श्री-
 मदुपदेशमालालघुवृत्तिपुस्तिका लिखापिता ॥ यादृशं पुस्तके दृष्टं ॥
 मंगलमस्तु ॥

286. Acharangachurni [आचारंगचूर्णः].

Folios 1 to 292: 15½ inches long, 2 inches broad. 8 to 12 lines
 in a folio. 79 to 82 aksharas in a line. Numbered as 183. Folio

191. R. सु. ६३ L. १११. The "granthâgra" is given as 8300. Dated

Samvat 1303 = A.D. 1247. The donor of this copy is celebrated in
 a prasasti of 21 ślokas.

287. Pandavacharitra by DEVAPRABHASŪRI [पाण्डवचरित्रम्
 देवप्रभसूरिः].

Folios 1 to 263: 34½ inches long, 2½ inches broad. 10 to 14 lines
 in a folio. 130 to 135 aksharas in a line. Numbered as 183. Folio

263. R. सु. ६३ L. २६३.

The first folio is defective, and the beginning is supplied on paper as follows :

ॐ नमः सर्वज्ञाय ।

श्रियं विश्वत्रयत्राणनिष्णः पुष्पातु वः प्रभुः ।
 शंकरः पुंडरीकाक्षः श्रीमन्नाभिसमुद्भवः ॥ १
 पुण्यप्रसूतिः श्रीनेमेः पातु वो देशनागवी ।
 घासः स्मरादयो यस्याः क्षीरं मोक्षसुखं पुनः ॥ २
 पार्श्वनाथः स वः पायाद्यदंगद्युतिसागरे ।
 प्रवालकंदलायंते फणिरत्नप्रभांकुराः ॥ ३
 जयंति वर्द्धमानस्य जितदंभोलिवैभवाः ।
 मोहांधतमसध्वंसहेलयः सत्त्वकेलयः ॥ ४
 चरित्रं पांडुपुत्राणां पवित्रमभिदध्महे ।
 श्रुतं हितोपदेशाय यज्ज्ञाने पर्यवस्यति ॥ ५

Ends :

महाकाव्यमेतद्धिनोतु ॥ २८

इति मलधारिश्रीदेवप्रभसूरिविरचिते पांडवचरिते महाकाव्ये ब-
 लदेवस्वर्गगमनश्रीनेमिनाथपांडवनिवार्णवर्णनो नाम अष्टादशः सर्गः ॥

श्रीकोटिकाख्यगणभूमिरुहस्य शाखा
 या मेध्यमेत^१ विदिता विटपोपमेस्याः ।
 श्रीप्रश्रवाहनकुले सुमनोभिरामः
 ख्यातोस्ति स्वच्छ इव हर्षपुरीयगच्छः ॥ १
 तत्राजनि श्रुतसुधांबुधिरिंदुरोचिः-
 स्पर्द्धिष्णुकीर्त्तिविभवोऽभयदेवसूरिः ।

शांतात्मनोप्यहह निस्पृहचेतसोपि

यस्य क्रियाखिलजगज्जायिनी बभूव ॥ २

बद्धक्रीड इवावतीर्य परमज्योतिर्विवर्त्तः क्षितौ

तत्पट्टे वरचंद्रमाः समजनि श्रीहेमसूरिप्रभुः ।

चित्रं यद्वचनामृतानि नृपतिः श्रीसिद्धराजः पपौ

विशेषामपि लेभिरे तनुभृतामायूषि वृद्धिं पुनः ॥ ३

तस्यापदे^१ मदनादिद्विषि जयी विजयसिंहसूरिरभूत् ।

यद्वपुषि स्पर्द्धाभूलावण्यामृतशमामृतयोः ॥ ४

श्रीचंद्रसूरिरभवत्तदीयपदभूषणं गुणैकनिधिः ।

विद्यायाश्च मदस्य च येन वितेने चिरवियोगः ॥ ५

धर्मज्ञानविवेकसंयमतपःसंकेतकेलीगृहं

स श्रीमान्मुनिचंद्रसूरिरभवत्तत्पट्टभूषामणिः ।

ब्रूमस्तस्करपुष्करस्य महिमा किं नाम यत्सौरभै-

र्गण्यते वत सादृश अपि^२ जनैः संख्यास्तु संख्यावतां ॥ ६

श्रीदेवप्रभसूरिर्बभूव तच्चरणकमलरोलंबः ।

येन कलैः कीर्तिरवैरभितो मुखरीकृतं भुवनं ॥ ७

मुनिचंद्रसूरिपट्टे श्रीदेवानंदसूरयोभूवन् ।

स्तोत्राय यद्गुणानां ध्रुवं न वेधा अपि सुमेधाः ॥ ८

तेषां^३ कल्पतरुत्रिपिष्टपगवीचिंताश्मवैहासिका-

दादेशात्कविमार्गवल्गनकलानैपुण्यशून्यैरपि ।

^१ तस्य पदे ?   ^२ वत सादृशा अपि ?   ^३ कल्पतरुत्रिपिष्टपगवी ?

श्रीदेवप्रभसूरिभिः पोडोश्चरित्रं^१ किम-
 प्येतद्विबुधादिशिष्यहृदयोल्लासार्थमग्रथ्यते^२ ॥ ९
 श्रीयशोभद्रसूरीणां तथात्र व्यावृतादृशः^३ ।
 यथैतदगमत्सर्वं विद्वल्लोकावलोक्यतां ॥ १०
 ज्ञानैकमयमूर्त्तनामस्मिन्नवरसान्विते ।
 श्रीनरचंद्रसूरीणां प्रज्ञया कतधाधितं^४ ।
 प्रीत्यावलोकनेनैव कर्णक्रोडनवातिथेः ।
 कर्तुमातिथ्यमर्हति ग्रंथस्यास्य मनीषिणः ॥ १२

मंगलं महाश्रीः ॥

288. Katharatnakosa by DEVABHADRASŪRI [कथारत्नकोशः ।
 देवभद्रसूरिः].

Folios 1 to 317 : 34½ inches long, 2½ inches broad. 8 to 10 lines
 in a folio. 120 to 135 aksharas in a line. Numbered as 183. Folio

308. R. ० L. ३०८. Dated Samvat 1286 = A.D. 1230.
 स्ता
 र्ज्ञा

Begins :

ॐ नमो जिनागमाय ॥

पडिबिंबियपणयजणनिलीणभवभीरुभव्वलोयच्च ।
 उम्मुहमऊहनिवहसिवभवणारोहसेणिव्व ॥ १
 भीमभवोयहिलंघणसज्जासज्जाणवत्तपतिव्व^५ ।
 चरणनहमालिया सहइ जस्स सो जयइ पढमजिणो ॥ २
 छुमणोभिरामरूवो चारुयर्च्च सुरहिवयणसयवत्तो ।
 जयइ सिवनयरिपत्थियमंगलकलसोव्व वीरजिणो ॥ ३

^१ पोडोश्चरित्रं is evidently for पांडोश्चरित्रं. But the pāda is also defective in four syllables. Some such word as सुकृतिभिः may have followed, and been by the scribe confounded with सूरिभिः.

^२ ग्रंथ्यते ?

^३ व्यावृता दृशः ?

^४ कतधाधितं ? ^५ पंत्तिव्व ?

स जयइ पुणोवि दुज्जयकसायसरहोलिविहलिउच्छाहो ।

लंठणछलेन भीउव्व केसरी जं समझीणो ॥ ४

भववारयबंधं बंधुणोव्व अवणिं तुवोवसेवावि ।

जिणवइणो मोहमहंधयारहरणंमि रविणो व्व ॥ ५

पासस्स फणामणिणो उंमुहपसरंतकंतिणो दूरम् ।

विहियावड्वियदीवूसवव्व तिमिरं हरंतु ममं ॥ ६

जयइ विलसंतनिमलमऊहमंडलपसाहियसरीरा ।

पग्गहियपारिवेसव्व ससिकला भयवई वाणी ॥ ७

ससिरीया सच्चाहिड्डिया य सच्चक्रनंदया सुगया ।

गुरुणो हरिणो व्व कुणंतुं वंछियं निच्छियं मज्झ ॥ ८

इत्थं थोयव्वथुइईसामत्थेणं जडोवि जंपेमि ।

संमत्ताइपयत्थप्पडिबद्धकहारयणकोसं ॥ ९

एत्थय जिणिंदसमयंमि संमया मुत्तिपहपवित्तीए ।

सुमुणी सुसावगो चिय जहुत्तकिरियाकलावन्नू ॥ १०

सुमुणित्तणं च पायं सुसावगत्तं विणा न संभवइ ।

पत्तसिय देसचरित्तो हि सव्वविरइंपि काउमलं ॥

सामन्नविसेसगुणन्निर्डे य सुसावगत्तणं लहइ ।

सो पुण सामन्नगुणी नेर्डे संमाइदारेहिं ॥ ११

Folio 10. R. १०. इति श्रीकथारत्नकोशे सम्यक्काधिकारे

नरवर्मनृपकथानकं समाप्तं ।...

Folio 13. R. १३. इति० सम्यक्कातिचारचिंतायां शंकादोषे

धनदेवकथानकं समाप्तं ।...

- Folio 15. R. $\frac{१५}{५}$ L. १५. इति० सम्यक्कचिंतायां द्वितीयातिचारप्र-
क्रमे नागदत्तकथानकं समाप्तं ॥...
- Folio 18. R. $\frac{१८}{३}$ L. १८. इति स० तृतीयातिचारप्रक्रमे गंगवसुमत्याः
कथानकं समाप्तं ॥...
- Folio 27. R. $\frac{२७}{५}$ L. २७. इति श्रीक० पंचमातिचारे रुद्राचार्यकथा-
नकं समाप्तं ॥...
- Folio 33. R. $\frac{३३}{३}$ L. ३३. इति श्रीक० षष्ठातिचारप्रक्रमे भवदेवरा-
जर्षिकथानकं समाप्तं ॥...
- Folio 39. R. $\frac{३९}{३}$ L. ३९. इति० सप्तमातिचारे धनकथानकं समाप्तं.
- Folio 46. R. $\frac{४६}{३}$ L. ४६. इति० अष्टमातिचारे अचलकथोत्तया स-
म्यक्कपटलं समाप्तं ॥...
- Folio 55. R. $\frac{५५}{५}$ L. ५५. इति० पंचममस्कारे श्रीदेवनृपकथानकं
समाप्तं ॥...
- Folio 64. R. $\frac{६४}{५}$ L. ६४. इति० चैत्याधिकारे विजयकथानकं
समाप्तं ॥...
- Folio 75. R. $\frac{७५}{५}$ L. ७५. इति० जिनबिंबप्रतिष्ठाप्रक्रमे महाराजपद्म-
कथानकं समाप्तं ॥...
- Folio 85. R. $\frac{८५}{५}$ L. ८५. इति० पूजाधिकारे प्रभंकरकथानकं समाप्तं].
- Folio 90. R. $\frac{९०}{३}$ L. ९०. इति० देवद्रव्यचिंताधिकारे भ्रातृद्वयक-
थानकं समाप्तं ॥...
- Folio 98. R. $\frac{९८}{३}$ L. ९८. इति० शास्त्रश्रवणाधिकारे श्रीगुप्तकथा-
नकं समाप्तं ॥...

- Folio 105. R. ^ख० L. १०५. इति० ज्ञानदानावसरे धनदत्तकथानकं
समाप्तं ॥...
- Folio 111. R. ^ख१ L. १११. इति० अभयप्रदानप्रस्तावे जयराजर्षि-
कथानकं समाप्तं ॥...
- Folio 118. R. ^ख१ L. ११८. इति० यत्यवष्टंभदाने सुजयराजर्षिक-
थानकं समाप्तं ॥...
- Folio 125. R. ^ख१ L. १२५. इति० कुप्रहत्यागे विमलोपाख्यानकं स-
माप्तम् ॥...
- Folio 131. R. ^ख१ L. १३१. इति० माध्यस्थगुणचिंतायां पुरोहितसुत-
नारायणकथानकं समाप्तं ॥...
- Folio 136. R. ^ख१ L. १३६. इति० सामर्थ्यगुणचिंतायाममरदत्तक-
थानकं समाप्तं ।...
- Folio 142. R. ^ख२ L. १४२. इति० धर्मार्थव्यतिरेकचिंतायां सुंदरक-
थानकं समाप्तं ॥...
- Folio 147. R. ^ख३ L. १४७. इति० आलोचकपुरुषव्यतिरेके धर्मदेव-
कथानकं समाप्तं ॥...
- Folio 155. R. ^ख४ L. १५५. इति० उपायचिंतायां विजयदेवकथानकं
समाप्तं ॥

Folio 162. R. सु
२ L. १६२. इति० उपशांतप्रक्रमे सुदत्तकथानकं स-

समाप्तं ॥ २५...

Folio 167. R. सु
३ L. १६७. इति० दक्षत्वगुणचिंतायां सुरशेखरराज-
पुत्रकथानकं समाप्तं ॥ २६...

Folio 171. R. सु
१ L. १७१. इति० दाक्षिण्यचिंतायां भवदेवकथानकं
समाप्तं ॥ २७...

Folio 176. R. सु
५ L. १७६. इति० धैर्यगुणचिंतायां महेंद्रनृपकथानकं
समाप्तं ॥ २८...

Folio 180. R. सु
० L. १८०. इति० गांभीर्यगुणचिंतायां विजयाचार्य-
कथानकं समाप्तं ॥ २९...

Folio 185. R. सु
५ L. १८५. इति० इंद्रियपंचकविजयव्यतिरेकवर्तना-
यां सुजसश्रेष्ठिसुतकथानकं समाप्तं ॥ ३०...

Folio 192. R. सु
२ L. १९२. इति० पैशून्यगुणदोषचिंतायां धनपाल-
बालचंद्रकथानकं समाप्तं ॥

Folio 199. R. सु
५ L. १९९. इति० परोपकारद्वारचिंतायां भरतकथा-
नकं समाप्तं ॥ ३१...

Folio 206. R. सु
५ L. २०६. इति० विनयद्वारव्यावर्तनायां सुलसकथा-
नकं समाप्तं तत्समाप्तौ धर्माधिकारिसामान्यगुण-
कथनापि त्रयस्त्रिंशद्वारप्रमाणा समाप्तेति ॥...

- Folio 212. R. ^{सु}ले. L. २१२. इति० प्रथमाणुव्रतचिंतायां यज्ञदेवकथा-
नकं समाप्तं ॥...
- Folio 219. R. ^{सु}ले. L. २१९. इति० द्वितीयाणुव्रतचिंतायां सागरकथा-
नकं समाप्तं ॥...
- Folio 225. R. ^{सु}ले. L. २२५. इति० तृतीयाणुव्रतगुणचिंतायां फरुस-
रामकथानकं समाप्तं ॥ ३६...
- Folio 232. R. ^{सु}ले. L. २३२. इति० चतुर्थाणुव्रतचिंतायां सुरप्रियक-
थानकं समाप्तं ॥...
- Folio 240. R. ^{सु}ले. L. २४०. इति० पंचाणुव्रतविचारणायां धरणकथा-
नकं समाप्तं ॥...
- Folio 249. R. ^{सु}ले. L. २४९. इति० प्रथमगुणव्रतचिंतायां शिवभूतिस्कं-
दयोराख्यानकं समाप्तं ॥ ..
- Folio 256. R. ^{सु}ले. L. २५६. इति० भोगोपभोगव्रतचिंतायां सकुटुंबमे-
हश्लोष्टिकथानकं समाप्तं ॥...
- Folio 263. R. ^{सु}ले. L. २६३. इति० अनर्थदंडविरतिचिंतायां चित्रगुप्त-
कथोक्त्या गुणव्रतत्रयं समाप्तं ॥...
- Folio 269. R. ^{सु}ले. L. २६९. इति० शिक्षाव्रतविचारणायां सामान्यप्र-
क्रमे ^१घनरथकथानकं समाप्तं ॥...

Folio 275. R. ^{सू} L. २७५. इति० शिक्षाव्रतविचारणायां देशावका-
शिकविषये पवनंजयकथानकं समाप्तं ॥...

Folio 280. R. ^{सू} L. २८०. इति० तृतीयाशिक्षाव्रतविचारणायां ब्रह्म-
देवकथानकं समाप्तं ॥...

Folio 287 R. ^{सू} L. २८७. इति० अतिथिसंविभागव्रतविषये नरदेव-
कथानकमुक्तं ॥...

Folio 292. R. ^{सू} L. २९२. इति० द्वादशावर्त्तवन्दनफलवर्त्तनायां
शिवचंद्रचंद्रदेवकथानकं समाप्तं ॥...

Folio 296. R. ^{सू} L. २९६. इति० प्रतिक्रमणगुणचिंतायां सोमदेव-
कथानकं समाप्तं ॥...

Folio 303. R. ^{स्ता} L. ३०३. इति० कायोत्सर्गविधानचिंतायां सशि-
राजकथानकं समाप्तं ॥...
इति० प्रत्याख्यानव्यतिरेकचिंतायां भा-
नुदत्तकथानकं समाप्तं ॥...

Ends :

सूरीपसन्नचंदो न नामर्त्त अत्यर्त्तं परं ।
तस्सेव गेहिं सिरिसुमइवायगाणं विण्यलेसेहिं ।
सिरिदेवभइसूरीहिं पसरइर्त्तं कहाकोसो ।
संघधुरंधरसिरिसिद्धवीरसेट्टीण वयणर्त्तं ।
जेहिं चरियं चरिमजिणिंदस्स व रइयं वीरनाहस्स ॥

परिकम्मिऊण विहियं च जे हिंसइ भव्वलोगपाउगं ।
 संवेगरंगसालाभिहाणमाराहणारयणं ॥
 कंचलकलसविहसियमुणिसुव्वयभुवणमंडियंमि पुरे ।
 भरुयत्थे तेहिं डिण्हिं एस नीउं परिसमत्तिं ॥
 वसुबाणरुहंसंखे वच्चंते विक्रमाउ कालंमि ।
 लिहिउं पठमंमि य पोत्थयंमि गणिअमलचंदेण ॥

अलं बहुभणिण ॥

यदिह जगदे किंचिन्मोहान्मया समयाद्वहि-
 र्यदपि सुकविक्षुन्नान्मार्गाद्वचोभिदधेऽन्यथा ।
 तदुदितकूपैः सद्भिस्त्यक्तात्तथैष विशोध्यतां
 भवति कथिकाकोशः पंथा यथा सिवसन्ननः ॥ १
 यत्कृत्वेदं त्रिकरणजयात्पुन्यमस्माभिराप्तं
 तेनैवैतच्छ्रवणपठनाख्यानचित्तैकचित्ताः ॥
 संतः संतु प्रतिसभमितश्चाप्तमोहव्यपोहा
 भूयो भूयो जिनपतिमते बोधिसिद्धिं लभंताम् ॥ २
 जीयांसुः शशिनीलकांचनजपामेघोपमांगत्विषः
 श्रीमन्नाभितनूद्भवप्रभृतयः सर्वेपि तीर्थेश्वराः ।
 गीरंबा च सुदर्शना च विदिता देव्योपि काल्यादयो
 भूयांसुर्जिनसासनस्य सततं प्रोत्सर्पणाद्धेतवे ॥ ३

इति बहुविधवाक्यानेकमाणिक्यपूर्णा-

गमजलनिधिलब्धैरर्थलेशैर्निबद्धः ।

तदपि निहतभूतिप्राणिदौर्गत्यदुःखो

जयतु सततमेष श्रीकथारत्नकोशः ॥ ४

इति प्रव्रज्यार्थचिंतायां श्रीप्रभप्रभाचंद्रचरितमुक्तं तदुक्तौ च सम्य-
क्कादिपंचाशदार्थाधिकारसंबद्धः कथारत्नकोशोपि समाप्तः ॥

मंगलं महाश्रीः ॥ शिवमस्तु सर्वजगतः ० ॥

संवत् १२८६ वर्षे आश्विनशुदि ३ बुधेऽब्देह प्रल्हादनपुरे कथार-
त्नकोशपुस्तकमलेखीति भद्रमिति ॥

289. *Avasyakachurni* [आवश्यकचूर्णः].

Folios 1 to 268: 37 inches long, 2½ inches broad. 10 to 12 lines
in a folio. 115 to 120 inches in a line. Contains the first khaṇḍa of
the work.

290. *Dasasrutaskandhachurni* [दशाश्रुतस्कन्धचूर्णः].

Folios 1 to 164: 27 inches long, 2 inches broad. 8 to 10 lines in
a folio. 91 to 95 aksharas in a line. Numbered as 183. Folio 164.

सु
R. पुं L. १६४. Dated Saṃvat 1328 = A.D. 1272.
के

Begins :

ॐ नमः सर्वज्ञाय ॥

नमो अरहंताणं । नमो सिद्धाणं नमो आयरियाणं । नमो
उवज्झायाणं । नमो लोए सव्वसाहूणं । सुतं मे आउसंतेणं भगव-
ता एवमस्कातं इह खलु थेरेहिं भगवतेहिं असमाहिङ्गाणा पन्नत्ता ॥

Ends :

जात्यंधाः ससंकटाः जावणयावि । जावकरणयो ॥ सव्वेसिंपि-
णयाणं गाथा ॥ दशानां चूर्णीं परिसमाप्ता ॥

अनुष्टुप्छंदोद्देशेन श्लोक २२२५

संवत् १३२८ वर्षे आषाढशुदि १२ गुरौऽब्देह षयरोदुग्रामवा-
स्तव्य ठ० चंडसुत ठ० लक्ष्मणेन दशाश्रुतस्कन्धस्य चूर्णगर्लिखिता ॥

291. Yogasastravivarana by HEMACHANDRA [योगशास्त्र-
वेवरणम् । हेमचन्द्र].

Folios 1 to 323 : $34\frac{1}{2}$ inches long, $2\frac{3}{4}$ inches broad. 10 to 16 lines
in a folio. 110 to 115 aksharas in a line. The "granthâgra" is given
as 12,000. Numbered as 183. Folio 323. R. ^{स्ता} व L. ३२३.
३

292. Siddhaprabhrita with **Commentary** [सिद्धप्राभृ-
तं सदीकर्].

Folios 1 to 20 : 34 inches long, $2\frac{1}{2}$ inches broad. 10 to 12 lines in
a folio. 145 to 162 aksharas in a line.

Text begins :

तिद्वयणपणं तिद्वयणगुणाहिपति

Text ends :

वीसुत्तरसयमंगं गाभाबंधेण पुव्वणिस्संदं ।

वित्थारेण महत्थं सुयाणुसारेण गेयव्वं ॥ ११८

वीसुत्तरसयगणणाम सिद्धपाहुडं सम्मत्तं ॥ अग्गेण पुव्वणि-
स्संदं ॥

Commentary begins :

ॐ नमः सर्वज्ञाय ।

सकलभुवनेशभूतान्निखिलातिसयान् जिनान् गुरुन् स्तुत्वा ।

सिद्धप्राभृतटीका तदर्थहितकाम्यया क्रियते ॥ १

Commentary ends :

णवरं पूर्वस्याग्नेणीयाख्यस्य निष्यंद इदं सिद्धप्राभृतमिति ।

गाथासंयोजनार्थोयं प्रयासः केवलो मम ।

अर्थः सूक्तः स्फुटो ह्येष टीकाकृद्भिश्चिरंतनैः ॥

सिद्धप्राभृतं समाप्तं ॥ मंगलं महाश्रीः ॥

293. Munisuvratacharitra by MUNIRATNA [मुनिसुव्रतच-
रित्रम्। मुनिरत्नः].

Folios 1 to 193: 34 inches long, $2\frac{1}{2}$ inches broad. 8 to 10 lines in
a folio. 140 to 150 aksharas in a line.

Begins :

॥ ॐ नमः सर्वज्ञाय ॥

पायात्पदनखभ्रणिर्मणिस्वच्छा जिनोस्य¹ वः ।

धर्मस्य दशरूपस्य या क्रीडा दर्पणायते ॥ १

Ends :

८३ इत्याचार्यश्रीमुनिरत्नविरचिते श्रीमुनिसुव्रतचरिते महाकाव्ये
भग्नावबोधस्कंदकाचार्यकार्तिकयथाविस्तारिविहारस्वामिनिर्वाणस्वरू-
पवर्णनस्त्रयोविंशः सर्गः ॥ समाप्तं चेदं मुनिसुव्रतचरितं । मंगलं
महाश्रीः ॥ ६८०६

294. Jambudvipaprajnaptichurni [जंबूद्वीपप्रज्ञप्तिचूर्णिः].

Folios 2 to 122: agreeing in all respects with No. 293.

Ends:

जंबूद्वीवपण्हकरणाणं चूर्णीं सम्मता ॥ ग्रंथसर्वसंख्याश्लोक ६३२३.

295. Trishashtisalakapurushacharitra by HEMA-
CHANDRA [त्रिषष्टिशलाकापुरुषचरित्रांतर्गतमष्टमं पर्व । हेमचन्द्रः].

Folios 1 to 129: $35\frac{1}{2}$ inches long, $2\frac{1}{2}$ inches broad. 6 to 12 lines
in a folio. 102 to 110 aksharas in a line. Numbered as 183. Folio

सु
129. R. थ. L. १२९. Dated Samvat 1391 = A.D. 1335. Contains the
झ
eighth parva of the work.

Ends :

समस्तनिग्रंथचक्रचूडामणिश्रीकृष्णराजर्षिगच्छे सुविहितशिरोम-
णिश्रीपद्मचंद्रोपाध्यायान्वये भट्टारकश्रीपृथ्वीचंद्रसूरयस्तत्पट्टांबरदिन-
करश्रीप्रभानंदसूरीणां सद्गुपदेशेन समस्तपृथ्वीतलाख्ये सुचिंतितगो-

पवित्रिते सा० क्षेमधरपुत्रः सा० धनचंद्रमुनिचंद्रदेपालाभिधाः धनचं-
द्रसुतौ भीमसींहकालाभिधौ मुनिचंद्रसुताः । ङीहिल नोलू सोमसीह
हालाभिधा भीमसीहपुत्रौ लाङ्गणनरपालौ सोमसीहपुत्राः सा० धरणिग-
आसपाल दूलह काल्ह पारश्वभिधानाः तैः सद्गुरुणामुपदेशलेशं नि-
श्चम्य संसारासारतां विचार्य संवत् १३९१ वर्षे स्वमातुः सोनश्री-
अयोर्थे गृहीतमिदं नंदतादाचंद्रार्क वाचक्रग्राहकैः सह ॥

296. The same [तदेव सप्तमं पर्व].

Folios 1 to 223: agreeing in all respects with No. 295. Folio 223.

R. ^{सु} ^३ L. २२३. Contains the seventh parva of the work.

297. Sabdanusasana by HEMACHANDRA [शब्दानुशासनम् । हे-
मचन्द्रः].

Folios 1 to 212: 7½ inches long, 1½ inches broad. 8 to 10 lines in
a folio. 32 to 34 aksharas in a line. Numbered as 183. Folio 212.

R. ^{सु} ^२ L. २१२. Goes down to the second pāda of the third adhyāya of
the work.

298. Commentary on the above portion of the Sabdanu-
sasana (तस्यैव टीका).

Folios 1 to 228: 10½ inches long, 2 inches broad. 8 to 16 lines in
a folio. 40 to 44 aksharas in a line.

299. Samyaktvaprakaraṇa by CHANDRAPRABHASŪRI
with the Great Commentary [सम्यक्त्वप्रकरणम् सद्गुरुत्ति । चन्द्र-
प्रभसूरिः].

Folios 1 to 200: 34 inches long, 2½ inches broad. 8 lines in a folio.
105 to 115 aksharas in a line. Incomplete and injured.

Commentary begins:

नमः श्रीपंचपरमेष्ठिभ्यः ॥

यद्भक्ताभोजवाप्याः स्फुटवचनघटीयंत्रचारेण निर्य-

त्स्वरिभ्रेणिप्रणालीप्रणयिगुणगणप्रोच्छलच्छीकरौघं ।

तत्त्वांभोज्यापि सिंचत्सफलयतितमां शासनोद्यानमेत-
त्तं भक्त्या नौमि नमस्त्रिजगदधिपतिं श्रीजिनं वर्द्धमानं ॥

Text begins :

पत्तभवन्नवतीरं दुहदवनीरं सिवंबतरुकीरं ।
कंचणगोरसरीरं नमिऊण जिणिसरं वीरं ॥ १
वुच्छं तुच्छमईणं अणुग्गहत्थं समत्थभव्वाणं ।
संमत्तस्स सरूवं संखेव — — — महं ॥ २

300. Jnatasutrapramukhashadangavritti by ABHA-
YADEVASŪRI [ज्ञातासुत्रप्रमुखषडंगवृत्तिः । अभयदेवसूरिः].

Folios 1 to 472 : 36 inches long, $2\frac{1}{2}$ inches broad. 8 lines in a folio. 138 to 145 aksharas in a line. Numbered as 183. Folio

472. R. ^{स्तौ} ४७२ L. ४७२. Dated Samvat 1292 = A. D. 1236.

301. Upamitibhavaprapancha Katha by SIDDHARSHI
[उपमितिभवप्रपञ्चा कथा । सिद्धर्षिः].

Folios 1 to 393 : $32\frac{1}{2}$ inches long, $2\frac{1}{2}$ inches broad. 10 to 12 lines in a folio. 115 to 123 aksharas in a line. Numbered as 183. Folio

393. R. ^{स्ता} ६३ L. ३९३.

Begins :

ॐ नमः सिद्धेभ्यः ॥

नमो निर्नाशिताशेषमहामोहाहिमार्त्तये ।

लोकालोकामलालोकभास्वते परमात्मने ॥ १

Ends :

तत्साधुभिः कृतकृत्यैर्मयि शोधनीयं ॥

पार्थिवहस्ताधोरपि लिखितं तथा ॥

इत्युपमितभवप्रपञ्चायां कथायां पूर्वसूचितमीलकवर्णनो नामाष्टमः
प्रस्तावः समाप्तः ॥ समाप्ता चेयमुपमितभवप्रपञ्चा कथेति ॥

द्योतिताखिलभावार्थः सद्गव्याब्जप्रबोधकः ।
 सूराचार्योऽभवद्दीपः साक्षादिव दिवाकरः ॥
 आचारपंचकोद्युक्तः प्रसिद्धो जगतीतले ।
 अभूद्भूतहिते धीरस्ततो देहमहत्तरः ॥
 ज्योतिर्निमित्तशास्त्रज्ञः प्रसिद्धो देवविस्तरः¹ ।
 ततोभूदुल्लसत्कीर्तिर्ब्रह्मगोत्रविभूषणः ॥
 दुर्गस्वामिमहाभागः प्रख्यातः पृथिवीतले ।
 प्रव्रज्यां गृह्णता येन गृहं सद्धनपूरितं ॥
 हित्वा सद्धर्ममाहात्म्यं क्रिययैव प्रकाशितं ।
 यस्य तच्चरितं वीक्ष्य शशांककरनिर्मलं ॥
 बुद्धास्तत्प्रत्ययादेव भूयांसो जंतवस्तदा ।
 सद्दीक्षादायकं तस्य स्वस्य चाहं गुरुत्तमं ॥
 नमस्यामि महाभगं गगर्षिमुनिपुंगवं ।
 क्लिष्टेपि दुःखमाकाले यः पूर्वमुनिचर्चया ॥
 विजहारेह निःसंगो दुर्गस्वामी धरातले ।
 सद्देशनांशुमिलोके द्योतित्वा भास्करोपमः ॥
 श्रीभिल्लमाले यो धीरो गतोस्तं सद्धिधानतः ।
 तस्मादतुलोपशमः सद्दार्ष्ट्यभूदनाविलमनस्कः ।
 परहितनिरतैकमतिः सिद्धांतनिधिर्महाभागः ॥
 विषमभवगर्तनिपतितजंतुशतालंबदानदुर्ललितः ।
 दलिताखिलदोषकुलोपि सततकरुणापरीतमनाः ॥

---

¹ देवविस्तरः?

यः संग्रहकरणरतः सदुपग्रहनिरतबुद्धिरनवरतं ।
 आत्मन्यतुलुगुणगणैर्गणधरबुद्धिं विधापयति ॥
 बहुविधमपि यस्य मनो निरीक्ष्य कुंदेदुविशदमद्यतनाः ।
 मन्यन्ते विमलधियः सुसाधुगुणवर्णनं सत्यं ॥
 उपमितिभवप्रपंचा कथेति तच्चरणरेणुकल्पेन ।
 गीर्देवतया विहिताऽभिहिता सिद्धाभिधानेन ॥

अथवा ।

आचार्यहरिभद्रो मे धर्मबोधकरो गुरुः ।
 प्रस्तावे भावतो हंत स एवाद्ये निवेदितः ॥
 विषं विनिर्द्धूय कुवासनामयं
 व्यचीचरद्यः कृपया सदाशये ।
 अर्चित्यवीर्येण सुवासनासुधा-
 न्नतोस्मि तस्मै हरिभद्रसूरये ॥
 अनागतं परिज्ञाय चैत्यवहनसंश्रया ।
 मदर्थेन कृता येन वृत्तिर्ललितविस्तरा ॥
 यत्रातुलरथयात्राधिकमिदमिति लब्धवरजयपताकम् ।
 निखिलसुरभुवनमध्ये सततप्रमदं जिनेन्द्रगृहं ॥
 यत्रार्थाष्टकशालायां धर्मः सद्देवधामसु ।
 कामो लीलावतीलोके सदास्ते त्रिगुणो मुदा ॥
 तत्रेयं तेन कथा कविना निःशेषगुणगणाधारे ।
 श्रीभिन्नमालनगरे गदिता जिनमंडपस्थेन ॥
 प्रथमादर्शे लिखिता साध्व्या श्रुतदेवतानुकारिण्या ।
 दुर्गस्वामिगुरूणां शिष्यिक्रयेयं गणाभिधया ॥

संवत्सरशतनवके द्विषष्टिसहितेतिलंधिते चास्याः ।
 ज्येष्ठेसितपंचम्यां पुनर्वसौ गुरुदिने समाप्तिरभूत् ॥
 मंगलं महाश्रीः ॥

isasti of the donor of the book :

॥ श्रीमालाचलमौलिमूलमिलितलैलोक्यसुश्लाघितः
 पर्वालीकलितः सुवर्णनिलयः प्रासादलब्धालयः ।
 लीनाभ्यकुलः (sic) प्रलीनकलुषः शुभ्रातपत्रानुगो
 वंशोस्ति प्रगटः सदैवधनिधिः श्रीधर्कटानां पटुः ॥ १
 सारासारविचारचारुचतुरः सारार्थबद्धादरः
 संसारोदरवर्त्तिजंतुशरणश्रीमज्जिनार्चापरः ।
 कारुण्याकरसद्गुरुस्तुतिवशप्राप्तार्थदानोद्यत-
 स्तत्रात्मीयकुलक्रमोचितरतः सन्नेमिचंद्रोभवत् ॥ २

तस्यानघा धनपयोधरयुग्मरम्या

रामानुरूपगुणरंजितभर्तृचित्ता ।

चिंताव्यतीतफलदायकधर्मलीना

निर्वाणनामविदिता जनतास्तु पत्नी ॥ ३

जीवाजीवपदार्थसार्थवचनः संपूर्णचंद्राननः

सर्वाधीनधनः सलीलगमनः क्रोधेभपंचाननः ।

नैपुण्यार्जितसज्जनः प्रतिदिनप्रारब्धदानावनः

सूनुः श्लाघितसर्वदेवभुवनख्याताभिधानस्तयोः ॥ ४

देवेन केनापि कदाचिदेष

नीतो रजन्यां स्वगृहात्प्रसुप्तः ।

अष्टापदे वंदितवान् जिर्नेद्रान्

प्रातः स्वहस्ते कसमं ददर्श ॥ ५

सदा दानाशक्ता^१ स्वकुलविमलाचारनिरता
 सुशीलप्रख्याता परहितरता दैन्यरहिता ।
 अमानातिक्रान्ता गुणगणयुता सज्जनमता
 सदच्छुप्तानामा वरसहचरी तस्य च तयोः ॥ ६

लक्ष्मीपतिः सुतनयोऽजनि यक्षदेवः
 श्रीराजिनीनयनसंमद अम्नदेवः^२ ।
 धीधीमनोभवनदीपकचांदिगाख्या-
 स्तुर्या^३ यशोमतिवधूप्रियपुंडरीकः ॥ ७

चतुर्भिरेभिर्जिनधर्मलीनै-
 र्विभावितागाधभवाङ्घ्रिभावैः ।
 व्यधायि धंधाणकसंनिवेशे
 शरण्यचंद्रप्रभदेवहर्म्यं ॥ ८
 प्रत्याख्यानं येन कृत्वौदनादेः
 पद्भ्यां निर्गत्योज्जयंते नगेंद्रे ।
 श्रीमन्नेमिर्वेदितः पूजितश्च
 क्षिप्रं भूयाद्यक्षदेवः ससौख्यं ॥ ९
 यक्षदेवस्य तस्याद्यमी^४ जातवान्
 चारुपुत्रः प्रियः शान्तनामादिमः ।
 धर्मकर्मा सुशीलाम्रदत्ताभिधः
 क्रोधकोपोजितः^५ कमरुःपोजितः ॥ १०

धर्मार्थादिचतुःप्रकारपुरुषास्वार्थोद्यतस्यान्यदा
 द्वौ द्वौ सुंदरभार्ययोर्वरसुतौ आद्धान्नदेवस्य तौ ।

^१ दानशक्ता ? ^२ आम्नदेवः ? ^३ चांदिगाख्यस्तुर्यो ? ^४ तस्माद्यमी ? ^५ कामरूपो ?

संजतौ कुलजप्रियः^१ सुसरलौ पार्श्वाख्यमूणागकौ
राजन्या बुधलक्ष्मणो^२ गणनिधिर्निर्गेंद्रनामानघः ॥ ११

सन्नेमिचंद्रगुणमंदिरदेवचंद्र-

स्तुद्वयं व्यजनि चादिगनामधेयः ।

प्रद्युम्नशंवकृतनामकमुज्ज्वलांगं

सत्पुंडरीकसुतयाजनि पुत्रयुग्मं ॥ १२

नागेंद्रः शुभधर्मकर्मनिरतः सन्मोहिनीभार्यया

पद्मावत्यभिधानया सरलया स्वस्त्रीयया संयुतः ।

वाहिन्या सुतया सुतेन गुणिना सुश्रीकुमारेण वै

शांतापत्ययशःप्रियानघयशोदेवेन धर्मार्थिना ॥ १३

अथान्यदा दानतपोविधान-

सुभावनाशीलसनाथधर्मे ।

जिनप्रणीते विदधन् प्रयत्नं

शृणोति धर्म्यं वचनं गुरुभ्यः ॥ १४

तद्यथा ।

निरवधिभववाङ्मै कर्मदोषाङ्गमंतः

प्रवरशरणहीनो योनिलक्षेषु जीवाः ।

कथमपि त्रुटियोगान्मानुषं जन्मरत्नं

सकलगुणविशिष्टं कष्टलक्षैर्लभते ॥ १५

प्राप्य तत्प्राणिभिः प्रार्थितार्थप्रदं

प्रेरणाप्रोद्यतप्रांजलप्रेरितैः ।

प्रत्यहश्चित्तयित्वा धनाद्यस्थिरं

कर्तुमेवोचितं चारु जैनं वचः ॥ १६

^१ कुलजप्रियौ?

^२ गणनिधिः?

प्राणातिपातविरतिप्रमुखानि यानि
 जैनागमे निगदितानि महाव्रतानि ।
 तानि क्षमो यदि न कर्त्तुमशक्तियोगा-
 द्युयं कुरुध्वममलं गृहिधर्ममेनं ॥ १७

कर्त्तव्यं जिनपुंगवस्य महनं स्तोत्रैश्च तत्संस्तवः
 सेव्यः साधुजनः प्रसन्नवदनैः श्रव्यं जिनेन्द्रोदितं ।
 चिंत्या द्वादशभावना निजहिते कार्यः प्रयत्नो महान्
 शक्त्या चान्यहिते भवाब्धितरणप्रत्युद्यतैः प्राणिभिः ॥ १८

मोहादिद्विपकुंभभेदनविधौ येषां सदा पौरुषं
 कामित्वं कमनीयमुक्तिललनापीनस्तनस्पर्शने ।
 न्यायोपात्तधनं गतं जिनमतक्षेत्रेषु सप्तस्वहो
 तेषां पौरुषकामिता विभविता मन्ये कृतार्था भुवि ॥ १९
 रम्ये श्रीजिनपुंगवस्य सद्ने बिंबे तदीयेऽनवे
 संघे श्लाघ्यतमे प्रसस्तचरिते पूज्ये चतुर्वर्णके ।
 सर्वज्ञागमलेखने विनिहितं वित्तं भवेदिष्टदं
 सत्क्षेत्रे विधिनोप्रमिष्टसमये शाल्यादिबीजं यथा ॥ २०

ये कृत्वा जिनमंदिराणि विधिना संपूज्य वस्त्रादिभिः
 श्रीसंघं समुपात्तनीतिविभवाः श्रद्धापराः आवकाः ।
 स्याद्वादप्रतिबद्धवाक्यजनकश्रीचीररागेण^१ य-
 न्निर्नीतं किल लेखयन्ति भविनः किं किं न तैः सत्कृतं ॥ २१
 श्रुत्वा पुस्तकवाचनामनुदिनं गृह्णन्ति केचिद्भूतं
 देवाधीशजिनेन्द्रपूजनपरा आद्धा भवेयुः परे ।

^१ श्रीवीतरागेण ?

अन्ये भद्रकभावभावितमनःसद्धर्मयोग्या नरा
 जायन्ते खलु यस्य पुस्तकमिदं हेतुः स तच्चेयसः ॥ २२ ॥
 इत्याकर्ण्य जिनप्रणीतमनघं धर्मं गुरुभ्यस्ततः
 पर्यालोच्य कुटुंबकेन गुणिना नागेंद्रनामा गृही ।
 सिद्धाख्येन कृतां कथामुपमिति सिद्धांतसारोद्धृतां
 तोषादेष सुधीर्व्यलीलिखदिमां स्वश्रेयसे पुस्तके ॥ २३ ॥
 यावन्मेरुः प्रतपति रविद्योतते यावदिंदु-
 र्यावद्वायुः स्फुरति गगने तारकाः संति यावत् ।
 यावद्भूमिः प्रवहति पयः सागरे यावदेत-
 तावच्चंद्राद्रुणिभिरनिशं पुस्तकं वाच्यमानं ॥ २४ ॥

मंगलं महाश्रीः ॥

302. *Kalpabhashya* and *Kalpasutra* [कल्पभाष्यं । कल्प-
 सूत्रं च].

Folios 137 to 252: 33½ inches long, 2¼ inches broad. 10 to 14,
 lines in a folio. 120 to 130 aksharas in a line. Numbered as No. 183.

Folio 252. R. ^{सू}_६ L. २५२.
 २

Kalpabhashya begins :

॥ नमः श्रीवर्धमानाय ॥

परिसरं खित्तम्मीड एस्स एक्केरिसंमि वसियव्वं ।

पुवुत्तदोसरहिए वीयाइ जढेससंबंधो ॥ १ ॥

Kalpabhashya ends :

दीवणाय आराधणञ्जिन्नसंसारी ॥ सर्वसंख्या ग्रंथाग्रं ३९७० ॥

कल्पभाष्यं समाप्तं ॥ मंगलमस्तु ॥

Kalpasûtra begins :

॥ उवस्सयस्स अंतोवगडा यसालीणि वावी हीणिष ...
वितिउद्देश उस्सम्मत्तो ॥

Kalpasûtra ends :

णोक्कप्पति निग्गंथाणं निग्गंथीणं उवस्सए आसइत्तए वा
चिडित्तए वा ।

जिणक्कप्पट्ठिई थेरक्कप्पट्ठित्तीत्ति बेमि ॥ ६९

क्कप्पे छट्ठो उद्देशउ सम्मत्तो ॥ ग्रंथाग्रं ३२१ सूत्रं ॥

303. Avasyakatika by HARIBHADRÂCHÂRYA [आवश्यकटी-
का । हरिभद्राचार्यः].

Folios 1 to 227; agreeing in all respects with No. 302.

304. Chandraprajñaptitika by MALAYAGIRI [चन्द्रप्रज्ञप्ति-
टीका । मलयगिरिः].

Folios 1 to 249: 34½ inches long, 1½ inches broad. 6 to 8 lines in
a folio. 135 to 145 aksharas in a line. The "granthâgra" is given
as 9500. Dated Samvat 1445 = A.D. 1389.

305. Chandraprajñaptisutra [चन्द्रप्रज्ञप्तिसूत्रम्].

Folios 1 to 50; agreeing in all respects with No. 304. The
"granthâgra" given as 1854.

306. Laghusamgrahini by CHANDRASÛRI [लघुसंग्रहिणी ।
चन्द्रसूरिः].

Injured. 50 folios.

307. Strimokshavivada [स्त्रीमोक्षविवदः].

Injured. 25 folios.

308. Commentary on the Abhidhanachintamani
by HEMACHANDRA [अभिधानचिन्तामण्यटीका । हेमचन्द्रः].

Folios 1 to 323: 31½ inches long, 1½ inches broad. 6 to 8 lines in
a folio. 140 to 150 aksharas in a line. The "granthâgra" is given
as 10,000. Numbered as 183. Folio 323. R. व L. ३२३.

309. Bhavabhavana, by HEMACHANDRA, with Commentary [भवभावना सटीका । हेमचन्द्रः].

Folios 1 to 325 : 29 inches long, 2½ inches wide. 14 lines in a folio. 120 to 135 aksharas in a line. The "granthâgra" is given as 12,950. Dated Samvat 1249 = A.D. 1193.

श्रीप्रभवाहनकुलांबुनिप्रसूनः^१

क्षोणीतलप्रथितकीर्तिरुदीर्णशाखः ।

विश्वप्रसाधितविकल्पितवस्तुरुच्चै-

च्छायाश्रितप्रचुरनिर्वृतभव्यजंतुः ॥ १

ज्ञानादिकुसुमनिचितः फलितः श्रीमन्सुनींद्रफलवृदैः ।

कल्पद्रुम इव गच्छः श्रीहर्षपुरीयनामास्ति ॥ २

^२तस्मिन् गुणगणरत्नरोहणगिरिर्गीभीर्यपाथोनिधि-

स्तुंगत्वानुकृतक्षमाधरपतिः सौम्यत्वतारापतिः ।

सम्यग्ज्ञानविशुद्धसंयमतपःस्वाचारचर्यानिधिः

शांतः श्रीजयसिंहसूरिरभवन्निःसंगचूडामणिः ॥ ३

रत्नाकरादिवैतस्माच्छिष्यरत्नं बभूव तत् ।

स वागीशोपि नो मन्ये यद्गुणग्रहणे प्रभुः ॥ ४

श्रीवीरदेवविबुधैः सन्मंत्राद्यतिशयप्रवरतोयैः ।

द्रुम इव यः संसिक्तः कस्तद्गुणकीर्त्तने विबुधः ॥ ५

सथा हि ।

आज्ञा यस्य नरेश्वरैरपि शिरस्यारोप्यते सादरं

यं दृष्ट्वापि मुदं व्रजंति परमां प्रायोतिदुष्टा अपि ।

यद्भक्तांबुधिनिर्यदुत्कलवचःपीयूषपानोद्यतै-

र्गीर्वाणैरिव दुग्धसिंधुमथने तृप्तिर्न लेभे जनैः ॥ ६

^१ अंबुनिधिप्रसूनः? ^२ तस्मिन्सद्गुणरत्न°?

कृत्वा येन तपः सुदुष्करतरं विश्वं प्रबोध्य प्रभो-
 स्तीर्थं सर्वविदः प्रभावितमिदं तैस्तैः स्वकीयैर्गुणैः ।
 शुक्लीकुर्वदशेषविश्वकुहरं भव्यैर्निबद्धस्पृहं .
 यस्याशास्वनिवारितं विचरति श्वेतांशुशुभ्रं यशः ॥ ७
 यमुन्नप्रवाहविमलश्रीमन्मुनिचन्द्रसूरिसंपर्कात् ।
 भमरसरितेव सकलं पवित्रितं येन भुवनतलं ॥ ८
 विस्फूर्जत्कलिकालदुस्तरतमस्तानलुप्रस्थितिः
 सूर्येणैव विवेकभूधरशिरस्यासाद्य येनोदयं ।
 सम्यग्ज्ञानकरैश्चिरंतनमुनिक्षुण्णः समुद्योतितो
 मार्गः सोभयदेवसूरिरभवत्तेभ्यः प्रसिद्धो भुवि ।
 निजशिष्यलवश्रीहेमचन्द्रसूरिमुखेन विवृतिरियं ।
 स्रजयुता तैरेव हि विहिता श्रुतदेवतावचसा ॥ १०
 सप्तत्यधिकैकादशवर्षशतैर्विक्रमादातिक्रांतैः ।
 निष्पन्ना वृत्तिरियं आवणवदि पंचमीदिवसे ॥ ११
 आसीन्मेढतकस्थाने बोधिस्थः आवको धनी ।
 याहिका नाम तद्भार्या शीलादिगुणसंयुता ॥ १२
 सौवर्णिकः प्रसिद्धोऽत्र समायातः सुतस्तयोः ।
 सासनासान्यताम्ना तु साधारणसमाह्वयः ॥ १३
 सोहिणिनाम्नी भार्या पुत्रौ लक्ष्मीधरोस्ति तस्येह ।
 छत्रापल्यां च तथा वीरश्रेष्ठचंगसंभूतः ॥ ३
 श्रेष्ठी यशोदेव इति प्रसिद्धो
 यदेतयोर्वृत्तिरियं समग्रा ।

स्थितैर्गृहे चेह्लकनामकस्य
 श्रेष्ठेस्तथा वीरकनन्दनस्य ॥ ४
 निष्पादितास्माभिरतोप्यमीषां
 निःशेषकाणामपि मुक्तिहेतुः ।
 संपद्यतां शीघ्रमसौ सहाय-
 कर्मभित्तानामपराङ्गिनां च ॥ ५

प्रत्यक्षरगणनया यथायं १२९५० मंगलं महाश्रीः ।

संवत् १२४९ आवणवदि ८ सोमे ॥ ६२

310. Commentary on the Vyavaharasutra by MALA-YAGIRI [व्यवहारसूत्रस्य टीका । मलयगिरिः].

Folios 1 to 374 : 32½ inches long, 2 inches broad. 10 to 12 lines in a folio. 145 to 150 aksharas in a line. Numbered as No. 183. Folio

374. R. सु. L. ३७४. The "granthâgra" is given as 33,625. Dated
 एक
 Samvat 1,309 = A.D. 1253.

311. Vyavaharasutrasya Dasamoddesaka [व्यवहार-सूत्रस्य दशमेद्विशकः].

Folios 385 to 392 : agreeing in all respects with No. 310. The "granthâgra" is given as 688. Dated as 310.

312. Parsvanathacharitra by MĀNIKYACHANDRA [पार्ष्वनाथचरित्रम् । माणिक्यचन्द्रः].

Folios 1 to 187 : 33 inches long, 2½ inches broad. 10 to 12 lines in a folio. 145 to 156 aksharas in a line. Numbered as 183. Folio

186. R. सु. L. १८६.

कु
 Begins :

॥ ॐ नमो वीतरागाय ॥ अर्ह ॥

ॐ नमो विश्वमित्राय जैत्राय परमात्मने ।

लोकः कोक इव^१ स्तोकप्रीतिः संपद्यते यतः ॥ १ ॥

Ends :

॥ ८१ ॥ इत्याचार्यश्रीमाणिक्यचन्द्रविरचिते महाकाव्ये श्री-
पार्श्वनाथविहारनिर्वाणवर्णनो नाम दशमः सर्गः समाप्तः ॥

सहस्रिलक्ष्मीरचलप्रतिष्ठा-

निकेतनस्फारसरस्वतीकः ।

मनुष्यलोकेप्रतिमः पृथिव्यां

श्रीकोटिकः स्फीतगणः समस्ति ॥ १

सदापि नाकिञ्चितपादभूमेः

कैलासकांतैरिह वच्चसूरेः ।

सदौषधीभेदविभासमाना

वज्राह्वया संततिचूलिकास्ति ॥ २

अस्तावलक्ष्मीसुभगंभविष्णुः

कलाविलासिद्विजपुंडरीकः ।

श्रीराजगच्छः श्रुचिमानसश्री-

स्तत्रास्ति गच्छः पृथ्वीपवित्रः ॥ ३

पुंसां विग्रहजं विकारमखिलं निर्मूलमुन्मूलय-

स्तत्राद्यः समभूद्भवामयभिषक् प्रद्युम्नसूरिर्गुरुः ।

येन स्वेदयता प्रयुज्य तरलां तर्कोज्ज्वलां भारतीं

वादीन्द्राः प्रविलापिनो घनतरं दर्पज्वरं त्याजिताः ॥ ४

दिगंबरसमाक्रान्तर्वैकपट्टं समाददे ।

यः प्रत्यक्षं नरैर्द्रस्य जगतस्तद्वशः पुनः ॥ ५

तर्कग्रंथविचारदुर्गमवनीसंचारपंचानन-

स्तत्पट्टेभयदेवसूरिरजनि श्वेताम्बरग्रामणीः ।

सद्वाक्यश्रुतिलालसा मधुकरीकोलाहलाशंकिनी
हित्वा विष्टरपंकजं श्रितवती ब्राह्मी यदीयाननम् ॥ ६

दृङ्मिषगाः सत्पथभेदमेता
ध्रुवं करिष्यन्ति जडैः समेताः ।

इतीव रोधाय चकार तासां

मन्थं नवं वादमहाण्णवं यः ॥ ७

विद्वन्मंडलमौलिमंडनमणिः प्रेखत्तपोहर्मणि-
निर्ग्रन्थोपि जिनेश्वरः समजनि श्रीमांस्ततः सद्गुरुः ।

यः स्फूर्जद्गुणपुंजमुंजजगतीजिष्णोः पुरः प्रक्षिला-
न्वादे वादिवरान्विजित्य विजयश्रीसंग्रहं स व्यधात् ॥ ८

तत्पट्टपूर्वपर्वतमंडनमार्त्तमंडलश्रीकः ।

श्रीअजितसेनसूरिर्दूरितमस्तोमहज्जातः^१ ॥ ९

तर्कग्रंथपथप्रथापृथुमतिः क्षमापीठवाचस्पतिः

सूरिर्भूरिनयस्ततः समजनि श्रीवर्द्धमानाह्वयः ।

आस्थाने विदुषां यदीयवचनैरुत्कटके वादिभि-

र्लेशेनापि भियेव नाम न पदोल्लासप्रयासः कृतः ॥ १०

श्रीसिद्धांतव्यवहृतिपटुस्तत्पदांभोजभृंगः

सूरिः श्रीमानजनि जगतीमंडनं शीलभद्रः ॥

अंगोद्धृत्या सकलसुमनःसाक्षिकं दीयमाना

व्यस्तव्याजं यदमलवचःसंपदाप प्रवृद्धिम् ॥ ११

अतुच्छराजगच्छश्रीसमुल्लासनलालसः ।

सूरिः कृपांबुधिरभूतत्पट्टे भरतेश्वरः ॥ १२

^१ दूरितमस्तोमहज्?

द्राक्षे ख्यापय शक्तिमान्मविभवं पांयूषपांषं नय
 प्रख्याता भव सर्करे तव मधो माधुर्यमत्यस्फुटं (sic) ।
 खर्जूर प्रभवं प्रपञ्चय रसं सत्काव्य येनाधुना
 न श्रोत्राणि पवित्रयन्ति कृतिनामस्मद्गुणां गिरः । १३
 तत्पट्टपूर्णकलशाः श्रीवैरस्वामिसूरयो गुरवः ।
 विकिरंतु दुरितनिकरं वितरंतु समीहितां सिद्धिं ॥ १४
 ज्योतिःशास्त्रमहर्निशं गणयतां नैमित्तकान्पृच्छतां
 चर्चां शाकुनिकैः समं कलयतां क्लेशो भवेत्केवलः ।
 पूज्यानां यदि नाममंत्रकलना मैत्री पवित्रीकृता
 नो मिथ्या शृणुतामुवन्ति परमां ते कार्यसिद्धिं जनाः ॥ १५
 षड्दुर्काललनाविलासवसतिश्चंचत्तपोहर्षति-
 स्तत्पट्टोदयचंद्रमाः समजनि श्रीनेभिचंद्रप्रभुः ॥
 निःसामान्यगुणैर्भुवि प्रसृमरैः प्रालेयशैलोज्ज्वलै-
 र्यश्चक्रे कणभोजिनो मुनिपतेर्व्यर्थं मतं सर्वतः ॥ १६
 यस्याश्रावसुधाकिरः सुचिगिरः श्रीभारती शृण्वती
 कामं कंपयती स्म विस्मयरसाकीर्णापि न स्वं शिरः ।
 मंदारप्रभृतिप्रभूतकुसुमश्रग्दामलीनालिनां
 यद्वाणीश्रवणांतरायजननः कोलाहलः खेलति ॥ १७
 यत्र प्राग्निभशालिनामापि नृणां संचारमातन्वतां
 संदेहैः प्रतिभाकिरीटपटली सद्यः समुत्सार्यते ।
 नीरंध्रं विषमप्रमेयविटपित्रातावकीर्णे सदा
 तस्मिंस्तर्कपथे यथेष्टगमना यज्ञे^२ यदीया मतिः ॥ १८

शिष्यस्तस्य प्रशस्यः समजनि जगदानंदकंदांबुदश्रीः
 स्तूरिः श्रीसागरेंदुर्वचनरसभरैर्यस्य सिक्तां जनौघः ।
 रोमोज्ज्वलांकुराढ्यां सिरसि युतकरांभोजपत्रां प्रमोदा-
 दभ्रांभोबिंदुपुष्पां सुकृतफलवतीं कायवल्लीं बिभर्ति ॥ १९

निर्व्याजं घनदानयोग्यजडतावस्त्वन्विता मन्मति-
 र्यत्पादप्रभवप्रसादविलसत्सद्यक्षरैः^१ स्वीकृतैः ।
 संदेहोल्बणसौक्लिकैः प्रतिपदं बाधामनासादिता
 ग्रंथाली पथकांतराणि परितः स्पष्टं समुज्जृम्भते ॥ २०

गुरुप्रसादविगलज्जडिमैकतमस्तमः ।

स्तूरिर्माणिक्यचंद्रोभूत्तत्पादाब्जमधुव्रतः ॥ २१

वंशः सत्त्वगुरुस्थितिः समहिमा सद्धर्मकर्मोदया-
 दस्ति स्वस्तिनिबंधनं मतिमतां श्रीभिन्नमालाह्वयः ।
 आमूलं भुवनाद्भुतैकगुणभूः श्रीमेहिलस्यांगजो
 वीरस्तत्र पवित्रवृत्तसदनं मुक्ताफलश्रीरभूत् ॥ २२

विमलमतिमृणालिनीमरालः

सकलकलाकमलावलीविवस्वान् ।

निरुपममहिमावनीभू^२-

त्समजनि स्तनुरमुष्य वर्द्धमानः ॥ २३

कुमारपालक्षमापालाजयपालमहीभुजोः ।

यः सभाभूषणं चित्रं जैनं मतमरोचयत् ॥ २४

त्रिभुवनपालः श्रीमान्मल्हः सच्चक्रनंदकः ।

प्रियसत्यः श्रीदेहड इत्यस्याः पुरुषोत्तमाः ॥ २५

^१ सद्यक्षरैः ? ^२ महिमाहिमावनीभू ?

सतीसीमंतमाणिक्यश्रीमादूकुक्षिसंभवाः ।

सच्चरित्राख्यः पुत्रास्तस्य शस्यधियोभवन् ॥ २६

प्रज्ञावता सत्कविपुंगवेन

श्रीपल्हणानात्मसुतेन साकं ।

माणिक्यसूत्रिं गुरुमन्यदेति

श्रीदेहडोजल्पदनल्पभक्तिः ॥ २७

नीरागतानिधी राजगच्छभूर्गुणवारिधिः ।

सूरिः प्रद्युम्नसूर्याख्यः पूर्वं वः पूर्वजोऽभवत् ॥ २८

स पादलक्षगोपालत्रिभुवनगिर्यादिदेशगोपालान् ।

ययुश्चतुरधिकासीत्या (sic) वादजयैरंजयामास ॥ २८

श्रीअभयदेवसूरिस्तच्छिष्यस्तर्कभूरभूत् ।

भमासनालितुमुलाक्षीर्यदास्यमशिश्रियत् ॥ २९

जडोल्लासेन सन्मार्गभेदिनी वृक्तरंगिणी ।

रोडुं चकार स नवं ग्रंथं वादमहार्णवं ॥ ३०

तदाम्नायपुषां युष्मादृशानामपि युज्यतां ।

सङ्ग्रंथकरणे स्फीतपरोपकरणे मतिः ॥ ३१

माणिक्यचंद्राचार्येण तस्येति प्रार्थनावशात् ।

श्रीपार्श्वनाथचरितं वाचां पथि विपचितं ॥ ३२

गगनवसनमासायंत्रगं शीतरोचिः

सितकृमिजगुलुंछोदात्तरुक्मंतुजालैः ।

विरचयति विरंचिर्यावदुल्लासितारा-

कुसुमकमिह शास्त्रं नंदतात्तावदेतत् ॥ ३३

तमो विघटयन्नलिप्रतिममंबरारामतः

सदा दिनमुखे ¹विशाविकसदृक्षपुष्पोत्करं ।

करैः किरणमालिकश्चटति यावदुल्लासिभि-

र्मतं जिनपतेर्मतं जयतु तावदेतत्क्षितौ ॥ ३४

श्रीसंघेन मयि क्रमांबुजरजःकल्पे पयःकल्पया

दृष्ट्या वाप इव प्रसादविटपी न्यस्तः परं पुष्यतां ।

यस्माद्विश्वजनानुरागमहिमश्रीमंजरीसद्यसः-

पुष्पोल्लासि परोपकारकरणैश्वर्यं फलं चाप्यते ॥ ३५

रसर्षिरविसंख्यायां समायां दीपपर्वणि ।

समर्थितमिदं वेलाकूले श्रीदेवकूपके ॥ ३६

ग्रंथाग्रं ५२७८ मंगलमस्तु ॥

श्रीपार्श्वनाथाय नमः ॥

यत्रानेकबुधा अनेककवयो धिषण्यानि भूयांस्यलं

चंद्रास्यापचयः ²कलंकविकलः संजायते सर्वदा ।

वक्रः कोपि न दृश्यते न च गुरुर्मित्रोदये निःप्रभः

पल्लीपालजनान्वयो नवनभोलक्ष्मीं दधानोस्ति सः ॥ १

तत्रोल्लासितलोकभूरिकमलः श्लिष्यत्यतापाकृती

राजा मंडलवृद्धिकारणतया प्रीतिं समुत्पादयन् ।

दोषातिक्रमजातकांतिभुगो बिभ्रत्सुवृत्तां तनुं

मार्त्तंडो जसदूर्ध्वनी समभवन्नंदाणिपूर्मंडनं ॥ २

तद्भार्या योषितां वर्या परिचर्यापरायणा ।

जिनेशचरणद्वंद्वे शोभना शोभनाजनि ॥ ३

¹ निशा°?

² चंद्रस्योपचयः?

महाव्रतानीव सुताः स्युस्ताभ्यां पंच विश्रुताः ।
गुप्तित्रयमिवावद्यं पुत्रीत्रयं च जज्ञिरे ॥ ४

तेषां च ज्येष्ठः किल पूर्णचंद्रो
धर्मानुरक्तो यशश्चंद्रनामा ।
औचित्यचर्याचतुरस्त्वाभड-
नाहडजाल्हणश्च तथापरे ॥ ५

शीलमती च सहजू रत्नी च श्रावकव्रतं ।
श्रीयशोभद्रसूरीणां चरणाति प्रपेदिरे ॥ ६

कल्हणाल्हणरत्नश्च राजपालश्चतुर्थकः ।
पूर्णस्यागण्यपुण्यस्य तनयां मुनया अमी^१ ॥ ७

कल्हणाल्हणरत्नानां सुताः संति यथाक्रमं ।
अजयोञ्चारिसिंहश्च^२ गुरुदेवार्चने रतौ ॥ ८

सुगुणसुवर्णशाली वित्राणेनैव गुरुगणाक्रमणं ।
सुकवेः श्लोक इव स्तनंधयस्तिष्ठणपालोभूत् ॥ ९

यशश्चंद्रजगद्देवोभूत्ततोपि वरदेवः ।

आभडः श्रीमानतुंगचरणांभोजषट्पदः ॥ १०

आभडस्य सुता एतेभ्यश्रीकुक्षिसंभवाः ।

पांडवा इव विख्याताश्चित्रं कौरवसंगताः ॥

प्रथमः पद्मसिंहाख्यो वीरचंद्रो द्वितीयकः ।

आसलो मूलदेवश्च देदलश्चाथ पंचमः ॥ - - - - -

^१ तनया मुनयोप्यमी ?

^२ अजयश्चारिसिंहश्च ?

313. Dasavaikalkaniryukti [दशवैकालिकनिर्युक्तिः].

Folios 1 to 16. 30½ inches long, 2 inches broad. 6 to 10 lines in a folio. 140 to 150 aksharas in a line. The "granthâgra" is given as 445. Numbered as 183. Folio 16. R. ^{१६} L. १६.

314. Commentary on the **Dasavaikalika** by **HARIBHADRÂ** [दशवैकालिकनिर्युक्तिटीका । हरिभद्रः].

Folios 1 to 173; agreeing in all respects with No. 313. Folio 167.
R. ^{१७} L. १६७.
मी

Begins :

॥ नमः श्रुतदेवतायै ॥

जयति विजितान्यतेजाः सुरासुराधीशसेवितः श्रीमान् । ...

Ends :

महत्तराया याकिन्या धर्मपुत्रेण चिंतिता ।

आचार्यहरिचंद्रेण टीकेयं शिष्यबोधिनी ॥

दशवैकालिकटी

315. Santinathacharita by **MUNIDEVASÛRI** [शान्तिनाथ-चरित्रम् । मुनिदेवसूरिः].

Folios 1 to 245: 28½ inches long, 1½ inches broad. Incomplete. Contains six sargas and part of the seventh.

316. Upadesamala by **DHARMADÂSAGAṆI**, with the **Com-mentary** of **RATNAPRABHASÛRI** [उपदेशमाला विशेषवृत्तिसहिता । मू० धर्मदासगणिः । टी० रत्नप्रभसूरिः].

Folios 1 to 311; 36 inches long, 2½ inches broad. 8 to 10 lines in a folio. 142 to 146 aksharas in a line. Numbered as 183. Folio 311.

स्ता
R. ^{११} L. ३११.

Commentary begins :

नमः श्रीदेवसूरिगुरुपादुकाभ्यः ॥

यस्यारघट्टस्य घनोपदेश-

मालार्पितध्यानघटाघटीभिः ।

संसारकूपाद्भवभृञ्जलाना-

मूर्द्धं गतिः स्यात्स जिनोवताद् ॥

रागादिक्षपणपटुः स केवलश्री-

र्जुभारित्रजमहितो यथार्थवाक्यः ।

नामेयः स भवतु भूतये सदा न-

स्तीर्थस्याधिपतिरयं च वर्द्धमानः ॥

पायं पायं प्रवचनस्रुधां प्रीयते या प्रकामं

स्वैरं स्वैरं चरति कृतिनां कीर्त्तिवल्लीवनेषु ॥

दोग्ध्री कामान्नवनवरसैः सा भृशं प्रीणयंती

मादृग्वत्सान् जयति जगति श्रीगवी देवसूरेः ॥

विशुद्धसिद्धांतधुरं दधानां

संसारनिस्सारकृतावधानाम् ।

श्राद्धः सुधासिंधुमिमां विशालां

प्राप्नोति पुण्यैरुपदेशमालाम् ॥

सत्यामपि सद्बृत्तौ वृत्तिमुण्याः करोम्यहदयोपि ।

त्वरयति यस्मान्मामिह सविशेषकथार्थिनां यत्नः ॥

तत्रादौ मंगलाभिधेयादिप्रतिपादनायाह ।

नमिऊणगाहा ॥

Commentary ends :

इति श्रीरत्नप्रभसूरिविरचितायामुपदेशमालाविशेषवृत्तौ
चतुर्थो विभ्रामः ॥

नानारूपनरोत्तमैकवसतिर्निरागतासंगतः
पातालं परितः स्फुरन्निह वृहद्गच्छोस्ति रत्नाकरः ।
स श्रीमन्मुनिचंद्रसूरिसुगुरुस्तत्राभवद्भूरिभिः
शाखाभिर्भुवि यः प्रयागवटवद्विस्तारमुद्रामगात् ॥
साहित्यतर्कागमलक्षणेषु
यद्ग्रंथवीथीकविकामधेनुः ।
कस्योपकारं न चकार सम्यक्
निःशेषदेशेषु च यद्विहारः ॥

शिष्यः श्रीमुनिचंद्रसूरिगुरुभिर्गीतार्थचूडामणिः
पट्टे स्वे विनिवेशितस्तदनु स श्रीदेवसूरिप्रभुः ।
आस्थाने जयसिंहदेवनृपतेर्येनास्तदिग्वाससा
स्त्रीनिर्वाणसमर्थनेन विजयस्तंभः समुत्तंभितः ॥
तत्पट्टप्रभवोभवन्नथ गुणग्रामाभिरामोदयाः
श्रीभद्रेश्वरसूरयः शुचिधियस्तन्मानसप्रीतये ।
श्रीरत्नप्रभसूरिभिः श्रुभकृते श्रीदेवसूरिप्रभोः
शिष्यैः सेयमकारि सम्मदकृते वृत्तिर्विशेषार्थिनाम् ॥
श्रीदेवसूरिशिष्यभ्रातृणां विजयसेनसूरीणां ।
आदेशस्यानृणभावमगममेतावताहमिह ॥
यदीयमुपदेशमाला आवलोकस्य¹ मूलसिद्धांतः ।
प्रायेण पठति चायं तदिहास्माभिः कृतो यत्नः ॥

---

¹ आबाललोकस्य?

व्याख्यातृचूडामणिसिद्धनाम्नः
 प्रायेण गाथार्थं इहाभ्यधायि ।
 क्वचित्क्वचिद्या तु विशेषरेखा
 सङ्गिः स्वयं सा परिभावनीया ॥
 यदिह किञ्चिदनागमिकं क्वचि-
 द्विरचितं मतिमंदतया मया ।
 तदखिलं सुधियः क्षमयामि च
 कृतकृपाः परिशोधयतादरात् ॥

स्वस्य परस्य च सूक्तैवृत्तिर्विस्तारिता चकास्तीयम् ।
 मणिखंडमंडलैरिव सुवर्णपूजा जिनेन्द्राणाम् ॥
 प्रकृता समर्थिता च श्रीवीरजिनाग्रतो भृगुपुरेसौ ।
 अश्रावबोधतीर्थे श्रीसुव्रतपर्युपास्तिवशात् ॥
 संशोधिता च संनिहितकतिपयैः सहृदयैरियं प्रायः ।
 पुनरपि कंटकशुद्धिः कार्या वः प्रार्थये सर्वान् ॥
 भास्वङ्गास्वरकांतकांततिलकं प्रक्षिप्रवञ्चावृतं
 निर्यञ्जीलशिलातलांसुपटलीदूर्वारदूर्वाकुलं ।
 यावन्मेरुमहीभृतं प्रतिकरोत्यारात्रिकोत्तारणं
 ताराभिर्द्युविलासिनी विजयतां तावन्नवैषा कृतिः ॥
 विक्रमाद्भुल्लोकार्कवर्षे माघे समर्थिता ।
 एकादशसहस्राणि मानं सार्धं शतं तथा ॥ १११५०
 नमः श्रीवर्द्धमानाय वर्द्धमानाय वेदसा ।
 वेदसारं परं ब्रह्म ब्रह्मबद्धस्थितिश्च यः ॥ १

स्वबीजगुप्तं कृतिभिः कृषीवलैः
क्षेत्रेषु सिक्तं शुभभाववारिणा ।
क्रियेत यस्मिन् सफलं शिवश्रिय
पुरं तदत्रास्ति दयावटाभिधम् ॥

ख्यातस्तत्रास्ति वस्तुप्रगुणगुणगणः प्राणिरक्षैकदक्ष
सज्ज्ञाने लब्धं जिनवचनरुचिश्चन्दुच्चैश्वरित्रः ।
पात्रं पात्रैकचूडामणिजिनस्रुगुरुपासनावासनायाः
संघः सुभावकाणां सुकृतमतिरमी संति तत्रापि मुख्याः ॥ ३
होनाकः सज्जनज्येष्ठः श्रेष्ठी कुमरसिंहकः ।
सोमाकः आवकः श्रेष्ठः शिष्टधीररिसिंहकः ॥ ४
कडुयाकशुशुश्रेष्ठी सौगाक इति सत्तमः ।
खीस्वाकः सुहृडाकश्च धर्मकर्मैककर्मठः ॥ ५

एतन्मुखः आवकसंघ एषो-
न्यदावदान्यो जिनशासनः सः ।
सदा सदाचारविचारचार-
क्रियासमाचारशुचित्रतानाम् ॥ ६
श्रीमज्जगच्चंद्रमुनींद्रशिष्य-
श्रीपूज्यदेवेंद्रमुनीश्वराणाम् ।
तदाद्याशिष्यत्वभृतां च विद्या-
नंदाख्याविख्यातमुनिप्रभूणाम् ॥ ७
तथा गुरूणां सुगुणैर्गुरूणां
श्रीधर्मघोषाभिधस्वरिराजां ।

सहैशनामेवमपपापभावां

शुभाव भाववचतोत्तमांगः ॥ ८

विषयसुखपिपासोर्गेहिणः क्वास्ति शीलं

करणवशगतस्य स्यात्तपो वापि कीदृक् ।

अनवरतमदभारंभिणो भावनाः का-

स्तदिह नियतमेकं दानमेवास्य धर्मः ॥ ९

कैच ।

धर्मः स्फूर्जति दानमेव गृहिणां ज्ञानाभयोपग्रहै-

लेधा तद्दरमाद्यमत्र यदि तौ निःशेषदानोदयः ॥

ज्ञानं चाद्य न पुस्तकैर्विरहितं द्वातुं च लातुं च वा

शक्यं पुस्तकलेखनेन कृतिभिः कार्यस्तदर्थोर्थवान् ॥ १०

श्रुत्वेति संघसमवायविधीयमान-

ज्ञानार्चनाद्भुतधनेन मिथः प्रवृद्धिं ।

नीतेन पुस्तकमिदं श्रुतकोशवृद्धयै

बद्धादरश्चिरमलेख्यदेष हृष्टः ॥ ११

श्रावज्जिनमतभानुप्रकाशिताशेषवस्तुविस्तारः ।

जगति जयतीह पुस्तकमिदं बुधैर्वाच्यतां तावत् ॥ १२

शुभं भवतु ॥

317. Kalpachurni [कल्पचूर्णः].

Folios 1 to 136 : 34½ inches long, 2½ inches broad. 8 to 10 lines
1 a folio. 120 to 145 aksharas in a line.

Begins :

| ६॥ भहं सरस्सतीए सत्तस्सरक्कोसवयणवसहीए ।

जीय मुणेहिं कविवरा मयाविणासेहिं जीवंति ॥

उवस्सयस्स अन्तोवगडाए सुत्तं उच्चारयव्वं [अंतोवगडा नाम
उवस्सगस्स अभ्भंतरे अंगणं वा...

Ends :

संसारसंततिं छेतुं मोस्कं पावतीति ॥ कल्पचूर्णी समाप्ता ॥

318. Vyavaharachurni [व्यवहारचूर्णि:].

Folios 1 to 270: 34½ inches long, 2½ inches broad. 8 to 10 lines in
a folio. 120 to 140 aksharas in a line. Numbered as 183. Folio

स्ता
270. R. थू L. २७०.

Begins :

॥ उं नमः सिद्धेभ्यः ॥

णमो जिणाणं ॥

उक्तः कल्पः अधुना व्यवहारस्यावसरः प्राप्तः तत्र कल्पव्यवहा-
रस्यायं संबंधः ॥

Ends :

व्यवहारस्स भगवतः अर्थविवक्षया प्रवर्त्तनं दक्षं विवरणमिव
अमणगुणानाममृतमिति ॥ ॥ यंयायं १०२३० ॥ शुभं भवतु ॥

ले० खीवडेन लिखितं पुस्तकं ॥ मंगलं महाश्रीः ॥

ऊकेशवंशप्रभवे असिद्धः

वाचाकपुत्रो नरसिंहसाधुः ।

सोहीतनूजास्तनयास्तदीयाः

सप्तैव कृप्तोज्ज्वलधर्मकृत्याः ॥ १

तत्राद्यः सांगण इति चीताकखिमुवनश्च लाखाकः ।

रावणदेदाकावथ धानाक इति क्रमेणामी ॥ २

सहेशनामेवमपभावां

शुभाव भाववचतोत्तमांगः ॥ ८

विषयसुखपिपासोर्गेहिणः क्वास्ति शीलं
करणवशगतस्य स्यात्तपो वापि कीदृक् ।

अनवरतमदभ्रारंभिणो भावनाः का-

स्तदिह नियतमेकं दानमेवास्य धर्मः ॥ ९

किंच ।

धर्मः स्फूर्जति दानमेव गृहिणां ज्ञानाभयोपग्रहै-

स्त्रेधा तद्वरमाद्यमत्र यदि तौ निःशेषदानोदयः ॥

ज्ञानं चाद्य न पुस्तकैर्विरहितं द्वातुं च लातुं च वा

शक्यं पुस्तकलेखनेन कृतिभिः कार्यस्तदर्थोर्थवान् ॥ १०

श्रुत्वेति संघसमवायविधीयमान-

ज्ञानार्चनाद्भुतधनेन मिथः प्रवृद्धिः ।

नीतेन पुस्तकमिदं श्रुतकोशवृद्धयै

बद्धादरश्चिरमलेख्यदेष हृष्टः ॥ ११

यावज्जिनमतभानुप्रकाशिताशेषवस्तुविस्तारः ।

जगति जयतीह पुस्तकमिदं बुधैर्वाच्यतां तावत् ॥ १२

मं भवतु ॥

317. Kalpachurni [कल्पचूर्णिः].

Folios 1 to 136 : 34½ inches long, 2½ inches broad. 8 to 10 lines in a folio. 120 to 145 aksharas in a line.

Begins :

॥ ८ ॥ भहं सरस्सतीए सत्तस्सरकोसवयणवसहीए ।

जीय मुणेहिं कविवरा मयाविणासेहिं जीवन्ति ॥

उवस्सयस्स अन्तोवगडाए सुत्तं उच्चारयव्वं [अंतोवगडा नाम
उवस्सगस्स अब्भंतरं अंगणं वा. . .

Ends :

संसारसंततिं छेतुं मोस्कं पावतीति ॥ कल्पचूर्णी समाप्ता ॥

318. Vyavaharachurni [व्यवहारचूर्णिः].

Folios 1 to 270: 34½ inches long, 2½ inches broad. 8 to 10 lines in
a folio. 120 to 140 aksharas in a line. Numbered as 183. Folio

स्ता
270. R. शु. L. २७०.

Begins :

॥ उं नमः सिद्धेभ्यः ॥

णमो जिणाणं ॥

उक्तः कल्पः अधुना व्यवहारस्यावसरः प्राप्तः तत्र कल्पव्यवहा-
रस्यायं संबंधः ॥

Ends :

व्यवहारस्स भगवतः अथेविवक्षया प्रवत्तेनं दक्षं विवरणाम्
• भ्रमणगुणानाममृतमिति ॥ ॥ यंयायं १०२३० ॥ शुभं भवतु ॥

ले० खीवडेन लिखितं पुस्तकं ॥ मंगलं महाश्रीः ॥

ऊकेशवंशप्रभवे असिद्धः

वाचाकपुत्रो नरसिंहसाधुः ।

सोहीतनूजास्तनयास्तदीयाः

सप्तैव कृत्तोज्ज्वलधर्मकृत्याः ॥ १

तत्राद्यः सांगण इति चीताकलिभुवनश्च लाखाकः .

रावणदेदाकावथ धानाक इति क्रमेणामी ॥ २

सहेशनामेवमपपभावां

शुभाव भाववचतोत्तमांगः ॥ ८

विषयसुखपिपासोर्गोहिभः क्वास्ति शीलं
करणवशगतस्य स्यात्तपो वापि कीदृक् ।

अनवरतमदभ्रारंभिणो भावनाः का-
स्तदिह नियतमेकं दानमेवास्य धर्मः ॥ ९

व ।

धर्मः स्फूर्जति दानमेव गृहिणां ज्ञानाभयोपग्रहै-
स्त्रेधा तद्वरमाद्यमत्र यदि तौ निःशेषदानोदयः ॥
ज्ञानं चाद्य न पुस्तकैर्विरहितं दातुं च लातुं च व.
शक्यं पुस्तकलेखनेन कृतिभिः कार्यस्तदर्थोर्थवान् ॥ १०

श्रुत्वेति संघसमवायविधीयमान-
ज्ञानार्चनाद्भुतधनेन मिथः प्रवृद्धिं ।
नीतेन पुस्तकमिदं भुतकोशवृद्धयै
बद्धादरश्चिरमलेख्यदेष हृष्टः ॥ ११

यावज्जिनमतभानुप्रकाशिताशेषवस्तुविस्तारः ।

जगति जयतीह पुस्तकमिदं बुधैर्वाच्यतां तावत् ॥ १२

शुभं भवतु ॥

317. *Kalpachurni* [कल्पचूर्णः].

Folios 1 to 136 : 34½ inches long, 2½ inches broad. 8 to 10 lines
in a folio. 120 to 145 aksharas in a line.

Begins :

॥ ६॥ महं सरस्सतीए सत्तस्सरकोसवयणवसहीए ।

जीय षणेहिं कविवरा मयाविणासेहिं जीवन्ति ॥

उवस्सयस्स अन्तोवगडाए सुत्तं उच्चारयव्वं [अंतोवगडा नाम
उवस्सगस्स अब्भंतरे अंगणं वा...

Ends :

संसारसंततिं छेतुं मोक्षं पावतीति || कल्पचूर्णी समाप्ता ||

318. Vyavaharachurni [व्यवहारचूर्णि:].

Folios 1 to 270: 34½ inches long, 2½ inches broad. 8 to 10 lines in
folio. 120 to 140 aksharas in a line. Numbered as 183. Folio.

स्ता
270. R. थू L. २७०.

Begins :

॥ उं नमः सिद्धेभ्यः ॥

णमो जिणाणं ॥

उक्तः कल्पः अधुना व्यवहारस्यावसरः प्राप्तः तत्र कल्पव्यवहा-
रस्यायं संबंधः ॥

Ends :

व्यवहारस्स भगवतः अर्थविवक्षया प्रवर्त्तनं दक्षं विवरणमिदं
श्रमणगुणानाममृतमिति ॥ ॥ ग्रंथाग्रं १०२३० ॥ शुभं भवतु ॥

ले० खीवडेन लिखितं पुस्तकं ॥ मंगलं महाश्रीः ॥

ऊकेशवंशप्रभवे असिद्धः

वाचाकपुत्रो नरसिंहसाधुः ।

सोहीतनूजास्तनयास्तदीयाः

सप्तैव कृष्णोज्ज्वलधर्मकृत्याः ॥ १

तत्राद्यः सांगण इति चीताकलिमुवनश्च लाखाकः ।

रावणदेदाकावथ धानाक इति क्रमेणामी ॥ २

व्यवहारचूर्णमेनामलीलिखन्निजसुतस्य सोमस्य ।
 देवश्रीतनुजस्य श्रेयोर्थं साधुदेदकः ॥
 जयति जिनशासनमिदं निर्वृतिपुरमार्गशासनं यावत् ।
 मुनिभिरिह वाच्यमानस्तावदसौ पुस्तको नद्यात् ॥

**319. Commentary on the Bhagavatisutra by ABHAYA-
 EVASŪRI** [भगवतीसूत्रस्य टीका । अभयदेवसुरिः].

Folios 1 to 401 : 34½ inches long, 2½ inches broad. 10 to 14 lines
 in a folio. 135 to 150 aksharas in a line. The "granthâgra" is given
 as 18,616. Numbered as 183. Folio 401. R. ^{स्ता} L. ४०१. Dated
 १

Samvat 1298 = A.D. 1242.

**320. Commentary on Dharmadasagani's Upade-
 samala** [उपदेशमालाया धर्मदासगणिकृताया विवरणम्].

Folios 1 to 269 : 36 inches long, 2½ inches broad. 10 to 12 lines
 in a folio. 118 to 125 aksharas in a line. Numbered as 183. Folio
 268. R. ^{सु} L. २६८. Dated Samvat 1291 = A.D. 1235.
 ३

Begins :

॥ ॐ नमो वातरागाय ॥

॥ हेयोपादेयार्थोपदेशभाभिः प्रबोधितजनाब्जं ॥

Text begins :

• जगच्चूडामणि

Ends :

कृतिरियं जैनजैमिनिकणभुक्सौगतादिदर्शनवेदिनः सकलग्रन्थार्थ-
 - - - - - चार्यस्येति ॥

सिद्धार्थिकृता विवृतिः कथानकैर्योजिता स्वबोधाय

प्राक्तनमुनीन्द्ररचितैश्चारुभिरुपदेशमालायाः ॥

— — — — — संवत् १२९१ वर्षे आषाढशुदि
१३ शनावुपदेशमालायाः पुस्तकं लिखितमिति ॥ मंगलं महाश्रीः ॥

321. Commentary on the **Suryaprajnapti**, by MALA-
YAGIRI [सूर्यप्रज्ञप्तिटीका । मलयगिरिः].

Folios 1 to 385 : $32\frac{1}{2}$ inches long, $1\frac{3}{4}$ inches broad. 6 to 8 lines in
a folio. 140 to 150 aksharas in a line. Numbered as 183. Folio

385. R. स्ता
० L. ३८५.
द

Begins :

॥ नमः श्रीसर्वज्ञाय ॥

यथास्थितं जगत्सर्वमीक्षिता यः प्रतिक्षणं ।
श्रीवीराय नमस्तस्मै भास्वते परमात्मने ॥
श्रुतकेवलिनः सर्वे विजयंतां तमश्चिदः ।
येषां पुरो विभांति स्म खद्योता इव तीर्थिकाः ॥
जयति जिनवचनमनुपममज्ञानतमः समूहरविर्बिम्बं ।
शिवसुखफलकल्पतरुं प्रमाणनयभंगगमबहुलं ॥
सूर्यप्रज्ञप्तिमहं गुरूपदेशानुसारतः किञ्चित् ।
विवृणोमि यथाशक्ति स्पष्टं स्वपरोपकाराय ॥
अस्या निर्युक्तिरभूत्पूर्वं श्रीभद्रबाहुस्सरिकृता ।
कलिदोषात्सानेशत् व्याचक्षे केवलं सूत्रं ॥

Ends : .

सुकृती ३ ॥ इति मलयगिरिस्सरिविरचिता सूर्यप्रज्ञप्तिटीका समाप्ता ।

322. Suryaprajnaptisutra [सूर्यप्रज्ञप्तिसूत्रम्].*

Folios 1 to 88 ; agreeing in all respects with No. 321. Numbered as
183. Folio 88. R. स्ता L. ८८. The "granthâgra" is given as 2200.

323. *Salibhadracharitra* .by DHARMAKUMĀRASĀDHU
[शालिभद्रचरित्रम् । धर्मकुमारसाधुः] .

Folios 1 to 147: 12½ inches long, 1½ inches broad. 8 to 10 lines in a folio. 39 to 41 aksharas in a line. Numbered as 183. Folio 145.

सु R. म L. १४५. Folio 147. R. म L. १४७.
के मा

Begins :

॥ नमः श्रीसर्वज्ञाय ॥

श्रीदानधर्मकल्पद्रुर्जीयात्सौभाग्यभाग्यभूः ।

पूर्वापश्चिमतीर्थेशलक्ष्मीभोगमहाफलः ॥ १

आदौ धनभवे येन घृतमेघायितं तथा ।

यज्ञे यथोर्वीशस्य श्रीः श्रीनाभेयः स वः अभिये ॥ २

Ends :

श्रीशालिर्गुरुराजकुंजरवराध्यारूढया प्रौढया

श्रीमद्धर्मधराधिपप्रहितया वैराग्यभंग्या स्वयं ।

स्वीचक्रे जगमुद्रयेव सहसा सर्वार्थसिद्धयैव य-

स्तस्यैतच्चरितं सतां प्रदिशतां कल्याणमालाभियः ॥ ४७

प्रस्तुतं दानधर्मेण श्रीशालिचरितं शुभं ।

गोभद्रेण श्रीविबुधप्रभेण तु विशेषितं ॥ ४८

श्रीमद्भद्रेश्वरवीरपदोपांते समर्थितं भूयात् ।

सकर्णकर्णानाममृतप्रातराशवत् ॥ ४९

श्रीनागेंद्रमुनीन्द्रवंशविपुलक्षीरार्णवैरावणाः

श्रीह्रिमप्रभसूरयः प्रसूमरश्रीकीर्त्तिसाराविणः ।

तत्पट्टे प्रभुधर्मघोषगुरवो रेजुः स्फुरद्गौरवाः

श्रीसोमप्रभसूरयस्तरणयस्तत्पट्टपूर्वाचले ॥ ५०

ब्रह्माणः^१ किल भारती श्रितवती यत्कण्ठपीठे मठी
 गोविन्दः^२ कमला यदंभ्रिकमलासेवासुहेवाकिनी ।
 ईशनाः किमु गंगयेव महिता^३ गौर्या सुकीर्त्या च ये
 श्रीसोमप्रभसूरयः सुमनसां मूर्द्धन्यतां ते दधुः ॥ ५१
 तत्पट्टाचलचूलिका विजयते दंभाख्यजंभाजित-
 श्रीः श्रीमान्विबुधप्रभः प्रभुरसौ सुज्ञानलीनाशयः ।
 तस्य प्राप्य निदेशलेशमनिशं गीर्देवता ध्यानत-
 अक्रे धर्मकुमारसाधुरमलां श्रीशालिलाकथां^४ ॥ ५२

इयं कथा वृद्धिकुमारिकेव^५
 सदूषणा भूषणवर्जितासीत् ।
 प्रद्युम्नदेवस्य गुरुप्रसादात्^६
 बभूव पाणिग्रहणस्य योग्या ॥ ५३

प्रभाचद्रेण गणिना गुणगौरवशलिना ।
 अलेखि प्रथमादर्शे भक्तिव्यक्तिनिदर्शनं ॥ ५४
 यावद्दानदिवाकरः शुभदिनश्रीसौविदल्लोहित-
 स्तीर्थे पूर्वगिरावुदेति तिमिरध्वंसी विवेकारुणः ।
 स्फीता तावदियं यतिक्षितिपतेः श्रीशालिभद्रप्रभो-
 बुद्धैर्बोध्नकरैः सुसंगलकलाभोगावली कीर्त्तितां^७ ॥ ५५
 श्रीशालिभद्रचरिते धर्मकुमारसुधिया कृते ।
 श्रीप्रद्युम्नधिया सुद्धे^८ सप्तमधिक्रमोभवत् ॥ ५६

^१ ब्रह्माणः ? ^२ गोविन्दः ? ^३ महितो ? ^४ श्रीशालिलीलाकथां ? ^५ वृद्धिकुमारिकेव ?

^६ गुरोःप्रसादात् ? ^७ कीर्त्त्यतां ? ^८ सप्तमाधिक्रमो ?

इयं दानमहाधर्मकल्पद्रुम इवाद्भुतः ।

भूयात्समस्तभव्यानां मनोवाञ्छितसिद्धये ॥ ५७

ब्राह्मी निर्मलशब्दसिद्धिकलिता मन्ये पवित्राशया

लक्ष्मीर्वा पुरुषोत्तमप्रियतमा नानार्थजातप्रसूः ।

^१चतुर्न्मंगशालिभद्रचरिता गौरीगिरीशप्रिया

जीयाद्धर्मकुमारपंडितमतिविस्तारिधर्मोन्नतिः^२ ॥ ५८

इति श्रीशालिभद्रचरिते सर्वार्थसिद्धिवर्णनो नाम सप्तमः

प्रस्तावः समाप्तः ॥

जिनातिशययक्षाख्यवत्सरे विहिता कथा ।

अथेन द्वादशशती चतुर्विंशतिसंयुता ॥ १ ॥ ६९

324. Samavayangasutra [समवायांगसूत्रम्].

Folios 1 to 97 : 14½ inches long, 2 inches broad. 8 to 10 lines in a folio. 45 to 50 aksharas in a line. The "granthāgra" is given a 1667.

325. Commentary on the Yogasastra by HEMACHANDRA [योगशास्त्रस्य टीका । हेमचन्द्रः].

Folios 1 to 258 : 12½ inches long, 1½ inches broad. 4 to 6 lines in a folio. 40 to 43 in aksharas in a line. Incomplete.

326. Uttaradhyayanāsutra [उत्तराध्ययनसूत्रम्].

Folios 3 to 139 : 12 inches long, 1½ inches broad. 4 to 6 lines in a folio. 50 to 57 aksharas in a line. Incomplete.

327. Upadesamalavritti [उपदेशमालावृत्तिः].

Folios 3 to 205. Injured. Numbered as 183. Folio 186. R. ^६
L. १८६. ^६

328. Karmavipakavrittīyadī [कर्मविपाकवृत्त्यादि ।].

Folios 1 to 200. Injured.

329. Samavayangavritti [समवायांगवृत्तिः].

Folios 1 to 100. Dated Samvat 1349 = A.D. 1293. Injured.

^१ उद्यन्मंगलशालि° ?

^२ °मतेर्विस्तारिधर्मोन्नतिः ?

330. Kalpavrihachchurni [कल्पवृहच्चूर्णि].

Folios 1 to 240: 32½ inches long, 2½ inches broad. 8 to 10 lines in a folio. 127 to 130 aksharas in a line. The "granthâgra" is given as 8700. Numbered as No. 183. Folio 92. R. ^{६३}२ L. १२. Folio 240.

सू.
R. व L २४०.

Begins :

नमः प्रवचनाय ॥

मंगलादीनि सत्थाणि मंगलमज्झाणि मंगलावसाणाणि । मंगल-
परिग्गहिया य सिस्सा सुत्तत्थाणं अवग्गहेहावायधारणासमत्था
भवन्ति । तानि चादिमध्यावसानमंगलात्मकानि सर्वाणि लोके विरा-
जन्ति विस्तारं च गच्छन्ति ।

अनैन कारणेनादौ मंगलं मध्ये मंगलं अवसाने मंगलमिति । ...

कल्पचूर्णीपीठिका परिसमाप्ता ॥ ...

Ends :

एमेव तेल्लिगाहा कंठा ॥ पणित्ति महल्लावणावि पणित्ति दारी-
ह्वावणा एवं दावणे पुच्छा य महगिरिणोत्ति । महागिरिणा अज्जसुहत्थी
पुच्छितो अज्जो पउरो अहोरोवही^१ जाणेज्जासि । मा रत्ता लोगो
पउत्ततो होज्जा । ताहे अज्जसुहत्थिणा अगविसित्ता चेव भणियं ।
अह्वं राया ममत्तं करेति । तेण अणुराया जणो लोतियं धम्मं मणु-
यत्तमाणो देन्ति संभोएत्ति । ताहे अज्जमहागिरिणा अज्जसुहत्थीभ-
णितो । अज्जोउमं णाम एरिसो एवं भणसि । अगविसित्ति । संभो-
गपत्थद्धं कंठं ॥ एवं पसंगेण गयं सो राया गाहाद्वयं कंठं ॥ ताहे
अणुयाणे गाहा कंठा ॥ अणुजाणन्ति रधो तस्स पत्थतो गच्छन्ति ।

^१ आहारेविहा ?

जं च ते करं देतीति यातनु संपतिणा भणिया । जतिमं गाहाइय धा-
सावणत्ति । सरेज्जेसु जे जणवया तेसु घोसावियं । जहा । समणां
पणमह तेण । साधूणं पत्थइं । किंच समणगाहाइयं । चार-
हडसाहुवेसेण एसणादिजुक्कं भिरकं हिंडाविया । ते समणभडा सेस
कंठं ॥ उदीर्णैर्योधैराकुला सिद्धा सेना यस्य स उदीर्णयोधाकुलसिद्ध-
सेन इति भगवतः कल्पचूर्ण्यो प्रथमोद्देशकः परिसमाप्तः ॥ वृहच्चू-
र्णिग्रंथाग्रं ८७०० ॥

331. A collection of books in one manuscript
[महत्पञ्चकल्पमित्यादि].

Folios 1 to 225 : 30½ inches long, 2½ inches broad. 10 to 14 lines
in a folio. 145 to 152 aksharas in a line. Numbered as 183. See
separate entries which follow.

381, 1. Mahatpanchakalpabhashya [महत्पञ्चकल्पभा-
ष्यम् । संघदांसः].

Folios 1 to 67. Folio 43. R. ४ L. ४३. Folio 67. R. ४ L. ६७.

Begins :

॥ नमः सर्वज्ञाय ॥

॥ वंदामि भवबाहुं पाईणं चरिमसगलसुयनाणी ।

सुत्तस्स कारगमिसिं दसाणकप्पे य ववहारे ॥ १

कप्पंति णाम निष्पण्णं महत्थं वत्तुकामतो णिज्जूहगस्स भत्तीए
मंगलठाए संभूतिं ...

Folio 43:

मोक्कय चेव छिन्नसंसारो ॥ ६५ ॥ दसकप्पो सम्मत्तो ॥

वुत्तो दसविहकप्पो अहुणा वीसतिविहं तु वोच्छामि ।

तस्स उ दारा इणमो संगहिया ईहिं गाहाहि कप्पेसु णाम कप्पो
उवणा ...

Ends :

चरणकरणविसृद्धे आयरणपरूवणं कुणह ।
 आयरियसमासा^१ सोच्चा ए^२च्चा य धेतुमत्येणं ॥
 हियए ववत्थवेउं आपूरणकरणसमग्गो जत्थ जदा ।
 गणप्पहाणो उ सो होइ गणथेरी गणचरियवियाणऊ वीरो ॥
 पासत्थोसन्नकुसीलद्वाणपरिरक्खुं दुपक्खेवि ।
 सो होइ गणथेरो गुणथेरगुणेहि उवउत्तो ॥

गणपरूषणा कुज्जा ।

कप्पपणगस्सभेदो परूविउं मोरकसाहणद्वाए ।
 जं चरिऊण सुविहिया करेति दुक्कक्कयं धीरा ॥
 पंचविहमुत्तकप्पाण विभासावित्थरं पमोत्तूणं ।
 गहिया सीसहियद्वा भव्वोत्तठया चेव ॥ ६९

महत्पंचकल्पभाष्यं संघदासक्षमाश्रमणविरचितं समाप्तमिति ॥ ६९

गाहग्गेणं पंचवीससयाइं चउहत्तराइं ॥ २५०४ सिलोयग्गाणं
 एगत्तीससयाणि ॥ ३१३० ॥ मंगलं महाश्रीः ॥

331, 2. Panchakalpachurni [पञ्चकल्पचूर्णिः].

Folios 68 to 135. Folio 68. R. ^{हु}ला L. ६८. Folio 110. R. ^{हु}ल L. ११०.

Folio 134. R. ^{सू}ला L. १३४. Folio 135. R. ^वल L. १३५.

Begins :

॥ उ नमः सिद्धेभ्यः ॥

मंगलादीणि सत्थाणि पूर्वाभिहितानि मंगलानि पूर्वं मा वास्मिन् तंत्रे
 कल्पाख्यनामनिष्पन्ने निक्षिपे भगवंतः तीर्थकराः ऋषभाद्याः कृतार्थ^४-

^१ सगासाउं ? ^२ णच्चा ? ^३ The letter here looks like छिळ. ^४ कृतार्थः ?

कृतकृत्या इति कृत्वा तेषां नमस्कारः कृतः । अधुना नामनिष्पन्ने निक्षे-
पे पंचकल्पसंज्ञके येनेदं दशाकल्पव्यवहारसूत्रं प्रवचनमहितार्थं दाहूतं¹
तस्य नमस्कारं करोमि प्रत्येकशः गाहा यस्तत्र कर्तुः तत्राद्या
गाथा ॥ वंदामि भइबाहुं ॥ वदि स्तुत्यभिवादनयोः वंदनं अर्चनं ...

Folio 68

गाहा ॥ आचारदसा जम्हा तेण भगवता आचारयस्स कप्पो दसा
कप्पववहारा य नवमपूव्वनीसंदभूता निर्ज्जूढा तेनासौ पूजार्हः ...

Folio 110 :

इयाणि वीसइविहकप्पो द्वाराणि । नामठवणादव्वकप्पो ३ खेत्त-
पकप्पो ४ कालपकप्पो ५ दंसणकप्पो ६ सुयकप्पो ७ अज्झयण-
कप्पो ८ चरित्तकप्पो ९ उवहिकप्पो १० संभोगकप्पो ११ आलो-
यणकप्पो १२ उवसंपयकप्पो १३ अणुन्नकप्पो १४ अट्ठाणकप्पो
१५ अणुवासकप्पो १६ ठियकप्पो १७ अट्ठियकप्पो १८ जिण-
कप्पो १९ अणुपालणकप्पो २० नामस्थापने पूर्ववत् ...

Folio 134 :

कप्पकप्पस्स² भेउ परूविउं मोरकसाहणट्ठाए ।

जं चरिऊण सुविहिया करेति दुक्क रकयं धीरा ॥ ६५

पंचकल्पचूर्णिः समाप्ता ॥ ग्रंथप्रमाणं सहस्रत्रयं शतमेकं पंच-
त्रिंशत्युत्तरं ॥ ३१३५ ॥ मंगलं महाश्रीः ॥

Ends :

इत्याकर्ण्य ततो निजविभवैः श्रीकल्पसूत्रभाष्यस्य ।

श्रीपंचकल्पचूर्णेन पुस्तकं लेखयामास ॥ २०

यावद्वद्योमसरोवरे २१ ॥ मंगलं महाश्रीः ॥

¹ व्याहृतं ?

² कप्पकप्पस्स ?

331, 3. Dasasrutaskandhachurni [दशाश्रुतस्कन्धचूर्णिः].

Folios 135 to 221. Folio 175. R. सु L. १७९. Folio 176. R. सु L. १८०.

१७६. Folio 190. R. सु L. १९०. Folio 221. R. सु L. २२१.

Begins :

॥ नमः सर्वज्ञाय ॥

। नमो अरहताणं । नमो सिद्धाणं । नमो आयुरियाणं । नमो
उवज्झायाणं । नमो लोए सव्वसाहूणं । सुतं मे आउसंतेण भ-
गवता एवमस्कातं इंध खलु थेरेहिं भगवंतेहिं वीसं असमाहिट्ठाणा
पन्नत्ता । इमे खलु ते थेरेहिं भगवंतेहिं वीसं असमाहिट्ठाणा पण्णत्ता तं
जहा ॥ दवदवचरियावि भवति । अपमज्जियचारीयावि भवति . . .

Folio 175 :

आयातिट्ठाणनामं अज्झयणे सअड्डं सहेउयं सकारणं सूत्तं च
अत्थं च तदुभयं च भुज्जो २ उवदरिसित्तिन्ति बेमि ॥ ६९ ६९

नेव पावनियाणट्ठाणदसा दसमज्झयणं सम्मत्थं ॥ समत्तो आ-
यारदसार्ड ॥ शुभं भवतु ॥ ग्रंथाग्रं श्लो० १८३१ ॥ ६९

Folio 176 :

॥ नमः सर्वविदे ॥

मंगलादीणि सत्थाणि मंगलमज्झाणि मंगलावसाणाणि ।

मंगलपरग्गहिता य सिस्सा अवग्गहेहापायधारणासमत्था ॥

अविग्गेण सत्थाणं पारगा भवंति ताणि य सत्थाणि लोगे विय-
रंति वित्थारं च गच्छंति । तत्थादिमंगलेण निव्विग्गेण सिस्सा
सत्थस्स पारं गच्छंति । मज्झमंगलेण सत्थं थिरपरिजियं भवइ । अव-
साणमंगलेण सत्थं सिस्सपसिस्सेसु पच्चयं गच्छंति । तत्थादिमंगलं ॥

सुतं मे आउसंतेण भगवता एवमस्कातं इह खलु थेरेहिं भगवते-
हिं वीसं असमाधिङ्गाणा पन्नता । मज्झमंगलं । पज्जोसवणाक-
प्पो पठमं सुतादारब्ध जाव थेरावलिया परिसम्मत्ता ॥ अवसाणमंग-
लं । तेणं कालेणं तेणं समएणं समणे भगवंतमहावीरे रायगिहे नगरे
गुणसिलए चेइए बहूणं समणाणं जाव आयाति ठाणं नाम अज्झो
अज्झयणं सअड्डं सहेतुयं सकारणं भुज्जो उवदसेमि त्ति वेमि ॥ तं
पुणं मंगलं नामादिचतुर्विधं । आवस्सगाणुक्कमेण परूवेयव्वं । तत्थ
भावमंगलं निज्जुत्तिकार आह ।

वंदामि भइबाहुं गाहा ॥ भइबाहुं नामेणं पाईणा गोत्तेण चरिमो
अपच्छिमो । . . .

Folio 190 :

गणिसंपदा चउत्थं अज्झयणं समत्तं । . . .

Ends :

जण्ण भणितं तं कंडं ॥ पंचमज्झयणं समाप्तं ।

जात्यंधः सेसं कंडं जावणयावि । जावकरणणयो सव्वेसिंपि
णयाणं गाधा ॥ दशानां चूर्णी परिसमाप्ता ॥ ६९

संवत् १३२१ वर्षे . . . अथेत्ये दशाश्रुतस्कंधस्तत्रचूर्णिलिखापिता ॥ ६९

331, 4. Ayaradasanijjutti [आयारदसानिज्जुत्ती].

Folios 221 to 225.

Begins :

॥ नमः सर्वज्ञाय ॥

वंदामि भइबाहुं

आउविवागज्झयणाणि भावउं दव्वउं उवत्थदसा ।

दसआउविवागदसा वाससयाउं दसहत्थेत्ता ॥ २ . . .

Ends :

१९ आचारदसाणं निज्जुत्ती सम्मत्ता ॥ १४४ गाथा श्लोक

१८० शुभं भवतु ॥

332. Pannavanasutra [पन्नवणासुत्रम्.]

Folios 1 to 161 : 32½ inches long, 2 inches broad. 10 to 14 lines in a folio. 165 aksharas in a line. Numbered as 183. Folio 161.

R. सु
थु L. १६१.
१

Folio 34 :

उमुक्ककम्मकवया अजरा अमरा असंगया णिच्छिन्नसव्वदुरके
जाइजरा मरणबंधणविमुक्ता अवावाहं सोरकं अणुहंती सासयं सिद्धा ॥
द्वितीयपदं समत्तं .....

दिसगतिइंदियकाए जोगे वेदे कसायलेस्सा य ।

सम्मत्तणाणंदंसणसंजयउउगआहारो ।...

Folio 37 :

पज्जत्तगा संखेज्जगुणा सकाइया पज्जत्तगा विसेसाहिता । स-
काइया विसेसाहिता ॥ ४ ॥ सूत्राणि पंच सामान्येन प्रतिपादितानि ।
अधुना सूक्ष्मवादराभेदेन पंचदश सूत्राण्याह ॥ एतेसिणंसु भं ते सुद्धमाणं
सुद्धमपुढविकाइयाणं । - - -

333. Avasyakaniryuktichurni [आवश्यकनिर्युक्तिचूर्णी].

Folios 1 to 257 : 33 inches long, 2½ inches broad. 10 to 12 lines in a folio. 110 to 122 aksharas in a line. Numbered as 183. Folio

257. R. सु
६ L. २५७.
र्वा

Begins:

॥ ५ ॥ तेणं कालेणं २ दसण्णपुरं नाम नगरं होत्था ।

Ends :

इति आवस्सगनिज्जुत्तिचूर्णी समाप्ता ॥

334. Upadesamala-vritti [उपदेशमालावृत्ति:].

Folios 1 to 322 : 36½ inches long, 2¼ inches broad. 8 to 10 lines in a folio. 148 to 156 aksharas in a line. Numbered as 183. Folio

322. R. ^{स्ता} ४ L. ३२२.
२

Commentary begins :

॥ अहं ॥

हेयोपादेयार्थो०

Text begins :

जगचूडामणिभूउ उसहो

Book ends :

नमोस्तु तस्मै हरिभद्रसूरये ॥ १

उत्सूत्रमत्र विवृतं० २

335. Vasudevahinda [वसुदेवहिन्दस्य प्रथमखण्ड:].

Folios 1 to 308 : 86 inches long, 2 inches broad. 8 to 10 lines in a folio. 140 to 156 aksharas in a line. Numbered as 183. Folio 306.

R. ^{स्ता} ० L. ३०६.
कुं

Begins :

॥ ॐ नमो वीतरागाय ॥

॥ नमो विणयपण्यसुरिंदविंदवदियकमारविंदाणं ।

अरिहंताणं नमो परिंखुद्धणाणदंसणसमिद्धाण सिद्धाणं ॥

नमो जिणप्पणीयायारविहिवियक्काणां आयरियाणं ।

नमो सीसगणपरमसुयसंपयज्झावयाणं उवज्झायाणं ।

नमो सिद्धिवसहिगमणकारणजोगसाहणाणं साहूणं ॥

एवं पंचणमोक्कारपरममंगलवलविवाङ्गिउच्छाहो ।

अणुर्गधरे सिरसा पणमिऊण विण्णवेमि ॥

अणुजाणंतु मं गुरुपरंपरागयं वसुदेवचरियं णाम संगहं वन्नइस्सं ।
तत्थ इमे अहिगारा । तं जहा । कव्वुपत्ती पेढियामुहं सरीरं उव-
संहारो । तत्थ ताव सुहंसामिणा जंबुणामस्स पढमाणुर्गगे तित्थय
रवव्वावड्ढि^१दसारवंसपन्नवणागयं वसुदेवचरियं कहियंति । तस्सेव
पभवो काहयव्वो । तप्पभवस्स य पभवस्सति ॥ अत्थि मगधाजण-
वउं धणधन्नसमिद्धदाणधणवतिकुलबहुगगामसयसण्णिमहिउं . . .

Ends :

सच्चभामाघरं णाएहि तं धणुं आरुहेउं अणोहवि कण्हेण आरुहियं
आगंतण य ममसमीवे एति ताय मम समीवे णिवेएति ता य मया सच्च-
भामाघरे धणुं विलइयंति । मया भणियं पुत्त सुड्डु कयं ते धणुं सजीवियं
करंतेण एवं पुव्वविवत्थियं जो एयं धणुं सजीवं करेइ तस्स एसा दा-
रिया दायव्वा ॥ समाप्तं प्रथमखंडं ॥ ६९ ॥ ग्रंथाग्रं ११२००

336. *Anuyogachurni* by JINADĀSAGANĪ [अनुयोगचूर्णः ।
जिनदासगणी] .

Folios 1 to 53 : 32½ inches long, 2 inches broad. 10 to 12 lines in
a folio. 117 to 120 aksharas in a line. Numbered as 183. Folio 53.

R. १ L. ५३. Dated Samvat 1333 = A.D. 1277.

Begins :

उं नमो वीतरागाय ॥

कंचि पंचविहायारजाणयं तप्परूवणे अउज्जत्तं तद्धिअं व
गुरुं पणमिऊण जातिकुलरूवविणयादिगुणसंपन्नो य सीसो भणार्ह ।
भगवं तुभंमं तिए अणुयोगद्वारकमं समोतारं तदत्थं वण्णातुमिच्छामि ।

^१ चक्रवट्टि ?

ततो गुरुत्तं सीसविणयादिगुणसंपन्नं जाणिऊण तदरिहं ततो
भणाति छुणेहि कहेमि ते अणुउगहारत्थं तक्कमं च । जधा य सब्ब-
ज्झयणेसु समोया रिज्जंति । तं च कहेकामो गुरु विग्घोवसमणि-
मित्तं आदीयमंगलपरिग्गहं करेइ ॥ ...

Ends :

तं सब्बं इत्यादि । चरणमेव गुणो चरणगुणो अहवा चरणं
चारित्रं गुणा खमादिया¹ अणेगविधा तेसु जो जहड्डिउं साधू सो
सब्बणयसंमतो भवतीति ॥

कृतिः श्रीश्वेतांबरार्च्यश्रीजिनदासगणिमहत्तरपूज्यपादानामनुयो-
गद्वाराणां चूर्णिनः ॥ संवत् १३३३ चैत्र शु ११ बुधेद्येह धवलकके ।

337. Anuyogadvarasutra [अनुयोगद्वारसूत्रम्].

Folios 1 to 55 ; agreeing in all respects with No. 336. Folio 55.
R. 6 L. ५५. Dated Samvat 1301 = A.D. 1245.

Begins :

नमो वीतरागाय ।

नाणं पंचविहं पण्णत्तं । तं जहा । आभिणिबोहियणाणं सुयणाणं
उहिणाणं मणपज्जवणाणं केवलाणं । तत्थ चत्तारि णाणाहं
उप्पाइउ वणिज्जाइ नो उद्धिस्संति । णो समुद्धिस्संति । णो अणुण्ण-
विज्जंति । सुयणाणस्स उहेसो समुहेसो अणुण्ण अणुउगो पवत्तइ ।
जह सुयणाणस्स उहेसो सउहेसो अणुण्ण आणुउगो पवत्तइ ॥ ...

Ends :

उवएसो नउंनामा । सब्बेसिं पि नयाणं ०

अणुउगदारा सम्मत्ता ॥ ६२

सोलससयाणि चउरुत्तराणि गाहाणं जाण सब्बगं ।

दुसहस्समणुहसउदवित्तपरिमाणउ भणियं ॥

¹ खमादया ?

नगरमहादारा इव कम्महाराणुर्गवरदारा ।

अस्करबिंदुमत्ता लिहिया दुस्करकयडाए ॥ ६१

सं० १३०१ वर्षे आषाढ शु० १० शुक्ले धवलककनगरनि-
वासिना प्राग्वाटवंशोद्भवेन व्य० पासदेवसुतेन गंधिकश्रेष्ठिधीणाकेन
वृहद्भातासीद्धाश्रेयाऽर्थं सवृत्तिकमनुयोगद्वारसूत्रं लेखयांचक्रे ॥ ६१

338. Prithvichandrarajarshicharitra [पृथ्वीचन्द्रराज-
चरित्रम्].

Folios 152 : 29 inches long, $1\frac{3}{4}$ inches broad. 10 to 12 lines in a
folio. 152 to 166 aksharas in a line. R. $\frac{1}{2}$ L, १८. Incomplete.

APPENDIX II.

EXTRACTS FROM BOOKS PRESERVED
IN LIBRARIES AT AHMEDABAD,
BOONDI, KOTAH, JHALRA PATHAN,
INDORE, AND CAMBAY.

PAPER MANUSCRIPTS.

A

*List of the more important Paper MSS. preserved in the
Temple of Santinath, Cambay.*

1. **Anekantajayapataka** by HARIBHADRASŪRI. [अनेकांत-
जयपताका । हरिभद्रसूरिः].

Folios 1 to 97: 26 lines in a folio. 46 aksharas in line. Granthā-
gra 3350.

Ends :

कृतिरियं श्वेतभिक्षुश्रीहरिभद्राचार्यस्येति ॥

मतिर्बौद्धाः शुद्धा प्रभवति कथं साद्य भवतां

विचारश्चार्वाकाः प्रचरति कथं चारुचतुरः ।

कुतर्कस्तर्कज्ञाः किमपि स कथं तर्कयति वः

सति स्याद्वादांगे प्रकटहरिभद्रोक्तवचने ॥ १

ग्रावग्रंथिप्रमाथिप्रकटपटुरणत्कारवाग्भारतुष्टाः

प्रेखर्षिपिष्टदुष्टप्रमददसभुजास्कालनोत्तालवालाः ।

यद्वृष्टा मुक्तवंतः स्वयमतनुमदं वादिनो हारिभद्रं

तद्वंभीरं प्रसन्नं न हरति हृदयं भाषितं कस्य जंतोः ॥ २

यथास्थिताऽर्हद्गतवस्तुवेदिने

निराकृताशेषविपक्षवादिने ।

विदग्धमध्यस्थनृमूढतारये

नमोऽस्तु तस्मै हरिभद्रसूरये ॥ ३

सितपटहरिभद्रग्रन्थसंदर्भगर्भं
 विदितमभयदेवं निष्कलंकाकलंकां ।
 सुगतमतमथालंकारपर्यंतमुच्चै-
 स्त्रिविधमपिवतार्कं तेतिथं सांख्यभट्टौ ॥ ४

श्रीमत्संगमसिंहसूरिसुखवेस्तस्यांघ्रिसेवापरः
 शिष्यः श्रीजयसिंहसूरिविदुषश्चैलोक्यचूडामणेः ।
 यः श्रीनागपुरप्रसिद्धसुपुरस्थायी श्रुतायागतः
 श्लोकान् पंच चकार सारजडिमासौ यक्षदेवो मुनिः ॥ ५

समाप्तं चेदमनेकांतजयपताकासूत्रं संपूर्णमिति ॥ ग्रन्थ ३३५०

2. Jnanabinduprakarana by YAŚOVIJAYA. [ज्ञानबिन्दुप्र-
 करणम् । यशोविजयः].

Folios 1 to 32: 30 lines in a folio. 48 aksharas in a line. Dated
 Samvat 1731 = A.D. 1675.

Begins :

ऐंद्रस्तोमनतं नत्वा वीरं तत्त्वार्थदेशिनं ।
 ज्ञानविंदुः श्रुतांभोधेः सम्यगुध्रियते मया ॥ १

Ends :

गच्छे श्रीविजयादिदेवसुगुरोः स्वच्छे गुणानां गणैः
 प्रौढिं प्रौढिमधाम्नि जीतविजयप्राज्ञाः परामैयरुः ।
 तत्सातीर्थ्यभृतां नयादिविजयप्राज्ञोत्तमानां शिशु-
 स्तत्त्वं किंचिदिदं यशोविजय इत्याख्यानृदाख्यातवान्¹ ॥ ९

इति श्रीमहोपाध्यायश्रीकल्याणविजय ग० शिष्यमुख्यपंडित-
 श्रीलाभविजय ग० शिष्यालंकारपंडितश्रीजीतविजय ग० सुतीर्थ-

¹ आख्याभृदाख्यातवान्?

तिलकपंडितश्रीनयविजय ग० चरणकमलचंचरीकेण पंडितश्रीप-
द्मविजयसहोदरेणोपाध्यायश्रीयशोविजयगणिना रचितं ज्ञानबिंदुप्रक-
रणं संपूर्णं ॥

3. Vrihatkshetrasamasavritti by SIDDHASTRI [बृहत्क्षेत्र-
समासवृत्तिः । सिद्धसूरिः].

Folios 1 to 46. 38 lines in a folio. 60 aksharas in a line.

Prasasti :

श्रीमदूकेशगच्छीयश्रीसिद्धाचार्यकृता समाप्तेति ॥

प्रसिद्ध ऊकेशपुरीयगच्छे

श्रीककसूरिर्विदुषां वरिष्ठः ।

साहित्यतर्कागमपारद्व्या

बभूव सहस्रक्षणलक्षितांगः ॥ १

तदीयशिष्योजनि सिद्धसूरिः

सद्देशनाबोधितभव्यलोकः ।

निर्लोभतालंकृतचित्तवृत्तिः

सज्ज्ञानचारित्रदयान्वितश्च ॥ २

श्रीदेवगुप्तसूरिस्तच्छिष्योभूद्विशुद्धचारित्रः ।

वादिगजकुंभभेदनपटुतरनखरायुधसमानः ॥ ३

तच्छिष्यः सिद्धसूरिः क्षेत्रसमासस्य वृत्तिमियमकरोत् ।

गुरुभ्रातृयशोदेवोपाध्यायज्ञातशास्त्रार्थः ॥ ४

उत्सूत्रमत्र किञ्चिन्मतिमांद्याज्ञानतो मयालेखि ।

निर्व्याजं विद्वद्भिस्तच्छोध्यं मयि विधाय दयां ॥ ५

लैः षण्णवत्यांकैश्चतुःषष्ट्या द्वाविंशताक्षरैः ।

श्लोकः श्लोकमानेन त्रिसहस्री ग्रंथसंख्या तु ॥ ६

अब्दशतेष्वेकादशसु द्विनवत्याधिकेषु विक्रमतः ।

वैशाखशुक्लपक्षे समर्थता शुक्लपंचम्यां ॥ ७

यावज्जैनेश्वरो धर्मः समेह्वर्त्तते भुवि ।

भव्यैः पापठचम्पानो - - - - गंधार्घं ३०००

4. A Short Commentary on HARIBHADRASŪRI'S *Anekantajayapatakatiippana* [अनेकान्तजयपताकाटिप्पणम्].

Folios 1 to 44. 30 lines in a folio. 48 aksharas in a line.

Begins :

शेषमतमतिशयाना यस्यानेकांतजयपताकेह ।

हर्तुमशक्या केनापि वादिना नौमि तं वीरम् ॥ १

कतिपयविषमपदगतं वक्ष्येनेकांतजयपताकायाः ।

वृत्तेर्विवरणमहमल्पबुद्धिबुद्धयै समासेन ॥ २

Ends :

इत्यनेकांतजयपताकोद्द्योतटिप्पणकं समाप्तम् ॥

प्रत्यक्षरगणनायां टिप्पणकस्य मानं ग्रंथः २०००

6. *Mahavirastavana* by YASOVIJAYA [महावीरस्तवनम् । यशो-विजयः].

Folios 1 to 74. 42 lines in a folio. 58 aksharas in a line. Dated Samvat 1736 = A.D. 1680.

Ends : ॥

महोपाध्यायश्रीयशोविजयगणिभिः कृतमिदं न्यायखंडखाद्यापर-
नामकं महावीरस्तवनप्रकरणं संपूर्णम् ॥

7. *Padmacharitra* or *Ramacharitra* by VIMALASŪRI [पद्मचरित्रं वा रामचरित्रम् । विमलसूरिः].

Folios 1 to 151. 42 lines in a folio. 52 aksharas in a line. Dated Samvat 1609 = A.D. 1553.

Begins :

सिद्धसुरकिन्नरोरगदणुवइभवर्णिदचंदपरिमहियं ।
 उसहं जिणवरवसहं अवसप्पिणिआइतित्थयरं ॥ १ ...
 नामावलियनिबद्धं आयरियपरंपरागयं सव्वं ।
 चुच्छामि पउमचरियं अहाणुपुर्व्वि समासेणं ॥ ७८ ...
 को वण्णिऊण तीरइ नीसेसं पउमचरियसंबंधं ।
 'मच्चूण केवलजिणं तिकालनाणं हवइ जस्स ॥ ९
 जिणवरमुहाउ अत्थो जो पुर्व्वि निगर्द्धं बहुवियप्पो ।
 सो गणहरोहि धरिर्द्धं संखेवमिणो य उवइहो ॥ १०
 एवं परंपराए परिहाणी पुव्वगंथअत्थाणं ।
 नाऊण कालभावं न वसियव्वं बुहजणेणं ॥ ११...
 अह पउमचरिअतुंगे वीर'महागयवारणनिम्मविए ।
 मग्गे परंपराए अज्जावि कविकुंजराण गमो ॥ २९
 तह कइवरगयमयगंधलोलुर्द्धं महुवरो व्व मग्गेणं ।
 पयदाणबिंदुदिहो अहमवि तेणं चिय पयहो ॥ ३०
 सुत्ताणुसारसरिसं रहयं गाहाहिं पायडफुडत्थं ।
 विमलेण पउमचरियं संखेवेणं निसामेह ॥ ३१
 डिइउ^१ समुप्पत्ती^२ पत्थाण ३ रणं ४ लवंकुसुप्पत्ती ५ ।
 निव्वाण^६ मणेयभवा^७ सत्त पुराणेत्थ अहियारा ॥ ३२
 पउमस्स चेड्डियमिणं कारणमिणमोऽहिगारसंजुत्तं ।
 तिसलासुएण भणियं सुत्तं संखेवर्द्धं सुणह ॥ ३३

अब्दशतेष्वेकादशसु दिनवत्याधिकेषु विक्रमतः ।

वैशाखशुक्लपक्षे समार्थता शुक्लपंचम्यां ॥ ७

यावज्जैनेश्वरो धर्मः समेहर्वर्त्तते भुवि ।

भव्यैः पाठ्यमानो - - - - गंधार्थं ३०००

**4. A Short Commentary on HARIBHADRASŪRI's Ane-
kantajayapatakatippana** [अनेकान्तजयपताकाटिप्पणम्].

Folios 1 to 44. 30 lines in a folio. 48 aksharas in a line.

Begins :

शेषमतमतिशयाना यस्यानेकांतजयपताकेह ।

हर्तुमशक्या केनापि वादिना नौमि तं वीरम् ॥ १

कतिपयविषमपदगतं वक्ष्येनेकांतजयपताकायाः ।

वृत्तेर्विवरणमहमल्पबुद्धिबुद्धयै समासेन ॥ २

Ends :

इत्यनेकांतजयपताकोद्घोतटिप्पणकं समाप्तम् ॥

प्रत्यक्षरगणनायां टिप्पणकस्य मानं ग्रंथः २०००

6. Mahavirastavana by YAŚOVIJAYA [महावीरस्तवनम् । यक्षो-
विजयः].

Folios 1 to 74. 42 lines in a folio. 58 aksharas in a line. Dated
Samvat 1736 = A.D. 1680.

Ends : ॥

महोपाध्यायश्रीयशोविजयगणिभिः कृतमिदं न्यायखंडखाद्यापर-
नामकं महावीरस्तवनप्रकरणं संपूर्णम् ॥

7. Padmacharitra or Ramacharitra by VIMĀLASŪRI
[पद्मचरित्रं वा रामचरित्रम् । विमलसूरिः].

Folios 1 to 151. 42 lines in a folio. 52 aksharas in a line. Dated
Samvat 1609 = A.D. 1553.

Begins :

सिद्धसुरकिन्नरोरगदणुवइभवणिंदचंदपरिमहियं ।
 उसहं जिणवरवसहं अवसप्पिणिआइतित्थयरं ॥ १ ...
 नामावलियनिबद्धं आयरियपरंपरागयं सव्वं ।
 वुच्छामि पउमचरियं अहाणुपुर्व्वि समासेणं ॥ ७८ ...
 को वणिज्जण तीरइ नीसेसं पउमचरियसंबंधं ।
^१मन्नूण केवलजिणं तिकालनाणं हवइ जस्स ॥ ९ .
 जिणवरमुहाउ अत्थो जो पुर्व्वि निग्गउं बहुवियप्पो ।
 सो गणहरेहि धरिउं संखेवमिणो य उवइद्वो ॥ १०
 एवं परंपराए परिहाणी पुव्वगंथअत्थाणं ।
 नाऊण कालभावं न वसियव्वं बुहज्जेणं ॥ ११...
 अह पउमचरिबतुंगे वीर^२महागयवारणनिम्मविए ।
 मग्गे परंपराए अज्जावि कविकुंजराण गमो ॥ २९
 तह कइवरगयमयगंधलोलुउं महुवरो व्व मग्गेणं ।
 पयदाणबिंदुदिड्डी अहमवि तेणं चिय पयद्वो ॥ ३०
 सुत्ताणुसारसरिसं रइयं गाहाहिं पावडफुडत्थं ।
 विमलेण पउमचरियं संखेवेणं निसामेह ॥ ३१
 डिइउ^१ समुप्पत्ती^२ पत्थाण ३ रणं ४ लवंकुसुप्पत्ती ५ ।
 निव्वाण^६ मणेयभवा^७ सत्त पुराणेत्थ अहियारा ॥ ३२
 पउमस्स चेड्डियमिणं कारणमिणमोऽहिगारसंजुत्तं ।
 तिसलासुएण भणियं सुत्तं संखेवउं सुणह ॥ ३३

वीरस्स पवरद्वाणं विमलगिरी मत्थए मणभिरामै ।
 तह इंदभूइकहियं सेणियरणस्स नीसेसं ॥ ३४...
 एयं अड्ढमरामदेवचरियं वीरेण सिद्धं पुरा
 पच्छा उत्तमसाहवेहि धरियं लोगस्स उज्झासियं ।
 एत्ताहे विमलेण पायडफुडं गाहानिबद्धं कयं
 सुत्तस्थं निसुणंतु संपइ महापुण्णं पवित्तकरं ॥ ९०
 इइ पउमचरिए सुत्तविहाणो नाम उइसो सम्मत्तो ॥ १

Ends :

राहूणामायरिउं ससमयपरसमयगहियब्भवो ।¹
 विजउं य तस्स सीसो णाइलकुलवंसणंदिययरो ॥ १६
 सीसेण तस्स रइयं राहवचरियं तु सुवरिविमलेणं ।
 सौऊणं पुंव्वगए नारायणरामचरियाइं ॥ १७
 जिहि सुयं ववगयमच्छरेहिं तब्भत्तिभावियमणेहिं ।
 ताणंवि हेउं बोहिं विमलं चरियं सुवुरिसाणं ॥ १८
 इति पुमचरिए पउमग्गिनिव्वाणगमणं णाम अड्ढसुत्तरसयं पव्वं
 सम्मत्तं ॥ ११८ ॥ इति पद्मचरित्रं समाप्तमिति ॥ संवत् १६०९
 वर्षे पोससुद्धि ५ मंगलवारे ।

8. The First Khanda of the Vasudevahinda by
 SAMGHADĀSAVĀCHAKA [वसुदेवहिंदिप्रथमखण्डः । संघदासवाचकः].

Folios 1 to 400. 22 lines in a folio. 38 aksharas in a line. Incomplete.

Begins :

उं नमो सुयदेवयाए ॥

णमो विणयपणयसुरिंदविंदवदियकमारविंदाणं अरिहंतार्णं । णमो
 परिसुद्धाणदंसणसमिद्धाणं सिद्धाणं । णमो जिणप्पणीयायारवि-

हिवियस्कणाणं अयियाणं¹ । णमो सीसगणपरमसुयसंपयज्झावयाव-
याणं उवज्झायाणं । णमो सिद्धिवसएहिगमणकारणजोगसाहणाणं
साहूणं । एवं पंचणमोकारपरममंगलबलविवट्ठिउंछाहो । अणुउगधरे
सिरसा पणमिऊणं विण्णवेमि । अणुजाणंतु मं गुरुपरंपरागयं
वसुदेवचरियं णाम संगहं वन्नइस्सं । तत्थ इमे अहिग्गरा तं जहा ।
कव्वुप्पत्ती पेठीयासुहं पडिसुहं² सरीरं उवसंहारो तत्थ ताव सुहंम-
सामिणा जंबुणामस्स पढमाणुउगे तित्थयरचक्रवट्ठिदसारवंसपन्नवणे
गयं वसुदेवचरियं कहियंति ।

9. The Second Khanda of the Vasudevahinda by
DHARMASENAGANI [वसुदेवाहिंद्वितीयखण्डः । धर्मसेनगणिः].

Folios 1 to 247. 22 lines in a folio. 46 aksharas in a line.
Granthâgâ 17,800.

Begins :

उं नमः सर्वज्ञाय ॥ जयत्यनेकांतकंठीरवः ॥

जयइ नवनलिणिकुवलयवियसियवरकमलपत्तलडलत्थो³ ।

उसभो सभावसललियमयगलगइललियपत्थाणो ॥

जयइ य पणयपुरंदरणहप्पहा⁴हसितभूसणच्छाउ ।

वीरो समत्ततिह्वयणलोयणकमलागराइच्चो ॥

तत्तो य ।

पणयसुरवइमउडतडाधडुललियकमजुमला ।

अजियाइपासचरियमा⁵ सेसावि जयंति जिणयंदा ॥

भवसिद्धिबुद्धिमंगलजयसिवसुपसत्थसिद्धकल्लाणा ।

जइणो जयंति लोए निच्चं पि ह्व सुहफला सिद्धा ॥

¹ आधिरयाणं? ² पेठीयासुहं? ³ लडहत्थो? ⁴ णाहप्पहा?

⁵ पासचरिमा?

वीरस्स पवरङ्गाणं विमलगिरी मत्थए मणभिरामै ।
 तह इंदमूहकहियं सेणियरणस्स नीसेसं ॥ ३४...
 एयं अङ्गमरामदेवचरियं वीरेण सिद्धं पुरा
 पच्छा उत्तमसाहवेहि धरियं लोगस्स उज्झासियं ।
 एत्ताहे विमलेण पायडफुडं गाहानिबद्धं कयं
 सुत्तस्थं निसुगंतु संपइ महापुण्णं पवित्तकरं ॥ ९०
 इइ पउमचरिए सुत्तविहाणो नम उहेसो सम्मत्तो ॥ ९१

Ends :

राहूणामायरिउं ससमयपरसमयगहियब्भसो ।¹
 विजउं य तस्स सीसो णाइलकुलवंसणंदिययरो ॥ ९६
 सीसेण तस्स रइयं राहवचरियं तु सुवरिविमलेण ।
 सोऊणं पुव्वंगए नारायणरामचरियाइं ॥ ९७
 जिहि सुयं ववगयमच्छरेहिं तब्भत्तिभावियमणेहिं ।
 ताणंवि हेउ² बोहिं विमलं चरियं सुवुरिसाणं ॥ ९८
 इति पुमचरिए पउमग्गिनिव्वाणगमणं णाम अङ्गदसुत्तरसयं पव्वं
 सम्मत्तं ॥ ११८ ॥ इति पद्मचरित्रं समाप्तमिति ॥ संवत् १६०९.
 वर्षे पोससुद्धि ५ मंगलवारे ।

8. The First Khanda of the Vasudevahinda by
 SAMGHADĀSAVĀCHAKA [वसुदेवहिंदिप्रथमखण्डः । संघदासवाचकः].

Folios 1 to 400. 22 lines in a folio. 38 aksharas in a line. Incomplete.

Begins :

उं नमो सुयदेवयाए ॥

णमो विणयपणयसुरिंदविंदवदियकमारविंदाणं अरिहंतारणं । णमो
 वरिसुद्धाणदंसणसमिद्धाणं सिद्धाणं । णमो जिणप्पणीयायारवि-

¹ ०महियसम्भाजो? ² देउ?

हिवियस्कणाणं अयियाणं¹ । णमो सीसगणपरमसुयसंपयज्झावयाव-
याणं उवज्झायाणं । णमो सिद्धिवसएहिगमणकारणजोगसाहणाणं
साहूणं । एवं पंचणमोक्कारपरममंगलबलविवद्धिउंछाहो । अणुउगधरे
सिरसा पणमिऊणं विण्णवेमि । अणुजाणंतु मं गुरुपरंपरागयं
वसुदेवचरियं णाम संगहं वन्नइस्सं । तत्थ इमे अहिग्गरा तं जहा ।
कव्वुप्पत्ती पेठीयासुहं पडिसुहं² सरीरं उवसंहारो तत्थ ताव सुहंम-
सामिणा जंबुणामस्स पढमाणुउगे तित्थयरचक्कवट्टिदसारवंसपन्नवणे
गयं वसुदेवचरियं कहियंति ।

9. The Second Khanda of the Vasudevahindā by
DHARMASENAGAṆI [वसुदेवाहिंदिद्वितीयखण्डः । धर्मसेनगणिः].

Folios 1 to 247. 22 lines in a folio. 46 aksharas in a line.
Granthāgā 17,800.

Begins :

उं नमः सर्वज्ञाय ॥ जयत्यनेकांतकंठीरवः ॥

जयइ नवनलिणिकुवलयवियसियवरकमलपत्तलडलत्थो³ ।

उसमो सभावसललियमयगलगइललियपत्थाणो ॥

जयइ य पणयपुरंदरणहप्पहा⁴ हसितभूसणच्छाउ ।

वीरो समत्ततिह्वयणलोयणकमलागराइच्चो ॥

तत्तो य ।

पणयसुरवंइमउडतडाधइललियकमजुमला ।

अजियाइपासचरियमा⁵ सेसावि जयंति जिणयंदा ॥

भवसिद्धिबुद्धिमंगलजयसिवसुपसत्थसिद्धकल्लाणा ।

जइणो जयंति लोए निच्चंपि ह सुहफला सिद्धा ॥

¹ आविरयाणं? ² पेठीयामूहं? ³ लडहत्थो? ⁴ णाहप्पहा?

⁵ पासचरिमा?

नमिउण 'तविणएणं संघमहारयणमंदरगिरिस्स ।

वोच्छामि सुणह निहया खंडं वसुदेवचरियस्स ॥

तं सुणह भइ वो^२ जयउ जिणसासणं । साहुजणसंमयाणि य
मंगलाणि वोउ^३ तत णमंतु । सुणह कहाकरणकारणं च । सोऊण
लोइयाणं णिगणहुसणलधुंधुमारणिहसपुरुह्वमच्चातरामरामणजाणमे-
यकरामक्रोरवपंडुसुयतिणखावाहणदत्तादीणं कहाउ कामियाउ लोगो
एगतेणं कामकहासु रज्जंति । सोग्गइपहादंसियं पुण धम्मं सोउंपि
णेछइ य जरपित्तवसकडुयमुहो इव गुलसक्करकंडमच्छंडिया-
इसु विपरीतपरिणामो । धम्मत्थकामकलियाणि य सुहाणि धम्मत्थ-
कामाण य मूलं धम्मो तम्मि य मंदतरो जणो । तं जह णाम
कोइ वेज्जो आउरं भमउसहपाणपरंमुहं उसढमिति उच्चित तं मणो-
भिलसियपाणववएसेण^४ उसहं ते पज्जेति । कामकहारत्तयहितयस्स^५
जणस्स सिंगारकहावसेण धम्मं चेव परिकहेमि ॥ अवि य । जा-
णति चेव पंडितजणो जहा ण विणा धम्मेण हियइच्छियकामा उवण-
मंति कामकहारत्तहितउ य जणो पुच्छति । किह तेण एरिसाभोगा
समासादिता । भण्णइ य सुचरितवसेणंति । अवि य ।

चक्किसुहमणुस्ससुहं मोरकसुहमणुत्तरं च जं भणियं ।

जे सुचरियसामण्णा न दुल्लहं दुल्लहं तेसिं ॥

एएण कारणेण भणामि कामकहावि विउसजणहिययणिहित्ता
परिणामवसेण धम्मकहा एसं जग्गति । तं सुणह इमं । धम्मत्थका-
मकुसुमियमाफलभरियणमितसारं सिंगारवंडललितकिसलया उलं ।
सुतणसोभापमुइयमधुकरं विविहगुणविहसेवियं वसुदेवचरितलतावि-
त्ताणं निसुज्जति य आयरितपरंपरागतं अंवितहं दिड्ढिवादणीसंदं ।

^१ तं विणएणं? ^२ भइ? ^३ होउ? ^४ पाणउवएसेण? ^५ रत्ताहिययस्स?

अरहंतचक्रिवलवासुदेवगणिताणुउगकम्मनिदिद्धं वसुदेवचरियंति । त-
 त्थ य किंवि सुयनिबंधे किंचि आयरियपरंपरण आगतं ततो
 अवधारितं मे सुव्वइ य किर वसुदेवेणं वाससतं परिभमंतेणं इमंमि
 भरहे विज्जाहरिंदनरवतिवाणकुलवंससंभवाणं कण्णाणं सतं परिणी-
 नं । तत्थ य सामापिययमादियाणं रोहिणिपज्जवसाणाणं एगुणतीसं
 लंभता संघदासवायएणं उवणिवद्धा एगत्तरिसं च वित्थारभीरूणा
 कहा मज्झे च्छडिता । ततोहं लोइयसिंगारकहापसंसणं असहमाणो
 आयरियसगासे अवधारेऊणं पवयणाणुरागेणं आयरियनिउएण य
 तेसिं मज्झिल्ललंभयाणं गंथणत्थे अब्भुज्जउहं तं सुणह । इतो
 पुव्वकहाणुसारेण चेव सावत्थीए नयरीए कामदेवसेट्ठिसुताए एणि-
 यपुत्तनरेंदसुताए एय पियंगुछंदरीए वसुदेवसुपरिणीताउ वसुदेवो
 एणियपुत्तनरेंदसर मंदरोदरगतो पंचलस्कणविसयसुहसागरागाढो
 सुरवड्डसहितो इव सुरवरो अभिरमइ । जाणइ तंपि कालं ण
 णाहित्थ एतं च कहं वसुदेवो सयमेव पज्जुण्णसंवादीणं कुमारणं
 परिकहेइ । भणइ पणत्तुया सुणह ॥ ...

६६ ॥ इति धम्मसेणगणिमहत्तरयाए वसुदेवहिंडीए पढमो
 पभावइलंभो णाम पच्छेउ समत्तो ॥ १...

७७ ॥ इति वसुदेवहिंडीए मज्झिमखंडे अड्डकण्णगालंभो नाम
 बीउ समत्तो...

९४ ॥ इति मज्झिमखंडे ततिउ लंभो पत्ती पुणदसमा^१ मेह-
 मालालंभउ सम्मत्तो ॥ ३...

१०७ ॥ तेत्तीसतिमभारिया विरयालंभो सम्मत्तो ॥...

^१ पुण्णदसणा?

नमिउण 'तविणएणं संघमहारयणमंदरगिरिस्स ।

वोच्छामि सुणह निइया खंडं वसुदेवचरियस्स ॥

तं सुणह भइ वो^२ जयउ जिणसासणं । साहुजणसंमयाणि य
मंगलाणि वोउ^३ तत णमंतु । सुणह कहाकरणकारणं च । सोऊण
लोइयाणं णिगणहसणलधुंधुमारणिहसपुरुह्वमच्चातरामरामणजाणमे-
यकरामकोरवपंडुसुयतिणखावाहणदत्तादीणं कहाउ कामियाउ लोगो
एगंतेणं कामकहासु रज्जंति । सोग्गइपहादंसियं पुण धम्मं सोउं पि
णेछइ य जरपित्तवसकडुयमुहो इव गुलसक्करकंडमच्छंडिया-
इसु विपरीतपरिणामो । धम्मत्थकामकलियाणि य सुहाणि धम्मत्थ-
कामाण य मूलं धम्मो तम्मि य मंदतरो जणो । तं जह णाम
कोइ वेज्जो आउरं अमउसहपाणपरंमुहं उसढमिति उच्चित तं मणो-
भिलसियपाणववएसेण^४ उसहं ते पज्जेति । कामकहारत्तयहितयस्स^५
जणस्स सिंगारकहावसेण धम्मं चेव परिकहेमि ॥ अवि य । जा-
णति चेव पंडितजणो जहा ण विणा धम्मेण हियइच्छियकामा उवण-
मंति कामकहारत्तहितउ य जणो पुच्छति । किह तेण एरिसाभोगा
समासादिता । भण्णइ य सुचरितवसेणंति । अवि य ।

चक्किंसुहमणुस्ससुहं मोरक्सुहमणुत्तरं च जं भणियं ।

जे सुचरियसामण्णा न दुल्लहं दुल्लहं तेसि ॥

एएण कारणेण भणामि कामकहावि विउसजणहिययणिहित्ता
परिणामवसेण धम्मकहा एसं जग्गति । तं सुणह इमं । धम्मत्थका-
मकुल्लमियमाफलभरियणमितसारं सिंगारवंछललितकिसलया उलं ।
सुतणसोभापमुइयमधुकरं विविहगुणविहसेवियं वसुदेवचरितलतावि-
त्ताणं निसुज्जति य आथरितपरंपरागतं अंवितहं दिड्ढिवादणीसंदं ।

^१ तं विणएणं? ^२ भइ? ^३ होउ? ^४ पाणउवएसेण? ^५ रत्ताहिययस्स?

अरहंतचक्किवलवासुदेवगणिताणुउगकम्मनिदिद्धं वसुदेवचरियंति । त-
 त्थ य किंवि सुयनिबंघे किंवि आयरियपरंपरण आगतं ततो
 अवधारितं मे सुव्वइ य किर वसुदेवेणं वाससतं परिभमंतेणं इमंमि
 भरहे विज्जाहरिंदनरवतिवाणकुलवंससंभवाणं कण्णाणं सतं परिणी-
 तं । तत्थ य सामापिययमादियाणं रोहिणिपज्जवसाणाणं एगुणतीसं
 लंभता संघदासवायएणं उवणिवद्धा एगत्तरिसं च वित्थारभीरूणा
 कहा मज्झे च्छडिता । ततोहं लोइयसिंगारकहापसंसणं असहमाणो
 आयरियसगासे अवधारेऊणं पवयणाणुरागेणं आयरियनिउएण य
 तेसिं मज्झिल्ललंभयाणं गंथणत्थे अब्भुज्जउहं तं सुणह । इतो
 पुव्वकहाणुसारेण चेव सावत्थीए नयरीए कामदेवसेट्ठिसुताए एणि-
 यपुत्तनरेंदसुताए एय पियंगुखंदरीए वसुदेवसुपरिणीताउ वसुदेवो
 एणियपुत्तनरेंदसर मंदरोदरगतो पंचलस्कणविसयसुहसागरागाढो
 सुरवड्डसहितो इव सुरवरो अभिरमइ । जाणइ तंपि कालं ण
 गाहित्थ एतं च कहं वसुदेवो सयमेव पज्जुण्णसंवादीणं कुमारणं
 परिकहेइ । भणइ पणत्तुया सुणह ॥ ...

६६ ॥ इति धम्मसेणगणिमहत्तरयाए वसुदेवहिंडीए पढमो
 पभावइलंभो णाम पच्छेउ समत्तो ॥ १...

७७ ॥ इति वसुदेवहिंडीए मज्झिमखंडे अड्डकण्णगालंभो नाम
 बीउ समत्तो...

९४ ॥ इति मज्झिमखंडे ततिउ लंभो पत्ती पुणदसमा^१ मेह-
 मालालंभउ सम्मत्तो ॥ ३...

१०७ ॥ तेत्तीसतिमभारिया विरयालंभो सम्मत्तो ॥...

^१ पुण्णदंसणा ?

१३२ ॥ चत्तोत्ति इसिदत्ता सम्मत्ता ॥...

१४७ ॥ इति वसुदेवहिंडीए मज्झिमखंडे अणिलजसालंभो
संमत्तो...

१५८ ॥ इति वसुदेवहिंडीए मज्झिमखंडे वेरुलियमालालंभो
नाम पंचतीसइमो ॥ ३५ ॥...

२४२ ॥ तेचत्तालीसइमो सागदत्तालंभो नाम सम्मत्तो ॥...

२४५ ॥ मलयसेणाणामलंभउ चत्तालीसइमो^१ सम्मत्तो ॥ ४४ ...

Ends :

अणाभोगकएणच्छिदो ॥

२४७ ॥ वसुदेवहिंडीखंडं ग्रंथाग्नेण सहस्सषट् शतानि षट् ॥
६६०० उभयं ग्रंथ ॥ १७८०० ॥ ६२

10. The Third Khanda of the Vasudevahinda
[वसुदेवहिण्डस्य तृतीयखण्डः].

Folios 1 to 317. 22 lines in a folio. 46 aksharas in a line. Dated
Samvat 1767 = A.D. 1711.

Begins :

६० ॥

॥ मया भणिया जइ पुण तुब्भे अजाणमाणा विसकंदं अमयकं-
दंति काउं भरकेज्जा । तेण य भक्खिएण जइ न रेज्जह तं
उसक्कसइहिं^१ दुं अणाभोगयं ण लग्गतित्ति । तउ ते एवमादीहिं
वहूहिं हेऊहिं मया निवारिउ कहिउ मया तेसिं जिणप्पणीउ अहिं
सालरुणो धम्मो धम्मजणिदायगदिवसे साखुय धम्माय भणंति मे
सो सप्पती हा मे जिणवयणआरोथिउं विन्ना तुमे अम्होणं उत्तमा
धम्मसुत्ती । जह नवरं किंचि सुविहिवं पेच्छामो तस्स सगासे अ-

^१ चउचालीसइमो ?

^२ काहुं ?

वस्सपवव्वयामोत्ति । किंतु कहेह इदाणि तुब्भे कउ आगतत्ति ।
मया भणितं पुव्वविराहियणजस्किणीए मलयाइो हरिदुं इहत्य
दिउहं सया मएत्थ कन्नगा ररकसगहिदा भीदा रवंती पडिओक्किदा
मे मद्वाए दीय इहागउ तुब्भं सगासंति । तं इदाणि तुब्भे कहेह को
एसए येसो जणवउ वा जेण ह एव तुब्भे का एसा कन्नगा ररक्तो
वा तदा कुलपईणा भणितं भो पियदंसण एसं ताव अवंतीजणवउ
इमो य आसि । तं गिरी अइउ अदूरे उज्जेणी नाम नगरी अवंतिसेणो
नाम राया वम्मपदिवह्यमग्गणाउ हेडंवगदेणं मया आ राइणो
सगासे दिद्धा । से सा एसा कन्नगा तस्स राइणो धूदा एदं पुण
ररकसं न जाणामित्ति । तउ मे सा कुलवदी तात्त विसज्जित्तु के-
यरिसि कुमारगा कन्नगाए पिउणो सगासं एयं तुएदं कन्नगं अहं
पुण वच्चांमि । जउ मे गंतव्वयंति । एवं मया भणिदे सा कन्नगा
विवन्नवयणा संवुत्ता भणदि य संपातपडिदा सामिणो रहेह मम
बंधुजणसं अमिलिदं मोत्तु तुज्जे । तउ मया अणुकंपतेण भणिदा
अलं भइे विवादेणं थिति लभाहि णमुयामित्ति विसज्जिदा य कास-
वेणं रिसिकुमारगा णिवेदणहेउं उज्जेणगराइणो मया संठिता या
अहं कन्नगाए णातिचिरेण य तउ तावसपुरोगमा आगता महत्ता
फलेणं रत्तो ..

२ अवंतिवद्धणालंभो नाम पंचवत्तालीसत्तमो सम्मत्तो ॥...

२४ छवत्तालीसतिमो तारापतिलंभउ नाम सम्मत्तो ॥ ..

३५ अच्छरालंभो नामग्ग सत्तवत्तालीसइमो संमत्तो ॥ ...

४९ इति ग मज्झिमकंडे चंद्रलेहालंभउ नाम अष्टचत्वारिंश-
तिमः ॥ ४९ ...

३०४ इति वसुदेवहिंडीए मज्झिमकंडे विमलप्पभालंभो णाम
एगसत्तत्तिमो लंभो समत्तो ॥...

Ends :

३१४ वसुदेवहिंडीए मज्झिमकंडं सम्मत्तं ॥ ६९

सेसं पुरा हिंडो दङ्कवं ।

Table of Contents.

णमो भावसिद्धाणं णमो वसुदेवताए वसुदेवभारियाउं तं जहा
सामा ॥ ...

Ends:

३१७ अत्तिया बालचंद्रा ॥ इति वसुदेवहिंडीए संगहणिपयं
णाम संपयं सुणध ॥ तं जहा ॥ सासा वियया सोमलिं
गंधव्वदत्ता ॥ ...

रोहिणीबालचंद्राय ॥ ६९ संवत् १७७६ वर्षे फा-
गुणवदि ७ बुधे० ।

11 *Avasyakavrihadvritti* by HARIBHADRASŪRI [आव-
श्यकवृहद्वृत्तिः । हरिभद्रसूरिः].

Folios 1 to 219. 20 lines in a folio. 84 aksharas in a line. Dated
Samvat 1492 = A.D. 1436. Granthâgra 22,000. Contains the first
khaṇḍa of the work.

Ends :

समाप्ता चेयं शिष्यहिता नामावश्यकटीका ॥ कृतिः सितांबराचा-
र्यजिनभटनिगभटनिगदानुसारिणा¹ विद्याधरकुलतिलकाचार्यजिनदत्त-
शिष्यसाधर्मतो² जाइणीमहत्तरासूनोरल्पमतेराचार्यहरिभद्रस्य ॥

यदिहोत्सन्नमज्ञानाव्याख्यातं तद्वद्भुतैः ।

क्षंतव्यं कस्य सम्मोहो छद्मस्थस्य न जायते ॥

¹ जिनभटनिगदानुसारिणो ?

² शिष्यस्य साधर्म्यतो ?

यदार्चितं विरचयता सुबोध्यां
 पुण्यार्थमावश्यकशास्त्रटीकां ।
 भवे भवे तेन ममैवमेवं
 भूयाज्जिनोक्तौ नु मनने^१ प्रयासः ॥

अन्यच्च^२ संत्यद्य समस्तसत्त्वा
 मात्सर्यदुःखं भवबीजभूतं ।
 सुखात्माकं मुक्तिपदावहं च
 सर्वत्र माध्यस्थमवामुवन्तु ॥

ग्रंथाग्रं २२००० ॥ संवत् १४९२ वर्षे आषाढसुदि ५ गुरौ
 श्रीमेदपाटदेशे श्रीदेवकुलपाटकपुरवरे श्रीकुम्भकर्णराज्ये श्रीखरतर-
 गच्छे श्रीजिनचंद्रसूरिपट्टे श्रीजिनसागरसूरिणामुपदेशेन श्रीऊकेशवं-
 शीयनवलक्षशाखामंडन सा० श्रीरामदेवभार्या साध्वी नीमेलदे तत्पु-
 त्रराजमंत्रिधुराधौरेयः साधुश्रीसहणपालस्तेन संसरणमल्ल सा० रण-
 धीर सा० रणवीर सा० भांडा सा० सांडा सा० रणभ्रम सा० चण्डा
 सा० कर्मसिंहप्रमुखसारपुत्रपरिवारपरिकलितेन निजपुण्यार्थं श्रीआ-
 वश्यकवृहवृत्तिद्वितीयखंडं भांडागारे लिखापितं ॥ शुभं भवतु ॥

12. Sripalacharitra by RATNAŚEKHARASŪRI [श्रीपालचरित्रं
 वा सिद्धचक्रमाहात्म्यम् । रत्नशेखरसूरिः].

Folios 1 to 30. 32 lines in a folio. 57 aksharas in a line. Dated
 Samvat 1430 = A.D. 1374. Granthâgra 1341.

Begins:

अरिहाइ नवपयाइ...

^१ जिनोक्तानुमते ?

^२ संत्यज्य ?

३०४ इति वसुदेवहिंडीए मज्झिमकंडे विमलप्पभालंभो णाम
एगसत्तत्तिमो लंभो समत्तो ॥...

Ends :

३१४ वसुदेवहिंडीए मज्झिमकंडं सम्मत्तं ॥ ६९

सेसं पुरा हिंडो दड्ढवं ।

Table of Contents :

णमो भावसिद्धाणं णमो वसुदेवताए वसुदेवभारियाउं तं जहा
सामा ॥ ...

Ends:

३१७ अत्तिया बालचंद्रा ॥ इति वसुदेवहिंडीए संगहणिपयं
णाम संपयं सुणध ॥ तं जहा ॥ सासा वियया सोमलिं
गंधव्वदत्ता ॥ ...

रोहिणीबालचंद्राय ॥ ६९ संवत् १७७६ वर्षे फा-
गुणवदि ७ बुधे० ।

II Avasyakavrihadvritti by HARIBHADRASŪRI [आव-
श्यकवृहद्वृत्तिः । हरिभद्रसूरिः.]

Folios 1 to 219. 20 lines in a folio. 84 aksharas in a line. Dated
Samvat 1492 = A.D. 1436. Granthâgra 22,000. Contains the first
khaṇḍa of the work.

Ends :

समाप्ता चेयं शिष्यहिता नामावश्यकटीका ॥ कृतिः सितांबराचा-
र्यजिनभटनिगभटनिगदानुसारिणा¹ विद्याधरकुलतिलकाचार्यजिनदत्त-
शिष्यसाधर्मतो² जाइणीमहत्तरासूनोरल्पमतेराचार्यहरिभद्रस्य ॥

यदिहोत्सूत्रमज्ञानाव्याख्यातं तद्वहुभ्रुतैः ।

क्षंतव्यं कस्य सम्मोहो छद्मस्थस्य न जायते ॥

¹ जिनभटनिगदानुसारिणो ?

² शिष्यस्य साधर्म्यतो ?

यदार्चितं विरचयता सुबोध्यां
पुण्यार्थमावश्यकशास्त्रटीकां ।
भवे भवे तेन ममैवमेवं
भूयाज्जिनोक्तौ नु मनने^१ प्रयासः ॥

अन्यच्च^२ संत्यज्य समस्तसत्त्वा
मात्सर्यदुःखं भवबीजभूतं ।
सुखात्माकं मुक्तिपदावहं च
सर्वत्र माध्यस्थमवामुवन्तु ॥

ग्रंथाग्रं २२००० ॥ संवत् १४९२ वर्षे आषाढसुदि ५ गुरौ
श्रीमेदपाटदेशे श्रीदेवकुलपाटकपुरवरे श्रीकुंभकर्णराज्ये श्रीखरतर-
गच्छे श्रीजिनचंद्रसूरिपट्टे श्रीजिनसागरसूरिणामुपदेशेन श्रीऊकेशवं-
शीयनवलक्षशाखामंडन सा० श्रीरामदेवभार्या साध्वी नीमेलदे तत्पु-
त्रराजमंत्रिधुराधौरेयः साधुश्रीसहणपालस्तेन संसरणमल्ल सा० रण-
धीर सा० रणवीर सा० भांडा सा० सांडा सा० रणभ्रम सा० चंडा
सा० कर्मसिंहप्रमुखसारपुत्रपरिवारपरिकलितेन निजपुण्यार्थं श्रीआ-
वश्यकवृहवृत्तिद्वितीयखंडं भांडागारे लिखापितं ॥ शुभं भवतु ॥

12. Sripalacharitra by RATNAŚEKHARASŪRI [श्रीपालचरित्रं
वा सिद्धचक्रमाहात्म्यम् । रत्नशेखरसूरिः].

Folios 1 to 30. 32 lines in a folio. 57 aksharas in a line. Dated
Samvat 1430 = A.D. 1374. Granthâgra 1341.

Begins :

अरिहाइ नवपयाइं...

^१ जिनोक्तानुमते ?

^२ संत्यज्य ?

Ends :

सिरिवज्जसेणगणहरपट्टपट्टतहेमतिलयसूरीणं ।
 सीसेहिं रयणसेहरसूरीहिं इमा ह् संकलिया ॥ ३९
 तस्सीसलेसहेमचंदेण साहुणा विक्रमस्स वरिसंमि ।
 चउदस अट्ठावीसे लिहिया गुरुभत्तिकल्लिएणं ॥ ४०
 सायरमेरू जा महीयलम्मि जा नहयलंमि ससिसूरा ।
 वड्ढंति ताव नंदउ वाहज्जंता कहा एसा ॥ ४१

इति श्रीश्रीपालराज्ञः कथा श्रीसिद्धचक्रमाहात्म्ययुक्ता सम्मत्ता ॥

संवत् १४३० वर्षे फागुण शुदि १३ सोमे श्रीआगमगच्छे श्री-
 मुनिसिंहसूरिशिष्य उदयरत्नगणिना लिखितं ॥ सौराष्ट्रदेशे मधुमती-
 स्थितेन०

13. *Sarasvatamandana* by a pupil of MANDANĀCHĀRYA
 [सारस्वतमण्डनम् । मण्डनाचार्यशिष्यः].

Folios 1 to 43. 24 lines in a folio. 55 aksharas in a line. Incomplete.

Begins :

ॐ नमः श्रीसरस्वत्यै ॥ श्रीतुंगाराय नमः ॥
 ते नः पांतु चलत्कलिंदतनयाकल्लोललीलाभृतः
 कालोत्तालभुजंगदग्धजनताजीवैकजीवातवः ।
 उन्मीलत्कवितालतांकुरकिरत्कादंबिनीकेलयो
 मातर्मातृपुराधिवासिनि तव स्मेराः कटाक्षोत्कराः ॥ १
 हयवरलयनं नत्वा जडदगवन्धुज्ज्वलोल्लसद्वसनं ।
 चटत कपरमतिगहनग्रंथग्रंथि महामतयः ॥ २
 शांतः संतप्रचित्तप्रचुरतरनरस्वांतविश्रांतकांत-
 ध्वांतध्वस्तिप्रशस्तप्रकटपटुतराजिह्वागब्रह्मवाहः ।

कर्मदी कोपि मंदीकृतसुकृतकृतोदंचितानंदकंदा-
मंदस्वानंदसांद्रः स्फुरतु मम हृदि श्रीनरेंद्रो मुनींद्रः ॥ ३
वाणीमुखशृंगारः सौजन्यसुधारासेकभृंगारः ।
दुरितौघतृणांगारः स्फुरतु श्रीभट्टतुंगारः ॥ ४
यः पक्षं पक्षिलस्य क्षपयति नियतैर्लक्षणाक्षेपलक्षैः
काणादं निःप्रणादं तृणयति तरलं कापिलं चाप्यलंघ्यं ।
^१चंचच्चार्वकलितमतकृतोत्तालसंतापसंप-
त्तांतं तौतातितं तं नयति व्यक्ततां ^२युक्तिसूक्तैः ॥ ५

तस्य प्रसादादधिगम्य सम्यक्
पदादिविद्यापरिपाकपूरं ।
श्रीमंडनाचार्यस्य^३ कुतूहलार्थं
निर्माणि सारस्वतमंडनं स तत् ॥ ६

इह खलु विविधवैयाकरणवर्यविपतिपत्तिव्रातव्यातव्याकुलितचि-
त्तश्रोतृजनमनःसमाधानाय ^४परापरगुरुपरदैवपरमात्मप्रणतिमयमंग-
लाचरणपुरःसरं सारस्वतप्रक्रियाया आर्जवं प्रतिजानीते ॥ प्रणम्य
परमात्मानं...

14. Satrumjayakalpa [शत्रुंजयकल्पः].

Folios 1 to 3. 22 lines in a folio. 26 aksharas in a line.

Begins :

ॐ नमः ॥

सुअधम्मकित्तिभंतं तित्थं देविंदवंदिअं थुणिमो ।
पाट्टडए विज्जाणंदे सिअभिगवीसनामज्जं ॥ १

^१ चंचच्चार्वककोलं कलितं? ^२ नयति न न यतिव्यक्ततां? ^३ श्रीमंडनाचार्यकुतूहलार्थं?

^४ वर्यविपत्तिव्रातव्याकुलितं?

Ends :

सिरिवज्जसेणगणहरपट्टपट्टतहेमतिलयसूरीणं ।
 सीसेहिं रयणसेहरसूरीहिं इमा इ संकलिया ॥ ३९
 तस्सीसलेसहेमचंदेण साहुणा विक्रमस्स वरिसंमि ।
 चउदस अट्ठावीसे लिहिया गुरुभत्तिकल्लिएणं ॥ ४०
 सायरमेरू जा महीयलम्मि जा नहयलंमि ससिसूरा ।
 वड्ढंति ताव नंदउ वाइज्जंता कहा एसा ॥ ४१

इति श्रीश्रीपालराज्ञः कथा श्रीसिद्धचक्रमाहात्म्ययुक्ता सम्मत्ता ॥

संवत् १४३० वर्षे फागुण शुद्धि १३ सोमे श्रीभागमगच्छे श्री-
 मुनिसिंहसूरिशिष्य उदयरत्नगणिना लिखितं ॥ सौराष्ट्रदेशे मधुमती-
 स्थितेन०

13. *Sarasvatamandana* by a pupil of MANDANĀCHĀRYA
 [सारस्वतमण्डनम् । मण्डनाचार्यशिष्यः].

Folios 1 to 43. 24 lines in a folio. 55 aksharas in a line. Incomplete.

Begins :

ॐ नमः श्रीसरस्वत्यै ॥ श्रीतुंगाराय नमः ॥
 ते नः पांतु चलत्कलिंदतनयाकल्लोललीलाभृतः
 कालोत्तालभुजंगदग्धजनताजीवैकजीवातवः ।
 उन्मीलत्कवितालतांकुरकिरत्कादंबिनीकेलयो
 मातर्मातृपुराधिवासिनि तव स्मेराः कटाक्षोत्कराः ॥ १
 हयवरलयनं नत्वा जडदगवन्धुज्ज्वलोल्लसद्वसनं ।
 चटत कपरमतिगहनप्रथग्रंथिं महामतयः ॥ २
 शांतः संतप्रचित्तप्रचुरतरनरस्वांतविभ्रांतकांत-
 ध्वांतध्वस्तिप्रशस्तप्रकटपटुतराजिह्मवाग्ब्रह्मवाहः ।

कर्मदी कोपि मदीकृतसुकृतकृतोदंचितानंदकंदा-
 मंदस्वानंदसांद्रः स्फुरतु मम हृदि श्रीनरेन्द्रो मुनींद्रः ॥ ३
 वाणीमुखभृंगारः सौजन्यसुधारासेकभृंगारः ।
 दुरितौघतृणांगारः स्फुरतु श्रीभट्टतुंगारः ॥ ४
 यः पक्षं पक्षिलस्य क्षपयति नियतैर्लक्षणाक्षेपलक्षैः
 काणादं निःप्रणादं तृणयति तरलं कापिलं चाप्यलंघ्यं ।
^१चंचच्चार्वकलितमतकृतोत्तालसंतापसंप-
 तांतं तौतातितं तं नयति व्यक्ततां ^२युक्तिसूक्तैः ॥ ५

तस्य प्रसादादधिगम्य सम्यक्
 पदादिविद्यापरिपाकपूरं ।
 श्रीमंडनाचार्यस्य^३ कुतूहलार्थं
 निर्मामि सारस्वतमंडनं स तत् ॥ ६

इह खलु विविधवैयाकरणवर्यविपतिपत्तिव्रातव्यातव्याकुलितचि-
 त्तश्रोतृजनमनःसमाधानाय ^४परापरगुरुपरदैवपरमात्मप्रणतिमयमंग-
 लाचरणपुरःसरं सारस्वतप्रक्रियाया आर्जवं प्रतिजानीते ॥ प्रणम्य
 परमात्मानं...

14. Satrumjayakalpa [सत्रुंजयकल्पः].

Folios 1 to 3. 22 lines in a folio. 26 aksharas in a line.

Begins:

ॐ नमः ॥

सुअधम्मकिन्तिअंतं तित्थं देविंदवंदिअं थुणिमो ।
 पाह्ण्डए विज्जाणंदे सिअमिगवीसनामज्जं ॥ १

^१ चंचच्चार्वककोर्ल कलितं? ^२ नयति न नयतिव्यक्ततां? ^३ श्रीमंडनाचार्यकुतूहलार्थं?

^४ वर्यविपत्तिव्रातव्याकुलितं?

Ends :

इय भइबाहुरईआ कप्पा सित्तुंजसिद्धिमाहप्पं ।
 सिरिवयरपहुद्धरिअं पालित्तेण संखिविअं ॥ ३८
 तं जहसुअं थुअं मे पढति निसुणंति संभरंताणं ।
 सित्तुज्जकप्पथुत्तं देउ लहं सित्तुंजयसिद्धिं ॥ ३९
 ॥ इति श्रीशत्रुंजयकल्पः संपूर्णः ॥

15. Syadvadamanjari by HEMACHANDRA with the Commentary of MALLISHENASŪRI [स्याद्वादमञ्जरी सटीका । सू० हेमचन्द्रः । टी० मल्लिषेणसूरिः].

Folios 1 to 64. 34 lines in a folio. 51 aksharas in a line. Granthâgra 3101.

Begins :

॥ अहं नमः ॥

यस्य ज्ञानमनंतवस्तुविषयं यः पूज्यते दैवतैः . . .

चातुर्वैद्यनिर्माणैकब्रह्मणा श्रीहेमचंद्रसूरि¹जगत्प्रासिद्धश्रीसिद्धसेन-
 दिवाकरविरचितद्वात्रिंशद्वात्रिंशिकानुसारिश्रीवर्द्धमानजिनस्तुतिरूपं अ-
 योगव्यवच्छेदान्ययोगव्यवच्छेदाभिधानं द्वात्रिंशिकाद्वितयं विद्वज्जनमन-
 स्तच्चावबोधनिबन्धनं विदधे । तत्र च प्रथमद्वात्रिंशिकायाः सुखोन्नेयत्वा-
 द्याख्यानमुपेक्ष्य द्वितीयस्यास्तस्या निःशेषदुर्वादिपरिषदधिषेपदक्षा-
 याः कतिपयपदार्थविवरणप्रकरणेन स्वस्मृतिबीजप्रबोधविधिर्विधीयते ।
 तस्याधेदमादिकाव्यं ॥ अनंतविज्ञानमतीतदोषं . . .

Ends :

नार्गेद्रगच्छगाव्यंद²वक्षोलंकारकौस्तुभाः ॥
 ते विश्ववंद्या नंद्यासुः हृदयप्रभसूरयः ॥ ६

¹ श्रीहेमचंद्रसूरिणा? ² गच्छगोविंद°?

श्रीमल्लिषेणसूरिभिरकारि तत्पट्टगगनदिनमणिभिः ।
 वृत्तिरियं मनुरविमितशकाब्दे दीपमहसि शनौ ॥ ७
 श्रीजिनप्रभसूरीणां साहाय्योद्भिन्नसौरभा ।
^१श्रुतावर्तसतु सतां वृत्तिः स्याद्वादमंजरी ॥ ८
 बिभ्राणा कलिनिर्जयाज्जिनतुलां श्रीहेमचंद्रप्रभौ
^२वद्वत्स्तुतिवृत्तिनिर्मितमिषाद्भक्तिर्मयाविष्कृता ।
 निर्णेतुं गुणदूषणे निजगिरां ^३तन्नार्थर्षये सज्जनान्
 तस्यास्तत्त्वमकुत्रिमा बहुमतिः सास्त्यत्र सम्यग्यतः ॥ ९
 ग्रं. ३१०१ ॥ इति स्याद्वादमंजरीवृत्तिः ॥

16. Samvegāmala [संवेगमाला].

Folios 1 to 3. 16 lines in a folio. 36 aksharas in a line.

Begins :

आनंदमंदिरमतीततमःस्वरूपं
 पंचास्तिकायमयभाचिविभासकं^४ च ।
 चित्तैर्द्विप्रसृतिसंवृतहेतुमेकं
 देवं भजामि विमलं हृदयालयस्थं ॥ १

Ends :

आधारद्वा दिशांतं स्फुरति यदि निस्संयोगिनो^५ यत्स्मरंति
 त्रैगुण्यं जेन श्रिष्टं^६ ददति परणतिं सर्वधर्माच्च^७ यस्मै ।
 लोका यस्मादभूवन् विलयमपि गमिष्यंति यस्मिंश्च भव्या-
 थक्रे संवेगमालामसमरसयुतां ब्रह्मणस्तस्य भावः ॥ २५

॥ इति संवेगमाला संपूर्णा ॥

17. Mugdhabodhavyakarana [मुग्धबोधव्याकरणम्].

Folios 1 to 21. 18 lines in a folio. 41 aksharas in a line. Incomplete and injured.

^१ श्रुतावर्तसतु ? ^२ संवद्वत्स्तुतिवृत्तिनिर्मितमिषाद् ? ^३ तन्नार्थये ? ^४ भावविभासकं ?
^५ आधारद्वा दिशांतं स्फुरति यदनिशं योगिनो ? ^६ त्रैगुण्यं जेन सृष्टं ? ^७ धर्माश्च ?

Ends :

इति स्वादिपादः । ४ ॥ इति कृदन्ताध्यायः । १ ॥ इति मुग्ध-
बोधे कृत्यकरणम् । ३ । एवं प्रकरणत्रयेऽध्याया एकादश ॥ ११
मुग्धबोधव्याकरणं समाप्तम् ॥

18. Moharajaparajayanataka by MANTRI YAŚAḤPĀLA
[मोहराजपराजयनाटकम् । मंत्रियशःपालः].

Folios 2 to 53. 22 lines in a folio. 45 aksharas in a line.

Ends :

भूयान्मे भुवने यशः शशिसखं मोहाधिकारछिदः ॥

इति निःक्रांताः सर्वे । पचमोक्तः ॥

श्रीमंत्रियशःपालकृतं मोहराजपराजयो नाम नाटकं समाप्तम् ॥

19. Commentary on the Tattvaloka by PRAJNÂNÂNANDA
तत्त्वालोकस्य टीका । प्रज्ञानानन्दः].

Folios 1 to 179. 22 lines in a folio. 50 aksharas in a line. Dated
Samvat 1432 = A.D. 1876.

Commentary begins :

॥ ॐ नमः शिवाय ॥

या चित्संस्मृतिमाश्रितेव तमसां संनद्धधामाधुना . . .

Text begins :

शुद्धानंदधनोपीत्यादिना । . . .

Commentary ends :

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यप्रज्ञानस्वरूपशिष्यस्य प्रज्ञा-
नानंदभगवतः कृतौ तत्त्वालोकटीकायां तत्त्वप्रकाशिकायां द्वितीयो-
ध्यायः समाप्तः ॥ संवत् १४३२ वर्षे मार्गशीर्षे मासि कृष्णपक्षे
नवम्यां तिथौ सोमवासरेऽद्येह श्रीमदणहिल्लपत्तनवास्तव्येन व्यास-
हरिशर्मद्वयेन श्रीपतिना आत्मनोध्ययनार्थं तत्त्वालोकटीकायास्तत्त्व-
प्रकाशिकायाः पुस्तकमलेखि ॥

20. *Utpadasidhiprakarana* with *Commentary*, by CHANDRASENA [उत्पादसिद्धिनामकं प्रकरणं सटीकम् । श्रीचन्द्रसेनः].

Folios 1 to 182. 22 lines in a folio. 40 aksharas in a line.

Commentary begins :

॥ वाग्देवताभ्यो नमः ॥ अहं ॥

आज्ञा यस्य परैरलंब्यमहसः साधुस्थितेः कारणं
यन्मुद्रामधिगम्य नीतिनिपुणाः सद्यो लभन्ते श्रियः ।
तं सिंहासनचक्रचामरवरच्छत्रध्वजोद्भासितं
सैत्रे श्रीजिनराजमोक्षितपदप्राप्त्यै निबद्धादरः ॥

Text begins :

यस्योत्पादव्ययध्रौव्ययुक्तवस्तूपदेशतः । . . .

Commentary ends :

श्रीमाध्वद्रकुलेभवद्गुणनिधिः प्रद्युम्नसूरिः प्रभु-
वर्धुर्यस्य¹ स सिद्धहेमविधये श्रीहेमसूरिर्विधिः ।
तच्छिष्यावयवोत्र सूरिरजनि श्रीचन्द्रसेनाभिध-
स्तेनेदं रचितं प्रकाशपदवीं नेयं पुनः साधुभिः ॥
कृत्वा प्रकरणमेतद्यत्कुशलमिहार्जितं मया किञ्चित् ।
तस्मात्तत्त्वैकरचिर्भवतु जनः सिद्धिसद्बोधः ॥
द्वादशवर्षशतेषु श्रीविक्रमतो गतेषु मुनिभिः² ।
चैत्रे संपन्नमिदं साहाय्यं चात्र मे नेमेः ॥

भद्रमस्तु ॥

21. *A Short Commentary* by LAKSHMISENA on the *Sam-ghapattaka* of JINAVALLABHASŪRI [संघपट्टकस्य जिनवल्लभसूरिकृतस्य लघुटीका । लक्ष्मीसेनः].

Folios 1 to 9. 34 lines in a folio. 57 aksharas in a line. Dated Samvat 1513 = A.D. 1457.

¹ वर्धुर्यस्य ?   ² मुनिभिश्च ?

22. *Malayasundaricharitra* by JAYATILAKASŪRI [मलय-
सुन्दरीचरित्रम् । जयतिलकसूरिः] .

Folios 1 to 45, 42 lines in a folio. 59 aksharas in a line.
Granthâgra 2430.

23. *Commentary* on the *Raghuvansa* by CHÂRI-
TRAVARDHANA [रघुवंशकाव्यस्य टीका । चारित्रवर्द्धनः] .

Folios 1 to 112. 38 lines in a folio. 68 aksharas in a line.

Begins :

ॐ नमो विश्वेश्वराय ॥

प्रत्यूहव्यूहनाशं दिशतु जिनपतिः पार्श्वनाथः स देवो
भक्तिप्रदो द्विजिह्वोत्तुलमलं^१ स्थानमुच्चैरवापत् ।
यस्मिन्विस्मेरकारिस्फुरदुरुमहिमा मोहभूमीशगर्वी-
खर्वाद्दीर्घः^२ कृपाद्रो ब्रुहिणहरिहरध्येयपादारविन्दः ॥ १

सङ्गक्तियुक्तिनतकल्पितकल्पवल्ली
विघ्नौघसंतमसनाशनवासरभीः ।
पद्मावती मम तनोतु मनोमतानि
देवासुरेश्वरनुता हि परःशतानि ॥ २

श्रीशारदा शारदनीरदाभा
समग्रजाग्रज्जनजाड्यहंघ्नी ।
कर्त्री चिदानन्दमहोदयस्य
स्फुरत्वहोरात्रमियं ममांतः ॥ ३
समस्ताविद्वज्जनमानसाब्ज-
प्रकाशभास्वद्विषायमानात् ।
गुरून्मेयाङ्गतवैभवाब्धान्
नमामि वादं^३ दृढभक्तियुक्तः ॥ ४

^१ द्विजिह्वोत्तुलमलं ?

^२ 'गर्वो'खर्वाद्दीर्घः ?

^३ वादं ?

राववीयस्य काव्यस्य विद्वज्जनमनोहरां ।

मंदधीरपि कुर्वेहं टीकां शिशुहितैषिणीम् ॥ ५

वागर्थाविति ।

Ends :

इति श्रीमालान्वयसाधुश्रीसालिङ्गतनूजसाधुश्रीअरडकमल्लसम-
भ्यर्थितखरतरगच्छीयश्रीजिनप्रभाचार्याचार्यसंतानधुर्यनरवेषसरस्वती-
वाचनाचार्यश्रीचारित्रवर्द्धनविरचितायां राववीयटीकायां शिशुहितै-
षिण्यामेकोनविंशतिः सर्गः ॥

24. Ramalamrita [रमलामृतः].

Folios 1 to 11. 22 lines in a folio. 41 aksharas in a line. Incomplete.

Begins :

श्रीशारदायै नमः ॥

गणपतिगुरुपादांभोजसंयोजितात्मा

गणकगणगुरुंस्तान् गर्गमुख्यान्प्रणम्य ।

यवनगहनभाषागूढसंदर्भगर्भ-

रमलममलशास्त्रं तत्सुबोधं करोमि ॥ १

गणयितुमुदबिंदून्नीरदेप्युत्सहेद्यो

वियति रचयितुं वा चित्रमुद्युक्तचेताः ।

ग्रहगणमखिलं यो मुष्टिना कृष्टुमिष्टे

रमलममलमेनं स स्वयं स्वीकरोतु ॥ २

पुरा यवनपुंगवैः कलयितुं त्रिकालज्ञतां

यदादमहवाभिवादनवशात्समासादितं ।

अलब्धममरैरपि स्वगुरुसत्कृपासागरा-

त्तदद्य रमलामृतं स्वमतिकल्पमुद्धार्यते ॥ ३

25. Chaturvinsatidandakastotra by GAJASĀRA, pupil of DHAVALACHANDRA [चतुर्विंशतिदंडकस्तोत्रम् । गजसारो धवलचंद्रशिष्यः].

Folios 1 to 2. 26 lines in a folio. 34 aksharas in a line.

26. Sarasvatistotra by BAPPABHATTISŪRI [सरस्वतीस्तोत्रम् । बप्पभट्टिसूरिः].

One folio containing 13 Ślokas.

27. Nigodashadtrinsika of ABHAYADEVASŪRI with the Commentary of RATNASINHASŪRI. [[निगोदषड्विंशिका सटीका । मू० अभयदेवसूरिः टी० रत्नसिंहसूरिः].

Folios 1 to 14. 22 lines in a folio. 45 aksharas in a line. Gāthās 20. Dated Samvat 1652 = A.D. 1596.

Text ends ;

इति य ठाणाउ रईयं सव्वजियप्पबहुमियपदांतइयं ।

यंभणपासपयडीकरेहिं सिरि अभयदेवेहिं ॥ २०

28. Parsvastavana by PADMAPRABHADEVA with the Commentary of MUNISEKHARA [पार्श्वस्तवनं सटीकम् मू० पद्मप्रभदेवः । टी० मुनिसेखरः].

Folios 1 to 2. 36 lines in a folio. 57 aksharas in a line.

Begins :

लक्ष्मीमहास्तुत्यसतीसती सती . . .

Ends :

श्रीपद्मप्रभदेवनिर्मितमिदं स्तोत्रं जगन्मंगलं ॥९॥

॥ इति पार्श्वनाथस्तवनं ॥

29. Pasakakevali by GARGA RISHI [पासककेवली । गर्गऋषिः].

Folios 1 to 4. 30 lines in a folio. 55 aksharas in a line.

Begins :

महादेवं नमस्कृत्य केवलज्ञानभास्करं ।

— — — — — ज्ञेयं जनशुभाशुभं ॥ १

Ends :

जैन आसीज्जगद्धो गर्गनामा महामुनिः ।

तेन स्वयं 'निगीण्यं कृता पाशककेवली । १८७

इति गर्गकृषिकृता पासककेवली संपूर्णा ॥

30. Annikacharyapuspachula Katha by MUNIVIJAYA, a pupil of AMARAVIJAYA [अन्निकाचार्यपुष्पचूलाकथा । मुनिविजय अमरविजयशिष्यः].

Folios 1 to 2. 34 lines in a folio. 44 aksharas in a line.

31. Sivalikhita [शिवालिकितम्].

Folios 1 to 2. 15 lines in a folio. 43 aksharas in a line.

32. Chaturvinsatijinastotra by VIMALAVIJAYA [चतुर्विंशतिजिनस्तोत्रम् । विमलविजयः].

Folios 1 to 2. 11 lines in a folio. 38 aksharas in a line.

33. Virastuti with a Commentary [वरिस्तुतिः सटीका].

Folio 1. 19 lines in a folio. 48 aksharas in a line.

34. Jirapallisthaparsvastuti by SRI KARṆA [जीरापल्लिस्त्यपार्श्वस्तुतिः । श्रीकर्णः].

Folio 1. 11 lines in a folio. 36 aksharas in a line.

35. Pathitasidhasarasvatastotra [पठितसिद्धसारस्वतस्तोत्रम्].

Folio 1. 11 lines in a folio. 30 aksharas in a line.

36. Santistotra by MĀNADĒVASŪRI [शान्तिस्तोत्रम् । मानदेवसूरिः].

Folio 1. 11 lines in a folio, 34 aksharas in a line. 17 slokas.

37. Jambudvipasamgrahani by HARIBHADRASŪRI [जंबूद्वीपसंग्रहणिः । हरिभद्रसूरिः].

Folios 2. 12 lines in a folio. 40 aksharas in a line. 30 gāthas.

38. Sarasvatoddharastotra by a pupil of NĀNDIRATNAGURU [सारस्वतोद्धारस्तोत्रम् । नन्दिरेन्द्रगुरोः शिष्यः].

Folio 1. 13 lines in a folio. 46 aksharas in a line.

39. Dhundhakotpatti by LAKSHMĪVIJAYA [दुण्डकोत्पत्तिः । लक्ष्मीविजयः].

Folios 4. 15 lines in a Folio. 40 aksharas in a line.

¹ निर्णयितम्.

40. Paryantaradhanaprakarana by SOMASŪRI [पर्यन्ताराधनाप्रकरणम् । सोमसूरिः].

Folios 1 to 9. 20 lines in a folio. 40 aksharas in a line. Gāthās 70. Dated Samvat 1699 = A. D. 1643.

Begins:

नमिऊण भणइ एवं भयवं समउचियं समाइसु... .

Ends:

सिरिसोमसूरिरइअं पज्जंताराहणं पसमजणणं ।

जेणु -- त्ति सम्मं लहंति ते सासयं सुक्कं ॥ ७० ॥

इति पर्यंताराधना समाप्ता ॥

41. Silopadesamala by JAYAVALLABHA pupil of JAYASIMHAMUNI [शीलोपदेशमाला । जयवल्लभो जयसिंहमुनिशिष्यः].

42. Gunasthanakramarohanaprakarana by RATNASEKHARASŪRI [गुणस्थानक्रमारोहणप्रकरणम् । रत्नशेखरसूरिः].

Folios 1 to 6. 20 lines in a folio. 34 aksharas in a line. Ślokas 134.

43. The Varttika of Parsvachandra on VĪRABHADRA-SĀDHU's Chatuhsaranaprakirnakā [चतुःशरणप्रकीर्णकस्य वीरभद्रसाधुकृतस्य वार्त्तिकम् । पार्श्वचन्द्रः].

Folios 1 to 8 52 lines in a folio. 82 aksharas in a line. Dated Samvat 1608 = A. D. 1552.

Begins:

श्रीपार्श्वचंद्रसूरींद्रिसद्गुरुभ्यो नमः ॥

वर्द्धमानं जिनं नत्वा वर्द्धमानगुणालयं ।

स्मृत्वा श्रीसद्गुरोर्नाम वाञ्छितार्थप्रदायकं ॥ १

प्रकीर्णके प्रधानार्थे चतुःशरणनामनि ।

बालबोधोपकाराय लिख्यते वार्त्तिकं मया ॥ २

Ends:

मुनिनंदेषु चंद्राब्दे व्यतीते विक्रमार्कतः ।

सुभासि फाल्गुने मासि त्रयोदश्यां रवोर्दिने ॥ १

पवित्रे मूलनक्षत्रे चतुःशरणवार्त्तिकं ।
 गुरुश्रीसाधुरत्नानां साधुरत्नानुयायिनां ॥ २
 सूरिश्रीपार्श्वचंद्रेण विहितं हितहेतवे ।
 शब्दशास्त्रानभिज्ञानां साध्वादीनां तदादरात् ॥ ३
 वाच्यमानमिदं नंदाद्यावत्तीर्थ जिनेशितुः ।
 श्रीमतो वर्द्धमानस्य वर्द्धमानस्य सद्गुणैः ॥ ४

चतुर्भिःकलापकं ।

स्वस्ति श्रीसंवत् १६०८ वर्षे मार्गशुदि सोमे० लिखितं ॥

44. Chitrasenapadmavaticharitra by PÂTHAKA RÂJA-
 VALLABHA with a Translation by BHAKTIVIJAYA [चित्रसेनपद्मावती-
 चरित्रं । पाठकराजवल्लभः । भा० भक्तिविजयः].

Folios 1 to 152. 18 lines in a folio. 40 aksharas in a line.

Begins :

॥ ऐं नमः ॥

नत्वा जिनपतिमाद्यं पुंडरीकं गणाधिपं ।
 शीलालंकारसंयुक्तां साश्चर्यां तत्कथां ब्रुवे ॥ १

Ends :

युग्मे च युग्मे शरबाणचंद्रे १६२४
 संवत्सरे चाश्विनमासकेन ।
 त्रयोदशीकृष्णशनैश्चरेण
 कथा कृता शीलसमुद्धृतेन ॥ १२
 श्रीधर्मसूरेस्तदनुक्रमेण
 श्रीमूलपट्टक्रममागतेन ।
 श्रीपद्मचंद्रेण गुरुः स्वसंधो
 दत्तस्ततः श्रीमहिचंद्रसूरेः ॥ १३

शिष्यस्तदीयो महिमानिधान-
 चारित्रपात्रं स्वगुणैः प्रधानः ।
 पद्मावतीशीलगुणस्य कीर्त्तनं
¹कथाकरोत्पाठकराजवल्लभः ॥ १४

श्रीनयविजयशिष्येण भक्तिना स्तीबुकार्थकैः ।
 चरित्रं चित्रसेनस्य पुण्यार्थे चारु निर्मितम् ॥ १५

इति श्रीशीलविषये चित्रसेनपद्मावतीचरित्रं संपूर्णम् ।

45. Vardhamanastava by JINAVALLABHASŪRI [वर्द्धमान-
 स्तवः । जिनवल्लभसूरिः].

Folios 1 to 2. 46 lines in a folio. 66 aksharas in a line.

Begins :

भावारिवारणनिवारणदारुणोरु-
 कंठीरवं मलयमंदरसारधीरं ।
 वीरं नुवामि कलिकालकलंकपंक-
 संभारसंहरणतुंगतरंगतोय ॥ १ ॥

Ends :

इत्थं ते समसंस्कृतस्तवमहं प्रस्तावयामासिवा-
 नाशंसे जिन वीर नेंद्रपदवीं न प्राज्यराज्यभ्रियं ।
 लीलाभाजिनवल्लभप्रणयिनीवृंदानि किं त्वर्थये
 नाथेदं प्रथय प्रसादविशदां दृष्टिं दयालो मयि ॥ ३० ॥

इति श्रीमहावीरस्तोत्रं श्रीजिनवल्लभसूरिकृतं सप्ताम्रम् ॥

46. Yatidinacharya by DEVASŪRI [यतिदिनचर्या । देवसूरिः].

Folios 1 to 16. 28 lines in a folio. 49 aksharas in a line.

Begins .

॥ ॐ नमः सर्वज्ञाय ॥

तं जयइ छुहं कम्मं निम्मियसम्मं जयंमि जं सूरौ ।
अविरामं पिच्छंतो अज्जवि न करेइ वीसामं ॥ १

Ends :

¹संविग्गविग्गसायरपभणियसिरिदेवसूरिउद्धरिया ।
जाव रविदिवसचरिया ता जयउ जईण दिणचरिया ॥ ३९६
इति यतिदिनवर्या संपूर्णा ॥

47. *Manushyabhavadurlabhatve Dasa Drishtan-
tah* [मनुष्यभवदुर्लभत्वे दश दृष्टान्ताः].

Folios 1 to 8. 26 lines in a folio. 40 aksharas in a line.

48. *Mahaviradvatrinsika* by SIDHASENADIVÂKARA [महावीर-
रद्वात्रिंशिका । सिद्धसेनदिवाकरः].

Folios 1 to 3 18 lines in a folio. 34 aksharas in a line.

49. *Avasyakaniryukti* [आवश्यकनिर्युक्तिः].

Folios 1 to 47 34 lines in a folio. 60 aksharas in a line. Dated
Samvat 1522=A. D. 1466.

50. *Sraddhajitakalpa* [श्राद्धजीतकल्पः].

Folios 1 to 3 28 lines in a folio. 41 aksharas in a line.

51. *Danadikulakani* by DEVENDRASÛRI [दानादिकुलकानि
मा० देवेंद्रसूरिः].

Folios 1 to 7 38 lines in a folio. 53 aksharas in a line.

52. *Ajivapainna*, Gâthās 43. *Saravalipainna*, Gâthās
116. [अजीवपईना तथा सारावली पईना].

Folios 1 to 18 10 lines in a folio. 35 aksharas in a line.

53. *Dhananjayi Namamala* by DHANANJAYA [धनंजयी नाम-
माला । धनंजयः].

Folios 1 to 11 26 lines in a folio. 40 aksharas in a line.

¹ संविग्गवग्ग° ?

Begins :

॥ ९० ॥

तं नमामि परं ज्योतिरवः कुनसगोचरं ।
उन्मूलयत्यविद्यां यद्विद्यामुन्मीलयत्यपि ॥ १

युगमनाम ।

द्वयं द्वितीयमुभयं यमलं युगलं युगं ।
युगं द्वंद्वं यमं द्वैतं पादयोः पातु जैनयोः ॥ २

Ends :

अर्हत्सिद्धमिति द्वावप्यर्हत्सिद्धाभिधायिनौ ।
अर्हदादीनपि प्राहुः शरणोत्तममंगलान् ॥ ३९

इति धनंजयकविविरचितायां धनंजयीनाममालायामनेकार्थद्वि-
तीयपरिच्छेदः संपूर्णः ॥

54. Sattaribhashya by ABHAYADEVASŪRI [सत्तरिभाष्यम् ।
अभयदेवः].

Folios 1 to 9. 28 lines in a folio. 39 aksharas in a line.

Begins :

नमिऋण महावीरं कम्मद्वपरूवणं करिस्सामि ।
बंधोदयसंतेहि सत्तरीयावूत्ति चून्निअणुसारी ॥ १

Ends :

इय सव्वकम्मबंधाइपरूवणा लेसउ मए भणिया ।
संतंताणंतअभयपुरं इच्छमाणेण ॥ ९०

इति सत्तरीभाष्यं संपूर्णम् ॥

55. Danasilatapobhvanakulakani by DEVENDRASŪRI
[दानशीलतपोभावनाकुलकानि । देवेन्द्रसूरिः].

Folios 1 to 4. 24 lines in a folio. 42 aksharas in a line.

56. Usuyariyaprakaranam with a Translation [उसुया-
रियप्रकरणं भाषासहितम्].

Folios 1 to 21. 18 lines in a folio. 33 aksharas in a line.

Begins :

देवा भवित्ताणु पुरे भवंमि
केई चुया एगविमाणवासी ।
पुरे पुराणे इछयारनामे
स्काए समिद्धे सुरलोयरम्मे ॥ १

Ends :

राया सह देवीए माहणो य पुरोहिर्छ ।
माहणी दारगा चेव सव्वे ते परिनिव्वुडि त्ति वेमि ॥ ५३

दुक्ककारियं १४ ग्रंथाग्रं ४००

57. *Parasiprakasa* by VIHÂRIKRISHṆADÂSAMISRA [पारसी-
प्रकाशः। विहारिकृष्णदासमिश्रः].

Folios 1 to 7. 34 lines in a folio. 42 aksharas in a line

Begins :

श्रीसूर्याय नमो विधाय विधिवत्संधाय चित्तं रवौ...
कियतां पारसीकानां वचसां संग्रहो मया ।
विधीयते स्वबोधार्थं संस्कृतार्थं विबोधनैः ॥ ५
योवगाहितुमिच्छन्ति पारसीवाग्महार्णवं ।
तेषामर्थे कृष्णदासो निबध्नाति वचःश्रवं ॥ ६...

Ends :

१५२ इति श्रीमहामहेश्वरश्रीभक्तस्वरशाहकारिते विहारिकृष्णदा-
समिश्रकृते पारसीप्रकाशे शब्दार्थकोषप्रकरणम् ॥

58. *Tirthamalastavana* by MUNICHANDRA [तीर्थमालास्तव-
नम्। मुनिचन्द्रः].

Folios 1 to 6. 22 lines in a folio. 44 aksharas in a line. In Gâthâs
111 Dated : Samvat 1737=A. D. 1681.

Ends :

पुज्जसिरिअज्जररिअगुरुणो तप्पड्ढि पुज्जजयसिंघा ।
छुरिसिरिधम्मघोसा महिंदसिंहा तड्ड गुरुणो ॥ १

Begins :

॥ ५० ॥

तं नमामि परं ज्योतिरवद्भुनसगोचरं ।

उन्मूलयत्यविद्यां यद्विद्यामुन्मीलयत्यपि ॥ १

युग्मनाम ।

द्वयं द्वितीयमुभयं यमलं युगलं युगं ।

युग्मं द्वंद्वं यमं द्वैतं पादयोः पातु जैनयोः ॥ २

Ends :

अर्हत्सिद्धमिति द्वावप्यर्हत्सिद्धाभिधायिनौ ।

अर्हदादीनपि प्राहुः शरणोत्तममंगलान् ॥ ३९

इति धनंजयकविविरचितायां धनंजयीनाममालायामनेकार्थद्वि-
तीयपरिच्छेदः संपूर्णः ॥

54. Sattaribhashya by ABHAYADEVASŪRI [सत्तरिभाष्यम् ।
अभयदेवः].

Folios 1 to 9. 28 lines in a folio. 39 aksharas in a line.

Begins :

नमिऊण महावीरं कम्मद्वपरूवणं करिस्सामि ।

बंधोदयसंतेहि सत्तरीयावूत्ति चून्निअणुसारी ॥ १

Ends :

इय सव्वकम्मबंधाइपरूवणा लेसउ मए भणिया ।

संतंतानंतअभयपुरं इच्छमाणेण ॥ ९०

इति सत्तरीभाष्यं संपूर्णम् ॥

55. Danasilatapobhvanakulakani by DEVENDRASŪRI
[दानशीलतपोभावनाकुलकानि । देवेंद्रसूरिः].

Folios 1 to 4. 24 lines in a folio. 42 aksharas in a line.

56. Usuyariyaparakaranam with a Translation [उसुया-
रियप्रकरणं भाषासहितम्].

Folios 1 to 21. 18 lines in a folio. 33 aksharas in a line.

Begins :

देवा भवित्ताणु पुरे भवमि
केई चुया एगविमाणवासी ।
पुरे पुराणे इछयारनामे
स्काए समिद्धे छुरलोयरम्मे ॥ १

Ends :

राया सह देवीए माहणो य पुरोहिर्त्त ।
माहणी दारगा चेव सव्वे ते परिनिव्वुडि त्ति वेमि ॥ ५३

दुरककारियं १४ ग्रंथाग्रं ४००

57. *Parasiprakasa* by VIHÂRIKRISHNÂDÂSAMISEA [पारसी-
प्रकाशः। विहारिकृष्णदासमिश्रः].

Folios 1 to 7. 34 lines in a folio. 42 aksharas in a line

Begins :

श्रीसूर्याय नमो विधाय विधिवत्संधाय चित्तं रवौ...
कियतां पारसीकानां वचसां संग्रहो मया ।
विधीयते स्वबोधार्थं संस्कृतार्थं विबोधनैः ॥ ५
योवगाहितुमिच्छन्ति पारसीवाग्महारणवं ।
तेषामर्थे कृष्णदासो निबध्नाति वचःश्रवणं ॥ ६...

Ends :

१५२ इति श्रीमहामहेश्वरश्रीभक्तेश्वरशाहकारिते विहारिकृष्णदा-
समिश्रकृते पारसीप्रकाशे शब्दार्थकोषप्रकरणम् ॥

58. *Tirthamalastavana* by MUNICHANDRA [तीर्थमालास्तव-
नम्। मुनिचन्द्रः].

Folios 1 to 6. 22 lines in a folio. 44 aksharas in a line. In Gâthâ
111 Dated ; Samvat 1737=A. D. 1681.

Ends :

पुज्जसिरिअज्जरस्किअगुरुणो तप्पट्ठि पुज्जजयसिंघा ।
छुरिसिरिधम्मघोसा महिंदसिंहा तउ गुरुणो ॥ १

तप्पइ सिरिसिंहपहा तेसिं पइ अजिअसिंहवरगुरुणो ।
 देविंदसिंहगुरुणो तप्पइ सिरिधम्मपहसूरी ॥ २
 सिरिसिंहतिलयसूरी तप्पइ सिरिमहिंदपहगुरुणो ।
 सिरिमेरुतुंगगुरुणो तप्पइ जयकित्तिगुरुराड ॥ ३
 सिरिजयकेसरिसूरी तप्पइ सिद्धंतसायरो सुगुरू ।
 सिरिभावसायरगुरू तप्पइ सूरी गुणनिहाणो ॥ ४
 सिरि धम्मगुत्तिखगुरू तप्पइ कल्लाणसायरमुणिंदो ।
 सिरिअमरसायरगुरू अंचलगणनायगे वंदे ॥ ५ इति ।

59. Sripalakatha by LABDHISĀGARA [श्रीपालकथा।लब्धिसागरः],

Folios 1 to 23. 22 lines in a folio. 36 aksharas in a line.

Ends :

श्रेयः श्रीलब्धिसागरः ॥ ३
 मुनीषुशारभूत्येव्दे पौषशुभ्राष्टमीदिने ।
 समापिता सोमवारे संघश्रेयो — — — ॥ ४
 राजद्राजसमाजपूजितपदाः सौभाग्यभाग्यास्पदं
 श्रीमद्वृद्धतपोगणोत्तमरमाशृंगारहारोपमाः ।
 मार्त्तंडा मुनिराट्जयादितिलकोद्योत्पट्टपूर्वाचले¹
 ये रेजुर्मुवि रत्नसिंहगुरवः ख्यातावदाताधिरम् ॥ ५
 तत्पट्टालीमलंचक्रुः सूरीन्द्रोदयवल्लभाः ।
 ज्ञानसागरसूरीन्द्रा गच्छेन्द्रोदयसागराः ॥ ६
 तत्पट्टे जयवज्रिः श्रीलब्धिसागरसूरिभिः ।
 गाथामयकथांभोधेः श्लोकैरेषा कथोद्धृता ॥ ७

¹ जयादितिलकास्तन्यट्ट^०?

रवींदू गगने यावद्भूमौ मेरुमहीधरः ।

वाच्यमाना बुधैस्तावत्कथेयं नंदतात्सदा ॥ ८

दारिद्र्यद्रावणे हेतुर्धर्मलक्ष्मीसुखास्पदम् ।

धर्मचिंतामणिः सद्भिः सेव्यतामर्थितामये ॥ ९

इति श्रीपालकथा सिद्धचक्रमाहात्म्ययुता ॥

60. Sravakapratikramanasutravivarana

by

TARUṆAPRABHĀSŪRI [आवकप्रतिक्रमणसूत्रविवरणम् । तरुणप्रभसूरिः].

Folios 1 to 70. 42 lines in a folio. 79 aksharas. in a line Granthā-
gra 7000.

Ends :

जयति चंद्रकुलं शुभसंकुलं

कुवलयोल्लसन्नैककलाकुलम् ।

गुरुचकोरवरत्रजमंजुलं

विमलकोमलगोकमलाकुलम् ॥ १

यः स्तंभनाधीश्वरपार्श्वनाथ-

प्रसादमासाद्य नवांगवृत्तिं ।

लब्ध्वा बर्बधेह किमत्र चित्रं

सोजीजनिष्ठाभयदेवसूरिः ॥ २

तदीयपादद्वयपद्मसेवा-

मधुव्रतः श्रीजिनवल्लभोभूत् ।

यदंगरंगे व्रतनर्त्तकेन

किं नृत्यता कीर्त्तिधनं न लेभे ॥ ३

तत्पट्टशैलेजनि योगिराजः

सुरानतः श्रीजिनदत्तसूरिः ।

तदंतिषच्चैक उदैत्कलावान्

विना कलंकं जिनचंद्रसूरिः ॥ ४

शिष्योस्य जज्ञे जिनपत्यभिख्यः
 प्रवादिनार्गेद्रजये मृगेन्द्रः ॥
 जिनेश्वराख्योस्य बभूव शिष्यः
 प्रभावनोद्भावनसिद्धिरामः ॥ ५
 जिनप्रबोधाभिधस्तरिरासी-
 त्तत्पट्टपूर्वाचलचन्द्रभानुः ।
 पट्टे तदीये जिनचन्द्रस्तरि-
 रभून्मनोभूजयकारिमूर्तिः ॥ ६

येषां युगप्रधानानां प्रसाद्य पददैवतम् ।
 दीक्षाचिंतामणीं मह्यं ज्ञानतेजस्विनीं ददौ ॥ ७
 पितृभ्योप्यतिवात्सल्यं येनाधायितरां मयि ।
 यशःकीर्त्तिगणिमीं स पूर्वं विद्यामभाणयत् ॥ ८
 राजेन्द्रचन्द्रसूरीत्रैर्विद्या काचन काचन ।
 जिनादिकुशलाख्यैश्चादाय्याचार्यपदं च मे ॥ ९
 'अभरुमकरंदबिंदुनिकरौल्लात्वा यथा षट्पदः
 स्वां वृत्तिं तनुते तथा श्रुतकणानादाय ह्युच्चैः पदैः ।
 स्तूरिः श्रीतरुणप्रभः प्रमितये मुग्धातिमुग्धात्मनां
 षोढावद्यकसूत्रवृत्तिमलिखत्सौख्यावबोधप्रदां ॥ १०
 यन्मिथ्याभिदधे मया मतिमहामांद्यादसम्यग्विदा
 व्याक्षेपादथवा तदत्र सुधियः संशोध्य निर्मत्स्तराः ।
 व्यातन्वंतु तथेमकां गतधियो निःसंशयानां यथा
 षोढावद्यकधर्मकर्मणि परं संबोधमाबिभ्रते ॥ ११

अबुधबोधदशेधनदीधिते-

दिनकृतेर्विवृतेर्यदुपार्जयं ।

उपचितं सुकृतं सुकृतेप्सितं

भवतु तेन भवी सुकृती कृती ॥ १२

शशिशशिवेदेदुमिते संवति सति पत्तने महानगरे ।

दीपोत्सवे च लिलेख सुगमां दिनकृत्यविवृतिरियं ॥ १३

भरतमिव षडंशं त्रायमाणौगिकायं

त्रिदशदशशताक्षैः श्लाघ्यकमान - - -

अनुष्टुभां सहस्राणि 'सप्ताक्षर'संज्ञया ।

ज्ञेयानि विवृतावत्र साधिकानि मनीषिभिः ॥ ११

61. Lokanalikasutra with the Bhashavritti of DHANA-

VJAYAI [लोकनालिकसूत्रं भाषावृत्तियुक्तम् । भा० धनविजयः].

Folios 1 to 6. 28 lines in a folio. 50 aksharas in a line. Gāthās 32.

Ends :

लोकगिरा वृत्तिरियं विनिर्मिता लोकनालिसूत्रस्य ।

वाचकधनविजयेन स्वपरकृते राजवरनगरे ॥ १

श्रीविजयदेवसूरीश्वरराज्ये विजयसिंहसूरियुते ।

शशिवारिधिशशि - - संख्ये वर्षे वरभाद्रपदमासि ॥

62. Gautamakulakavritti by JNÂNATILAKAGANI [गौ-

तमकुलकवृत्तिः । ज्ञानतिलकगणिः].

Folios 1 to 23. 36 lines in a folio. 52 aksharas in a line.

Ends :

श्रीखरतरणनायकजिनहंसयतीश्वरा भुवि बभूवुः ।

श्रीपुण्यसागरमहोपाध्यायास्तद्विनैयवराः ॥ १

विजयते तच्छिष्यवाचकवरपद्मराजगणिमणयः ।

तेषामंतेवासी विनिर्ममे ज्ञानतिलकगणिः ॥ २
 गौतमकुलस्य वृत्तिं विलोक्य शास्त्राणि वाक्पताकायां ।
 वर्षे व्योमभवानीस्रुतास्यलेदयाशशांकमिते ॥ ३
 दीपोत्सवपर्वदिने विनयिनि जिनचंद्रयुगप्रवरे ।
 जगति यदशुद्धं तच्छोध्यं प्रसाद्य सद्योत्र धीमद्भिः ॥ ४
 एकोनसप्ततिकथा समुदायसमन्विता सुगमबोधा ।
 विज्ञजनवाच्यमाना वृत्तिरियं भुवि चिरं जीयात् ॥ ५
 इति श्रीगौतमकुलकवृत्तिः समाप्ता ॥

63. Nanditadhyachchhandasutra with Commentary, by RATNACHANDRA [नंदिताढ्यच्छंदःसूत्रं सटीकम् । रत्नचन्द्रः].

Folios 1 to 10. 30 lines in a folio. 50 aksharas in a line. Dated Samvat 1713 = A. D. 1657

Begins :

॥ ६० ॥ पंडितप्रवरपंडितश्री ५
 संघविजयगणिगुरुभ्यो नमः ॥
 जैनीं वाचं नमस्कृत्य कृत्स्नज्ञेयप्रकाशिनीं ।
 नंदिताढ्यमहं छंदः प्राकृतं विवृणोम्यहं ॥ १

Text begins.

नमिऊण चरणजुयलं नेमिजिणंदस्स भावउं पयउं ।
 गाहालरकणमेयं वुच्छामि गरूवएसेण ॥ १

Ends :

९३ ॥ मांडव्यपुरंगच्छीयदेवानंदमुनेर्गिरा ।
 टीकेयं रत्नचंद्रेण नंदिताढ्यश्च निर्मितौ ॥ १ ॥
 समाप्ता चैयं नंदिताढ्यच्छंदष्टीका कृतिः श्रीदेवाचार्यशिष्यस्या-
 ष्टौत्तरशतप्रकरणकर्तुर्महाकवेः पंडितरत्नचंद्रगणेरिति ॥

64. Srutaboda by VARARUCHI, with a **Commentary** by a pupil of MEGHACHANDRA [श्रुतबोधः सटीकः । मू० वररुचिः टी० मेघचन्द्रस्य शिष्यः].

Folios 1 to 8. 34 lines in a folio. 54 aksharas in a line.

Commentary begins :

श्रीमत्सारस्वतं धाम नत्वा स्तुत्वा च सद्गुरुं ।
टीका श्रीश्रुतबोधस्य च्छंदसः क्रियते मया ॥ १

Text ends :

स्रग्धरा सा प्रसिद्धा ॥ ४० स्रग्धराच्छंदः ॥
इति पंडितवररुचिविरचिते कांताप्रभे एकांतसमासीने श्रुतबोधा-
भिधाननामच्छंदः संपूर्णम् ॥

Commentary ends :

इति श्रीवाचकोत्तममेघचंद्रगुरवो विश्वत्रयीविश्रुता-
स्तत्पादांबुरुहप्रसादपटु — — — — —

65. Vrittaratnakara by KEDĀRA BHATTA with a **Com-mentary** [वृत्तरत्नाकरः सटीकः । मू० केदारभट्टः].

Folios 1 to 7. 50 lines in a folio. 88 aksharas in a line. Dated Samvat 1666 = A. D. 1610.

Commentary begins :

शारदायै नमः ॥
देहावलंबितव्यालं नत्वा सुरगणस्तुतं ।
गणेशं क्रियते वृत्तिर्वृत्तरत्नाकराश्रया ॥ १ ॥
गणेशमीश्वरं नत्वा एष श्लेषः वृत्तिसत्त्को ज्ञेयः । सुखसंतान० । . . .

66. Kalikacharyakatha [कालिकाचार्यकथा].

Folios 1 to 10. 18 lines in a folio. 20 aksharas in a line.

Begins :

हयपडिणीयपयावो तक्कत्तइकारउ कलानिलउ ।
जयल जणाणंदयगे जगणवगे कालगायगिरे ॥ १

Ends.

इअ बोहिअबहुअनरो देविंदियवंनिया जुगप्पवरा ।

सिरिकालगसूरिवरा हवंतु भव्वाण भइकरा ॥ २१

67. *Sraddhapratikramanasutravritti* by RATNA-
ŚEKHARASŪRI [आसुप्रतिक्रमणसूत्रवृत्तिः । रत्नशेखरसूरिः].

Folios 1 to 126. 34 lines in a folio. 60 aksharas in a line. Dated
Samvat 1646=A. D. 1590. Granthâgra 6644.

Praśasti :

विख्याततपेत्याख्या जगति जगच्चन्द्रसूरयोभूवन् ।

श्रीदेवसुंदरगुरुत्तमाश्च तदनुक्रमाद्विदिताः ॥ १

पंच च तेषां शिष्यास्तेष्वाद्या ज्ञानसागरा गुरवः ।

विविधा च चूर्णीणलहरिप्रकटनतः सान्वयाह्वानाः ॥ २

श्रुतगतविविधालापकसमुद्भूत^१समभवंश्चंद्रसूरीन्द्राः ।

कुलमंडना द्वितीयाः श्रीगुणरत्नास्तृतीयाश्च ॥ ३

षट्दर्शनवृत्तिक्रियारत्नसमुच्चयविचारनिचयसृजः ।

श्रीभुवनसुंदरादिषु भेजुर्विद्यागुरुत्वं ये ॥ ४

श्रीसोमसुंदरगुरुप्रवरास्तुर्या अहार्थमहिमानः ।

येभ्यः संततिरुच्चैर्भवति द्वेधा सुधर्मभ्यः ॥ ५

यतिजीतकल्पविवृत्तेश्च पंचमाः साधुरत्नसूरिवराः ।

त्रैर्मादृशोप्यकृष्यत करप्रयोगेण भवकूपात् ॥ ६

श्रीदेवसुंदरगुरोः पट्टे श्रीसोमसुंदरगणेंद्राः ।

युगवरवद्विजयंते तेषां शिष्याश्च पञ्चैते ॥ ७

मारीत्यवमनिराकृतिसहस्रनामस्मृतिप्रभृतिवृत्तैः ।

श्रीमुनिसुंदरगुरवश्चिरंतनाचार्यमहिमभृतः ॥ ८

^१ समुद्राः समभवन्?

श्रीजयचंद्रमुनींद्रा निस्तंद्राः संघगच्छकार्येषु ।
 श्रीभुवनसुंदरवरा दूरविहारैर्गुणोपकृतः ॥ ९
 एकांगा अप्येकादशांगिनश्च जिनसुंदराचार्याः ।
 निर्ग्रंथा ग्रंथकृतः श्रीमज्जिनकीर्तिगुरवश्च ॥ १०
 एषां श्रीसुगुरूणां प्रसादतोद्भे षडंकविश्व १४९६मिते ।
 श्रीरत्नशेखरमणिर्वृत्तिमिमामकृत कृतितुष्टयै ॥ ११
 चातुर्विद्योदधिभिर्दधिभिर्दधिभिरुद्धपरमपरभागं ।
 साशोधयत प्रयत्नाल्लक्ष्मीभद्राहविबुधेन्द्रैः ॥ १२
 विज्ञावतंसविहितप्रशंसगणिसत्यहंसविबुधाद्यैः ।
 गुरुभक्त्यास्याः प्रथमादर्शे सान्निध्यमाधायि ॥ १३
 एतस्यां टीकायामनुष्ठुभामर्थदीपिकानाम्नां ।
 षट्षष्टिशती चत्वारिंशच्चतुरत्तरानुमिता ॥ १४
 वरचूर्णविविधवृत्त्याद्यनुसृत्य कृतेयमल्पमतिनापि ।
 उत्सूत्रमत्र विबुधैः शोध्यं जीयादियं च चिरम् ॥ १५

इति श्रीतपागच्छ० आद्यप्रतिक्रमणसूत्रवृत्तौ शेषाधिकारः पंचमः ।
 समाप्ता चेत्यमर्थदीपिकानाम्नी आवकप्रतिक्रमणसूत्रटीका । ग्रं० ५६४४
 संवत् १६४६ वर्षे चैत्रशुदि ४ गुरौ लिखिता । तपागच्छनायकश्रीपू-
 ज्यसोमविमलसूरीश्वरपट्टालंकारपूज्यश्री ६ श्रीहेमसोमसूरीश्वरावि-
 जयराज्ये पं० श्रीआणंदवीरगणिशिष्य पं० श्रीसंघवीरगणिशिष्य
 पं० उदयवीरगणिशिष्येण उदयसिंघमुनिना लिखितम् । विश्वलनगरे ।

68. Kalyanamandirastotra by KUMUDACHANDRA with
 the Commentary of GUṆASĀGARA [कल्याणमंदिरस्तोत्रं सटीकम् ।
 मू० कुमुदचन्द्रः । टी० गुणसागरः] .

Folios 1 to 21. 42 lines in a folio. 15 aksharas in a line.

Commentary ends :

श्रीवादीश्वरदेवसूरिस्तु गुरोर्मूलक्रमोज्ञासकाः
 सूरिंद्रा अमरप्रभाः सुगुरवो वादीभविद्रावणाः।
 तत्पट्टप्रकटैकभाग्यविशदः श्रीसागरेंदुः प्रभुः
 पट्टे श्रीगुणसागरस्तु गणभृत्क्षांत्या क्षितौ राजते ॥ १
 गुणसागरसूरिशैर्नानाशास्त्रविशारदैः ।
 कल्याणमंदिरे टीका सुगमा तैर्विनिर्मिता ॥ २

69. Bhaktamarastotra by MANATUṆGASŪRI with the
Commentary of AMARAPRABHASŪRI [भक्तामरस्तोत्रं सटीकम्। मू०
 मानतुंगसूरिः। टी० अमरप्रभसूरिः].

Folios 21 to 39. 42 lines in a folio. 15 aksharas in a line. Dated
 Samvat 1747=A. D. 1691.

Commentary ends :

श्रीअमरप्रभसूरिशा वैदुष्यगुणभूषिताः ।
 भक्तामरस्तवां वृत्तिमकार्षुः सुखबोधिकाम् ॥ १
 साधुश्रीवाचनाचार्यदेवसुंदरसद्यतेः ।
 तस्याभ्यर्थनतोप्येवं गुणरत्नमहोदधेः ॥ २
 रीत्या भंगोन्वये भंगो समासव्यत्ययः क्वचित् ।
 कथितो विपरीतार्थो विबुधैः शोध्यतामियं ॥ ३
 इति भक्तामरस्तवटीका समाप्ता ॥

70. Upadesakalpadruma [उपदेशकल्पद्रुमः].

Folios 1 to 35. 40 lines in a folio. 52 aksharas in a line. Incom-
 plete.

Begins :

॥ ६ ॥

ऐं नमः पार्श्वनाथ विश्वकल्पद्रुमाय ते ।
 सुरासुरनराधीशैः सततं वंदितांग्रये ॥ १

Folio 6 :

इति उपदेशकल्पद्रुमाभिधाने व्याख्यानपद्धतौ प्रथमप्रश्नोत्तरः
संपूर्णः १ ॥ ...

Folio 19 :

इति उपदेशकल्पद्रुमाभिधाने शतशाखाविस्तारे व्याख्या-
नपद्धतौ शाखायां देवत्वायुर्बधकनाम द्वितीयप्रश्नोत्तरः ॥ २ ...

Folio 22 :

इति उपदे० सागचंद्राशोकदत्तयोः कथाकथने० तृतीयच-
तुर्थप्रश्नोत्तरः ॥ ३४ ...

71. A Commentary on the Pratikramakrama of
JAYACHANDRASŪRI by NAYACHANDRA [प्रतिक्रमक्रमस्य जयचन्द्रसूरिकृतस्य
सहेतुकविधिः । नयचन्द्रः].

Folios 1 to 19. 30 lines in a folio. 40 aksharas in a line.

Begins :

॥ नमः श्रीप्रवचनाय ॥

श्रीवर्द्धमानमानम्य श्रीगुरुंश्च गुणैर्गुरुन् ।

प्रतिक्रांते क्रमः कोपि यथावगममुच्यते ॥ १

दृष्टान्तकथाः श्रीभावदयकलधुवृत्तितो लिखिता ज्ञेयाः ।

Ends :

इत्थं सहेतुकयथाक्रमसूत्रयुक्त्या

साधुप्रतिक्रमणकृच्चिजकर्मजालं ।

सद्यो विभिद्य वृत्तकेवलिविक्रमेण

मुक्तिं भजेत भृशमक्षयसौख्यलक्ष्मीं ॥ १

श्रीजयचंद्रगणैर्द्वैः प्रतिक्रमक्रमविधिर्यथावगमं ।

लिखितस्तत्रोत्सूत्रं यन्मिथ्यादुष्कृतं तस्य ॥ २

॥इति किंचिद्धेतुगर्भः प्रतिक्रमणकविधिः समाप्तः ॥

॥ श्रीपरमगुरुश्रीतपागच्छनायकश्रीनयचंद्रसूरिकृतः समाप्तः ॥

72. **Ajitasantistava** by NANDISHĒṆA with the **Commentary** of JINAPRABHĀSŪRI [अजितशान्तिस्तवस्य नन्दिषेणकृतस्य टीका । जिनप्रभसूरिः].

Folios 1 to 12. 34 lines in a folio. 63 aksharas in a line. Granthâgra 740.

Begins:

॥ ऊई ॥

अजितशांतिजिनाधिपयोः स्तवः

सकलरोगविषोर्मिषुधापुवः ।

जयति विघ्नतमःपटलीरविः

कुशलकैरवखंडहिमच्छविः ॥ १

जगन्नयीशांतिकपादसेवौ

सम्यक्प्रणम्याजितशांतिदेवौ ।

सूत्रं तयोरेव चिरंतनर्षि-

व्याख्यानुसाराद्विवृणोमि किञ्चित् ॥ २

च शब्दः समुच्चये । प्रापयतु च लंभयतु च नन्दिषेणं स्तवकारमभि-
नन्दिं सामस्त्येन समृद्धिमानंदं वा पर्षदोपि श्रोतृसभाया अपि सुख-
निर्दिं शर्मवृद्धिं दिशतु दिशत्वित्युत्तरत्र वर्तमानं क्रियापदमिहापि
योज्यं । मम च श्रोतुर्दिशतु प्रयच्छतु संयमे पृथिवीसंयमादिसप्तदश-
लक्षणे नन्दिं प्रमोदसमृद्धिं नन्दिषेणश्चेह श्रेणिकपुत्रोन्यो वा कश्चिन्महर्षि-
र्न सम्यगवगम्यते । केचित्त्वाहुः । श्रीशत्रुंजयांतर्गुहायामजितशांतिना-
थौ वर्षारात्रमवस्थितौ तयोश्चैत्यद्वयं पूर्वाभिमुखं जातं अनुपमसरःसमीपे
अजितचैत्यं मरुदेव्यंतिके शांतिचैत्यं श्रीनेमिनाथगणधरेण नन्दिषेणा-
ख्येन तीर्थयात्रोपागतेन तत्राजितशांतिस्तवरचनाकृतेति ॥ ३७ ॥ मू-
लवृत्तावेतावानेवाजितशांतिस्तवो व्याख्यातः । संप्रति पुनस्तस्यैव मा-

हात्स्यप्रख्यापकं गाथाद्वयमन्यदप्यभिधीयते । तच्चान्यकर्तृकमप्यतिप्र-
सिद्धत्वाद्याचक्ष्महे तत्राद्यगाथेयं परिकयचाउम्मासियसंवत्सर ।...

Ends :

३९ ॥ कविदर्पणमुपजीव्य प्रायेण छंदसामिहस्तोत्रे ।
स्वपरोपकारहेतोरभिदधिरे लक्षणानि मया ॥ १
किंचन चिरत्नविवृतेः सुधियः स्वधिया च किंचिदभ्यूह्य ।
स्तवमिहमेतं व्यवृणवमिह यदनुचितं विशोध्यं तत् ॥ २
जगति चिरमजितशांतिस्तवविवृतिर्बोधदीपिका सेयं ।
स्फुरतु खलवचनमरुतामगोचरः सुरुचिरथ रत्नमयी ॥ ३
संवद्विक्रमभूपतेः शिरःकूटदार्ढ्यः शशांकैर्मिते
पौषस्यासितपक्षभाजि शनिना युक्ते द्वितीयातिथौ ।
श्रीमान् श्रीजिनसिंहस्वरिसुगुरोः पादाब्जपुष्पंधयः
पुर्या दाशरथेर्जिनप्रभगुरुर्जयंथ टीकामिमाम् ॥ ४

अशुद्धपाठप्रतिशोधनार्थं
वृत्तिः स्तवस्यास्य मया व्यधायि ।
इतोपि चेत्कस्य च नोपकारः
शंखस्तदापूरितरां पयोभिः ॥ ५

समाप्ता चेयं श्रीमदजिनशांतिस्तववृत्तिर्बोधदीपिका नाम कृतिरियं
श्रीजिनप्रभसूरीणाम् । ग्रंथाग्रं ७४०

प्रत्यक्षरं निरूप्यास्य ग्रंथमानं विनिश्चितम् ।
अनुष्टुभां सप्तशती चत्वारिंशत्समन्विता ॥ १

73. Angavijja [अंगविज्जा].

Folios 134 to 230. 28 lines in a folio. 40 aksharas in a line. In-
complete.

- १३४ ॥ इति भो महापुरिसदिन्नाय अंगविज्जाय कम्मजोणी
नाम अट्ठावीसतिमो अज्झार्ड संमत्तो ॥ २८
- १३५ इति० अंगविज्जाये णगरविजयो णामाज्झायो एगूणतीस-
तिमो समत्तो ॥ २९
- १३६ इति० अंगविज्जाये आभरणजोणीणामाज्झायो तीसतिमो
संमत्तो ॥ ३०
- १३७ इति० अंगविज्जाय वच्छजोणीणामज्झार्ड एगतीसतिमो
संमत्तो ॥ ३१...
- १३८ इति० अंगविज्जाय धणजोणीणामाज्झायो बत्तीसतिमो
सम्मतो ॥ ३२...
- १३९ इति० अंगविज्जाय जाणज्जोणीणामज्झायो तेत्तीसतिमो-
सम्मतो ॥ ३३...
- १४० इति० अंगविज्जाय संलाबज्जोणीणामाज्झायो चउत्तीस-
तिमो सम्मतो ॥ ३४...
- १४३ इति० अंगविज्जाय पयाविशुद्धीणामाज्झायो पंचत्तीसति-
मो सम्मतो ॥ ३५...
- १४५ इति० अंगविज्जाय दोहलो णामाज्झायो छत्तीसतिमो
सम्मतो ॥ ३६...
- १४६ इति० अंगविज्जाय लक्खणो णामाज्झायो सत्ततीसतिमो
सम्मत्तो ॥ ३७...
- इति० अंगविज्जाय वंजणज्झायो अठतिमो सम्मतो ॥ ३८...
- १४७ इति० अंगविज्जाय कण्णवासणो णामाज्झायो एगुणच-
त्तालीसतिमो सम्मतो ॥ ३९...

१५५ इति० भोयणो णामज्झायो चत्तालीसइमो सम्मत्तो ॥

नमो भगवते महावीरवद्धमाणस्स णमो भगवतो जसवतो
महापुरिसस्स महावीरवद्धमाणस्स अहापुब्बं खलु भो महापुरिस-
दिण्णए चरिए गंडिया नाम अपहस्स मज्जायंतं खलु भो तमणु
वरकामो तं जधा ।

१५८ इति खलु भो महापुरिसदिण्णाय अंगविज्जाय रहस्सप-
डलेणामज्झाई एगचत्तालीसइमो सम्मत्तो ॥

१६३ इति सुविणो णामाज्झायो बायालीसतिमो सम्मत्तो ॥

१६५ इति० पवासो णामाज्झायो तेयालसइमो सम्मत्तो ॥

इति० पवासज्झायस्स अड्डकालंज्जायो चडयालीसतिमो
संमत्तो ॥

१६७ इति० पवेसो णामाज्झायो पणयालीसतिमो सम्मत्तो ॥ ४५

१७० इति० पवेसणो णामज्झायो षट्वालीसतिमो संमत्तो ॥ ४६

१७१ इति० जक्षाज्झायो नाम सीतालीसतिमो संमत्तो ॥ ४७

१७२ इति० जयो णामाज्झायो अडयालीसतिमो संमत्तो ॥ ४८

१७४ इति० पराजयो णामाज्झायो एगोणपण्णासतिमो समणुगंत-
व्वो भवति ॥ ४९

१७६ इति० उवदुत्तो णामाज्झायो पण्णासतिमो संमत्तो ॥ ५०

१७७ इति० देवताविजयो णामोज्झायो एगपण्णासतिमो व-
रकातो भवति ॥ ५१

१८१ इति० णरक्कविजयो णामज्झायो वरकातो भवति द्विपं-
चासतिमो सम्मत्तो ॥ ५२

१८२ इति० उप्पातो णामाज्झायो तिपण्णासतिमो सम्मत्तो ॥ ५३

१८४ इति० पसारो णामाज्झायोतो चडपन्नासतिमो ॥ ५४

१८५ इति० णिधाणो णामाज्झायो वरकातो भवति पणपण्णास-
तिमो सम्मत्तो ॥ ५५

८७ इति० पणिव्विसुत्तो णामोज्झायो वरकात्तो भवति छप-
ण्णासतिमो सम्मत्तो ॥ ५६

१९२ इति० पण्डुकोसयो णामज्झायो सत्तावण्णोवरकातो भ-
वति ॥ ५७

२०३ इति खलु भो महापुरिसदिच्चाय अंगविज्जाय चिंतिता-
णामाज्झायो अणंतागमसंजुत्ता जिणाणंतराणि पवरगुणंतपवरागम-
संयुत्ताय मणोगतभावप्पकासणकराय मंगविज्जाय णमो क्कारयित्ता
णमो भगवतो जसवतो महति महावीरवद्धमाणाय अभिप्पसण्णाय
अंगविज्जाय चिंताणामज्झायो अट्ठावणो सम्मतो ॥

उसभादीतिच्छकरे सिरसा बंदितु वीरणित्थे वोविज्जं महापुरिस-
देसितं चरणाणीय पंचविहो जो कालो महापुरिसदेसिताय विज्जाय
सो गाधाहि णिविद्धो अणु अणुयो गच्छंति वेतूणं पंचविधो पुण-
कालो मुहुत्तमादी दिवसाय परकाया मासा वस्सं वस्साणि य दिग्घ-
कालो य ॥...

२०५ भगवतीयमहापुरिसदिच्चाय मंगविज्जाय कालणामावलि-
कयोमध्यायइतीयं ॥ ३८

२१८ एवं भगवतीय अंगविज्जाय महापुरिसदिण्णाय अग्वप-
माणं सम्मत्तं ॥ २२

२२३ भगवतीयमहापुरिसदिच्चाय अंगविज्जाय कालज्झायो
सम्मत्तो ॥

२२५ इति महापुरिसदिच्चाय अंगविज्जाय कालज्झायो नाम
एकोनषष्टिमो समाप्तः ॥

74. Dharmakalpadruma by UDAYADHARMAŚŪRI [धर्मकल्प-
द्रुमस्य नवमः पल्लवः । उदयधर्मसूरिः].

Folios 1 to 23. 34 lines in a folio. 47 aksharas in a line. Con-
tains the ninth "pallava" of the work.

Ends :

श्रीमदागमगच्छेस्ति नानाशास्त्रविशारदः ।

श्रीमानुदयधर्माह्वः पंडितस्तीक्ष्णबुद्धिमान् ॥ १७

मया मूर्खेण यत्किंचिदत्रावद्य प्ररूपितं ।

संशोध्यं तद्बुधैः कृत्वा सुप्रसादं ममोपरि ॥ १८

सर्ववाङ्मयदक्षाणां विदुषां का हि मत्कृतिः ।

तथापि ग्रंथ एषोपि वाच्यः श्रोतृविनोदकृत् ॥ १९

यशोधर्मगुणाः सौख्यं लक्ष्मीरायुधमंगलं ।

फलान्येतानि दत्तेऽत्र धर्मकल्पद्रुमो ह्ययं ॥ २०

इति श्रीवीरदेशनायां धर्मकल्पद्रुमे शिखरोपमरूपसेननृपाख्या-
नवर्णनो नाम नवमः पल्लवः ॥

75. Snatripanchasika by ŚUBHĀŚĪLAGAṆĪ with the Trans-
lation of JINAHARSHA [स्नातृपंचाशिका भाषासहिता । मू० शुभशीलगणिः
भा० जिनहर्षः].

Folios 1 to 20. 28 lines in a folio. 47 aksharas in a line.

Ends :

इति देवपूजायां श्रेणिकनृपकथा ५०

इति श्रीजिनेन्द्रपूजाविषये श्रीतपागच्छाधिराजश्रीमुनिसुंदरशिष्य
पं० शुभशीलगणिविरचिता स्नातृपंचाशिका समाप्ता । तस्या बाला-
वबोधः कृतो जिनहर्षेण संवेगिगणिकनकविजयाभ्यर्थया श्रीपत्तनमध्ये
मंथाग्रं ८००

76. Snatripanchasika by UDAYASAGARA [स्नातृपञ्चाशिका ।
उदयसागरः] .

Ends :

इति श्रीजिनपूजायां वीरवणिकथा द्वितीया समाप्ता ॥ २

इति श्रीसम्यक्कदीपिकायां स्नातृपञ्चाशिकायां चंद्रगोपकथा
तृतीया समाप्ता ॥ ३

इति श्रीभट्टारकश्रीउदयसागरसूरीश्वरविरचितायां सम्यक्कदीपि-
कायां स्नातृपञ्चाशिकायां जलपूजायां प्रतिबद्धा हीरकबटिकथा
चतुर्थी समाप्ता ॥ ४

इति० गंधपूजायां सुंदरश्रेष्ठिकथा पंचमी समाप्ता ॥ ५

इति० वस्त्रपूजायां चंदनश्रेष्ठिकथा षष्ठी ॥ ६

इति० नृत्यपूजायां भीमरजकथा सप्तमी ॥ ७

इति० प्रणामपूजायां हंसकुंभकारकथाऽष्टमी ॥ ८

इत्यक्षतपूजायां शुकशुकीकथा नवमी ॥ ९

इति० कोशवृद्धिविषये भीमवणिकथा दशमी ॥ १०

इति० पुष्पविषये अर्जुनभिल्लकथा एकादशी ॥ ११

इति० प्रणामपूजायां विषये केशवविप्रकथा द्वादशी ॥ १२

इति० पूजोपकरणविषये कमलाब्राह्मणीकथा त्रयोदशी ॥ १३

इति० फलपूजाविषये दिलीपगोपकथा ॥ १४

इति० भावपूजायां वृद्धनारीकथा पंचदशी ॥ १५

इति० पुष्पपूजाविषये सागरकथा षोडशी ॥ १६

इति० दीपपूजाविषये वणिकथा सप्तदशी ॥ १७

इति० पुष्पपूजोपरि हरिवणिकथा अष्टादशी ॥ १८

इति० नवीनबिंबपूजाविषये रावणनृपकथा उगणीसमी ॥ १९

- इति० जिनपूजाविषये रामचंद्रकथा विंशत्तमी । २०
 इति० तिलकपूजाविषये दमयंतीकथा एकविंशत्तमी । २१
 इति० कर्णनृपकथा द्वाविंशत्तमी । २२
 इति० फलविषये कौलककथा त्रयोविंशत्तमी । ३
 इति० चंद्रमेनिककथा चतुर्विंशत्तमी । २४
 इति० मुकुंदविप्रकथा पंचविंशत्तमी । २५
 इति० मातंगकथा षड्विंशत्तमी । २६
 इति० पुष्पपूजायां मालिकाकथा सप्तविंशत्तमी । २७
 इति० पुष्पपूजाविषये मुकुंदद्विजकथाऽष्टाविंशत्तमी । २८
 इति० धनवणिक्कथा एकोनत्रिंशत्तमी समाप्ता । २९
 इति० स्वर्णकारकथा त्रिंशत्तमी । ३०
 इति० कुमारपालभूपकथा एकत्रिंशत्तमी । ३१
 इति० भीमसूत्रधारकथा द्वात्रिंशत्तमी । ३२
 इति० वीरभूपकथा त्रिंशत्तमी । ३३
 इति० सिंहलनृपकथा चतुस्त्रिंशत्तमी ॥ ३४
 इति० रमाकुंभकारिकाकथा पंचत्रिंशत्तमी । ३५
 इति० श्रीपर्वदिने पूजायां युधिष्ठिरनृपकथा षट्त्रिंशत्तमी । ३६
 इति० संप्रतिभूपकथा सप्तत्रिंशत्तमी । ३७
 इति० विक्रमार्कनृपकथा अष्टत्रिंशत्तमी । ३८
 इति० भावसारकथा एकोनचत्वारिंशत्तमी । ३९
 इति० श्रीवज्रस्वामिकथा चत्वारिंशत्तमी समाप्ता । ४०
 इति० कुंतलश्रेष्ठिकथा एकचत्वारिंशत्तमी । ४१
 इति० कपर्दकश्रेष्ठिकथा द्विचत्वारिंशत्तमी । ४२
 इति० कार्बटिकप्रियाकथा त्रिचत्वारिंशत्तमी । ४३

इति० अशोकमालिकथा चतुश्चत्वारिंशत्तमी । ४४

इति० सिंहनृपकथा पंचचत्वारिंशत्तमी । ४५

इति० श्रीजिनपूजायां पाजाश्रेष्ठिकथा षट्चत्वारिंशत्तमी । ४६

इति० नागार्जुनयोगिकथा सप्तचत्वारिंशत्तमी । ४७

इति० शंखनृपमदनकुमारकथा अष्टचत्वारिंशत्तमी । ४८

इति० प्रह्लादनभूपकथा एकोनपंचाशत्तमी । ४९

इति० श्रेणिकनृपकथा पंचाशत्तमी । ५०

इति श्रीजिनेन्द्रपूजाविषये श्रीविधिपक्षगच्छाधिराजपूज्यभट्टारक-
श्रीश्रीउदयसागरसूरीश्वरविरचितायां० ज्ञातृपंचाशिका नाम ग्रंथः
समाप्तः ॥

Praśasti :

जयति भुवनैकसूरः सर्वत्राविहतकेवलालोकः ।

नित्योदयः स्थिरस्तापवर्जितो वर्द्धमानजिनः ॥ १

श्रीवीरवक्त्रान्निपदीमवाप्य

यो द्वादशांगीं विमलां चकार ।

स्वामी सुधर्मा सकलार्षशास्ता

जीयात्स्वकीयान्वयवृद्धिकर्त्ता ॥ २

चांद्रे कुले श्रीविधिपक्षगच्छ-

स्तत्राभवत्साधुपधमर्मूर्तिः ।

तदीयपट्टे शिवसिंधुसूरि-

स्तत्स्थानके श्रीभमराब्धिसूरिः ॥ ३

तत्पट्टांबुजभास्करा भृशधियो दुर्वादिदंतावल-

हर्यक्षा उपकेशवंशजनुषो रोषादिदोषद्विषः ।

निर्णीतागमशब्दशास्त्रविषया उद्योगिनोध्यापने
विद्यासागरसूरयो युगवरा विश्वप्रियाः स्वर्ययुः । ४

तत्पदांभोजमधुपः सूरिः श्रीउदयोदधिः ।

ज्ञातृपंचाशिकाग्रंथे रचयामास हर्षतः । ५

वर्षेऽब्धिखात्रीदुमिते सुरम्ये

श्रीपौषमासे च वलक्षपक्षे ।

श्रीपूर्णमायां शशिवासरे च

श्रीपादलिप्ताख्यपुरे सुराष्ट्रे । ६

श्रीयोग्यविमलसाधोस्तथा श्रीदर्शनांबुधैः ।

अभ्यर्थनया रचितो ग्रंथोयं बोधिलब्धये । ७

श्रीमालिवंशे गुरुदेवभक्तः

कीकासुतः श्रीकचराभिधानः ।

तदीयसंधेन समं च यात्रां

कुर्वन् कृतोयं जिनराजभक्त्यै । ८

यावल्लवणसमुद्रो यावन्मेरुर्महीधरः ।

यावच्चंद्रदिवानाथौ तावन्नंदत्वयं ग्रंथः ॥ ९

अर्हतो मंगलं मे स्युः सिद्धाश्च मम मंगलं ।

साधवो मंगलं मे स्युर्जनो धर्मोस्तु मंगलं । १०

॥ इति प्रशस्तिः समाप्ता ॥

Navagrahastotra [नवग्रहस्तोत्रम्].

Ends :

भद्रबाहुरुवाचेदं पंचमश्रुतकेवली ।

विद्याप्रवादपूर्वाच्च ग्रहशान्तिविधिः स्मृतः । ११

77. Srimandalaprakarana by VINAYAKUŚALA [श्रीमंडलप्रकरणम् । विनयकुशलः].

Folios 1 to 5. 24 lines in a folio. 36 aksharas in a line. Dated Samvat 1888 = A. D. 1832.

Ends:

एसो विचारलेसो जीवाभिगमाइभागमेहिंतो ।

विणयकुसलेण लिहिउँ सरणत्थं सपरगाहाहिं । ९९

इति श्रीमंडलप्रकरणं समाप्तं ।

78. Kayasthitistavana with an Avachuri [कायस्थितिस्तवनं सावचुरिः].

Folios 1 to 3. 24 lines in a folio. 49 aksharas in a line. Incomplete.

Begins:

जह तुह दंसणरहिउँ कायठिईभीसणे भवारत्ते ।

भमिउँ भवभयभंजण जिणंद तुह विज्जविस्सामि ॥ १

79. Vichararasayanaprakarana by MAHĒŚVARASŪRI [विचाररसायनप्रकरणम् । महेश्वरसूरिः].

Folios 1 to 3. 26 lines in a folio. 42 aksharas in a line. In 87 Gāthās.

Begins:

श्रीपरमात्मने नमः ॥

नमिऊण वद्धमाणं धम्मनिहाणं जिणागमं सोच्चा ।

वुच्छामि बोहणडुं कं पि सरूवं जिणस्कायं ॥ १

गुणाद्वाणाणि १४ यजोगा १५ उवर्डेगा १२ तह्य लेस ६ संघयणा ६ ।

संठाणाणि य ६ पाणा १० पज्जन्ती ६ वेव सम्मत्तं ॥ २

मिच्छन्ताणि य ५ इंदी ५ अह व समुग्घाय ७ सन्नि १० वियाणि ।

दिट्ठी ३ नाण ५ उप्पती ५ अणुक्कमेणं भणिज्जामि ॥ १

Ends:

सिरिविक्कमकालाउ रामतुरंगेसुपंचभूमीसु । १५७

फग्गुणमासे रहयं पगरणमेयं मए विहिणा ॥ ८५

जं दिङ् सुयमज्ज्ञे संकलियं तं समासर्ज किंचि ।
 सहाए सहभेर्ज नायव्वो निउणबुद्धीहिं ॥ ८६
 सिरिपल्लगणाहिवेण सूरिवरेणावि महेसरेण्यं ।
 कहियं विचारपगरणं पढज्जमाणं सुहं देउं ॥ ८७

इति श्रीमहेंद्रसूरिकृतं विचाररसायनं समाप्तं ॥

80. Arthakandantargata Sasthisamvatsari by
 DURGADĒVA [अर्थकाण्डान्तर्गतषष्टिसंवत्सरी । दुर्गदेव].

Folios 1 to 12. 32 lines in a folio. 50 aksharas in a line. Dated
 Samvat 1754 = A. D. 1698.

Begins:

६० ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥

एवं पार्श्वं भविष्यंति पृथिव्यां सचराचरं ।
 अर्थकांडं मयाख्यातं सर्वं नरविशेषतः ॥ १
 ज्योतिषी नहि जानाति अर्थकांडस्य लक्षणं ।
 माता पिता च भ्राता च किं करिष्यंति योषितः ॥ २
 अर्थकांडं न जानाति तस्य जन्म निरर्थकं ।

उं नमः परमात्मने ।

केवलज्ञानमास्थाय दुर्गदेवेन भाषितं ॥ ३

दिगंबरोवाच ।

भगवन् दुर्गदेवेश देवानामधिप प्रभो ।

भगवन् कथितं सत्यं संवत्सरफलाफलं ॥ ४

अथ षष्टिसंवसरनामानि ।

प्रभव भला १ विभव २ शुक्ल ३ प्रमोद ४ प्रजापति भव्या ५
 अंगिराज अभव्यं ६ श्रीमुख ७ भाव ८ भव्ययवा न चारु ९

धाता १० ईश्वर ११ बहुधान्य १२ भव्य प्रमाथी निबल १३
विक्रम १४ वृषभ १५ चतुर्भावि १६ विरुड श्रुभा न १७ तारण
चारू १८ पार्थिव निबल १९ व्यय २० ॥

भणितं दुर्गदेवेन ज्ञायते येन शुभाशुभं ।

ब्रह्मावीसी ।

अथ विष्णुवीसी ।

सर्वजित् १ सर्वधारी २ चारू । विरोधी निबल ३ विकृत ४
खर ५ नंदन ६ निबल विजय ७ जय ८ मन्मथ ९ दुर्मुख १०
हेमलंबं भला ११ विलंब भलो १२ विकारी विरुड १३ शर्बरी
१४ प्लवंग चारू १५ शुभकृत् १६ शोभन १७ क्रोधन १८
विश्वावसु १९ पराभव २० अभव्य एवं विष्णुवीसी ॥ एवं
संवत्सरई ४० फल हुआ ॥

हवि रुद्रवीसी ।

प्लवग १ कीलक २ भला सोम्य निबल ३ साधारण ४ वि-
रोधकृत् भला ५ परधावी निबल ६ प्रमाथी ७ आनंद भला ८
राक्षस निबल ९ नल १० पिंगल ११ कायुक्त १२ सिद्धार्थ १३
रौद्र १४ दुर्गति १५ दुंदभि भला १६ रुधिरौदारी १७ रक्ताक्ष
१८ क्रोधन १९ कृतकृत्य २० ए रुद्रवीसी ।

Ends :

इति क्षय सं० फलं ६० इति रुद्रवीसी समाप्ता ॥

इति दुर्गदेवकृता षष्टिसंवत्सरी समाप्ता ॥

81. Jinachaityastava [जिनचैत्यस्तवः].

आषाढे मेदपाटे क्षितितटमुकुटे चित्रकूटे त्रिकूटे
लाटे धाटे च नाटे विटपिघनतटे देवकूटे विराटे ।

कर्णाटे हेमकूटे विकटतरतटे चित्रकोटे च भोटे

श्री० ॥ ४ ॥

श्रीमाले मालवे वा मलयिनि निखिले मेहले पिच्छले वा

नेपाले नाहले वा कुवलयतिलके सिंहले मेखले वा ।

डाहाले कौशले वा विगलितसलिले जंगले वा तमाले

श्री० ॥ ५ ॥ ...✓

चंपायां चंद्रमुख्यां गजपुरमथुरापत्तने चोज्जयिन्यां

कोशांब्यां कोशकायां कनकपुरवरे देवगिर्यां च काश्यां ।

नाशिक्ये राजगेहे दशपुरनगरे भङ्गिले तामलिष्यां

श्रीमत्तीर्थकराणां प्रतिदिवसमहं तत्र चैत्यानि वंदे ॥ ७

B

*List of the more important paper MSS, preserved in the
Library of the late Kalyanachandra, Cambay.*

1. **Avasyakasaptati** by MUNICHANDRASÛRI with the
Commentary of MAHĒŚVARĀCHĀRYA [आवश्यकसप्ततिः पाक्षिक-
सप्तत्यपरनाम्नी सटीका । मू० मुनिचन्द्रसूरिः । टी० महेश्वराचार्यः].

Commentary begins :

श्रीगौतमाय नमः ॥

श्रीमते वर्द्धमानाय जिनेन्द्राय जगद्धिदे ।

सुरासुरनमस्याय वागीशाय नमो नमः ॥ १

अनन्यसाधारणशीलसंपदे

विनम्रविद्वज्जनमुद्रितापदे ।

दिगंबरार्ढवरभंगसूरये

प्रणम्य तस्मै गुरुदेवसूरये ॥ २

स्वगुरूणामपि श्रीमद्गुरूणामनघा गिरः ।

सिद्धांतगर्भसंदर्भाः किंचित्किंचिद्विवृणमहे ॥ ३

इह किल कलिकालबलप्रबलकुतर्ककर्मशत्रुप्रदुर्भवत्कुप्रहाप्रहावे-
शवशीकृतांतःकरणाः केचित्तपस्विनः कष्टानुष्ठानेनात्मानमायास-
यंतः संतोऽन्यानपि मुग्धबुद्धीन्व्यामोहयन्ति ततस्तानेवंविधानवलोक्य
अपारकरुणासारसुधारसैकपारावाराः अनेकांतजयपताकाचारुचारी-
संचारचतुरनर्तकीनर्तनसूत्रधाराः दुःखमासमयसमुल्लासितप्रमादपाता-
लतलावमज्जन्निःकलंकानुष्ठाननिष्ठाधरणीसमुद्धरणादिवराहरूपाः सं-
सारकांतारांतःपरिश्रान्तनितांतश्रान्तजंतुजातसंतापनिर्वापकसद्देनामृतकू-
पाः कर्मप्रकृत्याद्यखिलखिलग्रंथग्रंथाभिदुरस्वशेषमुषीविमुखीकृताखर्व-
गर्वसुपर्वसूरयः पूज्याः श्रीमन्मुनिचंद्रसूरयः सूर्या इव मूलोन्मूलित-
तमस्संभारेण स्वगोप्रस्तारेण तेषां सन्मार्गप्रबोधमुत्पादयितुं तद्विप्रता-
र्यमाणान्यजंतुजातमवबोधयितुमात्मस्मृतिं विधातुं च सिद्धांतोद्धा-
रसारभूतं प्रमाणनिष्पन्ननामकमावश्यकसप्रत्याख्यं प्रकरणमारभमा-
णाः प्रत्यूहव्यूहापोहाय स्वाभिमतं प्रत्यासन्नोपकारित्वाच्चरमतीर्थाधि-
पतिं यथार्थाभिधानं श्रीमन्महावीरमभिष्टुवंतः साक्षादभिधेयप्रयोज-
नाभिधायिकामिमामादावेव गाथां प्राहुः ॥

Text begins :

देविंदेविंदेवोदियपयपउमं वंदिउं जिणं वीरं ।

आवस्सयस्सरूपं समासउं किंपि जंपेमि ॥ १

Text ends :

मुणिचंदसूरिणा सुमरणत्थमिणमप्पणो पवचणाउं ।

चद्धरियं जुत्तिजुयं परोसि संबोहणत्थं च ॥ ७० ॥

Commentary ends :

श्रीदेवसूरिगुरोः^१ स्फुटनाममंत्र-
नित्यस्मृतिस्तदुपदेशवशेन वृत्ति ।
श्रीमन्मुनीन्द्रमुनिचन्द्रकृतावमुष्यां
सूरिर्महेश्वर इति प्रकटां चकार ॥ १

सिद्धांततर्कसाहित्यलक्षणेषु विचक्षणैः ।
वज्रसेनसुधीरस्मत्सहाय्यं कृतवानिह ॥ २
मूलग्रंथनिरीक्षणोत्सुकमनाः कृत्वा तदन्वेषणां
प्रादुर्भूतगुरुक्तिनिश्चलमतिवृत्तिं यतो निर्ममे ।
तद्युष्माभिरशेषशास्त्रहृदयग्राहि स्फुरन्निर्मल-
प्रज्ञैरज्ञज्ञनैरिवात्र न मनः कार्यं समारोपभूः ॥ ३
विपक्षाक्षेपविक्षेपवलक्षं दिक्षु यद्यशः ।
मतिः सिद्धांतशुद्धा च तत्सद्यः फलमस्य तु ॥ ४

इति श्रीमुनीन्द्रसूरिविरचितायामावश्यकसप्ततिकायां श्रीदेवसूरि-
पूज्यपादपद्मोपजीविना श्रीमहेश्वराचार्येण विरचिता सुखप्रबोधिनी
वृत्तिः समाप्ता ॥

2. Jayatihuyanastotra by ABHAYADEVASŪRI with a
Commentary [जयतिहृयणस्तोत्रं सटीकम् । मू० अभयदेवसूरिः].

Folios 1 to 6.

Begins :

॥ ॐ नमः सिद्धं ॥

जय तिहृयणवरकप्परुक्क जय जिणधम्मंतरि
जय तिहृयणकल्लाणकोस दुरियक्करिकेसरि ।

तिद्वयजणअविलंघिआण भुवणत्तयसामिय

कुणसु सुहाइ जिणेस पास थंभणयपुरद्विय ॥ १

अत्रायं वृद्धसंप्रदायः ॥

पुरा भगवान् श्रीअभयदेवसूरिर्गूर्जरयात्रायां शंभाणकस्थाने विह-
तवान् । तत्र च महाव्याधिवशेनातीव शरीरापाटवे सति प्रत्यासन्न-
नगरग्रामेभ्यः पाक्षिकप्रतिक्रमणाय समाजिगमिषुर्विशेषेण समाहूतो
मिथ्यादुःकृतदानाय सर्वश्रावकसंघः । त्रयोदश्यर्द्धरात्रे चाभाणि शास-
नदेवतया । प्रभो स्वपिषि जागर्षि वा । ततो मंदस्वरेणोक्तं भगवता ।
जागर्षि । पुनरूवे तथा । प्रभो शीघ्रमुत्तिष्ठत चैताः सूत्रकुक्कुटिका
उन्मोचय । भगवानाह । न शक्नोमि । देवता ग्राह । कथं न शक्नो-
षि । अद्यापि चिरकालं वीरतीर्थं प्रभावयिष्यसि नवांगीवृत्तिं च
विधास्यसि । भगवानवोचत् । कथमेवंविधशरीरो विधास्यामि ।
देवतावादीत् । स्तंभनकपुरे सेढिकानद्युपकंठे खंखरपलासमध्ये श्री-
पार्श्वनाथः स्वयंभूरस्ति तत्पुरो वेदान् वंदस्व । येन सुस्थशरीरो
भवसि । ततः सा तिरोभूत् । प्रातः क्षणे प्रत्यासन्ननगरग्रामेभ्यः
समागत्य श्रावकसंघेन ववर्दे भगवान् । भणितं च भगवता । स्तं-
भनकपुरे श्रीपार्श्वनाथं वंदिष्यामहे । आद्वैरचिति । नूनं कश्चिदुपदेशः
प्रभूणां येनेदमावेदयन्ति । ततस्तैर्भणितं । वयमपि वंदिष्यामहे । ततो
वाहनेन गच्छतः प्रभोर्मनाक् शरीरसौस्थ्यमभूत् । ततो धवलककपुरा-
त्परतः पादचारेण विहतवान् । स्तंभनपुरं आवकाः सर्वतः पा-
र्श्वनाथमवलोकयन्तो गुरुणाभिहिताः खंखरपलासमध्ये अवलोकयत ।
ते तथा चक्रुः । ततस्तत्र न दृष्ट्वा पार्श्वप्रतिमा । तत्र च प्रत्यहं गौरेका
समागत्य प्रतिमामूर्द्धि क्षीरं क्षरति । ततो हृष्टैः श्रावकैर्यथादृष्टं
निवेदितं गुरोः पुरः । ततः श्रीअभयदेवसूरिस्तत्र गत्वा दर्शनमात्रे

एव स्तोत्रं प्रवर्त्तते । जय तिहुयणेत्यादिभिर्द्वात्रिंशता तात्कालिकैर्न-
मस्कारैः । ततोऽत्यं नमस्कारद्वयमतीव देवताकृष्टिपरमवगम्याभिदधे
देवतया । भगवंस्त्रिंशतापि नमस्कारैरभ्येतृणां भद्रं विधास्ये ।
अतोऽत्यनमस्कारद्वयमस्मदाकृष्टिकरत्वेन नः कष्टावहमित्यपसार्यतां ।
तदनुरोधात्तथा चक्रे । ततोऽत्रित्यप्रभावत्वात्प्रभुकृतनस्काराणां स्वयं
प्रत्यक्षीभूते श्रीपार्श्वनाथे विधिना चैत्यवन्दनं संघेन सह विदधे ।
ततस्तत्र कारितं आवकसंघेनोत्तुंगतोरणं देवगृहं । ततो रोगोपशमा-
त्सुस्थीभूतशरीरेण प्रभुणा श्रीअभयदेवसूरिणा स्थापितस्तत्र श्रीपार्श्व-
नाथः । विदधे च प्रतिष्ठा प्रसिद्धं च महातीर्थमिति । सेयं नमस्का-
रत्रिंशिका किञ्चिद्वाख्यायते ॥

Ends :

अथ विज्ञप्तिकासर्वस्वमाह ।

एय महारिय जत्त देव इड्ड न्हवणमहूसउ ।

जं अणालियगुणग्रहणु तुम्हं मुणिजणअणिसिद्धउ ॥

एम पसीय सुपासनाह थंभणयपुरड्डिय ।

इय मुणिवरु सिरिअभयदेउ विन्नवइ आणिदिय ॥ ३०

एषा मदीया यात्रा देव एष खानमहोत्सवो यदनलीकगुणग्रहणं
स्तवनं कृतमिति शेषः । युष्माकं मुनिजनानिषिद्धं । अन्यस्य हि
पाप्मिनो राजादेर्गुणग्रहणं साधूनां निषिद्धं । एवंसति प्रसीद^१ पार्श्वनाथ
स्तंभनकपुरास्थित इत्येवं मुनिवरः श्रीअभयदेवसूरिर्नवांगीविवरणकर-
णानंदितभूरिसूरिः विज्ञपयति आनंदितत्रिलोकः लोकश्लाघितः ।

॥ ३० ॥ इति जयतिहुयणवृत्तिः समाप्ता ॥

^१ सुपार्श्वनाथ ?

3. Meghadutakavya by MERUTUNĠGASŪRI [मेघदूतकाव्यं ।
मेरुतुंगसूरिः].

Folios 1 to 9.

Begins :

ॐ नमः श्रीवीतरागाय ॥ अहं ॥

कश्चित्कांतामविषयसुखानीछुरत्यंतधीमा-

नेनोवृत्तिं त्रिभुवनगुरुः स्वैरमुज्झांचकार ।

दानं दत्त्वा सुरतरुरिवात्युच्चधामारुरुक्षुः

पुण्यं पृथ्वीधरवरमथो रैवतं स्वीचकार ॥ १ ॥...

॥ ५० ॥ इति श्रीविधिपक्षमुख्याभिधानश्रीमदंचलगच्छेशश्री-
मेरुतुंगसूरिविरचिते श्रीमेघदूतकाव्ये प्रस्तावनापरिष्कृतपतिविरहवि-
वशराजीमतीविहितदेवाधिदेवश्रीनमीश्वरबालकेलिवर्णनो नाम प्रथमः
सर्गः ॥ १ ॥...

॥ ५० ॥ इति श्री०मेघदूतमहाकाव्ये पतिविरहविवशराजीमती
विहितदेवाधिदेवश्रीनेमीश्वरवसंतकेलिवर्णनो नाम द्वितीयः स्वर्गः ॥...

॥ ५६ ॥ इति श्री०श्रीनेमीश्वरविवाहमहोत्सवप्रत्यावृत्तिवर्णनो
नाम तृतीयः सर्गः ॥...

Ends :

सप्रीचीनां वचनरचनामेवमाकर्ण्य साधोः

पत्युर्ध्यानादवहितमतिस्तन्मयत्वं तथापत् ।

संख्याताहैरधिगतिं महानंदसर्वस्वसद्मा

तस्माद्भजेनुपमतिं यथा शाश्वतीं सौख्यलक्ष्मीं ॥ ४२ ॥

इति श्रीविधिपक्षमुख्याभिधानश्रीमदंचलगच्छेशश्रीमेरुतुंगसूरि-
विरचिते श्रीमेघदूतकाव्ये पतिविरहविवशराजीमतीवित्तीर्यमाणोपलं-
भवर्णनो नाम चतुर्थः सर्गः ॥

4. **Commentary on MERUTUṆGA's Meghaduta**, by ŚILA-RATNASŪRI [मेघदूतकाव्यस्य टीका । शीलरत्नसूरिः].

Folios 2 to 46.

Ends:

समाधिरलंकारोतिशयोक्त्यनुप्राससंकराश्च ॥ इति चतुर्थस-
र्गटीका ॥ तथा च ।

सर्वव्याकरणप्रमाणपटवो न्यायस्फुरत्फक्त्रिका-
निष्णाता गुरवोभवन् तु कृतिस्तेषां हि मिथ्या भवेत् ।
एष प्रत्यय एव मेस्ति सुचिरं तेषां पदाब्जद्वयी-
सेवातो बहुलप्रयोगरचनास्पष्टोपयोगस्पृशां ॥ १
अन्येषां मतिगूढतापहतये व्याख्यामधीतां मुखा-
त्तेषामेव तथा विचार्य विबुधैः सार्व प्रयत्नेन च ।
स्पष्टार्था लिखिता व्यधीयत परावर्त्तः प्रयोगेषु य-
त्कापि कापि तदस्तु मा गुरुवचश्चर्चाव्यलीकं मम ॥ २
व्याख्यालेखि मयामृषान्न खलु या शोध्यैव^१ सद्बुधै-
र्व्यग्यानि प्रकटीकृतान्यनुपदं गूढानि नो यान्यपि ।
नेयानि स्वयमेव तान्यनलसैः स्पष्टं परेषामपि
ज्ञाप्यानि प्रकटापकारकृतये प्राप्तवनावैर्भुवि ॥ ३
वर्षे चंद्रनिधानपूर्व^{१४९१}कलिते श्रीविक्रमार्कात्तथा
चैत्रांतर्वदिपंचमीबुधदिने श्रेष्ठानुराधायुते ।
श्रीजनोज्ज्वलमेघदूतसुबृहत्काव्यस्य पूर्णाभव-
टीका श्रीअणहिल्लपाटक इति ख्याते क्षितौ पत्तने ॥ ४
पूज्यश्रीगुरुमेरुतुंगगणभृद्भुयैर्नितं लंभितः
श्रीमच्छ्रीजयकीर्त्तिस्वरिगुरुभिस्तत्पट्टलब्धोदयैः ।

^१ मयकामृषान्न खलु या शोध्यैव सा सद्बुधैः ?

वात्सल्यात्परिपाठितश्च कृतवान् श्रीकाव्यटीकामिमा-
 माचार्यः किल शीलरत्न उचितां स्वाल्पिष्टबुद्धेर्मितां ॥ ५
 एतस्याः किल वृत्तेः श्रीमन्माणिक्यसुंदराचार्याः ।
 विबुधाः शोधनमवहितमतयो बहुसमयतत्त्वज्ञाः ॥ ६

इत्याचार्यश्रीशीलरत्नसूरिविरचितायां श्रीजैनभेषदूतमहाकाव्यटी-
 कायां चतुर्थः सर्गः समाप्तः ॥ तत्समाप्तौ समाप्ता चेयं टीका ॥

5. Panchalingiprakarana by JINĒŚVARA, with a Com-
 mentary [पंचलिंगिप्रकरणं सटीकम् । मू० जिनेश्वरसूरिः].

Folios 1 to 40.

Commentary begins :

॥ श्रीवीतरागाय नमः ॥

सम्यक्त्वं नयसारनामविदितः श्रीग्रामचिंताग्रणी-
 र्यः संप्राप्य सुरद्रुमाधिकसहः श्रीसर्वमुख्येदिराः ।
 पत्राभा उपभुज्य जैनकमलामासाद्य पुष्पोपमां
 श्रीकैवल्यफलभ्रियं निरुपमां भुंक्ते स वीरः भ्रिये ॥ १

श्रीजिनेश्वरसूरीणां नत्वा पादसरोरुहं ।

पंचलिंगिप्रकरणविवृतिर्लिख्यते मया ॥ २ ॥

इह गूर्जरवसुंधराधिपश्रीदुर्लभराजसभासभ्यसमाजमहावादिचै-
 त्यवासिकल्पितजिनभवनवाससमासादितविसृत्त्वरकीर्त्तिकर्पूरपूरसुर-
 भितत्रिभुवनभवनाभोगश्रीजिनेश्वरसूरिविरचितपंचलिंग्याख्यप्रकरणस्य
 यद्यपि प्रतिवादिदंतिकुम्भस्थलकेशरिभिः श्रीजिनपतिसूरिभिर्नानाप्रमा-
 णावतारबंधुरा विद्वज्जनमनोहरा वृत्तिर्निर्मिता तथापि संक्षिप्तरुचि-
 सत्त्वानुग्रहाय तद्व्याख्यानुसारेण किंचिल्लिख्यते मया । तत्र निःश्रेय-
 सकल्पविटपिबीजभूतस्य शक्रचक्रवर्त्तिकमलासंबंधावध्यनिबंधनि-

बंधनस्य दुर्गतिद्वारनिरोधामोघपरिधायमाणस्य प्रशस्ततत्त्वार्थश्रद्धान-
कृपात्मपरिणामविशेषस्य सम्यक्त्वस्य लिंगमभिधित्स्वरूपलिङ्गे¹ मागश-
दिपंचकसमाहाररूपं पंचलिङ्ग्याख्यप्रकरणमारभमाणः श्रीजिनेश्वर-
सूरिः प्रत्यूहापोहाय प्रथमं भावमंगलरूपलिङ्गपंचकाभिधायिकां गा-
थामाह ॥

Text begins :

उपसमसंवेगा चिय निव्वेउ तह य होइ अणुकंपा ।
अत्थिकं चिय पंचवि हवंति सम्मत्तलिङ्गाइं ॥ १

Text ends :

इय भावणासमेउ सम्मदिट्ठी न इत्थ संदेहो ।
इत्तु चिय लिङ्गमिणं अव्वहिचारी ससज्जेणं ॥ १०१

Commentary ends :

आस्तिक्यत्वात् । अभयकुमारमंत्रिवदिति गायार्थः ॥ १०१
इति पंचलिङ्गं विवृतं तद्विवृतौ समाप्तं पंचलिङ्गप्रकरणविवरणं ।

6. *Kumarasambhava-kavya*, by JAYASEKHARASŪRI [कुमा-
रसंभवः । जयशेखरसूरिः].

Folios 1 to 19.

Begins :

॥ ६० ॥

अस्त्युत्तरस्यां दिशि कोशलेति
पुरी परीता परमर्द्धिलोकैः ।
निवेशयामास पुरः प्रियायाः
स्वस्या वयस्यामिव यां धनेशः ॥ १ ॥...

¹ उपलिङ्गेनोपशमादि ?

॥ ७७ ॥ इति श्रीजयशेखरसूरिविरचिते श्रीजैनकुमारसंभवम-
हाकाव्ये कोशलाश्रीऋषभदेवबालकेलियौवनवर्णनो नाम प्रथमः
सर्गः ॥...

॥ ७३ ॥ इति० सौधर्मेन्द्रागमनप्रभुस्तवनवर्णनो नाम द्वितीयः
सर्गः ॥...

॥ ८१ ॥ इति० शक्रविज्जप्तिविवाहमंडपरचनकन्यालंकारल-
क्षणस्तृतीयः सर्गः ॥...

॥ ८० ॥ इति० भगवद्विवाहमहोत्सववर्णनो नाम चतुर्थः सर्गः ॥...

॥ ८७ ॥ इति० सुमंगलासुनंदापरिणायनलक्षणः पंचमः सर्गः ॥...

॥ ७४ ॥ इति० निशानिशाकरोदयऋतुवर्णनसुमंगलाभर्भसंभवो
नाम षष्ठः सर्गः ॥ ...

॥ ७७ ॥ इति० सुमंगलास्वप्नदर्शनो नाम सप्तमः सर्गः ॥ ...

॥ ६८ ॥ इति० चतुर्दशमहास्वप्नावधारणावर्णनो नाम अष्टमः
सर्गः ॥ ...

॥ ८० ॥ इति० महास्वप्नव्यावर्णनो नाम नवमः सर्गः ॥ ...

॥ ८६ ॥ इत्याचार्यश्री० सुमंगलास्वप्नाभ्युपगमनस्वप्नप्रतिजारण-
लक्षणो दशमः सर्गः ॥ ...

Ends :

॥ ७० ॥ इति० सूर्योदयशक्रसमागमवर्णनो नाम एकादशः
सर्गः ॥ ग्रंथाग्रं ११२ समस्त १२२५ ॥

सूरिश्रीजयकेसरः कविघटाकोटीरहीरच्छवि-
र्द्धम्मिलादिमहाकवित्वकलनाकलोलिनीनीरधिः ।

वाणीदत्तवराधिरं विजयते तेन स्वयं निर्मिते
सर्गो जैनकुमारसंभवमहाकाव्ये - मेकादशः ॥

7. Rishibhashitani [ऋषिभाषितानि].

Folios 1 to 16.

Begins :

॥ ॐ नमः सिद्धं ॥

सोयव्व वदती सोयव्वमेव ए दवति ।
जेण समयं जीवे सव्वदुरकाण मुच्चति ॥ १ ॥
तम्हा सोयव्वातो परं णत्थि सोयंती ।
देवनारदेण अरहता इसिणो पुइयं ॥ २ ॥ ...
॥ १२ ॥ नारदज्झयणं सम्मत्तं ॥

Ends :

एवं सिद्धे बुद्धे विरते विपावे दंते दविण अलंताती ।
णो पुणरवि रज्जत्थं हव्वमागच्छंति त्ति वेमि ॥ ४५ ॥
इसिभासियाइं सम्मत्ताइं ॥ अं. ८१५ ॥

8. Jambudvipasamgrahini by HARIBHADRASŪRI with
Commentary by PRABHĀNANDASŪRI [जम्बूद्वीपसंग्रहिणी सटीका । सू०
हरिभद्र सूरिः । टी० प्रभानन्दसूरिः].

Folios 1 to 17.

Begins :

॥ ॐ नमो वीतरागाय ॥

नत्वा वीरजिनं संदर्शितविश्वविश्ववस्तुचयं ।
श्रीक्षेत्रसंग्रहण्या वृत्तिं कुर्वे यथाशक्ति ॥ १ ॥

दत्तैकांतवादिसंदोहविशारदानां गिरा स्वर्गापगानादानुवादानां
श्रीहरिभद्रसूरिपादानां कृतेर्व्याचिख्यासायां मादृशस्याल्पमेधसः
कोवकाशस्तथाप्यर्थनिपुणप्रकरणरागाच्च शक्तिमज्जानानोप्युपचक्रमे ।

इह तावत्सूत्रकारः प्रथमं चतुरतिशयस्वरूपभगवन्नमस्कारमंगलाद्य-
भिधायिकां शिष्टोपदिष्टमार्गानुसरणार्थमाद्यगाथामाह ॥ नमिय जिणं
सव्वच्चुं ...

आह चोमास्वातिवाचकः । नद्यो विजयच्छेदिन्यो रोहितादिवत् ।...

Text ends :

खंडाई गाहाए दसहि दारेहिं जेंबुदीवस्स ।

संघयणी संमत्ता रहया हरिभइसूरीहिं ॥ २८ ॥

Commentary ends :

कैः कृतेयमित्याह । श्रीहरिभद्रसूरिभी राचितास्तत्र तथा निब-
द्धेति भद्रं ॥

नित्यं श्रीहरिभद्रसूरिगुरवो जीयासुरत्यङ्गुत-

ज्ञानश्रीसमलंकृताः सुविशदाचारप्रभाभासुराः ।

येषां वासस्रपया¹ प्रसन्नतरया शीलांबुसंपूर्णया

भव्यस्येह न कस्य कस्य विदधे चेतोमलक्षालनं ॥ १

9. Rayamallabhyudayamahakavya by PADMASUN-
DARA [रायमल्लभ्युदयमहाकाव्यम् । पद्मसुन्दरः] .

Folios 1 to 105 Dated Samvat 1625.

Begins :

॥ ॐ नमः सिद्धेभ्यः ॥

स श्रीमाज्ञाभिस्तनुर्विलसदविकलब्रह्मविद्याविभूति-
प्रश्लेषानन्दसांद्रवमधुरसुधासिंधुमग्नानुभूतिः ।
यस्यांतर्वैरिवारेंधनदहनशिखाधूमभूमभ्रमाभा
भ्राजते मूर्द्ध्नि नीलच्छविजटिलजटाः पातु वः श्रीजिनेन्द्रः ॥ १ . . .
उमाग्रोतकवंशजः शुचिमतिस्तत्त्वार्थविद्यापटु-
र्यस्याभिज्ञमतल्लिकाभिरनिशं गोष्ठी स्फुटं रोचते ।
मान्यो राजसभासु सज्जनसभाशृंगारहारो भुवि
श्रीजिनेन्द्रपदद्वयार्चनरतः श्रीरायमल्लोभवत् ॥ ७
तेनाभ्यर्थनयार्थितः सविनयं तेजःपुरस्थः - -
-^१ न्यः संसदि पद्मसुन्दरकविः षट्त्तर्कसंक्रांतधीः ।
श्रीनाभेयजिनादिवीरचरमश्रीतीर्थकृत्संकथा-
गर्भं चा - - - तां^२ मृदु महाकाव्यं मम प्रीतये ॥ ८
यः पूर्वं श्रुतपंचमीफलकथागर्भं भविष्याव्हयं
काव्यं कारितवान् - - जपदथो^३ नत्वा पुनः सत्कविं ।
नाभेयादिसमस्ततीर्थपमहाकल्याणवृत्तांकितं
सत्काव्यं क्रियतां सतां श्रुतिमनःप्रल्हादनश्रेयसे ॥ ९
चतुर्विंशतितीर्थेशकल्याणचरिताद्भुतं ।
प्रारभ्यते महाकाव्यं महापुरुषसंश्रितं ॥ १०

^१ पुरस्थः सदा मान्यः or पुरस्थः सतां मान्यः ? ^२ चारु विधीयतां ?

^३ कारितवान्यभिज्ञपदथो ?

महाकवीनामालंब्य मतमागमसम्मतं ।
संक्षेपरुचिभव्यांगिप्रीत्यै तदभिदध्महे ॥ ११

Ends :

श्रीवीरनिर्वाणदिने भविता केवलं मम ।
विहृत्याहं कियत्कालं प्रांते तु विपुले गिरौ ॥ ८१
प्राप्स्यामि निर्वृतिं तस्मिन्दिवसेथ गणेश्वरः ।
श्रीसुधर्माभिधो लब्धा केवलज्ञानमुज्ज्वलं ॥ ८२
तन्निर्वाणदिने जंबूनामा भाव्यंतकेवली ।
ततो नंदी नंदिमित्रस्तृतीयोप्यपराजितः ॥ ८४
गोवर्द्धनो भद्रबाहुः पंचैते श्रुतपारगाः ।
क्रमेणैव भविष्यति विशाखार्यस्ततः परं ॥ ८५
प्रोष्टिलः क्षत्रियांकश्च जयनामा नगाह्वयः ।
सिद्धार्थो धृतिषेणश्च विजयो बुद्धिलस्तथा ॥ ८६
गंगदेवो धर्मसेनो द्वादशांगस्य पारगाः ।
दशपूर्वार्थगास्सर्वे तथा नक्षत्रनामकः ॥ ८७
जयपालश्च पांडुश्च ध्रुवसेनोनुकंपकः ।
एकादशांगवेत्तार एतेभूवन्मुनीश्वराः ॥ ८८
सुभद्रोथ यशोभद्रो यशोबाहुस्तृतीयकः ।
लोहार्योपि चतुर्थः स्यादाचारांगविदोप्यमी ॥ ८९
जिनसेनादयः पश्चाद्वर्त्तयिष्यंत्यणुश्रुतं ।
पुरुखाः सुरश्चापि मरीचिर्ब्रह्मकल्पजः ॥ ९०
जटिलब्राह्मणो देवः पुत्रमित्रद्विजस्ततः ।
देवश्चाग्निद्विजो देवश्चाग्निमित्राह्वयो द्विजः ॥ ९१

महर्द्रोभूततो देवो भारद्वाजो द्विजस्ततः ।
 महर्द्रदेवो मनुजो नरकेषु त्रसेषु च ॥ ९२
 स स्थावरेष्वसंख्यातकालं भ्रात्वा स्वकर्मतः ।
 स्थावराख्यो द्विजस्तुर्ये कल्पे देवस्ततोभवत् ॥ ९३
 विश्वनन्दी महाशुक्रदेवश्च्युत्वाथ केशवः ।
 त्रिपृष्ठाह्नः सप्तमेथ निरये स मृगाधिपः ॥ ९४
 प्रथमे नरके तस्मात्केसरी धर्ममर्मवित् ।
 आद्ये कल्पे सिंहकेतुः सुरोथ कनकोज्ज्वलः ॥ ९५
 खेचरेशः सुरः स्वर्गे सप्तमे हरिषेणराट् ।
 महाशुक्रसुरो राजा प्रियमित्रस्ततः सुरः ॥ ९६
 सहस्रारामिधे कल्पे राजा नन्दाभिधस्ततः ।
 अच्युतेर्द्रस्ततश्च्युत्वा वर्द्धमानो जिनेश्वरः ॥ ९७
 श्रीमद्भौतमवक्रतः श्रुतस्रुधां पीत्वा नृपः श्रेणिकः
 प्रापानन्दमन्दमुज्ज्वलमनाः श्रुत्वाथ नत्वा जिनं ।
 प्रह्वीभूय स गौतमं मगधराट् श्रीश्रेणिकः शुद्धधीः
 स्वामुत्तंभितकेतनामथ पुरीं धर्मेकतानोविशत् ॥ ९८
 यः स्याद्वादसुधासमुद्रलहरीमग्नं निरूप्याखिलं
 विश्वं विश्वपदार्थसार्थकलितं प्राबोधयत्सज्जनान् ।
 तन्नीराजनवर्द्धमान - निभो द्वाग्मुक्तिपूर्यायिनां
 भूयान्मंगलकारणं स भविनां श्रीवर्द्धमानः प्रभुः ॥ ९९
 आनन्दोदयपर्वतैकतरणेरानन्दमेरोगुरोः
 शिष्यः पण्डितमौलिमण्डनमणिः श्रीपद्ममेरुर्गुरुः ।

तच्छिष्योत्तमपद्मसुंदरकविः श्रीरायमहोदयं
काव्यं नव्यमिदं चकार सकलार्हद्वृत्तभव्यांकितं ॥ १००

जनपदेषु महान्कुरुजंगलः

सुकृतिभिः कृतिभिः कृतमंगलः ।

उडुगणेषु निशाकरमंडलः

किमु विभाति विभाकरतुंदिलः ॥ १

यत्रासिधारासत्तीर्थे सुस्नातं कुरुपांडवैः ।

वसुंधरावधूद्वाहकृते कृतपरिश्रमैः ॥ २

यत्र गंगासरित्पूरधारा हारायते भृशं ।

विलसद्भूमिभामिन्याः शंखकुंदेदुसुंदरा ॥ ३

तत्र सुत्रामपुरवद्धस्तिनामपुरं परं ।

तच्छाखानगरं रम्यं चरस्थावरसंज्ञकं ॥ ४

यच्च नानाद्रुमारामपरिमंडितमंडलं ।

विभ्राजते नु वसुधावनिताकर्णकुण्डलं ॥ ५

यत्र रूपाः स्फुरद्भूपवीहपरिमंडलैः ।

पुष्करिण्यः पुष्करौघैः सारसैः परिशीलिताः ॥ ६

यत्र सौधाः सुधाभुभ्राश्चंद्रिकाधौतभूतलाः ।

जनताजनिनानंदाः संति संतापहारिणः ॥ ७

नद्यावर्त्तादयो यत्र नागराणां बभुर्गृहाः ।

स्फुटस्फुटिकाषाणघटितामलविग्रहाः ॥ ८

यत्सौधशिखरस्थानां मुग्धानां मुखमंडलैः ।

लक्ष्यते पौरवृंदेन शतचंद्रायितं नभः ॥ ९

सुभावकाणां यत्र श्रीर्व्ययिता जिनसद्मसु ।
 प्रोत्तुंगशिखरव्याजादुच्चैः पदमिवादिशत् ॥ १०
 तत्राप्रोतकवशे गोइलगोत्रे बभूव नरसिंहः ।
 सिंहः सत्पुरुषाणां पौरुषवृत्त्या विभाति स्म ॥ ११
 तत्पत्नी मदनाही शीलवती धर्मकर्मसु नितांत ।
 कुशलाथ रत्नगर्भा सुतरत्नद्वयमसौ सुषुवे ॥ १२
 नानूचसहणपालस्तत्तनयौ विनयनयकलाकुशलौ ।
 आस्तां निरस्तकलुषौ जिनधर्मपरायणौ नित्यं ॥ १३
 नानूसाधोश्च सुधासुधांशुशुद्धांशुविशदगुणकीर्त्तैः ।
 उदरहीपल्यासीन्निजशीलपवित्रितचरित्रा ॥ १४
 रोहणभूरिव रत्नं नररत्नं रायमल्लतनयं सा ।
 प्रासूत रत्नगर्भा जननी जननयनकुमुदेदुं ॥ १५
 यस्तु जिनचरणपूजापुरंदरः सुंदरः सदा स्वगुणैः ।
 दाता ज्ञाता निपुणो जिनधर्मधुरंधरः सततं ॥ १६
 एकोनपंचवर्गप्रमितजिनानां चरित्रसंदृब्धं ।
 यो रायमल्लपूर्वाभ्युदयं काव्यं च कारितवान् ॥ १७
 यस्य धनं धनबीजं सुदेवगुर्वागमादिसत्क्षेत्रे ।
 उग्रं श्रद्धांभोभिः सिक्तं स्वर्गादिफलदायि ॥ १८
 यस्य भवानीदासः सहोदरः पुण्यवानपि कनीयान् ।
 नृपसदसि लब्धमानः सौभाग्यसुभाग्यभोगनिधिः ॥ १९
 स च रायमल्लसाधुः सद्धर्मसुधाब्धिवर्द्धनवेदुः ।
 जैनक्रियासु कुशलः कुशलैकशिरोमणिर्जीयात् ॥ २०

तच्छिष्योत्तमपद्मसुंदरकविः श्रीरायमहोदयं
काव्यं नव्यमिदं चकार सकलार्द्धकृतभव्यांकितं ॥ १००

जनपदेषु महान्कुरुजंगलः

स्रुतिभिः कृतिभिः कृतमंगलः ।

उडुगणेषु निशाकरमंडलः

किमु विभाति विभाकरतुंदिलः ॥ १

यत्रासिधारासत्तीर्थे सुस्नातं कुरुपांडवैः ।

वसुंधरावधूद्वाहकृते कृतपरिश्रमैः ॥ २

यत्र गंगासरित्पूरधारा हारायते भृशं ।

विलसद्भूमिभामिन्याः शंखकुंदेदुसुंदरा ॥ ३

तत्र सुत्रामपुरवद्धस्तिनामपुरं परं ।

तच्छाखानगरं रम्यं चरस्थावरसंज्ञकं ॥ ४

यच्च नानाद्रुमारामपरिमंडितमंडलं ।

विभ्राजते नु वसुधावनिताकर्णकुण्डलं ॥ ५

यत्र रूपाः स्फुरद्भूपवीहपरिमंडलैः ।

पुष्करिण्यः पुष्करौघैः सारसैः परिशीलिताः ॥ ६

यत्र सौधाः सुधाभुभ्राश्चंद्रिकाधौतभूतलाः ।

जनताजनिनानंदाः संति संतापहारिणः ॥ ७

नद्यावर्त्तादयो यत्र नागराणां बभुर्गृहाः ।

स्फुटस्फुटिकापाषाणघटितामलविग्रहाः ॥ ८

यत्सौधशिखरस्थानां मुग्धानां मुखमंडलैः ।

लक्ष्यते पौरवृंदेन शतचंद्रायितं नभः ॥ ९

सुभावकाणां यत्र श्रीर्व्ययिता जिनसद्मस्तु ।
 प्रोत्तुंगशिखरव्याजादुच्चैः पदमिवादिशत् ॥ १०
 तत्राग्नोतकवशे गोइलगोत्रे बभूव नरसिंहः ।
 सिंहः सत्पुरुषाणां पौरुषवृत्त्या विभाति स्म ॥ ११
 तत्पत्नी मदनाही शीलवती धर्मकर्मसु नितांत ।
 कुशलाथ रत्नगर्भा सुतरत्नद्वयमसौ सुषुवे ॥ १२
 नानूचसहणपालस्तत्तनयौ विनयनयकलाकुशलौ ।
 आस्तां निरस्तकलुषौ जिनधर्मपरायणौ नित्यं ॥ १३
 नानूसाधोश्च सुधासुधांशुशुद्धांशुविशदगुणकीर्त्तः ।
 उदरहीपब्ध्यासीन्निजशीलपवित्रितचरित्रा ॥ १३
 रोहणभूरिव रत्नं नररत्नं रायमल्लतनयं सा ।
 प्रासूत रत्नगर्भा जननी जननयनकुमुदेदुं ॥ १४
 यस्तु जिनचरणपूजापुरंदरः सुंदरः सदा स्वगुणैः ।
 दाता ज्ञाता निपुणो जिनधर्मधुरंधरः सततं ॥ १५
 एकोनपंचवर्गप्रमितजिनानां चरित्रसंदृब्धं ।
 यो रायमल्लपूर्वाभ्युदयं काव्यं च कारितवान् ॥ १६
 यस्य धनं धनबीजं सुदेवगुर्वागमादिसत्क्षेत्रे ।
 उग्रं श्रद्धांभोभिः सिक्तं स्वर्गादिफलदायि ॥ १७
 यस्य भवानीदासः सहोदरः पुण्यवानपि कनीयान् ।
 नृपसदसि लब्धमानः सौभाग्यसुभाग्यभोगनिधिः ॥ १८
 स च रायमल्लसाधुः सद्धर्मसुधाब्धिवर्द्धनवेदुः ।
 जैनक्रियासु कुशलः कुशलैकशिरोमणिर्जीयात् ॥ १९

तच्छिष्योत्तमपद्मसुंदरकविः श्रीरायमल्लोदयं
काव्यं नव्यमिदं चकार सकलार्हद्वृत्तभव्यांकितं ॥ १००

जनपदेषु महान्कुरुजंगलः

सुकृतिभिः कृतिभिः कृतमंगलः ।

उडुगणेषु निशाकरमंडलः

किमु विभाति विभाकरतुंदिलः ॥ १

यत्रासिधारासत्तीर्थे सुस्नातं कुरुपांडवैः ।

वसुंधरावधूद्वाहकृते कृतपरिश्रमैः ॥ २

यत्र गंगासरित्पूरधारा हारायते भृशं ।

विलसद्भूमिभामिन्याः शंखकुर्देंदुसुंदरा ॥ ३

तत्र सुत्रामपुरवद्धस्तिनामपुरं परं ।

तच्छाखानगरं रम्यं चरस्थावरसंज्ञकं ॥ ४

यच्च नानाद्रुमारामपरिमंडितमंडलं ।

विभ्राजते नु वसुधावनिताकर्णकुण्डलं ॥ ५

यत्र रूपाः स्फुरद्रूपवीहपरिमंडलैः ।

पुष्करिण्यः पुष्करौघैः सारसैः परिशीलिताः ॥ ६

यत्र सौधाः सुधाशुभ्राश्चंद्रिकाधौतभूतलाः ।

जनताजनितानंदाः संति संतापहारिणः ॥ ७

नद्यावर्त्तादयो यत्र नागराणां बभुर्गृहाः ।

स्फुटस्फुटिकपाषाणघटितामलविग्रहाः ॥ ८

यत्सौधशिखरस्थानां मुग्धानां मुखमंडलैः ।

लक्ष्यते पौरवृंदेन शतचंद्रायितं नभः ॥ ९

सुभावकाणां यत्र श्रीर्व्ययिता जिमसद्मसु ।
 प्रोत्तुंगशिखरव्याजादुच्चैः पदमिवादिशत् ॥ १०
 तत्रायोतकवंशे गोइलगोत्रे बभूव नरसिंहः ।
 सिंहः सत्पुरुषाणां पौरुषवृत्त्या विभाति स्म ॥ ११
 तत्पत्नी मदनाही शीलवती धर्मकर्मसु नितांतं ।
 कुशलाथ रत्नगर्भा सुतरत्नद्वयमसौ सुषुवे ॥ १२
 नानूचसहणपालस्तत्तनयौ विनयनयकलाकुशलौ ।
 आस्तां निरस्तकलुषौ जिनधर्मपरायणौ नित्यं ॥ १३
 नानूसाधोश्च सुधासुधांशुशुद्धांशुविशदगुणकीर्त्तैः ।
 उडरहीपत्न्यासीन्निजशीलपवित्रितचरित्रा ॥ १४
 रोहणभूरिव रत्नं नररत्नं रायमल्लतनयं सा ।
 प्राप्तत रत्नगर्भा जननी जननयनकुमुद्वेदुं ॥ १५
 यस्तु जिनचरणपूजापुरंदरः सुंदरः सदा स्वगुणैः ।
 दाता ज्ञाता निपुणो जिनधर्मधुरंधरः सततं ॥ १६
 एकोनपंचवर्गप्रमिताजिनानां चरित्रसंदृब्धं ।
 यो रायमल्लपूर्वाभ्युदयं काव्यं च कारितवान् ॥ १७
 यस्य धनं धनबीजं सुदेवगुर्वागमादिसत्क्षेत्रे ।
 उग्रं श्रद्धांभोभिः सिक्तं स्वर्गादिफलदायि ॥ १८
 यस्य भवानीदासः सहोदरः पुण्यवानपि कनीयान् ।
 नृपसदसि लब्धमानः सौभाग्यसुभाग्यभोगनिधिः ॥ १९
 स च रायमल्लसाधुः सद्धर्मसुधाब्धिवर्द्धननवेदुः ।
 जैनक्रियासु कुशलः कुशलैकशिरोमणिर्जीयात् ॥ २०

ऊधाहीति प्रथमा तद्भार्या दानशीलसंपन्ना ।
धुरि सौभाग्यवतीनां पतिव्रतासीत्कुलगरिष्ठा ॥ २०

तत्पुत्रोमीद्रो दक्षो नयविनयशीलसंपन्नः ।
सद्धर्मकर्मनिरतो जयतादाचंद्रतारार्क ॥ २१

अथ रायमल्लसाधोर्मीनाहीति द्वितीयभार्यासीत् ।
तत्कुक्षिशुक्तिगर्भे बभुः सुताः शुक्तिजाकृतयः ॥ २२

आद्यस्तूदयसिंहोनुजस्तथा शालिवाहनाभिख्यः ।
अपरोप्यनंतदासो नंदंतु चिरं त्रयस्तनयाः ॥ २३

वर्षे विक्रमराज्यतः शरकलाभृत्तर्कभूसंमिते
ज्येष्ठे मासि सिते च पंचमदिनेर्हृद्भूतसंदर्भितं ।
काव्यं कारितवानपूर्वरसवद्यो रायमल्लोदयं
जीयादारविचंद्रतारकमयं श्रीरायमल्लाह्वयः ॥ २४

इति श्रीपरमाप्तपरमपुरुषचतुर्विंशतितीर्थकरगुणानुवादचरिते पं०
श्रीपद्ममेरुविनेय पं० पद्मसुंदरविरचिते वर्द्धमानजिनचरितमंगलकी-
र्त्तनं नाम पंचविंशः सर्गः ॥ २५

असुरसुरनरैर्द्रव्यूहकोटीरकोटी-
मणिगणकिरणांभोधैतपादारविंदः ।
चरमजिनपतिस्ते वर्द्धमानः समिद्धां
प्रदिशतु शिवलक्ष्मीं राजमल्लाह्वयाय ॥ १ ।
आशीर्वादः ।

10. Kanadarahasya by PADMANĀBHA [कणादरहस्यम् ।
पद्मनाभः].

Folios 1 to 22.

Begins :

॥ श्रीसर्वज्ञाय नमः ॥

जयति पुरनिहंतुः क्षोभपंचेषुबाणो-

जनि रचति पुमर्थानेककल्पद्रुमाणां ।

युगपदस्त्रजानां तद्गुहां त्रासहास्यौ

निरवधिगुणसीमा कोपि भीमा कटाक्षः ॥ १

स्तंबेरमाग्रणीयं भ्रमरकुलं दानपानरमणीयं ।

प्रद्योतमानगंडस्थलमंडलमंडनं जयति ॥ २

आरचय्य प्रयत्नाद्यैरिहैकाशीतिकारिकाः ।

आचार्यपद्मनाभेन व्याख्या संप्रति तन्यते ॥ ३

विघ्नध्वंसकामनया कृतं मंगलं शिष्यशिक्षायै निबध्नाति । कालि-
दीत्यादिना ॥

Ends :

अंतैपि मंगलं शिष्टाचारप्राप्तमिति तनोति । अक्षय्यघटेत्यादिना ।
अतिरिक्तं तु ग्रंथविस्तरभयाच्च लिखितमित्युपरम्यते ॥

न प्रार्थयामि भवतो दुर्वृत्ताः प्रार्थये साधून् ।

अंगीकृतमपि येषां शेषादिभिरप्यहो दूभूष्य [sic] ॥

यद्यदत्र विनिक्षिप्तं नव्यं सिद्धांतवर्त्तिना ।

पद्मनाभेन तैः प्रीतः प्रगल्भोस्तु गुरोर्गुरुः ॥

इति श्रीसन्मिश्रश्रीजगद्गुरुबलभद्रात्मजविश्वनाथानुजविजयश्री-
गर्भसंभवसकलशास्त्रारविंदप्रद्योतनभट्टाचार्यमिश्रश्रीमत्पद्मनाभकृतौ स्व-
कृतराद्धांतमुक्ताहारव्याख्याने कणादरहस्यं समाप्तमिति ॥

11. Pravachanasaroddharavishamapadavyakhya
by UDAYAPRABHASŪRI [प्रवचनसारोद्धारस्य विषमपदव्याख्या । उदयप्रभसूरिः].

Folios 1 to 34. Dated Samvat 1526 = A.D. 1470.

Begins :

॥ □ ॥

प्रवचनसारोद्दारे विषमपदार्थावबोधमाधत्ते ।
श्रीउदयप्रभसूरिः श्रीपार्श्वाधीशमानम्य ॥ १
सूत्रेणैव गतार्थे व्याख्या पुनरुक्तदोषपोषाय ।
हीनांग इत्यवज्ञा विज्ञेस्तेनात्र नो कार्या ॥ २

यथा ।

सूत्रेणैष सुसूत्रः कार्यो हार इव योजितविमुक्तः ।
यस्माद्विषमपदार्थासंबन्धिर्दुरधिगम्याः¹ ॥ ३

तस्मात् ।

सारस्वतामृतनिषेकविबोधितेषु
प्रेक्षावतामिह मनःकमलाकरेषु ।
क्षीरोदकोद्भरणशास्त्रमराल एष
क्रीडाः प्रमोदमुदिताः सततं तनोतु ॥ ४
नमिऊणमिति वक्ष्ये ।

Ends :

चउरंसेन परिमंडल इत्यादि ॥ ८

समाप्तोयं प्रवचनसारोद्धारस्य विषमपदार्थावबोध इति ॥
सपादलक्षक्षोणीशसमक्षं जितवादिनां ।
श्रीधर्मघोषसूरीणां पट्टालंकारकारकः ॥ १
त्रिवर्गपरिहारेण गद्यगोदावरीसृजः ।
बभूवुर्भूरिसौभाग्याः श्रीयशोभद्रसूरयः ॥ २

¹ विषमपदार्थावबोधबन्धा इ०

स्वपरसमयज्ञानप्र^१तीतप्रकृष्टजगज्जना-
 श्वतुरवचनामो^२दाष्टामरेशगुरुप्रभाः ।
 अभिनृपसभं गंगागौरीप्रनर्तितकीर्त्तय-
 स्तदनु महसः पात्रं जाता रविप्रभसूरयः ॥ ३
 एवं प्रवचनसारे तच्छिष्यलवश्चकार टिप्पनकं ।
 श्रीउदयप्रभसूरिर्विषमपदार्थावबोधार्थं ॥ ४
 इह संति तेपि सिद्धांतसिंधुपारीणबुद्धयः सुधियः ।
 ह्यात्मभवां^३ येषां कौस्तुभरत्नायते विश्वं ॥ ५
 प्रवचनसारोद्धारश्रियः समस्तांगसंगद्युभगानां ।
 स्यात्तद्विचारचर्चा तेषामेषा प्रमोदाय ॥ ६
 प्रवचनसारं सारं विषमपदार्थावबोधसंतप्तः ।
 सत्यं उदयात्सवितुं^४ विश्वं विश्वमपि सजीवमाभाति ॥ ७
 सर्वप्रकारसाहाय्यकारिणः क्षांतिशालिनः ।
 जयप्रभस्य कृतिनः प्रयत्नादेष निर्मितः ॥ ८
 अवधानबंध्यबुद्धिर्यदत्र न समंजसं ।
 उक्तवानहमुत्सूत्रं तत्र मिथ्या कृतं मम ॥ ९
 यद्वा यदत्र किंचित्तनुमतिभिर्दुष्टमुदितमस्माभिः ।
 प्रीतास्तद्धीमंतः संतः कुर्वतु निर्दोषं ॥ १० ग्रंथाग्रं ३३०३
 मुनिचंद्रसूरिपंडितगुणचंद्राभ्यां भरादिहोपकृतं ।
 प्रथमोत्सहनवाचनलेखनकर्मप्रकर्षेण ॥ ११
 आकाशकमलं यावन्मेरुनालं हरिहलं ।
 भानुर्विकाशयत्येष तावच्चंद्रादसौ भुवि ॥ १२
 इति सिद्धांतावचूरिः ॥ संवत् १५२६ वर्षे^०लिखितावचूर्णिः ॥

^१ ० ज्ञानातीतं ? ^२ ० वचनामोदस्फामरेज्ञा ? ^३ ० ह्यात्मभुवां ? ^४ ० सवितुर्विश्वमपि ?

12. *Parsvanathashtaka* by INDRANANDI with the *Commentary* of ŚRUTAKĪRTI [पार्श्वनाथाष्टकं सटीकम् । मू० इन्द्रनान्दिः । टी० श्रुतकीर्तिः].

* Folios 1 to 20.

Begins :

॥ नमः श्रीपार्श्वनाथाय ॥

श्रीपार्श्वनाथमानम्य धरणेंद्रनमस्कृतं ।

पार्श्वनाथसंबद्धां सङ्कृतिं विदधाम्यहं ॥ १

श्रीमदिन्द्रनंदाचार्यो मंत्रस्तुतिरूपेण श्रीपार्श्वनाथभट्टारकं स्तोतु-
काम आह ॥

श्रीमन्नागेंद्ररुडस्फुरितफणमणिद्योतिताशामुखश्रीः...

शाकिन्यः श्रीद्रनंदिप्रथितगतिरसौ पातु मां पार्श्वनाथः ॥ ८ ॥

Ends :

लब्धार्थलाभाः श्रुतकीर्त्तयस्ते

यद्वृत्तिरत्नाकरतो भवन्तु ॥ १

पांडितश्रीश्रुतविरचितश्रीपार्श्वनाथाष्टकसङ्कृतिः समाप्ता ॥

13 *Laghustava* with the *Commentary* by RAJAMUKUTA
[लघुस्तवः सटीकः । टी० राजमुकुटः].

Commentary begins :

॥ ॐ नमः श्रीत्रिपुरायै ॥

केवलाक्षरशुद्धचर्थमर्थमात्रप्रतीतये ।

लघुस्तवे मया वृत्तिरुद्धता ज्ञानतो ननु ॥ १

अत्रायं श्लोकः ।

Text begins :

ऐंद्रस्येव शरासनस्य दधती मध्ये ललाटं प्रभां...

Text ends :

त्वद्भक्त्या मुखरीकृतेन रचितं यस्मान्मयापि ध्रुवं ॥ २१ ॥

Commentary ends :

अपिशब्दो विस्मयार्थे ॥ इति महाकविराजमुकुटमणिना विर-
चितभारतीस्तोत्रस्य स्वनाम्ना चिह्नितस्य लघुस्तवाभिधेयस्य भाष्यं
परिसमाप्तमिति ॥

14. *Prakritalakshana* by CHANDA [प्राकृतलक्षणम् । चण्डः].

Folios 1 to 7.

Begins :

॥ ऐं नमः ॥ स्वास्ति श्रीगुरुभ्यो नमः ॥ अहं ॥

प्रणम्य शिरसा वीरं स्वल्पैर्व्यापिभिरक्षरैः ।

लक्षणं प्राकृतं वक्ष्ये किञ्चिद्बृद्धमनादहं ॥ १

क्वचिल्लोपः क्वचित्संधिः क्वचिद्द्वर्णविपर्ययः ।

आगमोत्यादिमध्येषु लक्ष्यः स्यात्सुभाषितात् ॥ २

सिद्धं प्राकृतं त्रेधा ।

Ends :

हसे पशुत्ते ॥ ४० ॥

इति श्रीचण्डकृते प्राकृतलक्षणे व्यंजनविधानं तृतीयं समाप्तं ॥ स-
माप्ता चैषा प्राकृतसारोद्धारवृत्तिः ॥

15. *Pramanamanjari* by SARVADEVASŪRI with an *Ava-*
churi [प्रमाणमञ्जरी सावचूरी । सर्वदेवसूरिः].

Folios 1 to 6.

Begins :

॥ अहं नमः ॥

कासारतीरसरसीरुहमाददानः

शुभ्रं भ्रमद्भ्रमरमध्यमिवेदुर्बिम्बं ।

द्वैमातुरश्विरतरं भवतः स पाया-

त्संजातनिर्मलजलप्रतिब्रज्जनर्मा ॥ १

अभिवंद्य विधोरर्द्धधारिणं च कणव्रतम् ।

प्रमाणमंजरी शर्वदेवेन क्रियते मया ॥ २ ...

नाकाशे व्यभिचारः तस्यापि साधनात् ॥ इति ।

इति तार्किकसर्वदेवसूरिणा प्रणीतायां प्रमाणमंजर्यामभावपदार्थः

सप्तमः ॥

Ends :

आकाशस्य सपक्षत्वान्न व्यभिचार इत्यर्थः ॥

प्रमाणमंजर्यामभावपदार्थावचूरिः सारप्रदर्शनी ॥

16. *Mahapurushacharita* by MERUTUṆGĀCHĀRYA [महापुरुषचरितम् । मेरुतुंगाचार्यः].

Folios 1 to 9. Incomplete.

॥ ॐ नमः परमात्मने ॥

जयति स परमात्मा केवलज्ञानमूर्ति-

र्दलितनिखिलकर्मा शास्वतानंदमयः ।

हृदयकमलमंतर्यः सदालोक्यमानः

प्रवितरति मुमुक्षोर्मोक्षलक्ष्मीं प्रसन्नः ॥ १

श्रीऋषभनेमिशांतिश्रीमत्पार्श्वजिनवर्द्धमानानां ।

भवसहितान्यपि रचयिष्यंतेत्र चरितानि ॥ २

शेषमहापुरुषाणामस्मिन्सूत्रे तु संगृहीतानां ।

तद्गुणमात्रग्रहणाद्रचयिष्यंतेत्र चरित्राणि ॥ ३

भुक्तिमार्गाध्वगः प्राय उपदेशो गतागतैः ।

यदि विश्राम्यति आवकस्यापि कृतिनो हृदि ॥ ४

तथाहि ।

ग्रंथप्रारंभे इष्टदेवताप्रणिधानप्रधाना प्रेक्षावतां प्रवृत्तिरित्यौचित्या-
नस्तत्र¹ प्रथमनमस्कारो यथा ।

¹ औचित्यापादनस्तत्र ?

प्रणिधाय परंज्योतिर्नत्वा चंद्रप्रभुं गुरुं ।

उपदेशशतीं कुर्वे सूक्तमुक्ताकलस्रजं ॥ १...

इति श्रीमन्मेरुतुंगाचार्यविरचिते महापुरुषचरिते सपरिकरश्री-
युगादिजिनचरितवर्णनो नाम प्रथमः सर्गः ॥ १ ॥

17. Vastuvijnanaratnakosha [वस्तुविज्ञानरत्नकोश].

Folios 1 to 5.

॥ ॐ नमो वीतरागाय ॥

अथातो वस्तुविज्ञानरत्नकोशं व्याख्यास्यामः ॥

सर्वशास्त्रमयं रम्यं सर्वज्ञानप्रकाशिकं ।

स्वल्पग्रन्थं सुबोधार्थं रत्नकोशं समभ्यसेत् ॥ १

तत्र शतेन सूत्राणां संग्रहो यथा ।

१ त्रीणि भुवनानि	१४ चतस्रो राजनीतयः
२ त्रिविधं लोकस्थानं	१५ षट्त्रिंशद्विंशत्युधानि
३ त्रिविधा भूमिः	१६ सप्तविंशतिशस्त्राणि
४ त्रिविधाः पुरुषाः	१७ द्विपञ्चाशत्तत्त्वानि
५ त्रयः पदार्थाः	१८ द्विसप्ततिकलाः
६ चत्वारः पुरुषार्थाः	१९ चतुरशीतिविज्ञानानि
७ षट्त्रिंशद्वाजवंशाः	२० चतुरशीतिदेशाः
८ सप्तांगं राज्यं	२१ द्वात्रिंशलक्षणास्थानानि
९ षण्णवतिराजगुणाः	२२ चतुर्विंशतिविधं गृहं
१० षट्त्रिंशद्वाजपात्राणि	२३ अष्टोत्तरशतं मंगलानां-
११ षट्त्रिंशद्वाजविनोदाः	स्थानानि
१२ अष्टादशविधं स्थानं	२४ त्रिविधं दानं
१३ चतस्रो राजविद्याः	२५ पञ्चविधं यशः

- २६ सप्तधा कीर्त्तिः
 २७ अष्टौ रसाः
 २८ एकोनपञ्चाशद्भावाः
 २९ चत्वारोभिनयाः
 ३० चतस्रो वृत्तयः
 ३१ चत्वारो महानायकाः
 ३२ चत्वारो नायकाः
 ३३ द्वात्रिंशद्गुणनायकाः
 ३४ त्रिविधा महानायिकाः
 ३५ अष्टविधा नायिकाः
 ३६ द्वात्रिंशद्गुणनायिकाः
 ३७ त्रिविधं सौख्यं
 ३८ चत्वारि सौख्यस्य
 कारणानि
 ३९ नवविधो गन्धोपयोगः
 ४० दशविधं शौचं
 ४१ द्विविधः कामः
 ४२ दश कामावस्थाः
 ४३ विंशती रक्तस्त्रीणां
 लक्षणानि
 ४४ एकविंशतिर्विरक्तस्त्रीणां
 लक्षणानि
 ४५ द्वाविंशतिः कामिनीनां
 विकारैर्गितानि
 ४६ चतुर्विंशतिरसतीनां लक्ष-
 णानि
 ४७ षोडश दुष्टस्त्रीणामपलक्ष-
 णानि
 ४८ अष्टौ स्त्रीणामभिसारकार-
 णानि
 ४९ अष्टौ नार्यौगम्याः
 ५० अष्टविधो मूर्खः
 ५१ चतुर्विंशतिविधं नागरिक-
 वर्त्तनं
 ५२ त्रिविधं रूपं
 ५३ त्रिविधं स्वरूपं
 ५४ द्वादशविधः प्रमोदोपचारः
 ५५ पञ्चविधः परिचयः
 ५६ दश पुरुषाः स्त्रीणामनिष्टा
 भवंति
 ५७ दशभिः कारणैः स्त्रियो
 विरज्यन्ते
 ५८ दशभिः कारणैः कामिन्यः
 संबध्यन्ते
 ५९ सप्तविधाः कामुकानां सु-
 रतारंभाः
 ६० अष्टविधं विदग्धानां सुरतं
 ६१ नवविधं सुरतावसानं

६२ नवविधाः शयनगुणाः	८२ दशविधं बौद्धं
६३ दशविधो नृपाणां प्रमोदः	८३ चतुर्विधं चार्वाकं
६४ चतुर्विधः प्रबोधः	८४ चतुर्विंशतिविधं विचार-
६५ चतुर्विधा बुद्धिः	कत्वं
६६ अष्टौ बुद्धिगुणाः	८५ दशविधं गुरुत्वं
६७ चतुर्विधं गांधर्वं	८६ पंचविधं चरित्रं
६८ त्रिविधं गीतं	८७ पंचविधं पालनं
६९ षट्त्रिंशद्गीतगुणाः	८८ सप्तविधमुत्तमत्वं
७० चतुर्विधं व्याधं	८९ नवविधा शक्तिः
७१ त्रिविधं नृप - - -	९० सप्तविधा भुक्तिः
७२ षोडशविधं वादलक्षणं	९१ अष्टविधमभिमानलक्षणं
७३ विंशतिविधं विकृतत्वं ^१	९२ चतुर्विधं वात्सल्यं
७४ षड्विधं भाषालक्षणं	९३ पंचविधो महोत्सवः
७५ पंचविधं पांडित्यं	९४ सप्तविधा प्राप्तिः
७६ चतुर्विधं वादलक्षणं	९५ चतुर्विधं शौर्यं
७७ षड्विधं दर्शनलक्षणं	९६ दशविधं बलं
७८ अष्टविधं माहेश्वरं	९७ दशविधो जयः
७९ दशविधं ब्राह्मं	९८ दशविधः संग्रहः
८० चतुर्विधं सांख्यं	९९ पंचविधः परिच्छेदः
८१ सप्तविधं जैनं	१०० पंचविधं प्रभुत्वं चेति ॥

सूत्राणां शतेन समूहः समाख्यातः ॥

अथ वस्तुविज्ञानरत्नकोशे समासेनैव निर्देशः समारभ्यते ॥

तत्रादौ त्रीणि भुवनानि १ सुरनरनागानां ॥ १ ॥

^१ विकृतत्वं ?

Ends :

पंचविधं प्रभुत्वं ॥ कुलप्रभुत्वं १ ज्ञानप्रभुत्वं २ दानप्रभुत्वं ३
स्थानप्रभुत्वं ४ अभयप्रभुत्वं ५ ॥ १०० ॥

इति वस्तुविज्ञानरत्नकोशे सूत्रशतेन निर्देशो व्याख्यानं समाप्त-
मिति ॥

18. *Srutasvadasiksha* by SAHAJAKUŚĀLA [श्रुतास्वादशिक्षा ।
सहजकुशलः].

Folios 1 to 5.

Begins :

॥ ६० ॥

सिद्धत्थसुयं सिद्धं बुद्धं नमिऊण वीरमर्हंतं ।

देमि नियअप्पसिक्कं विविहसुयस्सायसुहजणयं ॥ १ ॥

Ends :

समजिणसुरसुरकं अप्पणो बोहिदरकं

दुहदुरियविपरकं धम्मचित्तसुभिक्कं ।

सहजकुसलसिक्कं जो सहाणं समरकं

मुणिय धरइ दिक्कं सो सुहं जाइ मुक्कं ॥ १६८ ॥

॥ इति श्रुतास्वादशिक्षाग्रंथः ॥

19. *Vicharasaraprakarana* by PRADYUMNASŪRI [विचार-
सारप्रकरणम् । प्रद्युम्नसूरिः].

Folios 1 to 21.

Begins :

॥ श्रीसर्वज्ञाय नमः ॥

पणयजणपूरियासो भयङ्कतासो गुणाण आवासो ।

उवसग्गवग्गनासो जयउ जए जिणवरो पासो ॥ १ ॥

मुणिरायतिलयभूर्उ अच्चभुयच्चरियकयचमुक्कारो ।

सिरिधम्मघोससूरी वहियचूडामणी जयउ ॥ २ ॥

तस्स य सीसो गुणरयणजलनिही लद्धिबुद्धिसंजुत्तो ।
 पढमो ब्रह्मजणिलउ पंडियपउमप्पहो जयउ ॥ ३ ॥
 चारित्तचक्रवट्ठी खमदमसहिउ सहाइमियवयणो ।
 सिरिदेवप्पहसूरी सुसिद्धहत्थो जए जयउ ॥ ४ ॥
 पज्जुन्नसूरिलिहियं विचारलेसं जिणाण समयाउ ।
 नमिउं देवं सुगुरुं सपरत्थं ताण सीसेण ५ ॥ ...

Folio 13.

थूलभइभगिणी सत्तत्ति ॥

जरका १ य जरकादिच्चा २ भूया तह भूयदिच्चनामा य ।
 सेणा ५ वेणा ६ रेणा ७ ताउ एयउ अणुक्रमसो ॥ १९ ॥
 सो जयउ थूलभइ तिन्नि पमत्ताइ जस्स जायाइ ।
 सीहविउव्वणममणं कहणं अत्थस्स मित्ताणं ॥ २० ॥
 चउदसपुव्वच्छेउ संघयणं पढमयं च संट्ठाणं ।
 सुहममहापाणाणि य छिन्नाइ थूलभइमि ॥ २१ ॥
 चरमजिणमुक्कगए चालीसेहिं चउहिं वरिससए ।
 वइरो दसपुव्वधरो वइरमुणी तस्स साहाए ॥ २२ ॥
 दसपुव्वयस्स छेउ संघयणं चउत्थयस्स तह चेव ।
 साहंमि वइरनामे खीरासवलद्धि संपन्ने ॥ २३ ॥

किंचोणनवपुर्व्वधर आर्यरक्षितो जातः ।

आरेण अज्जरखिकयकालाणुच्चाउ नत्थि अज्जाणं ।
 सामाइयवयमारोवणं च पच्छित्तदाणं च ॥ २४ ॥
 पव्वाविउं सुहत्थी अज्जा^१ जरकादिच्चा नामाए ।
 पव्वावणनिस्सेहो^२ इत्थिसपरकेवि अप्पाणं ॥ २५ ॥

^१ अत्राए ?

^२ निम्महो ?

पंचेव य वरिससए सिद्धसेणदिवायरो य जयपयडो ।
 छच्चसए वीसहिण सक्कथुर्उ अज्जरस्सिपहू ॥ २६ ॥
 सिरिवीरजिणवरिंमि मुखे पत्तंमि गुरुदुरितदलणे ।
 नवसय नऊहिं अहिण कालियसूरी समुप्पन्नो ॥ २७ ॥

सक्किसंथुणिर्उ । तेन य ।

पज्जुसवणं चउत्थि तह चउइसीए पडिक्कमणं ।
 विहिंयं संघसमरकं दसासुयरकं धनिहिं ॥ २८ ॥
 चउत्थीए पज्जुसवणं कालयसूरीहिं जुगप्पहाणेहिं ।
 सिरिसालवाहणकए कथमणुमयमेव संघस्स ॥ २९ ॥
 पंचसए पणतीए विक्रमभूयाउक्कि अत्थमिर्उ ।
 हरिभइसूरिसूरो धम्मरुर्उ देउ मुखसुहं ॥ ३० ॥

अहवा ।

पणपन्न दससएहिं हरिसूरी आसि तत्थ पुव्वकवी ।
 तेरसवरिससएहिं अहिणहिंवि वप्पहट्ठिपहू ॥ ३१ ॥

Ends :

गाहग्ग नवसयाइं सिलोयमाणेण चउदससयाइं ।
 नंदउ जा ससिसूरा पज्जुन्नसूरिवयणेणं १०० ॥
 इति विचारसारप्रकरणं समाप्तं ॥

20. Nyayakandali by ŚrīDHARA with the Panjika of
 RĀJASEKHARA [न्यायकन्दल्याः श्रीधरकृतायाः पञ्जिका । राजशेखरः].

Folios 1 to 73. Dated Samvat 1480 = A. D. 1424.

Begins :

उं नमः सर्वज्ञाय ॥

अनंतदर्शनज्ञानसुवीर्यमयात्मने¹ ।

जिनाय तस्मै कस्मैचित्परस्मै रहसे नमः ॥ १

¹ सवीर्यसमयात्मने ?

श्रीमज्जिनप्रभविभोरधिगत्य न्यायकंदलीं किंचित् ।

तस्यां विवृतिलवमहं करवै स्वपरोपकाराय ॥ २

इह किल पूर्वमजिह्वब्रह्माभ्यासदूरीकृतप्रमादाय मुनये कणादाय स्वयमीश्वर उलूकरूपधारी प्रत्यक्षीभूय द्रव्यगुणकर्मसामान्यविशेष-समवायलक्षणं पदार्थषट्कमुपदिदेश । तदनु स महर्षिलोकानुकंपया षट्पदार्थरहस्यप्रपंचनपराणि सूत्राणि रचयांचकार । तेषु सूत्रेषु प्रशस्तकरदेवो भाष्यं सकृद्गुणनमात्रेण महोददष्टकविषापहारदृष्टलोकोत्तरवैभवं चकार । तत्र चतस्रो वृत्तयो निवृत्ताः । एकां व्योमवतीनाम्नीं वृत्तिं व्योमशिवाचार्यो जुगुप्सु । द्वितीयां तु न्यायकंदल्यभिधानां श्रीधराचार्यः संददर्भ । तृतीयां किरणावलीनाम्नीमुदयनाचार्यस्ततान् । चतुर्थीं तु लीलावतीति ख्यातां श्रीवत्साचार्यो बबन्ध । चतस्रोपि गंभीरार्थाः । तत्रेमां न्यायकंदलीं प्रारभमाणः श्रीधरदेवः शिष्टसम-यपरिपालनायेश्वरविष्णुब्रह्मलक्षणाभिष्टदैवतत्रयीमेकेनाद्यश्लोकेन प्रणि-दधानः प्राह ।

स चायं ।

अनादिनिधनं देवं जगत्कारणमीश्वरं ।

प्रपद्ये सत्यसंकल्पं नित्यविज्ञानविग्रहं ॥ १

Ends :

इति समवायपदार्थः समर्थितस्तत्समर्थनायां च समर्थितेयं भट्ट-श्रीश्रीधरविरचितन्यायकंदलीवृत्तिरिति ॥

अथ भट्टश्रीधरो ग्रंथप्रशस्तिं प्रस्तौति । सुवर्णेत्यादिपदैः । अक्षी-णनिजपक्षेऽप्येति । अक्षीणनिजप्रतीतेषु विद्वत्सु इति यावत् । अच्छु-केति । अंभोकेत्यपि पाठः । षट्पदार्थहितामिति । तर्कपक्षे षड्भ्यः पदार्थेभ्यो द्रव्यगुणकर्मसामान्यविशेषसमवायेभ्यो हितां । द्वितीय-

पक्षे षट्पदार्थं भ्रमरार्थं हितां श्रीपांडुदासेति कायस्थस्याख्या । उपा-
यं करोतीति । अत्रत्यं जल्पं तैरेवार्थैः शब्दपरावर्त्तेन स्वग्रंथांतर्नि-
क्षिपति ततश्च मयेदं रचितमिति वक्तीत्यर्थः । पंचानामिति ब्रह्महत्या-
सुरापानस्तेयगुर्वगनागमनतत्संसर्गाख्यानामिति न्यायकंदलीप्रशस्तिः ।

श्रीप्रभवाहनकुले कोटिकनामनि गणे जगद्वन्द्ये ।

श्रीमध्यमशाखायां वंशे श्रीस्थूलिभद्रमुनेः ॥ १

गच्छे हर्षपुरीये श्रीमज्जयसिंहसूरिवरशिष्यः ।

षष्ठाष्टमतीव्रतपाः षड्विकृतित्यागसाहसिकः ॥ २

देव्याश्चक्रेश्वर्याः प्रतिपन्नः सुतः श्रुताब्धिगोविन्दः ।

श्रीअभयसूरिवभवन्निःसंगसिद्धबहुविद्यः ॥ ३ ॥

त्रिभिर्विशेषकं ।

परःसहस्रान् भूदेवान् यक्षं कडमडं च यः ।

प्रबोध्य मेडतपुरे वीरचैत्यमचीकरत् ॥ ४

श्रीगूर्जेश्वरो दृष्ट्वा तीव्रं मलपरीषहं ।

श्रीकर्णो विरुदं यस्य मलधारीत्यघोषयत् ॥ ५

नाथं सुराष्ट्राष्टस्य खेंगारं प्रतिबोध्य यः ।

उज्जयंततीर्थपथं खिलीभूतमवीवहत् ॥ ६

यस्योपदेशाच्चिर्मुच्य चतस्रश्चपलेक्षणः ।

प्रद्युम्नो राजसचिवश्चारित्रं प्रत्यपद्यत ॥ ७

श्रीहेमचंद्र इत्यासीत्सूरिभूरिगुणः स तु ।

ग्रंथलक्षविनिर्माता निर्ग्रथानां विशेषकः ॥ ८

प्रतिबोध्य सिद्धभूधवमुद्दंडैः कनकदंडकलसैर्यः ।

उत्तंसितवान् परितः स्वदेशपरदेशचैत्यानि ॥ ९

प्रतिवर्षजीवरक्षामशीत्यहमशीत्यहं ।
 यस्योपदेशात्सिद्धेशस्ताम्रपत्रेष्वलीलिखत् ॥ १०
 श्रीश्रीचंद्रमुनीन्द्रो विबुधेन्दुमुनिश्च तस्य वंदयौ द्वौ ।
 यौ लाटदेशमुद्रामुज्झित्वा जगृहतुर्दीक्षां ॥ ११
 श्रीचंद्रसूरिशिष्यः श्रीमुनिचंद्रः प्रभुः शुचिचरित्रः ।
 चौलुक्यमानलनृपं वाग्मी प्रत्राजयामास ॥ १२
 तत्क्रमिको देवप्रभसूरिः किल पांडवायनचरित्रं ।
 श्रीधर्मसारशास्त्रं च निर्ममे सुकविकुलतिलकः ॥ १३

तदीयसिंहासनसार्वभौम-
 सूरेश्वरः श्रीनरचंद्रनामा ।
 सरस्वतीलब्धवरप्रसाद-
 क्षैविद्यमुष्टिधयधीर्बभूव ॥ १४

टिप्पनमनर्घ्यराघवशास्त्रे किल टिप्पनं च कंदल्यां ।
 सारं ज्योतिषमदृभद्यः प्राकृतदीपिकामपि च ॥ १५
 तस्य गुरोः प्रियशिष्यः प्रभुर्नरेंद्रप्रभः प्रभावाढ्यः ।
 योलंकारमहोदधिमकरोत्काकुत्स्थकेलिं च ॥ १६
 राजानः प्रतिबोधिताः कति कति ग्रंथाः स्वयं निर्मिता
 वार्दीन्द्राः कति निर्जिताः कति तपांस्युग्राणि तप्तानि च ।
 श्रीमद्धर्षपुरीयगच्छमुकुटैः श्रीसूरिसुत्रामभि-
 स्तच्छिष्यैर्मुनिभिश्च वेत्ति नवरं वागीश्वरी तन्मतिं ॥ १७
 नरचंद्रसूरिवंशे सूरिः श्रीपद्मदेव इत्यासीत् ।
 सूरिः श्रीश्रीतिलकस्तस्य मृगेंद्रासने जयति ॥ १८

तच्चरणरेणुकणिकाभूषितभालस्थलोत्र कंदल्यां ।
 श्रीराजशेखरोयं सूरिः श्रीपंजिकामतनोत् ॥ १९
 पूज्यश्रीतिलकाभिधानसुगुरोः सामर्थ्यमेतद्भुवं
 मादृक्षोपि यदत्र सभ्यपुरतो धत्ते वचश्चापलं ।
 यद्धिमा अपि शुद्धसंस्कृतगिरः कश्मीरदेशोद्भवा
 वाग्देव्याः स खलु प्रभावविभवस्तत्र स्थितायाश्चिरात् ॥ २०
 यदत्र दोषकालुष्यं जातं मे मतिमाद्यतः ।

तत्क्षालयंतु संतः स्वबुद्धिगंगांबुधारया ॥ २१

21. Kshetrasamgrahani by HARIBHADRASŪRI with the
 Commentary of PRABHĀNANDASŪRI [क्षेत्रसंग्रहणिः सटीका । मू०
 हरिभद्रसूरिः । टी० प्रभानन्दसूरिः].

Folios 1 to 17.

Begins :

॥ नमो वीतरागाय ॥

नत्वा श्रीवीरजिनं संदर्शितविश्वविश्ववस्तुचयं ।

श्रीक्षेत्रसंग्रहण्या वृत्तिं कुर्वे यथाशक्ति ॥ १ ॥

दत्तैकांतवादिसंदोहविशारदानां गिरा स्वर्गापगानादानुवादानां
 श्रीहरिभद्रसूरिपादानां कृतेर्व्याचिख्यासायां मादृशस्याल्पमेधसः कोव-
 काशस्तथाप्यर्थनिपुणप्रकरणरागाच्च शक्तिमजानानोप्युपक्रमे ॥ इह
 तावत्सूत्रकारः प्रथमं चतुरतिशयस्वरूपभगवन्नमस्कारमंगलाद्यभि-
 धायिकां शिष्टोपदिष्टमार्गानुसरणार्थमाद्यगाथामाह ॥

नमिय जिणं सव्वच्चं जयपुज्जं जयगुरुं महावीरं ।

जंबुद्वीवपयत्थे वुच्छं सुत्ता सपरहेउ ॥ १ ॥

Ends :

कैः कृतेयमित्याह । श्रीहरिभद्रसूरिमी रचितास्तत्र तथा निब-
 द्धेति भद्रं ॥

नित्यं श्रीहरिभद्रसूरिगुरवो जीयासुरत्यद्भुत-
 ज्ञानश्रीसमलंकृताः सुविशदाचारप्रभाभासुराः ।
 येषां वासस्तपया¹ प्रसन्नतरया शीलांबुसंपूर्णया
 भव्यस्येह न कस्य कस्य विदधे² रंतोमलक्षालनं ॥१॥

वित्ते श्रीकृष्णगच्छे श्रवणपरिवृढश्रीप्रभानंदसूरिः
 क्षेत्रादेः संग्रहण्या अकृतसमयगैः संवदंतीं सदर्थैः ।
 एतां वृत्तिं खनंदज्वलनविधुमिते विक्रमाब्दे चतुर्थ्या
 भाद्रस्य श्यामलायामिह यदनुचितं तद्बुधाः शोधयंतु ॥२॥
 ॥ क्षेत्रसंघयणीवृत्तिः समाप्ता ॥

22. A Great Commentary on the Yatijitakalpa by
 SĀDHURATNA [यतिजीतकल्पवृहद्भूतिः । साधुरत्नः].

Folios 1 to 115.

Begins :

॥ ॐ नमः श्रीजिनप्रवचनाय ॥

जयति महोदयशाली भास्वान् श्रीवर्द्धमानतीर्थपतिः ।
 विशदं चरणपथं सा तपःस्थितिर्यदुदिता तनुते ॥ १ ॥
 जयति प्रवचनदीपः प्रतिहतदुरपोहमोहतिमिरौघः ।
 चित्रं निरंजनोयं जगति गुणभ्रामवृद्धिकरः ॥ २ ॥
 सकलत्रिलोकविस्मयविधायिनिस्सीमगुणातिशयान् ।
 बहुविधलब्धिसमृद्धान्निखिलानपि गणधरान्नौमि ॥ ३ ॥
 प्रणमामि विश्रुतश्रीजिनभद्रगणिक्षमाश्रमणमुख्यं ।
 संक्षिप्तजीतकल्पं महाश्रुताद्यः समुद्ग्रे ॥ ४ ॥

श्रीसोमप्रभसूरीन् गुरुत्तमान्स्तौमि विश्रुतातिशयान् ।
 सुविहितहिताय विहितः सव्यासो यैरसावेव ॥ ५ ॥
 श्रीसोमतिलकसूरीन् वंदे विख्यातवैभवाभ्युदयान् ।
 यैरस्य जीतकल्पस्यातेने वृत्तिरतिविशदा ॥ ६ ॥
 मंदमतिबोधहेतोरतिगहनमहागमावगाहनया ।
 कालानुभाववशतो व्युच्छिन्ना सा तदैव परं ॥ ७ ॥

युग्मं ।

जगति जयंति गरिष्ठा गुरवः श्रीदेवसुंदरमुनीन्द्राः ।
 संप्रति निष्प्रतिमगुणप्रभाप्रभावाद्भुता विदिताः ॥ ८ ॥
 ये निजवचनसुधांजनवशेन शिष्यस्य मादृशस्यापि ।
 उद्धाटयंति लोचनमांतरमज्ञानतिमिरभृतं ॥ ९ ॥
 तस्याः पुनरालेखे चित्रकलाकौशलेन विकलोपि ।
 तैः स्वविनेयकनिष्ठोप्यादिष्टोयं ततो यतते ॥ १० ॥
 यद्यपि साहसमेवं कुर्वन् हास्योस्मि तदपि किं कुर्वे ।
 यन्मामत्र प्रसभं प्रेरयति गुरुप्रसादोयं ॥ ११ ॥

इह दुःषमांधकारनिमग्नजिनप्रवचनप्रदीपायमानश्रीजिनभद्रगणि-
 क्षमाश्रमणविरचितो जीतकल्पोतिसंक्षिप्तः । निशीथभाष्यादिच्छेद-
 ग्रंथाश्चातिमहांतो दुरवगाहाश्च । अतः साध्वनुग्रहाय श्रीपूज्यसोम-
 प्रभसूरयः किंचित्सविस्तरप्रायश्चित्तप्रतिपत्तये प्रायो जीतकल्पनिशी-
 थाद्यंतर्गतगाथाभिरेव यतिप्रायश्चित्तविभागाविर्भावकं जीतकल्पनामर्कं
 प्रकरणं चिरंतनजीतकल्पात्किंचित्समाधिकगाथाकदंबकं कृतवंतः । परं
 द्विधा विनेया योग्या अयोग्याश्च । तत्र योग्या ये रंगस्संवेगतरंगिणी-
 तरंगप्रक्षालितांतरमलाः परिमलितबुद्धयः समस्तसिद्धांतमहार्णवपा-
 रीणाः परिणतवयसः सर्वपथीनप्रतिभाप्राग्भारसारचेतसः सततमुत्स-

गीपवादगोचराचारचतुराश्विरप्रव्रजिताः । ये च तद्विपरीतास्तित्तिणिका-
दयश्चाग्रतो वक्ष्यमाणस्वरूपास्तेयोग्याः । एतेषामयं जीतकल्पो न दा-
तव्यः । यतः ।

आमे घडे निहितं जहा जलं तं घडं विणासेइ ।

इअ सिद्धंतरहस्सं अप्पाहारं विणासेइ ॥ १ ॥

अतो योग्यानामेव दातव्यः । अत्र चादौ पूर्वजीतकल्पगतास्त-
द्रूपा एव चतुर्विंशतिगाथाः संति तासां व्याख्यापि प्रायस्तद्रूपैव ।
तथाहि । सर्वाण्यपि शास्त्राणि मंगलाभिधेयप्रयोजनप्रतिपादनपुरस्स-
राण्येव प्रणीयन्ते विशेषतो निःशेषकल्मषकरीषंकषो जीतकल्पस्त-
तस्तस्यादौ मंगलादिप्रतिपादिकेयं गाथा ॥

कयपवयणप्पणामो वुच्छं पच्छिच्छदानसंखेवं ।

जीअव्ववहारगयं जीवस्स विसोहणं परमं ॥ १ ॥

Ends :

अमुद्रसकलपरमागमसमुद्रं महाप्रयत्नेनावगाह्यामृतकल्पं प्रकट-
मकारीति ।

इति श्रीयतिजीतकल्पवृत्तिर्जगत्प्रतीतश्रीतपागच्छाधिराजसुविहि-
तशिरोमणिभट्टारकप्रभुश्रीदेवसुंदरसूरिशिष्यश्रीसाधुरत्नसूरिकृता ॥

वर्षे तर्कशराब्धिचंद्रगणिते १६५६ श्रीविक्रमार्काद्वते

गुर्वदेशवशाद्विलोक्य सकलाः कल्पादिशास्त्रावलीः ।

सूरिः श्रियुतदेवसुंदरगुरोः शिष्याग्रणीरातनो-

देतां श्रियतिजीतकल्पविवृतिं श्रीसाधुरत्नाद्वयः ॥ १ ॥

प्राज्ञैरुद्देशतो वृत्तौ ग्रंथमानं विनिश्चितं ।

सहस्राः पंच श्लोकानां शतैः सप्तभिरन्विताः ॥ २ ॥

23. A Short Commentary on the Gitagovinda by
MĀNĀNKA [गीतगोविंदकाव्यस्य टिप्पनिका । मानांकः].

Incomplete.

Folio 1.

Begins:

॥ श्रीपरमात्मने नमः ॥

चराणां स्थावराणां च येन ज्ञानं चराचरं ।

सर्वज्ञाय नमस्तस्मै ज्ञानदात्रेच्युतात्मने ॥ १

कवीनां मतिमतानां च स्वार्थाय सुखबुद्धये ।

कृता टिप्पनिका मुख्या मानांकेन महीभुजा ॥ २

वासना वासुदेवस्य सद्यः पापापनुत्तये ।

गीतगोविंदकं काव्यं जयदेवश्चकार सः ॥ ३

यस्यायमाद्यश्लोकः । मेघैरित्यादि ॥

24. Navatattvaparakarana by JINACHANDRAGANI, with
Bhashya by ABHAYADEVASŪRI and Vivarana by YAŚODEVASŪRI
[नवतत्त्वस्य सभाष्यस्य विवरणम् । मू० जिनचन्द्रगणिः । भाष्य० अभयदेवसूरिः ।
टी० यशोदेवसूरिः].

Folios 1 to 51.

Begins:

॥ ॐ नमः सर्वज्ञाय ॥

मोक्षस्यादिमकारणं जिनवरोद्दिष्टार्थरुच्यावहं

लक्ष्यं लक्षविपन्नबुद्धिविभवैः क्षांत्यादिभिः सद्गुणैः ।

यैरादेशि सुरासुरैर्द्रविनैः सहर्शनं देहिनां

नत्वा तान्निहतांतरारिनिकराज्ञाभेयमुख्यान् जिनान् ॥ १

सम्यक्कार्थनिरूपणगाथाः श्रीदेवगुप्तसूरिर्याः ।

कृतवांस्तासां विवरणमभिधास्ये भाष्यसहितानां ॥ २

इह क्रोधादिकलुषकषायकरालपातालभीषणे जन्मजरामरणनी-
रपूरपूरिते महामोहावर्त्तपतितानंतजंतुसंतानसंकटे नानाधिव्याधिवा-

धासहस्रकूरजलचराकुलेनर्वाक्परपारसंसारपारावारे प्रचुरतरमिथ्या-
प्रकारमकरनिकरावलुप्यमानमवलोक्य सकलजीवलोकमनन्यशरणं
परमकारुणिकः श्रीमन्महावीरवर्द्धमानस्वामी सिद्धसांयात्रिको वि-
हिततदुत्तारणामिलाषोनंतसुखसंदोहमहानंदनगरनिनीपयानेकविधवि-
शुद्धजीवपरिणामफलकावबद्धं प्रशमादिलिंगसितपटोपलक्ष्यमाणं स-
म्यक्कयानमादर्शयत् । तस्य च समस्तधर्ममूलभूतत्वात्स्वरूपादिप्रति-
पादनपराः श्रीदेवगुप्तसूरिणा कतिचिद्वाथा जिनमतोदधेरुद्धृतास्तासां
चातिमहार्थत्वाद्यद्यप्यभयदेवसूरिणा भाष्यं गाथाभिः कृतं तथापि
तासां तद्भाष्यगाथानां च गंभीरमहार्थतया विषमत्वात्तावन्मात्रेण
बोद्धुमशक्यत्वान्मंदमतिबोधार्थं व्याख्या प्रस्तूयते । नास्तु त्रैयमा-
दिस्तत्रगाथा ॥

सम्मं च मोस्कवीयं तं तु ण भूयत्थसह्णरूवं ।

प्रसमाइलिंगगम्मं सुहायपरिणामरूवं तु ॥ १

Ends :

सूत्रकार एवाधुना प्रकरणकरणफलमुपदर्शयितुं स्वकृतत्वं न
प्रकरणस्य सूचयितुं स्वनामगर्भा समाप्तिगाथामाह ।

इय एए नवतत्ता सभेयभिन्नाउ संगहनिमित्तं ।

गणिणा जिणचंदेणं सरणत्थं अप्पणो रहया ॥

व्याख्या ।

इयत्ति । एवं पूर्वोक्तनीत्या एतानि नवतत्त्वानि प्राकृतत्वाच्च पुंसा
निर्दिष्टानि सभेदभिन्नानि नवानामपि तत्त्वानां ये भेदाः संभवन्ति तैः
सह भिन्नानि पृथग्भूपाणि प्रत्येकभणनात्तु शब्दः पूरणे संग्रहः संक्षेप-
करणं तदर्थं संग्रहनिमित्तं गणिना षाण्मासिकभगवत्यंगोपधानोद्ध-
हनावाप्तगणिनाम्ना जिनचंद्रेण पूर्वावस्थानामैतत्तत्त्वोत्तरावस्थायां तु

श्रीदेवगुप्ताचार्येणेत्यर्थः । जिनचंद्रगणिनेति भणनेन चैतज्ज्ञापितमेतच्चाज्ञा-
सता मयेदं प्रकरणमकारि । किमर्थं पुनरेतेन च पदार्थाः संगृह्यते
नोक्तास्तत्त्वार्थादिप्रकरणेषु पूर्वसूरिभिरेवामीषां प्रपंचितत्वादित्या-
शंकापनोदाय स्वयमेवाह स्मरणार्थमात्मनो रचिता । अयमर्थो
यद्यपि गंधहस्तिभाष्यादिषु प्रपंचेनामी दर्शितास्तथापि ते कार्य-
कालोपयोगिनो नास्मादृशां मंदमतीनामतः संक्षेपेणात्मस्मरणार्थं
रचिता आत्मस्मरणार्थं कृताश्चान्येषामप्युपयोगिनो भविष्यतीति
गाथार्थः ॥ १५२ ॥

इदानीं भाष्यकार आत्मव्यापारं सप्रयोजनमुपदर्शयन्समाप्तिगा-
थामाह ॥

इय पुव्वसूरिविरइय संमत्तपरूवणत्थगाहाणं ।

विवरणमेयं भणियं मंदमईणं विबोहत्थं ॥

व्याख्या ॥

इयत्ति । एवं पूर्वोक्तसूरिभिः श्रीदेवगुप्ताचार्यैर्विरचिताः कृता
याः सम्यक्प्रकरणार्थं सम्यग्दर्शनप्रकटनार्थं गाथास्तासां विवरणं
व्याख्यानमेतद्भणितं गदितं मंदमतीनामल्पबुद्धीनां विबोधाथमवगमा-
र्थमिति भाष्यकर्तुः श्रीमदभयदेवसूरेः स्थानांगादिवृत्तिकृतो वचन-
मिति गाथार्थः ॥ १५३ ॥

समाप्तं नवतत्त्वप्रकरणस्य सभाष्यस्य विवरणं ।

नमो नवतत्त्वप्ररूपणाविधायकेभ्यो धर्मतीर्थकरेभ्यो नमः श्रुतदे-
वतायै नमो जिनशासनप्रभावकेभ्यः ॥

कृत्वा विवरणमेव्यदर्जितं पुण्यमिह मया किंचित् ।

तस्मात्तदर्थिलोकस्य भवतु नवतत्त्वसद्बोधः ॥ १

उत्सृजमत्र रचितं यदनुपयोगान्मया कुबोधाद्वा ।
 तच्छोधयंतु स्रुधियः सदाशया मयि विधाय कृपां ॥ २
 विलसद्गुणमणिनिकरः पाठीनविराजितो नदीनक्ष ।
 जलनिधिरिवास्ति गच्छः श्रीमानूकेशपुरनिस्तः ॥ ३
 तन्नासीदतिशायिबुद्धिविभवधारित्रिणामग्रणीः
 सिद्धांतार्णवपारगः स भगवान् श्रीदेवगुप्ताभिधः ।
 सूरिर्भूरिगुणान्वितो जिनमतादुद्धृत्य येन स्वयं
 श्रोतृणां हितकाम्यया विरचिता भव्याः प्रबंधा नवाः ॥ ४
 तेनैव स्वपदप्रतिष्ठिततनुः श्रीकक्षसूरिप्रभु-
 र्नानाशास्त्रस्रुबोधबंधुरमतिर्जज्ञे स विद्वानिह ।
 मीमांसां जिनचैत्यवंदनविधिं पंचप्रमाणीं तथा
 बुद्ध्या यस्य कृतिं भवन्ति कृतिनः सद्बोधशुद्धाशयाः ॥ ५
 तत्पादपद्मद्वयचंचरीकः शिष्यस्तदीयोजनि सिद्धसूरिः ।
 तस्माद्भूवोज्ज्वलशीलशाली त्रिगुप्तिगुप्तः खलु देवगुप्तः ॥ ६

अपि च ।

यं वीक्ष्य निःसीमगुणैरुपेतं
 श्रीसिद्धसूरिः स्वपदे विधातुं ।
 श्रीमत्युपाध्यायपदे निवेश्य
 प्रख्यापयामास जनस्य मध्ये ॥ ७

तदंतेवास्युपाध्यायो धनदेवाद्यनामकः ।
 यशोदेवो जडोप्येतद्वाष्टर्चाद्विवरणं व्यधात् ॥ ८
 विक्रमनृपतेरेकादशशतसंख्येष्विनेषु वर्षेषु ।
 अधिके चतुःसप्ततिसमाभिरिदमागमत्सिद्धिं ॥ ९

श्रीमदणहिल्लपाटकनगरोकेशीयवीरजिनभवने ।
 रचितमदः श्रीजयसिंहदेवनृपतेश्च सौराज्ये ॥ १०
 श्रीमद्देवाचार्यैः कुशलैः सिद्धांतमुख्यविद्यासु ।
 शोधितमिदमु - - स्वरि श्रीसिद्धस्वरियुतैः ॥ ११
 यावज्जैनेश्वरो धर्मो भव्यचेतस्सु वर्त्तते ।
 वाच्यमानमिदं तावत्साधुभिर्भवताद्भुवि ॥ १२
 प्रत्यक्षरं निरूप्यास्य ग्रंथमानं विनिश्चितं ।
 अनुष्टुभां सदस्त्रे द्वे चतुःशतसमन्विते ॥ १३ ॥
 शुभं भवतु ।

C

Extracts from Books preserved in other Libraries.

Gathasahasri by SAMAYASUNDARA [गाथासहस्री । समयसुंदर] .

Folios 42. Dated Samvat 1686 = A. D. 1630.

Folio 5 :

पंचसया चोआला तईया सिद्धिं गयस्स वीरस्स ।
 तो अंतरंजिआए तेरासिअदिट्ठिउप्पत्ति ॥ ९६
 छव्वाससएहिं नउत्तरेहिं सिद्धिं गयस्स वीरस्स ।
 तो बोडीअणदिट्ठी रहवीरपुरे समुप्पन्ना ॥ ९७
 बारसवाससएहिं सट्ठेहिं निव्वुअस्स वीरस्स ।
 जिणघरमठआवासो पगप्पिउं सायसीलेहिं ॥ ९८
 पंचसु सएसु वरिसाण अईगएसु जिणाउ वीराउ ।
 वइरो सोहग्गनिही सुनंदगम्भे समुप्पन्नो ॥ ९९
 पंचसए पणतीए विक्रमकालार्ज्ज्जति अत्थमिउं ।
 हरिभइस्सरिस्सरो निव्वुउं दिसउं सिवस्सुखं ॥ १००

तेरसवाससएहिं वीरार्ड समहिएहिं निवुत्तो ।
 सिरिबप्पभट्टिसूरी विउसाण सिरोमणी जार्ड ॥ १०१
 पणसयरि वरिसाणं तिन्निसयसमन्नियं अइक्कमियं ।
 विक्रमकालार्ड तर्ड वलहीभंगो समुप्पन्नो ॥ १०२

श्रीविक्रमादित्यनृपस्य काला-

दष्टोत्तरे वर्षशते व्यतीते ।

शत्रुंजये जावडिना प्रतिष्ठा

विंवस्य पाषाणमयस्य कारिता ॥ १०३

छव्वाससएहिं नवुत्तरेहिं रयणेण रेवयगिरिंमि ।
 संठविअं मणिविंव कंचणभवणाउ तेऊणं ॥ १०४
 बारसवाससएहिं पन्नासहिएहिं वद्धमाणार्ड ।
 चउदसिपढमपदेसो पकप्पिउं सार्इसूरीहिं ॥ १०५
 ॥ इति गच्छोत्पत्तिप्रकीर्णके ॥...

तेणउअ नवसएहिं समइक्कंतेहिं वद्धमाणार्ड ।
 पज्जोसवणचउत्थी कालगसूरीहिं तो ठविआ ॥ ६
 वीसहिं दिणेहिं कप्पो पंचगहाणीइ कप्पडवणा य ।
 नवसयतेणउहिं वुडिन्ना संवआणाए ॥ ७
 सालाहणेण रत्ता संवाएसेण कारिउं भयवं ।
 पज्जोसवणचउत्थी चउम्मासं च चउदसिए ॥ ८
 चाउमासयपडिकमणं पक्कियदिवसंमि चउव्विहो संघो ।
 नवसयतेणउवेहिं आयरणं तं पमाणंति ॥ ९

॥ इति गाथाचतुष्टयं तीर्थोद्दालिप्रकीर्णके ॥

सिरिवीरार्ड गएसुं पणतीसहिएसु तिवरससएसु । ३३५
 पढमो कालगसूरी जाउ सामज्जनामुत्ति ॥ १०

चउसयतिपन्नवरिसे ४५३ कालिगगुरुणा सरस्सई गहिआ ।

चउसयसत्तरि ४७० वरिसे वीरार्ड विक्रमो जार्ड ॥ ११

इति श्रीहरिभद्रसूरिकृते पंचवस्तुके ॥...

Folio 33 :

इति ज्ञानपंचकविवरणं प्रकरणं श्रीहरिभद्रसूरिकृतं [तत्र
गाथाः २६] ।

Folio 34 :

चतुस्तिलैर्जवः प्रोक्तश्चतुर्जवैश्च अंगुलं ।

चतुर्भिरंगुलैर्मुष्टिश्चतुर्मुष्टिमितः करः ॥ ४३

चतुर्हस्तैश्च दंडः स्यात् क्रोशस्तैर्द्विसहस्रकैः ।

चतुर्भिः क्रोशकैश्चाथ योजनं परिकीर्तितं ॥ ४४

शतयोजनदेशः स्याच्छतदेशं तु मंडलं ।

शतमंडलखंडः स्यान्नवखंडा वसुंधरा ॥ ४५

॥ इति गाथान्नयं गणिते ॥

Folio 34 :

पुष्पभवा सो पेच्छइ इकं दो तिन्नि जाव नवमं वा ।

उवरिं तस्स अविस्सउ सभावउ जाइसरस्स^१ ॥ ४७

॥ इतींद्राचार्यकृतयोगविधौ ॥

चउदस वासाणि तथा जिणेण उप्पाडियस्स नाणस्स ।

तो बहुरयाण दिट्ठी सावत्थीए समुप्पण्णा ॥ ४८ ॥

जेट्ठाद्धंसणजमालिणुज्ज सावत्थिदिंजुजाणे^२ ।

पंचसया य सहस्सं ढंकेण जमालिपुत्तेण ॥ ४९

॥ इति जमालिमतं ॥

सोलसवासाणि तथा जिणेण उप्पाडियस्स नाणस्स ।

जीवपणसिअदिट्ठी उसभपुरंमि समुपन्ना ॥ ५०

^१ समरस्स ? ^२ तिंदुकुज्जाणे ?

रायगिहे गुणसिलए वसुचउइसपुव्वितीसगुत्ताऊँ ।

आमलकप्पानयरी मित्तसिरिकूरपिउडाई ॥ ५१

॥ इति द्वितीयस्तिष्यगुप्पनिह्वः ॥

चउदस दोवाससया तईया सिद्धिं गयस्स वीरस्स ।

अचित्तयाण दिङ्गी सेअवियाए^१ समुप्पन्ना ॥ ५२

सेअंविपोलासाढे जोगे तद्विवसहिअयसुले अ ।

सोहम्मिनलणगुम्मे^२ रायगिहे खुरिअ बलभहे ॥ ५३

॥ इति आषाढाचार्यस्तृतीयोनिह्वः ॥

वीसा दोवाससया तईआ सिद्धिं गयस्स वीरस्स ।

सामुच्छेइअदिङ्गी महिलपुरीए समुप्पन्ना ॥ ५४

महिलाए लच्छिधरे महगिरिकोडिन्नआसमित्ते अ ।

नेउणि अनुप्पवायण रायगिहे खंडरक्काय ॥ ५५

॥ इति आसमित्तश्चतुर्थो निह्वः ॥

अडवीस दोवाससया तईआ सिद्धिं गयस्स वीरस्स ।

दोकिरिआणं दिङ्गी उल्लगतीरे समुप्पन्ना ॥ ५६

नइखेडजणवउल्लगमहिगिरिधणगुत्तअज्जगंगे अ ।

किरिआदो रायगिहे महातवो तीरमणनाणे ॥ ५७

॥ इति गांगेअनिह्वः पंचमः ॥

पंचसया चोआला तईआ सिद्धिं गयस्स वीरस्स ।

पुरिमंतरंजिआए तेरासिदिङ्गी उप्पन्ना ॥ ५८

पुरिमंतरंजिभुयगुहबलसिरिसिरिगुतरोहगुत्ते अ ।

परिवारपोडुसाले घोसणपरिसेहणावाए ॥ ५९

॥ इह रोहगुप्पनामा षष्ठो निह्वः ॥

^१ सेअंविआए ?

^२ नल्लिणगुम्मे ?

पंचसया चुलसीआ तईआ सिद्धिं गयस्स वीरस्स ।
 अव्वद्धिआण दिङ्गी दसपुरनयरे समुप्पन्ना ॥ ६०
 दसपुरनयरुछुवरे अज्जरक्किअपूसमित्ततिअगं च ।
 गोड्डामाहिलनवमड्डे नेअ पुड्डाय बिज्झस्स ॥ ६१
 पुड्डो जहा अबद्धो कंचुईणं कंचुईं सम्मन्नेई ।
 एवं पुड्डमबद्धं जीवं कम्मं स मन्नेई ॥ ६२

॥ इति गोष्ठामाहिलः सप्तमो निह्वः ॥

॥ एते सप्तापि निह्ववा देशविसंवादिनः ॥

छवाससएहिं नवुत्तरोहिं सिद्धिं गयस्स वीरस्स ।

तो बोड्डियाण दिङ्गी रहवीरपुरे समुप्पन्ना ॥ ६३

इति दिगंबरमतप्रवर्त्तकः सहस्रमल्लनामा सर्वविसंवादिनिह्वः ।

एताः षोडश गाथाः श्रीआवश्यकचूर्णितो लिखिताः । आसां
 व्याख्या संबंधसहिता मत्कृतविशेषसंग्रहतो ज्ञेयाः ॥ ...

Folio 36 :

स्वामिभक्तो^१महोत्साहः^२कृतज्ञो^३धार्मिकः^४श्रुचिः^५ ५ ।

अकर्कशः^६कुलीनश्च^७शास्त्रज्ञः^८सत्यभाषकः^९ ॥

विनीतः^{१०}स्थूललक्ष्यश्चा^{११}व्यसनी^{१२}वृद्धसेवकः^{१३} ॥

अक्षुब्धः^{१४}सत्त्वसंपन्नः^{१५}प्राज्ञः^{१६}भूरो^{१७}चिरक्रियः^{१८} ॥ ८५

पूर्वपरेक्षितः सर्वोपधासु^{१९} निजदेशजः^{२०} ॥

राजार्थस्वार्थलोकार्थकारको^{२१}निःस्पृहः^{२२}शमी^{२३} ॥ ८६

अमोघवचनः^{२४}कल्पः^{२५}पालिताशेषदर्शनः^{२६} ॥

पात्रौचित्येन सर्वत्र नियोजितपदक्रमः^{२७} ॥ ८७

आन्वीक्षिकीत्रयीवार्त्तादंडनीतिकृतश्रमः^{२८} ॥

क्रमागतो^{२९}वणिक्पुत्रो^{३०}भवेन्मंत्री न चापरः ॥ ८८

॥ इति कुमारपालचरित्रे उदयनमंत्रिस्थापने गुणाः ॥

Folio 37 :

आदौ मज्जनचारुचीरतिलकं नेत्रांजनं कुंडलं

नासामौक्तिकपुष्पहारचिकुरालंकारकं नूपूरं ।

अंगे चंदनलेपकंचुकमणी क्षुद्रावलीघंटिका

तांबूलं करकंकणं चतुरता शृंगारकाः षोडश ॥ ९८

स्नानं १ कुंतलधूपनं २ च कवरीगुंफः ३ करे वीटकं ४

चीरं ५ चंदनलेप ६ कंचुक ७ रदोद्योतां ८ जना ९ लक्तकं १० ।

तांबूलं ११ तिलकं १२ च पत्रलतिका १३ कर्पूरपूरस्तथा १४

पुष्पाणां मुकुटो १५ नखेषुरचना १६ शृंगारकाः षोडश ॥ ९९

प्रकारांतरम् ॥

क्षौरं १ मज्जन २ वस्त्र ३ शीर्षतिलकं ४ गात्रे विलेपार्चनं ५

कर्णे कुंडल ६ मुद्रिका च ७ मुकुटं ८ पादौ च चर्मोज्जितौ ९ ।

हस्ते खड्ग १० पटांबरं ११ कटिछुरी १२ विद्याविनोदो मुखे १३

तांबूलं १४ करकंकणं १५ चतुरता १६ शृंगारकाः षोडश ॥ १००...

Folio 41 :

दोपथे हि न गम्मई दोमुहसुईइ न सीवए कथा ।

दोवि कयावि न हुज्जा इंदियसुखं च मुक्कं च ॥ ६८

इति सुदर्शनकथायां चिवालवगच्छीयश्रीदेवैंद्रसूरिकृता गाथा ॥

नाम्ना गाथासहस्रीति ग्रंथोयं ग्रथितो मया ।

पंडितास्तांबूलमिवादीयतां मुखमंडनं ॥ १

गाथाः कियत्यः प्रकृताः कियत्यः

श्लोकाश्च काव्यानि कियंति संति ।

नानाविधग्रंथविलोकनश्रमा-

देकीकृता अत्र मया प्रयत्नात् ॥ २...

श्रीजिनचंद्रगणाधिपशिष्यादिमसकलचंद्रगणिशिष्यैः ।
 श्रीसमयसुंदरोपाध्यायैः संदर्भितो ग्रंथः ॥ ५
 ऋतुवसुरसशशि १६८६ वर्षे विनिर्मितो विजयतां चिरं ग्रंथः ॥
 व्याख्यानपुस्तकेषु व्याख्याने वाच्यमानोसौ ॥ ६ ...

राज्ये श्रीजिनराजस्य प्रतापाक्रांतविष्टपे ।

आचार्यपदवीं प्राप्ते सूरिश्रीजिनसागरे ॥ ४

Visamvadasataka by SAMAYASUNDARA . [विसंवादशतकम् ।
 समयसुंदरः].

Folios 13.

Begins :

सूत्रवृत्त्यादिसंबंधिविसंवादाभिधानकं ।

शतकं श्रीजिनं नत्वा ब्रूते समयसुंदरः ॥ १

Ends :

वृहत्खरतरे गच्छे सुविशुद्धपरंपरे ।

राज्ये श्रीजिनराजस्य सर्वसूरिशिरोमणेः ॥

सूत्रप्रकरणटीकाप्रबंधसंबंधचारुचरितेषु ।

ये केपि विसंवादा दृष्टा एकीकृता इह ते ॥

शरवसुरसशशिवर्षे १६८५ पाठकवरसमयसुंदरैः सम्यक् ।

स्वपरस्मृतिहेतुकृते कृतं विसंवादशतकमिदम् ॥

Chandraprabha Haimakaumudi, by MEGHAVIJAYA
 UPÂDHYÂYA [चंद्रप्रभाख्या हैमकौमुदी । मेघविजयमहोपाध्यायः].

Folios 86 :

विजयंते ते गुरवः शैलशरर्षीदुवत्सरे १७५७ तेषां ।

आदेशाद्देशपतेः स्थितिः कृता राजधान्यंतः ॥ ७

चातुर्मास्यामस्यां नाम्ना श्रीअगरावराख्यायां ।

नानायोगै रचितै रचिता चंद्रप्रभा सुधिया ॥ ८ ...

Folio 87 :

भट्टोजिनाम्ना भवदीक्षितेन
 सिद्धांतयुक्ता वरकौमुदी या ।
 श्रीसिद्धहैमानुगता व्यधायि
 सैवाश्रिता भानुविभोदयाय ॥ १२...
 संवत्सरे बाणकरिक्षमाधर-
 चंद्रोन्मिते श्रावणपौर्णमास्यां ।
 महीतले खारतरे झुगच्छे
 जगत्प्रसिद्धे सति भासमाने ॥ ६ ॥

Vrindavanakavya by MĀNĀNKA [वृन्दावनकाव्यम् । मानांकः] .

Begins :

वरदाय नमो हरये पतति जनो यं स्मरन्न मोहरये ।
 बहुशथक्रंदं हता मनसि दितिर्येन दैत्यचक्रं दहता ॥ १

Ends :

इत्याह पीतवाससमायतनेऽत्रस्तं
 कंसासुरात्पशुमतामायतनेत्रस्तं ।
 हसितानां विलसितया स हली लाजानां
 छायां विकरन्दशनैः सह लीलाजानां ॥ ३७ ॥
 ॥ इति वृन्दावनकाव्यं पंचदशवृत्तन्यूनम् ॥

Meghabhyudayakavya by MĀNĀNKA [मेघाभ्युदयकाव्यम् । मानांकः] .

Begins :

जितालिमालामधुभित्तमालं
 शुभार्गमाधाय महत्तमालं ।
 पयो विमुंचत्यचिरप्रभाभि-
 र्महांबुदाली चलदीप्रभाभिः ॥ १ ॥

Ends :

विद्युलता लसतिकांचनसन्निभारं
 धाम्ना वहन्ति घनवांति न भानि भारं ।
 उच्चैरसत्यविरतं जलदोऽस्तवारि-
 रस्मिन्प्रयातु समये प्रिय यस्तवारिः ॥ ३० ॥
 इति मेघाभ्युदयकाव्यं सप्तवृत्तहीनम् ॥

Chandradutakavya by JAMBŪKAVI [चन्द्रदूतकाव्यम् । जंबूकविः]

Begins :

यदतिशितशरायग्रस्तमापन्न दुःखं
 त्यजति जगदशेषं दीनमापन्नदुःखं ।
 स्मरत तदतनूनं सर्वदा शासनस्य
 प्रभुमजरमनंतं श्रीमदाशासनस्य ॥ १

Ends :

इति विविधवचोभिर्ध्वंज्यमा यामवत्यां
 गदित उदयमानो दीनमायामवत्यां ।
 कथयितुमिव तस्मै तूर्णमध्वन्यबाधां
 सरति रतिमिलाभृत्यंबराध्वन्यवध्वा ॥ २३
 इति चंद्रदूतकाव्यं संपूर्णम् ॥

Sivabhadra-kavya by SIVABHADRA [शिवभद्रकाव्यम् । शिवभद्रः]

Begins :

प्रणमत सदसिगदं तं चैद्यमहन्योऽप्रियाणि सदसि गदंतं ।
 चूर्णितचक्रतुरंगं रुक्मिणममुं वच्च यस्य च क्रतुरंगं ॥ १...
 इति शिवभद्रकाव्ये प्रथम आश्वासो नववृत्तरहितः ॥ ...

Ends :

दृष्टा वानरहरिणाः के ते स्थास्यन्ति वीर वानरहरिणा ।
 गुप्तिं कां तव पुर्यां पश्यासि च स नाभिहन्ति कां तव पुर्यां ॥ २८

इति शिवभद्रकाव्ये द्वितीय आश्वासो विंशतिकाव्यरहितः समयः ॥

इति शिवभद्रकवीश्वरविरचितमिदं काव्यम् ॥

Panchasutra with Commentary by HARIBHADRASŪRI
[पञ्चसूत्रकम् । सटीकम् । टी० हरिभद्रसूरिः].

Folios 9.

॥ नमो वीअरागाणं सव्वच्चूणं देविंदपूइआणं जहडियवत्थुवाईणं ।
तेलुकगुरुणं । अरुहंताणं । भगवंताणं । जे एव माइस्सकति ।...

इति पावपडिग्घायगुणवीजाहाणसुत्तं समत्तं ॥...

साइधम्मपरिभावणासुत्तं ॥...

पव्वज्जागहणविहिंसुत्तं ॥...

पव्वज्जापरिपालणसुत्तं ॥...

पव्वज्जाफलसुत्तं ॥

समाप्तं पंचसूत्रकं ॥

कृतं चिरंतनाचार्यैर्विवृतं च जाकिनीमहत्तरासूनुश्रीहरिभद्राचार्यैः ॥

Siyachariya by BHUVANATUNGASŪRI [सीयाचरियम् । भुवनतुंगसूरिः].

Folios 8 :

Begins :

जस्स पयपडमनहचंदजुन्हजलखालियमलोहं ।

तिजयंपि सुई जातं तं मुणिसुव्वयजिणं नमिडं ॥ १

तिजगचमक्कारकरं मुणिसुव्वयतिथलद्धमाहप्पं ।

सीयामहासईए चरिअं कित्तेमि लवमित्तं ॥ २

Ends :

सीलगुणसवणसंभूयवरपवरमाणंदकारइयं ।

सीयाचरियं सिरिभुवणतुंगपयसाहणं होड ॥ ४६५

इति सीयाचरियं समत्तम् ॥

Dharmapariksha by AMITAGATI [धर्मपरीक्षा । अमितगतिः].

Folios 36.

Begins :

श्रीमान्नमस्वन्नयतुंगशालं¹
जगद्गृहे बोधमयः प्रदीपः ।
समंततो द्योतयते यदीयो
भवन्तु ते तीर्थकराः श्रिये नः ॥ १

Ends :

सिद्धांतपाथोनिधिपारगामी
श्रीवीरसेनो जिनस्रुरिवर्यः ।
श्रीमाथुराणां यमिनां गरिष्ठः
कषायविध्वंसविधौ पटिष्ठः ॥ १
ध्वस्ताशेषध्वांतवृत्तिर्महस्वी
तस्मात्सूरेर्देवसेनोजनिष्ट ।
लोकोद्भयोती पूर्वशैलादिवार्कः
सिष्टाभीष्टः स्थेयसोपास्तदोषः ॥ २
भासिताखिलपदार्थसमूहो
निर्मलोमितगतिर्गणनाथः ।
वासरो दिनमणेरिव तस्मा-
ज्जायते स्म कमलाकरबोधी ॥ ३
नेमिषेणगणनायकस्ततः
पावनं वृषमधिष्ठितो विदुः ।
पार्वतीपतिरिवास्तमन्मथो
योगगोपनगणार्चितक्रमः ॥ ४

कोपनिवारी शमदमधारी
 माधवसेनः प्रणतरसेन ।
 सोभवदस्माहलितमदात्मा
 यो यतिसारः प्रसमितमारः ॥ ५
 धर्मपरीक्षामकृत वरेण्यां
 धर्मपरीक्षामखिलसरण्यां ।
 शिष्यवरिष्ठोमितगतिनामा
 तस्य पटिष्ठोनघमतिधामा ॥ ६
 बद्ध मया जलधियात्र विरोधि यत्तत्
 गृह्णंतिदं स्वपरशास्त्रविदो विशोध्य ।
 गृह्णंति किं बुसमपास्य न सस्यजातं
 सारं न सारमिदमूह्यधियो विबुध्य ॥ ७
 कृतिः पुराणा सुखदा न नूतना
 न भाषणीयं वचनं बुधैरिदं ।
 भवन्ति भव्यानि फलानि भूरिसो
 न भूरुहां किं प्रसवः प्रसूनतः ॥ ८
 पुराणसंभूतमिदं न गृह्यते-
 पुराणमित्यस्य न सुंदरेति गीः ।
 सुवर्णपाषाणविनिर्गतं जने
 न कांचनं गच्छति किं महार्थतां ॥ ९
 न बुद्धिगर्वेण न पक्षपातता
 मयान्यशास्त्रार्थविवेचनं कृतं ।
 ममैष धर्म शिवशर्मदायकं
 परीक्षितुं केवलमुत्थितः श्रमः ॥ १०

अहारि किं केशवशंकरादिभि-
 र्यतारि किं वस्तु जिनेन मेर्यितं ।
 स्तुवे जिनं येन निषिध्य तानहं
 बुधा न कुर्वति निरर्थकां क्रियां ॥ ११
 विमुच्य मार्गं कुगतिप्रवर्त्तकं
 श्रयंतु संतः सुगतिप्रवर्त्तकं ।
 चिराय मा भूदखिलांगतापकः
 परोनुतापो नरकादिगामिनां ॥ १२
 निगृह्यते ये विनिवेदितं हितं
 प्रजंति ते दुःखमनेकधाग्रतः ।
 कुमार्गलभो व्यवतिष्ठते न यो
 निवारितोसौ पुरतो विषीदति ॥ १३
 विनिष्ठुरं वाक्यमिदं ममादितः
 सुखं परं दास्यति नूनमग्रतः ।
 निषेव्यमाणं कटुकं किमौषधं
 सुखं विपाके न ददाति कांक्षितं ॥ १४
 विविच्य गृह्णीय^१ बुधा ममोदितं
 शुभाशुभं ज्ञास्यथ निश्चितं स्वयं ।
 निषेव्यमाणं शतशोपि जायते
 स्फुटं भृशं नानुभवं विना जनाः ॥ १५
 क्षतसकलकलंका प्राप्यते तेन कीर्त्ति-
 बुधमतमनवद्यं बुद्ध्यते तेन तत्त्वं ।

हृदयसदनमध्ये धूतमिथ्यांधकारो-

जिनपतिमतदीपो दीप्यते 'यसा दीपः ॥ १६

वदति पठति भक्त्या यः शृणोत्येकचित्तः

स्वपरसमयतत्त्वावेदि शास्त्रं पवित्रं ।

विदितसकलतत्त्वः केवलालोकेनेत्र-

खिदशमहितपादो यात्यसौ मोक्षलक्ष्मीं ॥ १७

धर्मो जैनः पवित्रः प्रभवतु भुवने सर्वदा शर्मदायी

शान्तिं प्राप्नोतु लोको धरणिमवनिपा न्यायतः पालयंतु ।

हृत्वा कर्मारिवर्गं यमनियमजैरैः साधवो यांतु सिद्धिं

विस्तीर्णा शुद्धबोधाजितहितनिरता जंतवः संतु सर्वे ॥ १८

इत्यमितगतिकृता धर्मपरीक्षा समाप्ता ॥

Gathakosa by MUNICHANDRASŪRI [गाथाकोशः । मुनिचंद्रसूरिः].

Folio 1 :

बम्मह १ छयल्ल २ विज्ज ३ जोइसिउ ४ लेहउ ५ तहा वेसा ।

६ सिहिणा ७ सुखय ८ दिङ्गी ९ दूर्ई १० असईण ११ पावलिया ॥

१२ पहियाण १३ पुणो माणं १४ बालालायणं १५ तहयमहिलाण ।

१६ दयियाणुराय १७ गेहो १८ पडिवण्ण १९ उण विरहो ॥

२० आलावो पुरिसाणं २१ महिलाणं २२ धण्ण २३ विज्ज २४ जिणसंखा ॥

दिङ्गी दिङ्गीपसरो पसरेण रईइ सम्माउ ।

सम्मावेण य नेहो पंचवि बाणा अनंगस्स ॥

उज्झणभयेन णडो कामो वसिउ कामिणीगुज्जे ।

ईसरपय जे भत्ता हणति ते णिडुरे घाए ॥

हरविसमनयणकोवानलेण दड्डेण तहवि मयणेण ।
 कज्जलमसेण तरुणीणयणम्मि संकामिउं अप्पा ॥
 गिवसंति जत्थ छेया ललियत्करक्कव्वबंधणे कुसला ।
 जाणंति वंकमणियं सुंदरि णयरं ण सो गामो ॥
 तं नत्थि तं न होसिइ तिलुत्तुसमित्तंपि तिहुयले ।
 तं विहिणा ण य विहियं ज ण हु णाउ छयल्लेहिं ॥
 दोतिन्निबुहा दोतिन्निमाणिणो पंचसत्तरंगिल्ला ।
 जत्थ न हुंति निवेसे तं नयरं रण्णसारित्थं ॥

Folio 2 :

लोहमई गुणविमुक्ता रत्तं दड्डूण जीवियं हरइ ।
 विसमल्लियव्व वेसा जं पावइ तं विणासेइ ॥
 उवयारसहस्सहवि तिण्णि ण लज्जंति माणुसे लोए ।
 वेसा अविवेयपहू खलाण हिययं तह च्चेव ॥

Folio 3 :

दुल्लह जणाण राउं लज्जा गुरू ईय परवसो अप्पा ।
 पियसहिं विसमं पिम्मं मरणं सरणं णवरमेकं ॥
 पीडे नियथणहारं वहेइ कंपं ^१ससम्भसं सेयं ।
 चुंबेइ डिंभयावि हू मम्महसरपीडिया बाला ॥
 अहलज्जियमइभीयं अइभूमिपलोयणं च अइमोणं ।
 पुरिसस्स महिलियाए ण सुद्धसीलस्स चरियाइ ॥

Folio 4 :

संतावियं ण विहडइ पिम्मं णवजुव्वकंचणच्छायं ।
 वड्डइ कलाहि अहियं मिड्डुणाणं माणकसवड्डे ॥

^१ तिहुयणतले ?

^२ ससम्भमं ?

Folio 5 :

अहह मयमोहमच्छरपमुक्कसंगाण वरमुणीणंपि ।
 कामिणिकाबालहसियं ठूणं हियए चमक्केइ ॥
 अहरं कंठकवोले थणजुयलं नाहिमंडलं रमणं ।
 एयं जणसामन्नं हिययं जं जस्स तं तस्स ॥
 लायणसलिलभरियं वयणसरं दप्पणे पलोयंती ।
 फुट्टणभएण बाला कोरइ सीमंतपरिवाहं ॥
 एकेण कवडवलिबंधणेण भुयणे ण माइ गोविंदो ।
 अच्चरियं भमइ पियाणवि मियमुही तिवलिबंधेवि ॥
 ते धण्णा जाण घरंमि दीसंति धूलिधूसरा णिच्चं ।
 उडुंत पडंत रडंत दोतिणिण जत्थ डिंभाइं ॥
 आयासं पायालं सयलं महिमंडलं सगहचक्कं ।
 जाणंति बुद्धिमंता महिलाचरियं न याणंति ॥
 मच्छपयं जलमज्झे आयासे पंखियाण पयपंती ।
 जाणंति बुद्धिमंता महिलाहिययं न याणंति ॥

Folio 6 :

धवला मइलणसीला सिणेहपरिपूरियावि तावेइ ।
 दीवयसिहिंव्व महिला कज्जलमइलं घरं कुणइ ॥
 जम्मंतीए सोगो वटुंतीए विवट्टुए चिंता ।
 परणीयाए दंडो जुवइपिउ दुरिक्कउ निच्चं ॥
 मा वच्चह वीसंभं णईण णारीण सरइवारीण ।
 पसरिय पउहराउ कूलाइ कुलाइ पाडंति ॥
 एवं चिय स लहिज्जइ दिण्णेसदियहाण गेहनिव्वहाण
 आजम्मं एकमेकोहि विरहो चिय ण दिट्ठो ॥

गेहो कहवि ण कीरइ अहवा कीरइ रत्तकंबलसरित्थो ।
 अणवरयं धोयमाणो अण्णं वर्णं ण गिण्हेइ ॥
 कज्जेण विणा गेहो अत्थविहणेण गोरवं लोप ।
 पडिवण्णे णिव्वहणं कुणति जे ते जए विरला ॥
 अणुराय जस्स जेहिं तेणं चिय हिययणिव्वुई तस्स ।
 मेहसलिलेण तप्पइ बप्पीहो ण सरसलिलेण ॥

Folio 7 :

सज्जणपिईपसंगो गुलियारंगव्व दुक्कपरक्कालो ।
 इयरजणाण य गेहो हलिइगरंगव्व 'उ गिलइ ॥

Folio 8 :

जह बप्पीउ खरगिम्हताविउ सुसियतालइड्डो ।
 घणअगमणं जोअइ तह अम्हे तुम्ह आगमणं ॥

Folio 9 :

सव्वोवि जणो पच्चरकदंसणे कुणइ णिभरं गेहं ।
 सो सुयणो जो दूरड्डियाण पालेइ पडिवण्णं ॥
 सो चिय कीरइ मित्तो जो चिय पत्तंमि वसमयंमि ।
 ण होइ परायत्तो सेलसिलाघडियपुरिसव्व ॥
 णयणेहि को ण दीसइ केण समं णह हवंति आलावा ।
 जं पुण हियाणंदं जणेइ तं माणुसं विरलं ॥
 जह चक्कवायजुयलं ण लहइ सुक्कं विओय संतत्तं ।
 तुह दंसणमलहंतं अझाण मणं तह च्चेय ॥
 सज्जणजणाण संगो पइदियहं जं ण होइ अम्हाणं ।
 ता मण्णे पुव्वभवे मयावि विच्छोहिउ कोइ ॥

Folio 10:

गह जाणेमि गुणा तुह किन्तियमित्ताइ संति ससिवयणे ।
 एक चिय तुह दोसो जं विरहे दहसि अंगाइ ॥
 अमयरसपाणिसरिसं सुंदरि तुह दंसणं जइ लहेमि ।
 ता एत्तिएण तित्तो अण्णंपि ण किंपि पत्थेमि ॥
 संसारंमि असारे जीविज्जइ तुज्झ दंसणाए^१ ।
 जइ सावि ण होइ पिए ता किं जीएण अफलेण ॥
 सरणागयंवि काऊण धरसि पासम्मि मह मणं बाले ।
 किं अवरुद्धं ण याणहि जेहिं तादूं विजोजेसि ॥
^२अमयमउणि सुणिज्जइ णूणं पसयच्छि पुण्णमाइंदो ।
 सा चेव तुज्झ विरहे हुयवहसविसेसउ जाउ ॥
 जे णामंति ण सीसं कस्सवि भुवणेवि ते महासुहडा ।
 रागंधा गलियबला रुलंति महिलाण चत्तणतले ॥
 मरणेवि दीणवयणं माणधरा जे नंरा ण जंपंति ।
 तेवि य कुणंति लल्लि अबलाणं गेहगहगहिला ॥
 तत्थवि जत्थवि णूणं कामियणो णियइ तम्मयं सयलं ।
 उम्मत्तयरसरसिउ पिच्छइ णणं विणा कणयं ॥

Folio 11:

जाणामि तुज्झ विरहे जइ जलणहुयासणंमि पविसामि ।
 डज्झहिंसि मज्झ हियए अत्थं तो तेण बीहामि ॥
 पियमहिलामुहकमलं बालमुहं धूलिधूसरच्छायं ।
 सामिमुहं सुपसणं ते धण्णा जेइ पिच्छंति ॥

Folio 12:

इंसा रच्चंति सरे भमरा रच्चंति केतकीकुसुमे ।
 चंदणवणे भुयंगा सरिसा सरिसेहि रच्चंति ॥

^१ दंसणासाए?^२ अमिय?

गेहो कहवि ण कीरइ अहवा कीरइ रत्तकंबलसरित्थो ।
 अणवरयं धोयमाणो अण्णं वर्णं ण गिण्हेइ ॥
 कज्जेण विणा गेहो अत्थविहणेण गोरवं लोए ।
 पडिवण्णे णिव्वहणं कुणति जे ते जए विरला ॥
 अणुराय जस्स जेहिं तेणं चिय हिययणिव्वुई तस्स ।
 मेहसलिलेण तप्पइ बप्पीहो ण सरसलिलेण ॥

Folio 7 :

सज्जणपिईपर्सगो गुलियारंगव्व दुरकपरकालो ।
 इयरजणाण थ गेहो हलिइगरंगव्व ¹उ गिलइ ॥

Folio 8 :

जह बप्पीउ खरगिम्हताविउ सुसियतालइइड्डो ।
 घणआगमणं जोअइ तह अम्हे तुम्ह आगमणं ॥

Folio 9 :

सव्वोवि जणो पच्चरकदंसणे कुणइ णिभ्भरं गेहं ।
 सो सुयणो जो दूरड्डियाण पालेइ पडिवण्णं ॥
 सो चिय कीरइ भित्तो जो चिय पत्तंमि वसमयंमि ।
 ण होइ परायत्तो सेलसिलावडियपुरिसव्व ॥
 णयणेहि को ण दीसइ केण समं णह हवंति आलावा ।
 जं पुण हियाणंदं जणेइ तं माणुसं विरलं ॥
 जह चक्रवायजुयलं ण लहइ सुखं विओय संतत्तं ।
 तुह दंसणमलहंतं अट्ठाण मणं तह च्चेय ॥
 सज्जणजणाण संगो पइदियहं जं ण होइ अम्हाणं ।
 ता मण्णे पुव्वभवे मयावि विच्छोहिउ कोइ ॥

Folio 10:

गह जाणेमि गुणा तुह किच्चियमित्ताइ संति ससिवयणे ।
 एक चिय तुह दोसो जं विरहे दहसि अंगाइ ॥
 अमयरसपाणिसरिसं सुंदरि तुह दंसणं जइ लहेमि ।
 ता एत्तिएण तित्तो अण्णंपि ण किंपि पत्थेमि ॥
 संसारंमि असारे जीविज्जइ तुज्झ दंसणाए^१ ।
 जइ सावि ण होइ पिए ता किं जीएण अफलेण ॥
 सरणागयंवि काऊण धरसि पासम्मि मह मणं बाले ।
 किं अवरुद्धं ण याणहि जेहिं तादूँ विजोजेसि ॥
^२अमयमउणि सुणिज्जइ णूणं पसयच्छि पुण्णमाइंदो ।
 सा चेव तुज्झ विरहे हुयवहसविसेसउ जाउ ॥
 जे णामंति ण सीसं कस्सवि भुवणेवि ते महासुहडा ।
 रागंधा गलियबला रुलंति महिलाण चळणतले ॥
 मरणेवि दीणवयणं माणधरा जे नंरा ण जंपंति ।
 तेवि य कुणंति लल्लि अबलाणं णेहगहगहिला ॥
 तत्थवि जत्थवि णूणं कामियणो णियइ तम्मयं सयलं ।
 उम्मत्तयरसरसिउ पिच्छइ णण्णं विणा कणयं ॥

Folio 11:

जाणामि तुज्झ विरहे जइ जलणहुयासणंमि पविसामि ।
 उज्झहिसि मज्झ हियए अत्थं तो तेण बीहामि ॥
 पियमहिलामुहकमलं बालमुहं धूलिधूसरच्छायं ।
 सामिमुहं सुपसण्णं ते धण्णा जेइ पिच्छंति ॥

Folio 12:

हंसा रच्चंति सरे भमरा रच्चंति केतकीकुसुमे ।
 चंदणवणे भुयंगा सरिसा सरिसेहि रच्चंति ॥

^१ दंसणासाए?^२ अमिय?

गेहो कहवि ण कीरइ अहवा कीरइ रत्तकंबलसरित्थो ।
 अणवरयं धोयमाणो अण्णं वण्णं ण गिण्हेइ ॥
 कज्जेण विणा गेहो अत्थविहणेण गोरवं लोए ।
 पडिवण्णे णिव्वहणं कुणति जे ते जए विरला ॥
 अणुराय जस्स जेहिं तेणं चिय हिययणिव्वुई तस्स ।
 मेहसलिलेण तप्पइ बप्पीहो ण सरसलिलेण ॥

Folio 7 :

सज्जणपिईपसंगो गुलियारंगव्व दुक्कपक्कालो ।
 इयरजणाण य गेहो हलिइगरंगव्व ¹उ गिलइ ॥

Folio 8 :

जह बप्पीउ खरगिम्हताविउ सुसियतालइड्डो ।
 षण्णमगमणं जोअइ तह अम्हे तुम्ह आगमणं ॥

Folio 9 :

सव्वोवि जणो पच्चरकदंसणे कुणइ णिम्भरं गेहं ।
 सो सुयणो जो दूरड्डियाण पालेइ पडिवण्णं ॥
 सो चिय कीरइ मित्तो जो चिय पत्तंमि वसमयंमि ।
 ण होइ परायत्तो सेलसिलाघडियपुरिसव्व ॥
 णयणेहि को ण दीसइ केण समं णह हवंति आलावा ।
 जं पुण हियाणंदं जणेइ तं माणुसं विरलं ॥
 जह चक्कवायजुयलं ण लहइ सुक्कं विओय संतत्तं ।
 तुह दंसणमलइतं अट्ठाण मणं तह च्चेय ॥
 सज्जणजणाण संगो पइदियहं जं ण होइ अट्ठाणं ।
 ता मण्णे प्ववभवे मयावि विच्छोहिउ कोइ ॥

Folio 10:

णह जाणेमि गुणा तुह किन्नियमित्ताइ संति ससिवयणे ।
 एक चिय तुह दोसो जं विरहे दहसि अंगाइ ॥
 अमयरसपाणिसरिसं सुंदरि तुह दंसणं जइ लहेमि ।
 ता एत्तिण तित्तो अण्णंपि ण किंपि पत्थेमि ॥
 संसारंमि असारे जीविज्जइ तुज्झ दंसणाए^१ ।
 जइ सावि ण होइ पिए ता किं जीएण अफलेण ॥
 सरणागयांवि काऊण धरसि पासम्मि मह मणं बाले ।
 किं अवरुद्धं ण याणहि जेहिं तादूं विजोजेसि ॥
^२अमयमउणि छुणिज्जइ णूणं पसयच्छि पुण्णमाइंदो ।
 सा चेव तुज्झ विरहे हुयवहसविसेसउ जाउ ॥
 जे णामंति ण सीसं कस्सवि भुवणेवि ते महासुहडा ।
 रागंधा गलियबला रुलंति महिलाण चलणतले ॥
 मरणेवि दीणवयणं माणधरा जे नंरा ण जंपंति ।
 तेवि य कुणंति लल्लिं अबलाणं णेहगहगहिला ॥
 तत्थवि जत्थवि णूणं कामियणो णियइ तम्मयं सयलं ।
 उम्मत्तयरसरसिउ पिच्छइ णण्णं विणा कणयं ॥

Folio 11:

जाणामि तुज्झ विरहे जइ जलणहुयासणांमि पविसामि ।
 डज्झहिसि मज्झ हियए अत्थं तो तेण बीहामि ॥
 पियमहिलामुहकमलं बालमुहं धूलिधूसरच्छायं ।
 सामिमुहं छुपसण्णं ते धण्णा जेइ पिच्छंति ॥

Folio 12:

हंसा रच्चंति सरे भमरा रच्चंति केतकीकुसुमे ।
 चंदणवणे भुयंगा सरिसा सरिसेहि रच्चंति ॥

^१ दंसणासाए?^२ अमिय?

पुव्वकइरइयगाहा गहिऊणं एगउवि काऊण ।
 पुण्णिमपरहुप्पण्णो मुणिचंदो तेण णिम्मिउ ॥...
 तिसउचउरासीउ रसालउ जयउ भुवणंमि ॥...

Vichararatnasamgraha by JAYASOMASŪRI. [विचाररत्नसंग्रहः]
 जयसोमसूरिः].

Folios 1 to 222. Dated Samvat 1748.=A. D. 1692.

The Granthâgra is given as 14,000.

1. *From the prâṣasti of a Munisuvratacharitra* [मुनिसुव्रतचरित्र-
 प्रशस्तौ].

पूर्वं चांद्रकुले बभूव विपुले श्रीवर्द्धमानः प्रभुः
 सूरिर्भगलभाजनं सुमनसां सेव्यः सवृत्तास्पदं ।
 शिष्यस्तस्य जिनेश्वरः समजनि स्याद्वादिनामग्रणी-
 र्बधुस्तस्य च बुद्धिसागर इति त्रैवेद्यपारंगमः ॥ १
 सूरिः श्रीजिनचंद्रोभयदेवगुरुर्नवांगवृत्तिकरः ।
 श्रीजिनभद्रमुनीन्द्रो जिनेश्वरविभोक्त्रयः शिष्याः ॥ २
 चक्रे श्रीजिनचंद्रसूरिगुरुभिर्धुर्यः प्रसन्नाभिध-
 स्तेन ग्रंथचतुष्टयस्फुटमतिः श्रीदेवभद्रः प्रभुः ।
 देवानंदमुनीश्वरोऽभवदतश्चारित्रिणां ग्रामणीः
 संसारांबुधिपारगामिजनताकामेषु कामं सखा ॥ ३
 यन्मुखावासवास्तव्या व्यवस्यति सरस्वती ।
 गंतुं नान्यत्र स न्याय्यः श्रीमान् देवप्रभुः प्रभुः ॥ ४
 मुकुरतुलामं कुरयति वस्तुप्रतिबिंबविशदमतिवृत्तं ।
 श्रीविवुधप्रभवचित्तं न विधत्ते वैवरीत्यं तु ॥ ५
 तत्पदपद्मभ्रमरश्चक्रे पद्मप्रभश्चरितमेतत् ।
 विक्रमतोतिक्लांते वेदग्रहरविमिते समये ॥ ६ ॥

2. *From a Kalpâdhyānanadurgapadanirukta* by Vinayachandra
 [कल्पाध्ययनदुर्गपदनिरुक्तम् । विनयचन्द्रः].

प्रणम्य श्रीमहावीरं द्वादशांगीगुरुनपि ।

कल्पाध्ययनशब्दानां पर्यायान् कांश्चन ब्रुवे ॥...॥

नववाससयाइति । श्रीवीरनिवृत्तेर्नवसु वर्षशतेष्वशीत्या
त्रिनवत्या वाधिकेषु इयं वाचना जाता । यद्वा पंचम्याः चतुर्थी
पर्युषणा प्रवृत्ते । तेणउ य नवसएहिं० ।

वीसहि दिगेहि कप्पो पंचयहाणीए कप्पठवणा य ।

नवसयतेउणएहिं वुळिन्ना संघआणाए ॥

सालाहणेण रत्ता संघाएसेण कारियं भयवं ।

पज्जूसवणचउत्थी चाउम्मासं चउहसीए ॥ ३

चउमासपाडिकमणं पक्खियं दिवसम्मि चउविहा संघो ।

नवसयतेणउयएहिं आयरणं ते पमाणंति ॥ ४

इति तीर्थोद्धरादिषु भणनात् ।

3. *From a Sthavirāli* [स्थविराली].

गोमय सुहम्म जंबू पभवो सिज्जंभवो य जसभहो ।

संभूइविजय सिरिथूलभइ गणहरमहागिरिणो ॥ १

सूबलसह साई सामज्जो संडिलो य जीयधरो ।

अज्जसमुहो ^१मंनंदिहो नागहत्थी य ॥ २

रेवइ सिंह खंदिल्ल हिमवन्नागज्जुणाइ गोविंदो ।

सिरिभूर्ईदिन्न लोहिच्च दूसगणिणो य देवड्डी ॥ ३...॥

अज्जसुहत्थी तहेव दिन्ने तहिंददिन्ने य ।

सीहगिरि वइरसामी एमाइ सुहत्थिवंसो य ॥ ६

समाप्तं श्रीपर्युषणाकल्पाध्ययनस्य कतिचिद्गुणपदनिरुक्तमिति ।

सैद्धांतिकश्रीमुनिचंद्रशिष्या

अनूचानवरा^१ जयति ।

श्रीरत्नसिंहाद्वयसूरिमुख्या

यच्छिष्यलेशो विनयेन्दुसूरिः ॥ १

श्रीविक्रमात्तत्त्वगुणैन्दुवर्षे १३२५

चूर्ण्यादि वीक्ष्य स्वगुरोर्मुखाच्च ।

ज्ञात्वानघं पर्युषणाभिधान-

कल्पस्य किंचिद्विदधे निरुक्तं ॥ २

4. *From the prastāvi of a Commentary by Devaguptisūri on the Navapada* [नवपदलघुवृत्तिः । देवगुप्तसूरिः].

नवपदटीका प्रोक्ता आवकानन्दकारिणी ।

श्रीदेवगुप्तसूरिभिर्भावयितव्या प्रयत्नेन ॥

त्रिःसप्त्यधिकसहस्रे मासे कार्तिकसंज्ञिते ।

श्रीपार्श्वनाथचैत्ये तु ^२दुर्गमाय च पत्तने ॥

आवकानन्दटीकेयं नवपदस्य प्रकीर्त्तिता ।

जिनचंद्रगणिनाम्ना तु गच्छे उक्तेःसंज्ञके ॥

कत्कदाचार्यशिष्येण कुलचंदसंज्ञितेन च ।

तेनैषा सूत्रिता टीका निर्जरार्थं तु कर्मणां ॥

5. *From a Commentary on the Sārdhaśataka by Dhaneśvarasūtri* [सार्धशतकवृत्तिः । धनेश्वरसूरिः].

जिनवल्लहगणिलिहियं सङ्गमत्थवियारलवमिणं ।

सुयणा निसुणंतु सुणंतु सयं परिविबोहिंतु सोहिंतु ॥

व्या० जिनवल्लभगणिनामकेन मतिमता सकलार्थसंग्राहिस्थानां-
गाद्यंगोपांगपंचाशकादिशास्त्रवृत्तिविधानाप्तावदातकीर्त्तिसुधाधवालि तच्च

^१ प्राज्ञा अनूचानं? ^२ दुर्गमायतपत्तने ?

रामंडलानां श्रीमदभयदेवसूरीणां शिष्येण लिखितं कर्मप्रकृत्यादि-
गंभीरशास्त्रेभ्यः समुद्धृत्य दृढं जिनवल्लभगणिलिखितं ॥

इति सार्द्धशतकवृत्तौ विशवालगच्छे धनेश्वरसूरीकृतायां ।

शशिमुनिपशुपतिसंख्ये वर्षे नृपविक्रमादतिक्रांते ।

¹चैत्रे सप्तम्यां समर्थितेयं गुरौ वारे ॥

6. *From the prasasti of a Sri-vishacharitra by Gurruchandragant*
[श्रीवीरचरित्रप्रशस्तिः । गुरुचन्द्रगणिः].

आसि सिरिवद्धमाणो मुणिनाहो संजमनिहिंव ।

बहुलकलिकालतमपसरपूरियासेससविसमसमभागे ॥

दीवेणं व मुणीणं पयासिर्दे जेहि ²मुत्तिपत्तो ।

मुणिवड्डणो तस्स हरइहाससिरिजसपयासियासस्स ॥

आसि दुवे वरसीसा जयपयडा सूरससिगुव्व ।

भवजलहिवीहिसंभंतभवियणसंताणतारणसमत्थो ॥

बोहित्थोव्व समत्थो सिरिसूरजिणेशरो पढमो ।

गुरुसारार्ड धवलार्ड खरयसाहुसंतई जाया ॥

हिमवंतार्ड गंगुव्व निग्गया सयलजणपुज्जा ।

अण्णो य पुण्णिमाचंदसुंदरो बुद्धिसागरो सूरि ॥

निम्मवियपवरवागरणछंदमत्थोवसत्थमई ।

एगंतवायाविलसिरपरवायकुरंगभंगसीहाण ॥

तेसिं सीसो जिणचंदसूरी नामा समुप्पण्णो ।

संवेगरंगसाला न केवलं कव्वविरईया जेण ॥

सव्वजणविम्वहयकरी विहिया संजमपवित्तीवि ।

ससमयपरसमयचू विस्सुद्धसिद्धंतदेसणाकुसलो ॥

¹ चैत्रे सितसप्तम्यां ? ² मुत्तिपत्थो ?

समाप्तं श्रीपर्युषणाकल्पाध्ययनस्य कतिचिद्वर्गपदनिरुक्तमिति ।
 सैद्धांतिकश्रीमुनिचंद्रशिष्या
 अनूचानवरा^१ जयन्ति ।
 श्रीरत्नसिंहाह्वयसूरिमुख्या
 यच्छिष्यलेशो विनयेन्दुसूरिः ॥ १
 श्रीविक्रमात्तत्त्वगुणैन्दुवर्षे १३२५
 चूर्ण्यादि वीक्ष्य स्वगुरोर्मुखाच्च ।
 ज्ञात्वानघं पर्युषणाभिधान-
 कल्पस्य किञ्चिद्विदधे निरुक्तं ॥ २

4. *From the prastāṭi of a Commentary by Devaguptisūri on the Navapada* [नवपदलघुवृत्तिः । देवगुप्तसूरिः].

नवपदटीका प्रोक्ता आवकानन्दकारिणी ।
 श्रीदेवगुप्तसूरिभिर्भावयितव्या प्रयत्नेन ॥
 त्रिःसप्त्यधिकसहस्रे मासे कार्तिकसंज्ञिते ।
 श्रीपार्श्वनाथचैत्ये तु ^१दुर्गमाय च पत्तने ॥
 आवकानन्दटीकेयं नवपदस्य प्रकीर्त्तिता ।
 जिनचंद्रगणिनाम्ना तु गच्छे उक्तेः संज्ञके ॥
 कत्कदाचार्यशिष्येण कुलचंदसंज्ञितेन च ।
 तेनैषा सूत्रिता टीका निर्जरार्थं तु कर्मणां ॥

5. *From a Commentary on the Sārdhaśataka by Dhaneśvarasūri* [सार्धशतकवृत्तिः । धनेश्वरसूरिः].

जिणवल्लहगणिलिहियं सङ्गमत्यवियारलवमिणं ।
 सुयणा निसुणंतु सुणंतु सयं परिविबोहिंतु सोहिंतु ॥
 व्या० जिणवल्लभगणिनामकेन मतिमता सकलार्थसंग्राहिस्थानां-
 गाद्यंगोपांगपंचाशकादिशास्त्रवृत्तिविधानाप्तावदातकीर्त्तिस्तुधाधवालि तच्च

^१ प्राज्ञा अनूचान^०? ^२ दुर्गमायतपत्तने ?

रामंडलानां श्रीमदभयदेवसूरीणां शिष्येण लिखितं कर्मप्रकृत्यादि-
गंभीरशास्त्रेभ्यः समुद्धृत्य दृढं जिनवल्लभगणिलिखितं ॥

इति सार्द्धशतकवृत्तौ विश्वालगच्छे धनेश्वरसूरिकृतायां ।

शशिमुनिपशुपतिसंख्ये वर्षे नृपविक्रमादतिक्रांते ।

¹चैत्रे सप्तम्यां समर्थितेयं गुरौ वारे ॥

6. From the prasasti of a Śrīśācharitra by Garuchandraganā
[श्रीशिवचरित्रप्रशस्तिः । गुरुचन्द्रगणिः].

आसि सिरिवद्धमाणो मुणिनाहो संजमनिहिब्व ।

बहुलकलिकालतमपसरपूरियासेससविसमसमभागे ॥

दीवेणं व मुणीणं पयासिउं जेहि ²मुत्तिपत्तो ।

मुणिवड्डणो तस्स हरड्डहाससिरिजसपयासियासस्स ॥

आसि दुवे वरसीसा जयपयडा सूरससिणुव्व ।

भवजलहिवीहिसंभंतभवियणसंताणतारणसमत्थो ॥

बोहित्थोव्व समत्थो सिरिसूरजिणेसरो पढमो ।

गुरुसारारुं धवलारुं खरयसाहुसंतई जाया ॥

हिमवंतारुं गंगुव्व निग्गया सयलजणपुज्जा ।

अण्णो य पुण्णिमाचंदसुंदरो बुद्धिसागरो सूरौ ॥

निम्मवियपवरवागरणछंदमत्थोवसत्थमई ।

एगंतवायविलसिरपरवायकुरंगभंगसीहाण ॥

तेसिं सीसो जिणचंदसूरौ नामा समुप्पण्णो ।

संवेगरंगसाला न केवलं कव्वविरईया जेण ॥

सव्वजणविम्हयकरी विहिया संजमपवित्तीवि ।

ससमयपरसमयन्नू विस्सुद्धसिद्धंतदेसणाकुसलो ॥

¹ चैत्रे सितसप्तम्यां ? ² मुत्तिपत्थो ?

सव्वमहिवलयवित्तो अन्नोभयदेवसूरित्ति ।
 जेणालंकारधरा सलस्कणा वरपया पसन्ना य ॥
 नवरंगवित्तिवररणभारई कामिणीव कया ।
 तेसिं अत्थि विणेउं समत्थसत्थबोहकुसलमई ॥
 सूरी पसन्नचंदो चंदो इव जणमणानंदो ।
 तव्वयणेणं सिरिसुमइवायगाणं विणेयलेसेणं ॥
 गणिना गुरुचंदेणं रइयं सिरिवीरचरियमिमं ।
 नंदसिहिरुइ १ १ ३ ९ संखे वोक्कंते विक्रमाउ कालम्मि ।
 जेइस्स सुद्धतईयातिहिम्मि सोमे समत्तमिमं ॥

7. *From the Vasudevahindi* [वसुदेवहिंदौ मध्यमखण्डप्रारंभः].

तत्थ य सामापिययमादियाणं रोहिणिपज्जुवसाणं एगुणतीसं लं-
 भगा संवदासवायगेणं उवणिबद्धा एग्गत्तरिसं च वित्थारभीरुण
 कथामज्झे छड्डिया ततोहं लोइयसिंगारकहापसंसणं असहमाणो आ
 यरियसगासे अवधारे ऊग पवयणाणुरागेणं आयरियनिउएण य तस्मि
 मज्झिहंमाणं गंथणत्थे अब्भुज्ज उहंतं सुणह ॥

8. *From the Yogavidhi by Ajitadevasūri* [योगविधिः । अजितदेवसूरिः

चंद्रकुले ते जाताः श्रीशीलगणाख्यगणभृतः ख्याताः ।
 श्रीमान्तुंगगणभृन्मलयप्रभसूरिमुख्याश्च ॥ १
 श्रीभद्रगुप्तगुरवः कुवलयसुप्रीतिकारिवरचरिताः ।
 तन्नाममंत्रभक्तिस्मरणादपि जायतेभिमतं ॥ २
 द्वादशवर्षशतेषु श्रीविक्रमतस्त्रिसप्ततियुतेषु ।
 श्रीभानुप्रभगुरुराजपट्टकल्याणकुंभाभैः ॥ ३
 श्रीअजितदेवसूरिभिरिति योगविधिः प्रपंचितः ।
 किंचित्पाक्षिकनंदाद्युक्तं विभाव्य भव्यबुधैः कार्यं ॥ ४

9. *From a Commentary by Prithvichandrasūri on the Paryushana-kalpa* [पर्युषणाकल्पदिप्पनकम् । पृथ्वीचन्द्रसूरिः].

चांद्रकुलांबरशशिनश्चारित्रश्रीसहस्रपत्रस्य ।

श्रीशीलभद्रसूरेर्गुणस्य महोदधेः शिष्यः ॥ २

अभवद्भवनमदहारः षट्कर्त्ताभोजबोधनदिनेशः ।

श्रीधर्मघोषसूरिर्बोधितशाकंभरीनृपतिः ॥ ३

चारित्र्याभोजशशी त्रिपथीपरिहारजनितबुधहर्षः ।

दर्शितविधिश्चर्मनिधिः सिद्धांतमहोदधिः प्रवरः ॥ ४

बभूव श्रीयशोभद्रसूरिस्तच्छिष्यशेखरः ।

तत्पादपद्ममधुपोभूच्छ्रीदेवसेनगणिः ॥ ५

दिप्पनकं पर्युषणाकल्पस्यालिखदवेक्ष्य शास्त्राणि ।

तच्चरणकमलमधुपः श्रीपृथ्वीचंद्रसूरिरिदं ॥ ६ ॥

10. *From a "Duhkhamakīlāśrīśṛaṇastotra* [दुःखनाकालश्रीश्रमणसंघस्तोत्रम्].

वीरजिणभुवणविस्सुयपवयणगयणिक्कदिणमण^१समाणे ।

वड्ढंतसुयनिहाणे थूणामि सूरी जुगप्पहाणे ॥ १

वीस^१तिवीस^२ठनवइ^३अडसयरि^४पंचसयरि^५गुणनउई^६ ।

सउ^७सगसी^८पणनउई^९सगसी^{१०}डस्सयरि^{११}अडसयरी^{१२} ॥ २

चउनवइ^{१३}अठ^{१४}तिय^{१५}सग^{१६}चउ^{१७}पनुत्तरसय^{१८}तितीससय^{१९} ॥

सउ^{२०}पण नउइ^{२१}नव नवइ^{२२}वत्त^{२३}तेवीसुदयसूरी ॥ ३

अह उदयाणं पढमे जुगपवरे पणवयामि तेवीसं ।

सिरिसुहम^१वयर^२पडिवय^३हरिस्सहं^४नंदिमित्तं च ५ ।

सिरिसूरसेण^६रविमित्तं^७सिरिप्पहं^८मणिरहं च ९ ।

जसमित्तं^{१०}धणसिंह^{११}सव्वमित्तं^{१२}धम्मिल्लं^{१३}सिरिविजयणंदं^{१४} ॥ ५

वंदामि सुर्मंगल १५ धम्मसिंह १६ जयदेव १७ सूरसुरदिच्छं १८ ।
 वइसाहा १९ कोडिच्चं २० माहुर २१ वणिपुत्तं २२ सिरिदत्तं २३ ॥ ६
 उदयाणंतिमसूरी पुसमित्तं १ अरहमित्तं २ वइसाहं ३ ।
 वंदे सुकित्ति ४ थावर ५ रहसुय ६ जयमंगलमुणिदं ७ ॥ ७
 सिद्धत्थं ८ ईसाणं ९ रथमित्तं १० भरणमित्तं ११ दढमित्तं १२ ।
 सिरिसंगयमित्तं १३ सिरिधरं १४ मागह १५ ममरसूरि १६ ॥ ८
 सिरिरेवइमित्तं १७ कित्तिमित्तं १८ सुरमित्तं १९ फग्गुमित्तं च २० ।
 कल्लाण २१ देवमित्तं २२ नमामि दुप्पसहमुनिवसहं २३ ॥ ९
 वंदे सुहम्मजंबूपभवं सिज्जंभवं च जसभहं ।
 संभूयविजयसिरिभइवाइसिरिथूलभहं च ॥ १०
 महागिरिसुहत्थगुणसुंदरं च सामज्जखंदिलायरियं ।
 रेवइमित्तं धम्मं च भइगुत्तं च सिरिगुत्तं ॥ ११
 सिरिवयरमज्जरक्कियसूरिं पणमामि पूसमित्तं च ।
 इय सत्त कोडिनामे पढमुदए वीस जुगपवरे ॥ १२
 बीए तिबीस वहरं च नागहत्थि च रेवइमित्तं ।
 सीहं नागुज्जणभूइदिच्चयं कालयं वंदे ॥ १३
 सिरिसच्चमित्तहारिलजिणभहं वंदिमो उमासाइ ।
 पुसमित्तं संभूयं मोढारिसिं भूयधम्मसिरिं ॥ १४
 जिइं कपग्गुमित्तं धम्मघोसं च विणयमित्तं च ।
 सिरिसीलमित्तरेवइमित्तसुमित्तं अरिहमित्तं ॥ १५
 इय सव्वोदयजुगपवरसूरिणो चरणसंजुए वंदे ।
 चउरुत्तरदुसहस्सं दुप्पसहंते सुहम्माई ॥ १६
 इय सुहमजंबू तब्भवसिद्धा एगावयारिणो सेसा ।
 सद्धिदुजोयणमज्जे जयंतु दुब्बिखडमरहरा ॥ १७ ॥ ...

एवं देविंदनयं सिरिविज्जाणं धम्मकित्तिपयं ।
 वीरजिणपवयणाट्टियं दुसमसंघं नमह निच्चं ॥
 इति दुःखमाकालश्रीश्रमणसंघस्तोत्रं ।

11. From an "Ashtakavritti by Jinēscarasūri [अष्टकवृत्तिः । जिने-
 श्वरसूरिः].

जिनेश्वरानुग्रहतोष्टकानां विविच्य गंभीरमपीदमर्थं ।
 अवाप्य सम्यक्कमपेतरेकं सदैव लोकाश्वरणे यतध्वं ॥ १
 सूरेः श्रीवर्द्धमानस्य निःसंबंधविहारिणः ।
 हारिचारित्रपात्रस्य श्रीचंद्रकुलभूषिणः ॥ २
 पादांभोजद्विरेफेण श्रीजिनेश्वरसूरिणा ।
 अष्टकानां कृता वृत्तिः सत्त्वानुग्रहहेतवे ॥ ३
 समानामधिकेशीत्या सहस्रे विक्रमाद्गते ।
 श्रीजावालपुरे रम्ये वृत्तिरेषा समापिता ॥ ४

इति श्रीजिनेश्वरसूरिवराचार्यकृता श्रीमदभयदेवसूरिप्रतिसंस्कृ-
 ताष्टकवृत्तिः समाप्ता ॥ ग्रंथमानं ३३७०

Folio 222:

श्रीमत्स्वरतरगच्छे विजयिनि मंदाकिनीजलस्वच्छे ।
 श्रीजिनचंद्रविवस्वति युगप्रधानेतिपदवर्ये ॥ १
 श्रीवामेयप्रमेयप्रमेयपारंगतं च पारगतं ।
 कृत्वा चेतोविषयं विषयांतरविरतनिजमनसः ॥ २
 वागीसदयातिलकक्रमकमलरजोलवस्य परिचरणात् ।
 समवसितसमयसारा बाल्येपि कृतश्रुताचाराः ॥ ३
 श्रीचंद्रमंत्रिदेवाः सारणदासादिविबुधसामग्र्या ।
 नानाग्रंथविचारव्याख्याकरणाच्च संयत्य ॥ ४

अणहिलपत्तनजेसलमेरुस्थितसमयकोशवीक्षायाः ।
 समवसितगोप्यगंभीरभावश्रुतनिकरसंचाराः ॥ ५
 खरतरसमाचारीविचारणप्रवणमानसैः सद्भिः ।
 सूजामेघोदयकर्णकुंगराद्यैः परिश्रमिताः ॥ ६
 हिंसारमहिमजेसलमेसलमेरुषु चर्चाश्रमेण विख्याताः ।
 रेजुः श्रीगुरुकृपया लब्धजया जगति हरिवद्ये ॥ ७
 श्रीमत्प्रमोदमाणिक्यगुरूणामनुशासनात् ।
 साहाय्याच्च सतीर्थ्यश्री ५ दयारंगगणीशितुः ॥ ८
 यथालब्धागमव्यूहाद्गृहीत्वा सारमादृताः ।
 नानाप्रश्रपदश्रेणिप्रत्युत्तरपदात्मकं ॥ ९
 परोपकारसंसिद्धयै स्वस्य च स्मृतिहेतवे ।
 मृक्षणमिव तेर्य श्रीजयसोमबुधा व्यधुः ॥ १०
 विक्रमतो मुनिशररसशशिमाने वत्सरे विजयमाने ।
 गुणविनयस्तच्छिष्यः सेरूणानाम्नि वरनगरे ॥ ११
 विशकलितपत्ररार्शिं दृष्ट्वा तस्य क्रमेण तं कृत्वा ।
 ग्रंथं ब्राह्मोदार्थं लेखकतो लेखयांचक्रे ॥ १२ ग्रंथाग्रं १४,०००
 विचाररत्नसंग्रहः समाप्तः ॥

Yamakastuti by DHARMAGHOSHASŪRI with the **Commen-**
tary of SOMATILAKASŪRI [यमकस्तुतिः सटीका । मू० धर्मघोषसूरिः । टी०
 सोमतिलकसूरिः].

Folios 1 to 21 :

Commentary begins :

ॐ नमः सिद्धं ॥ अहं ॥

श्रीमत्तीर्थपतीन्सर्वाननर्वाचीनचिन्मयान् ।

अद्वैतसंविदे वंदे सानंदेन स्वचेतसा ॥ १

अधिकृत्य श्लेषमहं प्रकृतिप्रत्ययविभक्तिरचनाढ्यं ।
 एकामपि हि चतुर्द्धा विवृणोमि स्तुतिमिमां सुकृतां¹ ॥ १
 सा चेयं ।

श्रीतीर्थराजः पदपद्मसेवा-
 हेवाकिदेवासुरकिनरेशः ।
 गंभीरगीस्तारतरो वरेण्य-
 प्रभावदाता ददतां शिवं वः ॥ १

व्याख्या० श्रीतीर्थराजः ।...

Folio 3 :

Commentary ends :

प्रकाशितमिति चतुर्थः स्तुत्यर्थः ॥ ४
 श्रीसोमतिलकसूरिः स्तुतिमेकामपि स्वयं रचितां ।
 विवृणोति स्म चतुर्द्धा श्लेषवशात्स्वपरहितकृतये ॥ १
 इत्येकरूपस्तुतिचतुष्टयवृत्तिः समर्थितेति भद्रं ।

Commentary begins:

॥ अहं ॥

श्रेयःश्रीवरदं जिनौघमनघं प्रणम्य विवृणोमि ।
 यमकैरलंकृतयतीर्जिनस्तुतीः स्वपरहितकृतये ॥ १
 तास्त्वष्टाविंशतिः स्वष्टा मालिनीशृङ्गदसाद्भुताः ।
 अष्टाष्टयमकै रम्या वर्णयुग्मविनिर्मिताः ॥ २
 तन्नादिदेवत्वादादौ श्रीवृषभजिनस्तुतिमाह ।

जय वृषभजिनाभिष्टूयसे निम्ननाभि-
 र्जडिमरविसनाभिर्यः सुपर्वीगनाभिः ।

¹ स्वकृतां?

तम इह किल नाभिक्षोणिभृत्सुनुनाभि-
द्रुतभुवनमनाभिक्षांतिसंपत्कुनाभिः ॥ १

व्याख्या० जय रागादिरिपुवर्गजयनाज्जयवान् भव । . . .

Commentary ends :

तथेति श्रुतदेवतास्तुत्यर्थः ३ ॥ २८ ॥

श्रीदेवेंद्रमुनींद्रपट्टमुकुटैः श्रीधर्मघोषाख्यया
ख्यातैः सूरिवरैर्विशिष्टकविभिश्चारित्रिभिर्ज्ञानिभिः ।
संघाचार इति प्रसिद्धमहिमा सिद्धांततत्त्वाचित-
श्चक्रे ग्रंथवरः परोपकृतये यैः कृतयत्नैर्भृशं ॥ १

तस्यांतिर्यतिपर्यंतविन्यस्तयमका इमाः ।

व्यरच्यंत च यैरष्टाविंशतिः स्तुतयोनवाः ॥ २

तच्छिष्यशेखरश्रीसोमप्रभसूरिपादपद्मालिः ।

श्रीसोमतिलकसूरिस्तनुमतिरपि विवृतिमकृतेमां ॥ ३

एतस्यां शुचिसंप्रदायविगमात्तादृक्सुशास्त्रेक्षणा-
भावाद्ग्रंथगतार्थबोधविरहान्मांघ्याच्च बुद्धेर्मया ।

दुष्टं क्लिष्टमशिष्टमिष्टसमयातीतं च यत्किंचन

प्रोचे शास्त्रविचारचारुहृदयैः क्षम्यं च शोध्यं च तत् ॥ ४

जयति जगतीह यावज्जिनमतममिकृप्रभावपात्रमिदं^१ ।

यमकस्तुतिवृत्तिरियं तावद्भव्योपकृतयेस्तु ॥ ५

इति यमकस्तुतिवृत्तिः समर्थितेयं ॥ भद्रमस्तु ॥ पंडितश्री०
मुनिचंद्रवाचनार्थं गणितेवचंद्रेण लिखितं ॥ संवत् १६४८ वर्षे०

Yogaratanamala by NĀGĀRJUNĀCHĀRYA with the **Commentary** of GUṆĀKARA [योगरत्नमाला सटीका । मू० नागार्जुनाचार्यः । टी० गुणाकरसूरिः].

Commentary begins :

गुरुचरणकमलममलं चरणे च नागार्जुनप्रणीतायाः ।
विवृतिं सुखावबुद्धयै वक्ष्येहं योगरत्नमालायाः ॥ १

Text begins :

विमलमतिकिरणनिकरप्रभिन्नसच्छिष्यकमलसंघाताः ।
सकलभुवनैकदीपा जयंति गुरुभास्करो भुवने ॥ १
स्पष्टाक्षरपदसूत्रैर्गुरुमतरत्नाकरात्समुद्भूत्य ।
प्रथिता परिस्फुरंती निगद्यते योगरत्नमालेयं ॥ २

Text ends :

आश्चर्यरत्नमाला नागार्जुनविरचितानुभवसिद्धा ।
सकलजनहृदयदयिता समर्थिता सूत्रतो जयति ॥ १४०
इति श्रीआचार्यनागार्जुनकृता योगरत्नावली समाप्ता ॥

Commentary ends :

शास्त्रस्याशीर्वादं ददात्याचार्यः ॥ १४०
यदश्रुद्धमिह निरूपितमार्यास्तत्क्षम्यतां प्रसादं मे ।
कृत्वा विशोध्यतां यत् को न स्वलति प्रमादनिवहेन ॥ १
आत्मस्मरणाय मया विवृता नागार्जुनप्रणीतेयं ।
आश्चर्यरत्नमाला अयेतनवृद्धटीकातः ॥ २
श्रीनृपविक्रमसमये द्वादशनवषड्भिरंकिते वर्षे ।
रचिता गुणाकरेण श्वेतांबरभिक्षुणा विवृतिः ॥ ३

इति श्रीसिद्धघटीयश्वेतांबरमंडितश्रीगुणाकरविरचिता नागार्जुन-
प्रणीतयोगरत्नमालालघुवृत्तिः समाप्ता ॥

Atmabodha, by JINALĀBHASURI [आत्मप्रबोधः। जिनलाभसुरिः].

Folios 1 to 183 :

Prasasti :

श्रीमद्वीरजिनेन्द्रतीर्थतिलकः सद्भूतसंपन्निधिः
 संजज्ञे सुगुरुः सुधर्मगणभृत्तस्यान्वये सर्वतः ।
 पुण्ये चांद्रकुलेभवत्सुविहिते पक्षे सदाचारवान्
 सेव्यः शोभनधीमतां सुमतिमानुद्योतनः स्वरिराद् ॥ ३
 आसीत्तत्पदपंकजैकमधुकृच्छीवर्द्धमानाभिधः
 स्वरिस्तस्य जिनेश्वराख्यगणभृज्जातो विनेयोत्तमः ।
 यः प्रापच्छिव० सिद्धिः पंक्ति१० शरदि१०८० श्रीपत्तने वादितो
 जित्वा सद्दिरुदं कृती खरतरेत्याख्यं नृपादेर्मुखात् ॥ ४
 तच्छिष्यो जिनचंद्रस्वरिगणभृज्जज्ञे गुणांभोनिधिः
 संविश्रोभयदेवसूरिमुनिपस्तस्यानुजोभूततः ।
 येनोत्तुंगनवांगवृत्तिरचनां कृत्वार्हतः शासने
 साहाय्यं विदधे महच्छ्रुतपरिज्ञानार्थिनां धीमताम् ॥ ५
 तत्पट्टे जिनवल्लभो गणधरः सन्मार्गसेवापरः
 संजातस्तदनु प्रभूतमहिमा सद्भव्यबोधप्रदः ।
 अंबादत्तयुगप्रधानपदभृन्मिथ्यात्वाविध्वंसकृ-
 न्नेता श्रीजिनदत्तस्वरिभवद्वंद्वारकाभ्यर्चितः ॥ ६
 तदनु श्रीजिनचंद्रः स्वरिवरोभूत्स्वधर्मनिस्तंभः ।
 सन्मणिमंडितभालः प्रणताखिलशिष्टभूपालः ॥ ७
 तद्वंशे गुणनिधयः सम्यग्बिधयो मुनीश्वराः श्रुचयः ।
 श्रीजिनकुशलमुनींद्रश्रीजिनभद्रादयोभूवन् ॥ ८

जज्ञे मुनीन्द्रस्तदनुक्रमेण
 श्रीजैनचंद्रो मुनिमार्गसेवी ।
 प्रबोधितो येन दयापरेण
 ह्यकम्बराख्यः पतिसाहिमुख्यः ॥ ९
 तदन्वयेभूज्जिनसिंहसूरिः
 स्वपाटवाल्हादितसर्वसूरिः ।
 ततः स्वधीनिर्जितदेवसूरिः
 स्फुरत्प्रभावो जिनराजसूरिः ॥ १०

तच्छिष्यो जिनरत्नसूरिसुगुरुः श्रीजैनचंद्रस्ततो
 गच्छेशो गणभृद्गुरो गुणगणांभोधिर्जगद्विभ्रुतः ।
 तत्पद्मोदयशैलमूर्ध्नि सुतरां भास्वत्प्रतापोद्गुरः
 पूज्यश्रीजिनसौख्यसूरिरभवत्तत्कीर्त्तिविद्यावरः ॥ ११
 तत्पादांबुजसेविनो युगवराः सत्यप्रतिज्ञाधराः
 श्रीमंतो जिनभक्तिसूरिगुरवोभूवन् गणाधीश्वराः ।
 यैरुहामगुणैः स्वधर्मनिपुणैर्निःशेषतेजस्विनां
 तस्थे मौलिपदैः प्रकामसुभगैः पुष्पैरिव प्रत्यहं ॥ १२

तेषां विनेयो निरवद्यवृत्तिः

प्रमोदतः श्रीजिनलाभसूरिः ।

इमं महाग्रंथपयोधिमध्यात्

समग्रहीद्रत्नमिवात्मबोधम् ॥ १३

हृताश ३ मध्या ३ वस्तु ८ चंद्र १ वत्सरे

१८३३ समुज्ज्वलत्कार्तिकपंचमीदिने ।

मनोरमे श्रीमनराख्यबिंदिरे-

जगमन्निबंधः परिपूर्णतामयम् ॥ १४

Atmabodha, by JINALĀBHASURI [आत्मप्रबोधः । जिनलाभसूरिः].

Folios 1 to 183 :

Prasasti :

श्रीमद्वीरजिनेन्द्रतीर्थतिलकः सद्भूतसंपन्निधिः
 संजज्ञे स्रगुरुः सुधर्मगणभृत्तस्यान्वये सर्वतः ।
 पुण्ये चांद्रकुलेभवत्सुविहिते पक्षे सदाचारवान्
 सेव्यः शोभनधीमतां सुमतिमानुद्योतनः स्वरिराद् ॥ ३
 आसीत्तत्पदपंकजैकमधुकृच्छ्रीवर्द्धमानाभिधः
 स्वरिस्तस्य जिनेश्वराख्यगणभृज्जातो विनेयोत्तमः ।
 यः प्रापच्छिव० सिद्धिः पंक्ति१० शरदि१०८० श्रीपत्तने वादितो
 जित्वा सद्द्विरुदं कृती खरतरेत्याख्यं नृपादेर्मुखात् ॥ ४
 तच्छिष्यो जिनचंद्रस्वरिगणभृज्जज्ञे गुणांभोनिधिः
 संविमोभयदेवसूरिमुनिपस्तस्यानुजोभूततः ।
 येनोत्तुंगनवांगवृत्तिरचनां कृत्वार्हतः शासने
 साहाय्यं विदधे महच्छ्रुतपरिज्ञानार्थिनां धीमताम् ॥ ५
 तत्पट्टे जिनवल्लभो गणधरः सन्मार्गसेवापरः
 संजातस्तदनु प्रभूतमहिमा सद्भव्यबोधप्रदः ।
 अंबादत्तयुगप्रधानपदभृन्मिथ्यात्वविध्वंसकृ-
 न्नेता श्रीजिनदत्तस्वरिभवद्वृंदारकाभ्यर्चितः ॥ ६
 तदनु श्रीजिनचंद्रः स्वरिवरोभूत्स्वधर्मनिस्तंभः ।
 सन्मणिमंडितभालः प्रणताखिलाशिष्टभूपालः ॥ ७
 तद्वंशे गुणनिधयः सम्यग्विधयो मुनीश्वराः शुचयः ।
 श्रीजिनकुशलमुनीन्द्रश्रीजिनभद्रादयोभूवन् ॥ ८

जज्ञे मुनीन्द्रस्तदनुक्रमेण
 श्रीजैनचंद्रो मुनिमार्गसेवी ।
 प्रबोधितो येन दयापरेण
 ह्यकम्बराख्यः पतिसाहिमुख्यः ॥ ९

तदन्वयेभूज्जिनसिंहसूरिः
 स्वपाटवाल्हादितसर्वसूरिः ।
 ततः स्वधीनिर्जितदेवसूरिः

स्फुरत्प्रभावो जिनराजसूरिः ॥ १०

तच्छिष्यो जिनरत्नसूरिसुगुरुः श्रीजैनचंद्रस्ततो
 गच्छेशो गणभृद्गुरो गुणगणांभोधिर्जगद्विश्रुतः ।
 तत्पद्मोदयशैलमूर्ध्नि सुतरां भास्वत्प्रतापोद्गुरः
 पूज्यश्रीजिनसौख्यसूरिरभवत्तत्कीर्त्तिविद्यावरः ॥ ११
 तत्पादांबुजसेविनो युगवराः सत्यप्रतिज्ञाधराः
 श्रीमंतो जिनभक्तिसूरिगुरवोभूवन् गणाधीश्वराः ।
 यैरुहामगुणैः स्वधर्मनिपुणैर्निःशेषतेजस्विनां
 तस्यै मौलिपदैः प्रकामसुभगैः पुष्पैस्त्रि प्रत्यहं ॥ १२

तेषां विनेयो निरवद्यवृत्तिः
 प्रमोदतः श्रीजिनलाभसूरिः ।

इमं महाग्रन्थपयोधिमध्यात्
 समग्रहीद्रत्नमिवात्मबोधम् ॥ १३

हृताश ३ मध्या ३ वस्तु ८ चंद्र १ वत्सरे
 १८३३ समुज्ज्वलत्कार्तिकपंचमीदिने ।
 मनोरमे श्रीमनराख्यविदिरे-
 ङ्गमन्निबंधः परिपूर्णतामयम् ॥ १४

Atmabodha, by JINALĀBHASURI [आत्मप्रबोधः । जिनलाभसूरिः].

Folios 1 to 183 :

Prasasti :

श्रीमद्वीरजिनेन्द्रतीर्थतिलकः सद्भूतसंपन्निधिः
 संजज्ञे ह्यगुरुः सुधर्मगणभृत्तस्यान्वये सर्वतः ।
 पुण्ये चांद्रकुलेभवत्सुविहिते पक्षे सदाचारवान्
 सेव्यः शोभनधीमतां सुमतिमानुद्योतनः स्वरिराद् ॥ ३
 आसीत्तत्पदपंकजैकमधुकृच्छ्रीवर्द्धमानाभिधः
 स्वरिस्तस्य जिनेश्वराख्यगणभृज्जातो विनेयोत्तमः ।
 यः प्रापच्छिव० सिद्धिः पंक्ति१० शरदि१०८० श्रीपत्तने वादितो
 जित्वा सद्द्विरुदं कृती खरतरेत्याख्यं नृपादेर्मुखात् ॥ ४
 तच्छिष्यो जिनचंद्रस्वरिगणभृज्जज्ञे गुणांभोनिधिः
 संविमोभयदेवसूरिमुनिपस्तस्यानुजोभूततः ।
 येनोत्तुंगनवांगवृत्तिरचनां कृत्वार्हतः शासने
 साहाय्यं विदधे महच्छ्रुतपरिज्ञानार्थिनां धीमताम् ॥ ५
 तत्पट्टे जिनवल्लभो गणधरः सन्मार्गसेवापरः
 संजातस्तदनु प्रभूतमहिमा सद्भव्यबोधप्रदः ।
 अंबादत्तयुगप्रधानपदभृन्मिथ्यात्वविध्वंसकृ-
 न्नेता श्रीजिनदत्तस्वरिभवद्वंद्वारकाभ्यर्चितः ॥ ६
 तदनु श्रीजिनचंद्रः स्वरिवरोभूत्स्वधर्मनिस्तंद्रः ।
 सन्मणिमंडितभालः प्रणताखिलाशिष्टभूपालः ॥ ७
 तद्वंशे गुणनिधयः सम्यग्विधयो मुनीश्वराः शुचयः ।
 श्रीजिनकुशलमुनीन्द्रश्रीजिनभद्रादयोभूवन् ॥ ८

जज्ञे मुनीन्द्रस्तदनुक्रमेण
 श्रीजैनचंद्रो मुनिमार्गसेवी ।
 प्रबोधितो येन दयापरेण
 ह्यकम्बराख्यः पतिसाहिमुख्यः ॥ ९

तदन्वयेभूज्जिनसिंहसूरिः
 स्वपाटवाल्हादितसर्वसूरिः ।
 ततः स्वधीनिर्जितदेवसूरिः

स्फुरत्प्रभावो जिनराजसूरिः ॥ १०

तच्छिष्यो जिनरत्नसूरिसुगुरुः श्रीजैनचंद्रस्ततो
 गच्छेशो गणभृद्गुरो गुणगणांभोधिर्जगद्विश्रुतः ।
 तत्पद्मोदयशैलमूर्ध्नि सुतरां भास्वत्प्रतापोद्गुरः
 पूज्यश्रीजिनसौख्यसूरिरभवत्तत्कीर्त्तिविद्यावरः ॥ ११
 तत्पादांबुजसेविनो युगवराः सत्यप्रतिज्ञाधराः
 श्रीमंतो जिनभक्तिसूरिगुरवोभूवन् गणाधीश्वराः ।
 यैरुहामगुणैः स्वधर्मनिपुणैर्निःशेषतेजस्विनां
 तस्यै मौलिपदैः प्रकामसुभगैः पुष्पैरिव प्रत्यहं ॥ १२

तेषां विनेयो निरवद्यवृत्तिः
 प्रमोदतः श्रीजिनलाभसूरिः ।

इमं महाग्रंथपयोधिमध्यात्
 समग्रहीद्रत्नमिवात्मबोधम् ॥ १३

हृताश ३ मध्या ३ वस्तु ८ चंद्र १ वत्सरे
 १८३३ समुज्ज्वलत्कार्तिकपंचमीदिने ।
 मनोरमे श्रीमनराख्यविदिरे-
 ऽगमन्निबंधः परिपूर्णतामयम् ॥ १४

जज्ञे मुनीन्द्रस्तदनुक्रमेण
 श्रीजैनचंद्रो मुनिमार्गसेवी ।
 प्रबोधितो येन दयापरेण
 ह्यकब्बराख्यः पतिसाहिमुख्यः ॥ ९

तदन्वयेभूज्जिनसिंहसूरिः
 स्वपाटवाल्हादितसर्वसूरिः ।
 ततः स्वधीनिर्जितदेवसूरिः

स्फुरत्प्रभावो जिनराजसूरिः ॥ १०

तच्छिष्यो जिनरत्नसूरिसुगुरुः श्रीजैनचंद्रस्ततो
 गच्छेदो गणभृद्गुरो गुणगणांभोधिर्जगद्विश्रुतः ।
 तत्पद्मोदयशैलमूर्ध्नि सुतरां भास्वत्प्रतापोद्गुरः
 पूज्यश्रीजिनसौख्यसूरिरभवत्तत्कीर्त्तिविद्यावरः ॥ ११
 तत्पादांबुजसेविनो युगवराः सत्यप्रतिज्ञाधराः
 श्रीमंतो जिनभक्तिसूरिगुरवोभूवन् गणाधीश्वराः ।
 यैरुहामगुणैः स्वधर्मनिपुणैर्निःशेषतेजस्विनां
 तस्थे मौलिपदैः प्रकामसुभगैः पुष्पैरिव प्रत्यहं ॥ १२

तेषां विनेयो निरवद्यवृत्तिः
 प्रमोदतः श्रीजिनलाभसूरिः ।

इमं महामंत्रपयोधिमध्यात्
 समयहीद्रत्नमिवात्मबोधम् ॥ १३

हृताश ३ मध्या ३ वस्तु ८ चंद्र १ वत्सरे
 १८ ३ ३ समुज्ज्वलत्कार्तिकपंचमीदिने ।

मनोरमे श्रीमनराख्यबिंदिरे-

ऽगमन्निबंधः परिपूर्णतामयम् ॥ १४

Kumaraviharaprasastikavya by **VARDHAMANASURI**
कुमारविहारप्रशस्तिकाव्यम् । वर्द्धमानगणिः.]

Folios 19 :

श्रीहेमचंद्रसूरिशिष्येण वर्द्धमानगणिना कुमारविहारप्रशस्तौ का-
व्येऽमुष्मिन् पूर्वं षडर्थे कृतेपि कौतुकात् षोडशोत्तरं शतं व्याख्यानं
चक्रे सप्ताशीतितमं वृत्तं तच्चेदं ।

गंभीरः श्रुतिभिः सदाचरणतः प्राप्नोति प्रीतिदयः

सत्कांतारचितप्रियो बहुगुणो यः साम्यमालंबते ।

श्रीचौलुक्यनरेश्वरेण विबुधश्रीहेमचंद्रेण च

श्रीमद्वाग्भटमंत्रिणा च परिवादिन्या च विप्रेण च ॥ ८७

Kathamahodadhi by **SOMACHANDRA** [कथामहोदधिः । सोमचन्द्रः].

Begins :

श्रीवर्द्धमानमानम्य निर्दूतवृजिनं जिनं ।

कर्पूरप्रकरग्रथे कथाः सख्यामि सप्रथाः ॥ १

Table of contents.

१ आर्द्रकुमारकथा	११ चिलातीपुत्रकथा
२ प्रदेशिनृपकथा	१२ रौहणेयचोरकथा
३ धरणेन्द्रदृष्टांतः	१३ श्रेणिकनृपकथा
४ कंबलसंबलवृषभद्वयकथा	१४ सुलसाकथा
५ मेघकुमारकथा	१५ दुर्दुरांकदेवकथा
६ प्रसन्नचंद्रराजर्षिकथा	१६ जीर्णश्रेष्ठिकथा
७ सुलसकथा	१७ श्रीगौतमकथा
८ प्रभावतीकथा	१८ जमाल्याचार्यकथा तथा
९ तामलीकथा	वज्रस्वामिकथा
१० शुकद्वयकथा	१९ शय्यंभवकथा

२० शशिराजकथा	३९ चारुदत्तकथा
२१ अतिमुक्तकथा तथा मदा- लसाकथा	४० श्रीकृष्णकथा
२२ बलदेवकथा तथा पुण्याब्द- नृपकथा	४१ वंकचूलकथा
२३ गजस्रकुमारकथा	४२ ब्रह्मदत्तमित्रविप्रकुटुंबकथा तथा शक्रकथा
२४ चंडरुद्रशिष्यदृष्टांतस्तथा विशाखचौरदृष्टांतः	४३ चेटकमहाराजकथा
२५ कंडरीकपुंडरीककथा	४४ अशोकचंद्रनृपकथा
२६ उदायिनृपमारकद्रव्यसा- धुकथा	४५ चंद्रावतंसकनृपकथा
२७ आनंदकथा	४६ उदायननृपकथा
२८ कामदेवकथा	४७ काकजंघकोकाशिकथा
२९ वज्रायुधराजकथा तथा संगमदेवकथा	४८ लोहजंघकथा
३० नेमिकथानकं	४९ मेघरथकथा
३१ कालिकाचार्यकथा	५० सागरचंद्रदृष्टांतः
३२ वसुराजकथा तथा ब्रह्मा- दीनां कथा	५१ मूलदेवकथा
३३ दृढप्रहारिकथा	५२ शालिभद्रकथा
३४ आन्नचोरकथा	५३ संप्रतिभूपतिकथा
३५ जंबूस्वामिकथा	५४ दत्तराजकथा
३६ सुदर्शनश्रेष्ठिकथा	५५ विद्युन्मालीकथा
३७ नंदनृपकथा	५६ अभयकुमारकथा
३८ मम्मणवणिग्दृष्टांतः	५७ अश्ववबोधतीर्थोत्पत्तिकथा
	५८ बाहुबलिकथा तथा अष्टा- पदतीर्थोत्पत्तिकथा
	५९ आर्यरक्षितसंबंधः
	६० शय्यभवकथा
	६१ वज्रस्वामिकथा

Kumaraviharaprasastikavya by **VARDHAMANASURI**
कुमारविहारप्रशस्तिकाव्यम् । वर्द्धमानगणिः.]

Folios 19 :

श्रीहेमचंद्रस्वरिंशिष्येण वर्द्धमानगणिना कुमारविहारप्रशस्तौ का-
व्येऽमुष्मिन् पूर्वं षडर्थे कृतेपि कौतुकात् षोडशोत्तरं शतं व्याख्यानं
चक्रे सप्ताशीतितमं वृत्तं तच्चेदं ।

गंभीरः श्रुतिभिः सदाचरणतः प्राप्नोतिष्टोदयः

सत्कांतारचितप्रियो बहुगुणो यः साम्यमालंबते ।

श्रीचौलुक्यनरेश्वरेण विबुधश्रीहेमचंद्रेण च

श्रीमद्वाग्भटमंत्रिणा च परिवादिन्या च विप्रैः च ॥ ८७

Kathamahodadhi by **SOMACHANDRA** [कथामहोदधिः । सोमचन्द्रः].

Begins :

श्रीवर्द्धमानमानम्य निर्दूतवृजिनं जिनं ।

कर्पूरप्रकरग्रथे कथाः स्रक्ष्यामि सप्रथाः ॥ १

Table of contents.

१ आर्द्रकुमारकथा	११ चिलातीपुत्रकथा
२ प्रदोशिनृपकथा	१२ रौहणेयचोरकथा
३ धरणेन्द्रदृष्टांतः	१३ श्रेणिकनृपकथा
४ कंबलसंबलवृषभद्वयकथा	१४ सुलसाकथा
५ मेघकुमारकथा	१५ दुर्दुरांकदेवकथा
६ प्रसन्नचंद्रराजर्षिकथा	१६ जीर्णश्रेष्ठिकथा
७ सुलसकथा	१७ श्रीगौतमकथा
८ प्रभावतीकथा	१८ जमाल्याचार्यकथा तथा
९ तामलीकथा	वज्रस्वामिकथा
१० शुक्रद्वयकथा	१९ शय्यंभवकथा

२० शशिराजकथा	३९ चारुदत्तकथा
२१ अतिमुक्तकथा तथा मदा- लसाकथा	४० श्रीकृष्णकथा
२२ बलदेवकथा तथा पुण्याब्द- नृपकथा	४१ वंकचूलकथा
२३ गजसुकुमारकथा	४२ ब्रह्मदत्तमित्रविप्रकुटुंबकथा तथा शक्रकथा
२४ चंडरुद्रशिष्यदृष्टांतस्तथा विशाखचौरदृष्टांतः	४३ चेटकमहाराजकथा
२५ कंडरीकपुंडरीककथा	४४ अशोकचंद्रनृपकथा
२६ उदायिनृपमारकद्रव्यसा- धुकथा	४५ चंद्रावतंसकनृपकथा
२७ आनंदकथा	४६ उदायननृपकथा
२८ कामदेवकथा	४७ काकजंघकोकाशिकथा
२९ वज्रायुधराजकथा तथा संगमदेवकथा	४८ लोहजंघकथा
३० नेमिकथानकं	४९ मेघरथकथा
३१ कालिकाचार्यकथा	५० सागरचंद्रदृष्टांतः
३२ वसुराजकथा तथा ब्रह्मा- दीनां कथा	५१ मूलदेवकथा
३३ दृढप्रहारिकथा	५२ शालिभद्रकथा
३४ आम्नचोरकथा	५३ संप्रतिभूपतिकथा
३५ जंबूस्वामिकथा	५४ दत्तराजकथा
३६ सुदर्शनश्रेष्ठिकथा	५५ विद्युन्मालीकथा
३७ नंदनृपकथा	५६ अभयकुमारकथा
३८ मम्मणवणिग्दृष्टांतः	५७ अश्ववबोधतीर्थोत्पत्तिकथा
	५८ बाहुबलिकथा तथा अष्टा- पदतीर्थोत्पत्तिकथा
	५९ आर्यरक्षितसंबंधः
	६० शय्यंभवकथा
	६१ वज्रस्वामिकथा

६२	यक्षार्थकासंबंधः	७९	श्रेयांसकथा
६३	जीवानंदवैद्यकथा	८०	चंदनबालाकथा
६४	बाहुसुबाहुकथा	८१	स्थूलिभद्रकथा
६५	ब्राह्मीकथा तथा पुष्यचूलासंबंधस्तथा मृगावतीकथा	८२	सैव
६६	कुबेरदत्तासाध्वीसंबंधस्त- था याकिनीपुत्रसंबंधः	८३	शिवकुमारकथा
६७	भरतचक्रिकथा	८४	नंदिषेणद्विजकथा
६८	भद्रबाहुस्वामिकथा	८५	वल्कलचीरीकथा
६९	मरुदेनास्वामिनीकथा	८६	इलातीपुत्रदृष्टांतः
७०	सुभद्राकथा	८७	श्रीअजितसंबंधः तथा श्रीसागरचक्रवर्तिकथा
७१	श्रेणिककथा	८८	मल्लिनाथकथा
७२	दवदंतीकथा	८९	सत्यकिविद्याधरदृष्टांतः
७३	श्रीरामचंद्रकथा	९०	ब्रह्मदत्तकथा
७४	ब्रह्मदत्तकथा	९१	त्रिषष्टिपर्यंकपालकथा
७५	नमिविनमिकथा	९२	क्षुल्लकुमारकथा
७६	आर्यखण्डाचार्यकथा तथा विष्णुकुमारकथा	९३	कुमारनंदिस्वर्णकारकथा
७७	सनत्कुमारकथा	९४	सुज्येष्ठासंबंधः
७८	प्रत्येकबुद्धचतुष्ककथाः १ करकंडुकथा २ द्विमुखनृपकथा ३ नमिराजार्षिकथा	९५	मंगूसूरिकथा तथा ढंढ- णकुमारकथा
		९६	धर्मरुचिकथा तथा वड- वानलसंबंधः । तथा नी- लकंठसंबंधः
		९७	सुबंधुमित्रकथा
		९८	लोढककथा

१००	सुकुमालिकाकथा	११५	रावणदृष्टांतः
१०१	कुमारपालभूपकथा	११६	दीर्घनृपकथा तथा चंद्र-
१०२	गौतमस्वामिकथा तथा		कथा
	स्थूलिभद्रकथा	११७	सुभूमपरशुरामकथा
१०३	पंचपांडवकथा	११८	चाणाक्यकथा
१०४	नलराजदृष्टांतः	११९	कुरगडुकथा
१०५	हरिनृपकथा	१२०	मेतार्यऋषिकथा तथा कु-
१०६	चेल्लणाराज्ञीसंबंधः		रडकरडसाधुद्वयकथा
१०७	जीवयशादृष्टांतः	१२१	नदिषेणकथा तथा कार्ति-
१०८	वररुचिकथानकं		केयकथा
१०९	कृतपुण्यकथा	१२२	चमरेंद्रकथा
११०	कुलवालकऋषिदृष्टांतः	१२३	श्रीवीरकथा तथा कर्ण-
१११	गांगेयशांतनुनृपकथानकं		कथा तथा श्रीपतिकथा
११२	खांडवामिकथा तथा ज-	१२४	आषाढभूतिकथा तथा म-
	राकुमारकथा तथा दश-		ल्लिस्वामिकथा तथा म-
	रथनृपकथा		हेशसंबंधः तथा दुर्दात-
११३	सगरपुत्रकथा		दैत्यकथा
११४	मंडिककथा तथा कंद-	१२५	भरतचक्रवर्तिसंबंधः
	र्षकथा	१२६	कपिलब्राह्मणकथा

Ends :

समाप्तोयं श्रीमान्कथामहोदधिनामा ग्रंथः ।

वर्षे वाङ्मयविरचरसुधारदिम १५०४ संख्ये बभूव

श्रीमान्ग्रंथः सकलसुमनश्चित्तहर्षप्रदायी ।

६२ यक्षार्थकासंबंधः	७९ अयांसकथा
६३ जीवानंदवैद्यकथा	८० चंदनबालाकथा
६४ बाहुसुबाहुकथा	८१ स्थूलिभद्रकथा
६५ ब्राह्मीकथा तथा पुष्यचूलासंबंधस्तथा मृगावतीकथा	८२ सैव
६६ कुबेरदत्तासाध्वीसंबंधस्त- था याकिनीपुत्रसंबंधः	८३ शिवकुमारकथा
६७ भरतचक्रिकथा	८४ नंदिषेणद्विजकथा
६८ भद्रबाहुस्वामिकथा	८५ बल्कलचिरीकथा
६९ मरुदेनास्वामिनीकथा	८६ इलातीपुत्रदृष्टांतः
७० सुभद्राकथा	८७ श्रीअजितसंबंधः तथा श्रीसागरचक्रवर्तिकथा
७१ श्रेणिककथा	८८ मल्लिनाथकथा
७२ दवदंतीकथा	८९ सत्यकिविद्याधरदृष्टांतः
७३ श्रीरामचंद्रकथा	९० ब्रह्मदत्तकथा
७४ ब्रह्मदत्तकथा	९१ त्रिषष्टिपर्यंकपालकथा
७५ नमिविनमिकथा	९२ क्षुल्लकुमारकथा
७६ आर्यखपुटाचार्यकथा तथा विष्णुकुमारकथा	९३ कुमारनंदिस्वर्णकारकथा
७७ सनत्कुमारकथा	९४ सुज्येष्ठासंबंधः
७८ प्रत्येकबुद्धचतुष्ककथाः १ करकंदुकथा २ द्विमुखनृपकथा ३ नमिराजर्षिकथा ४ नगगतिभूपकथा	९५ मंगुसूरिकथा तथा ढंढ- णकुमारकथा
	९६ धर्मरुचिकथा तथा वड- वानलसंबंधः । तथा नी- लकंठसंबंधः
	९७ सुबंधुमित्रकथा
	९८ लोढककथा
	९९ चंडप्रद्योतभूपसंबंधः

१००	छकुमालिकाकथा	११५	रावणदृष्टांतः
१०१	कुमारपालभूपकथा	११६	दीर्घनृपकथा तथा चंद्र-
१०२	गौतमस्वामिकथा तथा		कथा
	स्थूलिभद्रकथा	११७	छभूमपरशुरामकथा
१०३	पंचपांडवकथा	११८	चाणाक्यकथा
१०४	नलराजदृष्टांतः	११९	कुरगडुकथा
१०५	हरिनृपकथा	१२०	मेतार्यऋषिकथा तथा कु-
१०६	चेल्लणाराज्ञीसंबंधः		रडकरडसाधुद्वयकथा
१०७	जीवयशादृष्टांतः	१२१	नंदिषेणकथा तथा कार्ति-
१०८	वररुचिकथानकं		केयकथा
१०९	कृतपुण्यकथा	१२२	चमरेंद्रकथा
११०	कुलवालकऋषिदृष्टांतः	१२३	श्रीवीरकथा तथा कर्ण-
१११	गांगेयशांतनुनृपकथानकं		कथा तथा श्रीपतिकथा
११२	खांडवाग्निकथा तथा ज-	१२४	आषाढभूतिकथा तथा म-
	राकुमारकथा तथा दश-		ल्लिस्वामिकथा तथा म-
	रथनृपकथा		हेशसंबंधः तथा दुर्दांत-
११३	सगरपुत्रकथा		दैत्यकथा
११४	मंडिककथा तथा कंद-	१२५	भरतचक्रवर्तिसंबंधः
	र्षकथा	१२६	कपिलब्राह्मणकथा

Ends :

समाप्तोयं श्रीमान्कथामहोदधिनामा ग्रंथः ।

वर्षे वाङ्मयचरशरसुधारदिम १५०४ संख्ये बभूव

श्रीमान्ग्रंथः सकलसुमनश्चित्तहर्षप्रदायी ।

६२ यक्षार्थकासंबंधः	७९ अथांसकथा
६३ जीवानंदवैद्यकथा	८० चंदनबालाकथा
६४ बाहुसुबाहुकथा	८१ स्थूलिभद्रकथा
६५ ब्राह्मीकथा तथा पुण्यचूलासंबंधस्तथा मृगावतीकथा	८२ सैव
६६ कुबेरदत्तासाध्वीसंबंधस्त- था याकिनीपुत्रसंबंधः	८३ शिवकुमारकथा
६७ भरतचक्रिकथा	८४ नंदिषेणद्विजकथा
६८ भद्रबाहुस्वामिकथा	८५ वल्कलचिरीकथा
६९ मरुदेनास्वामिनीकथा	८६ इलातीपुत्रदृष्टांतः
७० सुभद्राकथा	८७ श्रीअजितसंबंधः तथा श्रीसागरचक्रवर्तिकथा
७१ अणिककथा	८८ मल्लिनाथकथा
७२ दवदंतीकथा	८९ सत्यकिविद्याधरदृष्टांतः
७३ श्रीरामचंद्रकथा	९० ब्रह्मदत्तकथा
७४ ब्रह्मदत्तकथा	९१ त्रिषष्टिपर्यंकपालकथा
७५ नमिविनमिकथा	९२ क्षुल्लकुमारकथा
७६ आर्यखपुटाचार्यकथा तथा विष्णुकुमारकथा	९३ कुमारनंदिस्वर्णकारकथा
७७ सनत्कुमारकथा	९४ सुज्येष्ठासंबंधः
७८ प्रत्येकबुद्धचतुष्ककथाः १ करकंडुकथा २ द्विमुखनृपकथा ३ नमिराजर्षिकथा ४ नगगतिभूपकथा	९५ मंगुसूरिकथा तथा ढंढ- णकुमारकथा
	९६ धर्मरुचिकथा तथा वड- वानलसंबंधः । तथा नी- लकंठसंबंधः
	९७ सुबंधुमित्रकथा
	९८ लोढककथा
	९९ चंडप्रद्योतभूपसंबंधः

१००	सुकुमालिकाकथा	११५	रावणदृष्टांतः
१०१	कुमारपालभूपकथा	११६	दीर्घनृपकथा तथा चंद्र-
१०२	गौतमस्वामिकथा तथा		कथा
	स्थूलिभद्रकथा	११७	सुभूमपरशुरामकथा
१०३	पंचपांडवकथा	११८	चाणाक्यकथा
१०४	नलराजदृष्टांतः	११९	कुरगडुकथा
१०५	हरिनृपकथा	१२०	मेतार्यऋषिकथा तथा कु-
१०६	चेल्लणाराज्ञीसंबंधः		रडकरडसाधुद्वयकथा
१०७	जीवयशादृष्टांतः	१२१	नंदिषेणकथा तथा कार्ति-
१०८	वररुचिकथानकं		केयकथा
१०९	कृतपुण्यकथा	१२२	चमरेंद्रकथा
११०	कुलवालकऋषिदृष्टांतः	१२३	श्रीवीरकथा तथा कर्ण-
१११	गांगेयशांतनुनृपकथानकं		कथा तथा श्रीपतिकथा
११२	खांडवाग्निकथा तथा ज-	१२४	आषाढभूतिकथा तथा म-
	राकुमारकथा तथा दश-		ल्लिस्वामिकथा तथा म-
	रथनृपकथा		हेशसंबंधः तथा दुर्दांत-
११३	सगरपुत्रकथा		दैत्यकथा
११४	मंडिककथा तथा कंद-	१२५	भरतचक्रवर्तिसंबंधः
	र्षकथा	१२६	कपिलब्राह्मणकथा

Ends :

समाप्तोयं श्रीमान्कथामहोदधिनामा ग्रंथः ।

वर्षे वाङ्मयैव रशरसुधारदिम १५०४ संख्ये बभूव

श्रीमान्ग्रंथः सकलसुमनश्चित्तहर्षप्रदायी ।

यावत्क्रीडां गगनकमले राजहंसौ विशाले
 तन्वानौ स्तस्तिमिरभिदुरौ तावदेषापि जीयात् ॥ १ ॥
 त्रैवेद्योपनिषद्विलासवसतेः ग्रामाणिकज्ञप्रभोः
 श्रीसूरीश्वररत्नशेखरगुरोश्चातुर्यतः स्वर्गुरोः ।
 दिष्यः पंडितसोमचंद्र उरुधीर्माधुर्यधुर्यो व्यधात्
 कर्पूरप्रकरादिकाव्यकथिता एताः कथाः सप्रथाः ॥ २ ॥

Kavyaprakasasanketa by MĀṆIKYACHANDRASŪRI [काव्यप्र-
 काशसंकेतः । माणिक्यचन्द्रसूरिः].

Folios 1 to 83.

Begins :

ॐ नमो वाण्यै ॥ अहं ॥
 सर्वज्ञवदनांभोजविलासकलहंसिकां ।
 विशुद्धपक्षद्वितयां देवीं वाचमुपास्महे ॥ १ ॥
 नानाग्रंथचतुष्पथेषु निभृतीभूयोच्चयं कुर्वता
 प्राप्नैरर्थकणैः कियद्भिरभितः प्रज्ञार्द्धिशून्यात्मना ।
 सर्वालंकृतिभालभूषणमणौ काव्यप्रकाशे मया
 वैधेयेन विधीयते कथमहो संकेतकृत्साहसं ॥ २ ॥
 न प्राग्रंथकृतां यशोधिगतये नापि ज्ञताख्यातये
 स्फूर्जद्भुद्धिजुषां न चापि विदुषां सत्प्रीतिविस्फीतये ।
 प्रक्रांतोयमुप क्रमः खलु मया किं तर्ह्यगर्ह्यक्रमं
 स्वस्यानुस्मृतये जडोपकृतये चेतोविनोदाय च ॥ ३ ॥

समुचितेति । इह खलु लोके त्रिविधा देवता समुचिता इष्टा
 समुचितेष्टा च । क्वचित्समुचितायाः स्तुतिर्यथा । नीतिकामशास्त्रा-
 द्यारंभे महीपतिमन्मथादेः स्तुतिः । क्वचिदिष्टाया यथा । रघुमहाकाव्ये
 प्रारंभे महेश्वरगौर्योः । क्वचिच्च समुचितेष्टाया यथानैव ।

Ends ·

तानि नात्र काव्यालंकारतया प्रतिपादितानीति ॥
 इत्याचार्यश्रीमाणिक्यचंद्रविरचिते काव्यप्रकाशसंकेते काव्यप्रका-
 शदशमोह्याससंकेतः समाप्तः ॥

गुणेन प्रेक्षणीयेस्मिन्नर्थालंकारतत्परा ।
 प्रौढापि जायते बुद्धिः संकेतः सोयमद्भुतः ॥ १ ॥
 नानाग्रंथसमुद्भूतैरसकलैरप्येष संसूचितः
 संकेतार्थलवैर्लविव्यति नृणां शंके विशंकं तमः ।
 निष्पन्ना ननु जीर्णशीर्णवसनैर्नीरंघ्रविच्छित्तिभिः
 प्रालेयप्रथितां न मंथति कथं कथा व्यथां सर्वथा ॥ १ ॥
 श्रीशीलभद्रसूरीणां पट्टे माणिक्यसंनिभाः ।
 परमज्योतिषो जाता भरतेश्वरसूरयः ॥ २ ॥
 भरतेन परित्यक्तोस्मीति कोपं वहन्निव ।
 शांतो रसस्तदधिकं भेजे श्रीभरतेश्वरं ॥ ३ ॥
 पदं तदन्वलंचक्रे वैरस्वामिमुनीश्वरः ।
 अनुप्रद्योतं — दिवमिंदुमरीचिवत् ॥ ४ ॥
 वाङ्मन्त्रिद्विधधूं हसन् सितरुचिं कीर्त्या रतिं रोदयन्
 पंचेषोर्मथनाद्बहन्भववनं क्रामन्कषायद्विषः ।
 त्रस्यन्नागमलंघनाद्धनशकृद्भस्त्रास्त्यजन्योषितो
 विभ्राणः शममद्भुतं नवरसी यस्तुल्यमास्फारयन् ॥ ५ ॥
 षट्कर्किललनाविलासवसतिः स्फूर्जत्तपोहर्षति-
 स्तत्पट्टोदयचंद्रमाः समजनि श्रीनेमिचंद्रप्रभुः ।
 निःसामान्यगुणैर्भुवि प्रसृमरैः प्रालेयशैलोज्ज्वलै-
 र्यश्वक्रे कणभोजिनो मुनिपतेर्व्यर्थं मतं सर्वतः ॥ ६ ॥

यत्र प्रातिभशालिनामपि नृणां संचारमातन्वतां
 संदेहैः प्रतिभाकिरीटपटली सद्यः समुत्तार्यते ।
 नीरंध्रं विषमप्रमेयविटपित्रातावकीर्णे सदा
 तस्मिंस्तर्कपथे 'यथेष्टगमनाज्जज्ञे यदीया मतिः ॥ ७ ॥
 यस्मात्प्राप्य पृथुप्रसादविशदां वेद्योपदेशात्मिकां
 पत्रीं मुक्तिकरीमतीव जडतावस्त्वन्विता मन्मतिः ।
 विक्षिप्य भ्रमशौलिकान्कलयतो लात्वाश्रयं मानसे
 मध्ये वाङ्मयपत्तनं प्रविशति द्वारि स्थिता तत्क्षणात् ॥ ८ ॥

मदमदनतुषारक्षेपपूषा विभूषा
 जिनवदनसरोजावासिवागीश्वरायाः ।
 द्युमुखमखिलतर्कग्रंथपंकेरुहाणां
 तदनु समजनि श्रीसागरेन्दुर्मुनीन्द्रः ॥ ९ ॥
 माणिक्यचंद्राचार्येण तदंग्रिकमलालिना ।
 काव्यप्रकाशसंकेतः स्वान्योपकृतये कृतः ॥ १० ॥
 स—वक्रग्रहाधीशवत्सरे मासि माधवे ।
 काव्ये काव्यप्रकाशस्य संकेतोयं समर्थितः ॥ ११ ॥
 ग्रं० ३२४४ काव्यप्रकाशसंकेतो माणिक्यचंद्रसुरिकृतः ॥

Dvyasrayamahakavya with Commentary by HEMA-
 CHANDRA प्राकृतद्वयाश्रयमहाकाव्यं सटीकम् । हेमचन्द्रः].

Folios 1 to 81.

Begins :

॥ ॐ नमः श्रीजिनेश्वराय ॥

पुण्यांकूराः शिवसुखफलं श्रोतृजंतून्नु नेतुं
 तैरप्रेस्ताः किमुत लिखितुं मंगलान्यष्ट लाजाः ।

यस्योद्यते सदसि दशनाभीशवो देशनायां
स श्रीचंद्रप्रभजिनपतिः प्रातिभं नस्तनोस्तु ॥ १

Ends :

एवं च व्याकरणाष्टमाध्यायलक्ष्यभूताः प्राकृतादिभाषाः समर्थिता
इति शुभं ॥ इत्याचार्यहेमचंद्रविरचितश्रीकुमारपालचरितप्राकृतव्या-
श्रयमहाकाव्यवृत्तावष्टमः सर्गः । तत्समाप्तौ समाप्तं चेदं वृत्तितः प्रा-
कृतव्याश्रयमहाकाव्यमिति ॥

संतापापहदर्शनं शिवकलादानोदिताशंसनं
विश्वार्थ्यामृतदायिपादभजनं रत्नाकरानंदनं ।
श्रीकल्पद्रुमसोदरं कुवलयामोदप्रबोधोद्भुरं
कामोद्भासि कुरंगहारि सकलं भात्यत्र चांद्रं कुलं ॥ १
तस्मिन्सोभयदेवस्वरिरभवत्कृत्रांगवृत्तिस्ततः
संविभो जिनवल्लभो युगवरो विद्यालितारांबरं ।
तत्पट्टे जिनदत्तयोगितिलकः सन्मार्गपद्मार्थमा
ख्यातः श्रीजिनचंद्रसद्गुरुरतः सौभाग्यभंगैकभूः ॥ २
विज्ञाः केचन लक्षणेथ कतिचित्तर्के परेप्यागमे
काव्येन्ये च समग्रशास्त्रचतुराः प्रायेण नामून्विना ।
व्यक्तं नूनमिदं विधिर्बहुविधैः शास्त्रैर्विजाप्यास^१
प्राज्ञान्राजसभास्वलंभयदतो यान् जैत्रपत्राण्यरं ॥ ३

भृंगायमाणपदपुष्करराजहंसाः

श्रीजैनचंद्रपदपंकजराजहंसाः ।

स्ते जज्ञिरे जिनपतिप्रभवोत्थहंसाः^२ ॥ ४

^१ विलाप्यासकृत?

^२ अच्छहंसाः ?

यदेकैर्दुहुताशादिप्रद्योतस्याप्यगोचरे ।

स्थितं प्रकाशयत्यर्थं ज्योतिस्तद्वाङ्मयं मम ॥ ५

रसभावभरोद्भिन्नां भारतीं ^१भारतादृते ।

कविश्रीकालिदासस्य व्याख्यातुं कः क्षमः पुमान् ॥ ६

तस्य प्रसन्नगंभीरात्प्रबंधाच्चौरिवांबुधेः ।

उद्धर्तुं स्तोकमप्यर्थं व्याख्या मम भविष्यति ॥ ७

अत्र किल काव्यं रसवदुपादेयं । रसाः शृंगारादयस्तेषु शृंगारः
प्रवरस्तद्भेदौ संभोगविप्रलंभौ तयोरपि विप्रलंभः ह्युभगः । तस्य
पूर्वानुरागमानकरणप्रवासाः प्रकारास्तेषामत्र प्रवासाभिधातो भेदः ।
प्रबंधोपयोगित्वादभीप्सितः । स च रसनायकचरितमंतरेण वक्तुं न
शक्यते । नायकाश्च धीरोदात्तदेवा एव तेषामपि पुण्यजनाः शृंगा-
रिणः । ततः कविर्यक्षं नायकत्वेनोपात्तवान् । कालिदासश्च स्वयं
शृंगारी तदसौ शृंगाररसप्रधानं मेघदूताभिधानं क्रीडाकाव्यमेतदेव नि-
बंधः । गिरिनगरसागरतुंचंद्राकौंदियोद्यानजलकेलिमधुपानसुरतमंत्र-
दूतप्रयाणाजिनायिकाभ्युदयविवाहविप्रलंभकुमारवर्णनैरमीभिरष्टादश-
भिर्लक्षणैर्लक्षितत्वादिदमपि महाकाव्यमुच्यते ॥

Ends :

किं भूतौ विगलितशुचौ । विगलितो गतः शोको. ययोस्तौ विग-
लित गिउ शुच् शोकहइ जेहरहिं अत एव हृष्टचित्तौ सानंदमानसौ ।
शौकहर्षौ न मे अत एवानुभवति ॥ १२६

इति पंडितजनार्दनकृतं जनानंदनं मेघदूतभाष्यं समग्रं श्रीवरद-
प्रसादात् श्रीभारतीगुरोः प्रसादाच्च निःप्रत्यूहं समाप्तमिति ॥६४

सावद्यं निरवद्यं वा भवतु तद्बुधैः क्षतव्यं । शुभं भवतु । कल्याणं
भूयात् ॥

पुस्तके शुद्धमद्राक्षीत्कूटं च लिखितं मया ।
इति मत्वा तु मे गालीं मा ददुः प्रतिवाचकाः ॥
यादृशं पुस्तके दृष्टं तादृशं लिखितं मया ।
यदि शुद्धमशुद्धं वा मम दोषो न दीयते ॥

स्वस्ति संवत् १४६६ वर्षे नभस्यासितपक्षे ७ सप्तम्यां तिथौ
बुधदिने । अद्येह श्रीधवलककसमर्यादवर्त्तिनि वयजल्लपुरे पातसा-
हेन पौत्रदत्तातपत्रवंशादुत्पन्नप्रधानावसरे दुर्गासनमनस्तालाभिधसा-
धारणाह्वानराशिगतांगिरसि तेन प्राक्प्रयाणमहानंदपूःकृतोत्पन्नोत्कर्ष-
जने । अस्मिन्नवसरे महादुस्थदुर्भिक्षोत्पन्नभीष्मवशात्सौराष्ट्रनिवासिनो
नागराः समाजजनसत्रसभागच्छंतो गवादैः काटीसंज्ञकैर्मलिम्लुचैर्मुषि-
ताः सर्वस्वं ततोन्तरं केपि धवलककं समाजग्मुः । ततस्तत्र निवा-
सिभिः पंडितशंकरश्रुतिस्मृतिपुराणप्रवीणत्रि^० वासुदेवमहं माध-
वपंडितमुरारिप्रमुखैः स्वीयं मंदिरं नीत्वा भोजनाच्छादनादिभूषणै-
रलंकृत्य स्थितं कृत्वा स्थापिताः । तत्र निवसता नागरज्ञातीया-
भ्यंतरीयगुलेचावटंकीयविश्वेश्वरांग्रिकोकनदमधुव्रतदुवेगदाधरात्मजश्रु-
तिस्मृतिपुराणज्ञदुःपुरुषोत्तमसुतपुराणपुरुषः^१ वज्रांग्रिरेणुमौलिः । गीः
प्रसादात् । पंडितश्रीजनार्दनविरचितं गुरुनिरपेक्षं जनानंदाभिधं मेघ-
दूतभाष्यमलीलिखत् । दीक्षितकाह्लडदेवसुतदीक्षितनानासुतदामोदरेण
लिखितं ॥ शुभं भवतु । मंगलं भूयात् ॥

Yogabindu with Commentary by HARIBHADRASŪRI
योगबिंदुः सटीकः। हरिभद्रसूरिः।

Folios 1 to 87.

Begins :

॥ ॐ नमः ॥

सद्योगचिंतामणितो नणीयो

येनाधिजिग्ये जगतः पतित्वं ।

स योगिवृन्दारकवन्दनीयो

^१द्यतावद्यानि द्यनं जिनौघः ॥ १ ॥

सुधाबिंदोरिवानंदममंदमुपचिन्वतः ।

योगबिंदोः समासेन वृत्तिरेषा विधीयते ॥ २ ॥

गुरूपदेशो नच तादृगास्ति

मतिर्न वा काचिदुदाररूपा ।

तथापि योगप्रियतावशेन

यत्नस्तदाभ्यासकृते ममायं ॥ ३ ॥

तस्य चेदमादिसूत्रं । नत्वेत्यादिश्लोकद्वयं ॥

नत्वाद्यंतविनिर्मुक्तं शिवं योगीन्द्रवदितं ।

योगबिंदुं प्रवक्ष्यामि तत्त्वसिद्धयै महोदयं ॥ १ ॥

सर्वेषां योगशास्त्राणामविरोधेन तत्त्वतः ।

संजीत्या स्थापकं चैव मध्यस्थान् तद्विदः प्रति ॥ २ ॥

Begins :

योग एव लोचनमक्षं यस्य स तथा विरह इति च भगवतः

श्रीहरिभद्रसूरेः ^१प्रकरप्रकरणांकप्रद्योतकमिति ।

समाप्ता चेयं योगबिंदुप्रकरणवृत्तिः ॥ अं० ३२२० ॥

^१ द्यतावद्यानि द्यनं ?

^२ प्रकरणे ?

Arhatstava by **SIDHASENA** [अर्हस्तव । सिद्धसेनः].

Folios 3.

Begins :

॥ ॐ ० ॥

ॐ नमोर्हते परमात्मने परमज्योतिषे परमपरमेष्ठिने परमवेधसे
परमयोगिने परमेश्वराय तमसः पुरस्तात्सदोदितोदितादित्यवर्णाय .स-
मूलोन्मूलितानादिसकलक्लेशाय ॥

Ends :

आमुष्मिक्यः स्वर्गापवर्गश्रियोपि क्रमेण यथेष्टं स्वयंवरणोत्सव-
समुत्सुका भवन्तीति सिद्धिभ्रेयःसमुदयः ॥

यथेद्रेण प्रसन्नेन समादिष्टोर्हतस्तवः ।

तथायं सिद्धसेनेन लिलिखे संपदां पदं ॥

Umasvativachaka's Pujavidhiprakarana with **BHĀṢĀ**
[पूजाविधिप्रकरणं सभाषम् । मू० उमास्वातिवाचकः].

Folios 3.

Text begins :

॥ ॐ ० ॥

स्नानं पूर्वमुखीभूय प्रतीच्यां दंतधावनं ।

उदीच्यां श्वेतवस्त्राणि पूजा पूर्वोत्तरामुखी ॥ १ ॥

गृहे प्रविशतां वामभागे सुस्थानके स्थितं ।

देवतावसरं कुर्यात्सार्द्धहस्तोर्ध्वभूमिके ॥ २ ॥

Text ends :

स्नानं विलेपनविभूषणपुष्पवास-

धूपप्रदीपफलतंडुलपत्रपूगैः ।

नैवेद्यवारिवसनं चमरातपत्र-

वादित्रगीतनटनस्तुतिकोशवृद्धिः ॥ १८ ॥

इत्येकविंशतिविधा जिनराजपूजा
 ख्याता सुरासुरगणेन कृता सदैव ।
 खंडीकृता कुमतिभिः कलिकालयोद्य¹-
 दालियं तदिह भाववशेन योज्यं ॥ १९ ॥

इति श्रीउमास्वातिवाचकविरचितं पूजाप्रकरणं समाप्तं ॥

Vairutyastavana by ĀRYANANDILA [वैरुट्यास्तवनम्। आर्यन-
 न्दिलः].

Begins :

॥ ६० ॥

नामिऊण जिणं पासं नागिंदसुरिंदवंदिअं देवं ।
 वइरुड्ढाए शुत्तं अहयं समरामि भत्तीए ॥ १ ॥ ...
 जो तसु नाउं लेइ तस अलुहनिवारी ।
 अज्जानंदिलेण संदिद्धं एहिं थंडिलिनाहिवसेवं ॥ १३ ॥

Ends :

एह दुलंघिआ को लंघइ पारसनाथियमुइ ॥ ३० ॥

इति वइरुड्ढास्तोत्रं समाप्तम् ॥

Nigamastavana by INDRANANDI, with a **Commentary**
 [निगमस्तवनं वा वेदान्तस्तवनं सटीकम्। मू० इन्द्रनन्दिर्वा धर्मसिंहाचार्यः].

॥ ६० ॥ पूर्वैभ्यो नमः ॥

Commentary begins :

श्रीनाभेयजिनं नत्वा धर्महंसगुरुं तथा ।
 वेदान्तस्तवनं मुग्धबोधाय विवृणोम्यहं ॥ १ ॥

Text begins :

श्रीनाभिसद्वंशसरोजभास्वते
 निरंतरज्ञानमयाय चार्हते ।

¹ योगाययत्तिर्य ?

श्रीधर्मकर्मव्यवहारदेशिने

नमो नमः श्रीऋषभाय तायिने ॥ १ ॥

जिनास्यपद्मश्रुतवस्तुजात-

ज्ञाता नृपश्रीभरतो जगाद ।

चतुःश्रुतिश्राद्धजनोपयोगि-

सुश्राद्धदेवोचितवृत्तकोशं ॥ २ ॥

त्रिगमसंबंधि षट्त्रिंशन्मितमद्भुतं ।

एसारोपनिषज्जातं कीर्त्तयिष्यामि नामतः ॥ ३ ॥

आदर्शवद्दर्शनभेददर्शि

नभस्वदर्कोदितभावनाभिम् ।

श्रीउत्तरारण्यकमद्य वंदे

मदैतरानंदतरंगितांगः ॥ ४ ॥

Commentary:

श्रीउत्तरारण्यकनामप्रथमोपनिषदमाह ॥ आदर्श० ४

पंचाध्यायनाम्नीं द्वितीयोपनिषदमाह ॥ गुर्वादि० ५

बह्वचं तृतीयोपनिषदमाह ॥ श्रीकेव० ॥ ६

श्रीविज्ञानघनार्णवचतुर्थोपनिषदमाह ॥ निर्वाण० ७

श्रीविज्ञानेश्वराख्यपंचमोपनिषदमाह ॥ वह्निश्री० ८

श्रीविज्ञानगुणार्णवाख्यषष्ठोपनिषदमाह ॥ मथिता० ९

नवतत्त्वनिदाननिर्णयाख्यसप्तमोपनिषदमाह ॥ नतत्त्व० १०

तत्त्वार्थनिधिरत्नाकराभिधाष्टमोपनिषदमाह ॥ श्रीरत्ना० ११

विशुद्धात्मगुणगंभीराख्यनवमोपनिषदमाह ॥ विशुद्धा० १२

अर्हद्दर्मागमनिर्णयाख्यदशमोपनिषदमाह ॥ जीयास्त्वं० १३

¹ सुरसोपनिषज्जातं ?

उत्सर्गापवादवचनैकांताभिधानैकादशमोपनिषदमाह ॥ श्रीवच० १४
 अस्तिनास्तिविवेकनिगमनिर्णयाख्यद्वादशमोपनिषदमाह ॥ अस्तिना १५०
 श्रीदर्शनिजमनोनयनाह्लादाख्यत्रयोदशमोपनिषदमाह ॥ श्रीदर्श० १६
 श्रीरत्नत्रयनिदाननिर्णयनामचतुर्दशमोपनिषदमाह ॥ रत्नत्रि ० १७
 सिद्धागमसंकेतस्तवकाख्यपंचदशमोपनिषदमाह ॥ श्रीसिद्धा० १८
 भव्यजनभयापहारकनामषोडशोपनिषदमाह ॥ सेवध्व० १९
 श्रीरागिजननिर्वेदजनकाख्यसप्तदशमोपनिषदमाह ॥ श्रीरागि० २०
 स्त्रीमुक्तिनिदाननिर्णयाख्याष्टादशमोपनिषदमाह ॥ यत्रैव ॥ २१
 कविजनकल्पद्रुमोपमाख्यैकोनविंशतितमोपनिषदमाह ॥ पापेषु० ॥ २२
 सकलप्रपंचपथनिदाननामविंशतितमोपनिषदमाह ॥ सकल० ॥ २३
 आद्धर्मसाध्यापवर्गनामैकविंशतितमोपनिषदमाह ॥ श्रीआद्ध० ॥ २४
 सप्तनयनिदाननामद्वाविंशतितमोपनिषदमाह ॥ आद्ध० ॥ २५
 बंधमोक्षापगमनामत्रयोविंशतितमोपनिषदमाह ॥ निबबं० ॥ २६
 इष्टकमनीयसिद्धिनामचतुर्विंशतितमोपनिषदमाह ॥ इष्टक० ॥ २७
 ब्रह्मकमनीयसिद्धचभिधाननामपंचविंशतितमोपनिषदमाह ॥ कर्णे० ॥ २८
 नैःकर्मकमनीयाख्यषड्विंशतितमवेदांतमाह ॥ दुर्भव० ॥ २९
 चतुर्वर्गचिंतामणिनामसप्तविंशतितमवेदांतमाह ॥ चतुर्वर्ग० ॥ ३०
 पंचज्ञानस्वरूपवेदनाख्यमष्टाविंशतितमवेदांतमाह ॥ वेदांत० ॥ ३१
 पंचदर्शनस्वरूपरहस्याभिधानैकोनत्रिंशत्तमोप० माह ॥ मिथ्याद० ॥ ३२
 पंचचारित्रस्वरूपरहस्याभिधानत्रिंशत्तमोपनिषदमाह ॥ पंचव० ॥ ३३
 निगमागमवाक्यविवरणाख्यैकत्रिंशत्तमोपनिषदमाह ॥ निगमा० ॥ ३४
 व्यवहारसाध्यापवर्गनामद्वात्रिंशत्तमवेदांतमाह ॥ जनेज० ॥ ३५
 श्रीनिश्चयैकसाध्यापवर्गाभिधानत्रयस्त्रिंशत्तमोप० माह ॥ श्रीनिश्च० ॥ ३६
 प्रायश्चित्तैकसाध्यापवर्गाख्यचतुस्त्रिंशत्तमोपनिषदमाह ॥ प्रायश्चि० ३७

श्रीदर्शनैकसाध्यापवर्गनामपंचत्रिंशत्तमवेदांतमाह ॥ भव्यज० ॥ ३८
विरताविरतसमानापवर्गाहषट्त्रिंशत्तमवेदांतमाह ॥ विनुमः ० ॥ ३९

Ends :

वेदान् श्रीहृद्रनंदिर्भरंतनरपतिर्निर्ममे आद्धदेवः
आद्धाचारप्रपंचप्रकटननिपुणान् धर्मकर्मप्रवृत्तयै ।
मिथ्यादृक्संगृहीतानवगतवचसोद्यापि ते धर्महंस-
क्रीडांभोजन्मकल्पाः कुतुकमिह कलौ बिभ्रते शुद्धपाठं ॥ ४६

इति श्रेयःश्रेणिव्रततिवनराजीजलधरा
भवोदन्वत्तारा जिनचरितरत्नाकरवराः ।
तदुद्धाराः सारा जिनपतिवचोबिंबमुकुरा
बुधैरध्येतव्या ऋतुसमयसंख्योपनिषदः ॥ ४७ ॥

इति निमस्तवनं संपूर्णम् ॥

Commentary on the **Kavyaprakasa** by RAVI [काव्य-
प्रकाशस्य टीका मधुमती । रविः].

Folios 1 to 11. Incomplete.

Begins :

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

भूत्यालेपनभूषितः प्रविलसन्नेत्राग्निदीपांकुरः
कंठे पद्मगुष्पदामस्तुभगो गंगाजलैः पूरितः ।
ईषत्ताम्रजटाम्रपल्लवयुतो न्यस्तो जगन्मण्डले
शंभुर्मंगलकुंभतामुपगतो भूयान्मम श्रेयसे ॥ १

गंगे विमुञ्च रुषमेष न मेपराधः
संध्यां नमामि यदशेषजनाभिवन्दां ।
तत्स्वप्नजल्पितमिदं स्वपतेर्निशम्य
कंठे श्लथीकृतभुजा गिरिजा पुनातु ॥ २

शिवसिंहान्मिथिलेशादवाप यो मंत्रितां विबुधः ।
 तस्याच्युतस्य स्रुवर्भूव भुवि रत्नपाणिरयं ॥ ३
 तर्कः कवितया सार्द्धं विवेकश्च सह श्रिया ।
 मिथो विरोधमुत्सृज्य यत्रैकाग्र्यतां गतौ ॥ ४
 भावं काव्यप्रकाशस्य काव्यदर्पणविंबितं ।
 दृष्ट्वा मधुमतीटीकां कुरुते तत्सुतो रविः ॥ ५

शिष्टाचारपरिप्राप्ततया मंगलं प्रेक्षावत्यवृत्त्यंगतयाभिधेयं वा प्रथ-
 ममभिधातुमुचितं न तु देवताकीर्त्तनमिति शंकां निराकर्त्तुमाह ।
 ग्रंथारंभ इति ॥...

यत्तु काव्यदर्पणे पितृचरणैरुक्तं परामृशति प्रतिसंधत्ते स्तुतिविष-
 यतयेति शेष इति तत्र परामृशतीत्यस्य स्तौत्यर्थो लक्षणया यो भा-
 स्करादिभिरुक्तः स लक्षणासामर्थ्यभावाच्छेषद्वारा प्रतिपाद्यतां न हि
 तत्रापि प्रयोजनापेक्षा वस्तुतस्तु स्मृतिपरमेव तदित्यभिप्रायकं ।...

इति मधुमत्यां प्रथम उल्लासः । ...

Pranabharana by JAGANNÂTHA [प्राणाभरणम् । जगन्नाथः].

Folios 1 to 4.

Begins :

श्रीगणेशाय नमः ॥ ॐ नमः ॥

विद्वांसो वस्तुधातले परवचःश्लाघासु वाचयमा
 भूपालाः कमलाविलासमदिरोन्मीलन्मदाघूर्णिताः ।
 भास्ये धास्यति कस्य लास्यमधुना धन्यस्य कामालस-
 स्वर्वाभाधरमाधुरीमधरयन् वाचां विलासो मम ॥ १
 विद्वाणैव गुणज्ञता समुदितो भूयानसूयाभरः
 कालोयं कलिराजगाम जगतीलावण्यकुक्षिभरिः ।

एवं भावनया मदीयकविते मौनं किमालंबसे
जागर्त्ति क्षितिमंडलोपरि चिरं श्रीकामरूपेश्वरः ॥ २

Ends:

तैलंगान्वयमंगलालयमहालक्ष्मीदयालालितः
श्रीमभ्येरमभट्टसुनुरनिशं विद्वल्ललाटंतपः ।
संतुष्टः कमताधिपस्य कवितामाकर्ण्य विद्वन्मतं
भूयः पंडितमंडलाधिपजगन्नाथो व्यधासीदिदम् ॥ ५३
इति प्राणाभरणं समाप्तं ॥

Chandivilasanataka with Commentary by TRIPATHI,
RUDRĀŚARMĀ [चण्डीविलासनाटकं सटीकम् । त्रिपाठी रुद्रशर्मा].

Folios 1 to 111.

Commentary begins :

श्रीशिवाय नमः ॥
प्रणम्य गुरुमीशां च रुद्रशर्मन्निपाविभिः ।
चण्डीविलासशब्दार्थचंद्रिका तन्यतेपरा ॥

Text begins:

जगदंब विलंबलंबताहरहेरंबवरावलंबदे ।
तरुणां करुणां मयीश्वरे कुरु रोलंबकदंबसेविते ॥ १...
महेंद्रपुरीनरेंद्रतिलकपुरस्कृतो जसवंतरायोप्यत्रास्ति ।...

Text ends:

निष्क्रान्ताः सर्वे । चण्डीविलासे सप्तमोऽंकः ।
चण्डीविलासः संपूर्णः ॥

Commentary ends :

इति चण्डीविलासगूढार्थचंद्रिकायाः सप्तमोऽंकः ॥

Commentary on Nalodayakavya by RĀMA RISHI
[नलोदयकाव्यस्य टीका । रामऋषिः].

Folios 1 to 32. Dated Samvat 1780 = A.D. 1724.

Begins :

प्रणम्य परमानंदं यदुनंदनमादितः ।
 नलोदयमयी टीका यथाविधि वितन्यते ॥ १
 बुद्धा बुधान् यमकसागरपारकामान्
 श्रीशंकरैकशरणः करुणार्द्रचेताः ।
 टीकां स पोतसदृशीं हि नलोदयस्य
 प्राज्ञः प्रियामलघु राम ऋषिः करोति ॥ २
 वृद्धो व्याससरित्पतिर्गुणगणोप्यर्थैकरत्नाकरः
 प्रख्यातो जनकोस्ति यस्य सरसः काव्यज्ञमौलिद्युतिः ।
 श्रीमद्रामऋषिर्महामणिरभूच्छ्रीगोमतीसंभवो
 येनैषा क्रियते नलोदयगृहाज्ञानांधकारक्षतिः ॥ ३
 पीत्वात्राय पयः पृदाकुरमृतस्पर्द्धी प्रकोपी यथा
 तादृशो वमति स्वरूपममलं तत्पायसं तादृशं ।
 दृष्ट्वालोच्य च सत्कृतिं सुगुणिनां सद्गोहकृत्स्वानना-
 ज्ञानानोप्यतिनिर्मलां न वदति प्रायस्तथा दुर्जनः ॥ ४

इह ध्रुवं यद्यपि सज्जनानां
 नाधिक्यमस्त्यज्ञदृगंजनानां ।
 तथाप्यहं तद्विनयानुवर्ती
 करोमि टीकां प्रणये प्रवर्त्ती ॥ ५

Ends :

श्रीडिंडवाणनगरे किल वत्सगोत्रो
 व्यासो बभूव फलहूः फलदोनुगानां ।
 प्रीत्या सदा पुरजनैः परिपूज्यमानः
 शुभ्रैर्यशोभिरमलीकृतचंद्रबिंबः ॥ १

बभूव भूमौ भवभूतितुल्यः
 श्रीकेल्हणो नाम तदात्मजश्च ।
 येन स्वबुद्धेः किल वैभवेन
 वशीकृता राजसभासु सर्वे ॥ २
 तस्यात्मजः सर्वगुणैकधाता
 श्रीरंगनामा क्षितिदेववर्यः ।
 बभूव भूपालकलब्धमानः
^१सिद्धामितस्त्रानविधूतपापः ॥ ३
 तस्यात्मजौ कीर्त्तिकरौ पितृणां
 कौजुस्तथा वृद्ध इति प्रसिद्धौ ।
 गोविन्दपादांबुजसेवनोत्कौ
 वेदागमाचारपरावभूतां ॥ ४

श्रीभागवतभावार्थव्याख्याने श्रीधरोपमः ।
 वृद्धव्यासोभवद्वृद्धमाननीयो दिने दिने ॥ ५
 वैश्वदेवविशुद्धात्मा तीर्थाटनपरायणः ।
 वृद्धव्यासोभवद्वाग्मीलोककल्याणकारकः ॥ ६
 तस्यात्मजास्त्रयो जाता निंबादित्यो विदांवरः ।
 तथा रामऋषिर्द्विमान् हरिवंशस्तथावरः ॥ ७
 तेषां माता महाभागा नामतो गोमती बभौ ।
 महादानपरा नित्यं विप्राणां भोजनप्रदा ॥ ८
 चक्रे रामऋषिर्विद्वान् वृद्धव्यासात्मजः सुधीः ।
 नालोदयीभिमां टीकां शुद्धां यमकबोधिनीं ॥ ९

टीकां विना बुधा व्याख्यां कृत्वा नालोदयीमिमां ।
 व्याख्याने यमकानां तु भ्रमं ज्ञास्यथ मामकं ॥ १०
 यद्विस्मृतं भ्रातिवशात्कृतं वा
 विचार्य तन्मे सुधियो महांतः ।
 कृपालवः कीर्तिकृतः कवीनां
 परोपकाराः किल शोधयंतु ॥ ११
 केतकानां सुपुष्पाणां बुद्ध्या कंटकिनामपि ।
 सौरभं न त्यजंत्येव महांतो हि गुणग्रहाः ॥ १२
 वेदांगरसचंद्रादये वर्षे मासे तु माधवे ।
 शुक्लपक्षे तु सप्तम्यां गुरौ पुष्ये तथोदुनि ॥ १३
 सुरत्राणे तथा साहिसलमे शासति क्षितिं ।
 पत्तनाख्ये महादुर्गे राजशल्ये च राजनि ॥ १४
 युवराजे भोजराजे टीकेयं पूर्णतामगात् ।
 कृता रामर्षिमिश्रेण वृद्धव्यासस्य सूनुना ॥ १५

इति वृद्धव्यासात्मजमिश्ररामर्षिदाधीच्यविरचितायां रविदेववि-
 रचितमहाकाव्यनलोदयटीकायां यमकबोधिन्यां नलराज्यप्राप्तिर्नाम
 चतुर्थ आश्वासः ॥

Murarivijayanataka by KṚISHṆAKAVI [मुरारिविजयनाटकम् ।
 कृष्णकविः].

Folios 1 to 52.

Begins :

श्रीगणेशाय नमः । श्रीगुरुवे नमः ॥
 ॥ श्रीभक्तानंददात्रे नवनीतचौराय नमो नमस्तु ॥
 सानंदं तुहिनाचलस्य दुहितुश्चंडेन चारुभ्रुवा
 कोदंडेन हठात्कटाक्षविशिखान्कामे विमुंचत्यपि ।

योयं क्वापि न खंडनां क्षणमपि प्राप्तः परे ब्रह्मणि

ध्यानस्य द्रढिमा स कोपि यमिनामाद्यस्य पायाज्जगत् ॥ १

अस्ति किल दाक्षिणात्यस्य गोदारोधोवास्तव्यस्य श्रीमद्विश्वरूपवं-
शवनमुक्तामणेरधिविद्यानगरसभं विद्वद्द्वंद्वितीर्णभट्टभट्टारकापरनाम्नो
भट्टनृसिंहस्यात्मजः कृष्णभट्टो नाम महान्विद्वत्कविः । तत्कृतिर्गुरारि-
विजयं नाम नाटकमभिनीय सुमनोमनोरंजनं विधातुमुचितमिति ।

Ends :

समस्तैः सिद्धांतैर्विवृतमहिमांशस्य कमला-

विलासानां हेतोर्विबुधमुकुटालंकृतिमणेः ।

गुणालंकाराढ्या सरसपद्युक्ता मधुभिदः

कृतिः कृष्णस्येयं लुटतु वनमालेव पदयोः ॥

इति निष्क्रांताः सर्वे । कंसर्हिसनो नाम पंचमोऽंकः ॥

॥ संपूर्णमिदम् ॥

Bhavasataka by NĀGARĀJA [भावशतकम् । नागराजः].

Folios 1 to 8.

Begins :

॥ ६० ॥

भुभ्रं क्वचित्क्वचिदतीव सितेतराभं

क्वापि प्रफुल्लनवपंकजसंनिकाशं ।

तप्तं क्वचित्क्वचन शीतलमस्तु वस्तु

कैवल्यसंसृतपथानुगतं मुदे वः ॥ १

नागराजशतं ग्रंथं नागराजेन तन्वता ।

अकारि गतवक्त्रश्रीर्नागराजो गिरां गुरुः ॥ २

Ends :

आसीत्कर्पटिगोत्रसागरसुधाधामा सुकामाद्भुतः
 श्रीविद्याधर इत्यशेषभुवनप्रख्यातनामामृतः ।
 यः केदारपदारविंदयुगलप्रत्यग्रपूजाविधिः
 प्राप्ताशेषपवित्रभव्यविभवैः सार्थकृतार्थिभ्रमः ॥ ९७

तत्पुत्रः सर्वमित्रः सरसकविकुलस्तूयमानोरुकीर्त्तिः
 प्रख्यातो जालपाख्यो जगति विजयते टाकवंशप्रशस्यः ।
 विष्णुदैत्यैर्द्रयुद्धव्यतिकरसमये व्याकुलीतात्मभार्यो
 लक्ष्मीं निक्षिप्य यस्मिन्विहरति दिवसः स्वेच्छया स्वच्छचित्ते ॥ ९८

तस्माज्जातः सुजातो निजगुणमणिभिः प्रणिताशेषलोको
 लोकाहंकारकारिस्मितमहितमुखष्टाकवंशावतंसः ।
 भाति श्रीनागराजः परनृपतिशिरोदर्शितोद्यत्प्रतापो
 राजते यं समेते विगलितकलहे वाक्च पद्मालया च ॥ ९९

भारत्या यदि पुंस्त्वमामरतरुव्राते विवेकोस्ति चे-
 त्सांगत्वं यदि मन्मथे सकलता नित्यं शशांके यदि ।
 सिंहे चेन्नरता जितारियशसो भावज्ञचूडामणे-
 स्तत्तत्सद्गुणतोपमानघटना स्यान्नागराजप्रभोः ॥ १००

यत्तीक्ष्णाक्षतधारदुर्द्धरमहाकौक्षेयकाक्षेपण-
 बिभ्यत्क्षमापतिवल्लभोदरदरीनिर्भिन्नगर्भायते ।
 सोयं दुर्जयदोर्भुजंगगमितप्रौढप्रतापानल-
 ज्वालाजालखिलीकृतारिनगरः श्रीनागराजो जयी ॥ १०१

इति श्रीनागराजविरचितं भावशतकं समाप्तमगात् ॥

Kavikarpatikarachana by ŚĀṆKADVĀRA [कविकर्पटीकरचना । शंकद्वारः].

Folios 1 to 9.

Begins :

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

यः स्वातंत्र्यसुधाविधानकुशलः साहित्यरत्नालयः

सानंदस्फुरगद्यपद्यरचनाप्रागल्भ्यशिष्टोदयः ।

यद्वाच्यामृतपूरपूर्णवदनः सद्दुंदबद्धोदय-

स्तस्येयं कविकर्पटीकरचना कंठे प्रतिष्ठाप्यतां ॥ १

Ends :

पुनः सप्ताक्षराणि । वागीश्वरोयं नृपः । श्रीभीमसेनो नृपः । जीयादयं

भूपतिः । भीमोयमालोक्यतां । विज्ञानपारायणः । विद्वानयं राजते ।

इति श्रीकविराजशंकद्वारविरचिते कविकर्पटीकरचना समाप्ता ॥

Prakritasutrani [प्राकृतसूत्राणि].

Folios 1 to 10.

Begins :

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

॥ अथ पैशाचीवर्जप्राकृतसूत्राणि ॥

कगचजतदपयवां प्रायो लुक् १ यमुनाचामुंडाकामुकातिमुक्तके
मेनुनासिकश्च २ नावर्णात्यः ३ अवर्णो यंश्रुतिः ४ ॥ . . .

Ends .

लिंगमतंत्रम् ११५ शौरसेनीवत् ११६ व्यत्ययश्च ११७ शेषं
संस्कृतवत्सिद्धम् ११८ इति पैशाचीवर्जप्राकृतसूत्रपूर्वकशौरसेनी
१ मागधी २ द्विधा २ पैशाच्य ३ पञ्चश ४ भाषाचतुष्कसूत्राणि ॥

Naishadghanandanataka by KṢHEMÍŚVARA. [नैषधानन्दनाटकम् । क्षेमीश्वरः].

Folios 1 to 59. Dated Samvat 1667 = A.D. 1611.

Begins :

॥ श्रीकृष्णाय नमः ॥

आख्याते हसितं पितामह इति त्रस्तं कपालीति च
व्यावृत्तं गुरुरित्ययं दहन इत्याविष्कृता भीरुता ।
पौलोमीपतिरित्यसूयितमथ व्रीडाविनम्रं श्रिया
पायाद्वः पुरुषोत्तमोयमिति यो न्यस्तः स पुष्पांजलिः ॥ १

अपि च ।

अस्थि ह्यस्थि फणी फणी किमपरं भस्मापि भस्मैवत-
च्चर्मैतत्खलु चर्म किं तव जितं येनैवमुत्ताम्यसि ।
नैतां धूर्त्तं पणीकरोषि सततं मूर्द्ध्नि स्थितां जाह्नवी-
मित्येवं शिवया सनर्मगदितो ब्यूते हरः पातु वः ॥ २

अपि च ।

देव्याः संभ्रमकातराः सकरुणा दीने सुराणां गणे
स्मेरा विद्रवाविह्वले सुरपतावंभोनिधौ साङ्गताः ।
सानन्दाः शशिकंदले कवलनक्रूराश्च हालाहले
शंभोर्वः परिपांतु तांडवमिव व्यातन्वतो दृष्टयः ॥ ३

नांघंते सूत्रधारः ।

अलमतिविस्तरेण । आदिष्टोस्मि परिषदा । यथा किल विजय-
कोष्ठप्रणप्तुः कवेराचार्यक्षेमेश्वरस्य कृतिरभिनवनैषधानंदं नाम नाटकं
नाटयितव्यमिति ॥

Ends :

येनादिद्वय प्रयोगं घनपुलकभृता नाटकस्यास्य हर्षा-
द्विखालंकारहेम्नां प्रतिदिनमकृशा राशयः संप्रदत्ताः ।

तस्य क्षत्रप्रसूतेर्भ्रमतु जगदिदं कार्तिकेयस्य कीर्त्तिः

पारे क्षीरांबुसिंधो रविकवियशसा सार्द्धमग्रेसरेण ॥

इति निष्क्रांताः सर्वे । सप्तमोऽंकः समाप्तः ॥

Satrusalyakavya by VIŚVANĀTHA [शत्रुशल्यकाव्यम् । विश्वनाथः].

Folios 1 to 234.

Begins :

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीष्टदेवतायै नमः ॥

श्रीराधाकुचकलशङ्खेतिगौरे

संसर्पी नवजलदोद्धुरो मुरारिः ।

आञ्जेषे जयति वपुःप्रभासमूहः

कस्तूरीललितघनांगरागमाली ॥ १

Ends :

यौतर्वाणिशिरोमणेर्वरभिषग्वंशैकमुक्तामणेः

साहित्यांबुरुहाकरैकतरणेः श्रीवैद्यनारायणात् ।

रुक्मिण्यामुदभूदमुष्य सुकवेः श्रीविश्वनाथस्य स-

त्काव्ये श्रीनृपशत्रुशल्यचरिते देवाचलत्रोटनं ॥ ५०

इति श्रीमद्वैद्यवंद्यपदश्रीनारायणात्मजश्रीविश्वनाथरचिते श्रीम-

न्महाराजाधिराजश्रीशत्रुशल्यचरिते देवगिरिग्रहणनामा द्वाविंशः

सर्गः ॥ २२

Prakritachandrika by KRISHNAPĀṆḌITA [प्राकृतचन्द्रिका ।
कृष्णपण्डितः],

Folios 1 to 52.

Begins :

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

अलिकुलमंडितगण्डं प्रत्यूहव्यूहतिमिरमार्त्तैडं ।

सिंदूरारुणशुंडं देवं वेतंडमवलंबे ॥ १

कलितकलमपुस्तन्यस्तहस्ताग्रमुद्रा
 दिशतु लिखनसिद्धिं शारदा सारदा नः ।
 प्रतिवदनसरोजं या कवीनां नवीनां
 वितरति मधुधारां माधुरीणां धुरीणां ॥ २
 श्रीनृसिंहगुरोर्नत्वा पदपंकजतल्लजं ।
 विशदार्थी शिशुहितां कुर्वे प्राकृतचंद्रिकाम् ॥ ३
 प्रकृतिः संस्कृतं तत्र भवत्वात्प्राकृतं स्मृतं ।
 तद्भवं तत्समं देशीत्येवमेतन्निधा मतं ॥ ४
 प्रकृतिप्रत्ययांशाभ्यां विकृतं तद्भवं यथा ।
 गोरी आदेउ सोहग्ग सामिद्धिं पायडं सह ॥ ५
 यत्केवलं प्रत्ययांशे विकृतं तत्समं यथा ।
 हरिणो चरणे चारू नमो कमलकोमले ॥ ६
 देशी देशविशेषेण प्रयुक्तमपरिस्फुटं ।
 यथा हल्लोहलं हालः कंदोइ समउप्पवं ॥ ७
 तेषु देदयं निरूढत्वात्स्वतंत्रत्वाच्च लक्षणं ।
 नापेक्ष्यतेन्यशाखावत्संप्रदायोस्य बोधकः ॥ ८
 संस्कृतप्राकृतोक्ताभ्यां लक्ष्मभ्यां विद्धि तत्समं ।
 भतस्तद्भवमेवैकामिह लक्ष्यतया स्थितं ॥ ९
 तच्चार्धं मागधी शौरसेनी पैशाचिकी तथा ।
 चूलिकापैशाचिकं चापभ्रंशश्चेति षड्विधं ॥ १०
 एषां कार्यविशेषेण भेदेऽग्रे स्फुटयिष्यते ।
 शेषं संस्कृतवत्सिद्धं प्रकृतिप्रत्ययादिकं ॥ ११
 महाराष्ट्रोद्भवां भाषां प्रकृष्टं प्राकृतं विदुः ।
 आकरः सूक्तिरत्नानां सेतुबंधादि यन्मयं ॥ १२

ऐऔ ःकःपक्कल्लुत्तुतशषाः सर्गश्चतुर्थीभ्यसि
प्रांते हल्ङञनाः पृथक् द्विवचन नाष्टादश प्राकृते ।

सुप्रिङ्लिङ्गनराज्जलादि बहुलं षष्ठी चतुर्थ्याः सदा
तादर्थ्योदितङेस्तु वा बहुवचो द्वित्वे प्रयोज्यं सदा ॥ १३

प्रायो वादोयं । कैअवं । सौअरिअं । कौरवा । इत्यादौ क-
चिदैदौतोरपि दर्शनात् । जिह्वामूलीयश्च क्वचिच्चौरसेन्यादौ वक्ष्यते ।
तक्षः त्रको । शकारश्च मागध्यां वक्ष्यते । यथा । पक्षः पक्षो ।
लाक्षा लाक्षः ॥

लहशवशणमिअभुलशिलविभलिअमंदाललाइअंहियुगे ।

वीलयिणे पक्षकालदु मह सयलमवज्जयंबालं ॥

रभसवशनमितसुरशिरोविगलितमंदारराजितांत्रियुगः ।

वीरजिनः प्रक्षालयतु मम सकलमवद्यजंबालं ॥

मागध्यां रस्य लः सः शो जो यः सेङ्गे च लक्ष्यते ।

चतुर्थी भ्यसि चतुर्थ्या भ्यस् न प्रयुज्यत इत्यर्थः । यद्वक्ष्यति ।
षष्ठी चतुर्थ्याः सदेति भ्यसीति वचनाच्चतुर्थ्या एकवचनमस्त्येव ।
यद्वक्ष्यति । तादर्थ्योदितङेस्तु वेति । तादर्थ्ये विहिता या चतुर्थी
तत्संबन्धिङेः षष्ठी वा स्यात् । देवाअ णिवेज्जं देवस्स वा
देवतार्थमित्यर्थः । प्रांते हल् नास्ति । लोपोत्प्लव इति वचनात् ।
प्रांतग्रहणादनंत्यस्य हलःप्रयोगं वारयति । ङञनाः पृथक् पृथक्
असंयुक्ता न संति पृथग्ग्रहणात्संयुक्ता ननु मन्यन्ते । पञ्चमो
सपङ्क चिन्तइ द्विवचनं । स्यादित्यादीनां द्विवचनं न प्रयुज्यते
द्वित्वे बहुवचनस्यैव विधास्यमानत्वात् । तथा प्राकृते सुबादि-
विधिर्बहुलं भवति । यत्र विहितास्तोन्यत्रापि भवन्ति । सुप्रतिङौ
पाणिनिप्रसिद्ध्या तत्र द्वितीयार्थे षष्ठी । यथा । गंगाधरस्स वंदे ।

तृतीयार्थे यथा । धनस्स लुद्धो । पंचम्यर्थे यथा । चोरस्स बीहई ।
 सप्तम्यर्थे यथा । पिड्डीए केसवासो । पृष्ठे केशपाशः । कचिद्धिती-
 यातृतीययोः सप्तमी । यथा । गामे अहिवसामि । घरे ण जामि । तिस्रु
 तेस्रु अलंकिआ पुह्वी । त्रिभिस्तैरलंकृता पृथिवीत्यर्थः । कचि-
 त्पंचम्यास्तृतीयासप्तम्यौ । चोरेण बीहइ । अंतेउरम्मि आगओ
 राआ । अंतःपुरादुपागतो राजेति । कचित्सप्तम्या द्वितीया । यथा ।
 विज्जुज्जोअंतरइ रात्तिं । विबुदुह्योतते रात्तिं । आर्षे तु तृतीयापि
 वृश्यते । तेणं कालेणं तेणं समएणं । तस्मिन्काले तस्मिन्समये
 इत्यर्थः । कचित्प्रथमार्थे द्वितीया । चउव्वीसंपि जिणवरा । चतुर्विंश-
 त्तिरपि जिनवराः । एवं तिङ्गमपि व्यत्ययः । परस्मैपदात्मनेपदयोः ।
 यथा । हसइ । हसए । वेवइ । वेवए । लिंगव्यत्ययः । यथा ।

प्रावृट्शरत्तरणयः पुंसि ।

पाउसो । सरओ । एसो तरणी ।

स्नांतमपि कचित् ॥ १२ ॥

सांतं नांतं च पुंसि स्यात् ।

जसो । पओ । तमो । चेओ ।

पुरो । नांतं । जम्मो । नम्मो । चम्मो । पिम्मो । . . .

Folio 6 :

इति सामान्यविधिप्रकाशः । (३४)

कगचजतदपयवां लुप्यतेनाद्ययुक्तं

न विदुरसमवाये कोपने नो सपापे ।

स्वगतसुगतदेवे दानवे चूचके चा-

गुरुविजनसुतारे न प्रयागे सचापे ॥ १ . . .

Folio 10:

इति असंयुक्तादेशप्रकाशः । (६९)

तीक्ष्णस्य तिण्हं तिरुक् च जानातेर्ज्ञौ जणौ क्वचित् ।

Folio 12 :

इत्यव्ययानि ॥ (२३२)

एवं प्रकृतिषु संस्कृतासु ताभ्यः स्यादयो विभक्तयो योज्यंते त-
त्रादौ तदुपयोगि संगृह्यते ।

टामोर्णस्य सुपो हेः क्ताश्चांते वा बिंदुरागमः ॥...

Folio 34 :

निपातनेषु पर्यायसौकर्यप्रतिपत्तये ।

एवमुच्चावचमिह समाधेयं सुधीवरैः ॥ ५०

इति श्रीप्राकृतचंद्रिकायां स्याद्यंतप्रकाशः ॥ (२८२)...

Folio 48 :

इति तिङंतप्रकाशः । (३८३)...

Folios 51 :

अपभ्रंशस्तु यो भेदः षष्ठः सोत्र न लक्ष्यते ।

देशभाषादितुल्यत्वान्नाटकादावदर्शनात् ॥ २८

अनत्यंतोपयोगाच्चातिप्रसंगभयादपि ।

एवमन्येपि ये भेदा लक्षिताः पूर्वस्तरिभिः ॥ २९

नेहोक्ताः किं तु नामैते कीर्त्यते स्पष्टबुद्धये ॥

तदुक्तम् ।

महाराष्ट्री तथावंती सौरसेन्यर्द्धमागधी ।

वाल्हीकी मागधी चैवेत्यष्टैता दाक्षिणात्यजाः ॥

शकाराभीरचंडालशबरद्रविडोड्डजाः ।

हीना वनेचराणां च विभाषा नाटकाश्रयाः ॥

ब्राचंडो लाटवैदर्भाबुपनागरनागरौ ।
 चार्वरवांत्यपांचालटाक्कमालवकैकयाः ॥
 गौडोडूदैवपाश्चात्यपांड्यकौतलसैहलाः ।
 कालिङ्गप्राच्यकर्णाटकांच्यद्राविडगैर्जराः ॥
 भाभीरो मध्यदेशीयः सूक्ष्मभेदव्यवस्थिताः ।
 सप्तविंशत्यपभ्रंशा वैडालादिप्रभेदतः ॥
 कांचीदेशीयपांड्ये च पांचालं गौडमागधं ।
 ब्राचंडदाक्षिणात्यं च सौरसेनं च कैकयं ॥
 शावटं द्राविडं चैव एकादश पिशाचजाः ।
 एवमार्षमनार्षं च संकीर्णं चोपजायते ॥
 देवानां भूपतीनां च सचिवानां पुरोधसां ।
 अमात्यवणिगादीनां पाठ्यमिच्छन्ति संस्कृतं ॥
 संस्कृतेनैव केप्याहुः प्राकृतेनैव केचन ।
 साधारण्यादिभिः केपि केचन म्लेच्छभाषया ॥
 न म्लेच्छितव्यं यज्ञादौ स्त्रीषु नाप्राकृतं पठेत् ।
 संकीर्णं नाभिजातेषु नाप्रबुद्धेषु संस्कृतं ॥
 परिव्राण्मुनिविप्राणां संस्कृतान्नान्यदिष्यते ।
 अन्येषामुत्तमानां च प्रतीपं कापि दृश्यते ॥
 बालस्त्रीवृद्धवैद्यानां हितं वाप्सरसां तथा ।
 वैदग्ध्यार्थं प्रदातव्यं संस्कृतं चांतरांतरा ॥
 ऐश्वर्यादिप्रमत्तस्य दारिद्र्योपप्लुतस्य च ।
 उत्तमस्यापि पठतः प्राकृतं नैव दूष्यति ॥
 क्रीडार्थं नृपतेरिष्टं प्राकृतं च द्विजन्मनां ।
 भरतेनोदितं ग्राह्यमबाधितमिदं वचः ॥

वेशेषमाह भारद्वाजः ।

गाथास्तु महाराष्ट्रा अन्या नाट्याभ्या मताः ।
 बालस्त्रीवृद्धभिक्षूणां श्रावकव्याजलिङ्गिनां ॥
 ग्रहोपसृष्टमत्तानां प्राकृतं षंडरूपिणां ॥
 नायिकानां सखीनां च सौरसैन्यविरोधिनी ॥
 प्राच्या विदूषकादीनां धूर्त्तानामप्यवतिका ।
 मागधी राक्षसादीनामंतःपुरनिवासिनां ॥
 चेटानां राजपुत्राणां श्रेष्ठीनां चार्द्धमागधी ।
 शकाराणां तु शाकारी बाल्हीकी दिव्यभाविनां ॥
 योधानां भारिशादीनां शाबरी च प्रशस्यते ।
 द्राविडी द्रविडादीनामौड्डी खनकरक्षसां ॥
 काव्ये वैतालिकादीनां वेतालादि सुभाषितं ।
 किरातबर्बरादीनां न भाषा नैव लक्षणं ॥

तदिमां पदचंद्रिकानुजातां
 प्रणुतां प्राकृतचंद्रिकां विदग्धाः ।
 परिशील्य चिरादपास्ततापां
 कविगोष्ठीषु विहारमातनुध्वं ॥ ३०

इति कृतिपरितोषप्रार्थनालंपटेन
 प्रकटितपरभागा शेषकृष्णेन सेयं ।
 रचयतु गुरुतोषं शेषवंशावतंसं
 गुरुमिह नरसिंहं प्रापिता तत्पदाब्जे ॥ ३१

कृष्णपंडितविरचिता प्राकृतचंद्रिका समाप्ता ॥ (४

Saptasati by HĀLA [हालसप्तशती].

Folios 1 to 41.

Begins :

श्रीगणेशाय नमः । श्रीसरस्वत्यै नमः ॥

अथ हालसप्तशती लिख्यते ॥ पञ्चवङ्गो...

Ends :

राएण विरहआए कुंतलजणवअइणेण हालेण ।

सत्तसई अ समत्तं सत्तम ७ मज्झासअं एअं ॥ ७०२

इति सप्तमं ७ शतकम् ॥ ७ ॥

इति श्रीमत्कुन्तलजनपदेश्वरप्रतिष्ठानपत्तनाधीशशतकर्णोपनाम-
कद्दीपिकर्णात्मजमलयवतीप्राणप्रियकालापप्रवर्त्तकशर्ववर्मधीसखमल-
यवत्युपदेशपण्डितीभूतत्यक्तभाषात्रयस्वीकृतपैशाचिकपण्डितराजगु-
णाढ्यनिर्मितभस्मीभवद्बृहत्कथावशिष्टसप्तमां ७ शवलोकनप्राकृतादि-
वाक्पञ्चक ५ प्रीतकविवत्सल १ हाला २ रुपनामकश्रीसातवाहन-
नरेंद्रनिर्मिता विविधान्योक्तिमयप्राकृतगीर्गुम्फिता शुचिरसप्रधाना
काव्योत्तमा सप्तशत्य ७०० वसानमागात् ॥

लिखिता पौराणिककविवर्य्यबुन्दीन्द्रहडुरावराड्मसिंहसप्रतिभ-
सम्भ्यषड्दभाषावेशभाभिनीभुजङ्गमिश्रणसूर्यमङ्गेन स्वकीये श्रीभार-
तीभाण्डागारे लिखिता गौर्जरगौडविप्रेण नन्दशर्मणा स्वस्वामिलेख-
यित्रमिहितवंशभास्करलिपिकृता ॥ आवणश्रुक्लैकादश्यां ११ छाये-
ययुजि शक्रयतिधृति १८ १४मितश्रीप्रामारराड्मिक्रमसंवत्सङ्गतायाम-
न्तमिता लिखिः ॥

Commentary on the **Sarasvatikanthabharana** by RĀ-
MASIMHADEVA [सरस्वतीकण्ठाभरणस्य टीका । रामसिंहदेवः].

Folios 1 to 126. Incomplete.

Begins :

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

एकेन यस्य यमिनः प्रमदेव देह-

मर्द्धेन राजति पुमानिव चापरेण ।

तत्त्वक्रमादथ च न प्रमदा पुमान्वा

श्रेयांसि वर्द्धयतु स स्मरशासनो वः ॥ १

श्रीरामसिंहदेवेन दोर्दण्डदलितद्विषा ।

क्रियतेवंतिभूपालकंठाभरणदर्पणः ॥ २

कंठाभरणमनर्थ्यं वाग्देवी रत्नदर्पणोत्संगे ।

अस्मिन्पश्यतु निभृतं प्रकाशसर्वांगलावण्यं ॥ ३

ग्रंथारंभे समुचितेष्टदेवतानमस्कारेण शिष्टाचारमनुवर्त्तते ।

ध्वनिरिति । . . .

Folio 78 :

इति श्रीमिश्ररत्नेश्वरविरचिते रत्नदर्पणनाम्नि सरस्वतीकंठाभर-
णविवरणे गुणदोषयोर्विरचननामा प्रथमः परिच्छेदः ॥ . . .

Folio 126 :

चित्रानुप्रास इत्युच्यते । तथाहि । प्रकृतोदाहरणे संदर्भसमाप्तिं
यावदावर्त्तत । . . .

Pushpabhashya by AJĀTAŚĀTRU [पुष्पभाष्यम् । अजातशत्रुः].

Folios 1 to 162.

Begins :

॥ ॐ नमो सामवेदाय ॥

जितं भगवता येन हरिणा लोकधारिणा ।

अजेन विश्वरूपेण निर्गुणेन गुणात्मना ॥ १

सोभराभीवर्त्तजयानां वृद्धं तुरीयं । सोभरअभीवर्त्तजयानां साम्नां
तुरीयं चतुर्थमक्षरं व्वं दीर्घं यत्तद्वृद्धं भवति । तुरीयशब्देन चतुर्थ-

मुच्यते । दीर्घं द्विमात्रमुच्यते । वृद्धं त्रिमात्रं । उदाहरणानि । सौभरे
वयमुत्वाघांत्ययोः । अभीवर्त्तै युनानः सोमाघयोः योधा जयेत वाहः
सोमाघामां ॥ अस्यापवादमाह ॥...

Folio 6 :

या मे दीर्घं महित्रीणां द्वितीयं वर्द्धते । आयं गौरित्यत्र ॥

इति पुष्पभाष्ये प्रथमस्य प्रथमा कंडिका ॥...

Folio 37 :

तवाहं नक्तेति द्वैगताभीशवयोः । अहं शब्दो नीचैः । इति उच्च-
नीचं समाप्तं ॥

इति पुष्पभाष्ये द्वादशमी कंडिका । प्रथमः प्रपाठकः समाप्तः ॥

Folio 56 :

एते शब्दाः षट् षडष्टोऽसंकृष्टाः ॥ ६९ इति द्वितीयस्य द्वादशमी
कंडिका ॥

इति पुष्पभाष्ये द्वितीयः प्रपाठकः समाप्तः ॥...

Folio 87 :

इति तृतीयस्यैकादशमी कंडिका ॥ पदांतश्च भवति । अंतःपदि-
कानामभाव उक्तः । अथेदानीं पदांतीयस्याभाव उच्यते ॥...

Folio 89 :

मधु१म१धू३ ना ३ रेभा३कुं१मा३इ१॥ अत्र इकारस्याभावः॥

इति पुष्पभाष्ये तृतीयः प्रपाठकः समाप्तः ॥...

Folio 96 :

प्रत्ययभूतायामिति ॥ इति चतुर्थस्य चतुर्थी कंडिका ॥...

इति पुष्पभाष्ये उपाध्याय अजातशत्रुकृतौ भावाभावाः समाप्ताः॥

Folio 121 :

एतेन लक्षणप्रयोगेण ऊह्यः प्रयोगः कल्पयितव्यः कल्पयितुं
शक्यत इति चतुर्थस्य दशमी कंडिका ॥

उपाध्यायाजातशत्रुपादैर्विष्णुयशःशिष्याय ।

अनुचरणार्थं भाष्यं कृतमिति भावापरिसमाप्ताः¹ ॥

इदानीं विकल्पा उच्यन्ते । भावशेषं च एकस्मिन्पादे द्विधा गीतिर्दृश्यते ।

Folio 122 :

ककुभो बृहत्थौ वा ॥ इति पुष्पभाष्ये पंचमस्य प्रथमा कंडिका ॥

अथ भावान्प्रवक्ष्यामः ॥ ...

Folio 139 :

वैरूपे तु देवतापदं । देवतापदमित्येवं निधनक्रमो भवति ।

ऊह गीतौ ।

इति पंचमस्याष्टमी कंडिका ॥...

Folio 140 :

पंचमस्य नवमी कंडिका ॥ पंचमः प्रपाठकः समाप्तः ॥...

Folio 143 :

ऊर्द्ध्वं व्यंजनादिविश्लेषे² मुपेयुरित्येवमारभ्यते ॥

उपाध्यायाजातशत्रुकृते पुष्पभाष्ये षष्ठस्य द्वितीया कंडिका ॥...

Folio 162 :

विकल्पमाह । वा प्रस्ताव्ये उ इति विकल्पः । उत्तरयोरिति

सिद्धं ।

इत्युपाध्यायाजातशत्रुकृते पुष्पभाष्ये षष्ठस्यैकादशमी

कंडिका समाप्ता ॥ इति षष्ठः प्रपाठकः समाप्तः ॥

The Karikas of BHARATA [भरतकारिका].

Folios 2.

Begins :

॥ श्रीहरिः ॥

अथ भरतकारिका ॥

¹ भाषाः परिसमाप्ताः?

² विश्लेषः?

खंडिता विप्रलब्धा च वाससज्जाभिसारिका ।
 कलहांतरिता चान्या तथैवोत्कंडितापरा ॥ १ ॥
 स्वाधीनभर्तृका चैव तथा प्रोषितभर्तृका ।
 संयोगविप्रलंभाभ्यामित्यष्टौ नायिकाः स्मृताः ॥ २ ॥
 उच्चिद्रताजनितरागविलोहिताक्षः
 कांतानखक्षतविशेषविचित्रितांगः ।
 यस्याः प्रभातसमये गृहमेति कांतः
 सा नायिका निगदिता खलु खंडितेति ॥ ३ ॥
 अहरहरनुरागाङ्कितिकां प्रेष्य पूर्वं
 सरभसमुपयाति क्वापि संकेतितं या ।
 न मिलति खलु यस्या वल्लभो दैवयोगा-
 न्निगदति भरतस्तां नायिकां विप्रलब्धां ॥ ४ ॥
 या वासवेदमनि सुकल्पिततल्पमध्ये
 तांबूलपुष्पवसनैश्च समं ससज्ज ।
 कांतस्य संगमरसं समवेक्षमाणा
 सा कथ्यते कविवरैरिह वाससज्जा ॥ ५ ॥
^१उद्दामन्मथमहाज्वरवेपमाना
 रोमांचकंटकितगात्रलतां वहंती ।
 निःशंकिनी व्रजति या प्रियसंगमाय
 सा नायिका निगदिता त्वभिसारिकेति ॥ ६ ॥
 प्राणेश्वरप्रणयकोमलमंजुवाग्भि-
 र्यां चाटुकारमचिरादवधीर्यं याति ।
 संतप्यते मदनवह्निशिखासहस्रै-
 र्बाष्पाकुला कुकलहांतरिता हि सा स्यात् ॥ ७ ॥

^१ उद्दामन्मथ°?

दुर्वारदारुणमनोभवबाणपात-
 पर्याकुलां तरलमानसमुद्रहंती ।
 प्रस्वेदवपथुयुतां पुलकोचितांगी-
 मुत्कंठितां वदति तां भरतः कवीन्द्रः ॥ ८ ॥
 आश्लेषचुंबनशतैः कुसुमादिदानैः
 प्रेमोल्लसन्मधुरकोमलमंजुवाग्भिः ।
 या सर्वदा प्रियतमेन निषेव्यते सा
 स्वाधीनभर्तृकपदं प्रकटीकरोति ॥ ९ ॥
 निश्चासिनीं मलिनवस्त्रवपुर्वहंतीं
 डिंडीरपिंडपरिपांडुरगंडभित्तिं ।
 निर्भूषणां प्रियवियोगजभावतप्रां
 तां प्रेषितप्रियतमां प्रवदति संतः ॥ १० ॥

इति श्रीमत्कविकेसरिभरतविरचिताष्टनायिकालक्षणं समाप्तं ॥

Jagatprakasakavya by VIŚVANĀTHA VAIDYA [जगत्प्रकाश-
महाकाव्यम्। विश्वनाथवैद्यः].

Folios 1 to 109. Dated Samvat 1700 = A.D. 1644.

Begins :

श्रीमन्मंगलमूर्तिर्जयति ॥ श्रीमन्नारायणाय नमः ॥
 शंभुः शं भुवि भूरि भावयतु वः संभुज्यमानं जनै-
 र्योद्धीगे निदधाति कामधगपि प्रेम्णा प्रकामं प्रियां ।
 चित्रं यश्च सतीमतीव कुरुते ^१पंनीचुंबना-
 दप्येनां सचराचरेत्र भुवने लोकालिशोकापहाम् ॥ १

Ends :

श्रीमद्राणकवंशमैत्तिकमणिश्रीकर्णदेवात्मज-
 क्षोणीमंडलमंडनाभिधजगत्सिंहप्रशंसोज्ज्वले ।

सत्काव्येञ्च जगत्प्रकाश उदिते श्रीविश्वनाथामिध-

ज्ञेनापूरि चतुर्दशोतिविशदः सर्गो बुधानां प्रियः ॥७२

इति श्रीमन्महीमंडलाखंडलश्रीचित्रकूटसार्वभौमश्रौतस्मार्त्तधर्म-
कर्माचारचातुरीनिवारितकलिकालश्रीमद्राणखुमानकुलमौलिमंडनश्री-
मत्कर्णदेवात्मजश्रीमन्महाराजाधिराजधर्मावतारसप्रलोकैकदानवीर -
धीरोदात्तगुणशोभितश्रीमज्जगत्सिंहदेवप्रशंसोज्ज्वले श्रीमद्विद्वद्द्वंद्वं-
दनीयपादारविंदश्रीमन्नारायणात्मजश्रीमत्कविनाथविश्वनाथवैद्यकृते
श्रीजगत्प्रकाशमहाकाव्ये बंदिस्तुतिर्नाम चतुर्दशः सर्गः ॥

॥ समाप्तं चेदं काव्यं ॥

Yudhistiravijayakavya by VĀSUDEVA [युधिष्ठिरविजयकाव्यम् ।
वासुदेवः].

Folios 1 to 73. Dated 1690 = A.D. 1634.

Begins :

॥ श्रीकृष्णाय नमः ॥

प्रदिशतु गिरिशः स्तिमितां ज्ञानदृशं वः श्रियं च गिरि शस्तिमितां ।

प्रशमितपरमदमायं संतः संचितयति परमदमा यं ॥ १ ॥...

७८ ॥ इति वासुदेवविरचिते युधिष्ठिरविजये प्रथम आश्वासः ।

Ends :

सुखेन नागसाहच्ये पुरे वसन्स भारतः ।

ररक्ष गां पुरुरवा पुरैव सत्सभारतः ॥ १०५

इति श्रीयुधिष्ठिरविजयेऽष्टम आश्वासः ॥ ८॥ संवत् १६९०

Kansanidhana by ŚRIRĀMA [कंसनिधनं महाकाव्यम् । श्रीरामः].

Folios 1 to 105.

Begins :

॥ श्रीनंदनदनो जयति ॥

आनंदयिष्यन्निखिलां धरित्रीं

निराकरिव्यन्दितजाधिराजान् ।

जनिं जगद्गीतयशा दशार्ह-

संतानगेहे हरिराससाद ॥ १

Ends :

रणे निघ्नचित्थं निखिलखलचक्रं नतिकृतां

कृतांतीथं त्रासं निरतिशयितार्धिं शकलयन् ।

घनानंदं सेंद्रत्रिदशगणगीतस्थिरयशा

निरातंकं चक्रे 'त्रिगदखिलं नंदतनयः ॥ ७२

इति श्रीरामकृतौ कंसनिधननामधेये महाकाव्ये सप्तदशः सर्गः ।

कंसनिधनाख्यं निरोष्ठ्यकाव्यमिदं ॥ ग्रंथसंख्या १५७५ शुभमस्तु ।

Kavyaloka by HARIPRASĀDA [काव्यालोकः । हरिप्रसादः].

Folios 1 to 69.

Begins :

॥ श्रीमहागणाधिपतये नमः ॥

अभिधेयकथनपुरस्सरं प्रयोजनं शास्त्रारंभं प्रतिजानानीते ।

काव्यस्य परमाह्लादकीर्त्यादिफलयोगिनः ।

हरिप्रसादविदुषा मीमांसा कापि तन्यते ॥ १

निपुणवर्णनारूपकविकर्मणः कापीत्येकदेशमात्रकथनं मीमांसा
लक्षणविचारः परमाह्लाद इति सकलप्रयोजनमौलिभूतं तदर्थकपुरु-
षार्थसाधनप्रवृत्तेः ॥...

Folio 12 :

इति श्रीमन्महामहिमकविपंडितश्रीमाथुरमिश्रगंगेशात्मजहरिप्र-
सादनिर्मिते काव्यालोके प्रथमः प्रकाशः ॥

Ends :

विशिष्टशब्दरूपस्य काव्यस्यात्मा चमत्कृतिः ।

उत्पत्तिभूमिः प्रतिभा मनागत्रोपपादितं ॥

अत्रेति काव्यालोके । स्पष्टमन्यत् ।

अब्धिदिङ्मुनिभू^{१८४}वर्षे माघशुक्लमुनौ^{१९}रवेः ।

काव्यालोकमिदं पूर्णमकारि गुरुसंनिधौ ॥

इयं माधुकरी भिक्षा सुमनोभ्यः समाहता ।

बालानां तुष्टये गर्वो न मनागपि विद्यते ॥

प्राचीनैर्यदिहोदितं बहुविधैर्यथैस्तदत्राहतं

संक्षेपेण न किञ्चिदन्यदुदितं गर्वेण तद्वन्मया ।

व्याख्यातं तदुदाहतं तदुदितं भूयोपि तच्चापलं

भो विद्यागुरवः क्षमंतु शिष्यवः कुर्वति चात्मोचितं ॥

इहेति काव्यलक्षणप्रस्तावे । अत्रेति काव्यालोके चकारो युक्तार्थे
सर्वमलंकारस्वरूपमवदातं ॥

इति श्रीमन्माथुरमिश्रगणेशात्मजहरिप्रसादनिर्मिते काव्यालोके-
र्यालंकारनिरूपणं नाम सप्तमः ७ प्रकाशः समाप्तः ॥

Nalayana or Kuberapurana by MĀṆIKYASŪRI [नलायनं नाम
कुबेरपुराणम् । माणिक्यसूरिः].

Folios 1 to 73. Dated Samvat 1464 = A.D. 1408.

Begins :

॥ ॐ नमः श्रीसर्वज्ञाय ॥

जयति जयति देवः केवलज्ञानमूर्ति-

र्मदमदनविजेता शास्वतो वीतरागः ।

जयति कुमुदशुभ्रा भारती भूरिभावा

जयति कविकुलानां कोमलो वाक्प्रपंचः ॥ १

दुरितदलनसज्जः सज्जनोद्धारधीरो

धनवितरणवीरो धर्मविश्रामशास्त्री ।

जयति जगति नित्यं निश्चलो निष्कलंकः
 सकलकलुषहारी लोकपालः कुबेरः ॥ २
 सुखिगधैर्नवदुग्धमुग्धमधुरैः शुभ्रैर्यशोभिर्जग-
 द्यश्चक्रे कलिकालकल्मषमषीविक्षेपिभिर्निर्मलं ।
 स श्रीमानलकापतेर्भगवतः पूर्वावतारः कृती
 नित्यं मंगलमातनोतु भवतां राजा नलो नैषधः ॥ ३ ...
 मध्ये धर्मस्य शान्तिश्च चतुर्थे च तथारके ।
 वीरसेनसुतो राजा नलो राज्यमपालयत् ॥ २६...

Folio 9 :

२९ ॥ इति श्रीकुबेरपुराणे शुकपाठे नलायने माणिक्य-
 स्मरिविरचिते उत्पत्तिस्कंधे एकादशः सर्गः ॥...

Ends :

एतत्किमप्यनवमं नवमंगलांकं
 साहित्यसारविदुषा कविना कृतं यत् ।
 तस्यार्थकर्णनलिनस्य नलायनस्य
 स्कंधो जगाम दशमः शमसंभृतोयं ॥ २२

उत्पत्तिदौत्यचरविद्धरशीलशूचा-
 संयोगराज्यभवनिर्वहणाभिधेयाः ।
 स्कंधा भवन्ति दश यस्य नलायनस्य
 पूर्णं तदेतदधुना धनदप्रसादात् ॥ २३

॥ शतसर्गं नलायनं समाप्तं ॥

समाप्तं चेद् नलायनं नाम कुबेरपुराणं शुकपाठ इति । सर्वग्रन्थ-
 संख्या ॥ ४७२४.

Sandrakutuhalaprahasana by KRISHNADATTA [सान्द्रकुतूहल-
प्रहसनम् । कृष्णदत्तः].

Folios 1 to 36.

Begins :

श्रीगणेशाय नमः ॥

व्रजगोपवधूरहस्करं

चरणांभोजजुषामहस्करं ।

यदुवंशमहायशस्करं

हरिमीडे नवनीततस्करम् ॥ १...

नांघते सूत्रधारः । अलमनल्पजल्पनप्रकल्पनेन ।

जीवातुर्जन्मभाजामवनितलगतक्षत्रियाणां कुटुंबी

नाथोनाथप्रजानामखिलगुणखनिर्भाग्यभूर्भूखुराणां ।

दावाभिर्दुर्जनानां स्वजनसुरतरुर्वेदसन्मार्गसीमा

राजासीद्धर्मवर्मा प्रथितजगदसी राजराजाधिकर्द्धिः ॥ ४...

सूत्र० । आर्ये के ते सिद्धाः परिचिता अपरिचिता वा ।

हेमलता । परिचिता एव ।

पद्माकराचार्यसुतः सुखाकरः

प्रभाकराचार्यसुतः क्षपाकरः ।

दिवाकराचार्यसुतो गुहाकरो

दोषाकराचार्यसुतः सुधाकरः ॥ १...

Folio 3 :

सुखा० । कस्तर्हि तत्प्राप्तावुपायः ।

पद्मा० । गाढमाक्रोश्य ।

किं हंत खिद्यत जना भवसागरोस्मिन्
 सत्साधने महति सत्यपि विद्यमाने ।
 यातुं ब्रजाधिपतिवल्लभविद्वलेश-
 संबधिषट्पदसरोरुहषट्पदत्वं ॥ ३

सुखा० । पूज्यपाद किंकुलोत्पन्नो ब्रजपतिः ।
 पद्मा० ।

अमांगल्यध्वंसी भुवनभुभशंसी करपुटे
 दधद्रम्यां वंशीमपरकलहंसीमिव परां ।
 सदा दुष्टभ्रंशी विलसदवतंसी अवणयोः
 स्वयं साक्षादंशी जयति यदुवंशीयतरणिः ॥ ४

Folio 35 :

इति श्रीमद्विद्वज्जनमनोरंजनसांद्रकुतूहलनाम्नि प्रहसने कविकृष्ण-
 दत्तकृते चतुर्थोक्तः पूर्वोक्तमैत् ॥

विद्वन्मनोरंजनकृत्कवित्वं
 चतुर्भिरंकैः परिशोभमानं ।
 सन्नाटकं सांद्रकुतूहलाख्यं
 चकार कीर्त्यै कविकृष्णदत्तः ॥ १...

नवांबराष्टापदभूषिता समा
 मामाधवो निर्मलपक्षसंयुतः ।
 एका तिथिः श्रेष्ठतमा सुमंगला
 तेनेन्वहं स्वां कृतितामिमामिह ॥ ११

अयं श्लोको द्वयर्थः । संवत्सरपक्षेण भगवत्पक्षेण च ॥

Ramayanachampu by BHOJARAJA and LAKSHMAṆABHAṬṬA
[रामायणचम्पूः । भोजराजो लक्ष्मणभट्टश्च].

Folios 1 to 68.

Begins :

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

॥ पद्यं ॥ लक्ष्मीं तनोतु सुतरामितरानपेक्ष-
मंग्रिद्वयं निगमशाखिशिखाप्रवालं ।
हैरंबमंबुरुहडंबरचौर्यनिग्रं
विन्नाद्रिभेदशतधारधुरंधरं नः ॥ १ ॥...

Folio 13 :

१८॥ इति श्रीविदर्भराजविरचिते चंपूरामायणे बालकांडः ॥...

Folio 25 :

॥ ८५ ॥ इति विदर्भराजविरचिते चंपूरामायणे श्रीमदयोध्या-
कांडः समाप्तः ॥...

Folio 33 :

इति श्रीमद्विदर्भराजविरचिते चंपूरामायणे श्रीमदरण्यकांडः
समाप्तः ॥...

Folio 40 :

॥ ४७ ॥ इति श्रीविदर्भराजविरचिते चंपूरामायणे किष्किं धा-
कांडः समाप्तः ॥...

Folio 51 :

॥ ७६ ॥ इति श्रीविदर्भराजविरचिते चंपूरामायणे श्रीमत्सुंद-
रकांडः समाप्तः ॥...

Folio 68 :

राज्यं स्वं समुपेयिवान्सविनयैरासेवितो भ्रातृभिः
सुग्रीवप्रमुखानपि प्रियसखान्स्वे स्वे पदे स्थापयन् ।

स्वच्छंदः सुचिरं सुखान्यनुभवन्देव्या तथा सीतया
 रामः पालयति स्म कीर्त्तिविभवैरामोदिनीं मेदिनीं ॥१०९
 कोलालाख्यमहाप्रहारमहिताकल्पेन संख्यावतां
 मूर्द्धन्येन विशारदेन विधुना श्रीसोमनाथोदये ।
 प्राग्भोजोदितपंचकांडमहितानंदे प्रबंधे पुनः
 कांडो निर्मित एकचूतपतिना षष्ठोपि जीयाच्चिरं ॥११०

इति श्रीलक्ष्मणकविविरचिते चंपूरामायणे युद्धकांडः समाप्तः ॥

Bharadvajiyagrihyasutra [भारद्वाजीयगृह्यसूत्रम्].

Folios 1 to 350.

Folio 13:

२७ ॥ इति चौलकर्म समाप्तम् । अवनकर्म व्याख्यास्यामः ।
 आवण्यां पौर्णमास्यामुपकल्पयतेऽक्षतधानाश्चाक्षतसक्तूंश्च ॥...

Ends :

उक्तं प्रांते प्राजापत्यं तस्य विच्छित्तिः तस्य तु पुनराधेयं मनो-
 ज्योतिस्तनुमतीः पुनस्त्वा रुद्रादित्या इति पूर्णाहुतिं प्रतीयादेतामप्युप-
 घातेषु सर्वे स्त्रियाश्चैवं होमाभिगमनस्थालीपाकेषु सर्वेषामंततो व्या-
 हतिरिति सिद्धं नम आचार्येभ्यो नम आचार्येभ्यः ॥ ५०

॥ इति भारद्वाजीयं गृह्यसूत्रं समाप्तं ॥

Radharahasyakavya by KRISHNADATTAKAVI with Com-
 mentary [राधारहस्यकाव्यं सटीकम् । मू० कृष्णदत्तकविः].

Folios 1 to 350.

Granthâgra 11150.

Commentary begins :

॥ श्रीलक्ष्मीनारायणाभ्यां नमः ॥

लीलैजद्वेषभानुमानसमहाकासारवर्यांतरा...

Text begins :

जनयति जगदिच्छामात्रतो ब्रह्मरूपी...

Text ends :

यस्यास्ते वाञ्छेतिप्रथितजनपदे त्रामटीयाख्यखेटो
यं मातानन्ददेवी तनयमजनयच्छ्रीसदारामभर्तुः ।
साहस्रौदीच्यजातिर्य इह सुविदितो डालवाणीयजोशी-
त्याविख्यातावटंको जयति कृतिरियं कृष्णदत्तस्य तस्य ॥ ४४

॥ इति द्वाविंशः सर्गः पूर्त्तिमाप ॥ २२

Commentary ends :

४४ ॥ इति श्रीसद्वाधारहस्याभिधकाव्यांतर्गतकठिनपदगृहकपा-
टमहार्गलाभेदिनीनाम्न्यां टीकायां द्वाविंशतितमःसर्गः पूर्त्तिमाप ॥ २२

Haravali by PURUSHOTTAMA. [हारावली । पुरुषोत्तमः].

Folios 2 to 19.

Granthagra 271.

Ends :

इति काव्यमलीकं स्यान्मात्सर्यमलिनात्मनां ।
शब्दार्णव उत्पलिनी संसारावर्त्ते इत्यपि ॥ ६९
कोषा वाचस्पतिव्याडिविक्रमादित्यनिर्मिताः ।
आदाय सारमेतेषामन्येषां च विशेषतः ।
हारावली निबद्धेयं मया द्वादशवत्सरैः ॥

उपास्य 'सर्वज्ञपर्वणवेषं
भूत्वातिथिः श्रीधृतिसिंहवाचां ।
हारावली द्वादशमासमानै-
र्विनिर्मितेयं पुरुषोत्तमेन ॥ ७०

नानाकाव्यपुराणनाटककथाकोषेतिहासस्मृति-
ज्योतिःशास्त्रगजाश्वपालव^२भिषक्कोषान्प्रयत्नादियं ।

^१ सर्वज्ञसपर्वण ?

^२ पालक ?

दृष्टान्यानपि शाब्दिकैः सह कृता हारावली यत्नतः
कर्त्तव्योत्र न संशयः सुमनसः शब्दार्थलिङ्गेष्वथ ॥

— — — सुधियो न भूभृता
धृतिर्हिनेन समं निरूपितेयं ।
विदितो बहुदशभिः कर्वीर्त्रै-
र्भुवि केषां मनस (?) अमोमदीयैः ॥ ७२
हित्वा महाशाब्दिकताभिमानं
मात्सर्यमन्यत्र समुन्निनाय ।
हारावलीं यो विदधाति कंठे
विदग्धगोष्ठीषु परं विभाति ॥ ७३

इति श्रीमहाशाब्दिकपुरुषोत्तमविरचिता हारावली समाप्ता ॥

Surimantrakalpasaroddhara by MERUTUNGA [सूरिमंत्र-
कल्पसारोद्धारः । मेरुतुङ्गः].

Folios 1 to 47. Incomplete.

Folio 15 :

सुरभिमुद्रया अंजलिमुद्रया च यथावस्थितं श्रीअंचलगच्छेशश्री-
आर्यरक्षितसूरिक्रमागतं ३७८ अक्षरमानं सूरिमंत्रं जपेत् ।

Folio 19 :

श्रीमदंचलगच्छेशः श्रीमेरुतुङ्गसूरयः ।
आलोक्यानेकसूरीन्द्रमुख्यमंत्रोपयोगिनः ॥ १ ॥
ग्रंथान् गच्छोपयोगार्थं सारोद्धारं व्यधुः स्वयं ।
श्लोकाः पंचशतान्यत्राष्टापचाशच्च निश्चिताः ॥ २ ॥

इति विधिपक्षमुख्याभिधानश्रीमदंचलगच्छेशश्रीश्रीमेरुतुङ्गसूरिलि-
खितः श्रीअंचलगच्छश्रीसूरिमुख्यमंत्रकल्पः ॥ ग्रंथाग्रं श्लो० ५५८

Folio 22 :

श्रीमानदेवसूरीर्द्वैर्व्याख्यातः पुण्यशालिभिः ।

सूरिप्रभावस्तुभगः पूर्वं श्रीगौतमाभिधः ॥

इति श्रीअंचलगच्छेश्वरश्रीमेरुतुंगसूरिसमुद्धतः श्रीकल्पः ॥

इति सूरिमंत्रविशेषास्त्रायः ॥ संवत् १४९६लिखितः ॥

Commentary on the Surimantra by JINAPRABHASŪRI
[सूरिमंत्रप्रदेशविवरणम् । जिनप्रभसूरिः].

Folio 32 :

इति श्रीसूरिमंत्रस्यास्त्रायलेशं विदुब्धवान् ।

दृष्ट्वा पुराणकल्पेभ्यः श्रीजिभप्रभसूरिराट् ॥

श्रीजिनप्रभसूरिसमुद्धतः श्रीसूरिविद्याकल्पः ।

Folio 40 :

मतांतरेण पदसंख्या समाप्ता ॥

रेवती १ रोहिणी २ नागार्जुन ३ आर्यखपुटाचार्य ४ यशोभद्रा-
चार्य ५ इति नामानः सूरय एते मंतसिद्धयः । मिथ्या मे दुःकृतं
चास्तु शुद्धमशुद्धं कल्पयतः । यतो भगवत्कालेप्येकादश गणधरा नव
नव गणा हि । अनेकविधा जिनशासने । अनेकधा वाचनाः । इति
परिभाष्यास्य कल्पस्यांते स्वनाम न निगदितं किञ्चित्त्वं तत्त्वविदो
जानन्ति । अंगविद्यामध्ये महाविशेषोस्ति । आलंबनमात्रमेतत्क्षम्य-
तां २ सूखिराः । प्रवर्त्ततां जैनो धर्मः अतिशयेन मंत्रस्येष्टांशं
जानंतु भूतभविष्यद्वर्त्तमानसूरयः प्रसन्ना भवन्तु सिद्धयन्तु ॥

Surimantrakalpāḍurgapadavivarana [सूरिमंत्रकल्पवर्ण-
पदविवरणम्].

Folio 45 :

मिथ्यात्वदेवताधिष्ठितचैत्यश्रुततपःसंघसमुद्धरणं महाकाले सि-
द्धसेनदिवाकरवत् । बोटिकाधिष्ठितरैवतवत् । न्यायचक्रवालग्रंथे
धर्मकीर्त्तिबौद्धाधिष्ठितवत् । अनशने उपोषितरात्रिभोजनदर्शनं चतु-

वर्णश्रीसंघस्य शाकिन्यादिक्षुद्रोपद्रवनाशनता योगिपाषंडासंक्रमक-
रणं । आसां मंत्राक्षरे ॥

Folio 47 :

श्रीदेवाचार्यगच्छसमुद्भूतसूरीशिष्यलवेन रचितं विद्याकल्पसंग्रहे
दुर्गपदविवरणं समाप्तमिति ॥

Kamasamuhamahakavyaprabandha by ANANTA
[कामसमूहमहाकाव्यप्रबन्धः । अनन्तः].

॥ ६० नमो श्रीगणेशाय ॥ श्रीसरस्वत्यै नमः ॥

इदानीं कामसमूहो नाम काव्यप्रबंधो लिख्यते । तत्र पूर्वं इष्ट-
देवतावर्णननमस्कारमाह ।

सकलभुवनमध्ये दीव्यते देवताभिः

सकलभयहरो यः पूज्यते दानवैर्द्वैः ।

अहिनरगणवृद्धैः सेव्यते विघ्नराजः

स जयति रिपुहर्ता सर्वजाड्योपहर्ता ॥ १

यस्याः प्रसादेन महामतीनां

समागतायां^१ कविराजितायां ।

अर्थाः स्वयं किंकरतां भजंते

सा भारती नः श्रियमातनोतु ॥ २

लंबोदर तव ना रदमादरतो यो न पूजयति ।

स भवति विश्वामित्रो दूर्वासा गौतमश्चेति ॥ ३

प्रणम्य पूर्वं शिरसा क्षुपादा-

न्महेश्वसनोश्च^२ विधेः सुतायाः ।

प्रगृह्य काव्यं सुकविप्रणीतं

विरच्यते काव्यसमूहबंधः ॥ ४

^१ सदा सभायां ?

^२ महेशसूतोः ?

भाभल्लवंशजाते^१ मंत्रिमंडनसूनुना ।

अनन्तेन महाकाव्यप्रबंधो लिख्यते धिया ॥ ५

एषा वै पुस्तिका लोके ^२जननामुपकारिणी ।

प्रसिद्धास्तु सरस्वत्याः प्रसादाच्च गुरोरपि ॥ ६

अथ षड्वृत्तवर्णनं । तत्र तावद्द्वसंतः ।

ईषद्वसंतविभवेन यथा यथामी

प्रौढि क्रमेण दिवसाः परिदर्शयन्ति ।

शंके त्रपापरिमलेन तथा तथैता

यामा नवीनवनिता इव संकुचन्ति ॥ ७

भिंदंतश्चंदनालीः कमलमुकलजां धूलिमुद्धूलयन्त-

श्रुवन्तश्चूतवीथीः परिमलबहुलान् चंपकान् कंपयन्तः ।

आरामाधामसीमातटघटितघटीयन्त्रनिर्मुक्तवारा-

धारामाराधयन्तः भ्रमजलरिपवो यात्यमी गंधवाहाः ॥ ८

कावेरीतीरभूमिरुहभुजगवधूभुक्तमुक्तावशिष्टः

कर्णाटीचीनपीनस्तनदशनदशालोलनिःस्यंदमंदः ।

लोलल्लाटीललाटालकलुलितलतालास्यलीलाविलोलैः

कष्टं भो दाक्षिणात्यः प्रसरति पवनः पांथकांताकृतांतः ॥ ९

महीरुहाणां विलसन्ति पल्लवा

नवा दवाग्निप्रतिमा वने वने ।

असौ ^३वसंतशसिरशनशतो

निवासभूमिं दहति क्रुधादिव ॥ १०

वसंतप्रारंभे चिरविरहखिन्ना सहचरी

यदि प्राणान् मुंचेत्तदपि वधभागी भवति कः ।

^१ मामल्लवंशजातेन?

^२ जनानां?

^३ वसंतः शिशिरेशनाशतो?

वयो वा स्नेहो वा कुसुमविशिखो वेति विमृशन्
तुही वेति व्यक्तं पिकनिकरझंकारमशृणोत् ॥ ११

किंशुकाः कुसुमिताः किल कांतैः

कूजितैर्मुकुलिताः सहकाराः ।

नागतः प्रियतमः सखि हा मे

का गतिर्मधुरुपागत एषः ॥ १२

बोधयन् पिकरवेण वधूनां

मानसेष्वतिशयालुमनंगं ।

संप्रति प्रियतमस्य वियोगो

का गतिर्मधुरुपागत एषः ॥ १३

नितंबिनीं चुंबति चक्रपद्मं

शुकं पिकं चूतलतांकुरं च ।

भ्रमन्मुदाराममनंगमूर्ति-

र्मन्त्रीप्यनंगस्य वसंतराजः ॥ १४

शोणांबरो गौरतनुः पलाशे

पुष्पोत्करं यस्य छुकेशपाशे ।

चूतांकुरानिच्छति कोकिलोपि

चूताश्रयोसौ कथितो वसंतः ॥ १५

वसंतसीतभीतेन कोकिलेन वने रुतं ।

अंतर्जलगताः सर्वे स्तोतुकामा इवोत्थिताः ॥ १६

असौ ^१खुरश्चुंबितपुष्पकेसरः

प्रसन्नताराधिपमंडलोग्रणी ^२ ।

^१ पुरं ? ^२ मंडलाग्रणी ?

वियोगिनी मानभिदातदाकृते
 वसंतकालो हनुमानिवागतः॥ १७
 कुसुमितसहकारा किंशुकाशोकनागा
 विकसितवनमाला मागधी दिव्यगंधा ।
 जनयति मदरागं कोकिलाशब्दितं च
 प्रवरपुरुषसेव्या वर्त्तते श्रीर्वसंते ॥ १८
 ध्यात्वा समस्तगुरुकार्यविधौ समर्थी
 श्रीसारदां कविजनस्य मुखे वसंती ।
 आनंदपूर्णगुरुपादयुगं प्रणम्य
 व्याख्यां विधाय सुरभैरवयत्यनंतः ॥ १९

इति श्रीकामसमूहे महाकाव्यप्रबंधे मिषग्मुकटालंकारहारमंत्रि-
 मंडनसूदनोरनंतस्य कृतौ वसंतवर्णने प्रथमोऽध्यायः ॥
 अथ ग्रीष्मवर्णनं ।

वह्निं प्रोषितभर्तृकाङ्क्षि भृशं मंदोपि संदीपय-
 ज्जंगलानिमनंगसंगजनितां संभोगिनीनां हरन् ।
 सुस्पृशश्च वने नयन् परिणतिं जंबूतरूपां फलं
 व्यूढश्रौढकदंबपुष्पसुरमिग्रीष्मोत्र वातो ववौ ॥ २०
 धारायंत्रतुषारसारकणिकानिर्वारितोष्मोच्चयं
 श्रीषंडागुरुधूपचारुचिरं हर्म्यं सचंद्रोदयं ।
 शय्या पुष्पमयी च चंदनरसः कर्पूरकस्तूरिका-
 वासस्वच्छमकंचुकाः प्रियतमा ग्रीष्मे सुखस्यास्पदं ॥ २१
 तल्यं ताम्ररसं ताली तिकलं तारकापतिः ।
 तालवृंतस्तरंगिण्यो ग्रीष्मे सप्त सुखावहाः ॥ २२
 ॥ श्रीकाम० कृतौ ग्रीष्मवर्णनं समाप्तं ॥

अथ प्रावृद्धर्णनं ।

वर्षाकाले प्रणाले खलहलमुदकं याति खाले विशाले
चिखिल्ले लिप्सितित्वा षडहडपतितो वड्डगुडो नरेशः ।
चुल्ही गेहस्य मध्ये कुरु २ कुरुते कुर्कुटः खुड्डखुड्डी
शून्यागारेस्य मध्ये घनतररटनं रासभो रारटीति ॥ २३

तरुणीतुरंगतारुण्यतरुणस्तनपातपाः ।

तमरसस्तंत्रीवाद्यं वर्षा सप्तसुखावहा ॥ २३

शिखिनि कूजति गर्जति तोयदे

स्फुटति जातिलता कुसुमाकरे ।

अहह पांथ न जीवति ते प्रिया

नभसि मासि न यासि गृहं यदि ॥ २४

किं गतेन यदि सा न जीवति

प्राणति प्रियतमा तथापि किं ।

इत्युदीर्य नवमेघमालिकां

न प्रयाति प्रथिकः स्वमंदिरं ॥ २५

अतसीपुष्पसंकाशं खं वीक्ष्य जलदागमे ।

ये वियोगेपि जीवन्ति न तेषां विद्यते भयं ॥ २६

तरुणीवेषो दीपितकामा

विकसितजातीपुष्पसुगंधि ।

उन्नतपीनपयोधरभारा

प्रावृषि तनुते कस्य न हर्षं ॥ २७

आकर्ण्य गर्जितं घोरं जलदानां जलागमे ।

बालावधूतलाजे च सत्रास श्लिष्यति प्रियं ॥ २८

विग्रहेण शयने पराङ्मुखीं
 नानुनेतुमबलां स तत्त्वरे ।
 आचकांक्ष धनशब्दविक्रवां
 तां विवृत्य विशतीं भुजांतरं ॥ २४
 सचापबाणो धृतिमित्खुवेषो
 मयूरपिच्छैः कृतसेखरश्रीः ।
 विहारशीलो गिरिकंदरांते
 श्रीमेघराजो धनकालवर्गः ॥ ३०

॥ इति प्रावृद्धर्णनम् ॥

अथ शरद्वर्णनम् ।

सुस्पर्शाः ^१शालगोपीविकटकुचतटाभोगभागाभिरामाः
 प्रोन्मीलत्सप्तपर्णप्रसवपरिमलप्राप्तसोभाग्यभाग्याः ।
 केदारोदारवारिप्रसृमरकुमुदांदोलनप्रोद्वलीलाः
 पांथल्लीणामनिष्टाः प्रियक्तुसुखदाः शारदा वांति वाताः ॥ ३१

परिमलमिलितालिर्माँलतीपुष्पमाला
 स्रग्मिधृतसहाशं चंदनालेपनं च ।
 तुहिनकिरणरस्मिध्वंचला चापि दोला
 शरदि सुखविभूतिः कामिनी कामलोला ॥ ३२
 ॥ इति शरद्वर्णनम् ॥

अथ हेमंतवर्णनम् ।

हेमंते दधिमुग्धसर्पिरशना मांजिष्ठवासोभृतः
 कादमीरद्रवसांद्र^२दग्धवपुषः ^३खिन्नाचरित्रै रतैः ।

^१ शालि ? ^२ दिग्ध ? ^३ खिन्नाश्च चित्रैः ?

वृत्तोरस्तनकामिनीजनकृताश्लेषा गृहाभ्यन्तरे
 तांबूलीदलपूगपूरितमुखा धन्याः सुखं शेरते ॥ ३३
 तैलं तापनतांबूले तूली ताम्रवती पटी ।
 तप्तोदकं तरुण्यस्य^१ शीते सप्त छुखावहाः ॥ ३४
 प्रावरणैरंगारैर्निर्वातहर्म्ये कुचोष्मेभिः स्त्रीणां ।
 धनवद्भिः परिभूतं निपतति सीतं दरिद्रेषु ॥ ३५
 उल्लसंतीं हसंतीं वा रमंतीं बाललोचनां ।
 हेमन्ते ये न सेवन्ते नूनं ते दैवदंडिताः ॥ ३६
 धिग्जन्म धिक्च तां विद्यां धिग्गुणान् धिग्यौवनं^२ ।
 यांति हेमंतयामिन्यो^३ मृगाक्षालिंगनं विना ॥ ३७
 हे हेमंत स्मरिष्यामि त्वय्यतीते गुणद्वयं ।
 अयत्नशीतलं वारि निशाञ्च सुरतक्षमाः ॥ ३८
 ॥ इति हेमंतवर्णनम् ॥
 अथ शरद्वर्णनम् ।

किंचिदूमान्मुकरयंस्तरसा^४ रसालान्
 हेमंतमंतुमदनं मदयन् जनेषु ।
 लीलायते न मलयाचलचूतमाला-
 दावाति^५ मारुत इतः किल शैशरोयं ॥ ३९
 उन्मणा^६ हिमभयादिव भेजे
 सुभ्रुवां कुचमहाचलदुर्गं ।
 आह्वयन् युवजनं मुदितात्मा
 तेन पंचविशेषोऽविषेवे^७ ॥ ४०

^१ तरुण्यश्च ? ^२ सुयौवनं ? ^३ मृगाक्ष्या ? ^४ किंचिदूमान्मुकुलयंस्तरसा ?

^५ स्वावाति ? ^६ उन्मना ? ^७ अपि निषेवे ?

विद्वज्जनसभानंदी मंत्री नारायणात्मजः ।

मंडनस्तस्य पुत्रेण वर्ण्यते चात्र^१ बोधुना ॥ ४१

॥ इति श्रीषड्रतुवर्णनं समाप्तं ॥

इदानीं स्त्रीणां शृंगारविवरणं बाष्पायते तत्र तावद्बाला-
वर्णनं ।

संतानकामा किल काचिदंगना

मारस्य बाणैः परिपीडिता सती ।

नक्तं मिथो भर्तुरमोघसंगमे

लेभे सुतां निर्जरकन्यकोपमां ॥ ४२

दिने दिने सा परिवर्द्धमाना

लब्धोदया चांद्रमसीव लेखा ।

पुपोष लावण्यमयान्विशेषान्

ज्योत्स्नांतराणीव कलांतराणि ॥ ४३

^२कीलष्मी स्वयमागता मुररिपोर्देवस्य वक्षःस्थलात्

कोपात्पत्युरुतावतारमकरोद्देवी भवानी भुवि ।

इयामांभोजसुदक्षपक्षमलचलन्नेत्रामिमां पश्यतो

धातस्तात करोषि किं न वदने चक्षुःसहस्रं मम ॥ ४४

मंदाकिनीसैकतवेदिकाभिः

सा कंदुकैः कृत्रिमपुत्रकैश्च ।

रेमे मुहूर्मध्यगता सखीनां

क्रीडारसं निर्विशतीव बाल्ये ॥ ४५

असंभृतं मंडनमंगयष्टे

रसान्नवाक्षं करणं मदस्य ।

वृत्तोरस्तनकामिनीजनकृताश्लेषा गृहाभ्यन्तरे
तांबूलीदलपूगपूरितमुखा धन्याः सुखं शेरते ॥ ३३
तैलं तापनतांबूले तूली ताम्रवती पटी ।

तप्तोदकं तरुण्यस्य^१ शीते सप्त सुखावहाः ॥ ३४

प्रावरणैरंगारैर्निर्वातहर्म्ये कुचोष्मभिः स्त्रीणां ।

धनवद्भिः परिभूतं निपतति सीतं दरिद्रेषु ॥ ३५

उल्लसंतीं हसंतीं वा रमंतीं बाललोचनां ।

हेमंते ये न सेवन्ते नूनं ते दैवदंडिताः ॥ ३६

धिग्जन्म धिक्च तां विद्यां धिग्गुणान् धिग्यौवनं^२ ।

यांति हेमंतयामिन्यो^३ मृगाक्षालिंगनं विना ॥ ३७

हे हेमंत स्मरिष्यामि त्वय्यतीते गुणद्वयं ।

अयत्नशीतलं वारि निशाश्च सुरतक्षमाः ॥ ३८

॥ इति हेमंतवर्णनम् ॥

अथ शरद्वर्णनम् ।

किंचिद्दुमान्मुकरयंस्तरसा^४ रसालान्

हेमंतमंतुमदनं मदयन् जनेषु ।

लीलायते न मलयाचलचूतमाला-

दावाति^५ मारुत इतः किल शैशरोयं ॥ ३९

उष्मणा^६ हिमभयादिव भेजे

सुभुवां कुचमहाचलदुर्गं ।

आह्वयन् युवजनं मुदितात्मा

तेन पंचविशेषोऽविषेवे^७ ॥ ४०

^१ तरुण्यश्च ? ^२ सुयौवनं ? ^३ मृगाक्ष्या ? ^४ किंचिद्दुमान्मुकरयंस्तरसा ?

^५ स्वावाति ? ^६ उष्मणा ? ^७ अपि निषेवे ?

विद्वज्जनसभानंदी मंत्री नारायणात्मजः ।

मंडनस्तस्य पुत्रेण वर्ण्यते चात्र^१ बोधुना ॥ ४१

॥ इति श्रीषडृतुवर्णनं समाप्तं ॥

इदानीं स्त्रीणां शृंगारविवरणं बाष्पायते तत्र तावद्बाला-
वर्णनं ।

संतानकामा किल काचिदंगना

मारस्य बाणैः परिपीडिता सती ।

नक्तं मिथो भर्तुरमोघसंगमे

लेभे सुतां निर्जरकन्यकोपमां ॥ ४२

दिने दिने सा परिवर्द्धमाना

लब्धोदया चांद्रमसीव लेखा ।

पुपोष लावण्यमयान्विशेषान्

ज्योत्स्नांतराणीव कलांतराणि ॥ ४३

^२कीलष्मी स्वयमागता मुररिपोर्देवस्य वक्षःस्थलात्

कोपात्पत्युरुतावतारमकरोद्देवी भवानी भुवि ।

श्यामांभोजसुदक्षपद्मलचलक्षेत्रामिमां पश्यतो

धातस्तात करोषि किं न वदने चक्षुःसहस्रं मम ॥ ४४

मंदाकिनीसैकतवेदिकाभिः

सा कंदुकैः कृत्रिमपुत्रकैश्च ।

रेमे मुहूर्मध्यगता सखीनां

क्रीडारसं निर्विशतीव बाल्ये ॥ ४५

असंभृतं मंडनमंगयष्टे

रसाज्जवाक्षं करणं मदस्य ।

^१ चाटवो?

^२ किं लक्ष्मीः?

कामस्य पुष्पव्यतिरिक्तमखं

बाल्यात्परं सापि वयः प्रपेदे ॥ ४६

इंदोः सुंदर्यमीशं कलयति कमलस्पर्द्धिर्न^१ नेत्रपत्रे-

कालिंद्याः कुंतलाली तुलयति विभवं भव्यभंगे स्वरंगैः^२ ।

तस्याः किं श्लाघ्यतेअन्^३ सुभगगुणनिधेः कापि पूर्वं वयस्याः
पुष्पेषोर्वैजयंती जयति युवमनोन्मानिनी यौवनश्रीः ॥ ४७

दृशा दग्धं मनसिजं दृशैव जीवयंति याः ।

महेश्वरस्य जयिनीस्तास्तुवे वामलोचनाः ॥ ४८

मंडनतनयोनंतो मन्मथरूपसकलशास्त्रज्ञः ।

अभिमतदाता रचयति रूवं^४ बाल्यावि^५वस्थायाः ॥ ४९

इति श्रीकामसमूहमहाकाव्यप्रबंधे भिषग्मुकारहारमंत्रिमंडनसू-
नोरनंतस्य कृतौ बाल्यावस्थावर्णने द्वितीयोऽध्यायः ॥

अधुना बाल्यादनंतरं यौवनस्य केशाग्रादारभ्य नखाग्रं यावद्द-
र्शनमारभ्यते ॥

Darsanasara by BHATTĀRAKADEVASENA [दर्शनसारः । अहारक-
देवसेनः] .

पणमीय वीरजिणिदं^६ सुरसेणनमंसियं विमलणाणं ।

वोढं दंसणसारं जह कहियं^७ पुब्बरीहिं ॥ १

भरहे^८ तित्थराणं पणवियदेविंदणागगरुडाणं ।

समएसु^९ होंति केइ मिच्छत्तपवड्डणा जीवा ॥ २

^१ मीषत् ? ^२ स्पर्द्धिनी ? ^३ नैस्त ? ^४ तेन्यत् ? ^५ रूपं ?

^६ ल्यायव ? ^७ जिणिदं . ^८ पुब्बसूरीहिं . ^९ तित्थराणं .

उसहजिणपुत्तपुत्तो मिच्छत्तकलंकितो महामोहो ।
 सव्वेसिं भट्ठाणं धुरि गणितं पुव्वसूरीहिं ॥ ३
 तेण य ^१कायाविचित्तं दंसणरूवं सजुत्ति संकलियं ।
 तम्हा इयराण पुण समए तह णिव्वुढिगयं ॥ ४
 एयत्तं संसइयं विवरीयं विणयजं महामोहं ।
 अण्णाणं मिच्छत्तं णिदिट्ठं सव्वदरीसेहिं ॥ ५
 सिरिपासणाहतित्थे सरर्जं तीरे पलासणयरत्थे ।
 पिहिआसवस्स सीहे महालुदो बुद्धिकित्तिमुणी ॥ ६
 तिमिपूरणासणेया अगहियपज्जावर्जं परमभट्ठे ।
 रत्तंवरं धरित्ता पवट्ठियं तेण एयत्तं ॥ ७
 मंसस्स नत्थि जीवो जहा फले दहियदुद्धसत्करए ।
 तद्वा तं मुणित्ता भस्संतो णत्थि पाविट्ठो ॥ ८
 मज्जं ण वज्जणीजं दव्वदव्वं जह जलं तह एदं ।
 इदि लोए घोरीता पवात्तियं संघसावज्जं ॥ ९
 अण्णो करेदि कम्मं अण्णो तं भुंजदीदि सिद्धंतं ।
 परिकप्पिऊण णूणं वसिकिच्चा णिरयगुवपणे ॥ १०
 छत्तीसे वरिससए विक्कमरायस्स मरणपत्तस्स ।
 सोरहे ^२वली सेवडसंघो समुप्पण्णो ॥ ११
 सिरिभइबाहुगणिणो सीसो णामेण संतिआयरिडं ।
 तस्स य सीसो दुट्ठो जिणचंदो मंदचारित्तो ॥ १२
 तेण कियं मदमेदं इत्थीणं अत्थि तब्भवे मोरक्को ।
 केवल्लणाणीण पुणो अट्ठस्काणं तहा रोर्जं ॥ १३

अंबरसहिर्कवि जइ सिज्झइ वीरस्स गब्भचारित्तं ।
 परलिंगेवि य मती पासुयभोजं च सव्वत्थ ॥ १४
 अण्णं च एवमाई आममउड्डाह मिड्डसत्थाइं ।
 विरइत्ता इप्पाणं पडिड्डवियं पढमए गिरए ॥ १५
 सुव्वयतित्थे उज्झारवीरकदंबोत्ति सुद्धसंमत्तो ।
 सीसो तस्स य दुड्डो पुत्तोवि पाइर्क वक्को ॥ १६
 विवरीयमयं किच्चा विणासियं सव्वसंजमं लोए ।
 तत्तो पत्ता सव्वे सत्तमणरयं महाघोरं ॥ १७
 सव्वेसु य तित्थेसु य वेणइयणं समुम्भर्क अत्थि ।
 सजडा मुंडा सीसा सिहिणो गणायके इह ण ॥ १८
 दुड्डे दुणगवंते य समया भत्ती य सव्वदेवाणं ।
 णमणं दंडुव्व जणे परिकलियं तेहि मूढेहिं ॥ १९
 सिरिवीरनाहतित्थे बह्वस्सुदो पाससंघगणिसीसे ।
 मक्कडिपूरणसाहू अण्णी णसियं लोए ॥ २०
 अण्णाणादो मोरको णाणं णत्थित्ति मुत्तजीवाणं ।
 पुनरागमणं भमणं भत्तिभविणत्थित्ति जीवस्स ॥ २१
 एको सुद्धो बुद्धो कत्ता जीवस्स जीवलोयस्स ।
 सुण्णज्झाणं वण्णाचरणं परिसिस्सियं तेण ॥ २२
 जिणमग्गबाहिरं जं तत्तं संदरसिऊण पावमणो ।
 णिच्चणिगोयं पत्तो सत्तो मज्जेसु विविहेसु ॥ २३
 सिरिपुंज्जपादसीसो दाविडसंघस्स कारगो बुद्धो ।
 णामेण वज्जणंदी पाहुडवेदी महासत्थो ॥ २४

अप्पासुयचणयाण भरुणदो वज्जिदो मुणिदेहिं ।
 परिरयियं वियरीदं ससियवग्गण चोज्जं ॥ २५
 विज्जेसु गत्थि जीवो उब्भसणं गत्थि फासुगं गत्थि ।
 सावज्जं गह्व मण्णइ ण गण्णइ गिहकप्पियं अट्ठं ॥ २६
 कच्छं खित्तं वसहिं वाणिज्जं कारिर्ऊण जीवते ।
 एहतो सीयलणीरे पावं पउरं समज्जेदि ॥ २७
 पंचसए छवीसे विक्रमरायस्स मरणपत्तस्स ।
 दक्खिणमह्वराजादो दाविडसंघो महामोहो । २८
 कल्लाणे नरणयरे दुणिसये पंचउत्तरे जादो ।
 जाउल्लियसंघभेऊं सिरिकलसा दो ह्व सेवड दो । २९
 सिरिवीरसेणसीसो जिणसण्णो सयलसत्थविज्जाणी ।
 सिरिपउमनंदि पच्छा चउसंघसमुद्धरो धीरो ॥ ३०
 तस्स य सीसो गुणवं गुणभेहोह्विण्णणपरिपुण्णो ।
 परकव्वसयहमदी महातवो भावलिंणो य ॥ ३१
 तेणप्पणोवि मच्चुं णाऊंण मुणिस्स विणयसेणस्स ।
 सिद्धंते घोसित्ता सयं गयं सग्गलोयस्स ॥ ३२
 आसी कुमरसेणो णंदियरे विणयसेणमुणिसीसे ।
 सण्णासभंजनेन य अगहियपुणुदिस्सऊ जादो ॥ ३३
 परिवज्जिऊण पिच्छं चमरं वित्तूण मोहकलिदेण ।
 उमग्गं संकलियं वागडविसएसु सव्वेसु ॥ ३४
 इत्थीणं पुण दिस्सा खुल्लयलोमस्स वीरचरियत्तं ।
 कक्कसकेसग्गहणं छड्डं गुणव्वदं णाम ॥ ३५

आयमसत्थपुराण पयच्छितं च अणहा किंपि ।
 थिरइत्तामिच्छत्तं पवत्थियं मूढलोएसु ॥ ३६
 सो सवणसंघबज्झो कुमारसेणो ह्व समयमिच्छत्तो ।
 चत्तोवसमो रुहो कङ्कं संघं पवत्तवेदि ॥ ३७
 सत्तसये तेवण्णे विक्रमरायस्स मरणपत्तस्स ।
 णंदियडेवरगामे कङ्को संघो मुणेयव्वो ॥ ३८
 णंदियडेवरगामे कुमारसेणो हि णाम पव्वइर्ऊ ।
 कङ्को णंदियमङ्को जार्डं सल्लहणाकाले ॥ ३९
 ततो दुसएतीदे महुराये माहुराण गुरू णाहो ।
 णामेण रामसेणो णिप्पिच्छियं च णियतेण ॥ ४०
 सत्तमपयडिमिच्छं कहियं जं जिणिदविंवेवासु ।
 अप्परणि दुए सुय मम्मत्तबुद्धीए परिवसिणं ॥ ४१
 एसो मम होइ गुरू अवरो णत्थित्ति चित्तपरियरणं ।
 सगगुरूकूलाहिमाणे इयरेखु विभंगकरणं च ॥ ४२
 जइ पउमणंदिणाहो सीमंधरसामिदिव्वणाणेण ।
 ण विवोहइ तो समणो कहं सुमग्गं पयाणंति ॥ ४३
 भूतबलिपुप्फयंता दाक्खिणदेशे ^१तहुत्तर धम्म ।
 जं भासंति मुणिदा ^२तत्तचं णिव्वियप्पेण ॥ ४४
 दाक्खिणदेशे विंझोपकूलये वीरचंदमुणिणामे ।
^३अहारससए तीसे भिल्लियसंघं पत्तदेहिं ॥ ४५
 सो णियसंघं किच्चा पडिक्कमणं तहय भिन्नकिरियाड ।
 वण्णाचारविबाइ जिणमग्गं स हु णिहणेदि ॥ ४६

^१ तहुत्तरे धम्मं ?^२ तत्तचं ?^३ अहरेससये ?

तत्तोवि कोवि भणिर्कं गुरुगणहरपुंगवेहि मिच्छत्तं ।
 पंचमकालवसाणे ^१सिच्छन्ताणं विणासो हि ॥ ४७
 एको च्चिय मूलगुणो वीरंगजणामर्कं जइ होइ ।
 सो अप्पसुदोवि परं वीरोब्बयणंपवो होइ ॥ ४८
 पुब्बापरियक्रयाइं अंगा होइ संचिर्केण येयत्था ।
 सिरिदेवसेणमुणिणा ^२धाराए वंवसे तेण ॥ ४९
 रइर्कं दंसणसारो भव्वाण णवस्सए णडए ।
 सिरिपासणाहगेहे सुपवित्ते माहसुद्धदसमीए ॥ ५०
 रुसड तूसड लोर्कं ^३सच्चं अक्कंतयस्स साहुस्स ।
 किं जूयं भए साजं विवज्जिय वानरेंद्रेण ॥ ५१
 इति भट्टारकदेवसेणकृतो दर्शनसारः समाप्तः ॥

^१ सिच्छन्ताणं ?^२ धाराए संवसंतेण ?^३ सच्चं ?

APPENDIX III.

LIST OF MANUSCRIPTS ACQUIRED FOR GOVERNMENT.

LIST OF MSS. ACQUIRED FOR GOVERNMENT.

नं०.	ग्रन्थनाम.	कर्ता.	पत्राणि.	पंक्तयः.	अक्ष- राणि.	संवत्.	अपूर्णादि- वाच्यम्.
	साङ्गोपनिषदो वेदाः ।						
१	अथर्वगृह्यपद्धतिः.....	वासुदेवः ...	५२	९	३८	१५९५	अध्यायद्वयम्
२	अथर्वचतुरध्यायिका	.....	८	८	३०	...	
३	अथर्वच्छन्दः	.....	२	९	२५	...	
४	परिशिष्टानि	.....	५०	८	२६	१४७१	
५	अथर्वपूर्वोत्तरतन्त्रम्.....	.....	१५	१०	२६	१५३९	
६	अथर्वप्रातिशाख्यसूत्रम्	.....	८	७	२१	१७६६	
७	अथर्वप्रातिशाख्यभाष्यम् ...	.....	३७	१०	३४	...	नवीनम्.
८	अथर्वबृहत्सर्वानुक्रमणिका ...	.....	८८	१०	३१	...	पटलानि १
९	सैव	.....	३३	८	३२	...	पटलानि १
१०	देव्या अथर्वशीर्षम्	.....	६	८	२०	...	
११	आथर्वसंस्काराः	.....	३४	१३	३२	...	अपूर्णाः.
१२	अथर्वसंहिता	.....	४८२	९	२५	१७१९	
१३	तस्याः पदानि.....	.....	४२१	९	३०	१७६६	
१४	अथर्वसंहिताविधेर्विवरणम् ..	कौशिकः ...	१७४	११	४०	१६८०	किञ्चिद्न
१५	उपनिषद्—ईसावास्योपनिषद् केनोपनिषद्. कठवल्गुपनिषद्. प्रश्नोपनिषद्. मुण्डकोपनिषद्. माण्डूक्योपनिषद्. ऐतरीयोपनिषद्. तैत्तिरीयोपनिषद्.	.....	४२	९	२८	...	
१६	ऋग्वेदसंहिता.....	.....	४९०	१२	३२	...	
१७	तस्याः पदपाठः	.....	४८७	८	२८	...	चतुर्थाष्ट पदपर्यन्त
१८	काण्वसंहिता जु०	.....	६३	८	३७	...	
१९	तस्या भाष्यम् अ० ८	अनन्तदेवः	११६	११	३६	...	अ० ३२-
२०	कात्यायनीयगृह्यसूत्रम्	.....	२४	७	२४	...	काण्डः १

नंबर.	ग्रन्थनाम.	कर्ता.	पत्राणि.	पंक्तयः.	अक्ष- राणि.	संवत्.	अपूर्णादि- वाच्यम्.
२१	तस्य भाष्यम्	गदाधरः-वा- मनात्मजः	८६	२१	५६	१७७३	काण्डौ.
२२	कात्यायनीयपरिशिष्टान्तर्गत- मुल्याध्यायस्तद्भाष्यं च.	भा० गोपालः	४	१३	४८	...	
२३	तदेव भाष्यम्	स एव	४	११	४८	१८१४	
२४	कौशिकीयकल्पव्याख्या	.....	५५	१५	४५	१५६४	
२५	कालाभिरुद्रोपनिषद्-नन्दिकेश- रपुराणोक्ता.	.....	६	१०	२८	...	
२६	सर्वानुक्रमणिका	कात्यायनः	४३	८	२७	...	
२७	अनुवाकसंख्या	.....	९	६	२४	...	
२८	ईशावास्यभाष्यम्	शंकराचार्यः	५	१६	४०	...	
२९	उपनिषद्:	.....	१५	११	३२	...	
	गारुडोपनिषद् कालाभिरुद्रोपनिषद् रामपूर्वतापनीयोपनिषद् मृत्थुलाङ्गलोपनिषद् हनुमदुपनिषद् रामोपनिषद् योगराजोपनिषद् ब्रह्मविद्योपनिषद् नादबिन्दूपनिषद् ध्यानबिन्दूपनिषद् तेजोबिन्दूपनिषद् योगतत्त्वोपनिषद् नारायणोपनिषद् नीलरुद्रोपनिषद् पिण्डोपनिषद्						
३०	उपनिषद्:	.....	१८	८	३१	...	
	वायुदेवोपनिषद् गोपीचन्दनोपनिषद् हनुमदुपनिषद्. रामोपनिषद्. योगराजोपनिषद्. महोपनिषद्. मृत्थुलाङ्गलोपनिषद्. कृष्णोपनिषद्-श्लोकबद्धा.						

नं.बर.	ग्रन्थनाम.	कर्ता.	पत्राणि.	पंक्तयः.	अक्ष- राणि.	संवत्.	अपूर्णादि- वाच्यम्.
३१	गर्गपद्धतिः.....	.....	६६	१०	३८	...	.....
३२	गलितपदसीपिकाभाष्यम्-श्लोक- बद्धम्.	लक्ष्मीधरः..	५	१०	४०	...	नवीनम्.
३३	गृह्यतात्पर्यदर्शनम्	सुदर्शनाचार्यः.	११६	१०	४०	...	नवीनम्.
३४	गृह्यसूत्रम्	पारस्करः ..	२९	११	३२	...	...
३५	तदेव	स एव	५५	७	३२	...	...
३६	गोपथब्राह्मणम्	.....	२१८	८	३३	...	...
३७	तदेव पूर्वोद्धम्.....	.....	७८	८	३२	...	...
३८	गोमिलीयश्राद्धकल्पभाष्यम्...	तार्किकभट्ट- शिष्यः..	६०	१०	३२	...	अपूर्णम्.
३९	चरणव्यूहः.....	.....	६	९	२०	१७२१	...
४०	छान्दोग्योपनिषद्	.....	७९	९	२८	...	...
४१	निरुक्तम्.....	.....	१७०	८	३२	...	...
४२	नीतिमञ्जरीभाष्यम्	द्याद्विवेदी...	१३४	१०	४०	...	नवीनम्.
४३	नैगोयानामृशुदैवतम्	.....	२१	८	३६	...	...
४४	पदार्थादर्शः.....	.....	४६	११	४८	...	नवीनम्.
४५	प्रतीहारभाष्यम्	वरदराजः...	५९	१०	४८	...	नवीनम्.
४६	बृहदारण्योपनिषद्	.....	७५	९	३०	...	...
४७	पुरुषसूक्तं सटीकम्	.....	८	१०	३७	...	...
४८	भृनीलापञ्चसूक्तम्	.....	७	९	२०	...	...
४९	मण्डलब्राह्मणम्	.....	११	६	२०	...	...
५०	मौनसूत्रम्	.....	१४	१०	४०	...	नवीनम्.
५१	रात्रिसूक्तं सटीकम्.....	.....	५	८	४०	...	...
५२	रामोत्तरतापिन्युपनिषद्	.....	७	९	२७	...	...
५३	रुद्रमन्त्रस्य टीका	.....	४०	१४	२४	...	...
५४	रुद्राध्यायो मैत्रायणीयस्य	.....	१४	८	३५	...	...
५५	लघुरुद्रन्यासः.....	.....	५	९	२६	...	...
५६	लाटघायनसूत्रम्	.....	१६	९	३३	...	...
५७	वंशब्राह्मणम्	.....	३	९	३०	१९५१	...
५८	तदेव	.....	१४	६	३६	...	...
५९	वज्रशुच्युपनिषद्	.....	११	१०	२८	...	...
६०	सैव	शंकराचार्यः	३	१३	३३	...	...
६१	वाजसनेयिसंहिता	.....	२७२	७	२७	...	...
६२	वैतानसूत्रम्	.....	३८	९	४०	१९६५	अष्टावध्यायाः
६३	तदेव	.....	३३	१०	३२	...	नवमाध्याया- त्सम्पूर्णम्.

LIST OF MSS. ACQUIRED

ग्रन्थनाम.	कर्ता.	पत्राणि.	पंक्तयः	अक्ष- राणि.	संवत्.	अपूर्णादि- वाच्यम्.
तस्य भाष्यम्	.....	९०	१७	३०	...	द्वितीयाध्या- यावृष्टमाध्या- यपर्यन्तम्.
क्षतपथब्राह्मणम्	.....	१०६५	९	३२	...	.....
शान्तिभाष्यम्	वेदमिश्रः ..	८	१२	३५	...	.....
शान्तिसूक्तम्	.....	४	११	३२	...	.....
शिक्षादिचतुष्टयम्	.....	२८	८	२६	...	.....
शिक्षा	मण्डूकः ..	३५	९	३१	...	.....
उच्योतिः	.....	.....	.....	.....	.....	.....
सुहृद्यजुर्ब्राह्मणम्	.....	१२	५	१६	...	.....
श्रौतसूत्रम्	.....	१८	१६	१७	...	.....
सर्वानुक्रम	.....	३४	९	३४	१७६३	.....
सांख्यनगृह्यसूत्रम्	.....	४५	८	२४	१७३३	प्रथमपत्राभा- वः.
सांख्यनारण्यकम्	.....	३३	१०	३६	१७४२	प्रथमपत्राभा- वः.
सौरसूक्तम्	.....	४	१०	३०	...	.....
सूर्योपनिषद्	.....	६	८	१४	...	.....
सूर्योपनिषद्द्व्युपनिषच्च	.....	६	७	२७	...	.....
हौत्रम्	.....	१०	९	२४	...	.....
हौत्रमञ्जरी	जगन्नाथही- क्षितः	४८	११	४६	...	नवीनम्.
धर्मशास्त्रम्	.....	.....	.....	.....	.....	.....
अङ्गिरास्मृतिः	.....	४	८	४८	...	.....
अङ्गिराबृहत्स्मृतिः	.....	८	८	४०	...	.....
अश्वदानपद्धतिः	.....	९	१२	२४	१९०३	.....
आचारदीपकः	नागदेवः ..	११२	९	२५	...	.....
आचारप्रदीपाद्विकम्	कमलाकरः.	७८	१२	३३	१७८५	.....
आपस्तम्बस्मृतिः	.....	८	९	५२	...	.....
आशौचत्रिशती सटीका	टी० आचा- र्यभट्टः	२०	१२	३४	...	२०१२११२२५- त्राणि न स- न्ति.
आश्वलायनस्मृतिः	.....	३३	११	४४	१८८१	.....
आद्विकपद्धतिः	शिवरामः ..	७	१५	४८	१८३९	.....
उत्तरक्रियापद्धतिः	याज्ञिकदेवः	२७	११	३८	१६७२	.....
प्रकाशशिवतन्त्रनिरणयः	देवकीनन्दनः	११	१०	३०	१६८८	.....
शौचनसस्मृतिः प्रथमाध्यायः	.....	३	९	४०	...	.....

नं.बर.	ग्रन्थनाम.	कर्ता.	पत्राणि.	पंक्तयः.	अक्ष- राणि.	संवत्.	अपूर्णादि- वाच्यम्.
९२	कात्यायनसूत्रपद्धतिः	याज्ञिकश्री- देवः	६४	११	२४	१७८१	भारम्भः ५६५- यह्यं नाम्नि.
९३	सैव	स एव	४८	१२	४१	१६२५	
९४	कालचन्द्रिका	कुष्णभट्टः ..	३४	११	३२	...	
९५	कालनिर्णयः सटीकः	मू० माधवा- चार्यः	१२	१२	४०	१६०२	पत्रव्यापार- १०५/१०६
९६	कालनिर्णयप्रकाशः	रामचन्द्रभट्टः	१८८	१०	३८	१८२१	
९७	कुण्डाकृतिः	रामः	१९	१०	३२	...	
९८	कृत्यरत्नावलिः	रामचन्द्रभट्टः	१३९	८	३४	...	
९९	क्रियापद्धतिः सामवेदिनाम् ..	...	६३	९	२६	...	चतुःसप्ततिप- त्राकारभ्या- ष्टौ पत्राणि न सन्ति
१००	गायत्रीपद्धतिः	विश्वामित्रः	२५	६	१८	...	
१०१	गृह्यकारिका	...	१७	८	१९	१६१५	
१०२	गृह्यपद्धतिः	वासुदेवः ..	८७	९	२२	१४५८	
१०३	गृह्यप्रकीर्णकम्	...	३०	६	२०	...	अपूर्णा.
१०४	जयन्तीनिर्णयः	...	११	१३	२०	१८६८	
१०५	जातककर्मपद्धतिः	दामोदरः ..	९	१०	२८	...	
१०६	ज्येष्ठाविधानम्	...	५	८	१९	...	
१०७	तिथिनिर्णयोद्धारः	राघवभट्टः ..	१६	१२	२६	१८७४	अपूर्णा.
१०८	तिथिप्रदीपिका	रामसेवकः ..	५	७	२६	१८७७	
१०९	वक्षस्मृतिः	...	८	८	४५	१८८१	
११०	वर्षाशुद्धिविधिः	...	१७	१४	२४	...	
१११	दानखण्डः	हेमाद्रिः	३०१	१२	४०	...	अपूर्णा.
११२	दानपञ्चिका	रत्नाकरचक्रः	३६	१०	५०	१६६१	
११३	दानपद्धतिः	...	२३४	१६	३८	...	
११४	दानरत्नाकरः	चण्डीश्वरः ..	८२	२०	३५	१७८४	
११५	देवलस्मृतिः	...	५	८	४२	...	अपूर्णा.
११६	धर्मशास्त्रोद्धृतवचनानि	...	२२	१०	२२	...	
११७	धर्मशास्त्रनिबन्धः	फकीरचन्द्रः	२८	९	३०	...	
११८	धर्मप्रवृत्तिः	नारायणभट्टः	१००	११	३२	१८४५	
११९	नित्यकर्मपद्धतिः	श्रीधराचार्यः	२५	१०	३२	१४३४	वृत्तिता
१२०	नित्यपद्धतिः	रामानुजाचार्यः	१०	१४	२२	...	

नं.र.	ग्रन्थनाम.	कर्ता.	पत्राणि.	पंक्तयः.	अक्ष- राणि.	संवत्.	अपूर्णादि- वाच्यम्.
१४८	लघुपाराशरस्मृतिः	.....	२४	८	५०	१८८१	आरम्भे क ण्डचतुष्टय नास्ति.
१४९	लिङ्ग-प्रतिष्ठा	.....	३८	८	२४	...	
१५०	वाजसनेयिविवाहादिपद्धतिः ..	रामदत्तमन्त्री	४१	९	४०	१७४४	
१५१	वास्तुपद्धतिः	.....	११	१२	३०	१८८९	
१५२	वासिष्ठी शान्तिः	.....	१८	९	२३	१५४८	
१५३	विनियोगमाला	.....	१३	१३	३२	...	
१५४	विवाहतत्त्वम्	रघुनन्दनः...	२३	१३	४८	...	आरम्भे प द्वयं नास्ति.
१५५	विष्णुस्मृतिः	.....	६	८	४४	...	
१५६	बृहद्वातातपस्मृतिः	.....	४	८	४२	...	
१५७	बृहद्हारीतस्मृतिः	.....	५५	१०	४४	१८८१	
१५८	वैश्वदेवः	.....	३	१२	२४	...	
१५९	वैष्णवानामाह्निकम्	वल्लभदासः	७१	१०	२६	...	
१६०	वैष्णवोपयोगिनिर्णयः	.....	२८	८	३६	१७३२	आरम्भे प द्वयं नास्ति.
१६१	व्यवहारनिर्णयः	मयाराममिश्रः	१७	११	४२	...	
१६२	व्रतकोमुदी	शंकरभट्टः ...	२२१	८	३२	१८८७	
१६३	व्याघ्रस्मृतिः	.....	१६	८	५६	१८८०	
१६४	व्यासस्मृतिः	.....	४	८	४२	...	
१६५	शङ्खलिखितस्मृतिः	.....	२	८	४४	...	
१६६	शङ्खस्मृतिः	.....	१६	८	४८	...	प्रथमपत्राभा
१६७	शान्तिकल्पः	.....	१७	७	२८	१६६८	
१६८	शान्तिपद्धतिः	.....	९	१३	३०	१८८७	
१६९	शुल्बपरिशिष्टम्	.....	७	९	३२	१६६२	
१७०	शौनकस्मृतिः	.....	३१	८	५२	...	
१७१	श्राद्धकल्पपरिशिष्टम्	कात्यायनः	३	१२	३६	...	
१७२	श्राद्धकल्पभाष्यम्	गदाधरः ...	६३	१०	२८	...	प्रथमपत्राभा
१७३	श्राद्धोपयोगीनि वचनानि	अनन्तभट्टः	३३	१०	४०	१६६८	
१७४	संध्योपासनविधिः	.....	३	१२	३२	...	
१७५	संन्यासनिर्णयः	पुरुषोत्तमः ..	२८	९	३२	...	
१७६	संप्रदायप्रदीपः	गदाभट्टः ..	३३	११	३६	...	
१७७	संवत्सरोत्सवकालनिर्णयः ..	.....	४२	११	३६	...	
१७८	स एव	भट्टनिर्णयरामः	२४	८	२८	१९२५	त्रुटितः.
१७९	संवर्तस्मृतिः	.....	१०	८	४८	...	
१८०	संस्कारप्रदीपः	.....	१०	१४	४९	...	

नं.बर.	ग्रन्थनाम.	कर्ता.	पत्राणि.	पंक्तयः	अक्ष- राणि.	संवत्.	अपूर्णादि- वाच्यम्.
१८१	संस्कारादिधर्मशास्त्रम्	.....	१७०	१०	४१	...	अपूर्णम्.
१८२	समयसूक्तानि	.....	१२	९	२८	१८४०	
१८३	सहस्रमनविधिः	.....	१२	११	२६	१६९६	
१८४	स्मृतिमञ्जरी	...	११	८	२५	...	
१८५	हारीतस्मृतिः	.....	९	८	४२	...	
पुराणानि.							
१८६	आदित्यपुराणम्	.....	१४९	१०	३४	...	
१८७	गणेशपुराणम्	.....	४७३	११	३६	१८५२	
१८८	ब्रह्मोत्तरखण्डः	.....	४७	१७	४८	...	
१८९	स एव	.....	१०६	१२	२६	१७९२	
१९०	भागवतकौडपत्राणि	.....	३६	१८	४८	...	
१९१	भागवततत्त्वदीपः सटीकः ...	मू० वल्लभा- चार्यः टी० व- ल्लभदीक्षितः	१३६	१४	४०	...	
१९२	भागवतदशमस्कन्धानुक्रमणी.	वल्लभाचार्यः	४	११	३०	१८७५	
१९३	भागवतस्वरूपविषयकशंका- निरासः	पुरुषोत्तमः...	९	१३	२४	...	
१९४	स एव	श्रीनाथः ...	६	९	३२	...	
१९५	सांभ्रमलीमाहात्म्यम्	.....	३२	९	३१	१५४७	
१९६	हरिलीलाख्या भागवतानुक्रमणी	बोपदेवः ...	५४	१०	२४	...	
न्यायशास्त्रम्.							
१९७	अनुमानसीधितिर्य्यासिवाहस्य...	.....	३०	९	६४	...	अपूर्णम्.
१९८	अनुमानलक्षणम्	लक्ष्मीदासः	४१	८	४५	...	जुडितम्.
१९९	तर्कचन्द्रिका	विश्वेश्वराश्रम.	१९	१४	३०	१८८८	
२००	तर्कभाषाप्रकाशिका	बलभद्रः ...	५८	१०	४०	१६००	५-६-७ इति प- त्रत्रयं नास्ति.
२०१	तर्कसंग्रहदीपिका	अन्नभट्टः ...	१४	१४	४०	...	
२०२	न्यायबोधिनी-तर्कसंग्रहस्य टीका	शुक्लरत्ननाथः	१५	११	२६	...	
	न्यायलीलावती	.....	१५	१६	४८	...	अपूर्णा.
	न्यायसिद्धान्तमञ्जरी	भट्टाचार्यचू- डामणिः	२३	१३	४०	...	प्रथमपत्रं ना- स्ति.
	भाषापरिच्छेदः	भट्टाचार्यप- ञ्जाननः	११	९	३२	...	

नं.बर.	ग्रन्थनाम.	कर्ता.	पत्राणि.	पंक्य.	अक्ष- राणि.	संवत्.	अपूर्णादि- वाच्यम्.
२०६	मथुरानाथी सव्यभिचारस्य ...	.....	१३	११	६४	...	
२०७	व्याप्तिग्रहोपायद्विप्पनम्	गदाधरः ...	११	१०	६४	...	
२०८	सिद्धान्तचन्द्रोदयः—तर्कसंग्रह- स्य टीका.	श्रीकृष्णदी- क्षितः	६०	११	३६	१८४६	
२०९	स एव	स एव	१२३	८	३०	...	
२१०	सिद्धान्तमुक्तावली	पद्माननः ...	७९	१०	३२	...	
२११	तस्या एव टीका	दिनकरः ...	१५४	१२	४०	...	
२१२	सिद्धान्तलक्षणम्	गदाधरः ...	१३	१०	९०	...	
सांख्यमीमांसायोगग्रन्थाः							
२१३	जैमिनीयभाष्यार्थचरणभाष्यं स- टीकम्	मू० वल्लभा- चार्यः टी० यदुपतिः	१९	१३	४०	...	
२१४	जैमिनीयसूत्रभाष्यम्, द्वितीया- ध्यायस्य प्रथमः पादः	वल्लभाचार्यः	१४	१०	३७	...	
२१५	न्यायप्रकाशः	आपदेवः ...	५८	१३	३२	१८३४	
२१६	मीमांसाभाष्यम्, प्रथमाध्यायस्य प्रथमः पादः	शबरस्वामी.	१७	९	६४	१६४३	
२१७	योगज्ञानम्	आनन्दसिद्धः	११७	१०	३२	...	
२१८	योगशास्त्रम्	कात्यायनः	४	१२	४०	...	
२१९	तदेव	वसिष्ठः	२३	१०	२८	१४६३	प्रारम्भे ५ पत्रा णि न सन्ति
२२०	सांख्यकारिका	कपिलः	६	९	३	...	
२२१	सांख्यतत्त्वकौमुदी	वाचस्पति- मिश्रः	३७	९	५२	१७८०	
२२२	हठदीपिका	स्वात्माराम	१७	११	३२	...	अपूर्णा.
वेदान्तशास्त्रम्.							
२२३	अध्यात्मविद्योपदेशः	शंकराचार्यः	१८	११	३८	१७५६	
२२४	अवधूतानुभूतिः	अष्टावक्रः ...	२७	८	२३	...	प्रारम्भपत्र- हीना.
२२५	अष्टावक्रः सटीकः	टी० विन्धेश्वरः	७६	९	३३	१६९१	
२२६	आत्मानात्मविवेकः	शंकराचार्यः	३	१०	३२	...	
२२७	आविर्भावतिरोभाववादः	गुरुभोक्तमः	१०	१०	३२	...	
२२८	कथालक्षणं सटीकम्	मू० आनन्द- तीर्थः टी० जयतीर्थः	३८	१०	४०	...	

नं०.	ग्रन्थनाम.	कर्ता.	पत्राणि.	पंक्तयः.	अक्ष- राणि.	संवत्.	अपूर्णादि- वाच्यम्.
२२९	कारिकाः सटीकाः.....	मू० हरिरायः टी० गोकुल- भट्टः	५	१०	३२	...	
२३०	जलभेदटीका	नारायणः	३५	७	२५	१६६४	
२३१	तत्त्वत्रयनिरूपणम्	वरदनायक- सूरिः	१४	१२	३२	...	
२३२	पञ्चीकरणम्	सुरेश्वरः.....	२	१४	४०	...	
२३३	बालावबोधः	व्यम्बकः ...	८६	११	३४	१७०३	
२३४	भगवद्गीतातात्पर्यम्	विठ्ठलदीक्षितः	२	१०	३२	...	
२३५	भगवद्गीता सटीका	टी० वल्लभा- चार्यः	२१३	१०	३५	१८३८	
२३६	महावाक्यनिर्णयः.....	.....	७६	६	१७	...	तुटितः.
२३७	मानसोद्भासः	रामतीर्थः ...	६१	११	३८	...	
२३८	योगवासिष्ठसारः सटीकः	टी० महीधरः	२८	१०	४१	...	
२३९	वेदान्तचन्द्रिका	सदानन्दसर- स्वती.	१९	१०	२६	१८४१	
२४०	वेदान्ततत्त्वसारः	रामानुजः ...	२२	११	३१	...	
२४१	वेदान्तमन्त्रविश्रामतोपनिषत्(?)	शंकराचार्यः	२२	९	१६	१७००	२१ पत्रं नास्ति.
२४२	वेदान्ताधिकरणमाला	भारतीतीर्थः	४८	२२	४०	१७९५	
२४३	सर्वदर्शनसंग्रहः	माधवाचार्यः	६७	१३	५०	१८९०	
२४४	सिद्धान्तविन्दुः	मधुसूदनसर- स्वती.	४२	९	३२	...	
२४५	सिद्धान्तलेखसंग्रहः	अप्पदीक्षितः	१२४	१०	२८	१७६१	
२४६	सारसंग्रहज्ञानभूषणभाष्यं भा- षासहितम्	त्रिविक्रमा- नन्दः.	३६३	१२	३२	...	
व्याकरणम्.							
२४७	अव्ययार्थनिरूपणम्	विठ्ठलः	९	१३	३२	...	
२४८	कातन्त्ररूपमाला	भावसेनत्रि- विद्यः.	१२२	१०	४०	१५३५	
२४९	गणपाठः	पाणिनिः ...	३३	१०	२६	...	
२५०	जैनेन्द्रव्याकरणम्	.....	३५	१०	२८	१७०४	
२५१	धातुपाठः	.....	११	...	...	...	
२५२	धातुपाठः कातन्त्रव्याकरणस्य.	.....	२०	९	२९	१५७६	
२५३	प्रतिभाषापाठः	.....	४	९०	२७	...	

नंवर.	ग्रन्थनाम.	कर्ता.	पत्राणि.	पङ्क्तयः.	अक्ष- राणि.	संवन.	अपूर्णादि- वाच्यम्.
२५४	परिभाषेन्दुशेखरः.....	नागेशः ...	११३	७	३०	१७९७	नवीना.
२५५	प्राकृतचन्द्रिका	कृष्णभट्टः ...	६४	१०	३८	...	
२५६	प्राकृतप्रकाशः मनोरमाख्यटी- कासमेतः.	मू० वररुचिः टी० भामहः	९	१७	५६	...	
२५७	प्राकृतलक्षणम्.....	चण्डः	२०	७	३२	...	
२५८	रमत्याहारमण्डनम्	.....	३	१९	४५	...	वृद्धिः.
२५९	वैयाकरणभूषणसारः.....	कोण्डभट्टः .	५४	१२	३४	...	
२६०	वैयाकरणसिद्धान्तरत्नाकरः...	रामकृष्णः...	५९६	१२	३६	...	
२६१	शब्दरत्नम्	.....	६७	१३	३४	...	
२६२	समासपटलम्	वररुचिः ...	२	..	...	१८०२	अपूर्ण.. अपूर्णम्. अपूर्णा.
२६३	सारस्वतटीका	माधवभट्टः...	६६	२३	६४	...	
२६४	सिद्धान्तकोमुद्याः स्वरवैदिकी सटीका.	टी० जयकृ- ष्णः.	८९	१४	४८	...	
२६५	सिद्धान्तचन्द्रिकाव्याख्या त- त्त्वपीठिका.	लेकिशः ...	८०	१६	४८	१७१६	
२६६	सिद्धान्तरत्नाकरः	.....	१०	१२	३०	...	अपूर्ण.. अपूर्णम्. अपूर्णा.
२६७	स्वरवैदिकीटिप्पणम्	जयकृष्णः...	१३	१०	४०	...	
२६८	हैमव्याकरणटुण्डिका	.....	१३०	१३	४४	...	
	काव्यनाटकालंकारादि.	.....	.....	.....	.....	.....	
२६९	अनङ्गरङ्गः	कल्याणमल्लः	३०	१२	३२	१९१०	प्रथमपञ्चमी नम्.
२७०	अमरशतके सटीकम्	मू० अमरः...	२९	१०	४२	१६६५	
२७१	तदेव	टी० नंदलाल	३४	१२	४८	...	
२७२	अलंकारसारः	बालकृष्णः	७५	११	३२	१७५८	
२७३	ईश्वरविलासकाव्यम्	श्रीकृष्णः...	५५	१०	३६	...	वृद्धितः. वृद्धितम्.
२७४	उदयभानुकाव्यम्	अनन्तः ...	७९	७	३२	...	
२७५	ऋतुसंहारकाव्यम्	कालिदासः	२१	...	३८	१७५४	
२७६	कंसनिधनम्	रामः	५१	११	४८	...	
२७७	करुणालहरी	जगन्नाथः...	४	१२	३	...	नवीनं अ- च.
२७८	कर्पूरमञ्जरी सटीका	मू० राजशे- खरः टी० वासुदेवः.	६७	९	४६	...	
२७९	कविकर्पटिः.....	शङ्खः	१४	१२	१८	१९१७	
२८०	कादम्बरी पूर्वभागः	बाणः	११०	१	४५	...	
२८१	तस्या एवोत्तरभागः	बाणतनयः...	१८०	७	३२	१८९६	वृद्धिता.

नं.बर.	ग्रन्थनाम.	कर्ता.	पत्राणि.	पंक्तयः.	अक्ष- राणि.	संवत्.	अपूर्णादि- वाच्यम्.
२८२	कामन्दकनीतिसारः सटीकः...	सू० कामन्दकः	४२	१०	४०	१८६२	अपूर्णः.
२८३	कामसमूहः	अनन्तः...	२३	१२	२४	...	आद्यन्तहीनः.
२८४	कार्तवीर्योदयकाव्यम्	चन्द्रचूडः...	५५	१०	३२	१६८०	
२८५	काव्यप्रकाशः	मम्मटः	५०	१५	५०	१७२५	
२८६	काव्यप्रकाशकारिकाः	.....	८	११	३०	...	
२८७	काव्यप्रकाशः सटीकः	टी० देवनाथः	६७	१५	६०	१७१७	प्रारम्भे ८ प- त्राणि शुद्धि- तानि.
२८८	काव्यप्रकाशः सटीकः	टी० महेश्वरः	१८३	१३	४८	...	
२८९	काव्यप्रदीपः	गोविन्दः ...	२४	११	४८	...	शुद्धितः
२९०	काव्यानुशासनं सटीकम्	ब्रूयाः कर्ता- वाग्भटः.	२९	१५	६०	...	
२९१	किराताञ्जनीयकाव्यं सटीकम्.	सू० भारविः टी० अज्ञातः	८४	२५	६४	...	
२९२	कुष्णबालचरित्रम्	बिस्वमङ्गलः	२५	११	४०	१८७४	
२९३	कुष्णभक्तिकाव्यम्	अनन्तदेवः	८०	९	३२	...	१२ पत्रं नास्ति.
२९४	कुष्णभक्तिचन्द्रिका	.....	१६	९	५०	...	आद्यन्तहीना.
२९५	खण्डप्रशस्तिः	हनूमान्	२८	७	३२	...	
२९६	सैव	स एव	१७	१०	२४	...	
२९७	गिरिजाकमलाविवाहः	शिवरामः ...	१८	८	२८	...	
२९८	गीतगोविन्दः	जयदेवः ...	१९	१२	३२	१६०७	
२९९	चण्डकौशिकनाटकम्	क्षेमीश्वरः ...	३२	११	३४	१६७४	
३००	छन्दःशास्त्रम्	पिङ्गलः ...	८	१४	४८	१७९७	
३०१	छन्दोमुक्तावली	शंभुराममिश्रः	१०	१३	४३	१८४९	
३०२	जातिमाला	सोमनाथः ...	९	१३	५०	...	
३०३	दशकुमारचरितं पूर्वभागः	दण्डी	६३	७	२४	...	
३०४	दुर्घटश्लोकाः	.....	७	१०	३४	...	
३०५	दुर्घटकाव्यं सटीकम्	.....	१७	९	२६	...	
३०६	दूताङ्ग-रम्	सुभटः	७	९	२७	...	प्रारम्भे ३ प- त्राणि न सन्ति
३०७	तदेव	स एव	११	६	१६	...	
३०८	द्रौपदीवस्त्राहरणम्	गोवर्धनः ...	७	९	३२	१८२४	
३०९	नन्दोपाख्यानम्	.....	९	११	४२	...	
३१०	नलोदयकाव्यं सटीकम्	सू० रविदेवः टी० रामर्षि- मिश्रः.	३०	१६	४८	१७७४	

नं०.	ग्रन्थनाम.	कर्ता.	पत्राणि.	पंक्तयः.	अक्ष- राणि.	संवत्.	अपूर्णादि- वाच्यम्.
३११	तदेव	टी० केशवा- दित्यः.	३०	७	१६	१६९१	
३१२	नीतिशास्त्रसमुच्चयः	.....	८	१२	४१	...	
३१३	पञ्चतन्त्रम्	विष्णुधर्मो..	१२२	१४	४०	...	
३१४	पद्यामृततरङ्गिणी सटीका प्रथ मस्तरङ्गः	सू० हरिभा- स्करः टी० जयरामः	...	...	...	...	
३१५	पद्यावली	विद्याभूषणः	२८	१०	४८	...	नवीना
३१६	सैव	स एव	१६	१०	४०	...	सुदिना.
३१७	पिङ्गल सटीकम्	.....	३	११	४०	...	
३१८	पुरुषपरीक्षा	विद्यापतिः	११२	८	३५	१८९१	
३१९	प्रणयिमाधवचम्पूः	माधवभट्टः	५१	८	३८	...	
३२०	प्रस्तावरत्नाकरः	.....	२१	१०	३७	...	
३२१	प्रस्तावश्रीकाः	.....	२८	१०	४३	...	आद्यन्तपत्रा भावः
३२२	बन्धकौस्तुभे	नृसिंहः	५	१७	५३	...	
३२३	विहङ्गपञ्चाशिका भाषाटीका- समेता	सू० विहङ्गः...	१५	११	३२	...	
३२४	भक्तिमञ्जरी	हर्षरामः ..	६५	१०	२६	१८०२	
३२५	भल्लटशतकम्	भल्लटः	७	१०	६२	...	नवीनम्.
३२६	महानाटकम्	हनुमान्	९	१२	३८	१७५३	
३२७	माधवानलकथानकम्	आनन्द	११	१२	३२	१८६६	
३२८	मुद्राराक्षसटीका	महेश्वरः	४३	१३	६२	१८४१	नवीना.
३२९	मेघदूतं सटीकम्	सू० कालिदासः टी० क्षेमहंस गणिः.	१८	१६	६४	१८५२	
३३०	मेघदूतटीका	.....	१८	१५	३८	...	अपूर्णा
३३१	यदुवंशकाव्यम्	काशीनाथः	५०	१०	३०	...	
३३२	रघुवंशटीका	मल्लिनाथः ..	१०९	१७	५६	१८३७	
३३३	रघुवंशदर्पणम्	हेमाद्रिः	४६	८	२१	...	सुदिनम्.
३३४	रत्नावली	श्रीहर्षः	११	१८	६४	...	
३३५	रत्नामञ्जरी टिप्पणसमेता	नयचन्द्रः	११	१२	६४	१५३५	
३३६	रसशीर्षिका	विद्यारामः ..	६६	८	२८	...	
३३७	रसविलासः	भूदवशुक्लः	२५	११	२५	...	अपूर्णा
३३८	राजनीतिः	चाणक्यः	७४	१२	१६	...	
३३९	सैव	स एव	१८	१	३०	...	

नं.बर.	ग्रन्थनाम.	कर्ता.	पत्राणि.	पंक्तयः.	अक्ष- राणि.	संवत्.	अपूर्णादि- वाच्यम्.
३९३	जातकचन्द्रिका	याज्ञिकनाथः	३७	८	२४	१७७१	अपूर्णम्. १/४९/५०। प- त्राणि न सन्ति. आरम्भे पत्र- द्वयं नास्ति.
३९४	जातकाभिधानम्	सिंहमल्लः ...	४०	१३	४०	...	
३९५	जैमिनीयसूत्रव्याख्या	बालकृष्णान- न्दसरस्वती	७७	१३	३२	१८५३	
३९६	ज्ञानप्रदीपः	.....	३१	१०	२८	१७३२	
३९७	ज्योतिषकल्पतरुः	कविचूडामणिः	४६	१५	३२	१९०१	प्रथमपत्राभावः प्रथमपत्राभावः नवीनः.
३९८	ज्योतिःप्रमुखानि प्रकरणानि ...	.....	२६२	१२	३२	...	
३९९	ताजिकशास्त्रम्	यवनाचार्यः	२०	१२	२७	१६२१	
४००	पाशककेवली	गर्गः	१३	१०	२५	...	
४०१	प्रश्नविनोदः	विश्रामात्मजः	१५	१०	२०	१७८२	
४०२	प्रश्नवैष्णवः	नारायणसिद्धः	२५	१७	३७	...	
४०३	प्रश्नसारः	ब्रह्मदासः ..	५	१०	२८	...	
४०४	प्राणप्रदफलम्	.....	६	९	३२	१८५९	
४०५	मुष्टिप्रश्नचिन्तनम्	.....	४	८	२२	...	
४०६	मुहूर्ततत्त्वं सटीकम्	सू० टी० केशवः टी० गणेशः	८०	१८	४०	१८१७	
४०७	मेघमाला	प्रजापतिः ...	४५	१२	२५	...	नवीनः.
४०८	यन्त्रचिन्तामणिः सटीकः ...	चक्रधरः ...	२८	८	१९	१७९५	
४०९	शुद्धचिन्तामणिः	.....	५	१४	२१	...	
४१०	योगसारः	.....	५३	१०	४०	...	
४११	रोमशसिद्धान्तः गोलाध्यायः...	.. ..	१३	१२	४२	...	
४१२	लीलावती	भास्कराचार्यः	२९	१२	३२	...	
४१३	लीलावतीटीका	गङ्गाधरः ...	१००	१०	३२	...	
४१४	वर्षतन्त्रम्	नीलकण्ठः	२५	१३	३६	...	
४१५	वास्तुशास्त्रम्	गिरिधरः ...	३८	१६	४०	१७७२	
४१६	शतश्रीकी सटीका ..	सू० चिविक्रमः टी० गोपीनाथः	१८	१२	३२	१८६२	

FOR GOVERNMENT.

नंबर.	ग्रन्थनाम.	कर्ता.	पत्राणि. पंक्तयः.	अक्षराणि.	संज्ञा.	अपूर्णादि-वाच्यम्.
वैद्यकम्.						
४२५	अष्टाङ्गहृदयटीका सूत्रस्थानम्.	अरुणदत्तः	३४०	१३	२९	प्रथमपत्ररहिता
४२६	आत्रेयः	.....	२४२	२१	२७	आद्यन्तहीनः
४२७	क्षेमकुतूहलम्	क्षेमशर्मा	३८	१३	४८	नवीनम्.
४२८	चिकित्सासागरः	वत्सेश्वरः	३७	१२	३४	१७८५
४२९	निघण्टुशेषः	.....	१८	१०	३४	...
४३०	निघण्टुराजः अनुक्रमणीसमेतः.	नरहरिः	१९६	८	४०	१७४२
४३१	पाकावली	.....	१६	१६	४०	१६२६
४३२	बालचिकित्सा	.....	११	१२	२६	१६२६
४३३	बालतन्त्रम्	कल्याणः	१५	१२	२७	आद्यन्तहीन
४३४	मनोरमावैद्यकम्	बिहूणः	२३	१२	३५	१७८७
४३५	मङ्गप्रकाशः	लोकनाथः	५८	९	३२	१६३५
४३६	योगचिन्तामणिः	श्रीहर्षकीर्त्ति	१७७	६	३२	१७९५
४३७	योगमाला—भाषासमेता	आनन्दसिद्ध	८९	१२	२८	१७९५
४३८	योगसारसंग्रहः	तुलसीदासः	२८	१२	२४	...
४३९	रसरत्नाकरः कायाकल्पाध्यायः	नित्यनाथ- सिद्धः	२	१२	४०	...
४४०	वैद्यमनोस्सवः	नयनसुखः	११	१५	४४	१८१०
४४१	वैद्याविनोदः	शंकरः	११८	४	३२	१७६२
४४२	संनिपातचिकित्सा	.....	१६	४	३२	१८०३
४४३	सिद्धयोगः	वृन्दः	१५३	११	४०	१७९७
मन्त्रशास्त्रम्.						
४४४	अकुलागमकल्पः	.....	५३	७	२८	१७९८
४४५	आखुरीकल्पः	.....	५१	६	४०	...
४४६	उद्धारकोषः	वक्षिणामूर्तिः	२८	९	३२	१८९०
४४७	कक्षपुटम्	नागार्जुनः	२८	१२	३२	१८६५
४४८	तदेव	स एव	८३	१०	३२	१७८३
४४९	कुलार्णवः	.....	२१४	६	२३	...
४५०	कौलरहस्यम्	तरुणिः	१०	१०	२३	...
४५१	चतुर्विंशतिगायत्री	.....	२	९	३५	...
४५२	वक्षिणामूर्तिसंहिता	.....	५९	९	४१	...
४५३	दुर्गाटीका शारदालिपिः	जयनारायणः	१०	१३	५६	१९१३
४५४	दुर्गाबीजानि	.....	८	९	२६	...

नं०.	ग्रन्थनाम.	कर्ता.	पत्राणि.	पंक्तयः.	अक्ष- राणि.	संवत्.	अपूर्णादि- वाच्यम्.	
४५५	नामचन्द्रिका	रघुनाथः ...	८८	१२	३४	...	प्रथमपत्राभावः	
४५६	पुराणविधिः	.....	७९	१०	३०	...		
४५७	मधुराष्टकविवरणम्	.....	५	१०	४०	...		
४५८	मन्त्रकोषः	आशादित्यः २९५	८	३२	...	...		
४५९	मन्त्रविभागः	भास्करः ...	७	८	२०	...	वृद्धितम्.	
४६०	मरीचिचन्द्रम्	.....	१५	१०	३०	...		
४६१	महिम्नः स्तोत्रं सभाष्यम्	.....	११	१०	३२	...		
४६२	मातृकानिघण्टुः	महीधरः ...	३	११	३७	...		
४६३	सृष्टितत्त्वम्, शारदालिपिः	.....	१४	१९	८०	...	वृद्धितम्.	
४६४	योगरत्नावली सटीका ...	भू० नागार्जु- नः टी० गु- णाकरः.	२३	१४	२६	...		
४६५	लघुसप्तशती	पृथ्वीधरा- चार्यः *	६	६	१७	...		
४६६	लघुस्तवः	लक्षाचार्यः	९	७	१७	...		
४६७	शिवसंहितायां मन्त्रयोगप्रकर- णम्.	.....	२९	११	४०	...	प्रथमपत्राभावः	
४६८	षोढा न्यासः	.....	३६	२२	१७	१८५६		
दिगम्बरपुस्तकानि.								
४६९	अष्टाङ्गिककथा	हरिसेनः ...	१२	११	४३	...		
४७०	आयज्ञानतिलकं सटीकम् ...	भू० टी० वीस- रिभट्टः। राम- नन्दिशिष्यः	४५	१३	४८	...		
४७१	आराधनाकथाकोशः	नेमिदत्तो म- ल्लिभूषण- शिष्यः	२४४	१०	३०	१८५४		
४७२	स एव	स एव	१७६	१५	३१	...		
४७३	आवश्यकविवरणम्	.....	६१	८	३२	...		
४७४	इन्द्रध्वजपूजा	विश्वभूषणभ- ट्टारकः.	१४५	१०	३२	१८७९		
४७५	उपदेशरत्नमाला	सकलभूषणः	१०६	११	४४	१८६८		
४७६	उपासकाध्ययनं श्लोकबद्धम् ...	समन्तभद्रः	१३	९	३२	१८२४		
४७७	एकीभावस्तोत्रटीका	वाहिराजः ...	१५	८	३२	...		
४७८	कथाकोशः	.....	१५४	११	४८	१९९१		
४७९	केशवपुराणम्	केशवसेनः	३८	१०	३४	...		

नं०.	ग्रन्थनाम.	कर्ता.	पत्राणि.	पंक्तयः.	अक्ष- राणि.	संवत्.	अपूर्णादि- वाच्यम्.
४८०	कर्मकाण्डगाथा	नेमिचन्द्रः .	१६	७	२७	...	अपूर्णः.
४८१	क्रियाकलापः सटीकः	टी०प्रभाचन्द्रः	३४१	१०	३४	...	
४८२	क्षत्रचूडामणिः	वादीभसिंह- सूरिः	३१	११	३६	...	
४८३	गोमठसारः भाषासहितः	मू०नेमिचन्द्रः	१४४	१५	५६	...	अपूर्णः.
४८४	चतुर्विंशतितीर्थकरपूजा	.....	४८	१०	३६	...	
४८५	चन्द्रप्रभचरित्रम्	वीरनान्दः...	१०८	१०	४०	...	
४८६	तस्यैव पञ्चिका	.....	६३	११	४०	१५९७	अपूर्णः.
४८७	चन्द्रप्रभचरित्रम्	सामोदरकविः	१४८	११	४०	१८७५	
		धर्मचन्द्र- शिष्यः					
४८८	छेदपिण्डः मा०	इन्द्रनान्दः...	२१	१०	३२	..	प्रथमपत्राभावः
४८९	जम्बूचरित्रम्	.....	६६	१३	४०	१८६६	
४९०	जिनदत्तकथासमुच्चयः	गुणभद्राचार्यः	४५	१२	३२	...	
४९१	जिनसहस्रनामस्तोत्रं सटीकम्	मू० जिनसे- नाचार्यः	११०	१४	३२	...	अपूर्णा.
४९२	जिनसंहिता	.....	१८	११	३२	..	
४९३	जिनसहस्रनाम	आशाधरः...	५	१४	४०	...	
४९४	जैनपूजापद्धतिः	गुणचन्द्रः	१११	१२	४०	१८८३	अपूर्णः.
४९५	ज्ञानसूर्योदयनाटकम्	वादिचन्द्रः	६१	९	२५	१७८९	
४९६	ज्ञानार्णवः	सुभचन्द्रः ..	१४०	९	३३	१६४७	
४९७	ज्ञानार्णवटीका	टी० नयवि- लासः	६७	१३	३८	...	अपूर्णः.
४९८	ज्ञानार्णवस्थगद्यटीका	विद्यानान्दः	३१	९	३६	..	
४९९	तत्त्वार्थसूत्रं हिन्दीभाषासहितम्	मू० उमास्वा- तिवाचकः	५६	...	..	...	
५००	तत्त्वार्थसूत्रं सटीकम् अध्यायः १	मू० सं० उमा- स्वातिवाचकः	५२	१०	४०	...	अपूर्णः.
५०१	तत्त्वार्थराजवार्तिकम्	.....	६९	१०	४१	..	
५०२	तत्त्वार्थसारः	अमृतचन्द्र- सूरिः	४३	९	३२	..	
५०३	त्रिभङ्गी मागधी	.....	२०	६	२८	...	अपूर्णः.
५०४	त्रिवर्णाचारः	.....	३४	९	२८	...	
५०५	त्रिषष्टिलक्षणं पुराणम्	गुणभद्राचार्यः	१२४	१०	४०	...	
५०६	त्रैलोक्यदीपकः	इन्द्रवामदेवः.	८२	११	३२	...	अपूर्णः.
५०७	दर्शनसारः हिन्दीभाषासहितः	मू० देवसेनः.	१००	१४	३८	...	

नं.बर.	ग्रन्थनाम.	कर्ता.	पत्राणि.	पंक्तयः	अक्ष- राणि.	संवत्.	अपूर्णादि- वाच्यम्.
५६५	समाधितन्त्रबालावबोधः भाषा.	...	१६६	१२	३६	...	प्रथमपत्राभावः
५६६	सम्मेशशिखरमाहात्म्यम्	दीक्षितदेवदत्तः	६७	१२	४०	१८६४	
५६७	सरस्वतीटीका	.....	२४	१३	४०	...	
५६८	स्तोत्रमाला	.....	२८९	११	१८	...	
५६९	सैव	.....	२०५	११	२५	...	
५७०	हरिवंशपुराणम्	ब्रह्मजिनदासः	३३९	१०	३४	...	
५७१	होलिकारिणुपर्वचरितम्	जिनदासः...	३३	१२	३६	...	
श्वेताम्बरपुस्तकानि.							
५७२	अनुयोगद्वारसूत्रस्य टीका ...	हेमचन्द्रः ...	४९	१७	५८	...	अपूर्णा.
५७३	अम्बडकथा	मुनिरत्नम् ...	३२	१७	३८	...	
५७४	अलंकारचूडामणिविवेकः ..	हेमचन्द्रः ...	६२	१७	६८	१६४१	
५७५	आचारप्रदीपः	रत्नशेखरः ...	७३	१३	५५	...	अपूर्णः. अपूर्णः.
५७६	आलोचनागाथाः	.....	६	११	४४	...	
५७७	आवश्यकानिर्णयचूर्णः ...	ज्ञानसागरः	८३	२०	६४	...	
५७८	उक्तिरत्नाकरः	साधुसुन्दरः	१७	१२	५२	...	
५७९	उत्तराध्ययनावचूचिः ...	.....	३६	११	८०	१५१२	
५८०	उपदेशरसालः भाषा	.....	९	१५	४०	१८२२	
५८१	उपपातिकवृत्तिः	अभयदेवः...	७६	१४	४४	१६६५	
५८२	कथाकोशः	.....	३६	१७	६८	...	
५८३	स एव	.....	५४	१५	४४	...	
५८४	कर्मग्रन्थः सटीकः	देवेन्द्रसूरिः	११७	१५	५४	...	
५८५	कल्पसूत्रं सावचूचि	.....	३१	...	...	१४६९	
५८६	कुमारपालप्रबन्धः	.....	१०	१८	५२	...	
५८७	कुमारविहारशतकम्	.....	९	१८	६०	...	
५८८	कुर्मापुत्रचरित्रम्	माणिक्यसूरिः	११	१२	३२	...	
५८९	काव्यकल्पलता	अमरचन्द्रः.	६४	२१	५३	१५१४	
५९०	गुरुगुणषाड्विंशतिका सटीका ..	.....	१	...	...	...	
५९१	छन्दःकोशः सटीकः	मू. रत्नशेखर- सूरिः टी. चन्द्र- कीर्तिसूरिः	१३	१४	५२	१६६७	
५९२	जम्बूद्वीपप्रज्ञप्तिचूर्णः	.....	३४	१५	३४	१५७६	
५९३	जम्बूद्वीपसंग्रहणी सटीका ..	मू. मा. हरिभ- द्रसूरिः टी. प्र- भानन्दसूरिः	१६	१६	४५	१७०३	